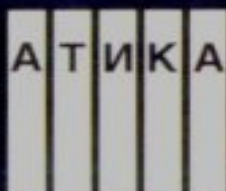

НОЩТА НА СНАЙПЕРА

Тази книга е от поредицата бестселъри „Crime & Mystery“. Най-добрите и най-търсените трилъри, преиздавани в милионни тиражи и филмирани по целия свят.

„Стивън Хънтър е един от големите разказвачи на Юга. Никога няма да забравите неговите герои, а екшънът е неописуем.“
Publishers Weekly

СТИВЪН ХЪНТЪР

СТИВЪН ХЪНТЪР НОЩТА НА СНАЙПЕРА

Превод: Асен Георгиев

chitanka.info

Бившият снайперист от морската пехота Боб Лий Суагър — Боб Десетката — най-после е постигнал мир със себе си. На 50 години той има жена, дъщеря и анонимност. Но идилията свършва, когато младият журналист Ръс Пюти успява да го открие. Ръс иска да напише книга за бащата на Боб — Ърл Лий Суагър, пътен полицаи в Арканзас, който загива при престрелка с бандити през далечната 1955 година.

Боб Лий Суагър не иска да буди демоните от миналото — когато баща му загива, той е едва 10-годишен и убийството променя завинаги живота му. Но докато преглежда старите бележници на своя баща, Боб открива очебийни разлики между официалната версия и записките на Ърл Суагър за последния случай, който е разследвал в деня на смъртта си. Връщането на Боб Лий Суагър и Ръс Пюти в градчето Блу Ай, където се е случило всичко преди 40 години, има ефекта на взривила се бомба. И първите, които ги пресрещат по пътя, са десет тежко въоръжени наемници. Боб Десетката отново е на огневата линия...

„Стивън Хънтър е един от големите разказвачи на Юга. Никога няма да забравите неговите герои, а екшънът е неописуем.“

Publishers Weekly

На сина ми Джейк

*И старо е, старо и тъжно е, защото дърт
и отегчен се връщам при теб, студени мой
татко, мой изстинал луд татко...*

Джеймс Джойс,
„Бдение над Финеган“

1.

ДНЕС МОЖЕШ да стигнеш с кола от Форт Смит до Блу Ай в окръг Полк^[1] за около час по магистралата „Хари Етъридж Мемориъл“. Тя е блестящ пример за американско шосе, едно от най-добрите в страната, дори ако нямаше очакваното въздействие да превърне окръг Каунти в Брансън^[2] на Западен Арканзас и въпреки че неколцина местни циници я наричат „свинска пътека“, а не магистрала. Около изходите ѝ са струпани ресторанти за бързо хранене и бензиностанции. От пътя се виждат табелите на националните мотелски вериги „Дейс Ин“, „Холидей Ин“, „Рамада Ин“, които винаги са само наполовина пълни, защото възходът на окръг Полк така и не се случи напълно. Околността, особено щом наближиш Блу Ай, административния център на Полк, става поразителна заради планинската верига Уашита — единствената в Америка, вървяща от изток на запад. Едно развълнувано море от покрита с борове земя и скали.

Магистралата беше завършена през 1995 със спонсорството на сина на Шефа Хари, Холис Етъридж, който по това време бе член на Сената на Съединените щати, а по-късно и кандидат за президент. На сина хрумна идеята да отдаде почит на баща си, един наистина велик човек, роден в бедния мръсен окръг Полк и намерил късмета си първо в разгорещената градска политика във Форт Смит, а после в истинските коридори на властта във Вашингтон. Там той стана петнадесет пъти конгресмен и председател на комисията за финансиране на отбраната. Беше много подходящо окръг Полк и Форт Смит по свой начин да отдадат почит на един човек, който им донесе толкова слава и подкрепа.

През 1955 не съществуваше никаква магистрала, нито пък някой можеше да си я представи. От Блу Ай до големия град се стигаше както по времето на Хари, когато се беше преместил там веднага след световната война. Което ще рече по виещото се бавно шосе 71. Поскапано от него човек не можеше да си представи: две износени

асфалтирани платна, лъкатушещи из планината и между земеделските земи. На всеки десетина мили имаше отклонения за малки градчета като Хънтингтън, Менсфийлд, Нийдмор, Боулс и дори към най-бедното и най-патетичното — Уай сити. Това беше просто отруденият пейзаж на един от най-окаяните американски щати. Хълмовете бяха прекалено скъпернически, за да бъдат обработвани, а в долините отчаяни мъже едва свързваха двата края с бедняшко земеделие и само от време на време се виждаше култивирана земя, но по-често безрадостните колиби на изполичари.

През същата година в една гореща юлска съботна утрин на границата между окръзите Полк и Скот по шосе 71 на около дванадесет мили северно от Блу Ай черно-бял „Форд“ на щатската полиция спря встрани от пътя и от него слезе един висок полицай. Той свали стетсъна^[3] си и с ръкав избърса потта от челото. На рамото си носеше три жълти нашивки на сержант, сивата му коса беше подстригана късо по военному. Погледът му беше хладен, а лицето безизразно като на всеки подофицер от армията или полицията през последните четири хиляди години. По обветреното му лице, което толкова дълги години се беше пекло на слънцето, че приличаше на къс древна кожа, мърдаше цяла фаланга от бръчки. Мъжът гледеше през присвити до цепки очи, а погледът му беше умен. Тези очи нищо не пропускаха и нищо не изразяваха. Гласът му бе дълбок и дрезгав и звучеше така, сякаш някой режеше тристагодишен бор с трион отпреди също толкова години. Казваше се Ърл Суагър и беше на четиридесет и пет.

Ърл се огледа наоколо. Тук пътят се врязваше в склона, така че от едната страна имаше висок рид, а от другата земята се спускаше надолу. Нямахме много за гледане с изключение на един глупав билборд за бензин на „Тексако“ и гъстата гора по южния склон, през която беше трудно да се мине, защото представляваше бъркотия от борове с къси иглички, черен дъб и орехи с подножие от бодливи храсталаци и арканзаска юка. Във въздуха сякаш висеше прах. Нямахме и полъх от вятър и никакво усещане за планинска свежест. Ако човек погледнеше назад към Блу Ай, зрителното му поле се задънваше от гърбицата на планината Форш, която приличаше на огромна зелена стена. На пътя един броненосец беше размазан от дърварски камион на кръв, месо и броня. В неподвижната жега си тананикаха цикади и

звучаха като пиян квартет драмбои. От седмици не беше валяло: време само за горски пожари. Това припомни на Ърл други горещи места, където е бил: Тарава, Сайпан и Иводжима^[4].

Погледна буловата^[5] си. Беше подранил, както почти винаги. 9,45. Останалите имаха още петнадесет минути. Ърл нахлупи стетсъна си. Един „Колт Трупър“ калибър .357 почиваше под капака на кобура от дясната му страна. Той го повдигна, защото тежестта на големокалибрения револвер винаги смъкваше колана му надолу, продължавайки непрестанната битка да държи оръжието там, където му беше мястото. Тридесет блестящи високоскоростни патрона с меки върхове бяха пъхнати в халките на колана. Блестяха, защото за разлика от другите полицаи той ги вадеше всяка вечер от халките и ги забърсваше, за да ги предпази от корозиране във влагата, която коланът привличаше. Петнадесетте му години в морската пехота бяха научили Ърл на много неща, но най-важното от тях беше: винаги полагай грижи за екипировката си.

Беше меланхоличен ден, а само вчера обещаваше толкова щастие: 23 юли 1955. Джими Пай щеше да излезе след деветдесет дни в затвора във Форт Смит. Братовчедът на Джими Бъб щеше да го посрещне пред вратите на затвора и после да вземат автобуса за окръг Полк. Ърл щеше да ги вземе в 4,30 следобед и да заведе Джими в дъскорезницата на Майк Лоугън в Нънли, където Майк беше обещал на Джим работа. Това беше важно. На Джими му трябваше добър старт, ако искаше да успее, и Ърл беше обещал на жената на Джими Иди, че ще се погрижи този път Джими да се поправи. За пръв път Ърл беше арестувал неохотно Джими през 1950, когато той бе на шестнадесет, за обикновен взлом. Бе го прибрал отново през 1952 и два пъти през 1953. Всеки път Джими се измъкваше благодарение на чара си, защото това беше една от дарбите му. Той не само бе красив и един от най-добрите атлети в гимназията, виждани някога в окръг Полк, но притежаваше и сладък чар: караше хората да се грижат за него. Израсна без надзор: в края на краищата баща му беше убит на Иводжима и Ърл се бе закълел пред умирация мъж, че ще се грижи за Джими, а обещанията, дадени на бойното поле, имаха огромна тежест, когато се върнеш в нормалния свят. Жената на Ърл Джун веднъж каза:

— Ърл, кълна се, че се грижиш за този див бял боклук повече, отколкото за собствения си син. — Ърл знаеше, че това не е вярно, но

също така знаеше, че хората могат да виждат нещата по този начин. Когато човек погледнеше Джими, веднага разбираше, че той може да постигне всичко, за което бедният му баща си е мечтал: беше достатъчно умен за колежа и ако бе направляван както трябва, можеше да заживее прекрасен живот. Само преди четири месеца на двадесет и една се ожени за най-хубавото момиче в окръг Полк. Но у него сякаш имаше нещо объркано: щом получише нещо, което никой друг не можеше (например Иди Уайт), той го захвърляше.

Така че днешният ден трябваше да бъде празник, ако се приеме, че деветдесет дълги дни в затвора оправят всеки: нов живот за Джими и Иди, всички обещания, дадени на бащата на Джими, щяха да бъдат изпълнени и бъдещето щеше да е пред всички тях.

Тогавя Ърл видя да се появява кола. Черна патрулка започна да се приближава по шосе 71 откъм Блу Ай. Тя спря и заместник-шерифът от Блу Ай на име Лем Толивър, един огромен мъж, слезе от нея, а Ърл си спомни защо е тук.

— Здравсти, Ърл — извика заместникът. — Ние ли сме закъснели, или ти си подранил?

— Аз подраних. Между другото шибаните кучета още не са пристигнали. Надявам се проклетият старец да не забрави.

— Няма — провикна се мъжът, после се обърна и отвори задната врата на колата си.

— Хайде, момчета, излизайте. Пристигнахме.

Двама вече не млади мъже в дочени затворнически дрехи и със загорели от слънцето лица слязоха от джипа. Ърл ги познаваше: Лъм и Джед Поузи прекарваха повече време в панделата на Блу Ай, отколкото въвн от нея. Винаги имаха дребни неприятности със закона: за всяко проклето нещо, което бихте могли да се сетите. Обикновено ставаше дума за контрабанда на уиски, което беше проблем на федералните, но също така джебчийство, автокражби, кражби от магазини — всяко нещо, което би могло да им докара залък в устата. Но Ърл по принцип ги смяташе за безобидни.

— Сигурен ли си, че искаш да си създаваш всички тези главоболия за една негърка? — попита Джед Поузи. — Какво значение има? Остави негрите да си се оправят.

— Млъкни, Джед — каза Ърл. — Лем, плесни го по главата, ако продължава да ти дрънка глупости. Тук е, за да работи, а не да говори.

— Ти просто си мек с негрите — продължи Джед. — Всички го знаят. Негрите навсякъде надигат глава. Разправят, че има негри комуняги от Севера, които идват тук, за да бунтуват нашите. Това е работа на евреите. Чифутите имат план да ни завладеят, разбираш ли, и да дадат нашите момичета на чернилките. Само гледай.

— Джед, просто млъкни — каза Ърл. — Предупредих те вече. Обикновено го правя само веднъж. Както виждам, ти си се размекнал.

Ърл беше известен със смелостта и силата си. В честен или нечестен бой щеше да попилее Джед Поузи на стотици парчета и после да използва останалото да си лъсне обувките. Джед, който видя яростта на Ърл да припламва, разбра, че е време да отстъпи. Никой не можеше да се изправи срещу Ърл Суагър.

— Ърл, просто си дрънкам. Не ми обръщай внимание.

Лем използва джобното си ножче да си отреже парче от пресования тютюн за дъвчене „Браунс Мюл“. Той го пхна в устата си от лявата страна, където то се изду като торбичка със златни късчета, и предложи пресованата пръчка на Ърл.

— Не, благодаря — отказа Ърл, — това е единственият лош навик, който още не съм придобил.

— Ърл, нямаш представа какво изпускаш — усмихна се подпухналият Лем, изстрелвайки струйка сладък кафяв сок да избухне в прахта покрай пътя.

В този миг третата и последна кола се видя далеч надолу по асфалтираното шосе. Влачейки опашка от син пушек и стържейки с древни скорости, един двадесетгодишен „Неш“ с труд захриптя нагоре по хълма и един или два пъти като че изгуби сили, но най-накрая спря до другите две коли. По-голямата част от покрива беше отрязана с кислород, от което се беше получило нещо като пикап. От колата изскочи един енергичен старец на неопределена възраст с лице обрасло с брада. Тялото му беше загърнато в мръсен работен комбинезон, а на главата си имаше стара фуражка на машинист. Казваха, че човек може да помирише Поп Дуайър от цяла миля, и то срещу вятъра, а днес нямаше такъв, така че ароматът му се стовари върху Ърл като тъп предмет. Но това не беше само миризмата на немит човек, а и тази на кучетата.

— Дръжте стареца настрана от мен — обади се Джед Поузи. — Вони като шибана кочина.

— И ти не миришеш по-хубаво, като се има предвид къде си бил снощи — каза Лем Толивър през парчето тютюн в устата. — Здравсти, Поп.

— Привет на всички — отговори Поп, а през брадата се виждаше смахнатата му усмивка. — Мистър Ърл, доведох най-добрите си момчета. Точно както казахте.

— Чудесно — отговори Ърл, наблюдавайки как Поп отива към задната част на пикапа, започва да бърника кучешките клетки и отвърза три стройни, въртящи се неспокойно кучета. Две бяха американски хрътки, гладки, източени и мускулести под светлата си кожа, с тъмни венци, нетърпеливи. Третото беше някакъв вид бигъл с муцуна обвита в гънки месо.

— Мистър Моли е най-добрият — обяви Поп. — Ако нещо може да бъде намерено, старият Моли ще го направи. Останалите кученца идват само за да се учат. Мистър Моли започна да остарява.

Двете хрътки джавкаха и показваха бели зъби и розови езици и водовъртежи от гъста пенеста слюнка. Те веднага изпитаха неприязън към братята Поузи, усещайки тяхното презрение към Поп. Джед Поузи се дръпна назад.

— Дръжете настрана от мен тази шибана кучка.

— Не е кучка. Има пишка колкото царевичен кочан, тъпако — каза Поп. — И не нося белезници, защото съм свободен човек на договор с полицията.

Кучетата лаеха в тежкия горещ въздух, изпълнени с кипяща енергия в контраст с гнета на жегата и изсъхналите гори. Те всъщност малко нарушиха спокойствието на Ърл, обаче той беше склонен да остави настрана суеверията си. На Тавара по време на прочистването на терена водачи на кучета от 2-и корпус на морската пехота работеха по взривените бункери и укрепени позиции, търсейки малцината останали живи японци между мъртвите. За да ги спасят? Не, сър. Ако кучетата започнеха да вият и изскачаха на бегом от бункера, това означаваше, че вътре някой японец още дишаше или стенеше. След вика „Пожар в дупката!“ вътре политаха два или три ананаса. Подир взривовете морски пехотинец с огнехвъргачка изстрелваше в течение на десет секунди пламнал петрол в малкото пространство, опичайки всичко вътре. Това беше станало преди дванадесет години, но Ърл никога нямаше да го забрави: джавкането на кучетата, глухите, почти

тихи взривове на гранатите, миризмата на петрол и плът, бръмченето на мухите.

— Имате ли нещо, по което мистър Моли може да поработи? — попита Поп, присвивайки очи. — Няма да стане, ако няма нещо, от което да започне!

Ърл кимна. Сега наистина изпитваше болка. Протегна се към задната седалка на своята патрулка и извади розов вълнен пуловер.

— Виж дали могат да уловят миризма от това — каза той и загледа как изисканата розова дреха бе грабната от огромната, кирлива ръка и хвърлена на кучетата, които започнаха да я душат и да вилнеят с нея. Една от хрътките я докопа здраво и изблъска другите две животни встрани, но те, треперейки, се приближиха и забиха носове и зъби в нея и някак си, изглежда, я абсорбираха. После така бързо, както беше започнало, всичко свърши: кучетата сякаш бяха набили миризмата в остриите си, но ограничени мозъци и обектът вече не беше интересен. Той падна влажен и разкъсан на земята.

— Мистър Ърл, нали не си го искахте обратно? — попита Поп.

— Не, не, всичко е наред. Да започваме.

— Сигурен ли си, че това е точното място?

— Да — отговори Ърл. Той погледна през рамото си: ето там на височина шестнадесет фута пишеше „Тексако“ — двигателят не прекъсва с най-добрата секретна присадка „Петро Х“. Надписът беше над ярка картина на петима танцуващи бензинджии, които сигурно в момента бяха звезди в някое тъпо шоу по телевизията, за което Ърл не беше чувал и не му пукаше, но някак си знаеше, че е така.

Мозъкът на полицая работи по странен начин. В дневника за произшествия на полицейското управление на окръг Полк, който задължително проверяваше един или два пъти седмично, въпреки че не беше сред задълженията му, беше забелязал нещо интересно: „Позвъняване от бяла дама, за да съобщи, че късно миналата вечер е пътувала към щатската граница, когато забелязала на светлините на фаровете чернокож младеж, който правел нещо странно до билборда с рекламата на «Тексако». Помислила, че трябва да го съобщи, след като слушала много да се говори за опасното и самотнително поведение на негрите в южната част на страната.“

Вписано там, някак си се набиваше в очи, въпреки че само по себе си беше безсмислено. Но миналата нощ Ърл се прибра вкъщи

късно и с изненада видя сина си Боб Лий да стои сам на лунната светлина пред фермерската къща, носейки вечната си шапка от кожа на миеща мечка. Боб Лий беше тихо, почти прилежно момче, но не се паникьосваше или плашеше лесно.

— Какво има, сине? — попита Ърл.

— Тате, някакви хора искат да се видят с теб — отговори деветгодишният Боб. — Не искаха да влязат, въпреки че мама ги покани.

Тонът на момчето веднага му подсказа, че става нещо странно, и наистина беше така: негър и негърка стояха сковани на верандата, очевидно прекалено изплашени, за да приемат предложеното от Джун гостоприемство.

Ърл се приближи към тях.

— Хора, помощ ли ви трябва?

Беше крайно необичайно чернокожи да отидат в къщата на бял, особено ако са непознати и особено след залез. Затова Ърл на секундата разбра, че нещо не е наред. Въпреки че изглеждаше смешно, докато ги приближаваше, той плъзна дясната си ръка към капачето на кобура над неговия „Колт Трупър“, освобождавайки го, в случай че трябва бързо да действа с револвера.

Но в следващата секунда осъзна, че е преиграл.

— Мистър Ърл, аз съм пастор Пърси Хеърстън от баптистката енория Орора. Неприятно ми е да ви безпокоя у дома ви, сър, но тази бедна дама е толкова разстроена, а градската полиция изобщо не ѝ обърна внимание.

— Няма нищо, Пърси. Сестро, не искаш ли да седнеш и да облекчиш душата си?

Той се провикна през мрежестата врата:

— Джун, може ли да донесеш малко лимонада на тези хора? — После се обърна отново към двойката негри: — Просто ми кажете за какво става дума. Не мога да обещаю, но ще видя какво мога да направя.

Обаче част от него се дръпна: негърските проблеми не бяха негова специалност. Нямаше представа как живееха негрите и как мислеха. Имаха вид като че щастливо обитават паралелен свят. Също така знаеше, че бяха склонни да попадат в трънливи проблеми, в каквито само най-долните бели се набъркваха. Сякаш непрекъснато се

намушкваха един друг или нечий брат побягваше в големия град със съпругата на някой си, оставяйки у дома десет мършави деца и неработещ татко. Такива работи. Поне белият човек не можеше да види смисъл в тези неща и ако се оставиш да те засмучат, може никога да не се измъкнеш. Полицейска мъдрост: остави негрите да си вървят по пътя. Ако не ти пречат.

— Мистър Ърл — започна жената, която изглеждаше на около четиридесет. Носеше голяма шапка и най-хубавата си неделна рокля, за да дойде да се срещне с белия. — Мистър Ърл, става дума за моето момиче Шайрил. Тя излезе, това беше миналия вторник вечерта, и изобщо не се върна. О, мистър Ърл, толкова се страхувам, че нещо ѝ се е случило.

— На колко е Шайрил? — попита Ърл.

— На петнадесет — отговори майката. — Най-хубавото малко момиченце в целия град. Тя е моята сладка малка дъщеричка.

Ърл кимна. Това звучеше като типичен случай от негърския квартал: момичето е било забърсано от някой красив самец в моден костюм, замъкнато е в западния край на града, онова, на което викат вертепи, където музиката и танците никога не спират и алкохолът и бог знае какво друго се раздават без пари, въпреки че в окръг Полк имаше сух режим. После самецът изчуква момичето и го зарязва край пътя. Може би момичето се е събудило засрамено и е напуснало града, а може да е останало да живее с мъжа. Никога не знаеш: всеки път завършваше по различен начин, но винаги беше едно и също.

— Е, скъпа — каза Ърл, — може да е срещнала някой тип и да е отишла на купон. Нали знаеш какви са децата днес.

— Мистър Ърл — се обади пасторът, — познавам сестра Паркър и нейното семейство вече двадесет години. Познавам Шайрил, откакто я кръстих. Тя е добро момиче. Тя е дете на Бога.

— Алилуя и амин, моля те, Исусе — каза майката на Шайрил, — нека момиченцето ми да бъде добра дъщеря.

— Да, мадам — обади се Ърл, който започваше да губи търпение, защото му сервираха всичката тази святост.

— Нали ги знаете белите полицаи в града. Тия момчета пет пари не дават какво се случва с чернокожо момиче, дори и да е първокачествено като Шайрил — горчиво каза пасторът.

Ърл беше изненадан, че Пърси посмя да се изрази толкова откровено, но знаеше, че е истина. Полицейското управление не би си помръднало пръста, за да помогне при негърски проблем или да разреши негърско престъпление.

И тогава Ърл направи връзката: странното негърче край пътя, където не би трябвало да бъде, и то късно през нощта, когато не би трябвало да е там. Момичето, което е изчезнало същата нощ. Кой знае?

— Направих малко лимонада — каза Джун, която излезе с кана и две чаши на таблата.

— Добре — рече Ърл, — както казах, ще видя какво мога да направя. Познавам неколцина типа, които могат да ми кажат едно-друго. И... това е най-много, което мога да сторя за вас. Но наистина ще се опитам.

— О, мистър Ърл, толкова сте добър. О, благодаря ви, благодаря ви. Исусе, ти чу молбите ми — каза дамата, докато пастор Хеърстън се опитваше да я успокои.

Ърл изпрати двамата обратно до стария автомобил на пастора, един предвоенен „Де Сото“, който беше видял много мили. Когато настани дамата, той последва стария мъж около колата и го дръпна встрани.

— Пърси, може да ми дотрябва нещо от Шайрил, ако се наложи — каза той, изигравайки последната си карта. — Нали разбираш, някаква дреха. Нещо, което е носила. Можеш ли да уредиш това, когато закараш мисис Паркър у дома? Тази вечер ще се обадя тук-там да уредя нещата, да намеря едни момчета, които познавам, и ще се отбия в църквата утре рано... да речем, около девет?

— Да, сър. За какво са ти нещата...

Но тогава старецът спря и го погледна.

— Нищо не казвам — отговори Ърл, — но, да, може би трябва да използваме кучетата. Сега си върви вкъщи и се моли утре сутринта кучетата нищо да не намерят.

Ърл беше методичен човек и преди да предприеме каквото и да било, той грижливо изписа името на всеки мъж с големи почти печатни букви на вътрешната корица на бележника си.

„Джед Поузи — записа той. — Лем Толивър. Лъм Поузи. Поп Дуайър.“ И под имената: „Екип за издирване. 23.07.55.“

— Ърл?

— Добре де, добре — сепна се той, долавяйки нетърпението в гласа на Лем.

— Окей, да започваме.

Старецът работеше прекрасно с кучетата. Сякаш им говореше на таен език с речник от тихи нежни мърморения, шепот, цъкания и мляскания, а най-изразителното беше звук като от целувка. Ниският тлъст бигъл сякаш разбираше, че е специален. Подобно на филмова звезда не вършеше много работа и душеше земята с предвзето нехайство, без да се впечатлява от случващото се. По-младите и поголемите кучета бяха по-дивни и по-жизнерадостни. Те кипяха от нетърпение и незрялост. Поп ги водеше нагоре-надолу по пътя, но не получи отговор от никое от тях, като изключим това, че една от хрътките наруши ловната дисциплина и се дръпна диво към някаква миеща мечка, която панически се заклатушка, пресичайки асфалта. Поп я удари жестоко и хрътката зае мястото си зад високомерния майстор на надушването.

В същото време Ърл, шериф Толивър и братята Поузи оглеждаха растителността, търсейки... е, кой знае какво? Следи от безредие? От гуми? Дрехи, обувки, чорапи, панделки, каквото и да е? Но нищо не виждаха, като изключим, че Лъм Поузи намери бутилка от кола, която грижливо почисти и пъкна в джоба на работния си комбинезон заради пенито, което щеше да му донесе.

Слънцето се издигна и започна да жари по-яростно. Джед Поузи мърмореше за негърските момичета и колко безсмислено е всичко това достатъчно високо, за да бъде чуто, но не достатъчно, за да предизвика Ърл. А той чувстваше потта, която попиваше в памучния плат на ризата му, и гледаше как потта на другите мъже избива по техните ризи. Беше дяволски горещо.

— Е, Ърл — каза Лем, когато свършиха обикалянето във всяка посока, — какво искаш да правим сега? Да идем в гората и нагоре по хълма? Ти кажи.

— По дяволите — възкликна Ърл. Той погледна часовника си. Беше почти пладне. Джими Пай вече беше излязъл. Сега сигурно е на

автобусната спирка с Бъб. Ърл знаеше разписанието наизуст. Автобусът за Блу Ай не тръгваше преди 1,30.

— Ох, може да опитаме още час или нещо такова. За да съм сигурен, че съм пробвал всичко.

— Мистър Ърл?

— Какво има, Поп?

— На кучетата започна да им става горещо. Не могат повече да работят при такова време.

— Поп, ще си получиш проклетите седемдесет и пет цента на час от щата, но не си свършил, преди аз да кажа.

Мамка му! Ърл също искаше да си върви. Трябваше да провери разни неща. Може би щеше да успее да поговори с едно негро, което притежаваше къпалня в западната част на Блу Ай. Това беше още една възможност, която трябваше да използва. Но все още имаше четири и половина часа, преди да пристигне автобусът на Джими.

— Да се върнем стотина ярда обратно между шибаните дървета и да претърсим — нареди той. — Вие, момчета, си дръжте очите отворени.

Джед Поузи изплю жълта и гъста хрчка в праха като коментар на това решение, но не посмя да срещне заплашителния поглед на Ърл. Старецът силно задърпа каишките на трите животни и малкият отряд потегли към дърветата.

Когато проникнаха там, земята сякаш се съпротивляваше срещу тях. Склонът се наклони по-стръмно, за да се бори срещу краката им. Между гъстите борове не се виждаше ясна пътека, а ниските бодливи храсти ги шibaха по краката. Слънчевата светлина падаше на наклонени снопове през тъмнината, но това не беше хладен мрак, а горещ и тесен. Пот запари по очите на Ърл.

— По дяволите — изпищя Джед Поузи с нарастващо недоволство, когато за десети път се спъна в шубраците, — Ърл, тука не е никакъв шибан пикник. Това не е работа за бели хора. Намери си негри, ако искаш да си пробиеш път през тия лайна.

Дори Ърл трябваше да се съгласи. Нямаше смисъл. Човек едва можеше да види десет фута напред. Прахта се вдигаше и виеше.

— Добре — каза Ърл, признавайки поражението си. — Да се махаме оттук.

— Мистър Ърл? — Това беше Поп.

— Тръгваме си, Поп. Тук няма нищо.

— Мистър Ърл, Моли откри нещо.

Ърл погледна. Двете по-глупави млади кучета бяха рухнали. Главите им бяха приведени към глинестата почва, розовите им влажни езици се показваха от полуотворените челюсти. Гърдите им се вдигаха тежко от усилията и разочарованието. Но Моли седеше неподвижно. Главата му беше изправена, очите насмешливи и много спокойни. След това започна да вие. Звукът като че излизаше от някакъв друг отвор, а не от неговото гърло. Беше чисто животински. Един-единствен гърлен, дрезгав, многозначителен вой. След това скочи, завъртя се, размахвайки умно опашка, и посочи с носа си.

— Мистър Ърл, той я намери — каза Поп. — Тя е тук.

— По дяволите — изкрещя Джими Пай. — Мамка му, момче, завърти този проклет бутон! Намери ми някакъв шум!

Косата на Джими беше руса и дължка, гладка от брилянтина „Брил“ и блестеше като лист ковано злато над красивото му лице с фини кости.

Дебелите пръсти на Бъб завъртяха бутона, но следата от музикална енергия, която Джими твърдеше, че е чул, докато Бъб се плъзгаше из възможностите, изглежда, изчезна.

— ДДДжими. Аз не мога да нннамеря...

— Изплюй го, момче. Просто давай, мамка му, и го изплюй.

Но Бъб не можеше. Думата висеше някъде между мозъка и езика му, хваната в капана на разочарованието и болката. По дяволите, кога щеше да се научи да говори като мъж?

Бъб беше на двадесет. Един дебеличък, муден младеж, който беше работил като помощник-дърводелец в „Уилтън Канстракшън“ в Блу Ай, докато не го разкараха, защото така и не успя да придобие вкус към тази работа. Беше израснал в пълен ужас от по-възрастния си братовчед, най-добрия защитник, раждал се някога в окръг Полк, който направи 369 точки през последната си година и можеше да отиде в някой отбор от младежката лига или в Арканзаския университет, ако вместо това не бе влязъл в затвора.

Но днес Бъб не изпитваше само ужас. Може би беше влюбен, защото златното могъщество на Джими сякаш изпълваше въздуха,

излъчвайки магията на възможностите.

— Хайде, момче — викна Джими с лице грейнало от радост, — намери ми някаква музика. Не от тези негърски лайна. Нито пък другите тъпотии. Не, сър, искам да слушам рокендрол, искам да слушам „24 часа рок“ от мистър Бил Хейли и проклетите му „Комети“.

Бъб започна да търси, сериозно плъзгайки стрелката от скалата на радиото наляво-надясно, търсейки някоя мощна станция от Мемфис или Сейнт Луис, но по някаква причина боговете не помагаха и точно онези лайна, които Джими не искаше да слуша, продължаваха да бликат силно и ясно. Излъчваше ги някаква станция от Литъл Рок и негърското радио от Тексаркана. Но Джими не се ядоса. Той се наслаждаваше на усилията на Бъб и леко го тупна по рамото.

Джими караше. Откъде, по дяволите, беше намерил колата? По дяволите, Бъб беше толкова сломен от любов, че когато стигна при затвора в Западен Форт Смит, не си направи труда да попита, а Джими не даде обяснения. Колата също беше страхотна красавица: един лъскав бял кабриолет „Феърлейн“ с автоматични скорости „Фордоматик“, който изглеждаше съвсем нов, сякаш току-що изкаран от магазина. Джими го караше като бог. Той разчисти авеню „Роджърс“, влизайки в насрещното движение, за да задмине побавните коли, весело натискаше клаксона и помахваше с увереността и сексапила на филмова звезда, щом някъде се видеха тийнейджърки.

Момичетата винаги махаха в отговор и това беше нещо, което леко объркваше Бъб. Джими беше женен. Женен бе за Иди Уайт, дъщерята на вдовицата на Джеф Уайт и легендарна хубавица. Защо на Джими му се иска да маха на чужди момичета? Всичко беше подредено по съвършен начин. Мистър Ърл намери работа на Джими в дъскорезницата в Нънли. Джими и Иди щяха да живеят извън Нънли в животновъдната ферма на покойния Ренс Лонгейкър. Мис Кони Лонгейкър, вдовицата на Ренс, каза, че могат да живеят там безплатно, ако Джими помага в карането на добитъка. Междувременно Джими щеше да научи занаят в дъскорезницата. Може да стане дори управител. Всички искаха да се получи.

— Виж тия момичета — каза Джими, докато задминаваше един „Понтиак“ комби. Четири красиви руси момичета, които приличаха на водачки на мажоретките, се усмигнаха, когато Джими се провикна:

— Хей, красавици, искате ли сладолед?

Момичетата се засмяха, защото Джими беше толкова красив и скандален и знаеха, че не мисли никому злото, обаче Бъб бе този, който забеляза, че са пресекли разделителната линия и един камион се носи към тях.

— Дж-Дж-Дж...

— Или на автокино? Можем да идем в „Скай Вю“ и да гледаме „Затворническа стръв“? — изкрещя Джими.

Камионът беше... Клаксонът на камиона изрева. Момичетата се разпищяха. Джими се засмя.

— Дж-Дж-Дж...

Само с едно мръдване на китката Джими завъртя волана, настъпи газта и с координацията си на атлет се стрелна в празното място между комбито вдясно и носещия се срещу тях със скърцащи спирачки и надут клаксон камион. Колата клекна и полетя напред.

— Ухааа! — пропя Джими. — Аз съм свободен човек!

Той зави на следващата пряка вляво, поднасяйки се в облак прах и камъчета, и пое обратно към центъра.

— Намери ми малко музика, Бъб Пай, стари приятелю.

Бъб хвана нещо познато, което поне притежаваше барабания ритъм, от който беше сметнал, че братовчед му се нуждае.

— Това е негро — каза Джими.

— Ннне — най-накрая успя да изрече Бъб. — Това е бяло момче. Само звучи като негър.

Джими се заслуша. Наистина беше бял. Бяло момче с ритъм. Бяло момче с негър в себе си, изпълнен с пикня и сперма, горещ и опасен.

— Как се казва този бял?

Бъб не можа да си спомни. Беше нещо ново, някакво име, което не можеше да запомни.

— Не мога да се сетя. По дяволите — отговори Бъб.

— Е, тогава за нищо не ставаш — заключи Джими със старата си широка усмивка, която предаваше кодираното съобщение: изобщо няма значение.

Джими погледна часовника си. Изглежда, знаеше къде отиват. Бъб беше идвал във Форт Смит само няколко пъти и нямаше представа.

Много скоро Джими паркира.

— Точно пладне — отбеляза той.

Намираха се на оживения булевард „Мидланд“ точно срещу един супермаркет. „Ай Джи Ей Фуд Лайн“ пишеше на фирмата му. Това беше най-големият супер, който Бъб някога бе виждал.

По дяволите — каза Джими. — Виждаш ли, Бъб? Погледни всички тези хора как влизат и излизат като нищо от това място. И всички току-що са похарчили проклетите си пари за храна. Мамка му, момче, в тоя магазин трябва да има петдесет-шестдесет хиляди долара.

Бъб се чудеше за какво, по дяволите, говори Джими. Това изобщо не му хареса.

— Дж-Дж-Дж...

Но, мамка му, Джими имаше късмет.

Един, два, три часа, четири часа РОК.

Пет, шест, седем часа, осем часа РОК

Девет, десет, единадесет часа, дванадесет часа

РОК.

Ще танцуваме РОК цяла нощ!

Ще танцуваме РОК, РОК, РОК до зори!

Отвързаните кучета я намериха. Ърл ги чу да лаят диво.

— Тия кучета да не...

— Няма нищо да барнат — прекъсна го Поп.

— Тук, тук — извика Джед Поузи. — Мама му стара и баща му мечка, насам!

Задъхан, Ърл с мъка си пробиваше път нагоре между дърветата и бодливите шубраци. После излезе на нещо като сечище, където сянката изчезна и пълната убийствена сила на жегата се стовари върху му.

Ърл видя Джед застанал с бурно вдигащи се гърди до нанос шисти, където земята беше камениста и неравна. Слънцето жареше жестоко. От другата страна на шистите послушно седяха трите кучета и лаеха, за да прогонят дявола. Но сатаната вече беше идвал тук и бе свършил делото си.

Шайрил лежеше на едната си страна. Розовата ѝ памучна пола беше усукана около хълбоците, гащичките ѝ ги нямаше, а блузата ѝ бе раздрана. Тя беше отвъд срама. Очите ѝ бяха широко разтворени и мътни, кожата ѝ сива, почти безцветна, покрита с прах. Тялото ѝ бе станало тлъсто от подуването и тя приличаше на някаква балонна версия на самата себе си. Лявата страна на лицето ѝ беше издута в огромна жълтеникава подутина, в която личеше цепнатина от съсирена кръв, където някой я бе ударил с камък. На един ярд встрани камъкът лежеше оцветен в черно.

— Вижда ѝ се пътката — каза Джед. — Мамка му, погледнете, можеш да ѝ видиш пътката.

Разбира се, че можеше, и Ърл погледна и видя нещо, което приличаше на черна каша от кръв по интимните части на детето, и на контузии и ожулвания. Бръмченето на мухите, вонята на гнило.

Ърл беше виждал смъртта във всичките ѝ форми по време на три големи десанта на различни острови. Също така беше надхвърлил значително дела си в причиняването ѝ. Но момичето изглеждаше толкова разнебитено и захвърлено, толкова осквернено от газовете, които го изпълваха. Зарязано на склона на един див хълм. Направо ти къса сърцето, помисли си той, което не би могло повече да бъде разбивано след дългия поход при отлива на Тарава и работата с огнехвъргачките на Сайпан и разстрелите от упор с автомати на толкова много от ония на Иво. Нито японец, нито американско момче бяха изглеждали толкова безполезни, толкова безсмислено похабени.

Лем Толивър звучно изплю тютюневата си плюнка.

— Тия негра! — каза той. — Какво причиняват на собствената си раса! Изобщо не е трябвало да ги водим тук. Мястото им е в африканската джунгла.

— Лем — прекъсна го Ърл, — разкарай тия момчета отгук и ги свали долу при колата ми. Искам да...

— Ей, Ърл — обади се Джед Поузи. Брат му се засмя. — Ей, Ърл, ще имаш ли нещо напроотив, ако ѝ скоча за едно безплатно? Мисля, че мога и аз да опитам, преди да я заровите. Тя няма да има нищо против. И със сигурност вече не е девственица.

Ърл удари Джед със свития си юмрук точно под ухото в посока челюстта с къс, злобен, напълно задоволяващ удар. Удари го толкова силно, че мъжът беше отхвърлен назад и докато падаше, си прехапа

езика, отваряйки си ужасяваща рана. Кръвта започна да бълбука от устата на Джед и да потъмнява върху работния му комбинезон. Облак прах се вдигна, когато Джед се помята малко и после замря с едната ръка вдигната в знак, че се предава. Ърл пристъпи към него, като че искаше още да го обработи. Джед започна да пълзи назад на ръце и крака, а лицето му изразяваше страха, който един мъж изпитва, когато знае, че напълно го превъзхождат.

— Ърл, не го удрай повече — помоли Лъм Поузи.

— Разкарай това лайно оттук — обърна се Ърл към Лем. — Искам да се махне. Отиваш при колата ми и ще се обадиш по шибаното радио в Грийнудските казарми. Кажи им, че е извършено наистина кофти престъпление по членове 10–39. Искам следствената група да дойде колкото може по-бързо. И за всеки случай екипът криминалисти, ако нашето момче е оставило отпечатащи или нещо друго. Обади се на Сам Винсънт. Искам го тук като представител на прокуратурата. Той ще ми помогне да сложим този шибаняр на електрическия стол. Обади се на вашия шериф и му кажи, че искам хората му тук, за да подсигурят мястото и да го претърсят за доказателства. Звънни в съдебната медицина, защото ще имаме нужда от наистина внимателна работа по тялото. Лем, разбра ли?

— Разбрах.

— Поп, сега дай почивка, нахрани кучетата и ги заведи на сянка. Може да ни потрябват, за да видим дали ще могат да надушат миризмата на онзи, който е направил това. Поп, ясно ли е?

— Да, сър.

— Тогава върви.

Мъжете тръгнаха обратно надолу по хълма, като Лем Поузи помагаше на кървящия си брат. Ърл остана насаме с тялото.

Окей, момиченце, помисли си той, време е да поговориш с мен, така че да мога да открия кой ти причини това. И ти се кълна: ще го закова и ще гледам как се пържи на стола.

Ърл не беше Шерлок Холмс. Не беше като детективите по убийствата от големите градове. Дори не беше работил по убийство преди това. Различно от убийствата, в които самоличността на убицеца е известна от свидетели или знайни омрази. Това беше нещо съвсем

друго: тяло, изоставено близо седмица. Истинска мистерия. Надхвърляше всичко, което Ърл някога бе опитвал. Но Ърл Суагър беше сериозен професионален полицаи, посветен и може би дори обсебен от двамина господари: дълг и правосъдие. Съзнанието му беше толкова безкомпромисно, че можеше да види само един възможен изход от случилото се: екзекуцията на убиеца и докато това станеше, той щеше да чувства, че в стената на неговата вселена е взривен голям отвор. От него зависеше да го запуши.

Захвана се методично, без да обръща внимание, първо, на миризмата на смъртта и, второ, на мухите, които висяха във въздуха и бръмчаха. И накрая на вулгарността на самото престъпление. Първото нещо беше да нарисова местопрестъплението. Нека фотографите правят каквото искат по-късно. Искаше да отбележи за собствена употреба общия изглед на тялото, връзката му с обстановката. Той използваше триангулацията, ползван при местопрестъпления на открито, където няма основна линия като път например. Избра си за трите точки най-близкото дърво на около двадесет и пет фута от детската глава. После ръба на голите шисти, на които лежеше, и от дясната страна каменна гърбица, стърчаща от земята. Грубо очерта силуета на пречупеното й тяло, разполагайки го между ориентирите.

След това Ърл веднага започна да претърсва местопрестъплението за отпечатаци от стъпки, както и други следи от мъжа или мъжете, които я бяха довели и захвърлили тук. Но земята беше толкова корава и суха, че не би могла да запази подобни следи. Вместо това задуха вятър, който нави полата на Шайрил и вдигна облаци прах. После също толкова бързо утихна.

Ърл отиде при тялото. По-късно екипът криминалисти, професионалистите, можеха да проведат по-подробно изследване в търсене на микроскопска информация: нишки, телесни течности, възможни отпечатаци, петна кръв — неща от този сорт. Но той искаше да научи каквото може от бедното дете.

Разкажи ми, скъпа, каза той, усещайки толкова болезнена нежност да го връхлита, че едва успя да я понесе. Нещо в него го подтикваше да я вдигне и да я прегърне срещу болката. Но вече нямаше болка, момичето вече го нямаше. Само подпухнали останки. Душата й беше при Бог. Той поклати глава, за да прочисти съзнанието

си, и отново ѝ заговори наум: „Хайде, кажи на Ърл, кой ти причини това?“

Погледна празните ѝ безизразни очи, крайната ѝ неподвижност, кървавите петна, натъртванията и жестоките претривания и нещо горещо и безнадеждно непрофесионално се прокрадна у него: той си представи своето собствено дете, това сериозно, меланхолично, здраво работещо момче, което като че никога не се смееше. Видя Боб Лий отвлечен и жестоко смазан като момичето, оставен да се подуе толкова много, че чертите на лицето му да се разляят. И за секунда Ърл престана да бъде полицай и се превърна в който и да е отмъщаващ баща. През червена мъгла си представи как забива куршум от пушка в сърцето на онзи, който беше направил това, в името на всички бащи по света.

Но после отново се върна в действителността и пак стана хладнокръвен, задавайки сухи професионални въпроси за лесно измерими и познаваеми неща. Тя беше доста прашна. Дали беше от лежането ѝ тук толкова много дни? Възможно, но по-вероятно, вече беше убеден в това, е била убита някъде другаде и после захвърлена тук. Ако камъкът наистина беше оръдието на убийството, щеше да има много повече кръв. Той се наведе и огледа кървавото петно под черепа ѝ. Кръвта се беше стичала равномерно, нямаше следи от пръски, а само локвичка. Това означаваше, че кръвта се е била сгъстила и е изтичала бавно. Със сигурност, ако момичето се бе мятало, докато са я убивали, кръвта щеше да се е разпръскала на по-голяма площ. Затова си помисли, че който и да е направил това, просто бе разбил мъртвия ѝ череп с камък, за да изглежда сякаш я е убил тук. Но защо? Какво значение има това? Наведе се по-близо до гърлото ѝ: да, беше ожулено под сивата подута кожа. Дали е била удушена, а не пребита до смърт? Той отбеляза този факт в бележника си.

Тогава забеляза на част от рамото, оголено от усуканата ѝ блуза, червено петно. Не беше мокро, а сухо. Той го докосна: прах. Червена прах. Хъм? Обърна се към ръката ѝ и нежно я разтвори. Наведе се и огледа ноктите ѝ: под всеки от четирите ѝ пръста имаше полумесец от нещо, което би могло да бъде кръв, но повече приличаше на същата червена прах, която беше открил на рамото ѝ. Хората от следствия екип трябваше да определят това.

Червена прах? Може би червена глина? Това заседна в съзнанието му, напомняйки му нещо. И тогава се сети: на около десет минути път извън Блу Ай по шосе 88 близо до едно уширение на пътя, наричано Инк, имаше изоставена кариера, известна със залежите си от червена глина. На картите не беше отбелязана по този начин, но по общо съгласие в устния фолклор това място беше известно като Литъл Джорджия в знак на уважение към щата, известен с червената си кал.

В бележника си сред другите неща си отбеляза „Литъл Джорджия“.

Отиде при другата ѝ ръка, която беше усукана под нея и все още стисната в мъртъв юмрук. Сметна, че вижда нещо в него. Парче хартия или нещо подобно. Не трябваше да го прави, знаеше това, но изкушението да узнае нещо повече беше непреодолимо. Внимателно, използвайки молива си като сонда, той се опита да отвори мъничката ѝ ръчичка, като гледаше да не размести нещо.

Оттам изпадна съкровище. В лявата ръка на Шайрил имаше топка материя, отчаяно смачкана, нещо, което беше сграбчила от убиеца си, докато я е убивал. С молива си Ърл я разтвори. Приличаше на джоб от памучна риза. И на него имаше монограм!

Три букви, големи като светлия ден: Р.Дж.Ф.

Възможно ли е да е толкова лесно? Ърл се зачуди. Боже мой, възможно ли е това да е всичко? Да се открие мистър Р.Дж.Ф. с риза, на която липсва джобът?

— Боже, боже, боже — повтаряше някой.

Ърл вдигна глава. Значителната маса на Лем Толивър се придвижваше през дърветата, тласкана от голямо вълнение.

— Ърл, Ърл, Ърл!

— Лем, какво има?

— Ърл, обадих им се и ще дойдат, когато могат.

— Защо, какво...

— Ърл, Джими Пай и братовчед му Бъб са предизвикали престрелка в един супер във Форт Смит. О, Ърл, убили са четирима души и дори едно ченге! Ърл, вдигнали са целия щат да търси това момче!

[1] Джеймс Нокс Полк, 11-и президент на САЩ. — Б.пр. ↑

[2] Брансън, град в Югозападен Мисури, известен като туристически център, посещаван от няколко милиона туристи годишно. В града има над 30 музикални театри и там се провеждат пищни кънтри концерти. — Б.пр. ↑

[3] Търговска марка за различни модели шапки по името на Джон Стетсън. В случая става дума за каубойска шапка. — Б.пр. ↑

[4] Острови в Тихия океан, където по време на Втората световна война са се водили жестоки сражения между американците и японците. — Б.пр. ↑

[5] Марка американски часовници. — Б.пр. ↑

2.

ДЖИМИ СЕ ПРОТЕГНА към задната седалка и взе хартиен плик за покупки, чието тежко съдържание го изпъна, когато го вдигна.

Пликът не се скъса, въпреки че щом го постави в скута си, Бъб чу глухия звън от сблъскването между тежки железни предмети.

— Дръж — каза Джими, извади голям револвер с дълга цев от плика и го подаде на Бъб. — Това тук е един „Смит Спешъл“ калибър .44. Рита като муле, толкова е голям. Оле!

Бъб погледна нещото. Усещаше го невъзможно тежко в ръцете си, мазно, плътно, странно заредено с енергия. Оръжие. Револвер. Никога не бе имал револвер. Там, откъдето идваше, всички имаха оръжия, но не пистолети. Беше виждал полицаи с такива и толкоз. Той погледна към Джими и усети как устата му зейна, а на лицето му се изписа глуповато изражение, когато разбра, че не знае какво да каже.

Междувременно Джими беше измъкнал някакъв автоматичен пистолет с извити чепати чирени от еленски рог и започна да потраква и да щрака с него, постави нещо в ръкохватката му и се заигра с малко лостче.

— Тридесет и осем „Супер“ — каза той доволно. — „Колт“. Също дяволски як пищов. Много го бива, нищо, че е малък. Пистолет за професионалисти.

Но тогава забеляза изражението на дълбоко смайване по лицето на младия му братовчед.

— Какво те притеснява, Бъб? Какво те гризе?

Бъб не можа да измисли нищо, което да каже. После избъбри:

— Ссстрах ме е.

— О, Бъб, я стига. Няма нищо сложно в това. Влизаме, показваме им пищовите, те ни дават парите, свършваме и изчезваме. Толкова е просто. Един тип в панделата ми каза как се претръсква супер. Виж, на всеки шибан час прибират парите в сейфа. Така че сега след сутрешното пазаруване всичко е в сейфа в канцеларията точно отпред.

Във всеки проклет магазин от Съюза на независимите супермаркети е така. Онзи ми каза: нищо работа. Няма по-лесна печалба.

Гърлото на Бъб пресъхна, а после дишането му стана затруднено. Искаше му се да заплаче. Толкова обичаше Джими, но... не мислеше, че има куража за такова нещо. Просто искаше отново старата си работа. Искаше само да кове пирони за мистър Уилтън. Всеки ден като останалите. В дъжд и студ, сняг или мраз, просто да кове пирони. Това му беше достатъчно.

— Слушай, приятел — каза Джими и се наведе към него, придърпвайки Бъб съзаклятнически. — За теб не знам, но аз няма да се върна на някаква шибана работа в дъскорезница, за да направя проклетия мистър Ърл, шибания Суагър, щастлив. Няма да работя там. Рано или късно изгубваш пръст, ръка или крак. По дяволите, виждал си ги да търчат наоколо без ръце. „О, той работеше в дъскорезницата.“ Без мен. Не, сър.

Той се облегна назад, дишайки тежко, и погледна часовника си.

— Време е. Тръгваме, влизаме и излизаме. Никой нищо не подозира. И тогава ще си вземем дела. Да, ще го направим. Можем да се махнем от лайнения беден Западен Арканзас и да тръгнем за Калифорния. Погледни ме! Бъб, погледни ме!

Бъб вдигна очи и се втренчи в братовчед си.

— Е, приличам ли на някакъв тъп работник от дъскорезница, който печели хилядарка на година и живее по милост в къщата на някаква бабушкера? Не, сър, аз приличам на колегата Джеймс Дийн. Зная, че е истина. Толкова съм красив. Отивам в Калифорния, където имам намерение да стана голям киноактьор. Бъб, можеш и ти да дойдеш. Виж, една звезда винаги си има любимец. Нали разбираш, обажда се по телефона, прави резервации и взима самолетните билети. За това съм те определил. Ти ще си моят любимец.

— Но Иди те обича. — Както много други, Бъб беше наполовина влюбен в младата жена на Джими.

— За Иди ще има достатъчно. Ще видиш колко много ще има за това момиче. Ще вземем и нея. Ще дойде с нас в Калифорния! Намерих приятели, които ме чакат там. О, ще си прекараме страхотно ти, аз и Иди в Лос Анджелис. Ще станем звезди!

Той беше толкова разпален, че Бъб затвори очи и за секунда я видя: неговата представа за филмовите звезди включваше басейни,

модни дрехи, малки мустачки, лъскави коли и всичко това под калифорнийското слънце. Точно до този миг това изглеждаше напълно невъзможно дори насън.

— Кълна ти се, никой няма да пострада. Ти просто ще ми пазиш гърба в тая канцелария. Ще им покажеш пищова и аз ще им покажа своя. Никой няма да се бие с нас за някакви шибани пари, които принадлежат на бакалската компания. После излизаме. Отбиваме се, взимаме Иди и изчезваме. Никой няма да пострада. Хайде, Бъб, имам нужда от теб. Време е да тръгваме.

Джими слезе от колата и напъха автоматичния пистолет под колана на сивокафявите си дочени панталони. Решително сложи слънчевите очила на красивото си лице, а после бръкна в джоба си и измъкна пакет „Лъки Страйк“. С рязко движение на китката накара една цигара да се покаже, измъкна я от пакета с устни и я запали с една „Зипо“, която по магически начин се бе появила в ръката му. Той се обърна и махна на горкия Бъб, който само гледеше, мислейки си, без да заеква, наум, че всичко вече е кино.

* * *

Джими води. Джими крачи уверено, в стъпката му има бибоп, на лицето усмивка. Бъб е зад него. Бъб е уплашен и объркан. Той също е пъхнал пищов в панталоните си, който е тежък и ужасен, дулото е дълго и се забива в бедрото му, затова ходи като с дървен крак подобно на сакат, подскачащ тромаво, за да не изостане.

Не трябваше ли да носим маски?

Представи си, че ни разпознаят?

Мама тооолкова ще се ядоса.

Защо върша това?

Защо се случва?

Джими... Джими... Помогни ми!

Джими просто продължава наперено напред, а сияещото му лице е озарено от удоволствие. Както бърза, вежливо махва на една жена, която се мъчи да натовари колата си, бързо се навежда и вдига последната ѝ торба, така че да може да я прибере.

— Благодаря — казва тя.

— Няма защо — пропява той толкова очарователен, че тя изобщо не забелязва пистолета, пъхнат в панталоните му. Това изяжда секунда или малко повече и затова Бъб го настига и двамата влизат заедно. Магазинът е странно тъмен и огромен. Напомня на Бъб църква. На шест щанда шест жени в синьо подрънкват на каси, слагайки една по една стоките на лентата, докато набират покупките на апаратите. Това е най-големият супер, който Бъб някога е виждал! Остава с впечатление за огромни пространства, проход след проход, купища стоки и храни. Това е една Америка, която никога не е виждал. Нещо в порядъка на това място, огромните му размери и грижливото планиране, с което е изградено, го изплашват. Има усещането сякаш се готви да оскверни храм. Тъничък гласец започва да хленчи. Коленете му треперят. Копнее за куража да изкрещи: Не! Не! Джими, не! Но отпред Джими е толкова уверен в себе си, че Бъб няма нито възможност, нито смелост да се изправи срещу него. Между другото вече се случва. Толкова бързо.

Джими е стигнал до нещо като канцелария зад последната каса. Една висока оградена клетка с врата в центъра на цялото това пространство. Покрай стените има тезгях и една приятна червенокоса жена стои там и говори с негърка. „Върджиния“, пише на блузата ѝ, „помощник-управител“.

Тя поглежда Джими, реагира на неговия чар и външен вид както всички останали и една широка усмивка започва да грее, докато не разпознава, че онова, което вдига към лицето ѝ, е пистолет, и то се стопява в страх. Джими блъсва цветнокожата дама на пода и мушва пистолета в лицето на Върджиния, викайки:

— Влизай в канцеларията и отваряй сейфа.

Дишайки тежко отровен въздух като риба, умираща на пристан, Върджиния натиска звънец и вратата, водеща към канцеларията, се отваря и един млад мъж се показва. Бъб не е сигурен какво се случва след това. Чува се пукот, но не може да определи откъде, който като че няма смисъл, никой не го е искал и младият мъж пада на колене, а после на пода. Мокър е. Нещо мокро излиза от него и се разлива по целия под. Бъб чува писъци, викове, скимтене. Той бавно вади револвера си и след секунда са в канцеларията, но Джими го блъсва обратно, крещейки:

— Ти прикривай отвън. — Така Бъб застава на пост и не вижда нито знае какво става в малката канцелария, освен че там настъпва ужасна суматоха.

Пукот!

Прозвучава отново и Бъб трепва страхливо. Той изобщо не обича този звук. Знае, че това е пистолетен изстрел, и се надява, че Джими стреля във въздуха или в пода, за да ги уплаши. Но от бездънния ужас на писъците той започва да разбира, че всъщност Джими застрелва хора. Защо ще прави това? Защо Джими да застреля когото и да било? Ако някога си виждал Джими да тича с футболна топка, да избягва онези, които се опитват да му отнемат кълбото, да финтира, да се откъсва в празното и да хуква с големи грациозни крачки, съпроводен от рева на тълпата, никога не би си помислил, че такова момче може да стреля по хора.

Бъб започва да плаче. Това изобщо не му харесва. Плаши го до смърт. Трябваше да е в автобуса с Джими на път за Блу Ай. Джими ще живее с Иди и ще работи в дъскорезницата на Майк Лоугън в Нънвил. Така каза мистър Ърл! Мистър Ърл каза, че ще стане! Защо не стана? Защо не беше в автобуса?

Някой се приближава към Бъб, един голям негър, и го притиска към щанда, държейки го за ръцете. Удря го силно в устата и очертанията на света се размиват. Защо? Защо той удари Бъб? Бъб се хвърля напред с рамото, и мъжът се плъзва надолу. Бъб насочва револвера към него.

— Защо? — пита той.

Джими е до него.

— Направи го — нарежда той — Направи го!

Не мога — мисли си Бъб. Не ме карай.

Но негърът се надига от пода и тръгва към него и револверът гръмва. Не искаше това да става. Нямаше такова намерение! Идеята не беше негова! Не е виновен! Вината е в негъра!

— Ухааа, момче на място — изкрещява Джими, изпълнен с възхищение. — Хайде, давай да се махаме.

Влачейки една голяма торба, Джими го повежда навън. Спира се веднъж, обръща се и изревава:

— Бягайте всички! — И стреля пет пъти над главите на хората, клекнали зад касите. Те падат назад едни върху други, за да побягнат с

писъци.

Изведнъж става светло. Те са във на опустелия булевард „Мидланд“, обаче на Бъб му се струва, че хора се крият зад паркираните коли и във входовете на магазини. Съвсем неочаквано това някак си му харесва. Вълнуващо е. Чувства се важен.

— Хайде, Бъб, давай да изчезваме оттук!

Джими го дърпа да пресекат, когато една черно-бяла полицейска кола с виеща сирена се появява от долния край на улицата и кара право към тях толкова бързо, че за секунда от мъничка става голяма.

Бъб е толкова изплашен. Ще ги удари. Но много спокойно Джими внимателно се прицелва и започва да стреля. Пукпукпукпукпукпукпук!

Той стреля бързо и Бъб гледа как куршумите му удрят и разбиват предното стъкло на полицейската кола, която изведнъж поднася наляво и се удря в паркиран автомобил. Шумът е страшен! Навсякъде се разхвърчава строшено стъкло.

— Право в десетката! — изкрещява Джими подигравателно. — Хайде, Бъб, да се махаме оттук. Започна да става горещо!

Те се понесоха по улицата, след това пресякоха един пасаж, свърнаха наляво в квартала на цветнокожите и гледаха как неграта побягват. Зад тях се надига вой на сирени.

— Убих човек — каза Бъб.

— Никого не си убивал — отговаря Джими. — Кълна се в Бога. Осигури на стареца тръпката на живота му. С години ще разказва на внуците си за това.

— Сигурен ли си?

— Разбира се, че съм сигурен, мамка му. Не съм заредил пищовите с истински патрони. Тия хора легнаха на земята, защото си мислеха, че са простреляни. Страхотна смешка. След час ще се пукат от смях. А сега съм гладен. Какво ще кажеш за хамбургери?

Бъб само преглътна. Не беше сигурен дали вярва на Джими. Спомняше си нещо да потича от момчето, което падна в канцеларията. Не беше видял същото по чернокожия, когото простреля, но беше толкова шумно и всичко в главата му бе объркано. Знаеше, че полицейската кола катастрофира и че предното ѝ стъкло се пръсна.

— Стигнахме — каза Джими. — Имаш ли някакви пари? Останал съм без петак.

Той отби и паркира пред огромна сграда от хром и стъкло, в която имаше нещо бъкроджърско^[1], а пред нея вече бяха паркирани много коли под най-различни ъгли спрямо централната постройка.

Бъб прочете табелата, оформяйки всяка сричка: „Тейсти Фрийз“.

— Чух, че тук имат най-хубавите хамбургери в света. Да видим какво предлагат.

— Ъ, Джими, въъ...

— Изплюй камъчето, момче.

— ... мислиш ли, че това е добра идея? Имам предвид, че полицаите ще търсят тази кола?

— Никога няма да си помислят, че сега ще спрем за бъргъри. Нали така?

И наистина няколко черно-бели коли профучаха с виещи сирени и святкащи буркани.

— Виж, онова, което правя, е нещо ново — обясни Джими. — Нарича се хладнокръвие. Аз съм наистина хладнокръвно копеле.

— Копеле? — попита Бъб. Не го беше чатнал.

— Аха. Хладнокръвното копеле е ловък тип. Не се поти и не се вълнува. Винаги има усмивка на лицето. И е бунтовник. Бунтува се срещу нещата, защото знае, че се опитват да го прецакат. Но винаги остава хладнокръвен. Нищо не може да го изкара от равновесие.

Бъб започна да размишлява над тази нова идея. Изведнъж се появи автокелнерка.

— За какво е тази връва, сладурче? — я попита Джими.

— Някакви типове са обрали супера — отговори тя. — Убили са няколко души и един негър.

— О, само почакай — подхвърли Джими и силно смигна на Бъб, — обзалагам се, че скоро ще откриеш, че никой не е бил застрелян истински.

— Не знам — каза момичето.

— Кой е най-хубавият ви бъргър?

— Имаме най-различни видове. Много вървят „Върховните“ с бекон. Вътре има бекон, сирене, маруля и домати. Двете половини са свързани с клечки за зъби. Отгоре слагат малко знаменце. Наистина са сладки.

— Бъб, добре ли ти звучи?

Бъб кимна, беше гладен.

— Добре — каза Джими. — Два от „Върховните“ с бекон, две порции картопки. Имате ли млечен шейк? Имам предвид направен от истински сладолед и мляко, разбити с миксер, докато стане супергъст?

— Да, сър. Най-добрите шейкове в града.

— Донеси ни два. Шоколадови.

— Ягодов — се обади Бъб.

— Един шоколадов и един ягодов — повтори момичето.

Джими се облегна назад. Запаля друга лъки, вдъхна дълбоко и после погледна часовника си. Имаше вид на човек, който няма никакви тревоги на главата.

— Сега просто се отпусни — измърка той. — Всичко ще е наред. Ще бъде хладнокръвно. Ние сме най-хладнокръвните копелета наоколо.

Момичето донесе хамбургерите и това беше най-добрият, който Бъб някога бе ял. В Блу Ай едно заведение на име „Чекс Чек Аут“ предлагаше хамбургери, но те бяха мазни буци от препържено говеждо върху кораво малко хлебче и нямаха нищо общо с тези тук. Небеса: месото беше толкова дяволски крехко, сиренето с остър вкус, но беконът наистина караше всичко да пее. Кой би си помислил да пъхне парче бекон в бургера?

— По дяволите — обади се Бъб, — това не е ли страхотен бъргър?

— Кралски бъргър — съгласи се Джими. — Кралят на всички бъргъри. Окей, а сега просто ела с мен. — Той слезе от колата, взимайки със себе си съвсем небрежно торбата, на която пишеше „Асоциация на независимите супермаркети“, и просто тръгна бавно и толкова спокойно, колкото изобщо бе възможно.

— Сега вече знаят номера на колата ни — обясни той. — Не бихме могли да минем и две преки с нея. Така че ще си намерим друга от същото място, откъдето взех тази. Видя ли, всичко се нарежда чудесно.

Те напуснаха главната улица и вървяха една или две преки до приятен район с малки, добре поддържани къщи. Лятната горещина не беше толкова силна заради големите зелени дървета, които закриваха всичко. Беше като омагьосано. Поливални машини се въртяха напред-назад подобни на огромни вентилатори на няколко от моравите.

Неколцина млади мъже косяха тревата, а косачките потракваха. Те се разминаха с една стара дама.

— Как сте, мадам — каза Джими. — Приятен ден.

— Приятен и на теб, младежо — отговори тя с усмивка.

Много скоро Джими попадна на един „Олдсмобил“, паркиран без надзор в алея за коли. Той се обърна и се усмихна на Бъб.

— Видя ли, ако си прекалено нервен, хората ще усетят, че готвиш нещо лошо и нищо не можеш да направиш. Ако си хладнокръвен, просто се усмихваш с вида на човек, който има целия свят в малкото си джобче. И се отдръпват и ти оставят цялото пространство, от което имаш нужда. Само гледай колко лесно ще стане.

Като каза това, той бавно тръгна нагоре по алеята за коли, отвори вратата и секунда по-късно колата запали. Джими даде назад.

— Хайде, Бъб, да не би да чакаш мистър Ърл Суагър лично да те покани?

Бъб се качи.

Потеглиха в друга хубава кола, возейки се колкото може по-бавно из уличките на предградието. Джими отново погледна часовника си, сякаш трябваше да спазва някакъв график.

— Пусни радиото и намери хубава музика — нареди той.

Това се стори странно познато на Бъб и той се наведе напред, плъзна стрелката по скалата, занатиска копчетата, докато не се чу пукане и звуци. Но нищо от онези щури работи на Бил Хейли с отсечен ритъм, които Джими предпочиташе. Намери кънтри — Патси Клайн, после попадна на Пери Комо, който пееше за луната, която се стоварва в околото ти като пица, намери мис Дей, която пееше „Ке сара, сара“, и още...

„Властите във Форт Смит са поставили контролни постове из два щата, за да открият двама въоръжени и опасни мъже, които обраха супермаркет в центъра, убивайки четирима души, включително един полицай.“

Бъб изслуша новината за убийствата безмълвно.

„Полицията твърди, че наскоро освободеният автокрадец Джими М. Пай от Блу Ай и неговият братовчед Бъфорд (Бъб) Пай, също от Блу Ай, са отговорни за избухналото насилие на мирния булевард «Мидланд». Според тях двамината убийци ще се опитат да се върнат у дома в пустошта на окръг Полк. Ето какво казва

полковник Тимъти К. Евърс“... — и в този миг един мек, по-дълбок глас се чу от радиото: „Доколкото познавам лошите си момчета, ще тръгнат обратно към земята, която познават. Ще попаднат на нашите блокади и ние ще се погрижим за тях, както им се полага.“

— Тоя дъртак май е ядосан — отбеляза Джими. — Звучи сякаш сме го вдигнали от леглото. Исусе.

— Дж-Дж-Джими?

— Да, братовчеде?

— Той каза, че сме убили тия хора.

— Е, може да е имало истински патрони в моя пистолет. Но в твоя нямаше. Ти нямаш нищо общо, Бъб, само се повози с мен. Твоят братовчед Джими няма да те набърка в лайната, кълна се. Това изобщо не би било хладнокръвно. Сега само ще прескочим до Блу Ай, взимаме Иди и изчезваме. Мисля, че можем да се покрием при един мой чичо в Анадарок, Оклахома. Той ще...

Но Бъб плачеше.

— Бъб, какво те тормози, момче?

— Джими, искам при мама. Не искам да ходя в затвора. Не исках никого да убивам. О, Джими, защо се случи това? Не е честно. Никога нищо лошо не съм правил. Нищо. Просто искам...

— Хайде, хайде, Бъб, за нищо не се тревожи. Кълна ти се, всичко е пред теб: Калифорния, работа като любимец на звезда. Можеш да доведеш и майка си там и да й купиш малка хубава къща. Всичко е уредено. Кълна се, всичко ще се оправи.

Бъб започна да подсмърча. Болеше го сърцето. Захвърли револвера на пода. Просто искаше да накара всичко да изчезне.

— Погледни — каза Джими.

Бъб вдигна очи и видя една весела табела на фона на високо синьо небе, но тъй като беше обед, тя не светеше. На нея пишеше „Нансис Фламинго Лаундж“ и Бъб забеляза, че по протежение на цялата улица имаше и други места, наречени „клубове“. Но не всички табели светеха и имаха заспалия вид на нощни свърталища. Джими зави към малка алея за коли, после излезе на един разположен отзад паркинг, над който се извисяваше голям празен гараж.

Тук цареше дълбока тишина.

— Хей — подвикна Джими, — познай какво? Пристигнахме. Справихме се. Ще бъдем добре.

Бъб гледаше как големите врати на гаража се дръпнаха назад и Джими лекичко подкара колата напред. Мрак и тишина ги погълнаха, накъсвани само от далечна шумна музика от някое малко евтино радио.

*РОК, РОК, РОК цяла нощ,
РОК, РОК, РОК до зори!*

— Хладнокръвно — каза Джими.

[1] Герой от научнофантастичен комикс, създаден от Пол Нолън.
— Б.пр. ↑

3.

КОГАТО СТИГНА ТАМ, си помисли, че всичко ще се изясни, но вместо това, както можеше да се очаква, нещата се объркаха още повече. Взе си стая в евтин хотел близо до мексиканския квартал на града и прекара сутринта, измъчвайки се да измисли каква да бъде следващата му стъпка. Ето до какво стигна: няма следваща стъпка.

Най-накрая реши да излезе на разходка с тайната надежда, че ще има късмет, че нещата просто ще се наредят, както обикновено ставаше. Но, разбира се, едно знаеше съвсем точно и то беше, че нещата невинаги се нареждат.

По тази причина беше тук: именно защото нещата невинаги се нареждат, избухват насилие и лудост, умират хора, животи биват разрушавани.

Тук беше много по-горещо и светло. В края на краищата това е пустинята, но някак си имаше различна представа за нея. Онова, което видя, бе гръбнак от морави планини, всъщност хълмове, закриващи хоризонта в едната посока. Всичко останало приличаше просто на плитки бразди, обрасли с бодлива ниска растителност, а в пустинята самотен кактус се издигаше от земята подобен на усукано дърво на смъртта^[1]. Зеленият цвят почти изцяло отсъстваше от този свят, завладян от кафявото, охрата и оловносивото.

Градът беше страшно затънтен. Разположен бе около една-единствена главна улица. На единия ѝ край имаше ресторанти за бързо хранене, паркинги за каравани, а малко по-нататък жилища в „предградията“ под вносни палми. Останалото бяха мърляви малки магазинчета, много от които със затворени капаци, магазини за алкохол, бакалия, химическо чистене, две магазинчета за каубойски и индиански сувенири за самотния изгубил се турист. Малък град, който беше прекалено далеч от междущатската магистрала. По случайност щатът беше Аризона, а градът също по случайност се наричаше Аджо.

Така че Ръс се разходи нагоре-надолу по улицата, не видя нищо и не се почувства по-щастлив. Намери едно кафене и най-накрая обядва,

слушайки как каубоите разговарят за нищо и никакво с ниски приспивни гласове. Никой не му обърна внимание. Накрая плати на бармана петте долара за сандвича и имаше чувството, че зърна получовешка усмивка на разпознаване.

— Вижте — започна той, — чудя се дали можете да ми помогнете.

— О, обзалагам се, че зная какво искаш, синко.

— Толкова ли е очевидно?

— Доста бие на очи.

— Срещате ли доста хора като мен?

— Някои като теб. Също така и други типове. Почти цял месец имахме германски телевизионен екип в града. Продадох им барбекюта на стойност близо хиляда долара. Звукооператорът, Франц, наистина се влюби в печеното на жена ми.

— Но доникъде не стигнаха?

— Не. Както и никой друг. Имаше един наистина умел тип от Ню Йорк. Държеше се сякаш притежаваше света, а ние сме негови служители. Прекара тук шест седмици. Беше въртял доста големи сделки. Сключи сделка с онзи тип, когото ексекутираха в Юта, и със самия О. Джей^[2]. Но доникъде не стигна. И от едно френско списание. Някаква мацка. Искане ми се да беше дошла да пише за мен. Щях да й разкрия всичките си тайни, дори рецептата за барбекюта на жена ми.

— Някой вижда ли го изобщо? Излиза ли?

— О, навърта се наоколо. Висок, тих мъж, който повечето време избягва другите. Ожени се за наистина чудесна жена. Сега имат малко момиченце. Но той живее истински. Върши разни неща, вижда неща, смесва ги.

— Може ли да ми кажеш къде живее?

— Не мога да направя това, синко. Той не би искал. Аз го уважавам. Ти също трябва да го уважаваш. Мисля, че просто иска светът да го остави на мира.

— Аз *наистина* го уважавам — отговори Ръс. — Затова съм тук.

— Вероятно ще се провалиш. Всички останали се издъниха. Защо ти да си различен?

Защо аз да съм различен, помисли си Ръс. Да, ключов въпрос.

— Ами — каза той — обзалагам се, че знам нещо, което никой преди не му е казвал. Дори не е за него самия.

— Тогава просто трябва да си търпелив, синко. Той ще научи, че си тук. Вероятно вече знае. Хората му казват разни неща. Нали разбираш?

— Аха, разбирам. Е, благодаря. Вероятно и аз ще стигна дотам да си купя барбекю за хиляда долара. Готов съм за дългото чакане.

Ръс излезе и, ох! Това ослепяващо слънце! Започна да ровичка за слънчевите си очила. Когато си ги сложи, един пикап се спускаше надолу по пътя и на Ръс му се стори, че го вижда: мършав мъж със слънчев загар и обветрена кожа, спокойни кривогледи очи. Но не, беше просто един тлъст каубой.

Тръгна бавно надолу по улицата, опитвайки се да погледне местните в очите, но в отговор получи суровия втренчен поглед на Америка от малките градове, който обявяваше: преминаването забранено! Накрая се върна обратно в хотела и отново извади досието си.

Веществените доказателства бяха разпарцалени, сухи и леко омазнени от прекалено пипане. Ако четенето можеше да изпие чернотата на мастилото, те също щяха да са избледнели. Но то не можеше и те не бяха избледнели. Модерният индустриален печат: бликащ от енергия, цветен, неунищожим.

Най-известното беше корицата на „Нюзуик“ от онзи месец през 1992, когато бе най-издирваният мъж в Америка. „Боб Лий Суагър — пишеше там, — герой, превърнал се в убиец.“ „Тайм“, беше пуснал същата снимка: „Боб Лий Суагър — трагичните последствия от Виетнам.“ Това беше стара фотография на Суагър, направена във Виетнам. Тя разкриваше всичко и нищо: южняшко лице, мъж на двадесетина години, който някак си можеше да бъде и на четиридесет. Челюстта му беше толкова сурова, а кожата толкова стегната, че малко приличаше на смъртна маска. Каквато и беше донякъде. Носеше тигрови камуфлажни дрехи, а на главата бейзболка на морската пехота. Очите бяха присвити и хлътнали и не разрешаваха контакт със света при никакви условия освен тези, безопасни за техния собственик. Те се криеха зад остро очертани скули. Лицето беше сякаш от деветнадесети век. Приличаше на някой от кавалеристите на Мозби или от конниците на Куантрил или пък на някой, който беше носил „Колт“ в Окей корал^[3] и се е върнал пет минути по-късно, защото работата е свършена. Върху корицата на списанието в сгъвката на ръката му

лежеше лъскава пушка с оптически мерник дълъг около ярд. Беше доказано, че с този инструмент той е един от най-изтъкнатите ловци на хора.

Ръс подмина снимката на корицата и погледна другите фотографии, които бяха изскочили от архива на сегашния му работодател „Дейли Оклахоман“ от Оклахома сити. Бяха направени по време на тайнствения двудневен процес през 1992, който прекъсна двумесечната известност на Боб Лий Суагър и бележеше границата на завръщането му по собствена воля в неизвестността. Приличаше на Т. Е. Лоурънс^[4], който се криел като летеца Шоу — човек с почти физическа нужда от анонимност. Просто беше изчезнал, предизвиквайки учудване в една Америка, която доста рутинно възнаграждаваше известността с големи суми в брой. Но не. Никакви договори за книги, нито филми, нито телевизионни предавания, никакви отговори на предизвикателните въпроси, които някои анализатори бяха повдигнали, намеквайки, че той знае неща, които никой друг не знае. Беше се появил сензационен роман от някой си, който беше твърде далеч от истината, и няколко скалъпени статийки в изданията за оцеляване и смахнатите по оръжията и всички те бяха подвеждащи, неясни и измислени. И Ръс знаеше, че всички бяха неверни. Но в една имаше зрънце информация: че Суагър очевидно се е заселил в Аджо, Аризона, със съпругата си. Красивата жена, която беше присъствала на сензационния процес.

Затова, помисли си Ръс, аз съм в Аджо, Аризона, в един евтин мотел, изчерпвайки парите, времето и късмета си.

Най-накрая на петия ден, докато Ръс дъвчеше последния залък от барбекюто си, без да обръща внимание на действителността, че средствата му стават опасно малко, при него дойде барманът.

— Кажи — прошепна мъжът, — знаеше ли, че един човек понякога този ден идва в града?

Ръс преглътна.

— Да, сър. Днес е петък. Той идва, за да закупи припаси в „Саутърн Стейтс“. Може да съм го сбъркал с някого другиго, но бих казал, че току-що видях един пикап да се спуска в тази посока и ако бях на твое място, щях да се преместя там.

— Страхотно! — избъбри Ръс.

— Не си го чул от мен.

— Нито дума.

Ръс затърси слънчевите си очила и хукна навън. „Саутърн Стейтс“? „Саутърн Стейтс“? Да, спомни си Ръс, две преки по-надолу, където се събираха ранчерите преди сутрешната работа и после се връщаха след работа. Там, където можеш да купиш всичко: от чували с жито до струващите половин милион вършачки „Интернешънъл Харвестър“. Ръс беше толкова развълнуван, че леко се замая, но после се взе в ръце и реши, вместо да кара, да иде пешком.

Обърна се и спринтира с летящи крака. Понесе се между хората по тротоара, заобиколи рехавата група туристи, мина покрай няколко висящи наоколо тийнейджъри, чувствайки се като пълен идиот. Не, чувствайки се някак си въодушевен и развълнуван. Веднъж в кариерата си в „Оклахома“ трябваше да замести излезлия в отпуска филмов критик и да отиде на онова, на което викаха служебна екскурзия. Закараха го със самолет до Ню Орлеан, където трябваше да седи на маса в банкетната зала на един хотел, а Кевин Костнър и Клинт Ийстуд бяха развеждани из залата — по половин час на маса. Разбира се, това беше наистина смешно положение, но когато за пръв път видя двамата мъже да влизат в залата, той се почувства така, както се чувстваше сега: зашеметен, глупав, неподготвен, неопитен като юноша, напълно недостоен. А те бяха само филмови звезди и излязоха, поне доколкото той можеше да каже от времето, което прекара с тях на големите маси, много свестни момчета и не се правеха на герои.

Но този тип беше истински герой. На война и в мир беше направил изключителни неща. Докато Ръс тичаше и възбудата му нарастваше, вниманието му се разсея. Мозъкът му сякаш беше пълен с блестящи сапунени мехури.

План, помисли си той, имаш нужда от план.

Но преди да успее да измисли план, краката му го отведоха зад ъгъла на паркинга, който лежеше пред магазина „Саутърн Стейтс“. Беше покрит с чакъл и прах се носеше из въздуха. Ръс се спря и попи нещо, което приличаше на сцена от документален филм за американските трудови навици. Това би могла да бъде картина от селския живот, каквато само човек, надарен със саркастичното въображение на Йероним Бош^[5] и окото за детайли на Норман

Рокуел^[6], би могъл да си представи: сякаш навсякъде в двора кръжаха фермери, ранчери или каубои, разменяха си небивалици в близост до пикапите или се тупаха по гърбовете и се пляскаха по задниците на малки групички. В дъното имаше кошари за добитък и се чуваше мученето на затворените животни. Приличаше на събота вечер край началната гара. Къде е Джон Уейн^[7]? Мамка му, той беше навсякъде.

Всички тези мъже имаха кафяви лица с остри черти и изглеждаха изтъкани от сурова кожа и пресована пастърма. Всички бяха обвити в пращен джинсов плат и кожа в различни отсенки от главата до петите. Всички носеха очукани ботуши, но шапките бяха разнообразни: сламени, високи или ниски стетсъни^[8], с извити или прави периферии, бейзболни кепета, фуражки, дори една или две рибарски шапки.

В този хаос Ръс не можа да открие някакъв смисъл и заради това се почувства като афроамериканец на среща на местния ку-клукс-клан. Но те, изглежда, така се забавляваха, че изобщо не му обърнаха внимание и той тръгна бавно между тях, търсейки да види черти, които да сравни с онези, които беше запааметил от корицата на списанието и по-скорошните снимки. Би предположил, че мъж като Боб ще влачи килватер от поклонници или ще бъде в центъра на кръг от новаци, така че се огледа за крал сред всички тези принцове. Не можа да види такъв и сега по един или по двама мъжете се разделяха и започнаха да си тръгват.

— Какво става? — попита той един старец.

— Петък обед, сега се влачат вътре, за да заредят с провизии. Тук има много разпръснати ферми. Повече, отколкото можете да си представите. В петък по обяд момчетата се събират за малко майтап.

— Ясно — отговори той.

Продължи да се разхожда сред смаляващата се тълпа, напълно неспособен да свърже някой от тези светлокафяви мъже без възраст, които изглеждаха като от друга раса, с представата си за Боб Лий Суагър.

Най-накрая стигна до сградата с провизиите, където неколцина работници хвърляха чували с храна в каросерията на един избелял зелен пикап.

Ръс замръзна, после се размрази и само зяпаше.

Мъжът беше висок и потен и бе завързал червена носна кърпа около врата си да попива потта. Беше с избелелите джинси и

джинсовата риза на каубой, но също така носеше избеляла червена бейзболна шапка, на която пишеше „Рейзърбекс“.

Мъжът усети втренчените му очи и го погледна с тежък поглед. И да, да, това беше той. По-стар, отколкото Ръс бе очаквал, и по-кафеникав, почти като керамиката на навахо^[9]. По лицето му нямаше и грам излишна плът. Кожата му бе гнездо от пукнатини и зъбери, стегната, въпреки че беше самото разрушение. Оловносивите очи бяха толкова корави, че прогаряха като лазери. Изобщо нямаше романтичен или героичен вид. Приличаше на загрял, уморен и потен човек, който има още доста работа за вършене.

— Какво си ме зяпнал, синко? — попита той настоятелно.

Срам обхвана Ръс, но също така и вълнение и той хукна към него и избъбри:

— Мистър Суагър? Мистър Боб Лий Суагър? Дълъг път минах, за да ви видя.

— Е, напразно си си пропилял времето — отговори Суагър. — Върви си пиши сам проклетата книга. Аз няма да обяснявам себе си на кутре като теб, нито пък на най-добрия писател в света. Наистина мразя писателите. А сега се махни от пътя ми.

След това той седна зад волана на пикапа си и потегли.

Боб се занимаваше с коня. Конят имаше проблеми с окото. На клепача си имаше язва, която се беше инфектирала, може би замърсена от мухите. Инфекцията тайнствено и чудовищно се бе разпространила, докато окото не заприлича на билиардна топка, обгърната от плесен. Едно ужасно акне се беше развило по муцуната му чак до ухото и в долния край стигаше до ноздрите. Той беше красив сив скопец на име Били и момичето, на което принадлежеше, бе свършило добра работа по отглеждането и възпитанието му, докато не стана тази работа с окото.

— Това е най-лошата болест, която някой от семейството ни е хващал — каза майката на момичето. — Може да умре от това.

— Хайде, хайде — й беше казал Боб, но го направи главно за мрачното малко момиченце, което не бе казало и дума. — Ветеринарят направи всичко, което можа. Трябва да вярвате на медицината, а ние

няма да пропуснем и нощ. Трябва да вярвате и на нас. Ще се грижим за Били по най-добрия възможен начин.

Боб Лий Суагър, който беше оцелял през петдесетте си години живот, включващ разнообразни приключения в морската пехота (три обиколки в южноазиатските военни игри, класиран на второ място) и частен живот, който беше учудващо объркан, стигна до положение, в което никога не бе мислил, че ще попадне: да бъде щастлив.

Кой би си помислил подобно нещо?

Първо сухият аризонски вятър имаше чудотворна лечебна сила за ремонтирания му лъв хълбок, където един куршум калибър 7.62×54 с метална риза и тегло 148 грейна^[10], изстрелян със скорост над 2600 фута^[11] в секунда, беше изтръгнал неприятно количество кост и хрущял. На правителството му трябваше една дълга година в болница за ветерани да оправи нещата и дори тогава, след цялото това време, работата се оказа фалшименто. Двадесет години се беше будил сутрин с напомнянето, че ако преследваш хора, за да си изкарваш прехраната, те, бога ми, ще ти отвърнат със същото. Вероятно болката го беше докарала до пиенето, но можеше и да не е така. Беше пиан и зъл почти цяло десетилетие, за да зарови болки, които по-скоро нямаха нищо общо с хълбока му и не можеха да бъдат оправени по друг начин: спомени за млади мъже, захвърлени ей така, заради нещо незначително, като изключим едното име на черната мраморна стена. Трябваше време, за да се примири с това и да склочи мир. Сега благословената липса на болка там долу, където го бяха ремонтирали, си беше допълнителна печалба всеки божи ден. Но това беше само част от нея.

Другата част беше съпругата му. Една жена. Джули Фен. Дипломирана медицинска сестра. Някога тя бе фотография, носена между каската и кожения ѝ амортизатор от неговия наблюдател — един от великолепните млади мъже, които се върнаха у дома от страната на злото в гумена торба и дървена кутия. Някакво късо съединение във вселената беше постановило Боб да срещне Джули много години по-късно. Когато я видя, той разбра: това е тя. Няма друга. И по същата причина тя бе разбрала това за него и сега бяха женени, имаха малко момиченце, кръстено Ники, което пишеше името си ИКИН4 на обратно и разбъркано на всичките си рисунки на коне. Възрастта също бе включена. Беше толкова хубаво, че има много от

нещата, за които си бе мислил, че никога няма да получи, защото се бе оттеглил от човешката общност. Беше изпълнявал заповедите на страната си с пушка и бе отишъл и официално убил 87 вражески войници един по един от голямо разстояние. Разбира се, той знаеше, че е убил 341. Сега всичко това някак си бе забравено.

И последното нещо: черешката върху тортата — конете. Това беше най-хубавата работа на света. Имаше нещо в конете, което обичаше. Те не лъжеха и ако се държиш добре с тях, ти отговарят със същото. Никога не беше срещал някой, който да е амбициозен, ревнив или лицемерен. Те бяха честно глупави създания, силни и тъпи като волове, но с тази магическа съставка, която той толкова обичаше в животните, дори ако ги ловуваше. За миг от тревопасни се превръщаха в същинска танцуваща красота на четири копита. Да ги гледаш как тичат, особено под ръководството на някое малко момиченце като онова, което притежаваше Били, или онова, което беше негово и с времето щеше да порасне, за да отглежда коне сама. Да ги гледаш как тичат, играта на мускулите под кожата и прахът, който се вдига, разкъсан от силните им копита, боже мили, това беше вид щастие, което не можеш да откриеш нито в бутилката, нито в пушката, а той го беше търсил и на двете места.

Той тренираше Били. Това се наричаше „хвърляне напред“. Конят е вързан за кол и го караш да тича в кръг, вързан с двадесетфутово въже, подкарвайки го с камшик или както сега, ако си изградил връзка с него, само с гласа си.

— Хайде, Били — измърка Боб и мускулите на животното заиграха, докато конят обикаляше около него. Били винаги беше точно пред очите му, защото Боб се въртеше заедно с него. Започна да се вдига прах и да се лепи по потните хълбоци на сивия кон. После щеше да има нужда от едно хубаво тимарене, но в това нямаше нищо лошо, защото този следобед щяха да дойдат да приберат Били.

Двадесет минути. Когато Били беше започнал да оздравява, Боб започна да го кара да тича в кръг, за да изкара възпалението и слабостта от крайниците му, мускулите отново да станат твърди, гладки и ясно очертани и да го направи отново такъв, какъвто беше. В началото животното се беше запънало все още несигурно, защото язвата беше изяла част от зрението му и с болното око виждаше само 60 процента. Първо можеше да тича само седем или осем минути,

преди да почне да се прави, че не може повече. Сега безпроблемно бягаше двадесет минути три пъти дневно и имаше такъв вид, сякаш може да започне веднага отначало.

— Добро момче — извика Боб и започва да прибира въжето, което беше закрепено за оглавника. Бавно придърпа коня към себе си и накрая го спря. Той откачи въжето, но остави оглавника, защото сега щеше да разхожда животното още двадесет минути, за да се охлади. Никога не прибиращ коня разгорещен. После щеше да го измие. Мисис Хейстингс и Сузи ще го вземат в три и всичко се подрежда чудесно. Били ще се върне обратно към своя живот.

Човек трябва да върши нещо и това беше работата на Боб. Пенсията му от морската пехота все още идваше, жена му Джули продължаваше да работи по три дни в клиниката в резервата на навахо. Понякога, когато се наложеше, и повече. Това бе достатъчно всеки от тях да има онова, от което се нуждае.

— Тате?

Ники беше на четири. Едно русо и здраво малко същество. Хубаво е да ги отглеждаш в ранчо на двадесет мили от града, помисли си той. Да ги научиш да стават рано и идват с теб да хранят животните. Да формираш характера им отрано да работят здраво и да бъдат отговорни, както той беше научен. Това бе хубаво за тях. Бе отгледан от баща, загинал при странни обстоятелства. Нищо подобно нямаше да се случи на неговото дете.

— Да, ИКИН4?

— Били е потен.

— Да, детенце, потен е. Накарахме го хубаво да се покрие с пяна. Просто една добра тренировка. А сега ще го охладим.

— Днес ли ще дойдат да го вземат?

— Да, скъпа, днес ще дойдат. Сега е по-добре. Няколко белега, малко изгубено зрение, но като изключим това, е наред. Помогнахме му да го преживее.

— Били ще ми липсва.

— И на мен също. Но той трябва да се върне към своя живот. На онова момиченце Сузи той също е липсвал през последните четири седмици. Сега е неин ред да бъде щастлива.

ИКИН4 беше с джинси, гуменки „Кидс“ и трикотажна спортна ризка. Както всички деца, които прекарват по-голямата част от времето

си в обори сред коне, тя беше мръсна и щастлива. Топуркаше до баща си, докато той развеждаше Били в бавни успокояващи кръгове из заграденото място, докато най-накрая дишането на животното се нормализира.

— Тате, ще го измиеш ли?

— Ще ми помогнеш ли, сладурче?

— Да, тате.

— Ти си толкова голямо момиче, ИКИН4 — каза Боб, а лицето на дъщеря му се сви и се разля в усмивка.

ИКИН4 хвана коня за оглавника и го затегли към обора, където направи усилие да го върже за едно въже. Голямото животно напълно се подчини на господарските ѝ заповеди. Не му даде възможност за съпротива и не се отказа.

— Хайде, ти голямо старо глупаво нещо — извика тя, бутайки го по рамото, за да тръгне назад. Донесе друго въже и го закачи за оглавника, завързвайки сполучливо коня в средата на една клетка.

— Тате, мога ли да му дам морков?

— Скъпа, нека първо свърша.

Боб пусна маркуча и приготви кофа сапунена вода, после се приближи до коня и започна ритмично да го трие с гъбата: от врата към холките, оттам по гърба и надолу по всеки мускулест крак.

— Тате — обади се момичето.

— Да, скъпа?

— Тате, имаше един мъж.

В първия момент Боб нищо не каза. В очите му се появи гняв, пламна малък огън.

— Един мършав мъж. Гъста черна коса, мургав. С ревностен вид?... Тате, какво е ревностен?

— О, сякаш галопира, а всъщност просто си стои неподвижен. Никаква усмивка. Лицето му стегнато като юмрук.

— Да, тате. Точно така.

— Къде го видя?

— Беше паркирал долу на пътя, където тази сутрин ме остави автобусът. Розалита го погледна и той обърна глава.

— В пикап? Бял?

— Да. Познаваш ли го? Мил ли е? Усмихна ми се. Мисля, че е мил.

— Той е просто едно глупаво момче с идеята, че мога да го направя богат и известен. Ще се умори и ще се махне. Мислех, че е разбрал, но предполагам, че е по-упорит, отколкото ми се стори.

Никога ли няма да го оставят на мира? Проклетата ти снимка се появява на корицата на списание и целият свят започва да си мисли, че имаш достатъчно тайни да напишеш бестселър. През годините край нямаха задниците, които бяха идвали при него. Как го бяха намерили? Като че адреса му го имаше в някакъв шантав интернет сайт и всички неудачници и луди идваха да душат наоколо. Някои от тях дори не бяха американци. Проклетите германци бяха най-гадните. Предложиха му пари, каквото си поиска, за интервю. Но вече бе приключил с това. Имаше възможно най-лошата слава и това му беше достатъчно. Край на всичко.

— Той досажда ли ти?

— Не. Само се усмихна.

— Ако го видиш пак, ми кажи. Аз ще поговоря с него и той ще си тръгне. Иначе просто ще изчакаме, докато сам се умори и се махне.

Мнозина от тях просто изчезваха след известно време. Идеите им бяха толкова абсурдни и зле оформени. Някои от тях дори не искаха да пишат за него, за да направят пари. Просто искаха да го видят и да почерпят нещо от присъствието му. От това, което е бил животът му. Такава глупост. Животът му не беше нито паметник, нито символ, нито модел: това просто бе неговият живот.

Изглежда, момчето беше изчезнало за известно време. После една вечер се върна, седнал търпеливо в пикапа си от другата страна на пътя. Джули се беше върнала, бяха вечеряли и седяха на верандата, пиеха леден чай, наблюдавайки как слънцето залязва зад ниските планини в свършен покой.

— Упорит е.

— Проклето глупаво момче.

— Поне се държи на разстояние. Има възпитание.

Хората, които бяха идвали по-рано, направо влизаха с колите си в двора, изскачаха от тях и започваха да предлагат договори, разполагаха прожектори за камерите, ръкуваха се сърдечно, уверени, че са попаднали на нещо голямо. Че най-накрая са открили Елдорадо. Боб

няколко пъти се беше обаждал в полицейското управление. Последният път беше за германците, които излязоха крайно противни.

— Няма да си иде. Започва да става малко неприятно. Горката ИКИН4. Не искам да почне да си мисли, че така ще израсне.

— О, тя може да се справи с това. Ще ѝ помогне да разбере, че баща ѝ е необикновен човек. Мисля, че ѝ осигурява нещо малко по-различно.

Суагър погледна жена си. Красива беше с тена и русата коса, в която бяха започнали да се появяват сиви нишки. След като се върнаха в Аджо, тя не носеше нищо друго освен джинси, тениски и ботуши. Тя също бачкаше здраво. Боб си помисли, че работи повече от него, и това казваше много.

— На колко години е според теб?

— Около двадесет и две. Ако иска приключения, да се запише в морската пехота. Може да изкара няколко седмици на остров Перис. Не трябва да виси там, да плаши детето и да ме прави още по-раздражителен, отколкото съм.

— Не зная защо, но ми се струва различен.

— Малко ти напомня за Дони. Заради това — каза Боб, изричайки името на първия ѝ съпруг.

— Да, предполагам, че е така. Той е плах и несигурен като Дони.

— Дони беше добро момче — отбеляза Боб. — Най-добрият. — Дони почина в ръцете му, бълвайки кръв на малки ручейчета от рана в дробовете, с очи приковани в нищото. Гърчеше се в ужас от него, а лявата му ръка се бе впила болезнено в бицепса на Боб.

Дръж се, Дони, Исусе, санитар. *Санитар! Мамка му! Санитар!* Дръж се, всичко ще се оправи, кълна се, ще се оправи.

Но не се оправи и нямаше санитар. Боб беше увиснал отвън на канавката, хълбокът му беше размазан от същия майкоебец, а Дони бе дошъл за него и получи следващия куршум право в гърдите. Спомняше си отчаяния натиск на пръстите му, докато момчето се вкопчваше в него, като че Боб бе самият живот. После пръстите омекнаха и гъргоренето спря.

Боб мразеше, когато такива неща се връщаха в спомените му. Понякога можеш да го контролираш, но понякога не. Около него се спусна мрак. Някога това щеше да е време за пиене.

— Съжалявам — обади се тя. — Не трябваше да го споменавам.

— Няма нищо. По дяволите, мисля, че мога да ида и да му кажа в лицето да се разкара оттук и да престане да си пилее живота.

Той стана, отправи ѝ малка стегната усмивка и тръгна надолу по пътя, който водеше до къщата. Момчето беше от другата страна на шосето в един стар Форд F-150 и просто си седеше. Видя, че Боб идва, а Боб видя, че се усмихна. Момчето слезе от пикапа.

— Какво, по дяволите, искаш? Кажете си репликите.

Момчето застана пред него. Да, малко над двадесет, дългурест, с гъста рошава коса и изнежени изглед на колежанин. Носеше джинси и модна риза с къси ръкави с някаква емблема на гърдите.

— Съжалявам — каза то. — Това беше глупаво. Но не знаех как по друг начин да говоря с вас. Помислих си, че ако ви покажа, че имам сериозни намерения, ако ви дам да разберете, че съм тук, ако не насилвам нещата и не се държа като смахнат, казват, че сте много свестен човек, както и да е, сметнах, че накрая ще ми разрешите да говоря с вас.

— Това не е интервю. Не давам интервюта. Каквото е направено, е направено и то е мое и на никого другого.

— Кълна ви се, не ме интересува 1992... Също така не правя от онези книги за герои. Никакви неща за Виетнам. Това свърши и е най-добре да бъде забравено. Да оставим мъртвите да почиват в мир... Не е за Виетнам. Не съм дошъл заради Виетнам. Но наистина е заради мъртвите.

Двамата стояха доста дълго лице в лице. Полуздрач. Слънцето се спускаше зад планините, оставяйки един празен свят от сива светлина и тишина. Мъртвите. Моля, оставете ги на мира. Каква е ползата? Каква полза може да има? Защо това момче ще застава пред него и ще твърди, че представлява мъртвите? Той също познаваше много от покойниците.

— По дяволите, хайде изплюй камъчето. Книга? Искаш да напишеш книга?

— Да, искам да напиша книга. И да, тя е за един голям американски герой, и да, той е от Блу Ай, Арканзас, и да, той е от онези хора, каквито вече не се раждат.

— Никакви книги — каза Боб.

— Поне ми позволете малко да обясня — каза момчето. — Големият американски герой се казва... казваше се Ърл Суагър.

Получил е Почетния медал на Конгреса за случилото се на Иводжима на 22 февруари 1945. На третия ден след началото на операцията. После се върнал у дома и станал моторизиран полицай в Арканзас. На 23 юли 1955 той е водил престрелка с двама въоръжени бандити, които се казвали Джими и Бъб Пай. Убил е и двамата.

Боб се загледа строго в момчето.

— И те също са го убили. Баща ви. Искам да напиша книга за баща ви.

[1] Serbera odollam — дърво с отровни плодове, което се среща в Югоизточна Азия. — Б.пр. ↑

[2] Орентал Джеймс Симпсън, звезда в американския футбол, обвинен в убийството на бившата си жена и любовника ѝ. Признат за невинен въпреки очевидните доказателства за вината му. — Б.пр. ↑

[3] Място на прочутото сражение през 1881 г. в Тъмбстоун, Аризона. — Б.пр. ↑

[4] Британски разузнавач по време на арабското въстание през 1916–1918 г., известен и като Лоурънс Арабски. След Първата световна война приема псевдонима Шоу. — Б.пр. ↑

[5] Герой от криминалните романи на Майкъл Конъли. — Б.е.р. ↑

[6] Известен американски художник (1894–1978). — Б.е.р. ↑

[7] Популярен американски актьор (1907–1979). Б.е.р. ↑

[8] Стетсън — Вид каубойска шапка. — Б.е.р. ↑

[9] Северноамериканско индианско племе. — Б.е.р. ↑

[10] Мярка за тегло на куршуми и сачми за стрелба, 0,0648 г. — Б.пр. ↑

[11] 1 фут е равен на 30,48 см. — Б.пр. ↑

4.

ЪРЛ ВЪЗЛОЖИ на Лем да остане при тялото, докато не дойдат щатските детективи и съдебният лекар. Той се върна при патрулката си и забеляза Джед и Лъм Поузи, облежнати на капака на колата на Поп Дуайър, смеейки се високо като стари пияндета. Обаче когато забелязаха мрачния му вторачен поглед, бързо изтрезняха. Лицето на Джес се беше подуло грозно. Имаше вид, сякаш е глътнал грейпфрут, жълт и гнил. Но Джед беше корав планински боклук. Можеш да го биеш с часове, без наистина да счупиш нещо.

— Вие, момчета, ще останете тук, докато дойдат детективите. Поп, тия кучета разхладиха ли се?

— Доколкото могат да се разхладят при това време, мистър Ърл — отговори Поп.

— Добре. Оставаш на пост, разбра ли?

— Ще остана — каза Поп.

Ърл се качи на патрулката си, запали двигателя и пусна радиото. Ефирът беше препълнен, защото щатът се мобилизираше за преследването, което бе оглавно от щатската полиция и в него участваха всички 111 полицаи, които после щяха да поемат и отговорността за разследването на убийствата. Той послуша малко, не вярвайки на ушите си, сякаш недоверието му можеше да върне времето назад. Но случилото се не можеше да се промени.

— Ааа, централа, аз съм двадесет и девети, ааа, сега сме блокирали квадрат 226. Имам две коли, покриващи района между 226 и 271. Централа, разбра ли ме?

— Разбрано, двадесет и девети, накарахме Щатския гайдарски клуб да работи във вашия район, за да покрие страничните пътища. Той е на друга честота, но ако научим нещо, ще ви съобщим.

— Разбрано, централа, аз ще държа тук. Имам три коли, чакам още да дойдат.

— Уоли, полковникът казва, че трябва да пратиш един от екипите си към Левка. Получихме хубава помощ от военните в Чафий и мисля,

че ще включат и няколко хеликоптера.

— Централата, изпратих кола към Левка.

— Добра работа и край, двадесет и девети.

Ърл разпозна двадесет и девети като Бил Коул, лейтенант от управлението в окръг Логън. Централата говореше с гласа на майор Дон Бентийн, заместник-началник. Полковник Ивърс сигурно дърпаше конците някъде от Литъл Рок и вероятно беше на път към района, за да поеме командването на място.

Джими, ти, проклет малък тъпанар, помисли си той с ненадейна силна горчивина.

Къде сбъркахме с теб? Какво ти стана бе, момче? Как се извъди такъв?

Нямаше отговори, както никога не е имало за Джими Пай. Ърл поклати глава. Той беше толкова виновен, колкото всеки друг, казвайки на Джими, че всичко ще се оправи. Винаги се беше грижил за момчето, помагайки му, докато той пропадеше, и когато започна да осъзнава колко се е отдалечил Джими от него, не искаше да го признае. Отрече го дори когато започна да вижда колко е различен Джими от бедния стар Лени Пай.

Сети се за Бъб Пай, братовчеда на Джими, едно нещастно тъпо момче, от което никой не си бе и помислял, че ще излезе нещо, толкова скучен беше в сравнение с Джими. Ърл дори не можеше да се сети как изглежда Бъб, въпреки че го бе видял едва вчера. В Бъб имаше нещо, което те караше да го забравиш. Какво щеше да стане с него? Бъб беше дърводелски чирак, но просто не можеше да се справя с работата и го бяха освободили. Не си беше намерил друга работа. Добро момче, но без големи възможности, обаче не и криминално проявен. Проклетият Джими го бе превърнал в престъпник.

В мислите на Ърл пропълзя мрак. Бедното мъртво цветнокожо дете, Джими Пай и всичко това в един и същ шибан ден!

Това беше най-лошият му ден от Иводжима насам.

С нежелание вдигна микрофона и натисна бутона за предаване.

— Централата, тук кола едно четири, а аз съм сто и осми.

— Ърл, къде беше? — обади се майорът, който беше поел централата.

— Бях на онова местопрестъпление. Майоре, научихте ли? Изпратихте ли екипи?

— Не, четиринадесети. Ърл, трябва да зарежеш това негърче, докато пипнем Джими Пай. Видях досието му, това момче е от окръг Полк. Последния път ти си го арестувал.

— Познавам семейството — каза Ърл.

— Добре.

— Майоре, къде ме искате? На пътните блокади или при претърсването?

— Не, четиринадесети. Отиваш при семейството. Може би ще влезе във връзка с тях. Нали има жена, или поне така пише в досието.

— Ожени се за нея седмица преди да влезе да излежи присъдата си — обясни Ърл.

— Ърл, тогава провери при нея и останалите роднини, които има там в Полк. Ако имаш нужда, обади се на хората на шерифа.

— Разбрано, майоре. Но кога ще видя хората от следствената група? Искам да се заемат с местопрестъплението колкото може по-бързо.

— Ърл, може би в късния следобед. Момчетата имат да свършат много работа в супера във Форт Смит. Там е кървава баня. Застрелял е две момчета в канцеларията, един негър откън и е гръмнал един градски полицай в колата му. Ърл, това момче е беля.

Ърл кимна с горчивина и погледна буловата си.

* * *

Ърл мина с колата през негърския квартал на Блу Ай, разположен в западната част под масива на Рич Маунтин. Той беше малък и олющен. Защо тези загубени хора не събираха боклуците, не косяха тревата и не се грижеха за градините си? Накъдето и да погледнеш, виждаше белези на разруха и нехайство и отказ от достоен живот. Децата, боси и в парцали, се мотаеха по верандите на копторите, втренчили в него големите очи на неподвижните си лица. Носеха клошарски дрехи, а очите им бяха огромни непознаваеми езера, докато го зяпаха, обаче щом завиеше зад някой ъгъл и ги хванеше неподготвени, можеше да ги види да играят на жмичка или да скачат на въже с естествена жизнерадост. Но щом видяха голямата

черно-бяла кола и белия мъж с каубойска шапка и корави очи, веднага се смразяваха и го посрещаха с тези празни лица.

Скоро мина покрай най-впечатляващата сграда в квартала на цветнокожите — погребалното бюро „Фулър“. Това беше стара южняшка къща от времето, когато в тази част на града още живееха бели. Беше сгушена под брястове, а малко по-надолу се намираше втората най-представителна сграда. Това бе една църква, обшита с бели дъски. А след нея най-накрая на една засенчена от дървета улица живееше малобройната негърска средна класа.

Къщата на семейство Паркър беше третата отдясно, също покрита с дървена обшивка. Имаше веранда, а на нея дървени решетки, обвити от бели глицинии. Верандата беше малка, но добре поддържана. Мисис Паркър дирижираше църковния хор. Съпругът ѝ, Рей, беше чиновник в газовата компания — единственият цветнокож, работещ там.

Ърл беше едновременно радостен и тъжен, че не вижда други полицейски коли. Това означаваше, че ще може да говори със семейство Паркър без присъствието на множество едри бели мъже със значки и пистолети, което щеше да ги накара изплашено да млъкнат или най-малкото — да ги принуди да се държат предпазливо, както правеха негрите в присъствието на повече бели хора. Но това също така означаваше, че сам ще трябва да им съобщи новината. Може би трябваше да повика онзи пастор.

Той паркира, усещайки погледите върху си. Майката на момичето стоеше на верандата. Кожата ѝ изобщо не изглеждаше кафява, а пепелява. Чертите ѝ бяха опънати, сякаш е била ударена, и дишаше тежко.

Той свали шапката си, докато я приближаваше.

— Мисис Паркър?

— Намерихте ли... намерихте ли момиченцето ми?

— Мисис Паркър, най-добре ще е да седнете. Докато седнете, може би ще ми разрешите да извикам пастора.

— Мистър Ърл, какво се е случило? Моля, просто ми кажете. О, боже, просто ми кажете.

— Мадам, съжалявам. Дъщеря ви е починала. Някой е намерил причина да я убие. Мадам, намерихме я встрани от пътя на около дванадесет мили от града.

— О, боже — каза жената. — О, боже, боже, боже. Ооо, защо ме подлагаш на такова изпитание? Той знае, че го обичам. Боже, обичам те, боже. Амин. Наистина те обичам.

Тя започна да хлипа и да се люлее напред-назад на стола. Често се говореше и Ърл наполовина вярваше, защото никога не го беше проверявал, че черните не чувстват скръб и болка като белите хора. Че в тяхната психика има нещо недоразвито. Но не и тук: в това нямаше нищо негърско. Мисис Паркър позволи на известието да нахлуе с ужасяващата си сила в нея. Спомни си, че е виждал мъже да се отдават на скръбта по този начин там, в Тихия океан. Просто я оставяха да се излее с рев от тях над загиналите. Сети се за собствения си син и как би се почувствал, ако изгубеше това малко момченце. Искаше му се да докосне жената, някак си да я утеши, но никога не се получаваше, когато хора с различен цвят на кожата се докосват.

— Съжалявам, мадам.

— О, господи — промълви тя.

Той се приведе и влезе в къщата, която беше тъмна и спретната. Намери телефона и вдигна слушалката.

— Оператор.

— Бети, Ърл Суагър е.

— Ърл, какво правиш в негърския квартал? Това е номерът на мисис Паркър.

— Имат неприятности. Свържи ме с пастор Хеърстън.

Бети го прехвърли и той каза на пастора, който обеща, че ще се обади на сестрата на мисис Паркър и на леля ѝ и ще дойде след няколко минути, за да се погрижи за нея. Ърл излезе обратно на верандата, където все още седеше жената.

— Мистър Ърл, как е умряла дъщеря ми?

— Гледката не беше много хубава. На мен ми се струва, че някой я е удушил или пребил. Не мисля, че е страдала дълго.

— Била ли е... нали разбирате, той...

— Страхувам се, че го е направил, мадам. Нали знаете, тия животни се разпалват и просто не могат да се владеят.

— О, божичко — каза мисис Паркър. — Той ни взе и последното. Всичко ни взе.

— Детето ви е на небето, където вече не го боли — каза Ърл. — Утре с вас ще разговаря някой от полицията. Ще искат да научат кога е

излязла, с кого е била, кои са й били приятели.

Тя го погледна.

— Мистър Ърл, на тях не им пука за чернокожо момиче. Нищо няма да попитат. За тях няма значение.

Ърл нищо не отговори. Що се отнасяше за полицейското управление в Блу Ай, вероятно беше права.

— Мадам, тъй като това се е случило извън града, по случая ще трябва да работят щатските детективи. И аз ще се погрижа работата да бъде свършена. Ще хванем онзи, който го е направил. Независимо кой е той. Разбрахте ли? Кълна се в живота си, ще разрешим този случай.

— О, господи — отново каза жената, мачкайки хартиена кърпичка по съсипаното си лице.

— Мисис Паркър, знам, че сега ще ви бъде трудно, но искам да ми отговорите на два въпроса или може би на три, за да започнем с работата. Опитайте се да ми отговорите, за да помогнете на момиченцето си.

Тя нищо не каза.

— Инициалите Р.Дж.Ф. говорят ли ви нещо?

— Не, сър.

— Окей. А сега в колко точно излезе и къде щеше да ходи?

— Беше вторник вечер. Преди четири дена. Отиде на среща в църквата. Това е всичко. Никога повече не се върна.

— Сигурна ли сте, че е стигнала дотам?

— Пасторът каза, че е била там.

— За какво беше тази среща?

Жената го погледна и Ърл, който имаше инстинкт за подобни неща, си помисли, че е доловил нещичко.

— Просто среща. Нали разбирате, мистър Ърл, среща на паството. За Господа.

Той си записа: „Среща? Каква? Кой е бил там?“

— След това си е тръгнала жива и здрава?

— Да, сър. Тръгнала е пеша за вкъщи.

Ърл погледна надолу по улицата. До църквата не беше повече от две преки. Боже, тя е била отмъкната от същата тази улица!

— Мистър Ърл, къде е сега детенцето ми? Нали не е още там?

— Да, мадам, страхувам се, че е. Трябва да изчакаме, докато дойдат детективите от Форт Смит. Изглежда, днес е извършено и друго

престъпление. Обир. Има неколцина убити. Казват, че едно лошо момче от тукашните околности го е извършило.

— Боже, боже — каза жената.

Точно се готвеше да я попита за приятелите, когато пастор Хеърстън паркира старата си кола.

— О, сестро Люсил — проплака той, — о, Исусе, помогни ни, Исусе, помогни ни.

Пасторът се втурна към нея, същото направиха четири-пет едрогърди обезумели негърки и Ърл се дръпна настрана, когато започна ревностно оплакване.

Докато пълната тежест на тъгата се стовари върху му, Ърл излезе от града в западна посока по шосе 8 в посока Нънли, където се редяха хълмисти пасища, зелени и чудесни. Този път го преведе покрай лятната къща на Шефа Хари Етъридж, „Маунтинтоп“ и двете каменни колони, които крепяха портата от извити железа и свидетелстваха колко е важен Шефа Хари в света. И затова как е израснал във Вашингтон по време на множеството си мандати в Конгреса. Ърл можеше да види как пътят се извива нагоре по хълма към двора на Шефа Хари, който всъщност лежеше от другата му страна. Но всичко беше спокойно. Шефа Хари се беше върнал във Вашингтон или може би в къщата си във Форт Смит и не се виждаха признаци на живот от другата страна на оградата.

Ърл се информира за новостите от радиостанцията: просто обаждания от пътни блокади, но нямаше доклади. Никой не беше виждал Джими или Бъб.

— Централа — най-накрая се включи той, — тук е едно четири, намирам се в квадрат сто седемдесет и шест на път за жилището на Пай в Източен Полк.

— Ясно, сто и четвърти, кола едно четири.

— Ало, централа, чу ли се нещо, кога следователският екип ще пристигне в квадрат сто тридесет и девет край шосе 71?

— Мисля, че сега са свършили във Форт Смит и ще бъдат в квадрат сто седемдесет и седем към шест. Малко са поуморени. Тежък ден.

— Самата истина. Централа, обади ми се, ако заковете Джими, защото искам да се върна при моя сто тридесет и девети квадрат.

— Окей, Ърл. Успех.

— Сто и четвърти, край.

Нънли се състоеше само от няколко магазина и дъскорезницата на Майк Лоугън встрани от пътя, но след него се намираще ранчото Лонгейкър. Той зави наляво, мина покрай голямата къща и пое назад по един черен път през пасищата, където пасеше най-голямото стадо говеда в Западен Арканзас и дебелееше за ножа само след четири месеца. Къщата, която мисис Лонгейкър беше построила за сина и снаха си, които бяха загинали при автомобилна катастрофа в Ню Орлеан и по тази причина никога не се нанесоха, представляваше сладникава фантазия. Майчината мечта за прекрасно гнездо за любимия син и неговата жена, където да живеят, докато го подготвят да поеме семейната собственост. Но не беше писано да се случи.

Сега пред нея стояха полицейска кола и кадилакът на дамата. Един заместник-шериф на име Бъди Тил се беше облегал на калника.

— Здравсти, Ърл.

— Бъди. Не си ли малко извън района си?

— Шерифът сметна, че няма да е лошо да постави пост, в случай че Джими се върне. Бога ми, ако се върне, ще съм готов. — Той стрелна палец към задната седалка на патрулката. Ърл надникна през прозореца и разпозна старото си другарче от войната — автомата „Томпсън“. Този не беше военното изпълнение, но въпреки това забеляза кръгъл пълнител за петдесет патрона и вертикалната предна ръкохватка под оребрената цев с компенсатор. Точно както автомата на Ал Капоне!

— Бъди, понякога ме плашиш — каза Ърл. — Ако Джими успее да мине през петдесет барикади по протежение на седемдесет мили, знаей, че ти няма да можеш да му попречиш. Така че защо не прибереш това нещо в багажника, за да не нараниш някого?

— По дяволите, Ърл, откакто получи тоя проклет медал, си мислиш, че всички останали хора са прости и можеш да ги командориш.

Ърл никога не споменаваше медала и се дразнеше, когато му го натякваха. Но овладя пристъпа на гняв, който усети, и заговори настоятелно с дрезгавия си властен глас.

— Свършил съм достатъчно работа с тия пушкала през войната, за да знаей, че с тях не се стреля толкова лесно. Подскачат като бесни. Не искам да нараниш някого. И ти също не го искаш. А сега го

прибери в багажника и тръгвай по пътя, защото смяната ти дойде. Ако шериф Джекс попита защо, кажи му, че аз съм ти наредил.

Бъди раздразнено направи това, което му беше казано. Ърл се качи на верандата и почука веднъж.

— Ърл, слава богу.

— Здравей, мис Кони — каза той.

Кони Лонгейкър произхождаше от Балтимор. Беше срещнала Ренс Лонгейкър на изток, омъжила се за него и бе дошла тук и направи окръг Полк и най-голямото му стадо едър рогат добитък свой дом. Тя и Ренс живееха като махараджи на най-красивото място в целия окръг Полк, докато преди няколко години Шефа Хари не купи планината. Но Кони Лонгейкър никога не можа да се отърве напълно от смъртта, която я преследваше като досадно черно кученце. Ренс почина на четиридесет и осем, а миналата година единственото ѝ дете Стивън умря на двадесет и осем заедно с бременната си жена. Толкова много смърт: но жената малко над петдесет все още бе красива по един горд източен маниер, който никой в окръг Полк не можеше твърде да определи.

— Накара ли този ужасен троглодит да си тръгне?

Ърл не беше сигурен какво точно значи троглодит, но схвана същността на въпроса.

— Да, мадам. Сега пое надолу по пътя. Как е Иди?

— О — гласът ѝ утихна. — Разстроена.

— Аха.

— За бога, Ърл, какво се случи?

— Мис Кони, не мога да кажа. Джими, той... ох, Джими, не можеш да разбереш какво го е прихванало.

— Ърл, никога не съм вярвала твърде в Джими. Достатъчно съм стара, за да надникна зад едно красиво лице.

— Никога не е имал баща.

— Да, Ърл, зная. Но всички винаги използваша това, за да извиняват Джими. Много момчета нямат бащи, но станаха хора.

— Трябваше да направя повече за него. Можех да направя повече. Но имам моя собствен син.

— Ще го хванат ли?

— Да, ще го хванат. И ще го накарат да си плати. Ще трябва да плати. Няма друг начин.

— Така и трябва. Съжалявам бедния му братовчед.

— Бъб обича Джими прекалено много. Лесно е да се обича Джими, но е опасно. Това не беше твърде добър ден за Арканзас — добави той. — Намерихме едно бедно цветнокожо момиче на север от града. Някой наистина добре го е подредил.

— О, боже. Коя е?

— Шайрил Паркър.

— Познавам Шайрил. Познавам и майка ѝ. О, Ърл, това е ужасно.

Изглежда, новината силно нарани мис Кони.

— Горките хора — най-накрая каза тя. — Май неволята никога не ги оставя.

— Със сигурност животът им не е пикник.

— Предполагам някое черно момче?

— Надявам се. Обаче не знам, мис Кони. Стават някакви глупости и това ме обърква.

— Ърл... Той се обърна.

— Скъпа, не биваше да ставаш — каза мисис Лонгейкър.

Ърл погледна Иди Уайт Пай с колкото може по-безизразно лице. Не беше емоционален тип, но и той имаше чувства. Просто ги прибра и ги закова с няколко пирона, за да ги задържи там.

Иди беше гадже на Джими Пай от 1950, когато Джими изведе гимназиалния отбор на Блу Ай до второто място в щатското футболно първенство. Тя вероятно беше най-красивата млада жена, която някой някога бе виждал в окръг Полк. Баща ѝ загина по време на войната няколко седмици след десанта в Нормандия, задушен от германски „Тигър“ в някакъв френски плет. Майка ѝ сама я отгледа, въпреки че Иди не се нуждаеше от много отглеждане. Още от самото начало си беше наред. Прякорът ѝ бе Снежанка, защото напомняше на мнозина за нея. Джими беше нейният очарователен принц. А той умееше да бъде очарователен, когато не беше див.

Ърл я погледа за малко, попивайки образа ѝ, и още по-дълбоко зарови чувствата си, забивайки три или четири нови пирона в капака.

— О, мистър Ърл — каза тя, — толкова съжалявам.

— Недей да съжаляваш, Иди — отговори той. — Джими сам е взел решението си. Това е напълно сигурно. Този път ще трябва да си плати сметката до цент. Само се надявам да няма повече убити.

Той си представи Джими да налети на някого като Бъди Тил и неговия автомат. Всичко щеше да е в коса и кръв и бог да е на помощ на човека, който попадне между тях. Ърл потрепери.

— Това проклето момче — каза Кони Лонгейкър. — Винаги е бил прекалено красив за собственото му добро. Прекарал е прекалено много време да се гледа в огледалото. Никога не се доверявам на мъж, който харесва онова, което вижда в огледалото, повече, отколкото всичко извън него. Иди, имаш нужда от солиден мъж. От истински мъж. Жалко, че Ърл вече е женен и има момченце. Ренс казваше, че Ърл Суагър е най-добрият мъж, който някога се е раждал в окръг Полк. И това беше преди войната!

— Стига, мис Кони — прекъсна я Ърл. Тя обичаше да казва предизвикателни неща и да гледа как хората зяпват.

— Е, ако аз бях млада жена, Ърл щеше да е моят избраник.

— Иди, трябва да говоря с теб. Трябва официално да ти задам няколко въпроса. Искат да остана тук, в случай че Джими се насочи насам.

— Това глупаво момче е на път за Холивуд, ако питаш мен — каза Кони. — Никога повече няма да го видим по тези краища. Е, за малко ще ви оставя насаме. Трябва да се погрижа за някои неща. Ърл, бъди внимателен с нея.

— Да, мадам — отговори полицаят.

Той и Иди отидоха и седнаха при прозореца. До нея винаги се чувстваше тромав и несръчен. Можеше да чуе как ботушите и коженият колан с кобура поскърцват. Усещаше револвера си „Колт Трупър“ тежък до невъзможност.

Той извади бележника си и прелисти десетте страници с бележки, които си беше водил за Шайрил Паркър.

— Иди, Джим свърза ли се с теб?

— Не, мистър Ърл. Последния път, когато говорих с него, беше преди три седмици. Изглеждаше добре. Беше нетърпелив да излезе. Преди седмица получих много мило писмо. Много се вълнуваше за дъскорезницата. Пишеше, че още преди 1960 ще стане негова!

— Да ти е споменава, че се е сприятелил с някого в затвора?

— Не, сър.

— Понякога младо момче като Джими може да си падне по някои закоравели престъпници и те да променят мисленето му. Не ти е

споменавал някого, нов приятел или нещо подобно?

— Не, сър.

— Сега трябва да ми кажеш. Това няма да бъде предателство. Той уби няколко човека. Ще трябва да си плати. Трябва да си плати като мъж. В този момент това е най-доброто, което може да му се предложи. Безопасно предаване, честен процес.

— Ърл, това е, което искам. Никога не съм искала някой да пострада. О, Ърл, истина ли е? Че е убил четирима души?

— Така казват. Поне четирима свидетели са го разпознали. Него и Бъб.

Иди вдигна очи към слънчевата светлина, идваща от другата страна на ливадите.

— Горкият Бъб — каза тя най-накрая. — На мравката път правеше.

Джими, Джими, Джими, помисли си Ърл с горчивина. Глупако. Защо, по дяволите, ти трябваше да отидеш и да направиш това? За какво?

— Днес не ти се е обаждал?

— Не. Мистър Ърл, истината е, че никога повече не искам да чувам за него. Не мога да го понеса. Прекалено ужасно е. Трябва да замина и да започна отначало.

Той видя, че плаче. Тя обърна глава.

— Мистър Ърл, трябва да ти кажа. Омъжих се за Джими, защото бях лоша. Позволих му...

— Не трябва нищо да ми казваш. Това си е твоя работа.

— Бях бременна. Нямах избор и не го обмислих. Бебето ми трябваше да има баща.

От лявото ѝ око се стичаше самотна сълза.

— Никой друг не знае освен мис Кони. Това щеше да убие бедната ми майка.

— Никой никога няма да узнае — успокой я Ърл.

— Не. Изгубих бебето. Пометнах преди месец. Бебето го няма. Изгубих бебето си и сега съм омъжена за убиец. О, Ърл!

— Няма защо да се тревожиш за това — успокой я той. — Ние можем да оправим...

Звънна телефонът.

— Да вдигна ли?

— Вероятно е за мен.

Тя отиде, вдигна слушалката и не, не беше за Ърл.

— Джими е — прошепна тя.

5.

МОМЧЕТО СЕДНА на верандата заедно с Боб и Джули.

— Моля те, донеси му нещо за пиене — каза Боб. — Казва, че иска да напише книга за баща ми.

— Искаш ли лимонада? Диетична кола? В къщата няма никакъв алкохол.

— Аз съм пияница — обясни Боб. — Не мога да го държа около себе си.

— Диетична кола — избра момчето.

Боб го зяпаше. Какъв беше? Нещо като пратеник на мъртвите? Кой ли е говорил с него за баща му? Боб се почувства странно развълнуван, не точно уплашен, но неспокоен и несигурен. Не че момчето изглеждаше с тежък характер или опасно. Точно обратното: носеше очила с телени рамки и изглеждаше малко несигурно. Това беше държане, което Боб беше виждал у момчета, които трябваше да поведе в битка. Защо аз? Защо изобщо някой? Защо?

Джули се върна с колата и една чаша с лед. Той усети, че кутийката е студена, и отпи глътка, без да използва чашата.

— Продължавай — каза Боб.

— Казвам се Ръсел Пюти. Всъщност Ръсел Пюти-младши. На двадесет и две съм. Учих две години в Принстънския университет, преди да прекъсна. Името Пюти напомня ли ти нещо?

— Не още — отговори Боб.

— Баща ми е Ръсел (Бъд) Пюти-старши. Преди три години беше сержант в оклахомската пътна полиция. Едър мъж, от типа „старо момче“. Всички много го харесваха. Достоен човек. Списанията бяха пълни с това. Казваха, че ще направят телевизионен филм за него. Като онзи сериал „Служебен дълг“.

— Трябва да съм го пропуснал.

— Е, може и да не са го заснели — каза момчето. — Вече не говоря с баща си, така че не знам. Онова, което се случи, беше следното. През юни 1994 година тип на име Ламар Пай и двамина

други мъже избягали от щатския затвор „Макалистър“ в Оклахома. Ламар, който беше силна криминална личност, им бил водач. Корав, склонен към насилие, много умен и крайно агресивен. Направи един тигел през Югозападна Оклахома, за който още се говори. Обири, убийства, отвлечения, побоища. По някаква причина той и баща ми... е, било им е писано, и някак си се срещнаха. Ламар устрои засада на баща ми и го рани. Наистина съвсем леко, но уби партньора му. Баща ми го прие лично. Два пъти проследяваше Ламар. Три пъти е водил престрелки с Пай. Уби братовчед му. Уби една жена, която живееше с Пай, и най-накрая уби самия него. Отнесе лицето му и след това го простреля в главата.

— Струва ми се храбър мъж — отбеляза Боб.

— Е — отговори Ръс, сякаш оценката все още предстоеше. — Той беше тежко ранен. Прострелян в белия дроб. Куршумът счупи ключицата му. Увреждания на нервите осакатиха дясната му ръка. Оправи се и един ден каза на майка ми: „Обичам те и винаги ще те обичам, сбогом.“ И си тръгна най-спокойно една сряда сутрин. Премести се в другия край на града в малка къща близо до летището. Влюбил се и тръгнал с жената на партньора си. Тя е по-близо до моите години, отколкото до неговите.

— Извинявай, Ръс — прекъсна го Джули, — но за какво е всичко това? Какво общо има това с мъжа ми?

— Започнах да си мисля колко много изгубихме заради Ламар Пай. И при това имахме късмет. Измъкнахме се живи. Ламар Пай уби двама души при бягството си, уби Тед Пепър, партньора на баща ми. Тероризира един фермер и съпругата му и жената умря скоро след това. Отвлече и тероризира една млада жена и при един обир уби седем души, преди татко ми най-накрая да му види сметката. Ние имахме късмет. Седмина души легнаха в земята заради Ламар Пай. Работа за три месеца. Но Ламар ми отне семейството. Разби го. Каквото и да се е случило, това даде възможност на баща ми да напусне мама. Това насмалко не я уби. Честно да ви кажа, сега наистина мразя баща си. Как можа да й причини това след всичките години? Да постъпи така жестоко? И така, въпреки че всички Пюти оцеляха, Ламар все пак уби семейството ни. И с пушка не би могъл да се справи по-добре.

Той направи пауза и отпи глътка кола. Вече се беше стъмнило.

— Загложди ме любопитството. Откъде е този Ламар Пай? Какво го е изпълнило с толкова гняв, омраза и бяс? Защо е станал такъв? И си помислих: това е книга. Великолепна книга. Историята как баща ми видя сметката на Ламар Пай и какво го е създало.

— Ръс, ние все още не... — намеси се Джули.

— Скъпа, остави момчето да довърши — каза Боб. — Зная накъде ни води.

— Така си и помислих — каза Ръс. — Затова се свързах със затворническата управа в „Макалистър“. Аз съм журналист, бях помощник-редактор на лайвстайл страницата в „Дейли Оклахоман“ в Оклахома сити. Дадох ми да прегледам досието му и нещата, които е оставил. Открих досието му от трудововъзпитателното училище, криминалното му досие, досието му от затвора и намерих ето това.

Той бръкна в портфейла си, разгъна един документ и го подаде на Боб.

— Скъпи, какво е това? — попита Джули.

Боб веднага го позна и потрепери. Беше от „Арканзас Газет“ от 24 юли 1955.

ПОЛИЦАЙ ГЕРОЙ УБИВА ДВАМА, ПРЕДИ ДА УМРЕ — това гласеше заглавието.

„Вчера вечерта на шосе 71 на север от Форт Смит сержант от щатската моторизирана полиция простреля и уби двама мъже, заподозрени в убийство, преди сам да умре от огнестрелните си рани, причинени му от двамата. Загина сержант Ърл Лий Суагър (45 г.) от окръг Полк, бивш сержант от морската пехота и носител на Почетния медал на Конгреса за храброст, проявена в сраженията в Тихия океан. Убити бяха Джим М. Пай (21 г.) от форт Смит и неговият братовчед Бъфорд «Бъб» Пай (20 г.), също от окръг Полк.“

Очите на Боб се плъзнаха по равносметката от отдавнашната престрелка.

Той я подаде на жена си.

— Мисля си — каза той, когато тя прочете изрезката, — че този Ламар Пай, който е застрелял всички тези хора в Оклахома, е бил негов син. Така предполагам. Вярно ли е?

— Да — отговори Ръс.

— ... бил е син на човека, който уби татко ми.

— Нали разбирате... — започна Ръс.

— Между другото — сухо вметна Боб, — тогавашните вестници не бяха по-добри от днешните. „Газет“ е голям вестник от Литъл Рок и не знае нищичко за Западен Арканзас. Разбрали са погрешно един факт. Написали са северно от Форт Смит. А беше на юг. Затова не им вярвам.

— Ами — започна Ръс малко объркан, — тъъ, да, стават грешки. Тъъ, но ако аз напиша книга за Ламар Пай, какво е отнел на хората и откъде е... е, тя трябва да започне с вечерта на 23 юли 1955. Всичко започва през онази нощ: животът на Ламар и какво е излязло от него. Дали е нещо генетично — какъвто бащата, такъв и синът? Може би е така. Джим Пай е бил престъпник и убиец и синът му е престъпник и убиец. От другата страна са Ърл Суагър, герой от войната и почтен човек. И неговият син. Герой от войната и почтен човек.

— Баща ми беше човек на честта — каза Боб. — А аз просто бях морски пехотинец.

— Но всичко започва през онази вечер. Всичко: твоят живот, животът на Ламар, онова, което си направил, и стореното от Ламар. И това, дето се случи на онези хора в Оклахома, които никога не бяха чували за Джим Пай...

— Джими Пай — поправи го Боб. — Викаха му Джими.

— Да, както и да е. Хора, които просто са попаднали в яростта, която Джими е предал на сина си и заради която е умрял. Може да стане страхотна книга. Жалко, че някой голям писател не се е сетил. Но аз съм човекът, който се сети, и ще я напиша. Ще я озаглавя „Американски мъже“. Ще бъде изследване за живота на Джими Пай и Ърл Суагър и историята на сина на Джими, Ламар, и на бедния стар Бъд Пюти, ченгето, което се сблъска с него и го уби. Паралелите са толкова невероятни. Две лоши момчета, току-що излезли от затвора — баща и син. Двама сержанти от щатската полиция. Два въоръжени грабежа. Престрелки от упор, плашещи и опасни. Това е... това е страхотна книга.

Боб само го гледаше.

— Няма да има нищо общо с 1992 и какво се е случило с теб, както и с кориците на „Тайм“ и „Нюзуик“ и цялата тази история — увери го Ръс. — Няма да бъде за Виетнам. В нея ще стане дума за наследственото насилие, предадено от едно поколение на друго. И за двамата полицаи, които са го спрели. Които са се изправили и са казали: бога ми, стига толкова. Това трябва да свърши сега. Още тази вечер. Баща ти, който си даде живота, и моят, чиято глава се обърка заради това.

Боб се съмняваше, че в който и да е миг от дългите им, изпълнени с насилие нощи някой от сержантите си е казал: „Бога ми, стига толкова. Това трябва да свърши тази вечер.“ Филмите така биха го показали. По-вероятно всеки от тях си е мислил: „Исусе, не позволявай да ме убият тази вечер.“ Но филмите никога не успяваха да покажат тази част както трябва.

— Боб — обади се Джули, — би било хубаво да отдадеш дължимото на баща си. Той би могъл да получи уважението и почитта, които заслужава, дори сега, четиридесет години по-късно.

— Какво искаш от мен? — попита Боб.

— О, ами, предполагам, в общи линии твоята благословия. И в по-малка степен помощта ти. Надявах се да те интервюирам за баща ти. Надявах се да споделиш с мен спомените си за него. Не само за онази нощ и времето след това и всичко, което си спомняш или знаеш, а, общо взето, какъв човек е бил. Такива неща. Освен това предполагам, че трябва да има някакви документи, които са у теб. Фотоалбуми, може би други статии, писма. Не знам. Каквото и да е, с което да предам събитията, да ги съживя и пресътворя.

— Хъм — промърмори Боб уклончиво.

— И накрая, малко помощ, нали разбираш, за да накарам другите да говорят. Зная колко неохотно говорят хората с непознати. Особено с по-млад човек от друг край на страната, въпреки че Лотън, Оклахома, откъдето съм аз, не е чак толкова далеч от Блу Ай и Форт Смит. Но с едно телефонно обаждане или препоръчително писмо... Виж, това трябва да са устни спомени. Едно от първите неща, които научих, е, че през 1994 пристройката на съдебната палата на окръг Полк е изгоряла. А това е мястото, където са се съхранявали всички досиета и вещественни доказателства от процесите. Докладите от следствените

действия, медицинските доклади. Всички тези неща. Разполагам с вторичните източници от вестниците, но искам да говоря с хората. Дори писах на арканзаския конгресмен и на двамата сенатори, както и на някои други хора с надеждата да ми отворят вратите. Получих само общи отговори, но ако Боб Лий Суагър ми помага...

Той спря. Беше свършил.

— Това е. Това е всичко, с което разполагам. Свърших. Ааа, защо не си помислиш? Нали разбираш? Да го обмислиш. Аз не съм търговски пътник. Мразя да продавам каквото и да е. Също така искам и ти да си спокоен.

— Ами — започна Боб. — Виж, бих могъл да те излъжа и да кажа да, остави ме да помисля и ще видим дали ще можем да изиграем тази партия. Но ето ти веднага отговора ми: не.

— Боб...

— Джули, не. Остави ме да говоря. Не мога да го направя. Всичко това е приключило. Погребах татко си и продължих по своя път. Не бих могъл да го съживя с говорене пред някакъв магнетофон. Тези спомени... човек не си ги дава за нечия книга. Това изглежда... неприлично.

Момчето го понесе храбро.

— Дааа — каза то. — Е, поне си последователен. Но ми позволи да кажа, че щях да се опитам да отдам почит на баща ти. За мен той е герой. Никога не е напуснал семейството си. Но връщането в миналото е болезнено и какъв е смисълът да направиш от някакво момче, за което никога не си чувал, публикуван автор? Окей. Ааа, аз вероятно въпреки това ще продължа по някакъв начин. Някак си се чувствам задължен. Всъщност напуснах работата си и съм решен да стигна до края. Такааа... съжалявам. Благодарен съм ти за времето, което ми отдели, и за откровеността.

— Ръс, желая ти успех. Изглеждаш човек на място. Баща ти сигурно е страхотен човек. Съжалявам, че ви е напуснал.

— Да. Е, мисля, че е време да тръгвам.

Той стана и внимателно протегна ръка, която Боб стисна и след това се обърна и слезе от верандата, поемайки към своя пикап.

— Боб — попита Джули, — сигурен ли си...

Боб се обърна и тя видя на лицето му нещо, което никога преди това не бе виждала. Осъзна, че това е страх.

— Не мога да се върна там — отговори той. — Не мога да се изправа срещу всичко това. Тогава едва не ме уби. Уби майка ми. По-добре да си остане приключено и забравено.

6.

— О, БОЖЕ, ДЖИМИ — каза тя.

Гласът идваше от много далеч, но когато Ърл се приближи, чу да става по-ясен и долови познатия ритъм на говора на младия мъж, когото беше гледал как расте.

— Скъпа, мили боже, толкова съжалявам — казваше Джими. — Такава каша забърках, господи, просто изгубих контрол.

Ърл се рееше около Иди, чувствайки се огромен и безпомощен и вбесен от това, което Джими й причиняваше.

— Джими, моля те, не наранявай никого повече.

— Обещавам ти, няма.

Ърл се опита да си пробие път през яростта си: какво да направя? Кой е умният ход? Винаги беше толкова сигурен, винаги действаше решително и точно във всякакви положения: от ловджийски лагер през сражение до която и да е от стотиците полицейски дилеми. Но сега се чувстваше муден, глупав и безпомощен. Опита се да накара мозъка си да заработи.

Това си беше почти бягство от затвора и в повечето от тези случаи стандартната процедура бе да се подслушват домовете на онези бегълци, които най-вероятно ще се обадят и след като бъде засечено мястото, ги нападаха. Но дали управлението е имало време да инсталира „бръмбар“? Обирът стана около обяд. Сега беше четири. Само няколко часа. Не вярваше да са успели.

Но имаше и още нещо. За Бети Хил, телефонистката, се знаеше, че подслушва, когато местеше жаковете по телефонния номератор в окръг Полк. Може би и сега подслушваше. И ако е така, на кого щеше да се обади? На шерифа? Може би на самия Ърл!

— Разбери къде е — прошепна той на Иди.

— Боже мой, Джими, къде си?

— В обществен телефон край някакъв универсален магазин близо до Мълбъри. Той е отзад и никой не може да ни види. Зарязахме две коли и сега си взехме друга.

— О, Джими. Ще те хванат. Знаеш това.

— Скъпа, слушай. За мен всичко свърши. Ще трябва да си понеса последствията. Свършен съм. Край за мен. Ти си свободно момиче. Обичам те, но не трябва повече да държиш на мен. Нямах полза от това. Скъпа, аз престъпих границата и вече не мога да се върна.

— О, Джими, Джим...

— Слушай, проблемът е Бъб. Боже, момчето не е направило нищо, което да не съм му казал. Той е отвън в колата и плаче за майка си. Не искам да говорят, че са убили Бъб заради мен или са го вкарали в затвора.

— Джими, аз...

— Скъпа, искам да намериш мистър Ърл. Той ще знае какво да направи.

— Мили, той е тук.

— О, слава богу! Дай ми го!

Ърл взе слушалката.

— Джими...

— Ърл, не си хаби дъха да ми казваш как съм оплескал нещата. Боже, боже, зная.

— Какво, по дяволите, се случи?

— Ърл, исках капитал. Исках да ида в Лос Анджелис и да стана филмова звезда. Не исках работа в дъскорезница и да живея по милост в къщата на някаква богата дама.

Ърл само можа да поклати глава от смайване.

— А сега имам една бъркотия — продължи Джими — и трябва да я оправя. Трябва да спася Бъб. Можеш ли да ми уредиш сделка?

— Най-добре е просто да дойдеш и да се предадеш.

— Ърл, ето каква е сделката. Ще се призная за виновен в предумишлено убийство и ако щатът иска, може да ме изпържи. Вероятно ще го направи. В замяна на моето признание Бъб може би ще получи съучастие във въоръжен грабеж или в най-лошия случай непредумишлено убийство. Ще излезе след година или нещо такова. Също така никакъв затвор със строг режим, а някой от онези, където се работи във ферми, така че никой да не го закача.

— Не мога да ти уредя тази сделка, без да говоря с окръжния прокурор на окръг Себастиан. Най-добре за теб ще бъде мирно да се

предадеш на първия полицаи, когото видиш, и му кажи, че си извършил всички убийства. Аз ще се обадя на Сам Винсънт оттук и...

— Не! — кресна Джими. — По дяволите, Ърл, тия момчета са заредили патрони за мечки. Имат автомати, пушки помпи, карабини за елени и кучета. Аз убих ченге. Те искат кръв. Ако изляза с вдигнати ръце, бога ми, ще свърша на дисекционната маса с центове на очите до някакъв заместник-шериф позьор, който се хили в камерата и си мисли колко известен е станал. Бедният Бъб също!

Разбира се, Джими беше прав. Ърл го знаеше. Прекалено много горещи глави с оръжия, твърде много възможности за недоглеждане и грешки. Замисли се за глупака Бъди Тил с големия автомат „Томпсън“ и пълнителя за петдесет патрона, който умира от желание да побеснее и сам да се направи на щатски герой. Мъжът, който пречука Джими Пай! Джими със сигурност ще умре, бедният Бъб вероятно, както и гражданите, които случайно се окажат наоколо. Мамка му, Джими, за какво направи това?

— Мистър Ърл, ще се предам на теб! Можеш да сложиш и на двама ни белезници. Моля, моля, моля, дай ми минутка с Иди след това. За последно с нея и ми обещавай, че ще се обадиш на Сам и ще помогнеш на Бъб. Зная, че е прекалено, но те моля, Ърл. Моля те, мистър Ърл, зная, че си добър човек, помогни ми да оправя кашата, която забърках...

— Как, по дяволите, ще се добереш дотук?

— Лесно ще стигна. Няма да тръгнем, преди да се стъмни, а аз познавам черните пътища като петте си пръста.

— Джими, никой друг не трябва да умира! Разбираш ли? Кълнеш ли се?

— Заклевам ти се, Ърл. Заклевам ти се. Вече съм обмислил как ще го направим. Ще се срещнем в десет. Кълна ти се.

Мрачни мисли обзеха Ърл. Това изобщо не му харесваше. Джими премина границата и човек не можеше да му дава привилегии. Това беше в разрез с толкова много принципи. Бъди непреклонен, каза си той. Живей по собствените си правила. Имаш си правила и сега живей според тях.

Но Лени Пай, таткото на Джими, умоляваше Ърл да се грижи за момчето му, да му помага. Можеше ли да се откаже от това?

Беше дал думата си на Иводжима и то не беше нещо, от което можеше да се откаже и да прокълне собствената си душа.

— Има една житна нива малко преди Уолдрън. Може би на десет или дванадесет мили — каза Джими. — Вдясно от шосе 71.

— От коя страна на Боулс?

— Откъм Форт Смит. Малко след Боулс. От дясната страна, идвайки нагоре. След планината.

Ърл беше прекарал последните десет години на шосе 71.

— Зная я.

— Там има път през нивата. Ще паркирам навътре, може би на сто ярда или малко повече.

— Не, аз ще вляза пръв, Джими. Искам да те видя да се приближаваш и да те осветя с прожектора. Ще слезеш от колата с вдигнати ръце. И Бъб също. Ще ми покажеш оръжията ви и след това ще ги хвърлиш на земята.

— Окей, мистър Ърл. Това изглежда честно. В десет.

— В десет. Ако ти се нахвърлят или те подгонят, ще вдигнеш ръце, разбра ли? Никой друг не трябва да умира!

— Кажи на Иди, че я обичам.

— Ще я заведа в града да чака. Вас двамата ще ви отведем в Блу Ай. Ще бъда с вас през целия път.

Джими затвори.

— Изглежда, се опитва да поправи онова, което е надробил — отбеляза Ърл.

Той погледна към Иди, която се беше върнала при прозореца. В далечината можеха да видят Бъди Тил със скръстени ръце, който дъвчеше дълъг стрък трева и се облягаше на предния капак на колата си.

Ърл вдигна слушалката и няколко пъти натисна вилката.

— Централа.

— Бети, Ърл съм, обаждам се от имението „Лонгейкър“.

— Защо си там, Ърл?

— Какво се чува?

— Цветнокожите се вълнуват заради бедното малко момиче. Ругаят по телефона. Тия хора наистина много приказват. Говори се и за Джими Пай и какво е направил. Обаче на черните не им пука за него. Грижа ги е само за техните, точно както всички хора.

— Говори ли се за Иди и мис Кони?

— Хората се чудят как ще го понесат, когато Джими получи наградата си. Съжаления, много съжаления. Състрадание и празни приказки. И малко за теб, Ърл.

— За мен?

— Ърл, ти си силен мъж, но има нещо, което не говори добре за теб. Мислят, че си твърде арогантен, откакто президентът Труман окачи тази лента на врата ти. Говорят, че ако си бил по-строг с Джими, когато беше малък, нямаше да излезе такъв. Говори се... Ърл, държиш ли да чуеш това?

— Предполагам.

— Говори се, че това ще ти се отрази добре, защото ще запееш друга песен. Опита се да измислиш живот като приказка за Джими и бедното момиче, която може би не го обича толкова, както ти разправяш на всички. Ти и мис Кони се събрахте и съчинихте приказка, а изобщо не знаете какво става в действителност.

— И какво е то?

— Пай са боклуци и винаги ще бъдат такива. Да се смесва боклук с качество е също толкова грешно, колкото бялото с черното. Не е писано да се случи и ето ти последствията. Ърл, колкото си на моменти умен, понякога си голям тъпак.

— Добре, Бети, благодаря ти.

Той затвори. Нямаше новини или поне нищо, което да не бе усетил или подозирал преди това. Важното беше, че Бети нямаше да му разиграе това представление, ако току-що го бе чула да говори с Джими. Била е твърде заета да подслушва другите. Поне се почувства в безопасност. Ако шерифът и картечарите му се появяха, когато Джими пристигне, можеше да стане катастрофа.

Той отиде при Иди, която просто си седеше и гледаше втренчено през прозореца.

— Добре ли си?

Тя се усмихна и постави ръка на китката му.

— Да, мистър Ърл, добре съм.

— Някои разправят, че аз и мис Кони сме се опитали да ви измислим живот на теб и Джими по наш вкус. Никога не съм се замислял за това. Ако е така, извинявай. Опитвах се да помогна. Понякога, когато помагаш, нещата се влошават.

— Мистър Ърл, ти направи това, което сметна за най-доброто.

— Заклех са на Лени Пай, че ще помагам на момчето му. За това беше всичко. Отидох твърде далеч.

— Мистър Ърл, Джими вече не е дете. Той е на двадесет и една. Сам е решил. Но има дарба да продава. Аз купих, защото исках. Като изключим бедните хорица в магазина, може би за нас всички тук в окръг Полк това е най-доброто. Сега всички ще получим възможност да започнем отначало.

— Това е много разумен начин да гледаш на случилото се. Добре ли си? Защото ще тръгвам. Трябва да мина и на други места преди вечерта. Аз ще...

— Ърл?

— Да?

Той съзнаваше, че никога преди не го бе наричала така. Това го накара да изпита леко неудобство.

— Ърл, ако бях на твое място, щях да повикам колегите си. Ако Джими само трепне, щях да ги накарам да застрелят това момче като куче. И Бъб също. Ърл, не му вярвам. Честно, пред Бога, изобщо не му вярвам.

— Иди, трябва да дам на момчето възможност. А като за капак, аз не вярвам на собствените си колеги. Може да започнат да стрелят без никаква причина. Мога да се справя. Само гледай.

— Ърл, мис Кони би ти казала, че думата, дадена на един убиец, нищо не значи. Внимавай, мистър Ърл. Това е най-важното.

— Това е най-добрият начин — отговори той. — Усецам го със сърцето си. Можем да уредим нещата по най-добрия възможен начин и после ще идем да потърсим кой уби бедното малко негърче.

Странна светлина се появи в очите на Иди. Никога преди не я бе виждал там. Беше го зяпнала с такова възхищение.

— Ърл, мис Кони каза, че няма човек, който да носи по-голяма част от света на плещите си от теб. И ще го носиш със себе си, докато свършиш работата както трябва. Къде отглеждат мъже като теб? Аз никога не съм срещала такива.

— По дърветата с хиляди. Не си го слагай на сърце. Все още си млада. Сега ще срещнеш колкото искаш. Предстоят ти много великолепни неща.

Тя го гледаше така, както никога преди това не бе виждал да го гледа. Беше късният следобед на един много дълъг ден. Лицето ѝ беше спокойно, сериозно и красиво на ведрата светлина. Беше толкова млада. Никога преди не си бе позволявал да я гледа. Беше нечия дъщеря и чужда съпруга. Най-красивото момиче в окръга и какво от това? Беше женен за добра жена, имаше син, отговорности, от които свят да ти се завие, и един проклет дълг, който никога нямаше да свърши.

— Ърл — каза тя.

Забрави, каза си той. Махни го далеч от себе си и забрави.

7.

ПОНЯКОГА КОПНЕЖЪТ по уискито беше толкова осезаем, че причиняваше болка. И тази нощ беше такава. Лежеше в леглото и слушаше топлия пустинен вятър и тихото равномерно дишане на жена си. В стаята надолу по коридора спеше дъщеря му. Той си мечтаеше за уиски.

В уискито се криеше краят на болката. То размиваше образите на момчета, простреляни в червата, които плачеха за мама, а мама я нямаше. Там беше само сержант Суагър, който крещеше „Санитар!“ с пълно гърло, докато обсипваше оризищата с огън от своята карабина М-16. Уискито пропъждаше вонята на селата, след като фантомите ги бяха покрили с напалм. Странната смес от изгоряло месо, опърлена слама и пържени лайна на водни биволи. В уискито изчезваше отсъствието на чувства, когато откатът го удряше по рамото, а пушката отскачаше назад и кръстчето на оптиката се присаждаше върху човек, който беше много далече. Сега той ужасяващо се променяше, стойката му се нарушаваше от смъртта, която идваше в комплекти от по 173 грейна, изстреляни с 2650 фута на секунда. Понякога хората залитаха, понякога на секундата падаха като парцалени кукли. Но винаги замираха завинаги.

В уискито изчезна и тази история:

Събуди се късно, долу цареше голяма бъркотия, звучеше почти като купон или събрание. Той премигна, за да прогони съня от очите си, объркан и леко уплашен.

— Тате — повика той. — Тате?

Отвън спря друга кола и после още една. Той беше по долни гащи и тениска с Дейвид Крокет^[1], която получи, след като изпрати петдесет цента и шест капачки от джинджифилова бира в Чикаго. Минаха седмици, преди да пристигне, и той я носеше ден и нощ. Беше на девет. Чу на долния етаж майка си да плаче, после стъпките на мъж по стълбището. Чу поскърцаваща кожа, хлътването на дюшето, остро скърцане на стълбищния парапет. Всичко това му беше

познато от хилядите пъти, когато баща му се връщаше късно, както винаги правеше, оставяйки понякога денят на дълга да се разтегне до осемнадесет или двадесет часа. Но в стъпките имаше тежест, която знаеше, че не принадлежи на баща му. Той седна в леглото, когато мъжът влезе. Беше някакъв щатски полицаи. Щурците отчаяно цвърчаха в тъмнината пред отворения прозорец. Вън цареше ясна нощ, проблясваща от светлините на звездите.

— Ти си Боб Лий, нали? — попита мъжът с униформата на татко му: шапка с плоска периферия и заоблен връх, която не беше съвсем каубойска. В кобура имаше голям револвер, който също не беше съвсем каубойски. Той стоеше на прага като силует, а светлината зад него беше ярка.

— Да, сър — отговори детето.

— Боб Лий, мога ли да вляза? Трябва да говоря по мъжки с теб.

Боб кимна. Знаеше, че нещо не е наред. Още една полицейска кола спря пред къщата.

— Аз съм майор Бентийн. Синко, сега ще трябва да се държиш като мъж — му каза мъжът в униформата на татко му.

— Какво имате предвид?

— Синко... синко, тази вечер баща ти беше убит при изпълнение на дълга си. Сега е на небето, където накрая отиват всички войници, полицаи и хора, които изпълняват дълга си.

— Какво е дълг? — попита Боб.

— Не мога да ти го обясня. Дори аз не зная. Това е, заради което необикновени хора като баща ти живеят — каза майорът. — То е най-доброто, което човек може да има. Затова баща ти е герой. Това е...

Но мъжът спря и Боб видя, че и той плаче...

Сега Боб поклати глава. Този едър полицаи, ревящ в тъмното за смъртта на баща му, опитвайки се отчаяно да прояви мъжество, беше толкова сразен от горчивото безсмислие на смъртта, че нямаше никакъв шанс.

Това беше спомен за уиски. Искане ти се да напоиш този шибан спомен в кехлибарена течност, която изгаря езика, докато се спуска по хранопровода и изпраща сияйна вест за надежда и любов към далечните участъци на тялото ти и вцепенява съзнанието ти с жуженето на алкохолното блаженство. Уискито беше за това — да убива онези отчаяни черни спомени, които щом излязат от

скривалището си, щяха да се опитат да те убият, както този се опитваше да направи с него.

Боб седна в леглото. Радваше се, че в къщата няма уиски, защото ако имаше, знаеше, че ще го сграбчи и ще се удави в него, пропадайки толкова дълбоко, че няма да има измъкване. Едва успяваше да си поеме дъх.

Стана — един висок, слаб и силен мъж, посивяващ, но все още с дарбата за безшумни движения и лице известно с това, че отразява много малко. Беше спал сам толкова дълго, а сега вече не беше сам в леглото. Той погледна към нея, която кротко спеше под завивките — една толкова красива жена. Кой би си помислил?

Той се промъкна надолу по коридора и отвори тъмната врата към следващото помещение, за да чуе детското дишане. Запали лампата. ИКИН4 беше свита на кълбо, а малкото ѝ носле нежно потреперваше. Тя се размърда, обезпокоена от светлината. Изглеждаше така, сякаш беше направена от шоколад — едно влажно съвършено малко същество. Широките ѝ клепки покриваха големите очи. Извитите ѝ мигли бяха толкова съвършени, колкото ресните на покривчица. Малкото ѝ носле стърчеше над съвършения овал на устните. Тя потърка с ръка окото си, потръпна от някакво животинско задоволство, бръсна малко коса от лицето си, придърпа одеялото по-плътно около себе си и без съмнение сънуваше коне. Зачуди се дали някога ще бъде същата мистерия, каквато беше баща му за него. Надяваше се не. Боб загаси лампата, наведе се над нея, целуна гладката ѝ буза нежно и почувства озарение по-силно отколкото това на уискито и много по-истинско.

За това си заслужава да минеш през всичко, помисли си той.

Изведнъж се почувства малко по-смел. Почти се беше предал, но сега си върна равновесието и най-после осъзна какво трябва да направи.

Тръгна надолу по коридора, дръпна едно въже, така че част от тавана се спусна около оста си надолу със стенание и краят на дървената стълба се плъзна навън. Той се качи на тавана и дръпна въженцето, с което се палеше лампата. Таванът беше, както всички останали: разбъркани кувари, рафтове със стари дрехи, купчинки фотографии. Повечето бяха на Джули. Но малка част от тях бяха негови. Беше ги натоварил в караваната преди години, когато зарови

оръжията си и напусна Блу Ай. Той се качи и погледна към малкото пространство, което беше негово. Видя стара моряшка торба, пълна с вещи от времето в морската пехота. Ботуши и други подобни, синята му парадна униформа висеше на закачалка. Там висеше и едно кожено яке на стрелец с множество катарамии и ремъци и няколко стари куфара.

Най-накрая видя това, което търсеше. Беше стара кутия от обувки, красиво вързана с червена лента. На етикета пишеше: „Бъстър Браун“, № С7, тъмнокафяви мъжки обувки модел „Оксфорд“. Това беше кутията от официалните му обувки някога през петдесетте години. Въпреки че беше покрита с прах, той можа да различи натруфения почерк на майка си: „Нещата на татко“, беше написала тя.

Той задърпа старата лента, която съвсем лесно предаде богу дух и се скъса. Вдигна се прах като изпарения на забравени спомени. Внимателно вдигна капака и клекнал само по боксерки в жълтата светлина, започна огледа си.

Това беше останало от Ърл Лий Суагър, войник от Корпуса на морската пехота на САЩ, полицаи от Арканзаската щатска полиция, убит при изпълнение на служебния си дълг на 23 юли 1955 година. Първо Боб видя стари кафяви фотографии на твърда, леко избеляла хартия. Той ги взе, за да влезе в чужда вселена, която сякаш беше издигната около малко фермерско момче с топчесто лице, което показваше само следа от костната структура, която накрая щеше да роди лицето, което той познаваше като това на своя баща. В този кафяв свят имаше фермерска къща, дървени решетки, мършав стар козел със сламена шапка, костюм с жилетка дори в лятната жега, папийонка и колосана яка, лице като изсечено от гранит, което трябва да е на бащата. Да, това е дядото на Боб. Той също така носеше звезда на гърдите си, това беше значката на шериф, широк колан, окичен с патрони, и кобур, който поглъщаше всичко освен дръжката на Миротвореца на „Колт“^[2]. До него стоеше бабата, сурова жена в безформена рокля и лице, което изглеждаше така, сякаш никога не се бе усмихвало. Той я обърна и прочете датата, изписана с избледняло мастило: 1920, Блу Ай, Арканзас. Имаше и други най-различни подреждания на същите трима души. Понякога заедно, понякога сами или на двойки. Боб видя, че никой от тях не бе надебелял от земеделието. Последната снимка показваше Ърл на двадесетина

години в сивата униформа на морската пехота, куртката с висока яка, с лъскав портупей, пресичащ диагонално мъжествените гърди, а на раменете три сержантски нашивки. Изглеждаше горд и изправен като глътнал бастун. Беше се записал през 1930 на двадесет години и бързо се бе издигнал. Когато обърна снимката, Боб видя надписа с цветистия почерк на баба си: „Ърл вкъщи през отпуската. 1934 г.“ Косата на Ърл беше пригладена назад над белите слепоочия и изглеждаше по-елегантен, отколкото човек би си представил.

После намери медалите. Имаше цяло гнездо, пълно с тях: полицейски значки за точна стрелба (баща му беше роден изключителен стрелец), Звездата за участие в боевете в Тихия океан с ленти, Пурпурно сърце с четири ленти, две президентски благодарности, изказани на 2-а и 3-а дивизия на морската пехота, Кръст за особени заслуги, Сребърна звезда и, разбира се, голямата награда — Почетния медал на Конгреса — парче метал с формата на звезда, висящо на лента, която сега беше избеляла, но някога е била небесносиня. Боб взе украшението в ръка: беше тежко и плътно, почти тържествено и може би величествено. Позлатата бе потъмняла от дългите години немара и той осъзна, че никога не бе виждал това нещо преди. Баща му никога не го бе вадил или носил, а майка му трябва да го е захвърлила в тази кутия след погребението, затваряйки я заедно със себе си за болката.

Поддържа медала в ръката си няколко секунди, очаквайки да усети нещо. Беше само парче мръсен метал, една дрънкулка. Той сам беше печелил медали и познаваше странната сдържаност, която човек изпитва към тях, когато ги погледне и си зададе въпроса: Е, и какво от това? Те обясняват толкова малко и нямат връзка с действителността, която символизират.

Заповедта за награждаването също лежеше в кутията. На официална бланка на военноморските сили, която имаше много луксозен вид. Дебело парче хартия, датирано 10 декември 1945, излъчващо тържествена суета, която той ненавиждаше. Би могла да виси в зъболекарски кабинет.

Той я прочете, чудейки се дали я е чел някога преди днес, или само беше чувал други хора да разказват. Баща му никога не споменаваше и дума за войната.

„На 21 февруари 1945 г. на хребета Чарли Дог на две мили навътре от плацдарма Бийч Ред 2 взводът на сержант Суагър от корпус Е, втори батальон, девети полк, трета дивизия на морската пехота попада под силен огън от няколко неприятелски картечни гнезда. Всички оператори на огнепръскачки са убити или ранени. Сержант Суагър повежда отделение за обходен маньовър, но само той достига границата на хребета в достатъчно добро състояние да продължи атаката. Останалите са убити или ранени. Ранен на три места, сержант Суагър се спуска в първото гнездо откъм задната част, убивайки вражеските войници с автомата си. Той продължава по същия начин да се прехвърля през бруствера и да унищожавя врага със стрелба. В третото картечно гнездо оръжието му засича и той убива двама вражески войници с приклада на оръжието си. Напредвайки към последната вражеска позиция, бетонен бункер, той разбира, че е свършил мунициите. Връща се към предходното картечно гнездо, взима оръжието на врага и няколко гранати. Взривява стоманената врата на укреплението и скача вътре с леката картечница, убивайки още тринадесет вражески войници. В продължилото седем минути сражение сержант Суагър убива повече от четиридесет вражески войници, а сам получава пет рани. Действията му спасиха живота на тридесет човека от неговия взвод. За проявена забележителна храброст пред лицето на врага, надхвърляща служебните му задължения многократно, той е награден с Почетния медал на Конгреса.“

Някъде Боб беше видял снимка, но както изглежда, тя не беше тук. Спомняше си пожълтяло парче вестникарска хартия, почти нежна към пръстите в своята ронлива сухота, а на него снимката на много по-младия му баща. С плосък корем и стоическо лице, в парадна униформа, докато президентът на Съединените щати с бифокални очила и народно лице на човек от Мисури поставя лентата на врата му. И какво от това? Церемонията беше за други хора, а не за баща му, който таеше чувствата си, какво и защо го е направил, в себе си.

Най-накрая Боб остави медала обратно. Знаеше достатъчно за войната, за да е наясно, че описанието на направеното от баща му е стерилно, меко казано. В японските картечни гнезда, докато се справя с тях с автомата „Томпсън“, той е трябвало да гледа как се разпадат те под въздействието на тежките куршуми 45-и калибър. Въздухът е

пълен със сяра, олово и дим. Навсякъде избухват гранати, засмуквайки кислорода от повърхността на планетата. Изтощение, стрес, кал и мръсотия, кир, песъчливата земя на Иво, стотиците ожулвания, порязвания и одрасквания от пълзенето, дълбокият ужас, може би малко кръвожадност, известно удоволствие в това да гледаш как откосите късат главите и крайниците на врага, страх, че автоматът може да засече. Всичко това и много повече беше останало неспоменато в заповедта.

Страхотно сражение си провел, тате, помисли си той.

Следващото, на което попадна погледът му, беше необичайно обикновено. Дръпна и извади дебела пачка листа, които се оказаха арканзаски кочан с квитанции за глоби за нарушения на правилата за движение. Учудващо! Имаше най-малко двадесет непопълнени квитанции с техните тройни индигови копия, останали на блока, а назад бяха сгънати пет или шест, вече наложени и връчени глоби. От пръв поглед Боб видя, че това бяха глобите, които баща му трябва да е наложил през онази последна седмица и не е могъл да внесе в съда преди смъртта си. Той порови из тях и видя почерка на баща си, записал поредица незначителни простъпки срещу Арканзаския правилник за движение по пътищата през втората и третата седмица на юли 1955. „Движение с неработещ ляв стоп“ беше отменено в едната глоба, а после името на водача, адресът и регистрационният номер, а под тях в квадратчето „дежурен полицаи“ изписаното наполовина име „Б. Л. Суагър.“

Няколко глоби за превишена скорост на шосета 71 и 88, глоба за каране в нетрезво състояние — дреболиите от живота на патрулиращия по селските пътища полицаи. Почувства баща си толкова силно, че едва не се сгъна на две.

А следващото нещо бе бележник. Очевидно писалката на Ърл се беше счупила или протекла, защото бе изпръскан с кафеникава течност по корицата, която беше проникнала и под нея и просмукала в страниците. Боб ги запрелиства една по една, опитвайки се да ги разчете. Под корицата видя списък с безсмислени имена като Джед Поузи, Лъм Поузи и Поп Дуайър. Видя една грубо надраскана клечковидна фигурка и линии, сочещи към ориентир, които показваха разстояния. И множество крайно несвързани факти или наблюдения: „Преместена ли е?“, пишеше на едно място. „Литъл Джорджия“, на

друго. „Причина за смъртта? — се питаше по-надолу. — Груба сила или удушаване?“ „Среща в църквата? Да разбера за какво?“ Не можеше да...

Внезапно Боб беше обзет от дълбоко безпокойство. Отново се върна към корицата на бележника и му се стори, че той пари върховете на пръстите му. Хрумна му, че кафеникавите петна, които се бяха просмукали, за да обезцветят страниците, трябва да са от кръв. Това беше кръвта на баща му. Баща му го е държал или е бил в джоба му, когато Джими Пай е изстрелял фаталния куршум и раната се беше изляла върху този документ.

Бележникът създаваше усещането за нещо религиозно, нещо от древния реликварий на светец, подобно на благословено парченце кост или кичур коса, или парченце тъкан. Силата му го порази и той го върна на мястото му, чувствайки се така, сякаш е извършил светотатство. Беше направо непоносимо.

Изведнъж изпита подтика да затвори капака на кутията, да я сложи обратно в пролуката, където беше лежала завързана с панделка и покрита с прах, и да побегне обратно в хубавия живот, който най-сетне си беше съградил. Имаше коне, за които да се грижи, дъщеря, която да отгледа, жена, която да издържа. В кутията имаше само болка и мрачни спомени.

Не, продължавай, подкани се той. Продължавай, направи го, виж всичко.

Следващото, което се появи, бяха изрезки от вестници за случилото се, разпарцалените описания на събитията от 23 юли 1955. Той плъзна поглед по тях, без да се интересува от подробностите. Само една привлече вниманието му: „ГЕРОЯТ ПАТРУЛЕН ПОЛИЦАЙ БЕШЕ ПОГРЕБАН“, бе озаглавена тя. Това бе първата страница на „Форт Смит Саутуест Таймс Рекърд“ от 26 юли 1955, също толкова кафеникава и чуплива от годините. Видя себе си като малко мрачно момченце, застанал до бедната си майка, обграден от море от униформи и костюми под разперените клони на бряст. Един пастор като че привличаше най-голямото внимание. Ковчегът стоеше до дупката в земята под дървото, където щеше да иде. Татко щеше поне да има малко сянка. От дясната страна стоеше почетна стража от морската пехота. Строги момчета с голи глави и силно нахлупени бели фуражки, козирките закриваха очите им, с бели ръкавици и високи яки

на куртките, сурови като пуританско расо. Боб хвърли поглед на онова, което снимката разкриваше от него самия, и видя един мек дундъо, сякаш не на фокус, което си беше самата истина. Едва си спомняше самото събитие, въпреки че снимката събуди някои неща: майка му не спираше да плаче, въпреки че по това време той вече бе изплакал сълзите си. Беше горещо и речите продължиха сякаш безкрайно. Една жена, наричана мис Кони, като че беше важната клечка на събитието, майка Кураж, която пое нещата и нареди всичко да бъде организирано и свършено. Той си спомни нейната миризма и красота и колко силна изглеждаше. Но на снимката нея я нямаше.

Боб остави изрезката и разгледа малкото, което бе останало. Съболезнователни писма, официални и лични, свидетелстващи за величието на бащата. Между тях имаше и едно от командващия Корпуса на морската пехота, двама мъже от взвода, които можеха да пишат днес само защото неговите действия бяха спасили живота им. Единият на Иво, другият на Тарава. Свидетелства на високопарен език от командира на Арканзаската щатска полиция и губернатора на щата и най-накрая недодяланото писмо на някоя си Люсил Паркър, което разказваше на майка му какъв прекрасен бял мъж е бил Ърл Суагър. Единственият бял, който изслушал болката ѝ за нейната дъщеря Шайрил и ѝ обещал да помогне. Какво, за бога, означаваше това?

Толкова много тайни, толкова много несвързани части, недовършени дела, нещата от живота на баща му. Нямаше твърде много за показване след четиридесет и пет години на планетата, където си свършил толкова добра работа, а е останала само една кутия, за да свидетелства за твоето съществуване.

Това ли беше всичко? Дали момчето щеше да сметне такъв материал за интересен? Вероятно. Боб взе решение, че на сутринта ще му се обади и ще уреди да вземе нещата назаем. В края на краищата беше възможно да излезе нещо добро от тях.

Имаше един последен къс хартия. Боб го вдигна с любопитство. Отне му известно време, за да го разбере. Това беше последната страница от нещо, което може да е било доклад от аутопсия или протокол от разпит на свидетели. Всъщност в левия горен край още имаше останки от други листа, хванати с телбод, които са били скъсани. Боб разбра, че това е било нужното, клинично, възмутително безстрастно и разточително професионално описание на раните, които

баща му бе получил. Едно копие е било изпратено на майка му и когато тя е разбрала значението (Боб предположи, че е пишло нещо като „транслатерално проникване под лявото зърно под ъгъл 43 градуса спрямо гръдната кост и катастрофални увреждания на лявата сърдечна камера“), тя просто не е могла да го понесе и е скъсала и унищожила страниците. Защо обаче тази е оцеляла? Не можеше да предположи. Нямаше обяснение. Може да се е върнала и да я е извадила от боклука и изпълнена с угризения, я е прибрала в кутията. В този момент беше поставено началото на нейния тъжен упадък. Тя нямаше да живее още дълго, смазана под тежестта на скръбта и съжаленията и накрая алкохолизма.

Така че само тази страница бе останала. Боб ѝ хвърли едно око и видя, че е непълен списък на веществените доказателства, отнасящи се до балистичната експертиза по време на процеса или аутопсията. Тъй като разбираше доста от тези неща, се зачете и видя какво са открили детективите от щатската полиция на местопрестъплението.

1) Пистолет „Колт калибър .38 модел «Супер Говърнмънт», сериен номер 2645, чирени от еленов рог, в пълнителя са останали четири патрона.“ Това беше пистолетът на Джими, отличен, бляскав автоматичен „Колт“, стрелящ с високоскоростни патрони с голяма проникваща сила, предназначени само за убиване. Много професионален избор.

2) Четирнадесет гилзи с маркировка на дъното „Колт .38 Супер — ВВ“ — от изразходваните патрони на Джими по време на битката, което означаваше, че е стрелял четирнадесет пъти, презаредил е веднъж и почти е бил изпразнил пълнителя, когато баща му го е елиминирал. Това момче е било стрелец. Боб се зачуди кой от четирнадесетте куршума е бил смъртоносният и дали баща му е бил улучен рано или по-късно. Поклати глава. Обзе го мимолетното желание да може да се протегне през времето и да отклони куршума или поне малко да подобри мерника на Ърл при някой от по-раншните изстрели. Кой знае колко различно би могло да се развие всичко? Но не, Джими е изстрелял последния си куршум. Убил е Ърл, въпреки че Ърл е убил него.

3) „Смит & Уесън“, модел „Спешъл“, 1926 г., калибър .44, сериен номер 130465, с шест неизстреляни патрона „.44 Спешъл“ в барабана.

Револверът на Бъб, предположи Боб. Неизползван. Не беше дал нито един изстрел.

4) „Колт Трупър“ калибър .357 магнум, сериен номер 6351 с три неизстреляни патрона в барабана и три празни гилзи.

Оръжието на баща му. Боб беше виждал баща си веднъж седмично да чисти тази голяма машинария и след всяка стрелкова тренировка. Всъщност повечето от спомените за баща му бяха свързани с огнестрелни оръжия — как го учи да стреля, как да ловува, как да почиства, да се грижи и да уважава оръжието. Това бяха уроци, които никога не забрави.

5) Шест гилзи с маркировка „Ремингтън .357“. Баща му беше презаредил. Скоростно зареждане под тежкия огън на тип с полуавтоматичен пистолет и изобилни муниции. Добра работа, помисли си той. Най-добрата възможна.

На листа оставаше само един надпис. Потискащото му значение беше: „Извадени куршуми“. Знаеше, че става дума за куршуми, извадени от трупове. Последната връзка на съдебния лекар с физическия механизъм на смъртта.

Имаше ли смелостта да продължи да чете? С въздишка откри, че има. Вписани бяха „три веществени доказателства“, което ще рече тела, и под всяко от тях бяха изредени извадените куршуми. Нищо не го изненада, освен дето научи, че в тялото на Бъб имаше куршум от пистолета на Джими, вероятно изстрелян в стреса на битката. Произшествие от приятелски огън, каквито се случваха тревожно често по време на престрелки.

Накрая зачете за куршумите, извадени от баща му.

Бяха общо три.

„Два (2) деформирани (невъзможно е да се определи калибърът) куршума с медна ризница, тежащи 130,2 и 130,1 грейна.“

После: „Един (1) деформиран (невъзможно е да се определи калибърът) куршум с метална ризница, тегло 109,8 грейна.“

Боб гледаше този ред не съвсем сигурен какво чете, след това го прочете отново и после още веднъж. Текстът не изчезна. 109,8 грейна.

— Знаех си, че ще те намеря тук — каза Джули.

Той се обърна смутен.

— Аха, тук съм. Преглеждам нещата.

— Боб, трябва да дадеш възможност на момчето. Това ще ти помогне повече от всичко друго. От 1955 си изпълнен с ярост. Би трябвало да приемеш фактите.

— Ще направя нещо повече от това — отговори той.

[1] Известен граничен жител и политик от времето на пионерите в САЩ. — Б.пр. ↑

[2] Полуавтоматичен револвер, взет на въоръжение през 1873 г. от кавалерията на САЩ. Едно от най-емблематичните оръжия на Дивия запад. — Б.пр. ↑

8.

В СУМРАКА на здрачаването Ърл караше бързо надолу по шосе 88, докато не отмина Борд Камп и не стигна собствената си пощенска кутия, зави и пое по черния път към своята къща. Взе микрофона и се обади.

Новините изобщо не бяха добри. Щатските детективи още не бяха успели да стигнат до местопрестъплението на Шайрил Паркър и нямаше да смогнат до сутринта. Само един човек от полицейското управление можеше да бъде изпратен за подsigуряване на района на престъплението през нощта, въпреки че помощник на съдебния лекар бе отишъл да направи предварителен оглед.

— Колко дълго стоя там? — попита Ърл по радиостанцията.

— Десет минути.

— Десет минути! — избухна Ърл срещу диспечера на шерифа.

— Какво, по дяволите, е успял да разбере за десет минути?

— Хайде, Ърл, знаеш, че утре ще идем в негърския квартал, когато нещата с Джими се уредят, и рано или късно някой ще се разприказва. Там така стават нещата. Тия хора не могат да пазят тайна.

Ърл си помисли: ами ако предположим, че бял човек е убил Шайрил?

— Добре. Кажим им, че първото нещо сутринта ще бъде да ида на мястото и да го запазя колкото може по-чисто. Болно ми е, че това малко момиченце ще лежи там още една нощ.

— Ърл, за нея вече няма значение. Ърл изключи.

През главата му минаваха всякакви мисли и той се опита с усилие на волята да ги пропъди.

Трябва да останеш нащрек, каза си. Имаш много работа.

Но повече от всичко искаше да спи, да приключи с деня и да се надява, че утрешният ще бъде по-добър.

Той стигна до къщата, която някога бе на баща му. Ниска, но изненадващо изискана. Едно бяло жилище с веранда и зелени дървени покривни плочки сред брястова горичка. Отзад имаше вързана въжена

люлка и поточе. В обора стояха четири добри ездитни коня и двеста акра от полята наоколо бяха на Ърл. Синът му се показа, тичайки по предната веранда.

— Тате, тате, тате, тате!

— Здравей, Дейви Крокет, как е най-доброто момче на татко? — каза той с препълнено сърце при вида на детето, тичащо към него с вечната енотова шапка, нахлупена на главата, чиято опашка подскачаше по гърба му. Това беше най-странното нещо, което Ърл беше виждал, но всички деца ги носеха.

Боб Лий беше на девет и никога досега не бе причинил някому и най-малката неприятност. Той беше синът, за който всеки баща може само да мечтае: все още дете, но също така здраво работеше и имаше нещо от лекотата на баща си в боравенето с оръжия. За деветгодишен можеше да стреля изненадващо точно с пушка с долно зареждане калибър .30–30 и миналата година беше повалил елен, въпреки че го улучи много назад и Ърл трябваше да го преследва чак до планините в окръг Скот, преди да го довърши. Ърл вдигна сина си и го завъртя високо във въздуха, сякаш беше торба с храна. Въртя го, докато малките му крака не застанаха водоравно.

— Уаууууу! — изпищя момчето.

— Моли се да не те изпусна, Боб Лий, ако го направя, ще кацнеш на луната!

Момчето се засмя, а Ърл го пусна на земята.

— Мама отиде нагоре по пътя — обяви той. — Мисис Фенсън се почувства зле и тя каза, че ще ѝ занесе нещо за вечеря.

— Аха — отговори Ърл, разпознавайки милосърдието на жена си в жеста. — Само ще си взема един сандвич и чай с лед и ще потеглям.

Веднага по лицето на момчето се изписа разочарование.

— Тате, ще излизаш ли? Всяка вечер излизаш.

— Обещавам ти, че утре ще си остана вкъщи. Имам да свърша нещо дребно. Когато приключя, ще си взема почивка. Хайде, момче, да видим какво ни е оставила в кухнята.

Влязоха и Ърл набързо плесна няколко резена шунка върху хубавия хляб на жена си и отвори две джинджифилови бири. Изнесе всичко навън на верандата и Боб седна с него. Ядоха мълчаливо. Ърл погледна часовника си. Сега беше 8,30 и имаше да кара почти час до

Уолдрън и царевичната нива. Той изяде сандвича си и изпи последната глътка джинджифилова бира, изпразвайки бутилката.

— Боб Лий, изпрати ме до патрулката.

— Да, сър — отговори момчето, което обожаваше времето, прекарано само с баща му.

Стигнаха до колата. Ърл отвори вратата, готов да се качи и да подкара. Слънцето залязваше. Беше сивият час на съвършен покой и прозрачност в света. Тук в източната част на окръг Полк веригата Уашита едва доловимо променяше характера си и ставаше по-ниска, със заоблени хълмове, по които се вълнуваха брястове и гъмжеше от дивеч, сякаш острови стърчаха от гладкото море. Ърл не се занимаваше много със земеделие, но беше хубаво да имаш малко земя, на която да ловуваш и стреляш. Беше осигурил добър живот на семейството си, помисли си той.

Внезапно го обзеха силна тъга и съжаление. В съзнанието му имаше нещо като дупка, където беше прогонил пресните си спомени, и вместо това се бе съсредоточил върху съвършенството тук и сега. Той се протегна надолу, сграбчи сина си и го прегърна с все сила.

— Боб Лий, да бъдеш добро момче — каза той. — Кажи на майка си, че много я обичам. Трябва само да свърша това малко последно нещо. Разбираш ли? Тогавя може би ще си вземем малко отпуска. Беше тежко лято. Време е да идем на риба. Разбра ли?

— Да, сър.

— Имам изненада за теб. След около месец „Чикаго Беърс“ ще дойдат в Литъл Рок, за да играят срещу „Ню Йорк Джайънтс“. Видях реклама във вестника. Наричат го футболната класика на Юга. Десети септември на стадион „Уор Мемориъл“. Билетите се поръчват. Доста са скъпи, по три и осемдесет, но какво толкова. Представи си ти, аз и мама отиваме в Литъл Рок, хапваме хубава вечеря и отиваме да гледаме мача. Как ти се струва?

— Вечер?

— Да, сър. Там имат от онези големи стари прожектори и става светло като през деня.

— Ще бъде страхотно — отговори момчето. Но беше доловил нещо странно у баща си.

— Тате, добре ли си?

— Нищо ми няма — каза Ърл. — Аз съм... — Той млъкна объркан. Усещаше, че трябва да обясни нещо на сина си.

— Отивам да арестувам едно лошо момче — продължи Ърл. — Момче, което направи голяма грешка. Но има два вида лоши, Боб Лий. Това момче е лошо, защото просто реши да бъде такъв. Каза „Аз ще бъда лош“ и направи лоши неща, за които сега ще трябва да плати. Разбираш ли, това е единият вид лоши момчета.

Момчето го гледаше.

— Но ти никога няма да бъдеш такъв. Почти никой не е такъв. Другият вид лошо нещо е това, на което момче като теб или някое друго добро момче можете да станете жертва. Това е лошото, което казва „Аз ще бъда добър“, но някак си, без да иска, случайно, без да мисли, самозалъгвайки се, просто се оказваш там, където е лесно да си лош и нямаш куража или времето или каквото трябва, може дори да не осъзнаваш къде си, просто го правиш и всичко е свършено. И тогава знаеш ли какво?

Празните очи на момчето му показаха, че е объркано.

— Е, както и да е, някой ден ще разбереш всичко това. Онова, което трябва да направиш после, е да почистиш бъркотията си. Да оправиш нещата. Ако е счупено, трябва да го поправиш. Трябва да приемеш последствията. Разбираш ли?

Момчето просто гледаше нагоре към него.

— Е, не разбираш. Зная, че ще го разбереш и че от теб ще стане чудесен човек и няма да направиш грешките, които твоят беден стар татко направи. А сега трябва да тръгвам. Кажете на майка си, че я обичам и че ще се видим довечера. Чу ли?

— Да, тате.

Ърл се качи в колата, направи един от бързите си дълго упражнявани обратни завой — маневра на човек, който кара добре и с голяма увереност, и потегли. Докато караше, видя сина си в огледалото за обратно виждане да стои там в избледняващата светлина с едната ръка вдигната за довиждане. Той показа ръка от прозореца и леко помахна в знак, че го е видял, излезе на главния път и увеличи скоростта.

— Това е последното, което си спомням — каза Боб.

— Как ти маха? — попита Джули.

— Аха. Просто показа голямата си ръка от прозореца и лекичко, нали разбираш, лекичко помаха. След това колата зави и той замина. Следващия път, когато го видях, той беше в ковчег с розово замръзнало лице и усмивка като на манекен от витрината и всички онези възрастни говореха тъжни неща.

Боб спря и си спомни помахането, а не човека в ковчег. Като че това обобщаваше баща му: лек мъжки поздрав от ръка, удебелена от мускули, длан голяма, свободна и четвъртита, три жълти нашивки, блестящи на отслабващата светлина, шапката нахлупена здраво на главата като силует, докато той заминаваше да свърши нещо (никой не можа да каже на Боб какво е то), наречено дълг.

— Ще ме оставиш ли за малко? Моля те! — попита той.

— Добре ли си, скъпи?

— Добре съм. Просто искам за малко да остана насаме. Това е всичко.

— Аз ще бъда долу, ако ти потрябвам — каза тя и тихичко си тръгна.

Щом слезе, Боб силно заплака за пръв път в живота си от 23 юли 1955.

9.

ТАЗИ НОЩ РЪС отново сънува Ламар Пай. Както обикновено се случваше, сънят започна приятно. Седеше в закусвалня „Полай“ и ядеше мазно пиле с червен боб, а Ламар влезе голям като къща и дружелюбен като самия живот. Фактът, че никога не го беше виждал освен на снимки, освобождаваше подсъзнанието му да изобретява интересни подробности за него. Например тази нощ Ламар носеше клоунски костюм и на носа си яркочервено топче за пинг-понг. Зъбите му бяха открити и бляскави. Той излъчваше сила и великолепие.

Когато видя Ръс да седи там, Ламар се приближи и каза:

— Ти енергично момче ли си или от обикновените?

Това беше ключов въпрос за Ръс. И освен това беше още един тест, на който знаеше, че ще се провали. Той отговори храбро:

— Аз съм от буйните типове.

Злите, но пронизателни очи на Ламар се впиха в неговите, ставайки кривогледи от интелектуалното усилие. Той огледа Ръс от горе до долу и после каза:

— Глупости говориш, момче.

— Не, истина е — помъчи се да докаже Ръс, усещайки как в гърлото му се надига слюнка заради лъжата. — Истина е, буен съм. През целия си живот съм бил буен.

Зад клоунския грим на Ламар се появи ярост като на носорог и подтикът да нанесе яростен удар се разкри в присвиването на зениците му до големината на главички на карфици, но се овладя.

— Аз казвам, че си обикновен, по дяволите. — Само че го произнесе „обик-но-вен“ — три срички.

Ръс затрепери от силата на Ламар. Той беше огромен и силен, знаещ и решителен, неизмъчван от съмнения, непокварен от съжаления. Той определено беше буен тип.

— Добре — най-накрая допусна той, — ще видим от кой тип си. С магическо помахане на ръката богът-клоун Ламар накара.

„Попай“ да изчезне. Вместо това двамата се озоваха на моравата пред семейната къща на Ръс в Лотън, Оклахома. Това бе малка фермерска къща на хубаво парче земя, доста износена, в която на Ръс и брат му беше осигурено спокойно и изпълнено с любов детство от родителите им. От пушека, който се извиваше от комина (въпреки че в съня беше разгарът на лятото), Ръд разбра, че семейството си е вкъщи. Ламар нареди и в следващия миг той получи нещо като рентгеново зрение. Беше като да гледа в къща на театрална сцена през невидима четвърта стена.

Брат му Джеф си беше в стаята, прекарвайки връзките на бейзболна ръкавица с усърдието, с което друго момче би лъскало бастуна. Но не и Джеф. Джеф просто влагаше цялото си сърце и душа в усилието, опитвайки се да направи ръкавицата както трябва: гъвкава, еластична и мека, но не прекалено. Това беше главното в живота му.

В кухнята видя майка си, Джен, красива, но малко натежала жена в началото на петдесетте, която робуваше на готварска печка. Мама винаги готвеше. Имаше усещането, че майка му готви на целия свят. Винаги щеше да мисли така за нея, заменила всичките си възможности за щастие, свобода и себеизразяване, за да прекарва времето си в кухнята, работейки за двама по тази или онази гозба, измисляйки богати вечери, никога не показвайки и йота разочарование, отчаяние, ярост или негодувание. Тя просто се беше отказала от тях заради семейството.

Долу баща му правеше нещо с един пистолет. Баща му винаги човъркаше разни оръжия. Той беше в униформата си на патрулен полицаи и напълно изгубен в своя собствен свят, какъвто обикновено беше, и просто си вършеше работата. С него имаше една млада гола жена, която го гледеше и го караше да побърза, моля, по дяволите, уморих се да чакам, а той не спираше да повтаря: „Просто ме остави да смажа този затвор и изчезваме оттук.“

Накрая Ръс отново видя горния етаж и себе си: едно мрачно момче, което както обикновено нищо друго не правеше, освен да чете. Когато стана на петнадесет, беше прочел всичко възможно два пъти. Четеше като маниак, попивайки прочетеното, опитвайки се да извлече поуки от него. Имаше рядка дарба за писаното слово, което, ако бъдеше излято обратно, от своя страна можеше да се превърне в още груба дарба за неговото писателстване. Нямахте дар слово, но затова

пък богато въображение и достатъчно съмнения, за да потопят кораб. Защо работеше толкова усилено в този област? За да избяга от Оклахома? Беше ли налице усещането, че е твърде добър за Оклахома, за този дребен живот от домашни баналности, дребни хитрини и лесни удоволствия? Той, Ръс, беше прекалено добър за това? Заслужаваше такива прекрасни неща в живота си? Заслужаваше Изтока, заслужаваше ярки светлини, слава, обожание? За него никакви блусове за малкия град. Не, сър.

— Виж, това не е здравословно — каза Ламар. — Само си седиш там. Трябва да си навън и да вършиш разни неща.

— Брат ми беше по физкултурата — отговори Ръс. — Аз имах мозък. Не исках да го прахосвам.

— Ето каква е сделката — каза Ламар. Той измъкна от нищото моторен трион, драматично дръпна връвчицата на запалването и машината се събуди тръпнеца от живот, изпълвайки въздуха с висок пронизителен вой. — Сделката е, че аз ще вляза вътре и ще убия всички тези хора. Ти ще стоиш до това дърво. Ще се разправа с жалкия ти млад задник, когато изляза.

— Моля, не го прави — обади се Ръс.

— О, и кой ще ме спре?

— Баща ми.

— Баща ти. Всичко, за което старото копеле го е грижа, е да чука момичето и за оръжията си. Изобщо не му пука за майка ти или за теб.

— Не, той ще те спре. Ще видиш. Той е герой.

— Никакъв герой не е, синко. Стой и гледай.

И Ламар тръгна към къщата и започна да извършва жестокости. Всъщност се наслаждава няколко подобни епизода, които Ръс беше гледал на белия екран и затова действието се развиваше по филмовите правила. Ламар разби с ритник вратата. Младата жена изпищя, бащата на Ръс се протегна за пистолета си, но този път Ламар бе прекалено бърз за него. Трионът се гмурна и мина през двамата и те паднаха. Зад тях на една далечна стена се появи кървава дияра, подобна на червена роза, отваряща се към слънцето. Естетически съвършена, тя разкриваше страстите на извънредно надарен режисьор.

— Видя ли — провикна се Ламар към него, — не създаде никакви проблеми.

Ламар се изкачи по стълбите. Джен погледна към него и каза:

— Не наранявай момчетата ми. Моля те.

— Скъпа, аз наранявам всички — поучи я Ламар в секундата, когато замахна към нея с триона, подкарвайки я назад към хладилника, който беше бутнат да падне, и тя се стовари между бурканите, картонените кутии и консервите. Джен умря сред кърваво великолепие посред миш-маш от гениално замислени ефекти с храни, като горчица, кетчуп и кола бяха запратени на вси страни от смилащата всичко верига на триона.

Джеф, героят, чу шума, грабна една бухалка и пристигна тичешком. Но бухалката и героизмът не могат да се сравняват с моторния трион. Не, сър. Ламар докопа Джеф на стълбите и камерата, която най-много от всичко обича унищожението на младите и крехките, приближи в едър план лицето на бедното момче, изпръскано със собствената му кръв, докато животът в очите му угасна в празнота. Така Ръс остана сам, четейки нещо тъпо и без значение, когато убиецът започна да го дебне. Ръс нямаше защита, когато Ламар с ритник си проби път в стаята му. Той се замоли, разхленчи, вдигна две треперещи ръце.

Ламар обърна гръб на молещия се Ръс, плачещ за милост до леглото си, и погледна към Ръс, който гледаше отвън.

— Да му разпоря ли младото дупе?

— Моля, Ламар, не го убивай. Моля те.

— Можеш ли да ме спреш?

— Не, не мога.

— Тогава не струваш дори колкото лайно на припек.

Той пристъпи напред с моторния трион и Ръс се събуди. Наистина това не беше един от онези наистина лоши сънища. По-скоро беше нелогичен като всеки сън, изложен на лошото влияние на киното, отколкото същинско насилие, от което да ти се доповръща. Той сънуваше и такива, но напоследък не беше толкова зле. Една нощ се беше събудил с писъци и някой бе повикал принстънските ченгета, които го отведоха за проверка за наркотици. Друг път очевидно от силен страх падна от леглото и се удари лошо. Веднъж през нощта, докато се мяташе, се беше порязал и се събуди в собствената си кръв.

Този не беше толкова ужасен. Поне можеше да го преживее.

По-поносими ли ставаха? Не знаеше. Просто не можеш да кажеш кога ще се взриви над теб и доколкото знаеше, никой в неговото

семейство и дори баща му не страдаше от подобно нещо.

Може би единствено той беше стигнал до логичното заключение, че Ламар Пай идваше да ги убие. Което значеше семейството. За да накаже Бъд Пюти за престъпленията му, щеше да убие неговото семейство. Беше просто прищявка на съдбата, че драмата се разигра другаде и умряха само Ламар и неговите любимци. Но по някаква причина бремето от случилото се легна върху Ръс: идеята, че не произволно, не по случайност, не поради прищявка или злонамереност или просто заради нелогичността на вселената Ламар Пай си беше поставил за цел унищожението на фамилията Пюти.

През нощта тази идея седеше върху Ръс като тлъста черна котка. Така че не си прави труда да се опитваш да научиш за кого идва Ламар: той идва за теб.

Ръс премигна. Все още беше в мотелската стая. Безцветна дневна светлина проникваше през пердетата. Чувстваше се като махмурлия, но не беше пил. По-скоро кофеинът от диетичната кола, която изпи у Боб Лий Суагър, го държа буден до след четири, изпълнен с идеи, теории и доводи, които не беше изложил. Най-накрая му бе разрешено да поспи. Погледна часовника си. Почти единадесет.

Нямаше какво да прави. Опита се да измисли какъв ще бъде следващият му ход, но нямаше такъв. Замисли се дали да не се върне в апартамента си в Оклахома сити и да измисли нещо, но тази идея го изпълни със скука. Книгата му измина пътя на всяка плът: което ще рече към умора, отпуснатост и най-накрая нищото.

Ръс взе душ, облече се, провери портфейла си. Бяха му останали по-малко от петдесет долара. До Оклахома сити пътят с кола беше около десет часа: през Ню Мексико, направо през Тексас и половината Оклахома. Това го изпълни с отчаяние и отвращение от самия него.

Хвърли мръсните си дрехи в кувара и излезе да го захвърли в колата си. След това се заплати с мотела. Кредитната му карта не се запъна, засега, и наля бензин. Подкара из Аджо и спря пред малката закувалня, в която беше ял толкова пъти.

Влезе, седна на обичайното си място на бара и без дори да трябва да го поръчва, обичайната чиния с отлично барбекю му беше поднесена заедно с една наливна бира. Ръс започна да се храни, наслаждавайки се. Жената определено можеше да готви.

— Е — каза той на бармана, — не похарчих хилядарка за барбекюто, но горе-долу толкова.

— Добре се справи, синко — отговори барманът, — сега, предполагам, си тръгваш.

— Аха. Опитах най-доброто, на което съм способен. Стигнах до човека, изложих му всичко и може би за секунда видях нещо в очите му. Но не би. Каза не.

— Ти се потруди здраво, както всички останали. Но той е корав орех.

— Такъв е. Е, както и да е. Наистина ми хареса вашето барбекю. Честна дума, беше най-доброто. Ще ми липсва. Аз...

Но тогава забеляза колко тихо беше станало в бара и че барманът е застанал с почти зинала уста и глуповат вид. Огледа се наляво и надясно и там също имаше само мъже мълчаливо зяпнали. После погледна в огледалото от другата страна на бара и най-накрая видя мъжа, застанал зад него. Висок и загорял от слънцето, с чорлава светлокестенява коса и сиви присвити очи.

Суагър седна до него.

— Привет — каза той.

— Тъъ, привет — отговори Ръс.

— Казват, че барбекюто тук било много добро.

— Добро е.

— Е, някой ден ще трябва да го опитам. Все още ли искаш да напишеш тази книга?

— Да.

— И няма да има нищо в нея за Виетнам? И нищо за 1992? Това все още ли важи?

— Да, сър.

— Събра ли си багажа?

— Да.

— Е, тогава — каза Боб — ти и аз отиваме в Арканзас.

10.

ДВЕТЕ АКЦИОНЕРНИ дружества „Редлайн Тръкинг“ и „Бама Кънстракшън“ са разположени в множество офиси в крещящо модерна сграда на авеню „Роджърс“ в източната част на Форт Смит, Арканзас, както подобава на фирми с оборот над 50 милиона долара годишно. Фактически „Бама Кънстракшън“ беше построила по поръчка на правителството дългата седемдесет мили магистрала „Хари Етъридж Паркуей“, свързваща Форт Смит и Блу Ай в южната част на окръг Полк.

Офисите, които заемат последните два етажа в сградата на „Съпириър Банк“, точно срещу Централния търговски център, са всичко, което човек може да си представи като процъфтяваща регионална корпорация в комплект с палми в саксии, успокояващи мокети, кожени гарнитури и фасадни тухли в районите за посетители и приемните. Всичко това беше проектирано и координирано от една от най-добрите (и скъпи) фирми за обзавеждане на административни сгради в Литъл Рок. Нито една от фирмите във Форт Смит не се оказа дорасла за вкусовете на собственика. В тези офиси адвокати, секретарки и инженери работят усилено по важните планове на „Бама Кънстракшън“. Такива като търговския център „Ван Бърен“ и жилищния комплекс на „Плантърс Роуд“. Междувременно шефовете на транспортната фирма надзират стотиците маршрути и сметките, които „Редлайн“ контролира, тъй като Форт Смит е идеално място за търговия с Изтока и Запада благодарение на разположението му на голямата федерална магистрала 40 между Литъл Рок и Тълса. Всичко се съчетава отлично. Единствената странност е огромният ъглов офис, претъпкан с антикварни вещи, с два панорамни прозореца, които предлагат впечатляващи изгледи от града. Оттук човек може да види стария център, моста през могъщата река Арканзас и дори малко от Оклахома.

Това е хубав офис, а някои казват, че е най-хубавият във Форт Смит. На едната стена има изложени награди и семейни спомени,

снимки на гостуващи държавници и политически лица, примери за филантропия и обществени ангажименти. Всички те свидетелстваха за сериозна кариера и солидно място в обществото. Но въпреки това офиса е почти винаги празен.

Рендъл (Ред) Т. Бама предпочиташе да прекарва времето си в задното помещение в „Нансис Фламинго Лаундж“ на булевард „Мидланд“ в северната част на Форт Смит, разположен на една напрегната племенна граница, където черният район се прелива в бедния бял квартал и където учудващо многобройното тайландско население в града беше започнало да си съперничи с по-отдавна заселилите се виетнамци. Там, където работникът може да получи честна, но трудна игра на бiliarд и бира с едно малко уиски за по-малко от пет долара, а чужденецът — стоманен поглед, който му казва да се разкара. Може би подобни квартали са излишно глезене. За да кара империята си да работи, или поне онази нейна част, която вестниците толкова редовно отразяват, Ред всеки ден трябва да провежда дузини телефонни разговори с мениджърите си на средно равнище, защото той, разбира се, сам взема всички решения. От помощ му е, че има изключително организиран начин на мислене и невероятна памет за числа. Говори се, че може точно да събере осем трицифрени числа за по-малко от десет секунди, което не го прави феномен, но със сигурност човек с усет за целите числа.

Ред пристига в десет и паркира сивия си Мерцедес S600 на улицата, където няма да бъде разбит, откраднат или дори докоснат, нито пък ще получи фиш за глоба. Той винаги кара сам, наслаждавайки се на усамотението през краткото си пътуване към центъра от семейния си комплекс на „Клиф Драйв“ над Форт Смит и освобождавайки съзнанието си за задачите през деня. Обаче е предшестван от двама големи професионалисти в черен „Шевролет Каприс“, на които щатът Арканзас е разрешил да носят полуавтоматични пистолети „ЗИГ-Зауер“ P229 калибър .40 в кобури под саката си. Те са корави, спокойни, решителни и отлични стрелци. И двамата носят бронезилетки „Кевлар Секънд Ченс“, способни да ги предпазят от всички пистолетни куршуми и повечето за пушки-помпи. Те никога не се отдалечават много от Ред.

Ред не казва „здрассти“ на Нанси, защото няма никаква Нанси и никой не може да си спомни или се интересува кой знае колко дали

някога е имало. Той отива в задното помещение, където закача скъпото си палто, сяда зад писалище от излишъците на флота и започва да пие черно кафе от пластмасови чашки от бара, докато нескончаем поток от молители, помощници, подлизурковци, момчета за поръчки, пратеници и повиканите минават и застават пред него за присъда или възлагане на работа. Тук получава отчетите от деветнадесетте зложни къщи, неговите седем порномагазина в района на голям Форт Смит, от дилърите си на хероин и районите, където има право да шитка крек^[1], разположени главно в негърските квартали на града. От шестте си бардака и седемте си провинциални игрални свърталища, разположени отвъд река Оклахома, и диаманта в неговата нощна империя — клуба за джентълмени „Чоктау“ в Холдън, Оклахома, на пет мили западно по шосе 64. Там селяндурите плащат пет долара куверт, седят, пиейки прескъпа бира, и пъхат едnodоларови банкноти между силиконовите цици на стриптийзърките, които трябва да дават четиридесет и пет цента от долара на шефа.

Неговите биячи и районни командири идват на доклад с лоши или добри новини. Обикновено са добри. От време на време Ред трябва да заповяда сурови наказания за някое нарушение. Не е приятна задача, но необходима и такава, пред която той никога няма да трепне. Тук провежда, когато е необходимо, срещите с Арман Джиленти, криминалния бос на Литъл Рок и Хот Спрингс, или с Джек Дийгън, който днес управлява Канзас сити. Понякога и с Кармен Сен Анджелио от организацията в Ню Орлеан или с Текс Уестуд от Далас.

Говори се, че Ред държи на старото помещение в задната част на вехтия бар и на билярдната зала, защото тук баща му Рей Бама е вършил бизнеса си и е изградил в по-малки мащаби блестящата организация, която Ред наследи след смъртта му (бомба в колата през 1975, извършителят не е задържан) и толкова енергично разшири.

Може би е вярно, а може би не. В други области Ред не прилича на човек, робуващ на сантименталности, и е известен надлъж и шир с хитрост, находчивост, упорство и жестокост, въпреки че комично глези трите си деца от първия брак и двете от втория. Въпреки това баща му за него е нещо като свята реликва — този блестящ корав мъж, който си е пробил пътя нагоре от калта на окръг Полк до висините на Форт Смит само за едно поколение, изграждайки империя. Но още по-важно, създаде визия, която ще осигури устойчиво развитие на

империята. Ред го беше наричал пред двете си жени „селския Джо Кенеди“^[2].

— Е, ама ти не си Джон Кенеди — се беше озъбила първата му жена, — освен ако не става дума за курвалък.

— Никога не съм казвал, че съм — отговори Ред. — Просто казах, че няма да предам баща си.

На петдесет и една той е нисък и със здраво телосложение, с едва забележими лунички, къси и дебели пръсти, тъмносини очи, за които се говори, че могат да проникнат в лъжите на всеки, и плешивина, която суетно се опитва да прикрие, като носи червеникаворусата си коса подстригана късо по военному. Предпочита сиви раирани костюми, сини ризи със скрити копчета, червени вратовръзки (обикновено от „Брукс Брадърс“) и черни италиански мокасини. Носи златен „Ролекс“ и никога няма по-малко от 5000 долара у себе си в малки банкноти. Но с изключение на часовника не слага никакви други бижута. Не носи пистолет и никога не го е правил. Обичаше първата си жена и все още я обича, въпреки че се разведе с нея, когато тя леко остаря. Тя беше заела трето място в конкурса „Мис Арканзас“ през 1972. Обича новата си жена, която е на тридесет и седем, руса и наистина спечели второто място в конкурса за „Мис Арканзас“ през 1986. И това беше през годините, когато участничките в конкурсите за красота имаха истински цици, а конкурсите бяха по красота, а не за спасяването за китове или за съпричастие с болката на бездомните и всички останали кекави либерални сиромасомилства, които съсипват Америка. Само попитайте Ред за това и той всичко ще ви обясни. Това наистина му е болно място.

Обича децата си. Обича жените си. Дава на жените си, на своите деца и на себе си каквото пожелае.

Днес пред него седи един навъсен мъж в униформата на шерифската служба на окръг Полк, докато очите на Ред жадно поглъщат данни от бележките за дължими суми от комар.

Най-накрая Ред поглежда към него. Онова, което вижда, е това, което е бил, от което е избягал, срещу което баща му героично се изправи и победи. Но Ред го познава добре. Някои биха го нарекли бял боклук: мъртви очи, тясно лице на пор, дългнесто неподвижно тяло, прекалено космато. Цялото излъчва опасност и лукавство и най-хубавото от всичко — тъпота. Ред знаеше, че мъжете с дарба за

големите въпроси рядко са добри в оправянето на неприятните дреболии.

— И така, Дуейн — каза той накрая, — тук имам добри и лоши новини за теб.

Дуейн Пек нищо не каза, но леко измляска, побутвайки с език зъбните си протези, така че изтракаха и изплющяха. Навик, дължащ се на нерви, отвратителен, но никой не беше посмял направо да му каже за него.

— Обичаш да играеш комар, а, Дуейн? И лейди Щастие напоследък не те е държала за ръката?

— Не мисля, че е — отговори Дуейн.

— Виждам, че имаш разписки за дължими суми в повечето от домовете в Източна Оклахома. Дължиш на Бен Кели двадесет и една хиляди. Кеното^[3] ли, Дуейн? По него ли си падаш?

— Не, сър. Повече по игрите с карти.

— Дуейн, а имаш ли въображение за тях?

Тясно разположените очи на Дуейн станаха кривогледи, докато обмисляше този въпрос, но не успя да схване смисъла му. Погледът му отново стана безизразен, когато се освободи от всяка мисъл за казаното.

— Искам да кажа — продължи Ред, — запомняш ли стойността и боята? Не се ли сменят прекалено бързо цветовете? Усещаш ли кога ти тръгва картата и кога престава да ти върви? Чувстваш ли дали в колодата е останала твоята карта, или я няма там? Не да бройкаш картите, това е само за професионалисти, а просто добър инстинкт за тях. Усет. Повечето добри картоиграчи имат дарба за това. А и главите им добре щракат числата. Дуейн, колко е 153 плюс 241 плюс 304?

— Тъбъ — очите на Дуейн се присвиха. Устните му се раздвижиха.

— Няма значение. Е, да видим сега добрите новини. Виждам, че си правил от време на време услуги на мои съдружници.

— Да, сър — каза Дуейн Пек.

— Събирал си пари и си притискал длъжници?

— Да, сър. — От време на време заради дълга си Дуейн поработваше извънслужебно за Бен Кели, който въртеше комарджийница в задното помещение на мотел „Пин Дел“ в Талихина, Оклахома.

— Хъм, това е добре. Нарани ли някого зле?

— Разбих няколко челюсти и глави, но нищо, от което след седмица човек да не се оправя. Трябваше да счупя крака на едно момче с дръжката на брадва. Беше станал доста нахален.

— Убивал ли си?

Очите на Дуейн станаха безизразни.

— Не, сър.

— Нямам предвид откакто си в шерифския отдел, Дуейн, нито пък откакто си почнал да налагаш длъжности на игралните зали. Питам изобщо?

— Не, сър — отговори Дуейн.

— Виж, Дуейн, трябва да се научиш на едно нещо. Никога не ме лъжи. Никога. Така че те питам втори път. Убивал ли си?

Дуейн промърмори нещо.

— Сервиз „Арко“ — подхвърли Ред. — Пенсакола, юни 1977. Ти беше просто селянче-наркоман. Няколко бързи удара, за да събереш парите. Но тази нощ гътна едно момче. Така ли е, Дуейн?

Дуейн най-накрая вдигна очи.

— Бях го забравил — каза той най-после.

— Е, Ренди Уилкс не го е забравил. Сега работи в Ню Орлеан за едни хора. Ако направиш нещо такова, по-добре да се разбереш с партньора си. Ако не го направиш, работата е немарлива, ти, Дуейн, си немарлив. Нали така?

— Шестстотин деветдесет и две — каза Дуейн. — Резултатът е 692.

— Не, Дуейн, но беше близо. 698.

— По дяволите. Мога да го сметна на лист.

— Това не е тест по аритметика. Сега чист ли си? Надежден ли си?

— Нищо наистина силно — отговори той. — Обичам да пийвам по бърбън в събота вечер.

— И аз го обичам тогава, Дуейн. Добре, имам работа за теб. Интересува ли те?

— Да, сър — отговори ченгето, което се беше чудило защо някой толкова дребен като него е повикан пред толкова могъща личност.

— Частна работа, лично за мен. Затова разговаряш с мен, Дуейн. Помежду ни няма да има никой. Нито Бен Кели, нито някой друг.

— Да, сър.

— Дуейн, твоите двадесет и една хиляди могат да изчезнат, ако го изиграеш както трябва.

— Сър — промълви Дуейн, пробуждайки се от флегматизма си, — ще го изиграя както трябва. Можете да разчитате на това.

— Дуейн, ще бъда откровен. Щеше ми се да разполагах с подобър човек. Но ти имаш нещо, от което имам нужда, и това те прави ценен за мен.

— Да, сър.

— Не големия ти кур, нито пък фино настроения ти мозък. Не. Значката ти.

Дуейн лекичко преглътна.

— Трябва ми вътрешен човек, който да държи под око една малка работа, която може да се развие в Полк. Ако изпратя чужд човек в това малко градче, хората ще забележат. Трябва ми вътрешен човек, облечен във власт от щата, който да може да ходи на разни места и да задава въпроси, без да привлича внимание. Това по твоята част ли е, Дуейн?

— Да, сър, мистър Бама. Просто кажете за какво става дума.

— Може да стане опасно — продължи Ред. — Може да те накарам да си оцапаш ръцете за мен. Трябва ми пълната ти вярност, ако ще ти предложи моята.

— Да, сър.

— Виж, аз съм честен човек. Ако попаднеш в затвора, няма да ти е зле. Няма нужда да ставаш ебалник на някой голям негрър. Ще бъдеш защитен. Това достатъчно почтена сделка ли е?

Дуейн знаеше, че може да влезе в затвора. Защото да работиш за този човек означаваше, че всичко е възможно.

— Да, сър.

— Добре, Дуейн, слушай сега. Преди много години в окръг Полк стана една трагедия. Един героичен сержант от полицията води престрелка с две много лоши момчета и ги уби и двамата. Те също го убиха. Говори ли ти нещо?

— Не, сър.

— Не си падаш по историята, а, Дуейн?

Лицето на Дуейн остана безчувствено. Не го палеше ентузиазъм по историята.

— Както и да е, от сигурно място знам, че един млад оклахомски журналист е решил да напише книга за случилото се. Нали разбираш, Дуейн, действително престъпление. В това има хляб.

Дуейн унило кимна.

— Тъъ... това е нещото, което трябва да се наблюдава.

— Да го свитна ли? — поиска да разбере Дуейн.

Интересен въпрос, ключов, и Дуейн със своето примитивно същество веднага го напипа. С момчето можеха да се оправят грубо, да бъде убито и унищожено и нещата да си останат както са. Но по закона за неволните последствия действието можеше само по себе си да доведе до катастрофа. Разследване, задаване на въпроси, които толкова дълго не са били повдигани.

— Не, Дуейн, но нека не го изключваме. Нека оставим нещата така. Трябва да ме информираш какво става. С кого се вижда, какво ги пита, какво открива. Това може да е свързано с документи. Значи за какви документи става въпрос? Не трябва да правиш много, освен да се погрижиш определени документи да изчезнат. Това може да изисква по-драматични контрамерки и ако е така, допълнителните хора няма да са проблем. Но по причини, които няма нужда да знаеш и които, подозирам, няма да разбереш, важно е това момче да научи много малко и книгата да си остане ненаписана. Схващаш ли?

— Да, сър.

Ред погледна бедния Дуейн. Чувстваше се като генерал, който изпраща бойскаут срещу германската армия. Имаше много по-добри хора. Имаше достъп до бивши агенти на ЦРУ, бивши зелени барети, дългогодишни посредници по уреждането на конфликти в подземния свят, крайно компетентни, агресивни и опитни професионалисти. Но всички те бяха външни хора и нямаше да знаят и най-дребното за малка плътна вселена като Блу Ай, а и щяха много да се набиват на очи. Дуейн, най-бруталният и социопатичен от заместник-шерифите на Върнън Тел, беше също така и най-корумпираният. Той нямаше да привлече прекалено внимание, а щяха да го уважават. Значи трябваше да бъде Дуейн. Внимателно контролиран и насочван. Дуейн в играта на своя живот и ако го подхванеш както трябва, готов на всичко.

— Дуейн, ето ти тук списък с хората, с които момчето може би ще говори, и службите, където вероятно ще ходи. Ще ги наблюдаваш. Също така и телефонен номер с 800^[4]. Можеш да се обадиш без пари

от всеки телефон в Америка, но ще ти дам и сигурен мобилен с вкаран номер, така че ще трябва само да натиснеш един бутон. Всеки ден искам подробен доклад. И тогава ще получаваш допълнителни инструкции от мен. Разбра ли?

— Да, сър, но съм чувал, че мобилните лесно могат да се подслушват. Федералните непрекъснато го правят.

Добро попадение. Ред беше впечатлен.

— Не, този е подсигурен от двата края и не може да бъде прихванат без предварително зададен дешифратор. Онова, което могат да направят, е да издадат призовка за записите, за да разберат кой с кого говори. Но не мисля, че мобилният оператор ще им сътрудничи. Поне не през следващите няколко години.

— Защо? — поинтересува се Дуейн.

— Защото е моя собственост — каза Ред. — А сега, Дуейн, най-важното. Никакво насилие. Казаха ми, че притежаваш известен чар. Можеш ли да бъдеш дружелюбен, обичащ да се смее обикновен човек? Така искам да се държиш.

— Да, сър.

— А сега трябва да си вървиш. Вече закъснявам с програмата си — каза Ред Бама, поглеждайки ролекса си, — а искам да свърша навреме за футболния мач на сина си.

[1] Чиста и много силна разновидност на кокаина. — Б.пр. ↑

[2] Джоузеф Кенеди, баща на Джон и Робърт. — Б.пр. ↑

[3] Кено — хазартна игра, подобна на бингото. — Б.пр. ↑

[4] Телефонен код, който е безплатен за цяла Северна Америка. — Б.е.р. ↑

11.

ВЪВ ВТОРАТА ПОЛОВИНА на деветнадесети век не беше необичайно въоръжени мъже да влизат на коне във Форт Смит, Арканзас — пълен с вертепи забързан град, сгушен на мястото, където се сливат реките Арканзас и Пото. Основан през 1817, през 1875 се гордееше с 30000 души население. Градът беше кацнал в началото на дълга долина между планините Озарк и Уашита и допираше границата между Арканзас и това, което в онези дни беше известно като Индианска територия, а днес под името Оклахома.

През онези години градът носеше прякора Пъкъла на границата. Форт Смит беше портата към дивия и неопитомен Запад. В онези дни цивилизацията полагаше големи усилия да наложи волята си на беззаконието. Налагаха го федералните заместник-шерифи на бесешия съдия Айзая Дж. Паркър. Между 1875 и 1896 съдията пращаше своите хора в Индианската територия да налагат закона. Те бяха еднотипни: жилести, с присвити очи, изключителни професионалисти и не разбираха твърде от либерални идеи. Всички можеха да стрелят и бяха готови да го правят. В течение на две десетилетия Форт Смит беше световната столица на престрелките, която изпращаше мъжете си да довеждат хората, обявени извън закона, и всички авантюристи, бродещи из Индианската територия. 65 от шерифите бяха убити при изпълнение на служебните задължения. От 172-мата души, които се върнали живи, 88 бяха обесени от съдията. Никой не знае колко хора извън закона са загинали в Индианската територия от ръцете на шерифите. В онези години подобни факти не се смятаха достойни за отбелязване.

Разбира се, сега всичко това се е променило: няма пищолджии, няма вертепи, нито непреклонни съдии. Вместо това вторият по големина град в Арканзас е леко овехтял. Центърът му, някога най-оживената градска улица на запад от Мисисипи и на изток от Денвър, беше станал жертва на трудните времена и обезлюдя. Оживлението се премести в предградията, където се намираха търговските центрове

„Сентръл Мол“ и „Уол-Март“. В силуета му господстват два силоза за зърно. Общинските съветници дръзко се бяха опитали да събудят отново миналата слава чрез реставрацията на стария форт, съдебната палата на Паркър, публичен дом на име „Мис Лаура“ и много прекрасни постройки във внушителния район с викториански къщи „Бел Гроув“. Но те нямаха голям принос в замаскирането на факта, че историята се е преместила другаде. Сега широката като за паради „Герисън стрийт“, спомен от дните, когато е била част от армейски пост, разположен там, за да пречи на индианските племена чероки и осейг да започнат война помежду си, има вид на красива уста, която е изгубила прекалено много зъби заради възпалени венци. Най-известната забележителност в центъра всъщност е хотел „Холидей Ин“ на авеню „Роджърс“ — имитация на „Хаят“, с девететажен атриум и дискотека, която силно дъни кофти рок в нощта. Той отчасти принадлежи на групировката Бама.

Така че днес мъжете, които идват във Форт Смит от Индианската територия, е малко вероятно да са федерални шерифи или бандити. Въпреки това някои идват с мисия, някои са с присвити очи, корави професионалисти. Един от тях беше Боб Лий Суагър, придружаван от новия си млад партньор Ръс Пюти, които пътуваха на изток по федералната магистрала № 40 в зеления пикап на Боб. Наближиха града по здрачаване. Лампите започваха да светят, докато се приближаваха през хълмистите земи на окръг Сикоя, Оклахома. Вдясно не можеха да видят река Арканзас, широка и гладка, но скрита зад редица дървета.

— Ето — казваше Ръс в момента, държейки в скута си папка със стари статии от 1955, — това показва колко гадни са били вестниците тогава. Сега сме много по-добри — настоя той, но Боб само изръмжа неопределено.

— Тези статии — се мъчеше да докаже той — просто не ти казват достатъчно. Нито един репортер дори не е отишъл на местопрестъпленията. Просто са взели полицейските сводки и са ги публикували. Исусе, сецам се за стотици въпроси, които чакат отговор. Как Джими и Бъб са минали целия път от Форт Смит до Блу Ай през най-голямата хайка за хора в арканзаската история? Как просто така са се натъкнали на баща ти? Това случайност ли е? И въпреки това тук няма нито едно предположение по тези въпроси. И

също така по-важното: защо? Защо Джими Пай през първата си сутрин на свобода след деветдесет дни затвор се захваща с това и защо бедният Бъб, който няма криминално досие, е тръгнал с него? И тази подробност: спирането на авторесторанта и яденето на бъргъри, докато флиртуват с келнерката? Това за какво? Звучи малко сякаш някой е искал хората да го сметнат за хладнокръвен. Също така, защо...

— Я кажи, ти май не млъкваш, а? — прекъсна го Боб.

— Ами...

— Не е като да не съм се замислял за това. Разбра ли?

— Добре — каза Ръс. — Това е една от най-неприятните ми черти. Бъбрица съм. Не мога да млъкна. Не чувствам нещата, а дрънкам за тях. Пък ти си истински Уайът Ърп, а аз съм се лепнал за теб.

— Синко, не съм Уайът Ърп, а просто един очукан стар морски пехотинец, който се опитва да се задържи на шибаното седло.

Ръс нищо не отговори. В избледняваща светлина лицето на Суагър изглеждаше като издялано от кремък. Очите му почти нищо не изразяваха. С часове не беше продумал, но въпреки това караше със съвършената ловкост на състезател. Просто измъкваше и вмъкваше пикапа в движението гладко и леко като на шега, почти без той самият да помръдва. Той беше най-тихият човек, който Ръс някога бе виждал. Никой друг не го беше по-малко грижа какво мислят хората за него.

— Изработих план — каза Ръс. — Искам да се заема с това последователно и методично. Зная откъде ще започнем...

— Планът е — прекъсна го Боб — да напазаруваме продукти.

Вече се беше спуснала нощ, когато стигнаха там, но супермаркетът още беше отворен. Ако някога е бил флагманът на една национална верига магазини, сега тази същност отдавна беше избледняла, въпреки че ако човек се вгледаше, можеше да различи очертанията на съкращението НАС (Национална асоциация на супермаркетите) по табелата. Сега тя гласеше просто „Смитис“, беше изписана на ръка върху шперплат, закован върху големите хоризонтални подпори на старата фирма. Но все още се намираше на булевард „Мидланд“ № 222.

Кафеникава светлина, привлякла облак насекоми, светеше от стълбовете, поставени, за да възпират престъпниците. Магазинът имаше овехтял вид и през витрините Ръс можеше да види малцината купувачи, бързаци между стари разпръснати рафтове. Хрумна му, че за четиридесет години кварталът се е променил: всички, които виждаше в магазина, всички, които влизаха и излизаха, бяха чернокожи, азиатци или латиноамериканци.

— Е — каза Боб, — ти си писател. Проумяваш нещата, затова ми кажи защо тук?

— Какво?

— Започни с началото. Онзи ден започва тук в този супермаркет около единадесет сутринта. А сега ти ми кажи защо?

— Аз?

— Да, ти.

— Ъъъ, може би просто са попаднали на него. Те са били...

— Ръс, те са откраднали кола и някак си са намерили два пистолета и муниции. Подготвяли са се да ограбят нещо. И ако са си дали целия този труд, мислиш, че просто ей така са влезли в него? Първия магазин, който са видели? Затворът е в центъра. Блу Ай е в обратната посока на юг извън града. Защо са тръгнали на север към това място?

— Ъъъ... — беше единственото, което Ръс можа да каже в отговор. Обаче това го шокира. Очевидно Боб се бе справил с материала много по-задълбочено, отколкото беше очаквал. Изненадващо за човек, който изглаждаше толкова далеч от формалния умствен труд, колкото никой друг.

— Погледни на това като на военен проблем. Какво има в това място, което го прави удобно за нападение?

Ръс неспокойно се огледа. Магазинът беше разположен на дълъг прав участък от улицата, главната артерия за влизане и излизане от града в посока север, който сега изглеждаше мрачен. Беше на три или четири мили от идеалния център. Нямаше много за гледане. Дълъг прав път, продължаващ в двете посоки, дървета, търговска част, пълна с барове, автосалони и западащи магазини. От време на време коли минаваха нагоре и надолу по улицата пред тях. Но това не беше кой знае какво.

— Нищо не виждам — призна си той.

— Или го погледни от тази страна — предложи Боб. — През 1955 във Форт Смит е имало още два други големи супермаркета „Пиърсън Брадърс“ на „Саут Търти Фърст Стрийт“ и „Хилкрест Фуд Маркет“ на „Кортланд“ в Хилкрест. Искаш ли да идем дотам с колата, за да видиш какво е различното?

— Ами... — започна Ръс. После попита: — А ти виждаш ли нещо?

— Не съм бил в колеж — отговори Боб. — Откъде да зная.

— Но нещо виждаш.

— Нещо много малко.

— Какво е то?

Боб погледна нагоре и надолу по пътя.

— Е, аз не съм въоръжен крадец, но ако бях такъв, най-много щях да се страхувам, че докато съм вътре и обирам и преди някой изобщо да вдигне тревога, може да се появи полицаи.

Ръс кимна. Изглеждаше логично.

— Е, и какво е толкова различно в този квартал?

— Тъбъ... — Той млъкна, признавайки недосетливостта си.

— Дълъг е. Ако погледнеш картата, ще видиш, че е с необичайна дължина. Погледни, няма преки и в двете посоки светофарите са много далеч.

Ръс погледна. Далеч надолу по улицата светеха два светофара. Един червен и един зелен.

— Значи, ако погледнеш в двете посоки и видиш, че никъде не се вижда полицаи, ти ще разполагаш с минутка чисто пространство да влезеш и да излезеш и ще си сигурен, че няма някое ченге да се промъкне зад гърба ти. Фактически, когато едно ченге е дошло, момчетата вече са били излезли и проклетият Джими Пай е имал достатъчно време да даде един хубав точен изстрел. Ченгето не е имало никакъв шанс.

— Уха — изненадано каза Ръс. После добави: — Джими е бил умен. Не е импровизирал, обмислил го е. Приличат си. Синът също беше много умен. Ламар беше много-много хитър, когато правеше ударите, и винаги знаеше точно какво да направи. Наследил го е от баща си.

— Аха, бил е същински гений — подхвърли Боб. — Но как е могъл да го разузнае, след като е бил три месеца в затвора?

— А — Ръс изпусна въздух от дробовете си, но в главата му не се оформиха никакви думи.

— Сега да обсъдим нещо друго. Пистолетите. Във всички вестници пише, че Бъб ги е донесъл. Планирали са удар, Бъб намерил оръжията, също така достатъчно муниции и направо започнали да действат.

— Точно така.

— Но пистолетът на Джими е бил „Колт“ калибър .38 „Супер“, който не е обикновено оръжие, а един вид специално. От него са произведени много малко бройки. Ще ми се да разбере откъде се е взел този пистолет. Патронът калибър .38 „Супер“ никога не е бил много популярен. Бил е изобретен от Колт и Уинчестър през 1929 за полицията, за да минава през вратите на коли и бронезилетки. Но след няколко години се е появил калибър .357 „Магнум“, който е вършел всичко по-добре от .38. Така че „Супер“ просто си е отмрял. Това не е личното оръжие, с което глупав хлапак като Бъб би се появил. Не е и ловно оръжие. Патронът му никога не е бил достатъчно точен, за да се използва за стрелба по мишени. Това не е никакъв патрон от деветнадесети век, да речем, един .38–40 или пък .32–20, който би могъл да се търкаля из някоя ферма шейсет години. Не, нямало го е на бял свят до осемдесетте години, когато момчетата от Международната федерация по спортна стрелба започнаха да го използват, за да удрят десетката. Но трябва да ти кажа, през 1955 не е бил нещо, което ще намериш просто така. Трябвало е да попиташ за него: професионално оръжие, наистина добра скорост, пълнител с девет патрона, гладка стрелба. Ако си ченге или въоръжен бандит, това е истината. Откъде Джими е знаел това? Падал си е по оръжията? Бил е познавач? Или ловец, член на Националната оръжейна асоциация, абонат на списание „Гънс“? Как е разбрал, че това е точното оръжие за подобна работа?

— Ами... — запъна се Ръс.

— И откъде го е взел Бъб?

— Предполагам, че го е откраднал.

— Добре предполагаш, но никой никога не е съобщил, че е откраднат. Не и доколкото знам. Какво ни говори това?

— Ааа — започна Ръс, не разбирайки какво му говори това.

— Говори ни, че може би тази работа е измислена от някой, който знае какво прави.

Ръс се обади:

— Както казах, Джими е бил умен. Както и неговото момче Ламар.

— Не чак толкова — беше всичко, което Боб отговори.

Къде ни води това? Какво намеква този човек? — зачуди се Ръс.

На следващата сутрин поеха по новата магистрала „Хари Етъридж Паркуей“ към родния град на Боб. Беше странно преживяване: когато напусна Блу Ай сякаш завинаги, пътят още не беше направен. Сега му изглеждаше толкова вечен, че не можеше да си представи, че не го е имало. Четири широки ленти от бял бетон, които блестяха на слънцето. Разбира се, магистралата беше почти пуста. Кой пътуваше от Блу Ай до Форт Смит и обратно? Като туристически район Блу Ай тепърва трябваше да се развива.

Беше странно и почти объркващо. Той бе обикалял тези хълмове и планини ежедневно през седемте години, през които живя сам в планината в каравана с кучето Майк, просто забравил, че светът съществува. Познаваше ги по дузина различни начини, всичките им пътеки и извивки, фланговете и преките им пътища, неуловимите тайни на терена, които не бяха отбелязани на никоя карта. Но навлизайки в тях от този ъгъл, те показваха гледки, които преди не можеха да се видят. Струваше му се, че магистралата пренареждаше планините по нов и необикновен начин. Беше му неприятно да признае грешката си, че се е върнал, мислейки си, че нещата са останали същите, защото те винаги се променят и трябва да бъдат научени отново.

Част от него мразеше проклетия път. По дяволите, какъв беше смисълът? Говореха, че Шефа Хари Етъридж никога не забравял, че е от окръг Полк и искал да се отплати на земяците си, като ги тласне в двадесети век. Казваха, че докато синът му Холис бил в Сената и преди да се опита да стане президент, е искал паметник за баща си. Говореха, че всички политици и бизнесмени искат безплатен обяд за сметка на федералното правителство и затова толкова много хора го наричаха „свинска пътека“, а не магистрала. Но тя бе предопределена за паметник на любовта на един баща към родния му край и на синовната любов.

— Този Етъридж — попита Ръс — да не е същият, който се кандидатира за президент? Онзи, който завършваше трети във всички предварителни избори?

— От същото семейство — обясни Боб. — Бащата беше големият конгресмен. Синът изкара два мандата като сенатор. Най-красивият мъж, който някога се е раждал. Мисли, че може да бъде президент.

— Ще му трябва нещо повече от красива външност — обяви Ръс.

— Хъм — изръмжа Боб, който нямаше мнение за политиката и особено за Холис Етъридж, който беше арканзасец единствено заради политически сметки. Всъщност беше израснал във Вашингтон, учил в Харвард и Харвардското правно училище и когато бе малък, се връщаше само по време на символичните обиколки на баща му. В Арканзас го почитаха заради фамилията му. Двата му мандата в Сената бяха белязани от подчинение на правилата, любезност, гласуване в съгласие с партийната линия, слухове за крещящи изневери (ако човек видеше жена му, разбираше защо) и голяма склонност да излива средства обратно в щатската политическа машина, която го беше пратила в Сената.

Както и да е, пътят, който беше построил, отведе Боб и Ръс до целта им за по-малко от час, докато по старото виещо се шосе 71 пътуването беше почти тричасово.

— Страхотен път — отбеляза Ръс. — В Оклахома нямаме подобно нещо. Жалко, че никъде не води.

Магистралата завършваше с футуристичен изход, който завиваше под наклон, и бързо ги стовари на земята. Земята на стария очукан Блу Ай, която бързо ги пое и поведе по улицата с ограничение на скоростта и заведения за бързо хранене: „Макдоналдс“ и „Бъргър Кинг“, както и някои по-малко известни местни варианти. Боб забеляза, че има ново заведение, наречено „Соник“ — класически авторесторант, който се хвалеше с плющящи на вятъра знаменца. Очевидно беше заведение за хотдог, но не изглеждаше да върви добре. Супермаркетът „Уол-Март“ се беше преместил от другата страна на улицата и сега се бе превърнал в „Супревтиния Уол-Март“, каквото и да значеше това, по дяволите. Приличаше на някакъв плосък космически кораб, кацнал по средата на паркинга. След няколко преки стигнаха до същото олющено едноетажно кметство и от другата страна на площада, сринатите

останки на старата съдебна палата, която беше изгоряла през 1994 и след това просто съборена и мястото бетонирано, докато някой не измисли какво да прави с имота. Някакъв герой на конфедерацията стоеше в центъра на площада покрит с курешки и графити, поздравявайки празното място, където бе стояла съдебната палата. Боб не можа да си спомни името на бунтовника, ако изобщо някога го е знаел. По главната улица същата мърлява колекция магазини: супермаркети, магазини за мъжки и дамски дрехи, от които мистър Самовия „Уол-Март“ бе изсмукал живецата. Салон за красота, спортен магазин и креещ офис на данъчен експерт. А от лявата страна административната сграда, в която държаха офиси двама лекари, двама зъболекари, чакръкчия и един адвокат.

— Ще започнем оттук — обяви Боб. — Радвам се да видя стареца отново. Надявам се, че все още може да ловува.

— Това ли е великият Сам?

— Да. Казват, че е най-умният човек в окръга. Почти тридесет години Сам Винсът беше окръжен прокурор на Полк. Днес му викат Електрическият Сам, защото изпрати двадесет и трима души на електрическия стол. Познаваше баща ми. Мисля, че през 1955 беше помощник окръжен прокурор. Ще видим какво може да каже. Остави на мен да говоря.

— Той трябва да е на осемдесет и няколко!

— Мисля, че сега е на осемдесет и шест.

— Сигурен ли си, че изобщо е тук? Може да е в някой старчески дом или нещо подобно.

— О, не. Сам не е пропускал работен ден, след като се върна от войната през 1945. Ще си умре тук по-щастлив от мнозина.

Те паркираха и слязоха. Боб се наведе и се протегна към задната седалка на пикапа и взе една картонена кутия. После поведе Ръс нагоре по тъмна стълба между магазина за мъжка мода на „Уали“ и козметичния салон „Майлейди“. В края на стълбата попаднаха на един дезинфекциран коридор в зелено, който напомни на Ръс за криминален филм от четиридесетте години. Той задължително трябваше да бъде черно-бял. Табелката на една от вратите с матово стъкло гласеше: **„Адво ат САМ ВИНС НТ“**.

Боб почука и влезе.

Имаше приемна, но не и секретарка. Всичко беше покрито с прах. На една маса между два изтъркани стола за чакащи клиенти лежаха две списания „Тайм“ от юни 1981. На една от кориците беше Шер.

— Кой е, по дяволите? — избоботи глас из мрака на кабинета.

— Сам, аз съм Боб Лий Суагър.

— Кой, по дяволите, си ти?

Те прекрачиха в тъмнината, пълна с влажни изпарения, и постепенно силуетът на говорещия започна да се показва. Когато Ръс успя да свикне със сумрака, видя мъж, който имаше вид на направен от кесии за храна, нанизани на стълб от ограда. Всичко в него сигнализираше старческото рухване. Чертите на безформеното му лице вървяха надолу, безжалостно дърпани от земното притегляне. Старият му сив костюм бе изгубил формата и цвета си. Зъбите му бяха пожълтели, а очите му се губеха зад дебели колкото дъното на бутилка кола лещи. Беше раздразнителен и мръсен, а гранивите му стари пръсти бяха почернели от дългогодишното пълнене и изпразване на лули и пушки. Над него висеше жълта еленска глава, а до нея някаква звезда на лента и няколко толкова прашни дипломи, че Ръс не можа да прочете наименованията на университетите.

Той силно присви очи.

— По дяволите, кой сте вие, мистър? Каква работа имате тук?

— Сам, аз съм Боб. Боб Лий Суагър. Синът на Ърл.

— Ърл. Не, Ърл го няма тук. От четиридесет години е мъртъв. Някакви шибани бели боклуци го убиха. Най-лошият ден, който този окръг е имал. Не, Ърл го няма.

— Исусе — прошепна Ръс, — съвсем му е изгубил края.

— Синко — каза Сам, — нищо не съм изгубил, което да не мога да намеря, за да ти напляскам кльоцавия задник. Хайде, махайте се. *Махайте се оттук!*

Боб просто го гледаше.

— Сам, аз...

— *Махайте се!* За кого, по дяволите, се мислиш, Боб Лий Суагър?

— Сам, аз съм Боб Лий Суагър.

Старият човек присви очи отново и огледа внимателно Боб от главата до петите.

— Боже мили — най-накрая каза той, — Боб Лий Суагър. Боб, момчето ми, радвам се да те видя.

Той заобиколи писалището и здраво прегърна Боб, а лицето му грееше, оживено от истинско удоволствие.

— Ето те тук от плът и кръв. На почивка ли, синко? Доведе ли жена си? И малкото момиченце?

Внезапното прояснение на стария човек беше леко неприятно, но Боб се престори, че нищо не е забелязал, докато Ръс гледаше надолу.

— Тя вече не е толкова малка, Сам — отговори Боб. — Ники порасна, както всички. Не, оставих ги у дома. Това е нещо като делово пътуване.

— А кой, по дяволите, е този? — поиска да разбере Сам, поглеждайки към Ръс. — Да не си открил някой отдавна изгубен син?

— Не ми е син — обясни Боб. — Син е на друг човек.

— Казвам се Ръс Пюти — представи се Ръс, протягайки ръка, която старият ястреб сграбчи като леш и я смаза. Боже, каква хватка имаше дъртакът!

Боб каза:

— Ето деловата част: младежът е журналист.

— О, боже — възкликна Сам. — Последния път, когато някой писа за теб, го дадох под съд от твое име и изкарахме тридесет и пет хилядарки.

— Казва, че няма да пише за мен.

— Ако го нямаш черно на бяло, по-добре бързо го уреди, така че, щом книгата му бъде публикувана, да можем да го изправим пред съда.

— Няма да е за мистър Суагър — обади се Ръс, — а за баща му. За 23 юли 1955.

— Господи — каза Сам. — Това беше най-дългият шибан ден, който съм преживявал, включително 6 юни 1944^[1].

— Беше ужасен ден — каза Ръс. Без да споменава личната връзка, той се опита да обясни книгата си, но Боб вече беше чувал това, а Сам не изглеждаше да се интересува много.

— Както и да е — завърши той, съзнавайки, че никого не е впечатлил. Започна да го боли главата от сливовия мирис на тютюна. — Затова сме дошли.

— Е, добре — каза Сам, издишайки струя дим, който се понесе на талази и започна да се вие из стаята. — Вероятно няма и ден да не

се чудя защо трябваше да се случи всичко това. Много хора бяха разсипани. Мисля, че упадъкът на майка ти започна този ден.

— И аз така мисля — каза Боб.

— И на бедната Иди Уайт. Иди Уайт Пай. Винаги забравям, че беше женена за този боклук. И нейният упадък започна тогава. Девет месеца по-късно ражда и година след това е мъртва. Чудя се, какво ли е станало със сина на Джими Пай?

— Продължи по стъпките на баща си — каза Ръс. — И двамата бяха един дол дренки.

— В това не се и съмнявам. И така, какво искате от мен?

— Е, сър — започна Ръс, — надявам се, че ще мога да пресъздам случилото се през онзи ден в един вид драматичен разказ. Но както знаете, през 1994 имаше пожар, в който изгоря старата съдебна палата. А там се съхраняваше архивът.

— Мисля, че нямам нищо. Може би един или два листа.

— Е, а документите правилно ли представяха нещата? — попита Ръс, бърникайки малък касетофон. Сам подозрително погледна машинката.

— Боб, това с твое съгласие ли е? Позволяваш на това момче да задава въпроси, защото и ти искаш да научиш отговорите?

— Казва, че може да стане важна книга.

— Е, чел съм достатъчно книги, за да не давам пукната пара или щипка талаш за някоя от тях. Но давай, млади приятелю. Задавай си въпросите и ако не заспя, ще ти отговоря.

— Благодаря — каза Ръс. — Искях да зная вестниците честно ли представиха случилото се? В статиите си?

— Нямахме какво толкова да се обърка — отговори Сам. — В моята работа виждаш много местопрестъпления. О, виждал съм смърт в бани, кухни и басейни, дори в клозети на двора. Понякога има нещо тайнствено, но по-често не. Мистериите са за книгите. В живота гледаш труповете, гилзите, кървавите следи или пък поглеждаш ножа, формата на пръските кръв и отпечатъците и те няма да излъжат. Ще ти кажат всичко, което трябва да знаеш, или поне онази част, в която става дума кой го е направил. А този случай беше доста ясен. Както започна, така и приключи. Защо са го направили, защо се случи? Това никой не може да знае.

— Има ли някъде някакъв отчет за движението на хората през деня? Имам предвид кога и как Джими и Бъб са дошли тук и как Ърл е попаднал на тях в онази царевична нива?

— Не, сър. Както казах, събитията сами се обясниха. Никаква друга информация не беше толкова важна.

— Бяха ли извършени някакви правни действия?

— В случаи на убийства, при които няма оцелели, щатът Арканзас възлага всички права на службата на съдебния лекар да проведе разследване на причините за смъртта. Аз представлявах щата и всички се съгласиха с установеното: убийството на Ърл Суагър беше предумишлено. Смъртта на Джими Пай и Бъб Пай беше оправдано убийство от заклет полицейски служител при изпълнение на законните му задължения. Така беше записано в протокола.

— Заслужава ли си да потърсим този документ?

— За твоята цел вероятно не, макар да се басирам, че имам копие вкъщи. Съдържаше и скица на разположението на телата, списък на откритите веществени доказателства, показанията на първите пристигнали на място полицаи. Това е всичко, но ще го намеря за теб.

— Много ще ми помогне. Ако разложи нещата на части, бих искал да се опитам да събера материали и в четири други области — продължи Ръс, погледна бележките си и се опита да прозвучи важно. — Свидетелите. Може би да говоря с първите дошли на местопрестъплението. След това роднини на всички замесени, което ще рече на Джими и Бъб. После идват вторичните описания. Новинарските репортажи, но може би е имало и други статии в списанията за действителни престъпления. Също така трябва да видим мястото, нали така, мистър Суагър?

— Ха — обади се Сам, — мисля, че магистралата „Хари Етъридж Мемориъл Паркуей“ го погребва под около тон бетон в памет на най-великия човек, който някога се е раждал в окръг Полк. Синко, търсиш едно минало, което едва ли съществува вече. В Полк вече не са останали членове на семейство Пай. Чух, че бащата на Джими, Лани, имал брат в Оклахома.

— В Анадарко — поясни Ръс. — Бил е убит от неизвестен извършител през 1970.

— Мис Кони Лонгейкър най-добре познаваше Иди. Но тя напусна града, след като Иди умря, а детето отиде при някакви

роднини на Пай. Опита се тя да получи бебето, но казаха, че е прекалено стара. Мисля, че беше през петдесет и шеста.

— Имаше ли аутопсия? — попита Боб.

— Да. Щатският закон във връзка с противозаконна смърт. Обаче всички документи са заминали при пожара в съдебната палата.

Боб кимна, предъвквайки чутото.

— Един дълъг и ужасен ден — каза Сам. — Винаги ми се е струвало, че за републиката е национална трагедия, че не може да ражда мъже от калибъра на Ърл Суагър. Казвал съм ти го достатъчно често, Боб Лий. Той беше наистина велик човек.

— Той изпълни дълга си — каза Боб — в по-голяма степен от някои.

— За щастие оттогава окръг Полк не е преживявал такъв ден. Четирима убити. Това сложи отпечатъка си върху общината за години напред. В някои домове болката още не е...

— Извинявай — каза Ръс, — искаш да кажеш трима мъртъвци. Или броиш и жертвите във Форт Смит? Тогава са седем. Само малко...

— Млади човече, къде си следвал?

— Ааа, в Принстън, сър.

— Дипломира ли се?

— Ъъъ, не. Аз, ъъъ, прекъснах след две години. Но сигурно ще продължа.

— Е, няма значение. Значи Принстън? Е, ако искаш да се покатериш и да духнеш прахта от онази рамка — той посочи към стената, — ще видиш стария Сам Винсънт, наивния селски адвокат от Хиксвил, Арканзас. Той също е следвал в Принстънския университет! А ако духнеш прахта от другата рамка, ще видиш, че е учил в правното училище в Йейл. И въпреки че е стар, изобщо не е толкова изфирясал, колкото го мислиш. Или поне не в добрите си дни. И ако казва четирима, той, по дяволите, има предвид четирима.

Ръс застина.

— Извинявай — най-накрая каза той. — Не исках да покажа неуважение. Но кой беше четвъртият?

— Последният случай на Ърл. Едно бедно момиченце на име Шайрил Паркър. Негърче на петнадесет. Беше изнасилена и пребита до смърт в планината Уашита. Ърл я намери същата сутрин и първи съобщи. Сметнах, че това е неговото завещание и го разследвах с

особено внимание. За щастие и той беше напълно ясен. В този случай имаше известно правосъдие.

— Мисля, че си спомням — каза Боб. — Някакво чернокожо момче. Не беше ли...

— Да, беше пратен на електрическия стол. Гледах го как умира в щатския затвор край Тъкър през 1957. Реджи Джерард Фулър. Ужасна трагедия.

— Ще вкараш ли това в книгата си? — попита Боб.

— Не знам... много е странно, нали?

— Ърл прекара сутринта там. Може би все още е мислил за този случай, когато е попаднал на Джими и Бъб, и затова са го изненадали.

— И всичко беше ясно?

— Като летен ден. Бедното момиче беше откъснало джоба на ризата му с монограма, докато той се е забавлявал сатанински с нея. Проверихме сред цветнокожите за подходящите инициали и когато го открихме, нападнахме. Гордея се, че дори през онези невежествени дни уредих да се издадат надлежните заповеди. Тук в окръг Полк ние действаме по проклетите правила. Намерихме ризата натъпкана под леглото му. Джобът липсваше. Беше изцапана с кръвта ѝ. Същата кръвна група. Тя беше АБ положителна, а той А положителна. Момчето направи грешка, увлякло се и не е могло да спре. Тя умря, той умря и двете семейства бяха съсипани. Не съм привърженик на теорията, че чернилките не могат да изпитват болка, както белите хора. Семейства Паркър и Фулър изпитаха достатъчно болка. Не бях виждал такава.

Ръс поклати глава, която сега силно го болеше. Искаше да се махне: това сякаш беше излязло изпод перото на Фокнър или Пен Уорън, богохулна южна земя, напоена с кръв от поколения, бял и черен боклук, бяло и черно невежество и всичко това смесено в много малък район в един и същ ден.

— Сам, източихме те. Може да поискам да свършиш някои неща. Предполагам, че приемаш пари — усмихна се Боб.

— Разбира се — отговори Сам.

— Вземи тази кутия — подаде му Боб картонената кутия. — Сигурно имаш сейф в кантората?

— Толкова съм стар, че може да съм забравил комбинацията.

— Е, можеш ли да я съхраняваш тук? Това са нещата на баща ми. По някаква причина реших, че може да ни влязат в работа. Не искам да ги разнасям наоколо.

Сам взе кутията и всички се изправиха.

— Утре — каза Боб — мисля да идем да видим къде се е случило. Сам, ти можеш ли да дойдеш? Нали си бил там?

— О, предполагам.

— Междувременно потърси онзи документ и всичко останало, което имаш.

— Ще го направя.

— Днес следобед мисля да идем в библиотеката, за да видим какво пише в старите вестници.

— Съгласен — обади се Ръс.

Сам стисна ръката на Боб и пренебрегна Ръс, оставяйки го лице в лице с факта, че на никой не му пука за него. Той си помисли, че няма да умре заради това.

Двамата излязоха, спуснаха се надолу по тъмните стълби и се измъкнаха на ярката дневна светлина.

— В началото изглеждаше леко смахнат — каза Ръс. — Надявам се, че ще се справи с това. Как ги нарече? Чернилки? Цветнокожо население? Боже, в коя местна организация на Ку-клукс-клан членува?

— Той е корав старец. Не само ми спаси задника преди няколко години, но и беше първият прокурор в Арканзас, който повдигна обвинение срещу бял мъж за убийството на чернокож. През 1962, когато това не бе най-лесното нещо на земята. Може и да казва чернилка, докато ти казваш „афроамериканец“, за да покажеш на всички колко си прекрасен, но той рискува шибания си живот. Стреляха по къщата, изплашиха децата му и при изборите го свалиха от длъжност. Но той не се отказа, защото знаеше, че това е справедливо. Така че не бъди неуважителен към него. Той е устойчив като пиринч.

— Окей — отговори Ръс, — щом ти казваш.

Тогава видяха един едър заместник-шериф да наднича през прозореца на колата на Боб.

— Това пък за какво? — попита Ръс.

— О, просто провинциално ченге, което е забелязало номера от чужд щат. — Той отиде при ченгето.

— Здравсти.

Ченгето се обърна и стрелна светли очи към Боб. После същите очи жадно се преместиха върху Ръс и го погълнаха. Той беше дълъг, обветрен мъж, с гъста сплъстена коса, която може би бе прекалено грижливо пригладена, слаб тесен ханш и дълго лице. На колана му висеше „Глок“ под спортен ъгъл. Изглеждаше жесток като конски камшик.

— Синко, това твоят пикап ли е?

— Да, заместник-шериф Пек — отговори Боб, прочитайки името му върху значката. — Някакъв проблем ли има?

— Не, сър, проверката е всичко. Ние имаме хубав малък град и аз искам да си държа очите отворени.

— Израснал съм в този град — каза Боб. — Татко ми е погребан в този град.

— Боб Лий Суагър — досети се Пек. — По дяволите, това сте вие.

— Точно така.

— Спомням си...

— Да, всичко това е минало. Ако искате да пуснете за проверка номера и името, моля. Ще изляза чист. Всичко беше голяма грешка.

— На почивка ли се върнахте, мистър Суагър?

— О, може и така да се каже. Взех и един млад приятел с мен. Това е просто нещо като сантиментално пътуване. Да видя старите си свърталища и местата, където съм ходил с баща си.

— Е, сър, ако имате някакви неприятности или пък нужда от помощ, обадете ми се. Казвам се Дуейн Пек.

— Ще запомня това, заместник-шериф Пек.

Пек отстъпи и ги пусна да минат, но Ръс изпитваше странното усещане, че е преценен, прочетен от едната страна и после от другата. Това не му се понрави.

— Този заместник-шериф не ти ли се стори малко странен? — попита той. — През целия си живот съм бил с ченгета, а този тип не можа да откъсне очи от нас.

— Така ли мислиш? — каза Боб. — На мен ми се стори много симпатично момче.

[1] Датата на десанта в Нормандия. — Б.пр. ↑

12.

БЕШЕ ВЕЧЕРТА на откриването. Трупата, която играеше мюзикъла „Котки“, току-що пристигнала от Литъл Рок и продължаваща за Тълса след седмица, беше запазила три дни за Форт Смит и само пет представления. Добри места имаше за следващите вечери, но не и за тази. Имаше свободни само правостоящи, а хубавите места в Обществения център бяха заети от най-елегантните и самоуверени мъже в града и техните семейства. Това беше Клубът на богатите момчета — така да се каже, промишленият и селскостопански елит на Западен Арканзас и Източна Оклахома.

Ред Бама седеше със слабата си красива втора жена, класиралата се на второ място мис Арканзас през 1986, двете си деца и Ник, най-малкото от децата от първия му брак. Той помахваше с ръка, бърбеше, приемаше изрази на уважение и преклонение от други хора, докато вълнението нарастваше с приближаването на времето, когато завесата щеше да се вдигне. Тогава видя първата си жена, все още красива, но вече не толкова млада и стройна, която седеше с единствената му дъщеря на противоположната страна.

— Скъпа — обърна се той към Бет, — ей там е Сузи. Отивам да ѝ кажа здрасти.

— Върви, мили — каза Бет усмихната, показвайки съвършените си зъби. Преди да се класира на второ място на конкурса за „Мис Арканзас“ през 1985, тя стана мис на окръг Себастиан.

— Ей, вие момчета и момичета, да слушате майка си — предупреди той със смешния си глас на долнопробен баща тиранин.

После стана, поздрави Джери Форд, регионален вицепрезидент на „Хофман-Прайър и сие“, мина между Ник Конуей от мебелната фабрика „Харис-Рей“ и Бил Донъли, който държеше застрахователните дружества „Шелтър Иншурънс“, и най-накрая стигна до Сузи.

— Здрасти, кукло — каза той, навеждайки се да я целуне. Тя носеше диамантена огърлица, която му беше струвала 52000 долара през 1981.

— Боже, гледай Бет да не види това, защото ще поиска същата. Как си, скъпа? — добави той за високомерното си най-голямо дете Ейми, която учеше в „Смит“ и преподаваше уроци по тенис през лятото.

— Здравсти, мили — каза Сузи. — Това твоє момиче всеки път, когато го видя, е все по-красиво.

— Да, съгласен съм, че е прасковка, но и наполовина не е толкова забавна в леглото, колкото беше ти!

— Тате, не бъди вулгарен — обади се Ейми и сви неодобрителна гримаса.

— Ейми, кога ще дойдеш в гаража? Може да ти намерим един сладък „Питърбилт“ с 16 гуми и ще те погнем към Тайсънс. Ще ти хареса, когато билетата осерат цялата каросерия!

— Татко! — каза Ейми предвзето.

— Ред, не дразни момичето.

— Разглезих я, както разглезих всичките си деца. Така че не мога ли да се позабавлявам, като я дразня? Скъпа, защо не оставиш тия смешни уроци по тенис и не дойдеш в офиса? Ще ти намерим нещо *полезно* за вършене.

— Не, благодаря. Ти упражняваш прекален контрол. Затова всички те мразят.

— Не ме мразят. Обичат ме. Те само си мислят, че ме мразят. И се страхуват от мен, което много ми харесва.

— Ред!

Той престана да предизвиква младата жена, която толкова обичаше, и пак се обърна към Сузи:

— Както и да е, мисля, не — сигурен съм, че ще получим поръчката за новото регионално седалище на „Тайсънс“. Плюс това знам от сигурно място, че „Дженеръл Мотърс“ мисли за Грийнуд, където да изгради новата си фабрика за „Шевролет Блейзър“. Ще получим и тази работа.

— Скъпи, това е най-хубавата новина. А всичко останало върви ли...

— Да, скъпа, наред е. О, само...

Почувства нещо като убождане в хълбока си, леко подскочи и после осъзна, че това е вибраторът на пейджъра му. Но това не беше служебният пейджър, а новият. Номерът с 800 от Блу Ай.

— Ред?

— Няма нищо, просто получих съобщение — успокой я той и извади малкото апаратче от джоба си. — След секунда ще се обадя. Ейми, скъпа, този „Ролекс“ не го ли носиш вече цели три седмици? Вече ти е скучен, нали така? Защо не позволиш на татко да ти купи нов?

— Татко, ужасен си!

Ред се засмя. Добродушното тормозене на децата беше едно от най-големите му удоволствия. Ейми сви малкото си оживено лице в гримаса, наподобяваща нещо като юмрук, и ако беше възможно, щеше да го шляпне с него. Заля го вълна от дълбока и безкомпромисна любов. Чувството, което един мъж изпитва към любимата си дъщеря, която върви по свой път, не иска нищо и всичко върши добре. Часовникът изобщо не беше подарък от Ред, а от подготвителното училище „Меривейл“ за това, че завърши с най-високия успех в историята му. Светлините започнаха да гаснат.

— Окей, трябва да се връщам при семейство номер две — обяви Ред весело на Сузи.

— Ще докараш ли Ник тази вечер вкъщи?

— Може да остане у нас, ако иска.

— Не, по-добре да се прибере. Утре сутринта е на практика, а аз зная, че няма да го закараш дотам.

— След представлението ще го заведем на сладолед и после ще го докарам.

— Прекрасно, скъпи.

— Ще се видим — каза той, когато увертюрата започна силно и ритмично.

Но Ред не се върна веднага на мястото си. Тръгна към задния край на залата, без да обръща внимание на завесата, която се отвори сред оглушителни ръкопляскания, разкривайки нещо, което приличаше на задна уличка, населявана от лъскави, гъвкави котешки форми, които една след друга започваха да се събуждат за живот.

Ред набра номера си и заслуша.

— Дуейн Пек се обажда — се чу глас, казвайки му нещо, което вече знаеше и не го впечатли с нищо. — Тъъ, това момче е в града, забелязах го и няма да го изпускам. Първата му спирка беше при

стария Сам Винсънт. Това проблем ли е? Да се погрижа ли? Кажете ми. Също така, бъъ...

Някой запя:

И всички казваме:

ох! Аз никога,

никога не съм

котка толкоз умна,

колкото магическия мистър Мефистофел!

— ... той не е сам. Висок тип, оглежда те от горе до долу много основно. Помислих си, че може да е той. И наистина беше той. Синът. Онзи от Виетнам, на когото викали Боб Десетката. Той е заедно с момчето. Не зная защо, но и той е тук. Боб Лий Суагър, синът на Ърл.

Лицето на Ред остана безизразно и той просто изчисти съобщението, после, застанал тук в края на залата, набра друг номер.

— Били, Ред се обажда.

— Ей, Ред, какво...

— Слушай, имам проблем. Събери ми екип. Да са много корави типове с опит, професионалисти с квалификация в областта на автоматичните оръжия. Не искам да използвам моите момчета. Разбра ли?

— Ред, какво...

— Били, млъквай и слушай. Искам не по-малко от десет. Искам добри стрелци и дисциплина в екипа. Искам всички да имат полицейски досиета за предпочитане като биячи в наркобизнеса. Вземи от Далас, Ню Орлеан и от Маями. Трябва да са външни момчета. Искам да са с досиета. В случай че изгубим няколко и в окръг Полк започнат да се появяват трупове, вестниците ще го обявят за нарковойна.

— Ред, колко би се изръсил?

— Искам най-добрите. Разходите нямат значение. Искам ги тук колкото може по-бързо. Добри момчета, добри стрелци. Искам най-добрите стрелци. Първокласен екип.

— Веднага ще се заемем с това.

— Добра работа, Били — каза Ред и се върна на мястото си за останалата част от спектакъла.

13.

ОТНЕ ТРИ ЧАСА, като фактът, че очите на Сам вече не бяха толкова добри, колкото някога, в никакъв случай не им бе в помощ. Освен това той трябваше два пъти да спира, за да иде до тоалетната. После огладня, стана раздразнителен и му купиха няколко палачинки в „Денис“ при изхода за Уолдърн. Но повече нямаше странни изпълнения, когато забравяше кои са те и кой е той. После Сам се обади:

— Тука, тука, мисля, че е тук!

— Не може да е тук — възкликна Ръс навигаторът. — Ние току-що подминахме 23-а миля, а във вестниците пишеше, че е било на юг от нея. Движим се към Форт Смит. Трябва да сме го подминали!

— По дяволите, момко, не ми казвай къде сме. Аз съм яздил по този път през тридесетте, ловувал съм тук петдесет години и съм идвал на това място повече от хиляда пъти. Боб, кажи му.

— Всичко е заради новия път — каза Боб. — Мисля, че ни отклонява.

Старото шосе 71 със завоите и плетениците си слаломираше между масивните бетонни подпори, поддържащи правата лъскава линия, която представляваше магистралата, построена в памет на Шефа Хари Етъридж. Понякога огромният нов път оставаше вляво от тях, понякога минаваше вдясно, а после над главите им. Имаше и мигове, когато напълно изчезваше зад някой хълм или щит от неизсечена гора. Но винаги беше там и сякаш им се подиграваше. Символ на това колко безплодно изглеждаше тяхното търсене: да преоткрият едно минало, разрушено от настъпването на бъдещето.

Но поне двете точки на странния им компас се въртяха, за да оформят един вид въображаем азимут, накъдето искаха да отидат: паметта на Сам и тази на Боб, основаваща се на сверката с писаното в „Арканзас Газет“ от 24 юли 1955.

Току-що бяха отминали едно странно малко заведение встрани от пътя, наречено „Бетис Формал Уеър“, в паянтова каравана на няколко

мили извън града на име Боулс. Сам беше този, който изкрещя:

— Тук, мамка му, ето тук!

Боб спря встрани от пътя. Малко по-надолу бензиностанция „Ексън“ виреше фирмения си символ на сто фута във въздуха, така че да се вижда от магистралата, неизбежната магистрала, минаваща отдясно. Издигаше се на тридесет фута, могъщо чудо на инженерната мисъл, и дори там, където се намираха, можеха да чуват бученето, когато случайна кола или камион префучаваха.

— Не търсехме ли царевица? — попита Ръс. — Мислех, че е царевична нива.

— В тази част на щата не е имало царевица или памук вече две десетилетия — обясни Сам. — Цялата земя е пасища за добитъка или ливади за сено. Земята вече не се обработва.

Бяха паркирали близо до релейна станция на телефонната компания — бетонна кутия зад ограда от телена мрежа.

— Там отзад?

— Да.

През шестдесетте години някой беше засадил щит от борове, които сега се издигаха на височина тридесет фута, сякаш е искал да попречи на вниманието на обществеността. През боровете Боб можеше да види плоското тревисто поле, осяяно с пакостливи зелени клонки от малки храсталаци, които се бореха с тревния килим за оцеляване.

— Да — каза Сам. — Тогава всичко беше покрито с царевица. Почти нищо не се виждаше. Аз бях петата или шестата пристигнала тук кола, но с всеки миг навалицата се увеличаваше.

Боб за секунда затвори очи и си представи мястото след падането на нощта, осветявано от въртящите се полицейски лампи, насичано от пукота на радиостанциите, настоящите, но напразни викове на санитарите. Това някак си му напомни за Виетнам, първото му назначение през 1965–1966. Той беше младши сержант от 3-а дивизия на морската пехота, последиците от някаква забравена нощна престрелка, всички хора тичат и крещят, пламъците трепкат и проблясват по същия начин, както премигващите светлини преди десет години през 1955.

— Боб, добре ли си?

— Добре е — озъби се Сам. — Баща му е умрял тук. Какво си мислиш, че ще прави? Ще се разскача от радост?

Ръс изглеждаше поразен.

— Просто исках...

— Забрави го, малкият. Това нищо не означава.

Сам отвори една плоска и отпи глътка.

— Мисля, че мъж на име О'Брайън я притежаваше, но я даде под аренда на няколко семейства бели боклуци. Ей там, където е проклетата магистрала, там беше гребенът на хълма. Тогава всичко беше покрито с гора. Тук отстрелях елен през 1949 и една от онези бели вещици изскочи и ми вдигна скандал, че стрелям толкова близо до колибата ѝ, където играели проклетите ѝ деца.

— Била е права — отбеляза Боб.

— По дяволите, да, и аз мисля така. Ловна треска. Просто трябваше да стрелям. Най-шибаното глупаво нещо, което съм правил. Всъщност до днес.

— Къде бяха те?

— Колите бяха там отзад — каза Сам, вдигна кафеникава ръка и посочи. — Мисля, че можеш още да видиш следи от малкия път, който минаваше между царевичните ниви. На около сто ярда навътре. Патрулката на татко ти беше паркирана встрани на пътя. А колата на Джими няколко ярда по-надолу.

— А телата си били, както е показано на скиците? — попита Ръс.

— Да. Мисля, че вчера вече отговорих на този въпрос. Нито един свестен адвокат не задава два пъти един и същ въпрос. Той *запомня* въпроса, който е задал, и отговора.

— Не съм запомнил.

— Добре — намеси се Боб. — Искам да отида там и да погледна земята.

— Мисля да остана тук — каза Сам. — Вие, момчета, вървете. Викайте, ако се изгубите или трябва да ви изтегля от калта. И внимавайте за змии. Мак Джимсън гръмна голяма гърмяща змия на пътя през нощта, когато убиха баща ти. Изкара ни ангелите. Застреля я в главата. Трябваше да го направи. Просто си пресичаше пътя. Никога преди не съм виждал змия да се държи така.

— Гърмяща змия? — попита Боб.

— Огромна шибана дървесна гърмяща змия. Най-странното нещо на земята. С всички ченгета наоколо, змията се плъзга през пътя. Мак трябваше да я застреля.

— Мразя змии — обяви Ръс.

— По дяволите, момче — каза Сам, — това е просто гущер без крака.

Боб и Ръс оставиха стареца, пресякоха през дърветата и тръгнаха направо през буренясалата земя. Сега това беше поле, никъде нямаше царевица, скапана земя, която се беше свила в сянката на магистралата. Боб стигна до следите от път, вече невидим, просто уширение, където растителността не беше пораснала толкова висока, защото е стартирала по-късно. Следите водеха към голямата магистрала, а после завиваха. Боб се върна около сто ярда.

— Тук ли? — попита Ръс.

Боб си пое дълбоко дъх.

— Така мисля. Питай стареца.

— Сам! Тук ли? — провикна се Ръс.

Боб гледаше стария човек, който ги изучаваше, след това кимна в потвърждение.

— Значи тук — каза Ръс.

Боб никога не беше идвал на това място. Много странно. Беше останал още девет години в Блу Ай и никога не бе идвал тук и заставал на мястото. След това отиде в морската пехота, сетне се върна и се качи в планините и нито веднъж, нито преди, нито после не беше дошъл тук.

Никога не бе оставял цветя или усещал силата на богохулната земя. Защо? Твърде много болка? Възможно е. Прекалено близо до пропадането с една окаяна впиянчена майка, която просто не можа да се справи с прекалено ужасното усещане, че всичко им е отнето. Горчивината. Тя можеше да те убие. Човек трябваше да остави горчивината да си иде или щеше да го убие. Обаче знаеше, че това го е отминало. Доколкото си спомняше, Сам го беше закарал нагоре по федералната магистрала 71 до Форт Смит, за да се запише в Корпуса на морската пехота на Съединените щати на 21 юни 1964, в деня, след като завърши гимназия.

— Тук — каза Ръс, съветвайки се със скицата във вестника. — Тук е паркирал Джими. А тук — той мина покрай Боб, прегърбен от

съсредоточаване, с нос забоден в изрезката пред очите му — е мястото, където е била колата на баща ти. А баща ти бил намерен на шофьорското място, седнал странично, леко смъкнат вдясно и облегнат на волана. Краката му били на земята, а микрофонът на радиостанцията в ръката.

— Загуба на кръв? — попита Боб.

— Какво?

— Това е била причината, нали така? Това го е убило. Загубата на кръв, а не шокът за нервната система или куршум в някой важен орган?

— Аха, това пише тук, но аз не...

— Ръс, как убива куршумът? Знаеш ли?

Ръс не знаеше.

— Ами куршумът, тъъ, просто, ами, си убива. Той, ааа...

— Куршумът може да те убие по три начина. Може да разруши централната ти нервна система. Това е изстрелът в главата дълбоко в малкия мозък. На два инча зад очите и между ушите. Веднага се превръщаш в парцалена кукла. Клинична смърт за по-малко от десета от секундата. Или пък може да унищожи кръвоносната ти система. С други думи, да те декомпресира. Изстрел в сърцето или в аортата. Това са петнадесет-двадесет секунди до клиничната смърт. При условие че отнесеш добър изстрел в центъра на тялото. И накрая може да попадне в някой важен, съдържащ кръв орган, и ти умираш от вътрешна загуба на кръв. Голяма рана, множество разкъсвания на тъкани, много кръв, но не и моментална смърт. Да речем, три-четири, понякога до десет минути живот, без да ти се окаже помощ. Кой от тези?

— Не знам — отговори Ръс. — Не се посочва точно. Просто пише, че е умрял от загуба на кръв. Предполагам, последният вариант.

— Би било хубаво да знаем причината. Би ни разкрило доста. Запиши го в тефтерчето си при нещата, които трябва да научим.

— Към кого ще се обърнем, за да научим това?

Боб не му обърна внимание. Просто си стоеше там и се оглеждаше. Опитваше се да разчете земята или поне малкото, което бе останало. Това беше ловджийска дарба, дарбата на снайпериста: да погледнеш гънките, вдлъбнатините и възвишенията на парче земя и да извлечеш от тях значения, да разбереш по един инстинктивен начин как действат.

Първото нещо: защо тук?

Застанал на същото място, където е стоял баща му, той осъзна, че във високата царица, това място е било невидимо откъм пътя. Нещо повече, то изискваше съвсем малко внимателно каране, за да се върнеш обратно, без да изгубиш управление, и да се килнеш от банката в царицата. В документите не се споменаваха и дума за преследване с висока скорост. Не е могло да има преследване! Иначе колата на баща му щеше да е зад тяхната, а не пред нея, освен ако Бъб и Джими не са гонели него!

Той се огледа, опитвайки се да си представи мястото сред висока царица.

— Изтичай обратно при Сам — обърна се той към Ръс — и го попитай за луната. Имало ли е луна? Можем да проверим, но не мисля. Поне доколкото си спомням. Попитай го за температурата, вятъра. Такива неща. Влажността. Времето тежко ли е било?

Младежът го погледна с празен поглед. По деликатните черти на лицето му пропълзя учудване.

— За какво...

— Ще ти кажа по-късно. Просто го направи.

— Добре де, добре — каза Ръс и се обърна да изпълни поръчаното.

Задуха вятър. Слънцето грееше ярко. От време на време кола профучаваше по магистралата, чиито подпори стояха няколко ярда по-назад. Боб се огледа във всички посоки, опитвайки се да усети земята. На юг се накланяше. Баща му трябва да е дошъл оттам. На север поне сега лежаха ярките покриви на сградите по поддръжката на магистралата, мотелът и бензиностанцията плюс ресторантите. Но през онези дни там е имало само дива гора. Град Уолдрън пак лежи седем мили по-нататък. На запад още наклон, както и от другата страна на шосе 71, където пътят се откъсваше от прериите на Оклахома. Той обърна отново лице на изток, за да погледне магистралата. Но тогава тя не е съществувала. Тя е била гребен на хълм, изчезнал при строежа на пътя. Колко ли е бил висок? На какво разстояние е лежал? Пътят сега беше на сто ярда, но може би пътните строители не са го разположили по средата на хълма. Може би най-високата му част е била още по-нататък.

— Каза, че не е имало луна — обяви Ръс, дишайки тежко от тичането. — Каза звезди, но не и луна. Не било влажно. Около седемдесет и пет градуса^[1], може би осемдесет. Лек ветрец, нищо повече.

Боб кимна.

— Добре, а сега му задай още два въпроса. Първият е, къде са били къщите на всички фермери-арендатори? Тук ли са били и този път стигал ли е до тях? Или са се намирали още по-нататък? Ако е така, къде е водел пътят? И второ, попитай го в каква посока е била паркирана колата на баща ми. Той каза, че е била встрани на пътя, тялото било зад волана. Искам да знам от коя страна на пътя и в каква посока е била обърната.

Ръс си пое дълбоко дъх, после се обърна и хукна обратно при стареца.

Отново останал сам, Боб обърна лице към магистралата, която се издигаше над него. Той тръгна обратно през бурените и накрая застана до един от могъщите бетонни пилони, на които лежеше платното. Тук на сянка беше хладно, въпреки че от пътя се носеше бучене. Някой беше изписал „Випуск '95, окръг Полк“ и на чакъла лежаха кутийки от бира и счупени шишета. Боб можеше да види от другата страна на магистралата как земята се спуска надолу и се превръща в гора и ферма, разположени на склон, дълъг може би две мили, а от гората започваше да се вие малък бял селски път.

Той погледна назад и видя, че действието се беше разиграло по средата на най-лекая склон. Видя Ръс да стои изправен в цял ръст на мястото, където го бе оставил, и се върна обратно.

— Окей — започна Ръс задъхан и полагащ усилия да регулира дишането си. — Пътят бил стара дърварска пътека и водел нататък през хълма. Този район бил изсечен през двадесетте години. Земеделците живеели на миля или нещо такова надолу по щатска магистрала 71 извън Уолдърн в посока Боулс. Там Сам е повалил елена си, а дамата му се развикала.

— Не е било тук?

— Не, сър.

— Окей. А баща ми: бил е от лявата страна на пътя с предница, сочеща на изток. Сочеща към хълма? Прав ли съм? Седнал странично

на седалката с крака на земята, но не като че се готвел да потегли. Така ли е?

Още едно смаяно изражение премина по лицето на Ръс.

— Откъде знаеш това? Няма го в нито един от вестникарските репортажи. Сам каза, че колата била паркирана от лявата страна, вратата била отворена, а татко ти...

Боб кимна.

— Какво става?

— О, просто като видях мястото, се замислих. Имам един или два въпроса.

— Какви въпроси?

— Как са стигнали дотук? През най-голямата хайка в Арканзас?

— Това е *моят* въпрос! Нали помниш, аз го зададох, докато пътувахме онзи ден...

— Но когато го зададе, беше глупав въпрос. Глупав, защото нямахме представа за разположението на пътищата, които водят до мястото, и какъв е бил теренът. Можеше тук да минават петдесетина объркани селски пътя, прекалено много, за да бъдат покрити от полицията и всички да водят насам. Но няма. Само шосе 71, голяма магистрала, добре пазена, и този малък дърварски път, водещ доникъде. Сега въпросът е умен.

Ръс не схвана разликата, но нищо не каза.

— И тогава — попита Боб, — как са стигнали дотук? Ти ми кажи?

— Ами... — Ръс нямаше отговор. — Тук са се срещнали. Той ги е преследвал, те са завили от шосето, той ги е настигнал и ги е блокирал, въъ...

— Мислиш, че този малък път е достатъчно широк, за да ги задмине? Било е нощ, забрави ли? И ако се плъзне в меката земя на царевичната нива, е щял да се прецака. Не, той ги е чакал. Вече е бил тук. И то встрани от пътя, далеч от хорските погледи, така че да не ги изненада някой, който е минавал. Как са му се нахвърлили? По дяволите, той беше старо куче. Провел е над две хиляди ареста, сражавал се в три големи островни десанта, не беше глупак. И въпреки това те започват да стрелят и го улучват зле с първите няколко изстрела? Как?

— О... — Ръс изгуби нишката.

— Може да е бил мозъкът на удара. Може да е дошъл да си получи дела от парите.

Ръс го погледна ужасено.

— Баща ти беше герой — промълви той.

— Така пише във вестниците, нали? Той беше просто човек. Не мисли за него като герой, защото тогава не мислиш разумно. Не, не е участвал в тази работа. Не им е вярвал, но е знаел, че идват. Защо ли? Защото е направил завой и паркирал в посоката, от която е дошъл, така че да може да използва прожектора си, който е монтиран откъм страната на шофьора. Трябвало е да ги прикрие. Мамка му, те са щели да се предадат. Това е било. Откъде са знаели къде да идат, за да стигнат при него? Защо им е повярвал? За какво наистина е била цялата работа?

Ръс не знаеше какво да отговори.

— Хайде — подкани го Боб, — има само един човек, който може да ни каже.

— Сам?

— Не — каза Боб, тръгвайки пред него. — Само татко. Той иска да говори. Вече е време да го изслушаме.

Те се върнаха и намериха Сам седнал на отворения заден капак на пикапа да пафка запалената си лула. Миризмата бе като от горски пожар.

— Вие, момчета, май не се изгубихте? Това е изненадващо.

— Сам — започна Боб, — нека те питам нещо. Да предположим, че искам да ексхумирам тялото на баща ми? Каква бумащина е свързана с това?

Старото проникателно лице на Сам се присви под шапката му с увиснала периферия и се изостри.

— Момче, за какво, по дяволите, ти е да правиш подобно нещо?

— Просто искам да знам какво се е случило. Скиците може да лъжат, вестниците също. Всички официални документи може да ги няма, но трупът ще каже истината.

— Боб, минали са четиридесет години.

— Знаем, че не е останало много. Затова ни трябва добър специалист. Е, какво трябва да се направи?

— Ще подам молба за ексхумация в окръжната служба на съдебния лекар, а ти трябва да намериш добър съдебен патолог.

Намери лекар, а не погребален агент, каквито имат в прекалено много окръзи тук на юг.

— Някой от Литъл Рок?

— Има един човек в медицинското училище във Файетвил, за когото се говорят добри неща. Мога да му се обадя. После мисля, че трябва да се уговориш с някоя морга, за да му освободят място за работа. Боб, наистина ли искаш да си създадеш всички тези главоболия? Случаят беше съвсем ясен.

— Това е единственият начин, по който баща ми може да говори с мен. Мисля, че трябва да чуя какво има да каже. Трябва да разбере какво се е случило през онази нощ.

По обратния път Сам спа и когато спряха пред старата къща, където живееше, беше отгледал децата си и омъжил щерките и синовете си и бе погребал жена си, те почакаха тишината в колата да го събуди.

— Сам? — най-накрая меко каза Боб. Здравчаваше се и слънцето се бе изгубило зад планината Рич, която се издигаше над Блу Ай от запад.

Сам издаде няколко влажни гъргорещи звука в синусите си, помръдна леко и после като че се върна в действителността.

— Сам — каза Боб малко по-високо и очите му се отвориха.

Той погледна всеки от тях.

— Как... къде... какво ста...

— Сам, Сам — каза Боб и хвана стареца за рамото. — Сам, ти беше заспал.

Но в очите му припламна паника, а тялото му се скова от напрежение.

— Кой сте вие? — уплашено попита той. — Какво искате? Не ме наранявайте!

— Сам, Сам — повтори Боб успокояващо, — аз съм Боб. Боб Лий Суагър, момчето на Ърл. Просто си забравил къде ходихме.

Старият мъж отчаяно трепереше.

— Мистър Винсът, добре сте — обади се Ръс. — Наистина всичко е наред, просто сте забравили.

Но очите на Сам се стрелкаха от единия към другия, изпълнени с ужас.

— Всичко е наред — каза Боб, — всичко е наред.

[1] По Фаренхайт. — Б.пр. ↑

14.

ЪРЛ ВНИМАТЕЛНО навлезе в царевичната нива. Почвата беше мека и той напредваше бавно. Около него, осветени от фаровете му, като кули на осем фута височина се издигаха стъблата на царевичата и леко се поклащаха на вятъра.

Банкетът на пътя през полето изглеждаше рохкав и той се страхуваше, че ако стъпи на него, може да заседне. И тогава щеше да стане страхотна каша!

Пътят леко извиваше вляво, докато накрая не тръгна успоредно на онова, което, очертано на тъмния нощен фон, би трябвало да е хълмът Фъргюсън. Сам беше отстрелял елен на него, но няколко мили по-нататък. През същия ден една фермерска жена беше ругала Сам, че е стрелял толкова близо до децата ѝ. Полагаше му се, въпреки че ако го слушаш, никога през живота си не е правил грешка.

След като навлезе около стотина ярда, което ще рече толкова навътре, че от гъстата царевича не можеше да вижда щатската магистрала 71, той спря колата и се опита да помисли. Искаше да може да насочи прожектора срещу Джими и Бъб. Това означаваше, че трябва да обърне. Той слезе, огледа наоколо, подритна банкета и пръстта по него, за да провери дали ще издържи тежестта на форда. Май щеше да удържи. Качи се отново и старателно зави волана наляво, завъртайки колата в стегнат завой, докато предните колела почти стъпиха на банкета. После върна кормилото в противоположната посока, давайки леко назад. Това го постави от лявата страна на пътя с предница, сочеща към шосето. Загаси двигателя, след това се наведе през прозореца и изпробва прожектора си. Той изпрати кръг остра бяла светлина надолу по пътя, като освети ярко овал от сто фута. С една ръка го завъртя, насочвайки го нагоре-надолу като противосамолетен прожектор, и след това го угаси.

Погледна светеция циферблат на своя „Булова“. Девет и петдесет. Оставаха още десет минути.

Защо съм толкова нервен, почуди се той.

Беше нервен по време на войната или поне през нощта преди десант.

Имаше причина човек да е нервен. Морските десанти бяха трудни и опасни операции. На Тарава съдовете бяха заседнали в корали на хиляда ярда от брега. Пътят през прибоя беше дълъг за човек натоварен с екипировка, а японците стреляха през цялото време. Ако минеш през това, можеш всичко да преодолееш.

Но някакво шибано малко нервно нещо потрепваше у него. Чувстваше се прокълнат. Днес беше направил голяма грешка. Не беше нарочно, но със сигурност много го искаше и затова го направи. И сега какво? Утре щеше да го оправи. Ще оправи кашата, която бе забъркал, като мъж. Тези неща можеха да бъдат оправяни и, по дяволите, всичко останало. Знаеше, че ще го направи. Само не знаеше какво трябва да се направи.

Всичко му се струпа, целият шибан объркан ден. *Шайрил Паркър Джед Поузи Поп Дуайър Джими Пай Лем Толивър Бъб Пай мис Кони Лонгейкър Сам Винсънт Бъди Тил Иди Уайт Пай Иди Иди Иди синът му Боб Лий Шайрил мъртва с липсващи долни гащи лаещото куче Моли „Намери я, ей там е“.*

Забрави за това, каза си той. Съсредоточи се върху работата. Слезе от колата, когато усети крайниците си да изтръпват от липсата на кръвообращение. Застана, вдишвайки полския въздух. Беше толкова невероятно тихо. Но не, не беше. Както мъжът на война научава, че тъмнината не е наистина такава, а смесица от различни сенки, които могат да бъдат научени и разчетени, така и тишината не беше истинска тишина. Той чу шумоленето на царевичните стъбла, докато се поклащаха на подухващия вятър. Вятърът довя някъде от хълма пеене на щурци, чу и дълбокото и скръбно квакане на жаби. Стори му се, че далеч чу и мъж да кашля. Не, това не беше възможно. Тук няма никой. Някоя проклета жаба или кой знае какво, или някоя шега на природата беше донесла кашлицата от мили разстояние. Това непрекъснато се случваше.

А отгоре звездите, не както в Тихия океан, но въпреки това високо в небето купища звезди, почти звезден дим. Съзвездия, които бе показвал на сина си, опитвайки се да си спомни историите, които ги съпътстваха, и почувства, че не се справя много добре. Тук навън нямаше градски светлини, които да ги накарат да избледнеят. Най-

близкият град беше Боулс, на почти пет мили в обратна посока, а там всичко затваряше около девет вечерта.

— Коя е онази, тате? — попита някой.

Не, никой не попита. Това беше гласът на сина му, но само в неговата памет. Спомни си въпроса от един ловен излет миналата есен.

— Това е Полярната звезда, Боб Лий. С нейна помощ винаги ще намериш пътя за вкъщи. Тя е тайната на нощната навигация.

— Какво е нощна гация?

Малкото дяволче имаше толкова много въпроси! Съсредоточи се върху работата си, подкани се той. Погледна часовника си. Десет часът. Още нищо.

*Маймуната погледна Джим
и хвърли фъстъците
по него като дим.
Бурма Шейв^[1]*

* * *

Бъб караше. Почти нищо не виждаше. От двете страни на пътя имаше само царевица и от време на време табла с римувани реклами на „Бурма Шейв“ или пощенска кутия на някой хамбар, или надпис „Копенхаген“ и дори „Исус спасява“. Чувстваше се изгубен. Беше толкова тъмно. Бе много уплашен и също така ужасно уморен. Както и гладен. Не беше ял, откакто хапнаха бъргъри.

Джими си беше показал главата от колата и внимателно се взираше.

— Ето го — каза той. — Ей там от лявата страна, видя ли го?

— Да, сър — отвърна Бъб. Видя пролука в царевицата и нещо, което приличаше на път, водещ навътре. В далечината имаше хълм.

— Не си забравил какво ще кажеш? — попита той. Беше много важно Джими пак да му го каже. Това му помагаше да не се плаши толкова.

— Не, сър, давам ти дума — каза Джими. — Всичко това беше изцяло моя работа. За всичко съм виновен аз. Старият Бъб няма нищо

общо с това. За нула време ще те върнем при твоята мама. Може дори още тази вечер да се върнеш у дома.

— Мислиш ли? Мислиш ли? Мама много ми липсва.

Пред очите на Бъб изплува образът на неговата майка. Тя беше огромна жена, обикновено изтормозена, понякога много зла, но въпреки това той я обичаше. Спомняше си как някога той и няколко други момчета бяха запалили една котка, след като я бяха полели с керосин, и пищейки ужасяващо, тя потича само малко, преди да се строполи в димяща купчинка. Беше се почувствал толкова зле, че мама го взе в прегръдките си и люля, люля в своята топлина и под грижите на спокойното ѝ сърце той заспа.

— Просто прави каквото ти каже мистър Ърл — рече Джими. — Всичко ще се оправи.

Бъб зави по черния път. Той спря, защото почувства, че колата леко затъна в земята.

— Давай — подкани го Джими. — Още малко. Мамка му, страхувам се, че старият Ърл ще го пропусне.

Те се запромъкнаха напред, докато царевичката не ги погълна. Тя се свеждаше от всички страни, сякаш ги нападаше, и Бъб чувства кратък пристъп на страх.

— Джими? — попита той жално, усещайки, че леко повишава тон.

— Ето там, там — прекъсна го Джими.

Фаровете се промъкнаха напред по черния път и те навреме стигнаха до патрулката на щатската полиция, спряла встрани на пътя.

— Пристигнахме — обяви Джими.

Ърл наблюдаваше как колата бавно се показва, взима завоя и след това отби встрани и спря на около петдесет фута от него. Който и да караше, изключи двигателя. Малко сива прах още се носеше из въздуха. Колата, която изстиваше, пропукваше и проскърцваше, но нито един от двамата мъже вътре не помръдна.

В течение на може би тридесет секунди цареше тишина. Тогава Ърл запали прожектора си, запращайки кръг светлина срещу предната седалка на автомобила. Позна Джими Пай, който вдигна ръка, за да блокира ослепителната остра светлина. На светлинния лъч Джими

блестеше, естественият му тен беше станал бял като пламък, а гъстите му къдрици златисти.

— Ърл, заслепяваш ме — извика той.

Джими, помисли си Ърл, проклет да си, *Джими*, защо отиде и взе, че направи шибаното нещо?

— Ей, *Джими* — извика Ърл в отговор, — движи се много бавно.

— Да, сър. Може ли Бъб да се обади на майка си? Той е ужасно разтревожен за майка си.

— За това ще се погрижим след малко. А сега, *Джими*, искам да излезеш първи. Искам да видя пистолета, хванат за дулото в лявата ти ръка, и да видя как го хвърляш на земята. А след това ти, Бъб. Искам да видя ръцете ти, да видя пистолета, хванат за дулото с лявата ръка, и да видя как го хвърляш на земята. Разбра ли? Всичко това трябва да стане внимателно и бавно.

— Да, сър, мистър Ърл — извика Бъб.

— Окей, да го направим.

— Ей, Ърл, звучиш като Джо Фрайди. Това не е „Полицейска мрежа“^[2]. По дяволите, Ърл, тук е само *Джими Пай* със своя малък братовчед — подвикна *Джими*. Той отвори вратата от неговата страна, показа ръцете си, избута вратата с коляно да се отвори и излезе навън. Ръцете му бяха вдигнати високо и празни.

— Ърл, сега ще взема пистолета — предупреди той, протегна надолу лявата си ръка и измъкна от пояса си пистолет. После го хвърли напред, където оръжието се приземи, вдигайки малко облаче прах.

— Окей. Бъб, сега се прехвърли и излез по същия начин.

Бъб се плъзна по седалката и се изтегли на ръце. Докато позата на *Джими* беше безгрижна, дори арогантна, Бъб беше скован от напрежение. Ръцете му литнаха нелепо право нагоре, като на ученик в началното училище, който имитира полета на ангел. Ърл можеше да види как му треперят колената.

— Пистолетът, Бъб. Забрави ли пистолета?

— Ох — откъм голямото момче се чу задавен от отчаяние и ужас звук, — остана в колата. Да го взема ли?

— Обърни се така, че да мога да видя, че не си въоръжен — нареди Ърл.

Младежът послушно се завъртя и Ърл видя, че коланът му е празен.

— Окей, Бъб, обърни се и сложи ръце на покрива на колата до Джими.

— Ддда, сър — се чу тъжно проплакване, докато Бъб се обръщаше и се облегна на колата.

— А сега ще стоите съвсем неподвижно. Аз ще дойда при вас и не искам никакви резки движения.

— Ърл, побързай, проклетите комари живи ще ни изядат — провикна се Джими.

С прожектор, закован върху двете момчета, Ърл плъзна ръка надолу и вдигна капачето от кобура на своя „Колт Трупър“. След това се протегна назад и извади белезниците от гайката на колана си и още един чифт, който беше пъхнал под колана.

След това тръгна към тях.

— По дяволите! — каза Джими, внезапно шляпвайки се по врата, където току-що бе ухапан. — Шибани насекоми!

Случи се толкова бавно и едновременно с това мълниеносно. Очите на Ърл проследиха ръката на Джими, която сякаш се връщаше към покрива на колата, но същевременно с маневра, в която нямаше никакъв смисъл, Джими се изви, завъртя, обърна и Ърл се чу да казва:

— Джим — когато видя пистолета и не можа да го разбере, защото нали оръжието бе на земята, беше го видял да пада и зърна

ПРИПЛАМВАНЕТО,

преди изобщо да чуе звук, и почувства

УДАРА

още преди да чуе звука, и после го чу, и отново видя пламъка, и

УДАР.

От толкова близо, толкова малко разстояние и следващото, което усети, бе, че е на колене и някой тича към него, и отново чу звука, и това беше Бъб.

Бъб тичаше към него и като че спря, докато един червен паяк запълзя по предницата на тениската му, а лицето му бе изпито и ужасно напрегнато от страх. Но той още продължаваше налудничаво да се приближава към Ърл, подобно на някакво чудовище с разтворени ръце и мърдаща уста, очите като големи бели яйца, наближаваше като че да премаже живота в Ърл.

Ърл стреля. Дори не помнеше кога е извадил револвера.

Бъб падна на колене.

ПРИПЛАМВАНЕ.

Ърл се обърна в мига, когато Джими отново стреля, после пак, и двата пъти не улучи, докато се плъзгаше заднишком към царевицата. Ърл си представи лукава усмивка на лицето му и желаейки повече от всичко да изтрие тази ужасна усмивка, той дръпна спусъка още четири пъти. Четири ехтящи изстрела, револверът отскачаше в ръката му, четирите изстрела бяха толкова бързи, сякаш идваха от неговия автомат „Томпсън“, докато оръжието не изщрака на празно.

Какво, по дяволите, става, помисли си Ърл не толкова с думи, колкото с ярки припламвания, пайети, частици светлина и горещ метал, които танцуваха из главата му.

Тогава видя, че все още е в лъча светлина, все още на земята и около него се извисяваха колата и царевицата. Той запълзя назад, за да излезе от светлината, очаквайки изстрела, но не се чу такъв. Чу стъпки, шумоленето на царевицата, блъскана грубо настрани, въздишката на вятъра и никакви други звуци.

Той стигна до прикритието на патрулката си. Бъб лежеше на гръб, покрит с кръв.

— Мамо! — проплака той. — О, мамо, моля те, помогни ми, о, Исусе, Господи, не искам да умра.

Нямаше следа от Джими.

Презареди, нареди си Ърл, постави револвера пред себе си и протегна свободната си ръка, за да освободи барабана и да извади патрони.

Но нямаше свободна ръка или най-малкото не работеше.

Погледна и видя, че целият е в кръв. Една яростна черна гънка изпускаше тъмна течност точно под лакътя. Кръвта се спускаше надолу до пръстите му, откъдето капеше. Не можеше да движи пръстите си. Ръката беше безчувствена. Лявата му страна също бе покрита с кръв, униформата и панталоните му бяха напоени с нея.

Ще умра ли, зачуди се той.

Ами, ако ще умирам, майната му, но въпреки това трябва да презаредя.

Със здравия си палец успя някак си да освободи ключалката на барабана и след като го тръсна, той се отвори. Обърна револвера с дулото нагоре и започна да го тръска ли тръска, докато една по една и шестте гилзи изпаднаха. Стисна оръжието между коленете си и отново

един по един започна да вади патрони от гайките на колана си и да ги пъха в барабана. Големи, калибър .357, с кухи върхове. С движение на китката той затвори барабана.

Дойде болката. Тя виеше в ръката му. Тази му страна беше безчувствена и мокра. Искаше да спи или да крещи. Не искаше да тръгва след Джими из царевицата.

Пъхна заредения „Колт“ в кобура си, изпълзя в колата и взе микрофона.

Беше навлязъл далеч в провинцията и наблизко нямаше ретранслатори, но радиостанцията беше мощна и работеше добре на ниските честоти. Дали щеше да успее да се свърже? Би трябвало.

— До всички коли, до всички коли, ранен пътен полицай, квадрат десет-тридесет и три, повтарям десет-тридесет и три, до всички коли, моля, отговорете.

Отговори му неподвижният въздух.

Мамка му.

Искрица привлече погледа му. Той вдигна очи към размазаното напукано стъкло на предния прозорец, където един от куршумите на Джими бе долетял, и после отвъд към антената, счупена на две от него.

По дяволите.

Малкият капут е късметлия. Това силно ще намали обхвата. Никаква помощ.

Той се плъзна обратно извън колата и започна да оглежда наоколо. Бъб лежеше неподвижно, но Ърл можеше да види, че все още диша. Сега нищо не можеше да се направи. Ърл със сигурност нямаше да излезе там на светлото.

Реши, че Джими е някъде наблизко, може би се движеше в кръг и в момента се приближава. Едно обаче беше напълно сигурно: Джими се опитваше да го убие. И това е най-важното.

Джими беше толкова възбуден, че трудно успяваше да стои неподвижно. Знаеше, че го е улучил. Знаеше, че добре го беше ковнал. Ърл вероятно беше мъртъв. Видя го да пада, видя, че целият бе в кръв, и когато Ърл, обикновено точен стрелец с всякакви оръжия, стреля по него, го пропусна с много.

Джими се сви на земята, неподвижен като спяща котка, въпреки че дишаше тежко. От ниския си зрителен ъгъл не можеше да види много през стеблата, които дори в момента се поклащаха и пропукваха

на лекия ветрец. Някъде далеч напред имаше сияние от светлина, която показваше местонахождението на двата автомобила. Щеше да изчака да се успокои дишането му и после щеше да започне да пълзи обратно. Знаеше, че трябва да се увери. После щеше да се измъкне, да замине, беше свършил, цял един нов свят лежеше пред него. Беше успял!

Рок цяла нощ до зори!

Но изведнъж светлината изчезна.

Той заобмисля значението на случилото се. Дали светлината е угаснала от само себе си? Или Ърл я беше угасил? Или пък са дошли хора и са я загасили? Не, не можеше да са хора. Иначе щеше да има коли, кучета, самолети, може би от онези хеликоптери, целият шибан отбор по стрелба.

Беше проклетият Ърл. Ърл го преследваше. Беше угасил прожектора, така че да няма светъл фон, на който да очертае силуета си.

Знаеше, че просто трябва да постои тихо още няколко минути. Ърл го беше видял да се измъква, така че, ако тръгне след него, знае от коя страна на пътя и бързо щеше да се приближи приведен, вдигайки шум.

Ще вдигне шум, помисли си той.

Не се съмняваше, че Ърл ще опита подобно нещо. Този мъж беше булдог с кураж. Но беше стар и ранен и вероятно е изгубил много кръв.

Просто стой мирен, си каза Джими.

И затова, разбира се, изкрещя:

— Ърл! Ърл, за мен ли идваш? По дяволите, Ърл, съжалявам. Мислех, че се гласиш да ме убиеш и да станеш голям герой!

Нямаше отговор. После чу вик.

— Мамка му, Джими, ти си глупак и добре ме гръмна. Аз умирам. Излез и се предай сега, защото няма начин да се измъкнеш. Идва помощ.

— Никой няма да стигне дотук навреме — викна Джими, смеейки се, защото знаеше, че е вярно, както знаеше, че Ърл не е толкова тежко ранен, а лъже, за да го метне. Ърл можеше да бъде много хитро копеле.

Но това не плашеше Джими. Всъщност нищо не го плашеше. Мозъкът му бъркаше от идеи за блясък и слава, с юношески представи

за корави мъже с име и искаше да се наложи на човека, който беше надвиснал над него през половината му живот подобно на тъмен облак. Обичаше Ърл, но също така го мразеше. Искаше да го спаси, но искаше и да го убие. А най-много от всичко искаше да го впечатли.

Току-що бе презаредил пълнителя си от пълния с патрони джоб и го блъсна обратно в своя .38 „Супер“. Номерът му беше минал. Хвърли един гаечен ключ и Ърл го сметна за пистолет. Ха, Ърл, метнах те!

Започна да пълзи към полицая. Знаеше, че скоро ще види мъжа, тогава ще може да скочи, първият изстрел ще е негов и щеше да каже: „Ей, Ърл, не съм ли аз най-новото нещо, не съм ли хладнокръвен?“, и щеше да го убие.

А сега болката. Толкова силна, пълзяща нагоре-надолу по ръката и търсеца нови места да забие зъби. Ръката беше безчувствена. Все още кървеше. На един от островите беше видял един буквално накъсан на парчета от избухнал снаряд. Сега не можеше да си спомни на кой. Беше буквално превърнат в конфети от месо и кръв и сега безползната му ръка изглеждаше по същия начин.

Другото беше умора. Беше толкова ужасно изморен. Защо е толкова уморен? Искаше му се да заспи. Нима умираше от загуба на кръв? Възможно. Просто го обхвана подтик да легне и да се наспи, докато всичко свърши.

И накрая тъгата. Защо, защо, за бога, се случваше това? Какво се бе объркало? Кой направи така, че това да се случи? Проклетият Джими Пай?

Тъга и за Бъб, който сега разбра, не се опитваше да го убие, а панически тичаше към него за защита. Бъб спря куршума, който можеше да убие Ърл, а в замяна Ърл го простреля в гърдите с един куршум с кух връх калибър .357 „Магнум“, отваряйки дупка в сърцето му. Бъб беше мъртъв, това бе повече от сигурно, защото никой не може да лежи като него, освен ако не е мъртъв.

Той усети револвера в ръката си с пръст напрегнат около спусъка. Гореше от желание да стреля, но по какво? Просто продължи напред, не пълзеше, защото пълзенето със счупена ръка беше прекалено бавно и трудно. Вървеше странично подобно на рак, надолу по едната страна на пътя все по-навътре и по-навътре в посоката,

откъдето се бе чул последният вик на Джими. Чувстваше, че всичко ще се сведе до един изстрел. Джими можеше да го застреля, но знаеше, че ако не направи бързо нещо, просто ще умре от загуба на кръв и толкоз. Джими щеше да стане дори по-известен, отколкото вече беше.

Нямаше шапка. Беше махнал значката си. Бе просто един ранен мъж с револвер, преследващ здрав въоръжен мъж. Беше стар, бавен и много уплашен. Помисли си, че може никога повече да не види своя син и жена си. Над него звездите бяха далечни, немигащи и напълно безразлични. Навсякъде около него царевицата потреперваше и пукаше, а в далечината насекомите и жабите стеноха. Защо правеше това? За какво? За някакви шибани цивилни, които никога няма да научат името му и го наричат арогантен зад гърба му?

Никога не си бе задавал подобен богохулен въпрос на нито един от островите и през нито едно от затрудненията или премеждията си на полицай. Защо? Има ли значение? Не, всъщност не.

Отпусна се на колене с тежкия револвер в ръка. Сега усещаше, че Джими е близо. После разбра. Джими нямаше да е пред него, а зад него. Щеше да го пропусне да мине и после да дойде изотзад. Така щеше да работи мозъкът на Джими, защото той беше атлет, обучаван в изкуството на финта и нападението.

— Джими! — провикна се той. — Джими, хайде, момче, това няма защо да става.

Никакъв отговор.

Ърл стоеше от едната страна на пътя и се престори, че гледа напред, надничайки в царевицата.

Джими го наблюдаваше как се приближава. Ърл не беше съвсем в царевицата, а наполовина, придържайки се към края на пътя. Не се движеше бързо, но не и бавно, а с мрачна решителност. Дори в мрака Джими можеше да види лицето на Ърл изпънато и със стиснати зъби. Беше лицето на баща, на мъж, който знаеше какво е следващото, което трябва да се направи, или може би лицето на мъж, който ти казва какво е нередното в онова, което вършиш.

Джими вдигна пистолета. Ърл щеше да мине на няколко ярда от него. Но тогава той се спря. Между него и Ърл имаше хиляди царевични стъбла. Кой знае дали куршумите няма да рикошират и дали

може да стреля толкова точно в тъмнината? Можеше да изстреля целия пълнител и да пропусне. Не. По-добре да остави Ърл да мине покрай него, след това да се промъкне и да излезе на пътя зад гърба му. Да се приближи. Това беше. Да се приближи достатъчно и просто да стреля, стреля, стреля. Да му покаже кой е най-добрият.

Ърл се заслуша. Нищо. Той продължи напред.

— Хайде, Джими! Не ми се иска да те наранявам.

Нищо. После чу щракването от освобождаването на пистолетен предпазител.

— Ърл, получи си търсеното.

Ърл се стегна и извърна с револвер встрани от тялото. Джими беше на двадесет фута зад него, автоматичният „Колт“ беше изваден и сочеше право в него.

— Аз печеля, Ърл.

— За бога, Джими, свали го. Всичко свърши.

— Наистина всичко свърши.

— Джими, не си заслужава.

— Ърл, свали оръжието и ще те оставя да живееш.

— Джими, не мога да направя това. Знаеш го. Това е границата.

След секунда или две няма да мога да ти правя повече отстъпки.

— Ърл, не те мразя, но вината не е моя.

Той натисна спусъка.

Пистолетът припламна, ритна и от него се заизвива дим. Ърл стоеше изправен като някаква шибана релса.

— Джими, не улучи. Прекалено далече е, а ти не си достатъчно добър стрелец. Синко, по-добър съм от теб. Свали го...

Джими стреля уверен, че ще улучи, но се учуди колко бърз бе по-възрастният мъж, когато се отпусна на едно коляно и вдигна револвера толкова бързо, че движението му се стори размазано. Не само беше бърз, а бърз по някакъв друг начин, ръката му бе камшик, проклетие, проблясване и двата изстрела почти се сляха в един, толкова бързо дойдоха.

Следващото нещо, което видя, бе Ърл, застанал над него в мъгла.

— Ърл? — каза той.

— Да, Джими.

— Ърл, нищо не виждам. Боли. — Нещо бе станало с главата му. Чувстваше я като в менгеме или сред счупени кутии или парчетии стъкло. Навсякъде мъгла. Никога не бе виждал нещо подобно.

— Всичко е наред, Джими. Всичко ще се оправи.

Джими пое дъх за последен път и застина. Нямаше предсмъртно хъркане, последно изгъргорване или спазъм, както понякога се случваше. Сякаш душата му просто си тръгва, оставяйки зад гърба си само един съд.

Ърл можеше да види, че единият куршум бе разкъсал лявото му око и излязъл отстрани на красивата му глава и я беше разрушил. Вторият го бе ударил точно над сърцето. Лежеше спокойно като млад крал, попивайки собствената си кръв, напълно неподвижен, едното око красиво и синьо със съвършената си извита мигла, а другото размазано в безформена каша, изпускащо черни назъбени струйки в земята.

Ърл отмести очи и намери сили да се изправи. Застана на нестабилни крака, замаян и несигурен. С усилие на волята направи крачка и после втора и се върна обратно при колата, усещайки се стар колкото планината. Боже, колко зле се чувстваше. На нито един мъж не трябва да му се налага да убие момче, което познава от двадесет години.

Защо Джими не му бе казал какво става?

Какво ставаше? Какво го бе прихванало Джими?

Бога ми, ще разбере.

Ръката му продължаваше да кърви. Болеше така, сякаш проклетият дявол лично го налагаше по нея. Лявата му страна бе напълно безчувствена и той бе мокър от собствената си кръв. Разбра, че скоро ще умре, ако не дойде достатъчно бързо помощ.

Всичко зависеше от радиостанцията с нейната счупена антена.

Той се наведе, намери микрофона и натисна бутона за предаване.

— До всички коли, всички коли, по дяволите, ранен полицай, десет-тридесет и три, моля, отговорете, моля, отговорете.

Тишина.

Погледна нагоре към небето. Звезди, купища звезди на фона на черното небе. Почувства се ужасно самотен. Опита отново.

— До всички коли, до всички, това е четиринадесета кола, чува ли ме някой, ранен полицай, квадрат десет-тридесет и три, десет-тридесет и три, Исусе Христе, губя кръв.

Значи така. Кръвта му изтича на път през царевична нива. След толкова много опасности на островите. Да умреш от загуба на кръв в някаква царевична нива.

— До всички полицейски коли, пътна помощ, радиолюбители, моля, помогнете, ранен полицай, десет-тридесет и три, моля отговорете.

Нищо.

Идва краят. Всичко свърши. Край. Не успях. Той затвори очи. Лицето на неговия син заплува пред него и той усети, че протяга ръка, но то изчезна.

— Ей, патрулен полицай четиринадесет, тук е пътнически полет Делта едно деветка нула в квадрат двадесет седем пет, по курс на юг към Ню Орлеан. Разхождам се по честотите и случайно хванах сигнала ти, синко. Къде, по дяволите, си ти?

— Делта, Делта, аз съм на единадесет мили южно от Уолдърън, Арканзас, извън шосе 71 в една царевична нива, на сто ярда от магистралата. Улучен съм два пъти и губя кръв.

— Дръж се, синко, ще сменя честотата и ще пусна информацията на честотата за спешни случаи в Литъл Рок, а момчетата на земята ще я пратят колкото може по-бързо до твоите местни власти и те ще ти помогнат, а ако не успеят, ще приземя това бъги на шибаната магистрала и лично ще те прибера, полицай.

— Благодаря, Делта едно деветка нула, ти да не си добрият самарянин?

— А ти, полицай, не си ли куражлия? Късмет, синко. — Той изключи.

Ърл остави микрофона на мястото му и остана седнал в тъмнината. Изведнъж светът изглеждаше изпълнен с възможности.

Тогавачу звукът на смъртта и той го накара да изстине. Беше сухото стържещо спазматично тракане, което обявяваше присъствието на гърмяща змия.

Страхотно, помисли си той, само това ми трябваше.

[1] Реклама на много популярната пяна за бръснене „Бурма Шейв“ през 50-те години. — Б.пр. ↑

[2] Популярен криминален сериал с главен герой полицаия Джо Фрайди. — Б.пр. ↑

15.

СЪДИЯТА МАЙЪРС щеше да го бие. Това бе много разочароващо за Ред, защото съдия Майърс никога не го беше побеждавал. По дяволите, никой никога не го бе побеждавал.

Ред беше най-добрият в стрелба по глинени панички в Западен Арканзас и може би дори в целия щат. Беше се класирал на предни места в няколко национални турнира, включително „Биг Пиг“ в Мериленд, този на Националната асоциация в Сан Антонио, за Купата на семинолите в Орландо. Той имаше дарба за тази игра, естествена грация в боравенето с пушката и един вид инстинкт за геометрията (може би отново играеха роля математическите му умения), който му помагаше да разрешава сложните проблеми на отклонението с почти свръхестествена увереност.

Но дори и добрите стрелци имат по някой лош ден, когато „птичките“ излитат от апарата не както би трябвало, а по някаква нелепа случайност прекалено близо или прекалено далеч, или пък уловени и разигравани от подухването на случаен вятър, се вдигаха странно или пък ги подбутваше да летят по-бързо или бавно. И тогава по каквато и да е причина окото не вижда със същата яснота както обикновено или пък мозъкът не разчита и не решава със същата сила, а ръцете са бавни и пушката никога не се насочва както трябва. Това са малките неща, които започват да разяждат онова, каквото и да е то, което те кара да улучваш. Днес беше така с Ред.

Съдията, който никога не бе преминавал 45-те точки, сега стоеше с този резултат на последната позиция. Ред имаше 43. Ако изкараше 5, най-доброто, което можеше да постигне, щеше да направи 48, така че съдията можеше да го бие с преднина от пет точки или дори някакви шибани четири. А човекът беше толкова уверен и се чувстваше толкова сигурен в себе си, че петте изглеждаха възможни, а четирите направо сигурни.

— Днес не ми е ден — каза Ред.

Не, не беше. Той мразеше последната позиция. Не двете полегати панички, които излизаха ниско от апарата и бяха лесни за стрелец от неговата класа, а най-проклетото хвърляне: една „птичка“, право нагоре и много далече. Първо целта беше една, а после следваха две гадни панички едновременно. Трябваше да промени това. В края на краищата стрелбището беше негово.

Съдията застана на позицията. Пред тях се разкриваше красотата на девствената природа на щата, защото стрелбището беше добро, с достатъчно трудни позиции, за да поддържат интереса към него. Апаратът за изстрелване на панички беше отляво. Първите панички летяха ниско и пропадаха, докато се спускаха в долина сред кучешки дрян, пресичаха езерце и изчезваха в растителността. Гадни бяха онези, които летяха като диви патици. Приличаха на точки, издигаха се право нагоре от далечния край на езерото, за кратко се очертаваха на фона на небето толкова тъмни и далечни, че едва се забелязваше оранжевият им цвят. Човек трябваше да ги пипне, когато застиваха на върха на своята възходяща траектория. Ако вместо това се опиташ, докато слизат надолу, губиш възможността за изстрел още преди да успееш да дръпнеш спусъка.

— Ред, днес се чувствам силен — отбеляза съдия Майърс от фамилия Майърс от Форт Смит, който също така бе председател на партията в окръг Себастиан и близък личен приятел и събирач на пари за кампаниите на сенатор Холис Етъридж. И ако някога кампанията на Холис потръгнеше, съдията щеше да поеме към Вашингтон за някой важен пост, а всичко това безкрайно се нравеше на Ред.

— Е, съдия, ако искаш, още сега ще ти напиша чека. Няма нужда да стреляме до края. Днес спечели по-добрият.

— О, Ред, стари хитрецо. Ти си истински син на стария Рей Бама! Но подобна психоатака няма да проработи при мен — съдията се засмя. Психоатаките на Ред бяха легендарни сред най-щурите компании за покер, голф и стрелба по панички, които по същество бяха една-единствена компания — клубът на богатите момчета.

Ред и съдията бяха приятели от години. Още от 1991, когато един прокурор от Министерството на правосъдието, работещ за Бригадата за борба с организираната престъпност, бе подал молба за използване на подслушващо устройство. Един познат на Ред му прошепна информацията и съдия Майърс беше този, който временно забрани Ред

да бъде подслушван. На този случай също скоро щеше да му дойде времето за решаване: вероятно през второто или третото десетилетие на следващия век.

Така че съдията притежаваше Ред, който даваше пари с чували за партията, а Ред беше задължен на съдията. Затова обичаше да се състезава с него: така бяха квит.

Съдията плъзна два патрона „Актив 8“ в своята „Пераци“, щракна издължените цеви на пушката в затвора, който издаде солиден звук като затваряща се врата на банков сейф, и зае хубава свободна поза на готовност: пушката малко под дясното рамо, а тежестта преместена върху пръстите на краката.

— Апаратът готов — се чу вик от храсталаците.

— Пускай! — извика в отговор съдията и послушният невидим трапер пусна дисковете — две оранжеви чинийки, които с неясни очертания се стрелнаха към долината, като едновременно падаха, летяха и се смаляха. Пушката на съдията бързо излая два пъти и две оранжеви облачета отбелязаха попаденията още докато свалеше оръжието.

Съдията счупи пушката, остави празните гилзи да паднат и зареди още два патрона „Актив 8“.

— Пускай — викна той и веднага отвъд езерото „птичка“ с размерите на аспирина изфуча в небето, направи едва забележима пауза, но съдията я последва с цевите, възползва се от спирането и улучи.

Освен ако не беше пропуснал.

— По дяволите — каза той. — Сега аз съм омагьосаният.

— Не си омагьосан — обади се Ред, — не и ти.

— Мамка му! — възкликна съдията.

Презареди за наистина трудната двойна цел: две „птички“, изстреляни наведнъж, които описват арки, отдалечавайки се една от друга. Не можеш да улучиш и двете с един патрон. Трябва да улучиш едната рано, още докато се издига, след това да завъртиш дулото към втората, преди да падне твърде надолу и да я изгубиш сред растителността. Беше дяволски трудно, защото трябва да разчиташ на инстинктите си, за да налучкаш линията на стрелбата, и ако спуснеш дулото прекалено и то не е в центъра, нищо повече не може да се направи.

Той се стегна, преглътна, изпробва стотина пози „готов за стрелба“ и най-сетне избра една за своя изстрел.

— Пускай!

И пропусна и двете.

— По дяволите! — изрева мъжът. — Кучи син — промърмори той, докато освобождаваше позицията.

— Така, така — каза Ред. — А сега гледай.

— Ред, ти никога не стреляш от тази позиция и не вярвам сега да успееш.

— Джек Майърс, ти вероятно си прав, но нека видим каквото трябва да видим.

Ред зае стрелковата позиция.

Това беше проверка на съсредоточаването. Ако мисли прекалено много за „птичката“, която го очакваше, можеше да му струва полесната единична паничка, с която трябваше първо да се справи. Представи си всичко обратно, нареди си той, и наум започна да прожектира филм за себе си как вдига гладко пушката, прихваща линията на стрелба за двете „птички“ без излишни движения, дори без много да движи пушката, убива ги бързо и се маха от позицията.

Той пъкна два патрона в блестящите гнезда на своя Кригхоф К-80, струващ 12000 долара, поезия и грация, сглобени с любов от най-добрите оръжейници на Германия. Заклучи цевите и усети как се накланя леко напред, оставяйки изстрелът да се сглоби в съзнанието му, да утихнат емоциите, сърцето му да се успокои и съсредоточаването му да се увеличи.

— Пускай!

Не трябва да гледаш, докато „птичетата“ излитат от апарата, защото се движат прекалено бързо и ще закъснееш. Когато Ред гладко вдигна пушката и я опря на рамото си с икономично и практично движение, докато тя от само себе си не се насочи, където трябваше (също резултат от дълга практика), той вече гледаше как „птичките“ навлизат в прозореца на най-заостреното му зрение. Нямахше време за мислене или преценка, защото всичко ставаше по-бързо, отколкото биха могли да бъдат подредени слова за разпознаване. „Птичките“ бяха там, падаха, смаляваха се, но изсечени в неговия фокус, цевта беше неясна под тях. Пушката като че от само себе си стреля два пъти, докато ги следваше с нея. И оранжевите петна на мястото, където бяха

керамичните „птички“, се пръснаха от силата на осемстотинте сачми в патроните за птици, за да отбележат попаденията.

Той пусна гилзите на земята, пъкна ръка в торбичката си за патрони, извади един патрон номер 7 1/2 „Уинчестър Хеви Трап“ и го пъкна в долната цев, където беше завит по-тесният от шоковете^[1].

Отново застана в поза. О, как мразеше тази далечна „птичка“. Беше толкова лесно за нея да намери пролука в снопа сачми, а освен това бе толкова далеч, че можеше да отнесе част от него и пак да не се счупи и дори да не се нацърби. Често се случваше.

— Пускай!

„Птичката“ се издигна, пушката също и докато двете неща се случваха, стана и нещо друго: вибраторът на пейджъра му заработи и за миг го разсея.

Той изгуби десета от секундата и щом цевите стигнаха до горната точка, където чинийката трябваше да се спре, когато земното притегляне убиеше ускорението ѝ нагоре, беше закъснял. Тя вече падаше.

Но Ред не се паникьоса.

Той рязко свали оръжието, застигна падащия оранжев диск и стреля, докато цевите минаваха по него. Мамка му, пропусна.

— Не, Ред, улучи го — каза съдията. — Видях парченце. Немного голямо, но все пак. Великолепен изстрел, проклет да си.

— Имаш ли нещо против, ако проведе един спешен разговор?

— Не, разбира се, обади се. Всичко е резултат на съсредоточаването ти.

Ред подпря кригхофа на стената на позицията, излезе от нея и измъкна мобилния си телефон от калъфката на колана. Натисна бутона за бързо набиране, който го свързваше с горещата линия на Дуейн Пек, и записа на неговото обаждане.

„Ъъъ, сър, ето най-новото. Вчера ги проследих надолу по шосе 71 в посока Уолдрън и после ги изгубих. Няколко часа пътувах нагоре-надолу по шосето и най-накрая попаднах на тях на някакво поле близо до, ъъъ, Уолдрън. Не ме забелязаха. Стояха там до мръкване. Там бяха момчето, вие знаете кое, и онзи тип Боб Лий. Бяха взели с тях стария Сам Винсънт. Ъъъ.“ Мъжът направи пауза, изглежда, изгуби нишката и след това отново се съсредоточи.

„Както и да е, днес, рано днес, Сам се затътри във временната съдебна палата и подаде някакви документи. Молба за ексхумация, за да получи разрешение от окръга да изровят Ърл Суагър и да проведат някаква аутопсия на трупа. Хъм, вие какво мислите? Нямаат представа, че ме интересуват, като изключим момчето, което ме погледна умно, когато за пръв път ги срещнах. Мога сега да се оправя с това, преди да е станало прекалено трудно.“

Беше като че слънцето проби през облаците на мрачен ден. Или като че си намерил милион долара. Или като че си правил любов с красива жена без никакви задължения след това.

Той натисна бутончето, за да стигне до записващото устройство.

„Нищо не прави. Мисля, че сме ги объркали. Може би ще се измъкнем от това без истински неприятности. Нещата изглеждат много, много добре.“

И наистина бяха. Това беше уредено.

— Имаш вид, сякаш си получил изключително добра новина — каза съдията, когато Ред се върна на позицията.

— Нали знаеш как от време на време някоя сделка изглежда сякаш ще се срути върху ти с всякакви неприятности? И тогава нещо, което си направил преди години, защото си бил умен и си помислил за това, се включва и всичко се получава точно както си го мислил.

— Е, аз не мога да кажа, че съм имал точно същото удоволствие.

— Чувството е прекрасно — каза Ред.

Той вдигна пушката, освободи ключалките и пъхна още два патрона номер 7 1/2 в цевите.

— Пускай! — извика той, чувствайки се великолепно. „Птичките“ се стрелнаха нагоре и той уби и двете.

[1] Стеснение на цевта. — Б.пр. ↑

16.

СПОМНЯШЕ СИ го някак си по-красиво. В паметта си виждаше вълниста зелена морава, покрита в по-голямата си част от сянката на величествения черен дъб наблизо. Надгробните камъни сами по себе си бяха величествени. Приличаха на парад на почитани мъртъвци, нещо като умален Арлингтън, където почетна стража стои вечно на пост.

Но ако това гробище за ветерани на окръг Полк изобщо е съществувало или е било само едно въображаемо място като страната Оз за мъртвите, то със сигурност нямаше нищо общо с горчивата действителност: пърлено от слънцето, прегоряло и без дървета, много опърпано, плоско и банално като палачинка, гробището се простираше до празния хоризонт. То дори не беше за ветерани, а просто в него имаше отделена част за тях, но отвъд кривата ограда цивилните лежаха също толкова мъртви колкото ветераните.

— Никога ли не си идвал тук?

— О, няколко пъти. Когато бях малък. Това беше преди майка ми да се разболе, разбирай да се впиянчи. За нея беше по-добре да не идва. Спомням си я само да плаче като дете. Сестра й трябваше да ни кара до вкъщи. След това дойдох вечерта, преди да замина за морската пехота. Сам карах. Дойдох още веднъж по време на отпуска, но майка ми вече бе мъртва и тук нямаше много, за което да се връщам. След като си дойдох от войната, не съм стъпвал. Просто си стоях в шибаната планина.

— Същото ли е?

— Спомням си повече дървета. По дяволите, бил съм дете. И храстите трябва да са ми приличали на дървета.

— Мистър Суагър, този ли е? — попита един от гробарите, наети за случая.

— Да видим.

Боб отиде до простия надгробен паметник. Не изглеждаше по-различно от стотиците останали на загиналите във войните от Запад

Арканзас, започвайки още от гражданската война. Той се наведе, присви очи от слънцето и прочете надписа на повредения варовик:

ЪРЛ СУАГЪР

КОРПУС НА МОРСКАТА ПЕХОТА НА САЩ

АРКАНЗАСКА ЩАТСКА ПОЛИЦИЯ

1910–1955

И после:

Съпруг, баща, полицай

Проявил необичайна храброст

— Да, мистър Когинс, това е. А сега, ако можеше и проклетият доктор да дойде.

— Ние можем да започваме — каза старият човек.

— Защо не.

Екипът, трима чернокожи, двама от тях млади и по-възрастният мистър Когинс, се захвана здраво за работа. Боб ги гледаше как прорязват земята с правите си лопати, изрязват и изхвърлят чимовете и наистина залягат върху задачата си. Купчината пръст започна бързо да расте на мушамата, която бяха разстлали за тази цел.

— Има доста пръст в дупката — отбеляза Боб.

Ръс, който гледаше как чернокожите мъже копаят, се чувстваше малко неудобно. Цялата работа беше толкова прозаична. Никой в гробищната управа не беше видял нещо необикновено в поднесените им документи, но, изглежда, не бяха останали никакви следи в архива, тъй като гробището няколко пъти бе сменяло администрацията от 1955 и в даден момент са занемарили архива, а самите документи някак си бяха изчезнали. Но това нямаше значение: Боб лесно намери гроба.

— Чувствам се неудобно, че те вършат цялата работа — каза Ръс.

— Те са професионалисти. Вършат си добре работата. Нека ги оставим да си спечелят надницата. Баща ми обичаше добре свършената работа и, бога ми, тия момчета работят добре.

Цялата сутрин мъжете копаха, без много да почиват. Двама вътре и един отвън, лопатите постоянно атакуваха пръстта подобни на машини и дупката се разширяваше и ставаше все по-дълбока.

Боб само гледаше. Можеше да бъде толкова неподвижен. Отегчен, Ръс обикаляше наоколо, опитвайки се да измисли какво да направи, с което да е в помощ, но да не изисква личното му

присъствие. Обаче после си помисли: това е мое дело и аз трябва да съм тук.

— Помниш ли онова ченге? — попита Боб.

— Да.

— Ти каза, че нещо в него не е наред, нали така?

— Да.

— Какво? Бъди по-точен.

— О! — Мозъкът на Ръс сякаш се напълни с въздух. Още един тест, на който щеше да се провали, но после си спомни.

— Ами през целия си живот съм се въртял около ченгета. Нали знаеш, баща ми...

— Давай по същество.

— Ето как работят очите на полицаия. Той се вглежда внимателно в теб и те прочита. Оглежда те от долу до горе. Полицайте така мислят. Сравнява те с определен човек. В главата си има петдесетина типа и трима или четирима от тях са опасни. В първите няколко секунди те оглежда и се опитва да те сравни със съответния тип, но после, ако определи, че не си опасен, губи интерес. Тогава за него си просто дразнещ проблем. Написва ти фиша или те упътва, записва показанията ти или каквото и да е там. Но не се интересува от теб, всъщност не ти обръща истинско внимание, а се оглежда наоколо за други заплахи.

— Хъм — каза замислено Боб.

— Този човек — продължи Ръс — продължи да ме оглежда. Необичайно поведение за полицаи. Защото всяко ченге за секунда може да каже, че двадесет и няколко годишно юпи с маратонки „Рийбок“ и поло не е опасно. Но аз го озадачих. Странно.

— Може би си е помислил, че аз съм опасен.

— Но той не гледаше теб, а мен.

— Е, може да го попитаме. Преди десет минути ни зяпаше иззад дърветата. И ето че сега идва насам.

— Исусе — каза Ръс.

— И три пъти караше след нас, докато вчера бяхме на онова поле. — Боб му се усмихна. — Успокой се.

Заместник-шерифът бавно се приближи, върлинест и жълтеникавокафяв, големите му ръце закачени на колана, шапката

смъкната ниско над очите, на носа слънчеви очила с лъскави огледални стъкла, които изключваха външния свят.

— Привет на всички — подвижна той и се усмихна.

— Полицай Пек — каза Боб.

— Виждам, че добре напредвате с работата.

— Мислим, че можем да научим нещо от трупа, въпреки че ме натъжава да смущавам мъртвите.

— Понякога трябва да вършиш онова, което се налага.

— Самата истина.

— Знаете ли, мистър Суагър, аз помислих малко. Бих могъл да ви помогна. Например мога да измъкна старите документи от 1955 от архива на шерифа. Мисля, че от години никой не ги е поглеждал. Мога и да ви помогна да намерите свидетели и такива работи. Може да има възрастни хора от онова време наоколо, които да ви бъдат от помощ. Мога да помогна и на Сам. Той не се движи много и може да има нужда от още един чифт крака. Ще ми бъде приятно.

— Ами това е много мило от вас, полицай. Истината е, че точно сега ние просто се хващаме за сламки. Не знаем дали тук ще намерим кой знае какво. Нещата се променят и хората забравят. Не е останало много от 1955. Може и да се откажем, ако не намерим по-добри данни.

— Е, мога да ви помогна за тези неща — каза Пек. — Ако се сетите нещо друго, само ми кажете. Междувременно ще огледам онези папки и ще видя какво мога да изкопая.

— Това е страхотно, шериф Пек.

— Наричайте ме Дуейн. Всички така ми викат.

— Дуейн, това е...

— Извинете.

Това беше казано от нов глас и Ръс се обърна, за да види брадат мъж, може би на около петдесет, с риза с отворена яка и спортен панталон, който държеше тежка кожена чанта, прилична на лекарска. Това нещо май се превръщаше в истински голям купон?

— Някой от вас ли е мистър Суагър? — попита новодошлият.

— Аз съм — отговори Боб.

— Здравейте, аз съм Карл Филипс. Доктор Филипс. Преподавам съдебна патология в медицинското училище във Файетвил и също така съм заклет съдебен патолог. Сам Винсънт ми се обади.

— Да, сър.

Докторът направи няколко крачки напред, махна към работещите на няколко фута от него.

— Предполагам останките?

— Да, сър — отговори Боб.

— Добре. Уговорих се с моргата на Уинслоу. Те ще ни предоставят работно помещение. Предполагам, че ще трябва да им платите.

— Разбира се.

— Надявам се, че всички документи от окръга са наред? Сам каза, че той ще се погрижи за това.

— Да, сър. Искате ли да погледнете?

— Да, искам. Щатът е много строг какво може и какво не може да се прави с останки. Това е свързано повече с лобито на погребалната индустрия, отколкото с нещо друго. Например останките трябва да бъдат транспортирани с катафалка. Знаехте ли това?

— Сам ни каза. Аз се обадох и поръчах една. Скоро би трябвало да пристигне.

Лекарят взе документите и набързо ги прегледа. Изглежда, го удовлетвори.

— Чудесно, всичко е наред. Предполагам, че ще искате да дойдете в моргата с мен?

— Да, сър. Това е баща ми.

— Вижте, ще бъда откровен с вас. Зная, че сте човек с опит, участвал в сражения.

— Донякъде.

— Значи сте виждали какво могат да причинят взривни вещества и картечници на човешките тела?

— Да, сър.

— Нищо от онова, което сте видели, не може да ви подготви за въздействието на времето върху трупа. Четиридесет години след погребението онова, което излиза от земята, не може да се разпознае. Нямам нищо против да дойдете с мен, но не ви искам там по време на същинската работа. Не мога да позволя онова, в което трупът му се е превърнал, да разруши представата ви за вашия баща. Когато изпълнявам частни поръчки, спазвам това правило. Само аз виждам трупа. Трябва да ме оставите да си свърша работата.

— Разбира се — отговори Боб.

— Окей, тогава всичко е наред.

— Мистър Суагър?

Това беше Когинс, блестящ от пот, който бършеше челото си с червена носна кърпа.

— Мистър Суагър, готови сме. Той беше много дълбоко. Лекарят отиде до края на гроба и погледна в него.

— Мистър Когинс, ще го вдигате ли вече?

— Да, сър.

Боб и Ръс отидоха да погледнат в гроба. Мъжете бяха свършили чудесна работа с разкопаването: стените на гроба бяха корави, прави и черни, пръстта беше струпана на свършени купчини. Ръс страхливо погледна надолу, но там на цели пет фута дълбочина имаше само дълъг, покрит с кал дървен сандък, който беше напълно разкопан.

Лекарят се обърна към тях.

— Кедров ковчег? Това е много интересно. Ще ви помоля да се дръпнете, защото трябва да проверя нещо. Мистър Когинс, помогнете ми да се спусна долу.

Двамата млади чернокожи мъже, които също лъщяха от пот, помогнаха на доктора да се спусне в гроба. В единия край имаше място колкото за него. Той бръкна в джоба си и измъкна хирургическа маска, която си сложи. После помоли и чернокожите да излязат от дупката.

Боб и Ръс се отдалечиха. После чуха звука от разкъртването на дърво.

— Мистър Суагър — извика д-р Филипс.

— Да?

— Страхувам се, че имам лоши новини за вас. Боб и Ръс се спогледаха.

— Да?

— Този човек е умрял от огнестрелна рана. Ясно го виждам по останките. Но доколкото мога да преценя по състоянието им, това се е случило около 1865 година.

— По дяволите — каза Дуейн Пек. — Направо да не повярваш!

17.

СТАРЕЦЪТ НАПРАВО беше побеснял. Къде, по дяволите, е?

Сутринта Сам обърна офиса си наопаки, а сега правеше същото с жилището.

Шибаните копелета пак му бяха погодили номер!

Бяха скрили нещо. Напоследък го правеха все по-често. Промъкваша се късно през нощта, докато спеше, и криеха, крадяха и местеха разни неща. Пренареждаха чекмеджетата му, така че единият ден чорапите му бяха в третото, а на другия — в най-горното. Понякога четката му за коса и самобръсначката бяха от лявата страна на мивката, а друг път — от дясната.

Яростта му беше като дим, горещ и ярък, и сякаш препълваше вените му така, че едно жилесто синьо V изпъкна на челото му, а слепоочията му странно пулсираха.

Друг един ден скриха лулата му. Неговата лула, морската му пяна, избрана в Германия след войната, която пушеше всяка вечер близо петдесет години, я нямаше. Беше изчезнала. Сменяха имената на внуците му и дори смесиха две от още живите му дъщери.

Местеха колата му, когато отиваше с нея до магазина. Щом стигнеше светофар, сменяха светлината, когато ускоряваше през пресечката, и останалите му бибибкаха и крещяха грубо.

Понякога така го объркваша, че не знаеше от коя страна на пътя трябва да кара.

Това стигаше, за да ядоса истински всеки мъж, но тази последна лудория беше най-лошата от всички, защото от години бе толкова методичен човек. Той беше от онези американци, които не вярваха в закона и реда, а смятаха, че редът е закон. Затова грижливо каталогизираше и записваше материалите си, водеше си безкрайно подробни бележки, прочиташе от начало до край показанията и после пак отначало и никога не задаваше някой въпрос повторно или пък такъв, чийто отговор не знаеше.

Беше оборвал всички, докато тези невидими дяволи не започнаха да го преследват.

Но той нямаше да им позволи да спечелят, а ако пък по случайност го направеха, ако най-накрая някой вземе да го победи, бога ми, ще знае, че е участвал в битка.

Той огледа касапницата в мазето си. Някой в пристъп на безумие буквално беше изсипал папките с документи от картонените кутии на пода. Кой би направил подобно нещо? После си спомни: аз го направих. Само преди няколко минути.

Какво търсеше?

Да: копие от доклада на съдебния медик, което беше направил през 1955 по повод на изслушването на свидетелите и разглеждането на доказателствата по убийството на Ърл Суагър. Знаеше, че го има. Трябваше да го има. Беше някъде тук, но къде?

Кутията, на която беше изписано 1955, бе празна, затова опразни тези от 1953 до 1957, мислейки, че може би, когато е освободил кабинета си или когато е преместил тези кутии в дома си, той или някоя от секретарките му (бе погребал повече секретарки, отколкото можеше да преброи) го беше пъхнала не на място.

А може би дори не е имал копието. Това беше доклад от разследване, но не доведе до повдигане на обвинение или решение да не се повдига такова, а само до задънена улица в офиса на съдебния лекар. Така че беше възможно да не го е приложил към документите от случая, а в някоя друга папка. Може би като приложение или нещо такова.

Не че сега не можеше да си спомни. Не в паметта му беше проблемът. Не, сър, не и в неговата. Причината беше усещането за мъгла, която се стеле в мозъка му. Паметта още си я биваше. Грешката беше в зрението. Все още пазеше всичките си книги, организирани в библиотеката на неговата памет, но по някаква причина му беше трудно да прочете имената на гръбчетата им и не можеше да ги извади без опипване. Това го разяри!

Мразеше мисълта, че трябва да иде при онова хлапе Ръсти, или както там, по дяволите, се казваше, и да каже: „Знаеш ли, не мога да намеря този документ. Казах ти, че ще го намеря, но трябва да съм объркал нещо.“

Ръсти щеше да го погледне така, както някои от внуците: очите му щяха да съзрат една останка от миналото, живо изкопаемо, нещо, чието място е зад витрина в музея.

Както и да е, по дяволите с него! Сам почувства толкова силен пристъп на гняв, че го усети с цялото си тяло: старата му възлеста ръка се сви в юмрук и си представи, че прасва Ръсти, или както там се казваше, в устата. Това щеше да го удовлетвори.

Той се наведе, но усети, че гърбът му е прекалено скован, за да остане в тази поза. Затова коленичи и започна да събира папките, за да се опита да ги подреди по някакъв начин.

От устата му изскочи едно име.

Беше подобно на музикален тон, меко и неясно, но странно познато. Какво беше това? С какво се свързваше? Какво ли означаваше?

Нищо. Беше си го спомнил, то събуди у него надежда и сега изчезна.

Проклети да са, отново му причиняваха това!

Той събра папките и от датите видя, че всички са от 1955, и ги прегледа още веднъж, и, за бога, никъде нямаше такава с „Ърл Суагър“. Къде ли е отишла? Къде ли...

Паркър!

Държеше папката с документите на Шайрил Паркър в ръка. Беше доста тънка, нямаше кой знае колко документи за това ужасно престъпление. Все пак случаят беше напълно ясен.

Защо това беше важно?

Да, последният случай на Ърл. Същият ден, 23 юли 1955.

Той отвари папката и го посрещна една снимка: Шайрил при завършването на осми клас. Спомни си, че някакъв полицаи му я беше дал преди процеса. Погледна я и видя едно толкова красиво момиче с ярки очи, изпълнени с надежда. Тя беше цветнокожо дете от Арканзас през петдесетте години и изпълнена с надежда! Е, това нищо ли е? Трябва да е била прекрасно дете, но осъзна, че няма данни за нея. Не знаеше нищо за момичето освен фактите за смъртта, които са всичко имащо значение за прокурора. Няма значение дали са добри или лоши, прекрасни или зли: ако са били убити, съдиш и пращаш убийците на стола или поне в затвора.

Следващата снимка му бе по-позната. На нея беше отбелязано: СОБСТВЕНОСТ НА ШЕРИФСКОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ОКРЪГ ПОЛК. 24 ЮЛИ 1955. ДОКАЗАТЕЛСТВО. Местопрестъплението. Шайрил лежаща по гръб върху коравите отмити шисти на склона, с вдигната рокля, с насилени полови органи, лицето ѝ неподвижно и подпухнало, очите широко разтворени.

Той остави снимката. Не можеше да я гледа.

Пипнах го заради теб, Шайрил, помисли си той. Да, направих го. Пипнах го за теб и Ърл. Това беше моя работа.

Спомни си. Стана толкова лесно.

Беше отишъл на местопрестъплението по-късно през същия ден, изтерзан от ужасната бъркотия около смъртта на Ърл Суагър на царевичната нива, от скръбта и яростта и всички дълги и ужасни формалности, през които трябваше да мине.

На двадесет и четвърти в 16,00 най-накрая пристигна на местопрестъплението на Шайрил. Веднага видя, че е безнадеждно замърсено. Отпечатъци от стъпки се извиваха около нея, обвивките от шоколади и бутилки от газирани напитки се търкаляха навсякъде, а един мързелив заместник-шериф от окръг Полк се беше изтегнал под едно дърво и пушеше цигара.

— Беше ли тук следствената група на щатската полиция?

— Не, сър. Чух, че нямало да идват. Твърде заети са с мистър Ърл.

Сам поклати глава, но осъзна, че всъщност няма голямо значение. Тук нямаше останали доказателства, които да се открият.

— Тук сякаш е била цяла шибана армия?

— Ами хората чули за мъртвото негърско момиче. Дойдоха да гледат и аз се опитах да ги държа настрана, но нали знаете как се разчуват подобни неща.

Това вбеси Сам, но той осъзна колко е безсмислено да избухва срещу този глупак. Вместо това се успокои и тръгна към трупа. По това време Шайрил вече беше сива на цвят и почти изсъхнала. Негърството ѝ вече го нямаше. Тя беше просто едно мъртво дете, напомпано от газове, които почти бяха отнели човешкия му облик.

— Чухте ли за джоба? — попита заместник-шерифът. Сам не беше.

— Ърл го намерил вчера, пъхнал го в плик, та Лем да го даде на момчетата от щатската полиция, но тъй като те изобщо не дошли, той го предал в шерифското управление.

— Джоб?

— Така чух. Откъснат от риза. С монограм. На него пишело Р.Дж.Ф. с красиви като слънце букви.

Учудващо, помисли си Сам. Той разследваше и образуваше дела за убийства от тридесет години с прекъсване от пет години заради войната, но никога не бе попадал на такъв късмет. Но при убийствата е така: те не се поддаваха на рационално обяснение и бяха пълни с налудничави постъпки, случайности, приумици — чиста игра на ирационалното във вселената. Като баптист той мразеше убийствата, защото винаги го караха да поставя под съмнение Божията мъдрост, а ако се напрегнеше малко повече, дори Неговото съществуване, въпреки че никога не би промълвил на глас подобна ерес.

— Ще отида да извикам съдебния лекар — каза той на заместник-шерифа. — Време е да махнем това бедно малко момиче оттук. А сега ме чуй. Ако видиш още някой да се качва тук да зяпа представление без пари, прогони го. Разбра ли? Не искам да чувам повече за хора, които се мотаят тук. Не е правилно.

— Сам, та тя е само негърка.

Сам му обърна гръб.

Когато се върна обратно, групата за издирване вече щеше да тръгва. Петима заместник-шерифи с пушки-помпи, карабини и бухалки и лично шерифът, готов да ги поведе в търсене на слава и вестникарски заглавия.

— Не — каза им Сам. — Не още. Вие, момчета, ще можете да се правите на каубои по-късно.

Но доказателството не можеше да се отрече. Един бърз преглед на регистрите в окръжната данъчна служба беше извадил само едно черно с инициали Р.Дж.Ф. Казваше се Реджи Джерард Фулър. Беше на осемнадесет и втори син на Дейвидсън Фулър, най-преуспелия негър в града и собственик на погребално бюро „Фулър“, което погребваше всички черни. От архива се виждаше, че Реджи има шофьорска книжка и достъп до автомобил. Катафалката или по-вероятно до някой от двата по-малки черни форда, които погребалното бюро използваше за

превозване на опечалени. И за капак Реджи беше известен като конте: ризите му бяха с монограм.

Досието му в училището показваше, че Реджи е ученолюбиво, макар и не свръхумно момче, което спокойно приемаше, че ще работи за баща си в качеството си на чиновник, защото му липсва дарбата и акълът сам да поеме бизнеса. В досието му нямаше отбелязани произшествия, но в края на краищата беше цветнокож и млад и заради това по дефиниция по-склонен към отклонение от правия път. Почувствителните хора осъзнаваха, че във всяка чернилка се крие тайният потенциал на изнасилвач и убиец. Той само трябваше да бъде изваден най-вече от алкохола или ревността и започваха да святкат ножовете. Заместник-шерифите дори имаха название за престъпленията, които подобно поведение вдъхновява: наричаха ги „Уили свитна Уили“, като например:

— О, здрасти, чух, че снощи си пипнал един „Уили свитна Уили“.

— Аха, проклетата чернилка нарязал жена си с бутилка от уиски. Кучката умря преди шибаната линейка да пристигне. Не обвинявам хората от линейката. И аз не бих отишъл там за нищо на света. — В този случай Реджи беше свитнал Шайрил.

Но Сам беше педант. След като проучи доказателствата, той лично се обади на съдия Харисън и сам шофира осемнадесетте мили до неговата ферма, за да му подпише заповедта за обиск и съдебното разпореждане за възбуждане на дело, ако се наложи.

— Тук не е шибаният Мисисипи — каза той. — Или шибаната Алабама. Ние караме по закона.

И отиде с групата за издирване. Знаеше, че присъствието му значително ще отслаби шумотевицата и излишната ярост в случващото се. Бели заместник-шерифи, които разбиват вратите на негри посред нощ — не, не. Не и в този окръг.

И така, вместо да разбиват с ритник врати, заместниците чакаха отвън, докато Сам и шерифът почукаха на вратата на най-голямата и бяла къща в онова, на което викаха негърска махала, а всъщност беше квартал от шест пресечки, разположени в квадрат в западната част на Блу Ай.

Беше четири сутринта. Замаян, мистър Фулър отвори вратата с пушка-помпа в ръката и Сам беше доволен, че е дошъл, защото

заместник-шерифите можеха да открият огън.

— Мистър Фулър, аз съм Сам Винсънт, прокурор на окръг Полк. Мисля, че познавате шерифа.

Автоматично расов страх се изписа на лицето на мъжа: на вратата си виждаше строги бели мъже, а зад тях паркирани до бордюра полицейски коли с премигващи буркани.

— За какво става въпрос?

— Сър, дойдохме да разпитаме вашия син Реджи. И да ви връчим заповед за обиск. Наредил съм на момчетата да бъдат любезни и да се държат професионално, но трябва да проведем разследване. Бихте ли довели, моля, Реджи долу при нас? Да речем, в дневната?

— Какво...

— Мистър Фулър, зная, че сте чули и за другото ужасно престъпление вчера. Една от вашите. А сега трябва да проведем разследването си.

— Момчето ми нищо не е направило — каза мистър Фулър.

— Знаете, че съм справедлив човек, и ви се заклевам, че нито тази вечер, нито когато и да било няма да се случи нищо освен онова, което изисква законът. Аз правя нещата така. Но трябва да изпълним дълга си. През това време заместник-шерифите ще претърсят къщата. Тук имам правен документ, който разрешава това. Заместниците няма нищо да счупят, а ако го направят, ще го платят от собствените си джобове. Но трябва да направим онова, което сме длъжни.

Най-накрая сънливият Реджи беше доведен пред Сам. Можеше да го заведе в управлението за разпит, но реши от уважение към положението на мистър Фулър да проведе първоначалния разпит тук.

— Реджи, къде беше преди пет вечери, това ще рече на 19 юли?

— Тук си беше — обади се мисис Фулър.

— Мадам, оставете го сам да отговаря или ще наредя да го отведат.

Реджи беше доста дебел, с бледа кожа и размити черти, които нямаха връзка с късния час. Очите му бягаха и той не можеше да си намери място. Усмихна се, но никой не отвърна. Премигна и като че ли забрави къде е. За известно време престана да внимава. Носеше пижама с пеперуди по нея. Излъчваше повече объркване, отколкото страх. Нищо в него не внушаваше агресия или склонност към насилие.

Но в това отношение негрите бяха странни: спокойни до определен момент, за миг могат да изпаднат в амок.

— Сър — каза той най-накрая, — не си спомням. Просто бях наоколо. Може би в стаята си. Не мога да кажа. Не, мисля, че излязох да се поразходя с голямото старо комби на баща ми.

— Катафалката?

— Да, сър. Излязох да се повозя и това е всичко. И да послушам малко радио, нали разбирате, от Мемфис.

— Някой видя ли те? Има ли хора, които могат да дадат показания къде си бил?

— Не, сър.

— Реджи, ходи ли близо до църквата? Ходи ли в църквата на тази среща, която се е провеждала там онази вечер?

— Не, сър.

— Реджи, чуй ме. Ако си бил на място, за което не искаш баща ти да научи, сега е моментът да бъдеш мъж и да си признаеш. Ходил си в някой от вертепите да пийнеш? Да поиграеш комар или да бъдеш с жена?

— Сър, аз...

— Мистър Сам, моят Реджи е добро момче. Не е гений, но работи здраво и...

— Сам.

Беше шерифът.

— Сам, момчетата намериха нещо.

Това беше. Наистина. Сам отиде в спалнята и гледаше, докато един от заместник-шерифите посочи към малко ъгълче от синя риза, което се показваше между матрака и пружините на сега разхвърляното легло. Сам кимна и заместникът започна да ги разделя: от ъгъла се показва по-голям къс материя. Много внимателно с молив Сам го закачи и го вдигна от леглото. Беше синя памучна риза с липсващ джоб. По нея имаше ръждиви петна, за които Сам знаеше, че са от засъхнала кръв.

— Мисля, че пипнахме негъра — каза някой.

— Окей — каза Сам, — приберете го в плик и го надпишете. Внимавайте. Хората ще следят този случай и не можем да си позволим да сбъркаме.

След това се върна във всекидневната, за да арестува Реджи Фулър за убийство.

Процесът след три месеца свърши за един ден. Семейство Фулър беше готово да похарчи спестяванията си, за да наеме адвокат от Литъл Рок, но Сам разгледа доказателствата и им каза, че ще е по-добре ако накарат Реджи да се признае за виновен и да се остави на милостта на съда. Адвокатът от Форт Смит им каза същото: ризата наистина беше на Реджи, както по-късно се доказа по маркировката на пералнята, и никой не се опита да го отрече. Джобът пасна съвършено със скъсаните шевове на гърдите. Кръвта беше АВ положителна, както тази на Шайрил. Реджи нямаше смислено алиби — тази вечер взел катафалката и просто се „возил из околността“.

Никога не бе предлагана сделка, защото нямаше основание. Доказателствата бяха такива, че самопризнанието бе без значение. Сам взе тъжното, но непоколебимо решение, че Реджи въпреки младостта си и лекото объркване трябва да умре. Не че Сам беше жесток човек, но усещаше, че простият ритъм на вселената е нарушен и трябва насила да се върне към нормалността. Око за око: това беше най-добрата система и единствено вярната. Той говореше от името на мъртвите и това се получаваше само ако говори високо. Между другото това бе и последният случай на Ърл, а той би искал същото.

Най-накрая Фулърви намериха адвокат, който щеше да обжалва случая, и въпреки че Сам не искаше да си хвърлят парите на вятъра, те го направиха в отчаян опит да спасят сина си. В течение на повече от две години мисис Фулър пишеше веднъж седмично на Сам писмо, молейки за милост, докато делото се влачеше из съдилищата, а Реджи гниеше във фермата на Къминс в Гулд, където изпращаха негрите. Когато семейство Фулър свърши парите, те продадоха къщата си и се преместиха в по-малка. Когато отново свършиха парите, мистър Фулър продаде бизнеса си на един бял и започна да работи за същия човек, който го наричаше зад гърба му „най-тъпото негро в Арканзас, защото продаде бизнес, който прави чисти шейсет хиляди на месец, за шейсет хиляди!“ После почина мисис Фулър. Джейк Фулър, по-голямото момче, замина, за да се запише във флота, а двете дъщери, Емили и Сюзет, се преместиха в Сейнт Луис при леля си. Но старият

Дейвидсън Фулър пое задължението с писмата и пишеше на Сам всяка седмица и се опитваше да говори с него, за да го накара да разгледа още веднъж доказателствата.

— Вие сте справедлив човек, сър. Не им позволявайте да сторят това на момчето ми. Не го е направил той.

— Дейвидсън, дори вашите хора казват, че той го е направил. Имам си източници. Зная какво се говори в църквите и вертепите.

— Мистър Сам, не ми отнемайте момчето.

— Не аз отнемам момчето ти. Законът следва своя път. Тук не е Мисисипи. Дадох му справедлив процес, ти имаше добри адвокати, а причината да иде там, където отива, е, че трябва да плати. По-добре да свикнеш с това. Зная, че не е лесно за семейството ти. Но не беше лесно и за Шайрил. Везните трябва да се изравнят и тогава можем да започнем отново.

— Кажете им, че аз съм го направил, щом искат негър да умре. Аз ще ида и ще призная. Вземи мен. Моля, моля, мистър Сам, не взимай бедното ми малко момче.

Сам само го гледаше.

— Имаш прекалено много любов в сърцето си към това момче — най-накрая каза той. — Той не я заслужава. Убил е едно невинно момиче.

Оставаше да бъде изиграно само едно последно действие. На 6 октомври 1957 в Арканзаския щатски затвор в Тъкър, където бяха преместили Реджи от фермата на Къминс, когато последното му обжалване най-накрая бе отхвърлено. Беше четвъртият ден от Световните серии и този следобед Сам слушаше мача, докато минаваше стотината мили до Тъкър на югоизток от Литъл Рок. Не пътуваше за пръв път и нямаше да е за последен. От друга страна, не го правеше автоматично. От двадесет и тримата, които изпрати на електрическия стол, беше гледал само единадесет да умират. Тази вечер беше ред на Реджи.

От гледна точка на удобството имаше късмет. Успя да хване чист сигнал от Литъл Рок и мълчаливо слушаше бейзболния мач през цялото пътуване. В кръга на питчъра беше Уорън Спан, който поваляше всички батъри. Сам мразеше всичко с думата „янки“ в

названието, също както мразеше всичко, в което имаше „Ню Йорк“, така че се остави играта да го погълне, надявайки се, че започналият наново и преместен отбор на „Милуоки“ (всъщност стария жалък „Бостън Брейвс“) ще победи. Сам остана погълнат от драмата през целия път, дори когато играта беше удължена с допълнителни ининги, дори когато янките изравниха в деветата част чрез хоумръна на Елстън Хауърд и излязоха напред в десетата (мамка му!).

За „Брейвс“ нещата изглеждаха зле, но те някак си успяха да изравнят, когато Мантиля пропусна топката на Лоугън, запратена вляво, и Сам имаше чувството, че ще се случи нещо много специално. И то наистина се случи скоро след това: Еди Матюз изпрати с втория си удар топката зад оградата на стадиона в дясната половина и „Брейвс“ спечелиха със 7:5.

Сам вдигна очи: вече беше пред затвора. Беше минал през града, без да спира, и бе забравил да вечеря. Обърна и се върна, намери закусвалня и си взе говеждо печено с картофено пюре.

Двадесет и три часът. Спря на паркинга на затвора, след като един от охраната му бе кимнал за поздрав. Познаваха го: не беше трудно да мине през всички контролни постове, докато най-накрая с още двадесетина други хора се оказа в малката зрителна зала, от която се виждаше помещението със стола. Той разпозна неколцина вестникари от Литъл Рок, представител на губернатора, заместник-директора на затвора и няколко други лица. Беше странна група. Човек можеше да слуша отчайващо баналния разговор, по-голямата част от който се въртеше около големия мач този следобед и шансовете на „Брейвс“ срещу раираните великани от Ню Йорк, могъщите Мантъл, Бера, Ларсън, Макдугъл и Бауър. В стаята с електрическия стол няколко пазачи гласяха нещо. Електротехникът закрепваше проводници на стола — яко произведение от дъб, което бе направено толкова здраво и строго, че добре щеше да подхожда и на баптистка църква.

— Сам, трябва да си много доволен — каза Ханк Кели от „Арканзас Газет“.

— Не — отговори той, — просто искам да свърши.

— Аз също ще съм доволен, когато свърши. Имам предвид, че той е само негро и е убил момиче, но сега ни накараха да повярваме, че

и негрите са хора. Цялото лято се занимавахме с него и проклетата армия. Помни ми думата, това е само началото.

Сам кимна, Ханк вероятно беше прав, въпреки че Шефа Хари Етъридж вдигаше врява в Сената, съюзявайки се с демократите от южните щати, и се кълнеше, че ще ореже парите на армията в новия бюджет, за да накара Дуайт Айзенхауър да си плати за изпращането на 101-а въздушнодесантна дивизия в Литъл Рок и унижението на великия щат Арканзас пред цялата нация. Но всички знаеха, че Шефа Хари никога няма да направи подобно нещо. Беше представление за пред хората, които го избираха с 94 процента от гласовете всяка втора година.

Обаче никое от тези неща нямаше нищо общо с тазвечершната драма, която просто беше окаеният край на една жалка работа, която никой не си спомняше добре с изключение на Сам и към която никой не изпитваше кой знае какъв интерес или чувства. Като церемония бе банална и безинтересна. Масоните разбираха много повече от ритуали.

Той се дръпна встрани от дърдорещите джентълмени и отиде при стъкления прозорец, откъдето имаше по-добра видимост към машината на разрушението: един здрав стол, но при по-внимателно вглеждане доста износен, някак си институционален и невъзмутим заради цялото си днешно значение. Сам се загледа в него, както винаги правеше: дебели кабели излизаха иззад параван (където ексекюторът щеше да свърши в усамотение работата си) и стигаха до единия крак, където бяха закрепени и изтеглени нагоре по стола до нещо като бакелитов разпределител, от който излизаха по-тънки кабели. Два се спускаха надолу — по един за всяка ръка, а един минаваше направо по горната част на стола и завършваше не в гривна за китката или крака, а в малка шапчица. Много лъха на тридесетте години, помисли си Сам, приписвайки му стила на десетилетието, което го беше родило.

Звънна телефон, заместник-директорът на затвора го вдигна и заслуша.

— Джентълмени, моля заемете местата си. Водят осъдения мъж от килиите на смъртниците.

Сам погледна часовника си. Закъсняваха. Беше 00,02 часът. Докато светлините гаснеха, той си намери място. Около него хората като в театър се въртяха и приготвяха, после се смълчаха. Минутите минаваха, заместник-директорът на затвора намали осветлението,

докато не останаха седнали на тъмно, и после той също си намери място.

В помещението със стола се отвори врата. Двама пазачи, следвани от директора на затвора, който пък беше следван от свещеник и най-накрая от Реджи Фулър, на деветнадесет, от Блу Ай, Арканзас, чернокож мъж, 230 фунта, кафяви очи, кафява коса, въпреки че му я бяха обръснали.

Реджи плачеше. Сълзите се стичаха от очите и лицето му бе подпухнало и влажно. Малка ивица бляскав сопол се спускаше от едната му ноздра и Сам видя как езикът му се стрелна и го облиза. Беше окован и крачеше с малки несигурни крачки и си говореше сам в отчаян поток от бръщолевене. Очите му бяха разфокусирани. Все още бе тлъст: затворът не го беше направил по-слаб и очевидно не и по-корав.

Заведоха бедния Реджи при стола и го сложиха да седне, въпреки че тялото му изглеждаше сковано и му беше трудно да разбере какво искат от него. Най-накрая го сложиха да седне и тогава настъпи ужасяващият миг, когато един от пазачите несъзнателно направи бърза крачка назад. Тъмно петно цъфна на чатала на дочените затворнически панталони на Реджи.

Свещеникът му прошепна нещо, но то изобщо не му помогна. Страхът по лицето му се засили и той затвори очи, продължавайки диво да си мърмори. Пазачите се заеха да привържат момчето към стола. Единият от тях намокри голите му глезени с хлъзгав солен разтвор, китките и темето, където трябваше да бъдат закрепени електродите — така целият ток щеше да влезе в него и нямаше да подпали кожата му, макар от опит Сам да знаеше, че това не винаги се получава. Другите стегнаха и закопчаха ремъците, след като бе намазан с течността. Най-накрая закопчаха малка кожена шапчица на темето на остриганата глава на Реджи, но леко я изкривиха, така че тя заприлича на танцърска.

Изад паравана бързо излезе дребен мъж и за последен път провери всички електроди, сигурният професионалист, който иска да бъде напълно уверен, че всичко ще бъде както трябва. Той посочи някакво проблемно място и един от пазачите се наведе да нагласи нещо. След това дребният мъж се дръпна назад и изчезна.

Сам погледна часовника си. Беше 00,08 през нощта. Закъсняваха с осем минути. Директорът на затвора сякаш беше хореографирал случващото се. Кимна и пазачите напуснаха помещението, оставяйки го сам с Реджи. Той кимна повторно и явно беше включен микрофон, защото сега директорът заговори с мрачен глас и звуците, които издаваше, бяха усилены в помещението за свидетелите.

— Реджиналд Джерард Фулър, щатът Арканзас в пълно съответствие със законите си те смята за виновен в предумишлено убийство и те осъжда на смърт в този шести, въз, седми ден от октомври 1957 г. Реджи Джерард Фулър, имаш ли последни думи?

Беше тихо, въпреки че микрофонът улавяше накъсаното дишане на Реджи. След това той си пое дълбоко дъх и заговори през ридания:

— Сър, извинявам се, че се подмокрих. Моля, не казвайте на никого, че се напишках в гащите. И съжалявам, ако съм напикал мистър Джордж, след като той винаги се е държал мило с мен.

Той рухна, губейки словото си в задушаваци ридания, но после започна да си поема дълбоко въздух, борейки се с терзанието. Струйка сополи потече от носа му, дразнейки устните му, но той нищо не можеше да направи. Погледна към мъжете зад прозореца и отново си пое дълбоко дъх:

— И мама, и тате много ми липсват и много ги обичам. Не съм убил Шайрил. Бог да благослови всички хора, които бяха мили с мен, и се надявам, че един ден някой ще може да каже защо това трябваше да се случи.

— Свърши ли, Реджи?

— Да, сър, готов съм за Исус.

— Но вероятно Исус не е готов за него — каза някой в тъмното до Сам.

Директорът на затвора се наведе над осъдения, освобождавайки нещо на върха на шапчицата и оттам се разви маска без отвори за очите, която покри лицето на Реджи.

Директорът напусна помещението. Реджи седеше неподвижно на стола и в течение на секунда нямаше промяна. Сам почти успя да си помисли това, но не — върху му се стовари първият заряд.

От опита си Сам знаеше, че мъждукането на лампите в затвора, когато се провежда електроекзекуция, е филмово клише. Столът и електрическата система на затвора се захранваха от различни

генератори. Онова, което се случва, е, че свидетелите неволно трепват, защото да гледаш хладнокръвно унищожението на човек, независимо колко е зъл, не е лесна работа. И те после си спомнят помръкването на светлината, приписвайки го на претоварването на мрежата. Но Сам не трепна, нито отмести поглед и не му се стори, че крушките премигват. Той изгледа всичко, защото това бе негово задължение. Той представляваше Шайрил и се надяваше, че гледайки, по някакъв начин освобождава душата ѝ от агонията на нейната собствена смърт.

Реджи се напрегна срещу възпиращите го ремъци, когато го удариха две хиляди волта. Ударът продължи над тридесет секунди. Една вена на врата му се изду. Той се бореше като бик. Ръцете му се свиха в юмруци толкова здраво, че Сам си помисли, че ще избухнат. Той се завъртя в стола, съвсем леко, сякаш се опитваше изискано с крачка встрани да избяга от съдбата си. Тънка струйка дим се вдигна от черепа му, а после друга от едната му китка. Главата му увисна напред, но после по някакъв начин сама се повдигна. Той се закашля и спазъм от повръщано, основно течност, блисна изпод маската и увисна на топчици по голата му гърд. Огромни луни от пот цъфнаха под мишниците му.

— Още един — каза директорът на затвора по телефона. Вторият заряд мина през Реджи, но не успя да го повали. На десетата секунда се отпусна, но ексекюторът държа токовия кръг затворен за още двадесет, което Сам може да определи по сега отпуснатите пръсти на Реджи, които все още потрепваха. Но после трепкането престана.

Миризмата на електроексекуция стигна до Сам, когато директорът на затвора, двама пазачи и лекарят влязоха в помещението. Това не бе миризмата на изгоряло месо или коса, а по-скоро бе свързана с коледните му спомени, когато бе подарявал на различните си синове комплекти влакчета „Лайънел“ и обикновено ги сглобяваше и ги пускаше, докато на децата им писнеше от тях. Те имаха странния дъх на метал, едновременно тежък и остър.

Сам се върна от спомените си за Коледа: в помещението за ексекуции лекарят извади стетоскоп и го притисна в гърдния кош на Реджи, който беше гол, защото копчетата на ризата му бяха скъсани. После се изправи и поклати глава. Четиримата се оттеглиха, за да може палачът отново да удари Реджи. Трябваше още пет заряда, преди най-накрая сърцето му да престане да бие.

— Момчето просто не искаше да умре — отбеляза някой.

Последният официален документ в папката беше докладът за екзекуцията, предназначен за закриване на случая и за знак, че правосъдието е въздадено. Сам се загледа мълчаливо в него.

Реджи, момченце, защо го направи?

Това беше една от големите мистерии на човешкото сърце, защо някой ще иде и ще убие другиго? Понякога е заради пари, друг път заради секс, а понякога просто от злина. Сам я беше изучавал през по-голямата част от живота си и не я бе разбрал. Не истински. Нещата тук изглеждаха толкова прости: мислеше, че Реджи трябва да е взел момичето след срещата в църквата и го е помолил за целувка. Тя му е дала тази целувка. Млад самец, целувка, може да е пийнал в някой оклахомски негърски вертеп, въпреки че никога не бяха намерени доказателства за това, и вече не е могъл да се спре. Колкото повече се е отбранявала, толкова повече го е искал. Най-накрая го е направил и после се е уплашил, че тя ще каже. Така че е подкарал по шосе 71 извън града и е разбил главата ѝ с камък. Докато го е правил, просто не е забелязал, че тя е късала ризата му. Толкова просто. През онези дни, когато негър убиеше негър, никой не го беше особено грижа. Ако нещата бяха както обикновено, той е щял да се измъкне. Но този просто се оказа последният случай на Ърл и това го направи важен за бели хора като него. Нищо друго.

Останалите документи в папката бяха писмата, която шантавата мисис Фулър му бе писала, докато не умря. Те пристигаха понякога три или четири на седмица, докато жената се бореше толкова отчаяно за живота на сина си, че я уби един мозъчен аневризъм. Беше престанал да ги чете още почти в началото и някоя от многото секретарки (никога не помнеше имената на секретарките си) просто ги бе пхнала неподредени в папката. Глупава жена! Какъв беше смисълът? Ако беше тук и той би могъл да си спомни името ѝ, щеше да ѝ даде да се разбере, както го бе правил с толкова много от тях. Което бе и причина да смени толкова много през всичките тези години! Повечето не изкарваха и година.

Сам се загледа в писмата. Сега му изглеждаха странни. Беше на колене в мазето си и преглеждаше стара папка. Защо? Не можа да си

спомни. По дяволите, това отново се случваше!

Погледна етикета на папката. Паркър, Паркър? О, да, момичето, Реджи. Сега си спомни. Последният случай на Ърл.

Всички писма от майката на Реджи на розова хартия. Но защо едното беше на синя? Хъм? Той го измъкна от купчинката и видя, че е написано с друг почерк. Нямаше спомен някога преди да го е виждал. Датата беше 5 септември 1957.

Той го разтвори и погледна подписа.

Люсил Паркър.

Трябваше му секунда, за да осъзнае, че това е майката на мъртвото момиче.

Тридесет и девет години по-късно той най-накрая разгъна писмото и започна да чете.

18.

— КОЙ БИ ПРЕМЕСТИЛ тялото на баща ти? — попита Ръс.

— Тъп въпрос — отвърна Боб.

Той стана. Бяха се настанили в старата каравана на Боб върху земя, която все още притежаваше на седем мили от Блу Ай до щатската магистрала 270 и граничеща с планината Блек Форк. През годините, когато бе отсъствал, търсачите на сувенири и драскачите на графити бяха отдали дължимото на караваната, но ключовете му още отваряха катинарите. За кратко време те бяха направили мястото годно за живеене, въпреки че, естествено, нямаше нито телефон, нито електричество. Но огънят стопляше водата, а газови лампи „Коулман“ осветяваха мястото през нощта. Това бе много по-добре от къмпинг и къде по-евтино от престой в „Холидей Ин“.

Навън беше тъмно и пътуването обратно от гробището бе мрачно и мълчаливо. Боб не говореше. Той плати на работниците, а лекарят каза, че ще му прати сметката за разходите, но не за професионална услуга. Бяха спрели в една закусвалня, за да се нахранят, и сега се бяха върнали.

— Защо да е тъп? — попита Ръс.

— Нищо ли не са те научили в този лъскав университет? Мислех, че си умен.

— Не съм казвал, че съм умен — отвърна Ръс. — Казах, че искам да стана писател. Това са две различни неща.

— Предполагам. Не можеш да питаш кой, докато не разбереш дали и после как. *Кой* няма смисъл, докато не разбереш дали е имало кой. Разбра ли?

— Ами...

— Ами помисли с главата си. Как е могло да се случи.

— Може ли земята да се е разместила някак си?

— Не. При земята не става така. Мислех, че си израснал в Оклахома, а не в Ню Йорк.

— Така е, но не във ферма. Както и да е. Те са могли да дойдат през нощта и да сменят трупа с друг от гробището и...

Ръс замълча.

— Ти сам видя колко трудно е да се изкопае труп — каза Боб.

— На трима здрави мъже им трябваше цяла сутрин, за да разкопаят гроба. Дори не стигнахме до ваденето. За това щяха да са необходими скрипец и въжета, катафалка или някакъв вид количка. След това трябва да направиш същото с другия труп. После трябва да върнеш цялата пръст обратно, така че никой да не забележи. Не би могъл да свършиш всичко това за една-единствена нощ. Работата е прекалено много. Така че е трябвало да го направят през деня под някакъв правен предлог. Но и това не е достатъчно. Трябват ти адвокати, за да скалъпят правно основание, и това може да предизвика точно онова, което тези действия са се опитвали да избягнат. И то е да предизвикаш голямо внимание към себе си.

Ръс кимна.

— И тогава какво би направил? — попита Боб. — Помисли, синко. Или го измисли, или се обади в Принстън и си поискай обратно половината милион, който бедният ти баща е похарчил, за да те образова.

— Не е похарчил и цент.

— О, точно така, забравих, че баща ти е бил толкова копеле. Както и да е, мисли. Мисли!

— Аз не мога...

Хрумна му като гръм от ясно небе. Ура, засега унижението е избягнато.

— Камъните! Преместили са надгробните камъни! Двама мъже могат да се справят с това за няколко часа под закрилата на нощната тъмнина. Никакъв проблем. Особено след като оригиналните архиви отдавна са изчезнали и когато и да са го направили, тук не е имало хора, на които да им пука.

— Не е лошо — похвали го Боб. — Но прибързваш. Може би някоя нощ през шейсетте групичка ученици са се напили и са дошли да обръщат надгробни камъни. Може да са ги хванали и някой съдия ги е накарал да ги поставят на място. Но те са били ученици и не им е пукало, така че просто са ги поставили както дойде. И ако е така, ние къде сме?

— Прецакани — отговори Ръс.

— Да, така е. Но от другата страна... ей, я виж ти.

Ръс видя светлините на фарове да се плъзгат по прозорците и после чу шума на автомобилен двигател. Боб отвори вратата.

— Привет, шерифе — провикна се той. — Влизай.

Той се дръпна назад и Дуейн Пек влезе. Без слънчевите очила очите му бяха малки и тъмни.

— Мистър Суагър, просто исках да ти кажа нещо. Помниш ли, казах ти, че ще проверя архива на шерифа?

— Разбира се, Дуейн. Искаш ли чаша кафе? Ръс, сложи кафеварката.

— Не, не — отговори Дуейн, после млъкна, за да може набързо да огледа помещението, — на работа съм, патрулирам в различни райони. Просто исках да ти кажа, че са преместили архива в мазето на съдебната палата. Там беше складирана и по-голямата част от градския архив. Нали знаеш, че изгоря през 1994.

— По дяволите! — каза Боб. — Знаех, че архивът на съда е изгубен, но се надявах с шерифския нещата да стоят по друг начин. По дяволите!

— Наистина съжалявам.

— Дуейн, няма защо да се ядосваш. Досега не сме стигнали до нещо повече от голяма нула. С изгубеното тяло и липсата на гробищен архив цялата проклетата работа се разпада. Може би просто трябва да я зарежем.

— Окей, просто исках да ти кажа.

Той им се усмихна сърдечно и след това си тръгна. Те почакаха, докато чуха колата да потегля.

— И така, докъде бяхме стигнали? — попита Боб.

— Ти каза, че деца са объркали надгробните камъни, което ни прецака. От друга страна...

— От друга страна, ако само предположим, че някой го е направил нарочно... От това не следва ли, че са сменени само два надгробни камъка?

— Да.

— И ние знаем, че погрешният принадлежи на един двадесет и пет годишен мъж, убит в Гражданската война?

— Разбрах, разбрах. Ще се опитаме да намерим архив... в съдебната палата е изгорял, не, не, историческото дружество... сведения за загиналите от окръг Полк през Гражданската война. Може би ще намерим имената на младите мъже, които отговорят на тези критерии. Това ще намали много възможните гробове. Но какво... да изкопаем десет или двадесет от тях? Аз не...

Боб ровеше из познатата папка с изрезки и скоро измъкна първата страница на „Саутуест Таймс Рекърд“ от 26 юли 1955.

На нея пишеше: ГЕРОЯТ ПЪТЕН ПОЛИЦАЙ БЕШЕ ПОГРЕБАН.

Под един разпротрял се бряст върху вълнисто поле, изпълнено с дървета, стоеше групичка опечалени — сериозни хора, които слагаха един добър човек в земята.

— Аз не... — каза Ръс. — Дърветата са изчезнали. Не можеш да измъкнеш кой знае какво от тази снимка. Това е просто едно поле.

— Дърветата може да са изчезнали, но земята е същата. Погледни гънките на почвата, разположението на слънцето и планините в далечината. Обзалагам се, че мога да намеря земята от снимката и като използвам триангулационни точки, да определя този участък от гробището. Ще го свържем с име и бинго!

— Не смяташ да се отказваш? — попита Ръс.

Суагър се втренчи по снайперистки в него.

— Изобщо.

Дуейн Пек си тръгна от караваната на Суагър и после една миля или нещо такова по-нататък спря колата. Измъкна малкия сгъваем телефон от жабката и натисна едно копче.

Когато телефонът изписука, той предаде доклада си: „Суагър и малкият, изглежда, са заседнали. Няма какво да правят, защото не намериха трупа. Тази вечер отидох да ги видя. Гемииите и на двамата са потънали. Мисля, че може би ще си заминат или ще се откажат. Засега нямат нищо. Също така отидох у Сам Винсънт. Почуках на вратата, но не беше вкъщи, така че минах зад къщата и погледнах в мазето. По дяволите, беше там и четеше от някаква папка с документи. Не мога да кажа какви бяха, но на пода видях снимката на някаква млада негърка. Чуках ли, чуках, виках, опитах всичко, но старият козел беше потънал

някъде. Където и да е бил, сигурен съм, че не беше на тази земя. Дори не ме чу, въпреки че бях само на десет фута от него. Може би оглушава.“

Той затвори и подкара към къщи. Но след десет минути телефонът звънна. Той отговори.

— Дуейн?

— Да, сър?

— Дуейн, дръж Сам Винсът под око. Той може да е стар, но е умен.

— Да, сър.

— Може да се наложи да проникнеш в къщата и да видиш каква папка е разглеждал. Разбрано?

— Да, сър — отговори Дуейн.

Боб стоеше на слънце в полето на мъртвите. Около него подобни на дражета от детска игра надгробните камъни се спускаха надолу в редици. Толкова много мъртъвци от толкова много американски войни.

Той погледна снимката. На светлината тя като че се разпадаше пред очите му. Тази сутрин се бе отбил във фотографско ателие, за да пита за по-голямо увеличение, но мъжът му обясни, че без оригиналните негативи само ще увеличи точките, от които се състоеше снимката, отпечатана по старата технология от цинково клише: колкото е по-голяма снимката, толкова по-големи и по-раздалечени ще бъдат точките. Най-ясна е такава, каквато е във вестника.

Ръс се сети за компютърно увеличение и се почудиха дали да не я пратят по „ФедЕкс“ обратно в Оклахома сити, където негов приятел от „Оклахоман“ може би щеше да успее да направи нещо с нея. Но Боб каза не, това ще отнеме твърде много време и той не иска да я изпуска от ръцете си, така че ще трябва да се оправи с това, което има. После изпрати Ръс в историческото дружество да търси имена, които могат да се свържат с усилията на Боб в гробищата.

Той се обърна в четирите посоки на компаса с надежда да идентифицира планинския силует отзад, но беше трудно различим, защото на снимката се виждаха само части от него, а той дори не беше сигурен, че е планина, а не резултат от несъвършенствата на фотографския процес. А и не искаше прекалено да се взира в

снимката, защото колкото повече го правеше, толкова повече подробности изчезваха между точките. Снимката сякаш беше магическа: виждаше се само когато лекичко я поглеждаш. Ако я изучаваш, ще я разрушиш.

Той погледна от снимката към надгробните камъни.

Мартин.

Фиймстър.

О'Брайън.

Лотски.

Кумлър.

Имена на деца. Изгубени момчета, какво са спечелили, какво значение е имало? Защо? Мрак се спусна върху му. Все още помнеше имената на момчетата от първия си взвод през 1965 или поне на тринадесетте от двадесет и шестте, които не се върнаха. И на петимата, които изгубиха крайници и способността да ходят. И на онзи, който влезе в лудницата. И на този, който се простреля в крака. Значи оставаха точно седем, които се върнаха такива, каквито бяха тръгнали, или поне някакво прилично подобие. Но имената им изобщо не можеше да си спомни.

Огледа се наоколо: толкова много, колкото звездите по небето! Прекалено много. Може би идването тук сам рано сутринта беше грешка. Копнееше да поговори с Джули или ИКИН4, с някой напълно нормален неувреден човек. Пусни ме да сляза от тази замръзнала звезда, помисли си той, пусни ме обратно в света.

Бенсън.

Форбс.

Клюзевски.

Обърмайър.

Докато крачеше, перспективата му се измести и изглеждаше така, сякаш целият парад от бели надгробни камъни също се движеше. Сети се за старите римски армии, наричали са ги фаланги, които са крачели в здрави ротни формации срещу орди диваци. Спокойни, решителни, вярвайки в концепцията за частта и в духа на легиона. Значи такава е усещането да вървиш между фалангите на мъртвите, които се втренчваха в живия и искаха да знаят: Защо не си сред нас? С какво си по-добър?

Гънинг.

Абрамовиц.

Бенджамин.

Лъфтман.

Защото имах късмет, отговори им той. Защо се сети за едно изречение? Не беше ли някакъв стих, който бе прочел преди години, когато се опитваше да разбере какво е войната и изчете всички шибани неща, които имаше по въпроса: място, където нещата се случваха бързо едно след друго.

Беше и това също: място, където нещата следваха бързо едно след друго, тотален свят, където се случваха едно след друго разни шибани неща и може би ще успееш да се измъкнеш, а може би не, и малко от това беше свързано с някакви умения. Баща му беше герой. Баща му беше убил японците на Иводжима, Тарава и Сайпан. Татко му трябва да е убил към 200 души. Той самият е убил 341, въпреки че официалните измислици гласят 87. Толкова много смърт. Техните момчета и нашите момчета, морски пехотинци и япончуги, морски пехотинци и дръпнати очи, или както там им викаха през онези години. Той потрепери. Толкова много мъже, които можеха да имат деца, да пишат поеми или да станат лекари.

Бергман.

Диймз.

Вер Коут.

Трули.

Беше голяма загадка. Той се спря и осъзна, че е на гребена на хълм. Една от онези земни гънки, които не могат да се видят, ако не застанеш на тях. Сега бе застанал малко по-високо, разгъна снимката и сравни онова, което виждаше, с мястото, където беше застанал.

Мястото на снимката сякаш също се намираше на гребена на хълм. Можеше ли да различи други хълмове зад него чак до дърветата? Не можеше. Задният фон беше изгубен в неяснота, когато точките се бяха превърнали в безсмислица. Видя, че ключът са дърветата, които сега бяха изчезнали кой знае по каква причина. Баща му лежеше под голямо дърво. Може би на сто ярда зад него имаше още едно. А това петно между точките дърво ли беше? Ако е така, това означава три дървета, грубо казано, в една линия, но в каква посока? Не можеше да определи.

Ей, момчета, помогнете ми. Помогнете на онзи между вас, който трябваше да е с вас, помогнете му.

Но мъртвите мълчаха.

Усещайки се изгубен и напълно провален, той направи крачка, за да напусне хълмчето и да намери друго, когато далечното му периферно зрение засече някаква аномалия. Обърна се да я разгледа, но нищо не видя. Обърна се и тръгна и отново от подсъзнанието му дойде сигнал, че има нещо, което трябва да бъде забелязано.

Мъртвите ли му говореха по някакъв странен начин?

Хайде, момчета, кажете ми. Предайте ми вашето съобщение.

Не, нищо, само мълчание. Някъде далече се чу звук от моторна косачка. Отгоре един блестящ самолет се носеше високо в небето. Пътническа машина, която оставяше дебела инверсионна следа. Бяла кола в далечината.

Разбира се, на Дуейн Пек. Наблюдаваше.

Дуейн, за кого работиш?

Може би скоро ще трябва да си поговорим с теб.

Отново се обърна и пак нещо странно го връхлетя.

Той се опита да проникне през него. Какво усещаше или забелязваше? Изглежда, се появяваше само когато се движеше и в периферното му зрение, а когато се опитваше да го фокусира — изчезваше. Той се зае да повтори случилото се.

Направи крачка, обърна се и се опита да задължи очите си, насочени право напред, и главата празна. Нищо. Направи го отново. Нищо. Почувства се като идиот.

Потрети.

Ето сега стана. Далеч в ортодоксалната редица надгробни паметници имаше празнина. Не, не празнина, а несъразмерност. Един от надгробните камъни беше излязъл леко извън линията. Защо ли?

Той впери очи в него и тръгна. Намираще се на 150 ярда.

Мейсън.

Мейсън, какъв ти е шибаният проблем? Ти от некадърниците ли си? Мамино момченце, което си мисли, че правилата не важат за него? Така сержантът ще говори на мъж, стърчащ извън строя. Защо си погребан на около фут отдясно на Шидловски и Донахю? Мърфи не се ли дразни, че си навлязъл в територията му?

Грешка ли беше или...

Дърво?

Сега го нямаше, но когато бедният Мейсън е легнал в земята през 1899 с испански куршум „маузер“ в сърцето си, точно на това място трябва да е имало гигантско дърво и затова те леко са го изместили. По-късно дървото е умряло, а Мейсън е останал извън строя чак до вечността.

Боб извади снимката.

Ако се вгледаше много внимателно, можеше да се накара да повярва, че ако това е мястото на дървото и щом е толкова близо до оградата на гробището, може би е било третото дърво в редицата.

Погледна снимката отново. В колко часа е направена? Започна да преобръща спомени от дълги четиридесет години, оставяйки настрана многото неприятни и малко приятни, и накрая си спомни едно огромно присъствие, наречено мисис Кони, карайки го да бърза със закуската и обличането, защото майка му непрекъснато рухваше. Това означаваше, че погребението е било сутринта. Във всеки случай преди пладне. Тогава може да се заключи, че фотографът се е местил, докато слънцето дойде зад гърба му, и че то ще е било доста ниско, но предположи, че фотографът е бил с лице на запад и гръб на изток. Така че, ако това е последното дърво, другите две в груба линия ще бъдат на изток.

Той се обърна в тази посока и видя само кръстове. Свали синята си джинсова риза и я върза около камъка на Мейсън. Не мислеше, че той ще има нещо против. След това се обърна на изток и тръгна по линията.

Откри втората празнина петдесет ярда по-нататък и забърза напред. Но там, където би трябвало да бъде първата според разчетеното от снимката, не откри нищо освен един шибан тротоар, който водеше до малък участък с някакви абстрактни скулптури малко по-нататък. Редиците бяха хубави и равни. Той се загледа, не разбирайки как едно толкова голямо дърво, ако тук е имало такава, би разбъркало равните редици на гробовете. Какво, по дяволите, не беше наред?

Той се вгледа по-внимателно във фотографията.

Тротоар, помисли си той. Къде, по дяволите, води?

Намери го и тръгна към малкия участък. Нещо за Конфедерацията? Не, мамка му, Виетнам. Страната беше издигнала

един малък *memento mori* за момчетата от Нам, плоча, на която бяха гравирани думи като *чест, дълг, саможертва* и, разбира се, имената. Той погледна и след това отмести очи. Познаваше Харисън и Марлоу, също така Джеферсън, въпреки че той беше черен. Джеферсън не беше ли от хеликоптерните части, точно така, брат на Черния кон? А Симпсън? Обикновен кашик, наборник, попадна на маскирана мина няколко дена преди уволнението. Това беше най-любимата история за лош късмет в града.

Сега Боб го заболя глава и той не можеше повече да работи по проблема. Обърна се да си върви и сякаш щом реши да се откаже, получи онова, което търсеше.

Дървото е изчезнало по някаква причина, но е било толкова впечатляващо, че самото му присъствие е плашело гробарите, така че никога не са копали близо до него. И когато е паднало, там са построили участъка за загиналите във Виетнамската война и тротоара. Така че сега скритият гроб на баща му трябва да е някъде покрай тротоара, вероятно от дясната му страна. Помисли си, че в това има смисъл. Ако някакви типове сменят надгробни камъни, които вероятно тежат по двеста-триста фунта парчето, късно през нощта, те ще имат нужда от ръчна количка или талига, а тротоарът ще им е от полза. Той повървя малко по него, докато не го преполови, и тогава просто се обърна на запад. Нищо не видя, после се премести малко нагоре и надолу и най-накрая малко повече нагоре. Можеше да види двете празнини в редицата в посока запад пред него. Единият от надгробните камъни близо до най-далечната празнина се синееше от ризата му.

— Хей.

Обърна се. Беше Ръс.

— Този стар архив беше ужасен, но извадих поне тринадесет имена. Човече, учудващо е какви архиви се пазят там.

Боб погледна вдясно от себе си.

— Обзалагам се, че един от тях се казва *Джейкъб Финли*.

Ръс изрови листа си, прегледа го и отговори:

— Да, Джейкъб Финли, 4-и арканзаски лек пехотен полк.

Боб погледна надгробния камък от варовик, повреден от хода на времето, ненаглеждан и леко наклонен надясно. Коленичи и сложи ръка на студения камък. *Здрасти, старче, каза той наум. Дойдох. Време беше.*

Този път беше лесно. Върнаха се обратно в службата на окръжния съдебен лекар и подадоха наново документите за ексхумация на името на бедния Джейкъб Финли. Според тях той беше отдавна изгубеният братовчед на Боб. Нямаше нужда да бъдат изричани лъжи за причините за промяна на молбата, защото щом първите документи бяха наред, никой от окръжната съдебна медицина не го бе еня. Сам дори нямаше нужда да идва. Няколко телефонни обаждания по-късно и механизмът от предния ден беше задействан.

Мистър Когинс и двете му момчета този път извадиха по-голям късмет. Гробът, до който сега имаше достъп от този услужлив тротоар, вече можеше да се разкопае с багер, а мистър Когинс беше експерт в работата с тази машина. За по-малко от час той разкопа ковчега и точно когато машината разкри сандъка, се появи и д-р Филипс.

— Как го намерихте? — попита той.

Боб обясни.

— Е, може да сте прав, но може и да бъркате. — Той гледаше, докато бързо монтираният такелаж повдигаше сандъка от дъното.

— Бих казал, че това е метален ковчег, произведен през петдесетте години. Помните ли погребалното бюро?

Боб каза „не“ и в този миг едно име се появи в главата му като пламък от нищото.

— Девилинс — каза той.

— Да — потвърди лекарят. — А баща ви се е казвал Ърл Суагър.

— Да, сър.

— Това пише тук. Той е. Окей, момчета, качете го в катафалката и да тръгваме.

В моргата не отне много време.

Боб и Ръс чакаха отвън, докато в една от четирите церемониални зали се оформяше погребална процесия и хората започнаха да излизат един по един и да се качват в колите. Катафалката, която беше докарала Ърл до моргата, половин час по-късно взе друг нещастник, за да го откара на гробището.

— Чувствам се пропит със смърт — обяви Ръс.

Скоро след това лекарят излезе. Те отидоха в малка възпоминателна градинка, издигната с вкус близо до погребалната агенция. Хубав ден в късния следобед. Слънцето току-що беше започнало да залязва.

— Мога да ви го напиша, но ще отнеме цял ден — каза той и запали цигара.

— Не е нужно писане. Момчето ще си води бележки.

— Чудесно. Първо, намерих физическите останки на мъж на четиридесет и няколко години в състояние на напреднало разложение. Това означава, че е останала малко тъкан, което от своя страна значи, че някои патологични заключения са невъзможни. Например следите от куршуми. Не можем да кажем в какви посоки са се движили куршумите през тялото и какви увреждания са причинили на меките тъкани и централната нервна или дихателна система.

— По дяволите! — избухна Боб.

Разкажи ми, тате, помисли си той. Това е единствената ти възможност.

— Обаче — продължи лекарят — останките от скелета са в добро състояние и там си личаха белезите от раните.

— Да — каза Боб. — Продължавай.

— В началото забелязах две рани. Първата беше на лявата лакътна кост, най-външната кост на предлакътницата, точно под костното удебеление, което ние наричаме olecranon — около инч под лакътя. От въздействието бих могъл да кажа, че куршум е ударил и разбил тази кост. Личи травматично яйцевидно назъбване по някои от частите на фрактурата. Това е характерно при високоскоростни куршуми с твърд връх, изстреляни от близко разстояние.

— Тридесет и осем Супер.

— Един обвит в метал .38 Супер би свършил работата чудесно, да. Костите бяха толкова фрагментирани и разбъркани, че не можах да ги преподредя, за да разчета калибъра по уврежданията.

— Не е необходимо — каза Боб.

— Втората рана прилича на първата. Същата разбита кост, същата форма на фрагментите, същите яйцевидни вдлъбнатини по парчетата, отново характерни за куршум малък калибър с висока скорост. Тази рана се намира на предната извивка на третото ребро от лявата страна на трупа.

Боб обмисли това.

— Можел ли е да се движи с тези рани?

— Ако е искал.

— И двете рани не са били опасни за живота? — попита той най-накрая.

— Хъм, това е субективна оценка, зависеща от жизнеспособността на човека. Като се има предвид, че баща ви е бил изключително здрав, че е бил раняван преди това и вече е знаел, че раната не е автоматично равнозначна на смърт, и като се има предвид, че е спрял кръвотечението си и помощта е пристигнала след няколко часа, и като се вземе предвид, че по скелетната система не регистрирах сериозни рани в меките тъкани, тогава да, моята оценка е, че тези две рани не са били смъртоносни. Но е имало и трета рана.

— Продължавай — каза Боб.

— В началото я пропуснах — каза лекарят. — Бяха останали малко тъкани и състоянието на костите не беше оригиналното. Разбира се, не съм в лабораторията си, за да работя при най-добрите условия.

— Но намери нещо?

— Да, най-накрая. В гръдната кост, която прикрива сърцето и държи ребрата. Има много чиста кръгла или почти кръгла дупка. Всъщност яйцевидна, внушаваща ъгъл надолу, което ще рече траектория от горе на долу. Прилича на входна рана. Ако продължите линията от разположението на раната върху гръдната кост под същия ъгъл, ще се получи изстрел право в сърцето. Линията, по която се е движил куршумът, води право в дясната сърдечна камера, където пулмонарната артерия вкарва артериалната кръв. Тази артерия и камерата са били моментално разрушени. Мозъчната смърт е последвала, е вероятно след десет-дванадесет секунди.

— Значи не е могло да бъде прострелян в сърцето и да се върне двеста-триста крачки обратно, където е бил намерен?

— И крачка не би могъл да направи. Съмнявам се, че е останал в съзнание за по-дълго от три секунди след проникването на куршума.

Боб кимна и се обърна към Ръс.

— Е, как шибаният Джими Пай го уцелва на сто ярда навътре в царевицата и той се е върнал по целия път до колата?

Ръс просто го гледаше.

— Предполагам, сте измерили отвора — попита Боб лекаря. — Да.

— Предполагам, че не е нито .357, нито .429? Той е колко, да кажем .311–.312 инча?

— Браво. Всъщност .3115.

— Доколкото знам, фаската на отвора от куршума винаги разширява диаметъра с няколко хилядни от инча?

— Точно така.

— Значи куршумът, който е убил баща ми, е бил с диаметър .308 инча? Това ще рече куршум калибър .30?

— За това говорят всички следи.

— Не разбирам — обади се Ръс. — Какво означават всички тези числа?

— Разкриха ми кой е убил баща ми — отговори Боб, обръщайки се да го погледне. — Със сигурност не е бил Джими Пай.

— А кой тогава?

— Снайперист.

19.

ЗМИЯТА ОТНОВО изтрака сред царевицата. Ръката го болеше. Тази му страна бе отишла да спи. Боляха го и краката.

Седнал странично на предната седалка на патрулката си, Ърл изпружи крака пред себе си. Беше добре, щеше да се оправи. Лека усмивка се плъзна по лицето му.

Ако проклетата змия не ме ухапе, отново ще прескоча трапа.

Радиото му изпука.

— Кола четиринадесет, тук е шерифската служба на Блу Ай. Ърл, дръж се, мамка му, идваме бързо и на минута след мен е линейката. Дръж се, синко, почти стигнахме.

На островите винаги идваше мигът, когато най-накрая ти се струваше, че отново някак си оцелял. Беше като отварянето на малък прозорец и полъх на сладък въздух изпълва стаята и човек изпитва простата физическа наслада, че отново е избягнал унищожението. Другите неща идваха по-късно: вината, която винаги изпитваш, щом се сетиш за добрите мъже завинаги изгубени. Повторението на безкрайния сън къде са попаднали пропусналите теб куршуми или как собственото ти оръжие засича или свършваш патроните. Но засега всичко беше наред: това беше нещо, което Бог даваше на пехотинците — миг блаженство между пълния стрес на сражението и мрачните терзания на виновния в оцеляване. Имаш просто този миг: хей, оцеля!

Ърл се замисли за нещата, които трябва да свърши. Направи си списък.

1. Да заведе Боб Лий на футболния мач. Момчето никога не бе ходило на мач. И той самият не беше ходил от 1951 по време на посещението му в Чикаго, когато гледа „Беърс“ срещу „Рамс“ от Сейнт Луис. Това беше неравностоен мач. Искаше Боб Лий да гледа хубав мач.

2. Да купи пушка „Ремингтън“ модел 740А, новата самозарядна карабина калибър .30–06. Беше чел за нея във „Фийлд & Стрийм“. Твърдяха, че ги изработват дори по-точни от „Уинчестър“ модел 70 и

имаш втори и трети автоматичен изстрел, без повторно да дърпаш затвора.

3. Да целуне жена си. Да ѝ каже колко много обича ягодовия ѝ пай. Да ѝ купи подарък. Жената има нужда от подаръци. По дяволите, купи ѝ два подаръка.

4. Да се разбере с Иди. Трябва да се оправи с това. Направи го, подреди си нещата, оправи кашата, която си надробил.

5. Да се види със Сам Винсънт. Полицаят трябва да има завещание. Сам може да му препоръча адвокат. Да си направи завещание, след като обмисли всичко.

6.

Но на 6 се случи нещо странно. Сякаш за секунда времето спря и Ърл излетя от тялото си. Представи си как се рее из пространството. Гледаше отгоре как черните арканзаски гори и хълмове минават под него. В далечината отвъд Борд Камп видя самотна малка добре осветена къща. Той се спусна и прелетя през прозореца. Там беше жена му Джун. Правеше нещо в кухнята. Беше покорна, изправена, малко раздражителна, носеше престилка и както обикновено изглеждаше уморена и не говореше много. Той се понесе към нея и докосна бузата ѝ, но пръстът му нямаше плът и потъна в нея. Той я погали по-силно, но не можа нищо да усети.

Учуден, той полетя нагоре по стълбите. Боб Лий седеше в стаята си, опитвайки се да сглоби пластмасово моделче „Ревъл“ на самолет. Беше един „Бел П-39 Еъркобра“, изглеждащ много опасен, но Ърл знаеше, че пилотите го мразеха и след 1943 вече не се използваше. Боб Лий, който все още носеше тази проклета шапка от кожата на миешка мечка и тениската с Крокет отпред, беше ревностно потънал в усилието да залепи с тромави момчешки пръсти прозрачния пластмасов капак към рамата на пилотската кабина. Сложна операция, защото прекалено много лепило можеше да зацапа прозрачността на ерзац стъклото, съсипвайки цялата илюзия за реалност. Обикновено Ърл сам вършеше тази работа, докато момчето залепваше по-големите части и ставаше все по-добро в това. Ърл се протегна, за да помогне на момчето, но отново пръстите му нямаха плътност и нищо не докоснаха.

Боб Лий, повика той, Боб Лий, Боб Лий, Боб Лий, но Боб Лий не го чу и продължи да се бори с кабината и някак си успя да я нагласи.

Ърл гледаше, докато лицето на момчето се сгърчи от разочарование и ярост и избърса една-единствена сълза. Но и Ърл знаеше, че моделът е съсипан. Сега до болка му се искаше да прегърне момчето и да каже, няма значение, този път може и да не се справи много добре, но ще имаш и други възможности. Но когато се протегна, нищо не докосна.

7. Да спре да повръща кръв.

Кръвта беше навсякъде. Какво ставаше? Разливаше се по целия му гръден кош и бликаше от абсолютния му център. Кога се беше случило това? Трябва да бе станало в онази част от секундата, когато Ърл излезе от тялото си. Стори му се, че е бил прострелян, и погледна в шибания мрак, но чу единствено бухането на бухалите и звуците, издавани от други животни. Беше толкова тъмно.

Имаше съзнанието, че всичко се изплъзва. Помисли си за водосточна тръба, за това, че е завъртян надолу по водосточна тръба. Мозъкът му стана бавен и глупав. Копнееше да види отново сина си, жена си и своя баща. Копнееше, но напразно.

20.

РЕД БЕШЕ на административна среща за „Редлайн Тръкинг“, когато дойде обаждането, и той бе почти щастлив, защото Тюъл Блекуел III от „Блекуел, Клинс и Бизби“ от Литъл Рок едва бе преполовил изложението си за възможните усложнения, ако междуцатският закон за регулиране на търговията Х.355 излезе от сенатския комитет без сериозни промени. А именно в изискването проверовъчните пунктове на междуцатските граници да бъдат отворени и през почивните дни, а не само през седмицата, което в дългосрочен план щеше да повлияе отрицателно върху растежа на маршрутите, обслужвани за клиенти извън щата. Всичко това бе много интересно, но Тюъл едва ли беше най-добрият оратор на света и някъде на член 13, алинея II, точка В Ред започна да се чуди дали да не отиде да постреля от позиция № 8 по далечна движеща се мишена на хълма Чероки, където догодина щеше да се проведе националното първенство.

Бръмченето откъм хълбока му го измъкна от унеса. Той се наведе към Брад Поули, неговия вицепрезидент по правните въпроси и връзка с „Блекуел, Клинс и Бизби“, и прошепна:

— Връщам се след минутка.

Брад кимна, Ред пестеливо се усмихна и се измъкна от срещата, крачейки през тишината на огромния офис, за който всеки предполагаше, че е центърът на неговата империя. Той знаеше името на всеки и всички знаеха неговото и докато напредваше към шефската тоалетна точно до неговия прочут ъглов кабинет, кимаше и разменяше любезности със служителите си.

Най-сетне остана сам и натисна бутона на своя мобилен телефон: „Ъъ, сър, не зная какво означава това — започна да докладва монотонният глас на Дуейн Пек, шпионин и идиот, — но, ммм, тази сутрин разбрах, че Боб и малкият повторно са подали молба за ексхумация. Отидох на гробищата и видях, че са преместили трупа, който са търсили, в погребалното бюро «Девилин». Повикаха онзи

лекар от Файетвил да го изследва. Не зная какво им каза, но нещо им каза. Не зная със сигурност къде отидоха. Преди няколко минути минах покрай караваната на Боб, но нямаше никой, въпреки че пикапът беше там. Може да са били в гората откъм задната част. Както и да е, това е всичко. По-късно ще се завъртя край къщата на стареца, за да видя какво става.“

Ред не започна да псува, да тропа с крака или да прави нещо показно — беше прекалено дисциплиниран професионалист за подобен екхибиционизъм. Но сега знаеше, че има сериозен проблем и трябва бързо да се оправи с него или щеше да пропусне времето, когато още може да се справи с това.

Първото му позвъняване беше до Дуейн.

— Да, сър?

— Къде си?

— Тъъ, връщам се обратно в града.

— Добре, искам да се държиш настрана от Суагър и момчето. Засега нямаш повече работа с тях.

— Да, сър.

— Някой друг ще се оправи с тях. Ти се съсредоточи върху стареца. Трябва да зная какво е намислил. Трябва да откриеш това, разбрано? Но да го направиш без много шум. Не можеш да се държиш като слон в стъкларски магазин.

— Да, сър — отговори Дуейн. — Веднага ще се заема.

Ред прекъсна връзката. Не му харесваше онова, което следваше. Тази работа беше сложна и винаги включваше неотменното правило за нежеланите последствия, но, слава богу, той бе обмислил нещата в перспектива и сега имаше добри хора и всичко можеше да се свърши спретнато и професионално, с максимални шансове за успех. Помисли си, че баща му би се гордял, защото това беше стар номер на Рей Бама: избягвай насилието, избягвай грубата сила, винаги преговаряй. Но ако насилието е неизбежно, удари бързо, неочаквано и с пълно отдаване на силите и волята.

Той набра един номер. Обади се мъж.

— Да?

— Знаеш ли кой се обажда?

— Да, сър — гласът имаше познат испански акцент. Вероятно кубински.

— Екипът готов ли е?

— Всички са тук. Добър екип. Сериозни момчета. Отдавна са наоколо. Устойчиви, корави, знаете какви са. Някои са...

— Не искам нито имена, нито подробности, но работата трябва да се свърши. Вие ще я свършите. Ще ви предоставя информацията от разузнаването: маршрутите и така нататък. Ако има въпроси, обади се на този номер. Когато сте готови да действате, дай ми знак. Ще искам да видя плана, искам и да докладвате от мястото. Никакви издънки. Плаща ви се прекалено много, за да има издънки.

— Няма да има — обеща мъжът.

Мъжът от другия край на телефона във фермерска къща малко извън Грийнуд в далечния окръг Себастиан натисна вилката и след като чу сигнала „свободно“, погледна една визитка и започна да набира номера на пейджъри.

Девет пейджъра иззвъняха. Два от тях започнаха да звънят един след друг във фитнес салона „Блъд, Сует енд Тиърс“ на „Грифин Парк Роуд“ във Форт Смит, където двамина огромни мъжаги с вратове с размерите на абажури вдигаха немислими тежести на два тренажора „Наутилиус“. И двамата имаха кожа с цвят на маслина, блестящи черни коси и тъмни, дълбоки бдителни очи. Бяха еднакви чак до татуировките, които кичеха огромните им ръце, въпреки че единият имаше полумесец от набръчкана кожа на белег, свидетелство за някакъв гротесков сблъсък, за който по-добре да не се пита. Имаха тела с наистина невероятна маса, не с красивите пропорции на нарцистично изваяните фигури на бодибилдърите, а огромните, гъсто осеяни с мускули тела на мъже, които се нуждаят от сила професионално като футболни нападатели, биячи на нюорлеанската наркомафия или наемни убийци.

Друг пейджър звънна в задната стая на един вертеп веднага от другата страна на щатската граница в окръг Сикоя, Оклахома, където един чернокож здравеняк се наслаждаваше на орален секс, който му правеше русокоса жена на тридесетина години. Той знаеше, че тя в действителност е мъж, но не му пукаше — устата си е уста.

Друг пейджър иззвъня на стрелковата линия на покритото стрелбище на „Он Таргет Индор Файърармс“ във Ван Бърън, където

беше застанал собственикът му с пистолет Пара Орднънс Р-16, модифициран в калибър .40 „Смит & Уесън“, спокоен и здрав като скала, и пробиваше една все по-разширяваща се дупка в главата на подвижна мишена Б-27, която висеше на кабел на двадесет и пет ярда от него. Той изпразни побиращия шестнадесет патрона пълнител, издърпа мишената и огледа отвора, който беше направил. После се усмихна, прибра пистолета в куфарчето и плати. На паркинга разигра цяла сценка с прибирането на куфарчето в багажника, но ловко плъзна пистолета в кобур „Алиси“ от вътрешната страна на панталоните.

Разбира се, след като постави нов шестнадесетзаряден пълнител, вкара патрон в цевта и спусна предпазителя.

И на други места: магазинът „Харли Дейвидсън на Бен и Джаки“ на „271 Саут“, където един едър мъж в черни кожени дрехи и с тучната коса на рокаджия, вързана на плитка, съзерцаваше удължен хромиран ауспук. В кино „Трио“ в Централния търговски център, където двамина дългокраки мъже, които можеха да са баскетболисти, седяха и гледаха много тъп, но изпълнен с крайно насилие филм. В „Никс Чикън Шак“ на шосе 71, където едър, с лице като торта чернокож мъж с множество пръстени и верижки на врата ядеше втора порция допълнително подлютени пилешки гърди. И най-накрая на виетнамския пазар на „Роджърс“, където един тънък като змия азиатец, също с конска опашка и мрежа от татуировки, която се спускаше от врата му надолу по едната ръка (и плашеше до смърт съдържателите), се опитваше да избере между нарязани на кубчета гъби и изсушен аспарагус за трицветна зеленчукова салата, която смяташе да си приготви за вечеря. Той беше вегетарианец.

Ръководителят на екипа, кубинец от Марисол с ярка кариера в Маями зад гърба си, се казваше Хорхе де ла Ривера. Беше изключително красив мъж и говореше с едва забележимия испански акцент на събраната пред него част.

— Мислим главно за стрелба от колите. Но не в движение, не и при този тип, а за предварително подготвено нападение от засада на магистралата. Координирано и репетирано с добро командване и контрол. Три коли с по един шофьор и двама стрелци във всяка.

Бронежилетки. Голяма огнева мощ. Ако искате да пипнете този тип, трябва да сте зад стена от деветмилиметрови куршуми.

Той почака. Те сглобяваха оръжията си — подборка от автомати, откраднати преди три седмици при обир на оръжейната на Градската полиция в Ню Орлеан. Видя няколко скъсени карабини М-16, три автомата МР-5, като единият беше със заглушител, а другият с лазерен прицел, един Смит & Уесън М-76 със заглушител дълъг цял фут. Останалите бяха универсалните войници на нарковойните, грозни и сигурни като стари курви — израелски „Узи“.

Онези, които бяха доволни от оръжията си, зареждаха пълнителите с муниции: патрони „Федерал“, тежаци 115 грейна, гладки и златисти за автоматите. Или „Уинчестър“ калибър .223 за карабините.

— Плати ви се много, много добре. Ако умрете, парите отиват у семействата ви или при приятелките ви. Ако ви хванат, ще имате добри адвокати. Ако влезете в пандиза, ще прекарате добре. Никакъв тормоз от пазачите, от негри или долни бели боклуци. В зависимост какъв ви е цветът на кожата. Лесно като песен ще го изкарате. Това е, защото сте най-добрите. Защо имаме нужда от най-добрите? Защото този шибаняк е най-добрият.

Той пусна една снимка да обикаля от стрелец на стрелец. На нея се виждаше слаб мъж, който можеше да е красив, ако не беше толкова мрачен, с обветрено лице, присвити очи — катеричите очи на стрелец.

— Този тип беше шибан герой в онази малка война, която водеха в шибаната страна на жълтите.

— Ей, Хорхе, няма да говориш така за страната ми, човече — каза азиатецът с конската опашка, докато поставяше затвора на своята М-16 и го блъсна да се затвори.

— Ей, нали можем да бъдем приятели? Хайде, без глупости. Говоря ви за добро, така че слушайте. Негра, латиноси, каубои, шибани рокери, макаронаджии, жълтурковци, шибани бели южняци — трябва заедно да работим. Ние сме като скапан филм за Втората световна война. Ние сме Америка — тигела на расите. Никой няма проблеми с другите. Прав ли съм? Зная, че вие, момчета, сте работили главно сами или в малки екипи. Ако искате да се върнете цели вкъщи, слушайте Хорхе и правете каквото ви казва.

— Не ми харесват глупостите за жълтурковците.

— Тогава си го изкарай на този тип. Той е убил осемдесет и седем от вашите. Това е било през 1972. Дори му измислили прякор: викат му Боб Десетката, защото те гръмва в десетката. Мислиш, че е забравил как се прави? През 1992 една банда командоси от Салвадор, при това обучени от зелени барети, и какво мислиш, че са му изпържили задника на върха на някой малък хълм? Уби четиридесет и четирима от тях. И свали един скапан хеликоптер. Изпрати ги разревани обратно вкъщи при майките им. Този тип е добър. Казват, че е най-добрият стрелец, който някога се е раждал в нашата велика страна. И когато долните ви гащи станат кафяви от лайна, защото е започнало да лети олово, казват, че този тип става все по-спокоен и спокоен, докато не се превърне в лед. И в гащите му няма кафяво. Сърцето му дори не се разтуптява. Може би е наполовина индианец, защото само индианците са такива.

— Тоя е старец — каза високият каубой. — Времето му е минало. Вече не е толкова бърз и хитър, както някога. Чух за него в морската пехота, където го смятаха за бог. Но той не е бог, а обикновен човек.

— Бил ли си в Нам? — попита Хорхе.

— В Пустинна буря, човече. Все същата шибана работа.

— А, добре — отговори Хорхе, — както и да е. Ще поддържаме връзка по сигурни мобилни телефони. Тръгваме на юг днес следобед. Както казах, с три коли по трима души във всяка. Аз ще бъда в пикап, ще координирам цялата операция и ще поддържам връзка с шефа. Знаем къде живее, но не искам да го правим там. Ще го преследваме по пътищата. Ще се придвижваме като ударни части. Ако го видите, ще се справим с картите, ще преценим курса му и ще го пипнем. Много професионално, като че сме от шибаното ФБР. Ще докопаме него и приятелчето му на някой забутан селски път и тогава ще стане Третата световна война. Ще покажем на този cabrón^[1] как се стреля.

[1] Козел (исп.). — Б.пр. ↑

21.

СЕГА БЕ негов ред да копае. Той се огледа, за да бъде сигурен. Да, да, това е. Ето там падналият бор, оплетен в мъх, беше първият белег. Големият къс сива скала на десет фута оттам беше вторият. Добре си го спомняше, въпреки че сякаш се бе износил от годините. Застанал беше на мястото, откъдето можеше да види вдлъбнатината във високия планински гребен на Блук Форк през пролука между борове. Тя беше третият. Използвайки метода на триангулацията чрез тези три точки, той знаеше: това е мястото.

Боб се приготви и със същите уверени удари на лопатата, които бе видял да освобождават ковчега, който не бе на баща му, а на някакъв нещастен млад мъж, той нападна земята. Тя се съпротивляваше, но той беше в настроение за битка. Правата лопата срязваше и проникваше в земята, а после я повдигаше. Когато намери ритъма си, започна да се поти, а до него купчината пръст взе да расте.

Все още беше рано. Станал бе преди разсъмване, докато момчето още спеше, и пое по тази пътека на миля от караваната му. Преди непрекъснато вървеше по нея с кучето Майк, но сега него го нямаше. Така че Боб бе сам с правата лопата и земята. Когато слънцето изгря, започна да изпраща снопове лъчи през късите иглички на борове, които се заплитаха в прахта, вдигната от усилията му.

Беше достатъчна, за да накара човек да се разкашля. Той работеше, извличайки удоволствие от движенията си.

Това, което разкопа, не беше ковчег, а пластмасова тръба с диаметър почти един фут и с дължина около четири. След като най-накрая я извлече от почвата, той усети значителна тежест и въпреки че съдържанието леко се размести, това нямаше значение. Извади я на повърхността и застана за миг неподвижно, дишайки тежко. Навсякъде около него цареше тишина. Действията му бяха подплашили птиците. Наоколо не се навъртаха животни, а все още беше прекалено хладно за насекомите.

С носна кърпа избърса челото си. След това затисна цилиндъра с крака си, за да не мърда, и заби наточеното острие на лопатата в запушалката му, срязвайки широкото тиксо, което затваряше капсулата, докато не се отвори. С ръце свали напълно запушалката, след това обърна цилиндъра така, че да може по-лесно да стигне до съдържанието му, и започна да го изпразва.

Първо се показва кутия за пушки „Доскозил“. Той отвори, дръпна настрана калъфа от десикант^[1] и извади един черен като нощта „Колт Командър“ калибър .45 с мерник и мушка „Новак“ и вграден в ръкохватката предпазител „Бивъртейл“. Той дръпна назад затвора, за да открие месинга на един патрон „Федерал Хидрашок“. Още осем лежаха в пълнителя. Пистолетът легна в ръката му като в гнездо. От години не бе докосвал оръжие. Смяташе, че е приключил с оръжията, но усещаше пистолета в ръката си гладък и близък, едва ли не като роднина. Пасваше толкова добре. Това им беше шибаният проблем. Прилягаха толкова добре. Той запъна чукчето и постави предпазителя — единственият правилен начин. Някъде вътре имаше и кобур и няколко допълнителни пълнителя, но засега само тикна пистолета си по мексикански под колана над десния си бъбрек.

Следващото нещо, което се показва, бе по-дълго куфарче за оръжие и щом го извади и отвори, зърна Рюгер Мини–14, нещо като умалена версия на стария модел М–14 с почти крехък вид, лек и удобен. Той взе оръжието, дръпна затвора и щракна спусъка в празния патронник. Това беше една прилична полуавтоматична пушка, подобна на карабина, стреляща с 5.56-милиметрови патрони, които можеха да сдъвчат метал или човек в зависимост от случая. Тя също изглеждаше наред, нищо че беше омаслена след тригодишен престой под земята. Сложат масло и топчетата десикант, с които беше уплътнена тръбата, си бяха свършили работата.

Той измъкна последния трофей — брезентова торба, в която погледна: четири пълнителя за Мини–14, като единият от тях беше свръхголям за четиридесет патрона, кобур „Галко“ за командъра, шест кутийки калибър .45 „Федерал Хидрашок“, пет кутийки 5.56-милиметрови патрони с твърд връх и пет кутийки трасираци Р–196. Боб седна и после се обърна.

— Защо не слезеш и не запълниш тази дупка вместо мен? — провикна се той.

Мълчание.

— Ръс, не знаеш достатъчно, за да се движиш из гората безшумно. Хайде, излизай.

Момчето послушно се показва.

— Видях те да тръгваш и те последвах. Чух как копаяш.

— Не би трябвало да се промъкваш към въоръжен човек.

— Когато тръгна, не беше въоръжен.

— Е, но сега съм.

— Какво, по дяволите, става? Трябва да ми кажеш. Дължиш ми го.

— Става, че искам да си идеш вкъщи. Това може да стане опасно. Имах намерение да говоря с теб по този повод. Вчера го разбрах. А трябваше по-рано.

— Боб, няма да си вървя. От самото начало идеята беше моя. Трябва да остана.

— Не искам да ми се наложи да се обадя на баща ти и да му кажа, че заради мен са те убили, и то за едното нищо.

— На баща ми не му пука.

— Тогава на майка ти.

— Тя беше убита още преди това.

Боб нищо не отговори.

Ръс се приближи и започна да зарива дупката.

— Няма да ти дам оръжие — се обади Боб. — Няма време да те уча, а не искам около мен да има необучен човек. Момче, ако започне стрелба, просто се просни на земята и се моли за късмет.

— Дадено.

— Ще видим какво ще стане. При първите признаци на буря ще те пратя вкъщи. Това не ти е пикник. Попитай баща си. Той ще ти обясни. Нямаш представа колко е страшно. А сега да се размърдаме. Ти ще носиш мунициите. Те са най-тежки.

Двамата тръгнаха надолу по пътеката. Беше прекрасна утрин. Сега слънцето вече се бе издигнало и жареше през боровете. Между стволовете Ръс можеше да види възвишенията на Уашита да изпълват хоризонта. Беше надарен със способността да гледа със силна ирония на всичко. Това предизвика у него усещането, че сцената е толкова

невинна и поетична, една смарагдовозелена панорама на естествена доброта, а ето го него да крачи с тежко въоръжен и много опасен човек, участвайки по собствено желание в мисия, която май можеше да завърши с насилие. Поклати глава. Той е *писател*! Какво прави тук?

— Защо се усмихваш?

— Ами просто е смешно — отговори Ръс.

— Каквото и да е, не е смешно — каза Боб. — Може да е мръсно, може да е грозно или лошо. Но не е смешно и хората, които са го планирали, не са смешни. Те са професионалисти.

— Снайперистът, който е убил баща ти?

— Той е само малка част от това. Всъщност е работил за някого друго. Някой друг е поръчал стрелеца, някой го е планирал, и то с подробности.

— Откъде изобщо знаеш, че е имало снайперист? — най-накрая попита Ръс.

— Започна от теглото на куршумите — мрачно отговори Боб, сякаш му беше неприятно да обяснява като на идиот. — Извадили са три куршума от тялото на баща ми. Два бяха 130 грейна. А един 110. Очевидно, двата по 130 грейна са били от .38 „Супер“ на Джими. Но 110? Възможно е един трети 130-грейнов да го е улучил и да се е счупил, за да извадят остатък от 110 грейна, но в проклетия списък не пише нищо подобно. Така че това ме накара да се замисля: откъде, по дяволите, се е взел този 110-грейнов куршум? Ти знаеш ли?

— Не.

— Баща ти щеше да знае.

— Майната му.

— Това е куршум от карабина. Карабина М-1, една малка, удобна играчка, която използваша през Втората световна война. С понижена мощност, но много удобна.

— Добре. И сега? Какво е значението на това?

— Ще ти кажа, когато разбере. Следващото нещо беше обирът на супера. Забрави защо. Не се тревожи защо. Просто погледни удара: прекалено измислен. Точният супер, точното време от деня, много професионално. Джими е бил дребен автокрадец. Как е могъл да измисли всичко това толкова бързо?

Ръс нищо не каза.

— След това бягството. Дори ти се сети за това. Как са минали шестдесет мили на юг през всички контролни постове? Предполагам, че би могъл да го припишеш на късмета, освен ако не го разгледаш внимателно. През този ден са имали още *много пъти* късмет. Откъде са извадили толкова късмет? От друга страна, няма да е трудно да натовариш колата на полувлекач и да я прекараш дотук. Ще минеш като нищо. Камионите винаги минават като нищо.

Ръс отново нищо не каза.

— Този 38-калибров „Колт Супер“. Това е оръжие на професионалист. Оръжие на убиец. Момчетата, които обират банки, го харесват. Убийците на мафията. От този сорт. Изглежда дяволски странно най-доброто оръжие за убиване просто ей така да се окаже в ръцете на Джими Пай точно в деня, когато излиза от затвора.

Ръс кимна.

— После мястото на престрелката — продължи Боб. — Аз съм професионален стрелец. Убивам хора, за да се прехранвам, или поне съм го правил преди. И ако трябваше да стрелям, щях да го направя по следния начин. Трябва да си нависоко, защото царевицата ще пречи да виждаш. Той е между дърветата, може би на стотина ярда от мястото и чака на гюме. Работата му е да наблюдава. Сценарият е Джими Пай да убие баща ми с колта. Но който и да е дърпал конците, се е тревожил дали Джими е достатъчно мъж, за да свърши тази работа. А Джими не беше. Затова трябва да има друг човек там. За всеки случай. Стрелял е леко надолу по седяща цел в безветрена нощ. Лесен изстрел — завърши Боб.

— Било е нощ. Било е тъмно! — извика Ръс. — Можел ли е да вижда в тъмнината?

— Да, можел е — отговори Боб. — Затова е използвал карабина, а не балистически по-добро оръжие. Помниш ли гърмящата змия?

— Змията? — Защо това се стори познато на Ръс? Кой беше говорил за змии? Но, да, тогава си спомни. Старецът беше споменал някого на име Мак Джимсън, който застрелял змия на пътя. Каза, че никога не е виждал нещо подобно.

— Змиите са студенокръвни нощни ловци, но имат някои предимства — започна да обяснява Боб. — Чувствителни са към топлината. По този начин ловуват. С други думи, са чувствителни към инфрачервените лъчи.

— Не раз...

— *Инфрачервените* — натърти Боб. — Невидимото лъчение.

Ръс преглътна. Инфрачервени? Невидимо лъчение?

— Инфралъчението е светлина под видимия спектър. Това е светлината на топлината. Има приложение в определени военни области. Ако излъчваш топлина, ти излъчваш светлина на тази дължина на вълната. И ако имаш електронен уред, който може да я усили, можеш да виждаш в тъмното. Или можеш да излъчиш лъч на тази дължина и да го видиш с подобен уред. Нашият се наричаше прицел Снайперскоп М-3. Последна дума на техниката през 1955. Беше прицел с източник за излъчване на инфрачервени лъчи, монтиран на карабина. Работеше най-добре в ясни тъмни нощи. Изпуска лъч. Наблюдава баща ми с този лъч. Баща ми нищо не подозира. Един изстрел. Само змията е разбрала. Почувствала е топлината. В порите на кожата си има органи, топлинни рецептори и когато светлината е падала върху нея, тя е трепкала и тракала. После е направила онова, което всеки ловец би сторил. Тръгнала е към източника на инфрачервената светлина. Затова е пресякла пътя въпреки ченгетата. Преследвала е снайпериста.

— Но не може да си сигурен — каза Ръс. — Това е прекалено абстрактна теория. Няма истинско доказателство.

— Не, има. Дупката от куршум в гърдите на баща ми. Била е 0,311 инча, диаметърът със скосението от удара, който би причинил куршум от карабина М-1. Джими е имал „Колт“ калибър .38 „Супер“. Диаметърът от него е бил малко повече от 0,357. Бъб е имал „Спешъл“ калибър .44, от който не е стреляно. Баща ми е бил убит в глуха доба с куршум калибър .30 от карабина.

— Исусе — обади се Ръс.

— Нали виждаш, че цялата работа е била, за да убият баща ми. Не знам защо. Трябва да е знаел *нещо*, но през тази последна седмица нямаше нищо в държането му, което да подсказе какво става. Но тези типове са маневрирали много умно. Спрели са и са помислили: разследвали са Ърл и са открили слабото му място, нежните му чувства към един бял боклук на име Джими Пай. Сигнали са до него в затвора, направили са му някакво толкова добро предложение, че не е могъл да не приеме, и се е отказал от всичко, което е имал. Инсценирали са удара в супера, който гарантирано е щял да направи

Джим известен, и дори малката подробност на спирането за по хамбургер! Преместили са го в другия край на щата и той се е свързал с татко, за да се предаде. Имали са достъп до модерно оръжие и военен стрелец, който е знаел какво да прави, ако се наложи. Изпипано, професионално, много добре обмислено, покрити са всички непредвидени случайности. И всичко това, за да бъде убит един дребен сержант от моторизираната полиция в селския Арканзас, и то по начин, който да представлява напълно ясен случай. Положете тялото в гроба, кажете молитвите и си вървете.

— И все още продължава. Сменените надгробни камъни. Дуейн Пек.

— Да, така е.

Той кимна.

— Само змията е знаела — повтори Боб. — Преследвала е снайпериста. Сега аз го преследвам.

Всичко опираше до телефон. В караваната на Боб нямаше, така че след като той и Ръс се нахраниха и преоблякоха, а Боб заключи рюгера и мунициите за него в кутия за оръжия „Гъф“, завинтена напърно на задната част на пикапа му, те се качиха и потеглиха не за града, а за „Холидей Ин“, където Боб нае стая заради телефона и уединението.

Хорхе, водещ конвоя от наемни убийци, стигна до караваната на Боб четиридесет минути след като те бяха заминали.

— По дяволите — каза той.

Върна се обратно при мъжете от неговата част. Остави един мъж сред дърветата от другата страна на караваната с бинокъл и телефон. Нареди останалите коли да започнат да патрулират по предварително избрани маршрути в Блу Ай и по-широк район на окръг Полк в търсене на пикапа, един зелен „Додж“ с небоядисан калник, аризонска регистрация SCH 2332. Указанията бяха прости. Не трябваше да установяват контакт, нито да го следват. Вместо това трябваше да повикат останалите по телефона. Лично Хорхе чрез телефонни консултации с шефа щеше да се опита да определи накъде се е насочил

Боб. Идеята беше засадата да се устрои доста време предварително и капанът да щракне с участието на целия екип и по координирания начин, за който бяха постигнали съгласие.

Без да знае, Боб започна преследването с обаждане в Пентагона, Служба сухопътни сили, отдел „Архив“, на старши сержант Норман Дженкс.

— Дженкс.

— Здравсти, Норман.

— Боб Лий, стари глупако! Май още мърдаш, а?

— Изглежда.

Старият сержант, когото Боб срещна за пръв път по време на второто си назначение, когато водеше разузнавателни мисии близо до Камбоджа и служеше в Групата за специални операции, а Дженкс бе в щаба на рейнджърите. Побъбриха малко на скверния език на пенсионирани сержанти, но най-накрая Боб стигна до същността.

— Имам нужда от услуга.

— Кажи, старче. Ако мога да ти помогна, ще го сторя. Прекалено съм стар, за да ми направят каквото и да било.

— И прекалено накичен — сержантски израз за спечелването на твърде много бойни награди.

— Да — отговори Дженкс, — казвай, друже.

— Помниш ли, че имахме една джаджа, наричана № 1/ГЗ 20000 волта?

— Този боклук? По време на първото ми назначение се използваше от южновиетнамската армия. Още тогава бяха остарели и се предполагаше, че са устойчиви на плесен, но който го е измислил, никога не е виждал виетнамската плесен. Този боклук те изяжда на една хапка!

— Да, през шейсетте вече беше остарял.

— Реколта Втора световна война. Доколкото си спомням, разработиха го на основата на някакъв немски уред, който екип на Службата за стратегически операции донесе вкъщи след войната.

— Както и да е. Имам предвид 1955. Да предположим, че на някой му е нужно да използва ноцен прицел през 1955 и се намира в Западен Арканзас. Как ще си намери? Къде са се намирали? Бяха ли раздавани масово на частите? Може ли да е имало, да речем, в Кембъл при 101-а въздушнодесантна? Или в Браг при 82-а? Или в

лабораторията по балистични разработки на Роуд Айлънд? Просто се опитвам да добия представа колко разпространени са били и колко близо до Западен Арканзас. И кой е бил експерт по тях? Кой ги е препоръчвал? Кой се е обучавал с тях и ги е познавал? Мисля, че не можеш да станеш добър без обучение.

— Не можеш. Беше като да гледаш в аквариум. Жълтите никога не се научиха. Както и да е, за кога ти трябва това?

— Ако беше готово вчера, щеше да е късно.

— По дяволите, Боб, за какво е всичко това?

— Една сделка, по която работя с един писател.

— О, книга! Ще стане бестселър, това ти го гарантирам. Ще му разкажеш ли за Ан Лок?

— Може би.

— Окей, днес имам малко работа, а и току-що ми пратиха един заек. Веднага ще му възложя тази задача. Телефон?

Боб му даде номера си.

— Дай ми малко време и ще видим какво можем да изровим. После затвори.

— А сега какво? — попита Ръс.

Боб отвори портфейла си и отброи 300 долара.

— Искам да вземеш пикапа и да излезеш по един от изходите на магистрала „Етъридж“. Изхода за Уай сити. Мисля, че там имаше туристически магазин. Ще идеш там и ще купиш два спални чувала, фенер „Коулман“, газ за него, няколко комплекта долно бельо, четки за зъби, всичко за къмпинг. Да не забравиш газта за лампата, тя не свети без нея! За известно време няма да се връщаме в караваната.

— Какви ги говориш?

— Добре е да сменяш оперативната си база от време на време. В нея прекарахме една седмица. Ще се преместим някъде другаде за няколко дни.

— Но аз имам спален чувал. В караваната. Имам и долно бельо. Имам...

— Сега да не седнеш да се самонавиваш. Човече, всеки път започваш да скимтиш като кутре. Ще оставим нещата там. Ако някой като мистър Дуейн Пек надникне, ще ги види и ще реши, че ще се върнем по някое време. Чатна ли?

— Ти си параноичен.

— Пара — какво?

— Няма значение.

Ръс тръгна. Боб се излегна и отдъхна. Остави време на Ръс да потегли, после излезе от стаята и слезе долу до монетния автомат, откъдето звънна на жена си за нейна сметка.

— Здравей.

— Здравей, непознати — отговори Джули. — Мислех, че си се оженил за филмова звезда и си тръгнал за Калифорния.

— Не и това момче, не, сър. Ох...

— Ох... познавам този тон. Готвиш се да ми кажеш нещо, което не искам да чувам.

— Скъпа, нищо няма. Само ще отнеме повече време, отколкото мислех. Може би още седмица или две.

— Забавляваш ли се?

— Интересно е. Отидох на гроба му. Прекарах малко време с него. Прегледахме архивни документи. Много е поучително. Видях се със Сам. Такива неща.

— Как е той?

— Стар. По-стар. Не знам, от време на време е малко странен. Тревожа се за него.

— Всички остаряваме.

— Как е момиченцето ми?

— Добре е. Липсва й татко й.

— Ще се върна колкото може по-скоро.

— Нали нямаш никакви неприятности?

— Нищо, с което да не мога да се справя.

— Обичаш неприятностите. Това ти е проблемът.

Боб си купи кола и вестник от Литъл Рок и се върна обратно в стаята. Към два часа звънна телефонът.

— Ало?

— Пълни с пух или полиестер?

— Кво?

— С пух ли ги искаш или с обикновен полиестер? Спалните чували? Може би е твърде топло за пухени. Случайно трябваше да мина целия път до Буунвил. Онзи туристически магазин беше затворен.

— Полиестерните ще свършат работа. И са по-хладни. Добре ли е?

— Разбрах.

Той затвори и тишината отново изпълни стаята, докато минутите отминаваха. Най-накрая телефонът отново звънна. Беше около 15,30.

— Ало?

— Боб?

Беше старши сержант Дженкс.

— Да, сър.

— Добре, имам малко информация за теб. На прав път беше с тия М-3. В никой момент армията не е имала повече от две хиляди от приборите на въоръжение. Били са дяволски скъпи, трудни за работа и чувствителни, така че са ги разпределяли главно между елитни части. Никога не са ги давали на войници на равнището на рота или взвод. По дяволите, дори не би могъл да си купиш от магазините за военни! Раздавали са ги главно на специални части в Европа, на големите въздушнодесантни дивизии на равнище рейнджърски бригади или полкове, на 4-а армия в щата Вашингтон и 3-а Планинска дивизия в Аляска. Най-много са получили 9-а и 23-а пехотна дивизия в демилитаризираната зона на 38-ия паралел в Корея. Друг комплект е бил изпратен в школата за водене на война в джунглата в Панама. Точно както очакваше.

Мамка му, помисли си Боб.

— Окей, чудесно, Норман, аз...

— Минутка, още не съм свършил. Това не е ли върхът? Според нашия архив три такива уреда са били изпратени от школата в Панама в Кемп Чафий, Арканзас, в края на юни 1954.

Боб замълча за миг.

— За какво?

— Ами единият от проблемите на тия проклети джаджи беше прост: липсваше им доктрина. Не бяха използвани ефективно в Корейската война, защото никой не се беше замислял много-много за най-добрия начин да бъдат използвани и е имало идея да бъдат всички бракувани. Тогава един блестящ младши лейтенант написал доктрина за тактическото използване на прибори за нощно виждане и я изпратил на „Инфантри Джърнал“, където била публикувана и го забелязали. Така че се оказва временно командирован в Кемп Чафий, където го

слагат да отговаря за така наречената Програма за експериментална нощна тактика с кодово име „Невидимо лъчение“. Там провеждат доста нощни стрелби, опитвайки се да измислят как по най-добър начин да използват джаджата, като същевременно работят за подобряването ѝ. Включили се някои хора от развойната дейност, от разузнаването и вероятно дори от ЦРУ.

— Звучи като секретна операция. Технологията би била полезна за много повече хора, отколкото за ротни командири, защитаващи своя периметър.

— Правилно.

— Норман, кажи ми име.

— Помислих си, че ще поискаш — отговори Дженкс — и съм ти приготвил име чудо. Прийс.

— Прийс! — повтори Боб.

— Аха. Там е започнала цялата армейска програма за нощни снайпери. С „Невидимо лъчение“ и младши лейтенант, по-късно майор, а сега бригаден генерал Джеймс Ф. Прийс, о.з.

Джек Прийс.

Боб кимна. Името го върна много назад в миналото.

— „Оцелот“.

— „Оцелот“. Те са един и същи човек.

— Имаш ли адреса на генерала?

— Влязох в компютъра за теб, но не си го чул от мен. Затова ти се обаждам от монетен автомат в Арлингтън.

— Дадено.

— Сега е главен изпълнителен директор по развойната дейност във фирма, наречена „Дж.Ф.П. Текнолъджи“, в Оклахома сити.

— Какво означава „Дж.Ф.П. Текнолъджи“?

— Едно от онези необозначени здания, където се разработват зловещи играчки. Тяхната специалност са уреди за заглушаване на звука и прибори за нощно виждане за армиите по света и специалните части. Нашите хора от „Делта“ използват техните неща, както и тюлените. С това се занимава в цивилния живот нашият оцелот.

Норман му даде телефонен номер.

— Благодаря, Норм — каза Боб и затвори.

Почака секунда, докато главата му се проясни. „Оцелот“ беше кодовото име на снайперската школа на 7-а дивизия във Виетнам,

където армейските снайперисти се обучаваха на доктрината. Разбира се, имаше проблем: армейската доктрина беше различна от тази на морската пехота. Не по-добра, нито по-лоша, а просто различна. И работеше или поне резултатите го твърдяха. Армейските снайперисти постигаха много по-високи бройки във Виетнам от морските пехотинци.

Дали не е било нещо между отделните родове войски? Фактът, че няма особена любов между двете снайперистки общности в двата рода войски нито преди, нито сега? Може би. А може би не. Боб не знаеше. Онова, което знаеше, бе, че „Оцелот“ на Прийс извади много бързо няколко първокласни стрелци. След немного време армейските снайперисти вкарваха трупове в пластмасови торби из цял Виетнам. Но въпреки това дори армията се чувстваше малко неловко заради този триумф. Огромната ѝ и резултатна рекламна машина никога не използва постигнатото, не излязоха книги, нито един от шампионите не стана известен на публиката, както той и Карл Хичкок. Беше... ами различно.

Вратата се отвори и влезе Ръс.

— Да разтоваря ли пикапа?

— Минутка — каза Боб. — Чуй ме сега.

Той набра номера, докато Ръс сядаше срещу него. След минутка телефонът беше вдигнат от млада жена.

— „Дж.Ф.П. Текнолъджи“ — каза тя.

— Ало, искам да говоря с генерал Прийс.

— За кого да предам?

— Артилерийски сержант Боб Лий Суагър, Корпус на морската пехота, от запаса. Познавам операцията на генерала във Виетнам. Може би той е запознат с моите.

Телефонът заглъхна за малко и после се чу:

— Артилерийски сержант Суагър?

— Да, сър, аз съм.

— Бога ми, Боб Десетката от плът и кръв. Никога не съм мислил, че ще имам удоволствието. Свърши отлична работа в онази страна.

— Благодаря, сър. Просто работата, която морската пехота ми възложи.

— Може да не знаеш, но спомняш ли си, когато през 71-а спечели купата Уимбълдън след второто си назначение?

— Да, сър, помня.

— Е, аз се класирах трети!

— Боже мили!

— Да, сър. Беше ти ден, сержанте. Нищо не те отклони. Нито вятърът, нито слънцето, нито миражите. Всичко уцели.

— Дължи се на нашата добра тренировка в морската пехота, сър!

— Сержанте, не ме съросвай, окей? Сега съм пенсиониран. Всичко това е зад нас. Какво желаеш?

— Ами, сър, подписах за една проклета книга. „Аз бях там“ или нещо такова.

— Ще стане страхотна книга. Нямам търпение да я прочета. Нещата, които чух за долината Ан Лок.

— Страхотна битка — каза Боб. — Както и да е. Работя с един млад писател. Той ме убеди, че трябва да направим това, което той нарича контекст. Нали разбирате, фона, общата картина, как всичко се напасва. Така че си помислих, че трябва да опиша програмата за обучение на снайперисти на морската пехота от онези дни. А той поиска да разгледаме всичко. И армейската програма. Да направим един пълен преглед, както казва. Е, сър, помислих си, че вие сте човекът, с когото трябва да говорим.

— Сержант, нали знаеш, че голяма част все още е засекретена? И армията никога не е излизала пред обществеността със своите снайперисти, както го направи морската пехота. Предполагам, че във Вашингтон са прекалено либерални.

— Да, сър.

— Неофициално?

— По дяволите, да, може просто да ни насочите в правилната посока.

— В града ли си?

— Всъщност съм у дома в Арканзас. На около осем часа път от вас. Мога да дойда довечера.

— Ела тук утре сутринта. Нека да погледна. По дяволите, имам среща с „Продажби“. Мамка му, ще я преместя. Джейн, обади се на „Продажби“ и им кажи, че ще се срещнем утре следобед!

— Чудесно — обади се Боб. Генералът му даде адреса.

— Ще се видим утре. Боб затвори.

— Да тръгваме.

— Сега?

— Не ставам по-млад.

Някои ноци беше хубаво, а други нещо повече — почти великолепно. Тази вечер беше великолепно. Когато свърши и тя му отдаде ритуалните комплименти, той се претърколи на другата страна и слезе долу. Огромната къща на „Клиф Драйв“ беше повече или по-малко тиха, като изключим въртенето на спящите му деца. Ключът на лампата щракна и тя се приготви да спи. Той си наля чаша „Джим Бийм“, излезе във вътрешния двор и видя далеч долу премигващите светлини на летището. Отпи глътка от уискито и само за секунда се наслади на илюзията, че всичко в империята му е наред.

И тогава пейджърът в джоба на хавлията му започна да вибрира. Ред погледна номера и видя, че изобщо не е проклетият Дуейн Пек, а вместо това беше изписан телефонният номер на Хорхе де ла Ривера. Той бързо набра.

— Е?

— Сър, няма нищо. Бяхме нагоре-надолу по шибаните пътища и около жилището му. Оставих човек при караваната и точно сега го прибрах. Не е видял нищо през целия ден. Може би са си тръгнали.

Ред помисли малко.

— Сър, искате ли да си вземем стаи в хотел?

— Не, не. Това би изглеждало странно. Десет мъже в три коли, които влизат в „Холидей Ин“ наведнъж. Не, върнете се обратно тук и идете във фермата. Че какво, по магистралата е само час път.

— Да, сър. Утре пак ли ще излезем на лов?

— О, да оставим нещата така засега. Наспете се хубаво. Без глупости. Имаме нужда от тях. Трябва да са свежи и бързи.

— Да, сър.

Ред изчака секунда и после набра номера на Дуейн Пек.

— Ало? Кой...

— Кой мислиш, че е?

— Да, сър?

— Къде си?

— Пред къщата на стареца. Точно както казахте. Днес върши най-налудничави неща. Кълна се, че съвсем е мръднал. Той...

— Докладвай, след като затворя. Слушай, Дудейн, утре първото нещо, което трябва да направиш, е да идеш униформен във всеки мотел, ресторант, бензиностанция, всеки туристически магазин в Блу Ай и да провериш дали някой не е видял Суагър и момчето. Изчезнали са. Трябва бързо да ги намерим.

— Да, сър. Да зарежа ли стареца?

— Засега да. После ми се обади. Ако откриеш нещо, ми се обади веднага. Разбра ли?

— Да, сър.

Ред затвори, допи бърбъна и си легна в отвратително настроение.

[1] Хигроскопично вещество. — Б.пр. ↑

22.

САМ СЕ СЪБУДИ изпълнен с ярост, но не можа да си спомни защо.

Непреминалият яд мрачно се рееше из главата му, търсейки си жертва.

— Мейбъл — изрева той. — Къде ми е проклетото кафе?

Тогава си спомни, че Мейбъл му беше секретарка седем месеца през 1967, преди да напусне и си тръгне, за да изкара един хубав тих срыв на нервите. Сети се, че е умряла някъде през осемдесетте, но не беше сигурен.

Обаче ненавременната смърт на Мейбъл означаваше само едно нещо — никакво кафе. Затова стана, помъчи се да намери очилата си, не, още не ги бяха взели, и се залута из къщата, докато открие кухнята. Някак си успя да сложи кафе — някои неща мъжете никога не забравят. Щастлив от този успех, той се върна с препъване в стаята си, взе си душ и се облече, въпреки че трябваше да си obuе един бял и един син чорап, и се върна за кафето.

За щастие пощата беше пристигнала. Жалко, че беше от 1957. Известно време се опитваше да събере две и две, неспособен да разбере защо това писмо лежи там на масата в трапезарията — синьо, изписано със спретнат, точен женски почерк. Погледна подписа: Люсил Паркър. Коя, по дяволите, беше Люсил Паркър?

И тогава, разбира се, се сети: споменът избухна в главата му.

— Дяволска жена! — избоботи той. — *Проклетата жена!*

Сграбчи ключовете от колата си, които лежах в хола до лулата му от морска пяна, неговите слънчеви очила и...

Лулата му от морска пяна!

По дяволите, а тя откъде се е взела?

Както и да е, той я грабна и хукна към кадилака си в гаража. Запали и излезе на заден. Очевидно съседите му злонамерено бяха поставили кофите си за боклук на неговата автомобилна алея, защото се чу дрънчене. Той погледна в огледалото си за задно виждане и ги

видя да се търкалят по улицата, разсипвайки съдържанието си навсякъде. Защо ли са направили подобна глупост?

Той подкара към негърския квартал.

Сега му викаха Западен Блу Ай. Вече не можеш да казваш черньо. Дори негър не можеш да кажеш. Не беше разрешено.

Улиците сякаш се пълнеха. Хората го зяпаха, но не бе сигурен защо. Чувстваше се като Кралицата на пролетта на някаква платформа сред парада. Клаксони свиреха, деца пицяха. По дяволите, какво става?

Изведнъж една патрулна с виеща сирена и святкащ буркан се стрелна покрай него в гонитба на някакъв злодей. Но странно защо, колата го накара да спре встрани.

Един висок дългнест мъж с бледи очи слезе от нея, изплю парче тютюн за дъвчене и се приближи.

— Какво става, мистър Сам?

— Кой, по дяволите, си ти? — поиска да узнае Сам. После прочете значката на джоба: на него пишеше Пек.

— Дуейн Пек, мистър Сам. Познавате ме толкова добре, колкото собственото си име.

— Не знам нищо подобно. Какво, по дяволите, искаш?

— Мистър Сам, това там, откъдето минахте, беше светофар и едва не ударихте две коли. А някои хора трябваше да тичат, за да се махнат от пътя ви. Карахте с около шейсет.

— Мамка му, бързам. За какво е всичко това?

— Сър, малко се тревожа за сигурността ви и за сигурността на другите хора.

— Ще ми напишеш фиш?

— Не, сър, няма нужда. Ако ми кажете къде отивате, ще се радвам да ви следвам и ще се погрижа да не карате прекалено бързо и да спазвате правилника. Или най-добре ми позволете да ви закарам.

— Защо? Никога не съм чувал подобно нещо. Пек, махни ми се от пътя или ще се обадя на шерифа и ще работиш до края на живота си нощна смяна. Знаеш ли кой съм аз?

— Всички знаят кой сте, мистър Сам. Сър, мисля, че сега може да тръгвате, но аз ще ви следвам, за да няма проблеми? Окей? Ще се погрижа да спазвате светофарите. Чухте ли ме?

Сам промърмори нещо мръсно, но Пек вече беше тръгнал към колата си. Арогантен кучи син! Сам помнеше времето, когато всички заместник-шерифи се отнасяха към него като с Цезар.

Най-накрая Пек потегли и Сам отново запали колата. Много внимаваше да не кара бързо и да спазва всички пътни знаци. Никой не му бибибкаше, но той натисна клаксона заради една проклета лейди, която не си даваше зор, докато пресичаше улицата с бебето си. Какво си мисли тя, че разполага с цялата улица за колкото време ѝ кефне?

Той пресече релсите и пое надолу по прашните улици на негр... на Западен Блу Ай. Тия хора все още живееха като зулуси. Защо не вземат да почистят? Искат да са пълноправни граждани, така че поне могат да си косят тревата. Няма извинение за това, никакво.

Но едновременно с яда си изпитваше тъга: бяха толкова нещастни. Кой ще се погрижи за тях? Кой ще ги упъти? Защо винаги се държат лошо? Не можеха ли да разберат, че не това е пътят? Той поклати глава.

Мина покрай църквата и скелета на господарската къща, в която някога беше погребалното бюро „Фулър“, но сега бе руина, и най-сетне стигна до къщата от адреса, която все още беше поддържана и спретната и имаше увивни цветя по дървените решетки на верандата. Той паркира на улицата и две малки негърчета се появиха и го загледаха с големите си очи.

— Хайде, вървете, къщ, изчезвайте отгук! — той им махна да се дръпнат встрани и стъпи на дървените стъпала на верандата.

Почука силно на вратата.

Отвори жена на четиридесет и го погледна въпросително.

— Ти ли написа това? — попита той настоятелно.

Тя го взе и го погледна.

— Сър, била съм на пет, когато това е била написано. То е от мисис Паркър.

— Искам да говоря с нея.

— Сър, тя не живее тук. Кой сте вие?

— Не ме ли познаваш? Всички ме познават. Аз съм Сам Винсънт, окръжният прокурор.

— Не, сър, не ви познавам.

— Трябва да си нова в града.

— Живея тук от пет години.

— По дяволите! Не мога да повярвам, че не ме познаваш.

Жената поклати глава и в очите ѝ се появи определен израз.

Знаеше, че мислите, които ѝ минаваха през главата, започваха с „Бели“ и продължаваха с отбелязването на нещо, което смята за напълно неразбираемо по отношение на кавказката раса. Но на него не му пукаше.

— Добре, къде е тя?

— Къде е кой?

— Мисис Паркър.

— Сър, наистина ли смятате, че всеки афроамериканец знае местонахождението на останалите?

— Ами не мога да кажа. Никога не съм се замислял твърде. Искам да ѝ помогна. Затова съм тук. Тя ми писа, не разбираш ли?

— Казвате, че сте законът?

— Да, по един или друг начин. Но не съм тук, за да арестувам цветнокож човек. Става дума за малкото момиче. Тя...

— О — каза жената. — Да, зная. Никога не сме го забравяли. Почакайте тук.

Тя изчезна и се върна след пет минути.

— Тя е у дъщеря си. В Лонгейкър Медоуз, новия комплекс.

На Сам никога не му бе хрумвало, че негрите могат да купуват жилища в Лонгейкър Медоуз, един доста хубав квартал в източната част на Блу Ай, където някога беше живяла Кони Лонгейкър.

— Имаш ли адреса?

Тя му го каза.

— Съжалявам, че говоря толкова високо — каза той. — Не съм искал никого да обидя.

— О, мистър Сам — каза тя. — Не съм била тук, но Шийла (ново двайсе, коя, по дяволите, беше Шийла?) ми каза как сте осъдили този бял мъж Джед Поузи, защото преби горкия мистър Фулър до смърт. Никога преди това бял човек не беше съдил бял за това, че е наранил чернокож.

Това струва на Сам изборите и работата, която обичаше повече от всичко друго.

— О, това ли — каза той. — Заслужаваше стола и се опитах да му го осигуря, но през 1962 щатът Арканзас не беше готов да екзекутира бял човек заради това, че е убил чернокож. Поне все още е

в затвора и бавно изгнива на път за ада. Смъртта щеше да е по-добра, но и гниенето има място на този свят.

— Вие някак си се опитвате да бъдете добър бял човек. Надявам се Исус да е с вас.

— Днес вероятно е зает, но все пак ти благодаря за пожеланието.

* * *

Сам подкара към източната част на Блу Ай надолу по шосе 88 за Арканзас със странно усещане. Гадният Дуейн Пек го придружи през целия път и Сам се опита да се съсредоточи върху това да не превишава скоростта и да кара по вярната лента на пътя. Задача, която се градеше на предположението, че, първо, знае от коя страна на пътя да кара, което обикновено беше така, освен ако не забравеше, както в момента.

Дуейн свирна с клаксона и Сам вдигна поглед, за да види автомобила, който идваше право срещу него. Глупак! Защо не се махне? После видя, че *той* е в погрешната лента. Да не са го променили наскоро? Ах! Изпълвайки се с ярост, чувство на безсилие и мъка, Сам се върна там, където му беше мястото. Другият шофьор му показа среден пръст. Това пък за какво?

Най-накрая градът остана назад. Изглежда, тук имаше една приятна местност, после мина покрай двойните скални колони и оградата от телена мрежа, която водеше до Маунтин Топ, както се наричаше къщата на Шефа Хари. Сега това беше друга руина, защото шибаният му амбициозен син се кандидатираше за президент и рядко се връщаше в Арканзас и когато го правеше, отсядаше във форт Смит, а не тук в Полк.

Тогава почувства не шок, а ужасна тъга и си спомни защо беше престанал да идва насам. Откакто събориха старата къща на Лонгейкър. Някога толкова великолепна, където старият Лонгейкър беше живял и където през 1932 неговият син Ренс беше дошъл с младата си булка Кони. Където Кони беше отгледала своя син и погребала съпруга си и после своя син и неговата млада жена. След това беше дала под наем къщата на Иди Уайт Пай и наскоро след това погребала и нея. Тогава, когато окръгът взе детето и не искаше да

позволи на Кони да го задържи, защото тя не му била роднина, то беше прибрано от семейство Пай и като че потъна в земята. Кони с разбито за последен път сърце, изглежда, най-накрая се предаде и призна, че някак си Арканзас не е за нея, въпреки че толкова го обичаше.

Къде беше отишла Кони? Обратно в Балтимор? Така мислеше. Кони не поиска да му каже.

Беше я закарал до автобусната спирка през онзи последен ден, след като бе заключила къщата.

— Това е толкова красив щат — каза Кони. — И мъжете са толкова силни. Разбира се, Ренс и моят син Стивън. И Ърл, бедният, красив, смел и обречен Ърл. И ти, Сам. Ти си такъв мъж. Не мисля, че ще намеря подобен на теб на изток.

— Кони, нали знаеш, че няма защо да си тръгваш.

— Не, трябва. Ако изгубя още някой мъж тук, няма да се оправя.

Тя все още беше красива и Сам я обичаше тайно от много години.

— Съжалявам, че не можах да взема момчето за теб.

— Горкото дете. Ще порасне, без да познава баща си.

— Е, това е нещо, за което не бих се тревожил — отговори Сам. — По-добре да не познава Джими.

Тя просто го гледаше и нещо премина през очите ѝ, но го остави да отmine.

— Съжалявам — каза той. — За делото. Мислех, че съдията ще разбере.

Имаше предвид делото за настойничество: детето, което тя бе кръстила Стивън на собствения си син и което беше гледала три месеца, когато Иди започна да линее, и което бе държала и утешавала, и обичала после, когато Иди умря, трябваше да бъде дадено на семейство Пай. Те го кръстиха Ламар и го взеха от нея и си заминаха в един очукан стар пикап. Компания от корави като пирони мъже и жилести жени.

— Щата не го интересуват подробностите — отбеляза тя. — Той вярва в семейството и рода. Донякъде съм съгласна с това. Разбира се, от време на време бърка. Е, както и да е. Ако го обичат, ще бъде добре. Предполагам.

Сам не беше видял твърде много любов в това семейство, но нищо не каза. Автобусът дойде. Разбира се, мис Кони беше богата и

нямаше нужда да взима шибания автобус. Но също така не беше предвзета и ако автобусът бе достатъчно добър за бедните бели и чернокожи хора, които беше обичала, и те ѝ бяха отвърщали със същото, тя щеше да го вземе.

Тя се усмихна нещастно и се качи, докато шофьорът товареше големия ѝ багаж в багажника. Сам я гледаше, докато тя си търсеше място. Автобусът потрепери, когато шофьорът включи на скорост, и точно в мига, когато потегли, Кони се обърна и очите им се срещнаха. Сам се усмихна лекичко и тя му се усмихна в отговор и изчезна завинаги. Винаги се чудеше, ако беше извикал: „Кони, не заминавай, по дяволите, остани с мен. Кони, обичам те, моля те, не си отивай, ще се оправим.“

Но не го направи и знаеше, че е постъпил правилно. Беше женен с три деца и бременна жена. Какво можеше да се направи? Нищо. Така че Кони замина с автобуса и това беше всичко.

Където някога беше къщата ѝ, сега имаше петдесет и на направената с вкус табела, там, където някога беше стояла пощенската кутия на Лонгейкър, сега пишеше „*Лонгейкър Медоуз, клон на компанията «Бама»*“. Къщите бяха бели и изглеждаха просторни и удобни за живеене, въпреки че бяха пръснати с толкова скована ортодоксалност по мрежата от нови улици, че нещо нямаха вид на много спонтанно и живо място.

Сам зави, наблюдавайки шибания Дуейн Пек да свива след него, но скоро забрави за заместник-шерифа, докато се опитваше да се справи с бъркотията от маниерно наименовани нови улици. Те бяха нещо, с което трудно можеше да се справи. Почувства се засмукан във водовъртеж от къщи, които изглеждаха *напълно еднакви*. Кога бе станало това, зачуди се той. Но по едно направо религиозно чудо единственото, на което бе станал свидетел през своите осемдесет и шест години, се оказа на „Беърфут Бой Гарт“, както безсмислено беше наречена улицата, и скоро попадна на къща, която едва ли се отличаваше от всяка друга освен по номера си 10567. Как, за бога, можеше да има още десет хиляди други къщи на тази малка улица? Както и да е, той зави по автомобилната алея и остана седнал няколко секунди.

Сега, когато може би имаше най-голяма нужда, една благословена вълна яснота го заля. Почувства се съсредоточен, жив,

силен. Знаеше точно защо е тук и какво трябва да научи. Той слезе и отиде да почука на вратата. Млада чернокожа жена отвори с очи пълни с враждебност.

— Да? — попита тя.

Той беше леко слисан — повечето хора в тази част на града го наричаха аксиоматично „сър“. Вероятно защото го разпознаваха или от уважение към възрастта му.

— А, търся Люсил Паркър.

— За какво?

— Стара работа. Заради едно писмо, което ми написа.

— Да не сте някоя от белите отрепки, проповядващи сегрегация чрез Библията, дошъл да й каже, че Господ е взел другата й дъщеря?

— Мадам, завършил съм право в Йейл и Принстън. Въпреки че уважавам Библията, не съм проповедник. Става дума за Шайрил, да, но не вярвам, че Бог има каквото и да е общо с това.

— Тогава сте мистър Сам. Влизайте — каза жената. — Чухме, че ще наминете. Мама ви чака.

Тя го поведе през спретнатата къща. Сам беше учуден, че неграта живеят толкова добре. Кога се беше случило всичко това? Излязоха отзад, където старата лейди седеше на градински стол под малко недорасло дърво. Столът беше едно крехко, почти ефирно нещо, вероятно извито от напрежение. Тя беше огромна, ведра и едва ли не царствена в своята големина, седнала в своите най-хубави пурпурни дрехи, проницателна и спокойна.

— Мисис Паркър — каза той, — аз съм Сам Винсът.

— Мистър Сам, помня ви от процеса.

— Да, мадам, аз също ви помня.

— Не, не ме помните — отбеляза тя. — Нито веднъж не погледнахте към нас, нито пък изобщо се интересувахте от нас цветнокожите. Нито веднъж не говорихте с нас. Никой никога не ни посети. Обадиха ни се от съдебната медицина и някой ни каза, че тялото на Шайрил може да бъде взето. Това е всичко, което получихме.

— Мадам, няма да ви лъжа. В онези години не приемахме твърде цветнокожите за човешки същества. Така беше. Бях човекът, който бях, и сега съм човекът, който съм. Но когато казвам, че си спомням за вас, истина е. Вие носехте черна рокля, защото все още бяхте в траур. Носехте бяла шапка с камелия на върха и воал. Съпругът ви беше с

черен костюм. Носеше очила с рогова рамка и куцаше. Мисля, заради нараняване при сраженията в Северна Африка. Дойдох заради това.

Той ѝ подаде писмото.

— Да?

— Не мога да си спомня някога да съм го виждал. Мисля, че някоя секретарка трябва да го е прибрала в досието.

— Защото не е било важно.

— Мадам, ако го бях видял, сигурно също щях да го прибера в досието. В него няма никакво доказателство.

— Само веднъж бял човек ми каза истината — каза мисис Паркър. — Беше Ърл Суагър. Той беше честен човек. Денят, в който го убиха, беше тъжен за целия окръг. Мистър Суагър каза, че ще открие какво се е случило с детенцето ми. Зная, че ако беше поживял, щеше да го направи честно и почтено, независимо какво и кой.

Сам се опита да бъде любезен.

— Мадам, ние открихме какво се случи на Шайрил. Реджи Фулър я уби. И си плати. Това е приключена сметка. Днес сметките не се приключват толкова честно. Но ние теглихме чертата на тази.

— Не, сър — каза старата лейди. — Зная, че момчето не го е направило, точно както написах в писмото.

Сам погледна писмото. Тя се цитираше почти дословно след всичките тези години: „Мистър Сам, зная, че момчето не би могло да убие Шайрил“, беше написала тя през 1957, седмица преди екзекуцията.

— Мисис Паркър, според науката всичко съвпаднаше. Кълна ви се. Може и да не съм от кресливите защитници на човешките права, но не съм и човек, който ще покрие доказателства.

— Не ми пука какво казват доказателствата. Това момче Реджи дойде у дома, когато Шайрил изчезна. Той говори с мен за нея. Погледна ме в очите. Бог не би му позволил да ме гледа в очите и да каже, че Шайрил му липсва, ако предната вечер я беше убил.

— Мисис Паркър, през целия си живот съм се занимавал с убийци. Черни или бели, те са различна направа. Могат да те гледат в очите и да ти кажат, че те обичат, и да те накарат да го повярваш и щом им обърнеш гръб, ще те ударят по главата с тесла, за да вземат часовника ти или да ти изпият кръвта, и ще го забравят още на

следващата секунда. Те не са нормални като вас и мен. За тях една лъжа изобщо не е от значение.

— Сър, това може и да е истина, но Реджи не беше такъв. Не разбирате ли?

— Мадам, фактите са си факти.

— Мистър Сам, мистър Ърл каза, че детективите ще дойдат да говорят с нас. Никога никакви детективи не се появиха. Как се нарича, когато разкриваш престъпление? Онова, което прави Коломбо.

— Коломбо е измислица. Разследване. Нарича се разследване.

— Никога не проведохте разследване. Намерихте си ризата, намерихте си кръвта и екзекутирахте негърчето на стола.

— Той беше виновен. Кой би си дал толкова труд, за да натопи момче като него?

— Мъжът, който уби детенцето ми Шайрил и който се разхожда наоколо и се смее през всичките тези години.

— Мадам, помислете какво казвате. Мъжът би трябвало да намери Реджи, да проникне с взлом в къщата му, да вземе ризата, да я занесе на местопрестъплението, да я натопи в кръвта на дъщеря ви, да откъсне джоба, да го пхне в мъртвата ръка на дъщеря ви, да се върне в къщата на Реджи, отново да проникне вътре и да скрие ризата под матрака. Кой би направил нещо толкова откачено? Ако не беше направил каквото и да било, само щяхме да намерим трупа и никакво доказателство, което да сочи към заподозрян. Без този проклет джоб и кървавата риза няма доказателство, няма случай, няма нищо. Само едно мъртво момиче.

Тя нито премигна, нито отклони погледа си, а го гледаше право в очите.

— Зная всичко това. Но... имал е време. Не ограничено време, като например една нощ. Имал е цели четири дни от момента, когато е убил момичето ми, докато мистър Ърл откри тялото. Могло е да се направи.

Всичко беше заради проклетата телевизия! Всеки се смяташе за Коломбо или Матлок, или подобен и щом някой техен близък биваше убит, хората мислеха, че в това има нещо повече. Сам погледна в налудничавите стари очи на мисис Паркър. Тя се беше насъсквала по този въпрос с десетилетия и бе измислила една проклета конспирация за смъртта на дъщеря си. Никой не искаше да приеме противната,

проста, ирационална истина, както в случая: цветнокожо момче е изгубило самоконтрол и с камък е смазало до смърт горката й малка дъщеря.

— Мисис Паркър, никога не се случва по този начин. Просто не става така.

— Мистър Сам, виждам по очите ви какво си мислите. Мислите си, лудата стара цветнокожа жена обвинява бял човек. За всяко нещо виновен е не белият. За всичко е причина расата и всички цветнокожи мислят само за това. Нали така си мислите?

Тя го гледаше с яростно блеснали очи.

— Сестро, аз...

— Това си мислите, нали? Кажете ми!

Той въздъхна.

— Предполагам, че е така. Има някои неща, които не мога да преодоля. Някои подозрения срещу всички ви. Не съм възпитан както трябва.

— Тогава нека ви кажа нещо, което ще ви изненада. Не мисля, че бял мъж го е направил. Мисля, че е цветнокож.

Това направо го гръмна. Беше последното нещо, което очакваше. Възрастната жена го обърка здравата.

— Какво искаш да кажеш, сестро?

— В онези дни онова, което непрекъснато повтаряхме на нашите момичета и аз трябва да съм го казвала стотици пъти на Шайрил, бе: никога не се качвай на кола с бяло момче. Бялото момче иска само едно нещо от теб, а ти не трябва да му го даваш. Може да е дружелюбен, може да е мил, може да е красив, може да е самият дявол, но иска само едно нещо, момиче. И ако му го дадеш, ще те намрази и щом черните момчета го научат, и те ще те намразят, но ще се опитват да получат същото от теб и наистина ще се ядосат, ако не им го дадеш. Така че зная, че не се е качила на никаква кола с бял мъж. Някой цветнокож е направил това с нея.

Сам премигна смутено. Старата лейди беше умна. Не като белите, не умна с мъдри мисли, но някак си разбираше нещата. Беше видяла основното. Той познаваше много детективи, които не бяха толкова хитри.

— Мистър Сам, вие сте най-умният човек в този окръг. Вие сте дори по-умен от стария Рей Бама или Хари Етъридж и неговия син, по-

умен сте от Ърл Суагър. Вие отървахте неговото момче Боб Лий, когато цялото правителство на Щатите твърдеше, че е убиец. Пипнахте Джед Поузи, за да прекара злите си черни дни в затвора. Сега сте стар човек, а аз съм стара жена. Скоро и двамата ще си идем. Не може ли, моля, още веднъж да прегледате този случай? Просто така, че когато си идете, да знаете, че накрая сте си свършили работата също толкова добре, колкото в началото.

— Ами...

Той се замисли затова. Неговият живот беше лишен от съмнения. Той беше напълно вярващ. Мразеше ревизионизма, измиването на ръцете след събитията, отвлечени проучвания, целия дух на двусмислиците и ироничната двойственост, които през деветдесетте години се бяха превърнали в американски стил. *Мразеше* го. Проклетата черна жена искаше да се превърне в това, което мразеше.

Но... време беше. Тя е права. Технически не беше невъзможно. Защо някой ще направи подобно нещо, надхвърляше въображението му, но това бе, технически погледнато, възможно по законите на материалния свят. А и онова за черния мъж, който го бил направил, беше много интересно.

Като чиста загадка, като чист интелектуален проблем всичко това силно го предизвикваше.

— Мозъкът ми вече не е онова, което беше. Замъглява се. Разбърква се от яд. Не мога да намеря чорапите си. Изглежда, сякаш някакви хора ми крият нещата. Но ако имам пак някой прояснен ден като днес, ще погледна отново документите по случая или онова, което е останало от тях. Ще ги прегледам, но не очаквайте кой знае какво. Не мога нищо да ви обещаая, мисис Паркър.

— Сър, Бог да ви благослови.

— Не ме наричай сър. Казвай ми Сам. Всички го правят.

23.

БЕШЕ СЪНЯТ за футболния мач, но в по-късния му вариант. Ламар Пай и бащата на Ръс, Бъд, бяха на футболния му мач. Това беше през 1981 и Ръс бе на осем. Той не беше много добър играч. Всъщност игра само през тази година. Ламар каза:

— Мисля, че шибаното момче има прекалено много женско у себе си.

— Сигурно е, че не го бива много в спорта — съгласи се Бъд. — Трябва да видиш по-малкия му брат. Този малък синковец е като жребец. Трудно можеш да го накараш да се откаже.

— Харесвам това у мъжете и момчетата. Когато не се отказват. А старият Ръс — обясни Ламар — не само прекалено често се отказва, ами направо не започва.

Двамата възрастни на страничната линия се засмяха дрезгаво и сякаш всички там зяпаха бедния малък Ръс, чакайки го да прецака нещата.

Не трябваше дълго да чакат. Защото беше прекалено малък, за да играе в нападение, и не достатъчно бърз за бранител, бяха го сложили на позиция, наричана „поддържащ защитник“. Тя изискваше големи познания за футбола, за които той просто нямаше талант, и треньорите винаги крещяха по него, защото не е където трябва или реагира бавно. Никога не се чувстваше спокоен. Когато се хвърляше към линията на защитата, неизбежно някой пас политаше към мястото, което току-що бе напуснал. Когато стоеше неподвижен, за да получи пас, някой пробиваше линията и преораваше дупката, която той трябваше да запушва. Сезонът бе ужасен и той копнееше да напусне, защото не беше роден с този хладнокръвен инстинкт, който по-малкият му брат притежаваше в изобилие, а, честно казано, си бе нескопосан.

— Хайде, Ръс, спри ги — изкрещя баща му.

— Хайде, Ръс, можеш да го направиш — изрева големият стар Ламар с конска опашка, привлекателен, очарователен, с големи бели зъби и огромен сърп в ръцете, който точеше с арканзаски брус,

прекарвайки го нагоре-надолу по зловещо извитото острие със звуци, каращи кожата да настръхне.

Ръс беше толкова погълнат от тях, че пропусна началото на играта и когато накрая се върна към нея (треньорите крещяха името му), изглежда, едно едро чернокожо дете от другия отбор се бе стрелнало наляво и след това бе пробило от външната страна и вече беше отвъд мястото на мелето и нямаше никой друг наблизо освен бедния Ръс.

Насилвайки се да търчи, Ръс избра изненадващо добър ъгъл спрямо тичащия защитник и се понесе към него. Но щом наближи, видя колко голямо е момчето, колко яростно изпълнено с енергия и решимост, как краката му блъскат като бутала земята и по някакъв начин пламът на Ръс бе укротен. Въпреки че всички ревяха: „Удари го ниско долу“, той го блъсна високо. Те се счепкаха за кратко и Ръс имаше усещането за ярки светлини, може би звезди, за фучене на вятъра и после тъмнина.

Когато премигна, беше на земята, а лицето му бе покрито с брада от чимовете, цялото му тяло присвито от болка и щом се обърна, през болката зад очите си можа да види как бегачът продължава галоп си надолу по страничната линия, носен от одобрителните крясъци на тълпата, докато не пресече главата линия, за да бъде окичен с гирлянди и хартиени ленти.

Той се опита да стане, но татко му и Ламар се бяха изправили над него.

— Ръс, удари го *ниско* — каза с отвращение баща му.

Ламар вдигна сърпа. Като на кино острието му отрази блесналото слънце. Той беше Джейсън, Фреди Крюгер, онзи тип от „Вси светии“ — всичко в едно. Засмя се силно.

— Съжалявам, момче — каза Ламар, — но трябваше да послушаш татко си. Дойде време за рязане.

Фуууф! Острието се спусна.

Ръс се събуди в евтина хотелска стая в Оклахома сити с глава пълна с парчета стъкло, късове чакъл и безкрайни съжаления. Някой го съсичаше, но не беше сърпът. Някой чукаше.

— Хайде, Ръс — крещеше някой, — пак закъсна, по дяволите. Време е да тръгваме.

О! Това беше другият му баща, Боб Лий Суагър, още един истински мъж, който ще се разочарова от него. Ръс стана от леглото.

— Това не е ли незаконно?

— Не и ако не я криеш.

— Но тя е скрита.

— Майко мила, току-що е паднала от поставката за пушки ей там.

Боб посочи към празната поставка за пушки над седалката в своя пикап. В момента бе плъзнал зад седалката Мини-14 в калъфа плюс хартиен плик с три заредени пълнителя, побиращи по двадесет патрона и огромния за четиридесет — едно извито нещо, което приличаше на сплескан банан.

— Кое ченге ще ме тормози? Тук е Оклахома.

— Незаконно е — каза Ръс. — Ако баща ми те пипне с това, отиваш в затвора.

— Е, аз никога не бих се забъркал с баща ти, така че най-добре да измислиш начин да го разубедиш — каза Боб, плъзгайки и 45-калибровия „Командър“ в кобур зад седалката заедно с резервните пълнители.

— Не знам — каза Ръс. — Започва да става опасно.

— Ще става още по-опасно. Ти ще караш.

Двамата се качиха. Бяха на паркинга на „Холидей Ин“ и се готвеха да посетят генерал Джек Прийс от „Дж.Ф.П. Текнолъджи“.

— Какъв беше адресът? — попита Ръс.

Боб му каза.

— Мисля, че е близо до летището.

— Давай, младши.

Известно време пътуваха в мълчание. После Ръс се обади:

— По-добре да ме светнеш накратко за някои неща.

— Защо?

— Ако ти и аз ще правим книга за снайперска стрелба и се окаже, че не знам и грам за това, този тип ще ни изхвърли с ритници по гъзовете и няма нищо да получим.

— Какво искаш да знаеш? Какво е усещането? Често са ме питали за това какво е усещането.

— И какво е?

— Нахално пале.

— Добре де. Защо го мразиш?

— Кого, Прийс?

— Аха.

— Не го мразя. Той е добър човек.

— Мразиш го. Усещам го. Дори зад прочутата Суагърва сдържаност го мразиш.

— Беше добър офицер. Ръководеше по-добра програма. Неговите хора постигнаха стотици, може би хиляди убийства. Те спасиха живота на стотици, може би хиляди американски войници. Той е добър човек, патриот, вероятно баща и републиканец. Защо казваш, че го мразя?

— Мразиш го.

— Е... има едно нещо. Няма да го разбереш. Бих го казал на друг снайперист и на никого другиго. Онова, което ти казах преди това, е важното. Той е добър човек, голям офицер.

— Трябва да ми кажеш. Няма да мога да се оправя с това, ако не ми кажеш.

Боб замълча. Чудеше се дали притежава уменията да изрази онова, което му беше на сърцето. Или енергията. По дяволите това момче и неговото нахалство и склонността му да измисля дяволски добри въпроси.

— Ако напишеш книга, *не можеш* да го включиш. Никога. Разбра ли?

— Да, сър.

— Не искам да се говори, че Боб Лий Суагър е казал тежки думи за един американски войник, който добросъвестно и заради дълга и честта е рискувал живота си за свята страна. Не искам. Това са глупости. Това убива страната.

— Кълна се.

— Тогава сега ще ти го кажа и никога повече не искам да чувам за него.

— Да, сър.

— Става дума за убиване.

Ръс нищо не каза.

— През войната — продължи Боб — смъртта се явява под три форми. Обикновено идва отдалеч, носена от мъже, които никога не

виждат труповете, оставащи след тях. Такива бяха повечето убийства във Виетнам. Предимно Б-52 ги извършваше. Човече, те превръщаха онази шибана джунгла в пюрے и смилаха всичко в радиус от четвърт миля. И артилерията. На земята артилерията извършва по-голямата част от убиването. Кралицата на сраженията. Така я наричат. Може да не ти харесва, но така стоят нещата.

— Да — подхвърли Ръс.

— Втората е със сгорещена кръв. Престрелка. Виждаш някакви форми да се движат и стреляш. Някои от тях престават да се движат. Може никога да не ги видиш отблизо и никога да не разбереш дали си улучил или не. Или пък обратното: може да видиш как някой дребен шибаняк пада, виждаш как откосите го прерязват. Такива неща. Това е истинска битка. Или ти него, или той теб. Може да не ти харесва, но го правиш, мамка му, защото ако не го направиш, ти ще си онзи, който ще се прибере у дома в чувал.

— Да, разбирам.

— Третата и последна форма е хладнокръвното убиване. Това е, което ние правим. С „ние“ имам предвид снайперистите. От половин миля насочваме оптически мерник към човек, дърпаме спусъка и го наблюдаваме как утихва. В това няма нищо красиво, но бих казал, че е необходимо. *Вярвах*, че е нужно. Зная, че това кара хората да нервничат. Ти си смъртта. Наричат те фирма за убийства и бог знае какви ги говорят зад гърба ти. Мислят, че си болен или смахнат. Такива работи. Или че ти харесва.

— На теб ти е харесвало.

— Да, но въпреки това може да се прави разлика. Някак си може да се прави разлика. Не съм стрелял по жени и деца и не съм убивал никого, който не е искал да ме убие. Ако на някой му е трудно да приеме това, майната му. Аз бях ловец. Това се нарича честно преследване. Влизаш в джунглата или покрай просеките с оризищата. Ти преследваш своя враг и се опитваш да намериш позиция, където не може да те докопа. Премахваш го. Улучваш го, по тебе стрелят. Изгубихме много хора. За нашите глави бяха обявени награди. Виетконг оцени главата ми на десет хиляди пиастъра и най-накрая едно руско копеле ги спечели, но това е друга история. Онова, което правехме, беше война. Намери и унищожихме врага. Застреляй го. Направи го и си върви вкъщи. Изпълни мисията.

— А армията...

Той замълча. Нещо в него се отвращаваше от това, но трябваше да го каже.

— Различна доктрина, разработена за пръв път по този проект „Невидимо лъчение“ и след това приложена от „Оцелот“, Снайперската школа на 7-а пехотна дивизия. Онова, което правеха, бе да вкарат екипи от четирима човека в зоната. Трима пазачи с автомати и снайперист с карабина. Обичаха да го правят веднага след прочистване. Така че Чарли^[1] щъкаше и се чувстваше сигурен. Мислеше, че нощта е негова. Стрелецът имаше онова, което те наричаха М-21, което беше М-14 в натовски калибър 7,62 или .30 инча, Ръс, преработена за по-голяма точност от армейските оръжейници. Тя имаше устройство за подавяне на шума. След като си ходил на кино, ще го наречеш заглушител. Плюс прибор за нощно виждане AN/PVS-2, наречен „Старлайт Скоуп“. И така тези момчета сядат в джунглата и просто чакат. Снайперистът с оптиката, а другите момчета с биноклите си за нощно виждане. Ако забележат нещо, снайперистът заема позиция. Насочва оптиката към нещото. Вижда се така, сякаш се движи през зелена вода, но го вижда на разстояние до осемстотин ярда. Жълтите никога не знаеха какво ги уцелва. Не можеха да разберат къде е скривалището на снайпериста, защото не се чуваше звук. Не можеха да повярват, че ги вижда, но през оптиката, светла като бял ден, можеше да ги повали. Много попадения. Беше лесно. Едно момче имаше сто и петдесет убийства само за пет месеца. Убиваха по пет-шест човека на нощ. Войници ли улучваха? По дяволите, на осемстотин ярда пред старлайта кой би могъл да каже? Щом са се движили през нощта, предполагам, че са били войници, но може би са били деца, които са отивали при семействата си, или семейства, които са се опитвали да се придвижват през нощта, така че да не започне тактическата авиация да ги трепе. Кой знае? После в 7.00 хеликоптер евакуира екипа, мамка му, да изчезваме, и се връщат в базовия лагер за палачинки и хубава нощ във фабриката за броене на трупове.

— Разбирам — обади се Ръс. — Ти не си... не е било...

— Не знам. Още не съм наясно. Но е различно.

— Това не е било война — каза Ръс — и ако ти не искаш да го кажеш, аз ще го направя. Било си е чиста екзекуция.

— Дааа, както и да е, трябва да си траеш за това. Разбра ли ме? Забрави го и не съди толкова бързо хората, докато не се поставиш на тяхно място. А сега ето как ще направим нещата. Ще му кажа колко всички ние в морската пехота сме се възхищавали на армейския начин да се свърши работата. Те имат толкова повече убийства от нас. По дяволите, това е върхът. Да го накараме да се почувства на седмото небе.

— Ще разбере, че го гъбаркаш.

— Като нищо. Нали е генерал? Свикнал е да бъде ласкан.

Иска мястото му в историята да е сигурно. Ще иска да ни покаже малко екипировка. Синко, бил съм четиринадесет години сержант в Корпуса на морската пехота. Зная как работят тези пиленца.

— Ето там — каза генералът. — Виждаш ли ги?

Виждаше ги. Виденията се издигаха в зелена меланхолия, две, три след това четири, танкувайки много нежно, като движенията им се осветяваха от нажежения фосфор в тръбата на прибора, който беше снайперски прицел „Магнавок“. Последната дума на техниката — една леща, която наистина проникваше в мрака. Нито едно живо същество не можеше да мине пред него незабелязано в нощта.

Фигурките танкуваха и най-накрая едната дойде до червения кръст в центъра на зрителното поле.

— Давай — каза генералът. — Гръмни ги.

Беше прекалено лесно. Боб се бе прилепил до оптиката, усещаше приклада срещу себе си, а пръстът му беше на спусъка. Това беше някакъв вид М-16, само че подута и уголемена. Хватката му беше твърда като камък, а самото оръжие бе осигурено от торбите с пясък под него. Той натисна спусъка и оръжието се обади веднъж със звук, нещо средно между кашлица и кихане или може би хълцане. Нямаше откат, никакво усещане, че си стрелял, въпреки че механизмът се задейства и гилзата беше изхвърлена, а първата цел падна. Той съвсем леко мръдна червеното кръстче и стреля отново. Същата работа. Още два пъти.

— Край на мисията — каза генералът и щракна лампите, които изпълваха дългия стрелбищен тунел на осигурената му с пясъчни торби позиция. — Да видим как се справи.

Той се обърна към един компютър и натрака някаква команда. Отговорът дойде веднага.

— Възхитителна стрелба — обяви генералът. — Точно както се очакваше. Улучил си чисто десетката на първите две, прекъснал си линията на третата и отново си попаднал в десетката на четвъртата. Четири убийства. Изминало време: 3,2 секунди. Записан шум, ааа, под сто децибела, което е колкото силата на звука, ако някой стреля с въздушен пистолет.

Генералът се протегна, натисна един бутон и топлинният оптически мерник умря. Боб остави на торбите с пясък пушката, която изглеждаше странно раздута с голямата оловносива тръба върху ѝ. После погледна надолу по стрелковата полоса към целите си в края на тунела и видя плоски метални силуети, очевидно върху някаква транспортна лента, която им придаваше неравномерните движения на патрулиращи човешки същества.

— Как ги отоплявате?

— Всъщност ти стреля по обикновени домакински уреди. Току-що гръмна четири тостера. Или по-точно, техните нагреватели. Поздравления.

— Няма инфрачервен източник на светлина в този прибор — отбеляза Боб.

— Няма — потвърди генералът. — Вече сме надскочили това. Надминали сме всяка естествена светлина при оптическите мерници „Старлайт“. Това ще рече пасивни инфрачервени лъчи. Няма лъч от инфрачервена светлина и няма нужда от осветяване. Проблемът с приборите с естествена светлина беше, че не работят в пълна тъмнина, не работеха при дим или дъжд. Включително на дневна светлина. Бяха ограничени. „Магнавокс“ поглъща всичкото инфрачервено лъчение от мишената с помощта на едносъставна силиконова несферична леща. Излизащият и събиращ се в една точка лъч се сканира хоризонтално от осцилиращо огледало и след това се фокусира върху вертикално подредена редица от шейсет и четири бобини, детекторни елементи, които превръщат инфрачервената енергия в електрически сигнали. Изходният сигнал от всеки детектор се предава на високочувствителен предусилвател. Сигналите от шейсет и четирите предусилвателя се обединяват в един-единствен съставен видеосигнал. После съставният видеосигнал се усилва и вкарва в миниатюрна катодно-лъчева тръба,

която се вижда през окуляра на прицела. Това си е Ем Ти Ви за снайперисти.

— Страшно хитро — отбеляза Боб. Прицелът наистина приличаше на телевизор: една дълга четириъгълна тръба около 6x6 с голямото кръгло око отпред за екран.

— Е, изминахме доста път. Германците стреляха по затворниците в концлагерите. Така са тествали първото поколение оптически мерници „Вампир“. Ние стреляме по бракувани тостери.

— Може ли момчето да опита?

— Не, няма нужда — каза Ръс.

— Сигурен ли си, синко? — попита генералът.

— Всичко е наред — отговори той.

Генералът отново се обърна към Боб:

— Не само че термичният оптически прицел е най-голямото усъвършенстване в електрониката за нощно виждане, но онова, което продаваме, е цяла система. Ние продаваме „Магнавокс“ в комплект с пушката. Монтираме го върху нея, произвеждаме наш собствен заглушител и правим комплект. Предоставяме и треньори плюс гореща линия за технически проблеми, както и помощ при извънредни случаи. Това не е М-16.

— Чувствах я по-тежка от обикновено.

— Това е „Найт-Стонър“ SR-25, калибър .308, стреляща с дозвук заряд. Плюс нашият заглушител „MAW-7“. Невероятно тиха, точна и смъртоносна, нали? Шумът от изстрела се предизвиква от газовете под високо налягане, които внезапно изскачат от дулото, когато куршумът излита. Намаляването на налягането води до по-слаб шум. Ние намаляваме налягането чрез увеличаване на обема за разширяване на газовете, намаляване на температурата им и забавяне на излизането им посредством поглъщане и турбуленция. Мамка му, това е добър комплект!

— Да, така е — потвърди Боб.

— Няма нищо общо със стария ти Ремингтън-700?

— Няма да ми е приятно да се изправя със старата си пушка срещу човек, екипиран така.

— Не би имал шанс. Нощта принадлежи на човека, който може да вижда в нея. Представи си попаденията, които можеш да осъществиш с този комплект.

Боб се изправи. Демонстрацията беше завършила.

— Хайде да се върнем — каза генералът. — Ще говорим в кабинета ми.

Джек Прийс беше нисък и набит мъж, с къс врат, характерен за мнозина шампиони по стрелба. Беше красив и много докаран, с грива сребриста коса и приятни обноски. Излъчваше увереност и обаяние. Кожата му беше със загар, а зъбите му бяха бели, изкуствени и съвършени.

Той ги поведе обратно от стрелбището през работилници, където системата: карабината „Найт“, приборът за нощно виждане и заглушителят се събираха в комплект след сглобяването, прострелването и разглобяването — една пластмасова кутия, готова за изпращане (без съмнение за доста кръгла сумичка) на елитните снайперски части в света: „Делта“, „Тюлен-група 6“, един батальон рейнджъри, екипът за спасяване на заложници на ФБР, различните спецчасти на полицията в големите градове.

— Тази „Найт“ ни дава огромно предимство дори в сравнение с М-21. Можем да измъкнем изключителна точност, около една ъглова минута^[2] при полуавтоматична стрелба. При втория и третия изстрел, без да сменя положението си, стрелецът попада в една и съща точка. Точността е като при оръжие с плъзгащ се затвор. Но, Боб, времето на тези пушки мина. В края на това десетилетие всички световни елитни снайперски екипи ще стрелят с полуавтоматични оръжия.

— Мисля да запазя моята карабина още малко — каза Боб и генералът се засмя.

Той ги въведе в кабинета си — малко помещение с покрити с ламперия стени. Едната от тях беше окичена с награди от стотици забравени шампионати по стрелба с карабина из целия свят, както и със снимки на мъже с пушки, стоящи или коленичили около трофей. Всеки от тях държеше по някоя красива снайперска карабина в ръка. Боб видя и прочете една история на състезанията по стрелба, гравирани върху месингови табелки: Зонално армейско първенство, 1977; Панамерикански игри, шампионат по стрелба в изправено положение, 1979; Национална асоциация по стрелба, високо майсторство, Алабамски шампионат, шампион по стрелба от седнало положение, 1978, и така нататък, и така нататък.

— Нямам уимбълдънската купа — каза генералът. — Най-добрата ми година, но ти я взе. През седемдесет и първа.

— Сър, ако знаех, че има празнина във витрината ви с награди, щях да пропусна един или два изстрела.

Генералът се засмя:

— Разбира се, всичко това са глупости, но тук през цялото време идват клиенти. Това ги впечатлява. А сега, джентълмени, какво искате? — Той запали пура и се облегна удобно в стола си, сякаш очаква с нетърпение едно приятно прекарване.

— Сър — започна Ръс, — бях нает за съавтор на историята на Боб Лий Суагър от „Президио Прес“ в Сан Франциско. Искаме да се опитаме да обрисуваме по-широката основа на историята му, която ще включва американските снайперисти във Виетнам и техните учебни програми и как те са повлияли на войната. Няма много данни за армейските снайперисти, въпреки че, както разбрах, те имат много по-високи бройки от морските пехотинци.

— Това нямаше нищо общо с качествата на хората — каза генералът с лекота, постигната от практиката му на началник. — На ниво сержантски състав всички американски родове войски разполагат с крайно талантиливи и мотивирани хора. Морските пехотинци останаха твърдо свързани с точната стрелба като сърцевина на своята служба. Това е правилно, както историята многократно е доказвала. На армията беше възложено да разработва и усвоява най-новите технологии за водене на сухопътни сражения. Това беше моята задача. Оттам произлезе „Оцелот“. Започнах в началото на петдесетте, опитвайки се да разработим технология, която щеше да предостави нощта на американските снайперисти.

— Оптически прицел М-3 — намеси се Боб.

— Боклук — каза генералът, изпусвайки голямо кълбо дим. — Обемист, груб, ужасен, с уморителна склонност да показва растителността по-ясно, отколкото врага. Толкова тежък, че можеше да бъде монтиран само върху лека пушка, като например недорасла карабина. Но... беше едно начало.

— Да, сър — съгласи се Боб. — Без съмнение, ако имахме вашата екипировка в Нам, можехме здраво да им наричаме задниците.

Генералът не го слушаше.

— Знаеш ли каква беше разликата между армейската снайперска програма и тази на морската пехота? Имам предвид казано направо? Обичам бойния дух на морските пехотинци, но нашите резултати бяха много по-високи. Знаеш ли защо?

Ръс пребледня вътрешно. Знаеше, че това е последното нещо, което Суагър би искал да чуе от този ухилен саморекламирац се павиан.

— Не, сър — с равен глас отговори най-накрая Боб.

— Морската пехота някак си не успя да се обвърже на концептуално равнище с технологията. На някакво подсъзнателно ниво те още вярваха в романтичната идея за личния героизъм. Отказаха да влязат в модерните времена. Вие, снайперистите от морската пехота, бяхте като пилотите от Първата световна война или каубоите, размахващи револвери и тръгващи сами да се сражават с врага един на един. Ние вярвахме в екипния дух, модерната технология и броенето на трупове. Нашите бройки бяха толкова по-високи. Ние виждахме същността на нещата: ставаше дума да се убиват враговете, а не да се дуелираме с тях. И нашите снайперски екипи влизаха в зоната и не оставяха нищо освен отпечатъци. Когато повахме някой виетконговец, не го брояхме, докато на следващата сутрин не можехме да стъпим с ботата на гърдите му. Наричахме ги „отпечатъци“.

— Да, сър — каза сдържано Боб с безизразно лице. — Сигурно е, че бих искал да поработя в джунглата с такава екипировка.

След като си каза репликата, генералът се върна към техническите подробности и тайните.

— М-3 беше голям напредък в сравнение със системата М-2 от Втората световна война. Въпреки това в Корея войниците я мразеха, а самата армия не я разбираше истински или не искаше да го направи. Моя беше идеята да се вкара в нощния бой и да се направи опит за изработване на доктрина. За щастие някой прочел идеята ми в „Инфантри Джърнъл“ и ми беше дадена възможност да практикувам онова, което проповядвах. Нарекохме проекта „Невидимо лъчение“ и го разработвахме в Кемп Чафий. Там се опитахме да измислим как да се провеждат операции през нощта с прибори за нощно виждане. Бяхме вързани за проклетите М-3. Но поне можяхме да покажем на момчетата по изследванията и разработките какво е нужно за воденето

на нощен бой. До този момент никой не знаеше с точност. Просто бяха изкопирали германския прибор.

— Разкажете ни за „Невидимо лъчение“.

Генералът се впусна в дълъг и донякъде самохвален отчет за проекта и скоро стана ясно, че проблемът с него няма да бъде да го накараш да говори, а да млъкне. Бръщолеването му скоро се превърна в представление, в монолог на един-единствен актьор, прекъсвано от театрални издихвания на облаци дим. Приличаше на бога на войната, на самия Марс, седнал там под умерено посивелите си коси, докато облаци се виеха и обявяваше присъди. По-голямата част от представлението му сякаш беше посветено на незначителни въпроси, като опита му да намери подходящата бройка хора, които да бъдат в зоната на действие и да осигурят сигурност на снайпериста. Месеци били прекарани в определяне на това дали шест, осем или десет души са по-подходящи, а крайният избор бил четирима, като се има предвид, че самият стрелец би могъл да върши двойна работа при престрелка с автомат. Бил е изпробван терминологичен речник за нощен бой, проучено било разчитането на карта през нощта, както и нощната навигация, разработени били радиотехники. Стрелбата била сравнително късен дял от всичко останало.

— Около 55-а стигнахме и до стрелбата.

— Какво използвахте за мишени? Както казахте, германците използвали хора.

— Официално? Официално мишени, излъчващи топлина, не бяха задължителни, защото едва бяхме започнали да разбираме принципите на естествената светлина, имам предвид пасивното нощно виждане. Използвахме активното инфрачервено излъчване на М-3. Използвахме инфрачервения лъч като прожектор за търсене. Можехме да отстреляме всичко. Но имаше балистичен компонент в проекта, който изискваше изпитание на зарядите с живи организми. Неофициално стреляхме по овце и кози. За предпочитане беше едър рогат добитък, защото дихателната им система е най-близка до човешката, но нямах куража да гръмна говедо с куршум, който в най-добрия случай генерира кинетична енергия някъде между калибър .38 Спешъл или олекотени .357 Магнум.

И продължи без спиране с разработването на приборите, проблемите със скобите, с които се закрепвали, трудностите с лентите,

стягащи корпуса на прибора, и така нататък, и така нататък. Ръс си помисли, че ще задреме.

— Любопитен съм — най-накрая се обади Боб и Ръс разбра, че е изиграл цялата дълга боя, подхранил е егото на мъжа, минавайки през тъпата лекция за „индивидуалния героизъм срещу екипния дух и броенето на трупове“, за да стигне най-накрая до това, което го интересуваше — какъв административен контрол се е упражнявал над приборите? Беше ли това стандартната армейска оръжейна бюрокрация, или е била по-строга? Кой всъщност е контролирал приборите? Тези М-3?

— Технически аз, но за истинската администрация на проекта отговаряше моят главен сержант Бен Фаръл. Много добър подофицер. Убиха го край Да Нанг през 64-а.

— Кой контролираше ключовете от оръжейния склад?

— Ами... какво общо има това с всичко останало?

Настъпи неловко мълчание.

Тогава се обади Ръс:

— Истината е, че мислим, че в книгата има потенциал за филм. И причината да искам да говорим за нощно виждане е, че ми хрумна идея за една смешна сцена. Млади войници проникват в оръжейния склад и открадват няколко прибора за нощно виждане. Използват ги да шпионират лагер на Женския армейски корпус. Няколко момичета с хубави цици. Цици и дупета. Филмите си падат по подобни смахнати неща.

— О, боже — каза генералът. — Защо просто не го измислите? За какво ви е моята помощ?

— Сержант Суагър настоява всичко да почива поне малко на действителността.

— Е, мога да ви уверя, че никой не е използвал нашите прибори, за да шпионира лагер на женския корпус. А ако знаехте поне малко за Женския армейски корпус през петдесетте, изобщо не бихте искали да ги шпионирате.

— Бихме могли да ги направим на сестри — предложи Ръс. — Това по-добре ли е?

Генералът направи отвратена физиономия.

— Холивуд — каза той. — Не, това е невъзможно. Имаше само два ключа за оръжейния склад. Всъщност три. Предполагам, че

командирът на базата имаше един, но той не ни се бъркаше. Ние имахме работилница, място в казармата и право да ползваме три стрелбища и различни полоси за щурмови занятия. Единствените два ключа бяха под контрола на главния сержант Фаръл, както и лично моя. А той беше прусак по отношение на дисциплината. Никой не използваше оръжията без наше позволение или знание. Което означава, че никой не ги е използвал. Точка.

Боб промени курса и остави нещата така.

— Смятате ли, че екипите бяха еднакво ефективни?

— Не — отговори генералът и издихвайки дълга струя черен дим, започна да обяснява разликата между екипите, различията между множество мунициии и разликите между трите карабини.

Нещата продължиха по този начин. Ръс се преструваше, че си води бележки, Боб го подбуждаше, задавайки внимателни въпроси за учудващо успешното ръководство на генерала в снайперистката школа „Оцелот“, за рекордната бройка убийства, след като успели да решат нарастващите проблеми със закрепването „Старлайт“ върху М-21. И така нататък.

Късно следобед Боб направи завой за още един опит.

— Сър, може ли още веднъж да се върнем на „Невидимо лъчение“? — помоли той.

— Разбира се, сержант.

— Ние с младежа постигнахме съгласие, че тази книга ще стане по-добра, ако включим някои личности в нея. Затова си мисля, в Чафий през 1954–1955 участваха ли някои изтъкнати личности? Колко голям беше екипът? Кой бяха тези хора?

— Обичайното. Добри мъже. Към финала представители на корпорация „Варо“ и „Полън Индъстрийз“, които в края на краищата получиха първите поръчки за прибора „Старлайт“. Няколко цивилни специалисти от армейската служба по разработка на бойни оптически прибори във Форт Девън. Вижте, имам снимка. Това интересува ли ви?

— Да, сър. Бих искал да я видя.

— Ето там на стената.

Той ги заведе до мястото и посочи фотографията между многото други. Подобно на останалите, тя показваше смесена група от цивилни и военни, застанали прави и коленичили. Самият Прийс, много по-слаб, но някак си по-суров, застанал приведен в първата редица и

стиснал в ръце карабината с монтирания огромен оптически прибор. Той носеше армейска тренировъчна униформа с име, изписано на бял бадж, и едно от онези глупави кепета, подобни на купол, които бяха на мода през петдесетте. Мъжете около него бяха бледни, невпечатляващи, незапомнящи се: приличаха на ръководители на полети от НАСА, леко смешни с делничните дрехи от тази епоха — повечето бяха по бели ризи с къси ръкави, спортни панталони и тромави обувки тип „Оксфорд“.

— Трябваше да ги накарам да си напишат имената — каза генералът, размивайки се. — Разпознавам само неколцина. Това е Бен Фаръл. Това е Боб Идингс от „Полън“.

— Кой е този? — попита Боб, сочейки към коленичил човек в края на снимката. Млад мъж с определено свадлив вид и масивна квадратна глава. Под дрехите си изглеждаше силен, а от лицето му гледаха две яростно пламтящи очи.

— Това момче — започна Прийс, — боже, спомням си го. Той беше от „Моторола“. Поне така мисля. Участва в проекта само две седмици, но се случи така, че тогава направихме снимката. Животът ми да зависеше от това, не мога да си спомня името му.

— Всички мъже ли бяха стрелци? — попита Ръс.

— Не. Бен Фаръл беше много добър стрелец. Не изключителен, но отличен.

— Кой провеждаше стрелбите? Екип?

— О, имаше само един стрелец — каза генералът, издишайки дълга струя пушек, подобна на драконски дъх — и това бях аз.

След като си тръгнаха, генералът поседя известно време напълно неподвижен. Пурата му изгоря докрая, но той не я докосна. Не се обади на приятелката си, нито на дъщеря си или на жена си, с която беше разведен. Не звънна на своя адвокат или на някой от мъжете в борда на директорите, или на главния си инженер, или на някой от старите си приятели снайперисти от снимките по стената.

Най-накрая стана, отвори шкафа зад бюрото, извади бутилка „Уайлд Търки“ и си наля във висока чаша. Седна, погледа я известно време и след това се протегна за нея, забелязвайки, докато я вдигаше към устните си, че ръцете му още треперят.

[1] Име, използвано по време на Виетнамската война от американците за войниците от Виетконг. — Б.пр. ↑

[2] Термин в балистиката, използван за оценка на групирането на попаденията, корекция на стрелбата и т.н. — Б.пр. ↑

24.

ПРЕЗ НЯКОИ шибани дни човек не може да спечели. Дуейн, който отиваше да поспи няколко часа, след като целия вчерашен ден прекара в мотане из окръг Полк като опашка на стария Сам и отговаряйки на някои неизбежни полицейски повиквания, беше изтощен. Но стана рано сутринта и се зае с проверката на всички търговски обекти, които можа да намери покрай магистралата „Етъридж“.

Все пак попадна на следа доста бързо.

По дяволите, си каза той, когато индийката, която беше дневна смяна на рецепцията в „Дейз Ин“ при изход 7 на магистралата, каза: „Да, един по-възрастен мъж и един по-млад са се регистрирали вчера около десет. Има ли нещо нередно?“

Дуейн изпуфтя и изигра ролята на някой важен следовател и доста подплаши горката жена. Тя беше чужденка, с някаква шибана точка на челото (какво ли означаваше това?) и я накара да разкаже всичко. Били се регистрирали в десет, момчето изчезнало за по-голямата част от следобеда, мъжът провеждал междуцатски разговори през целия ден и си тръгнаха към шест с пикап, натоварен със спални чували, и формално погледнато, още разполагали със стаята или поне до времето, когато трябва да напуснат по обед.

Тя си спомни, защото обикновено хората не наемат стаи преди един, но високият мъж настоял.

Дуейн поиска да види списъка на телефонните обаждания, въпреки че нямаше заповед за претърсване. За щастие жената бе прекалено глупава, за да знае или й беше напълно безразлично. Той записа в бележника телефонните номера с едрия си смешен почерк, приличащ на детски.

После й благодари, взе си чаша безплатно кафе и в десет се обади по телефона.

Докладва на гласовата поща, включително телефонните номера, и след това седна да чака похвала. Но такава не дойде.

Звънна телефонът.

— Пек, къде си в момента?

— Тъъ, сър, на паркинга пред „Дейз Ин“.

— Връщай се в Блу Ай. Днес ще останеш при стареца. Разбра ли? Обади се да ми кажеш какво прави.

Това беше. Нито добре свършено, нито браво, а само връщай се на работа.

По дяволите, на някои хора не може да се угоди.

Ред Бама разполагаше навсякъде с експерти. Това беше едно от удоволствията да си Ред Бама. Така че звънна на един бивш експерт по комуникациите в „Саутуестърн Бел“, който се грижеше за телефонните му проблеми, и в течение на половин час прозвъня номерата, на които Боб се беше обаждал.

Единият беше на Пентагона в Армейската служба за исторически архиви. Другият беше на фирма в Оклахома на име „Дж.Ф.П. Текнолъджи“ Бяха нужни още няколко обаждания да стигне до производството и значението на „Дж.Ф.П. Текнолъджи“. Когато го направи, той подсвирна.

Шибаният Суагър беше умен. Вече бе навлязъл в нещата и стигаше все по-близо и по-близо до тайни толкова грижливо и професионално заровени преди повече от четиридесет години. Беше силен противник, най-добрият, който се бе изправял срещу Ред от много години.

След това Ред се обади на един адвокат в Оклахома, когото познаваше, добър човек, който, както се казва, беше в час. За немалък хонорар адвокатът можа бързо да наеме лицензиран частен детектив и той спешно установи наблюдение на „Дж.Ф.П.“, след като откри на фирмения паркинг зелен пикап „Додж“ със странен небоядисан калник и регистрационен номер от Аризона.

Адвокатът докладва на Ред, който отдели един миг, за да оцени високо постигнатото: „*Пипнах те, хитро копеле!*“ И после даде още и съвсем точни нареждания:

— Искам само едно нещо. Само часът, когато напускат офиса, определен от място за наблюдение колкото може по-далеч. Не искам, и нека кажа това отново, защото харесвам звука на собствения си шибан

глас, не искам никакво проследяване. Никой не трябва да ги следва. Този тип е прекалено хитър — каза той на адвоката. — Не зная с какви хора разполагаш в Оклахома сити...

— Добри, мистър Бама.

— Да, хубаво, но не са толкова добри. Този мъж е много, много хитър и има инстинкти за опасност, които не би повярвал, че са възможни. Гарантирам ти: ще види всяка опашка, която му сложиш, и ако това стане, всичко, което следва, ще се разпадне. Разбра ли?

— Да, сър.

— Часът е много важен. Междувременно аз ще обмисля това — каза Бама — и ако се нуждая от услугите ти, ще ти звънна. Очаквам да си на разположение.

— Мистър Бама, никога не сте разговаряли с мъж, който да е повече на разположение.

— Значи в Оклахома сити ги отглеждат — отговори Бама.

Той затвори телефона в малкия си кабинет, отпи още една глътка от гадното кафе от бара и след това усети нещо много странно на лицето си.

Бога ми, това беше усмивка.

Беше щастлив. Толкова щастлив, колкото не е бил, да речем, от години. Освен успехите на децата му нищо друго не го изпълваше с повече удоволствие от едно добро предизвикателство. И, боже мой, този Боб Суагър си го биваше.

Опита се да използва целия си интелект за решаването на проблема.

Ключът беше в колко часа ще напуснат „Дж.Ф.П.“ след посещениято. Ако си тръгнат скоро, с лекота могат да се върнат в Блу Ай, преди да се мръкне, което не беше добре, защото не смяташе, че може да задейства силите си и да подготви достатъчно бързо онова, което бе намислил. Всичко трябва да си е на мястото. Ако се върнат по-късно, ще пътуват през нощта. Това изобщо не му харесваше. Не искаше да организира нощно нападение. Прекалено опасно е на открит път. В града работата беше друга, но на открита магистрала в провинцията и през нощта с хитро копеле като Боб Лий Суагър — това си беше направо несигурно и ако нещата се сговняха, кой знае кога би получил друга възможност?

И така: да се надяваме, че ще прекарат още една нощ в Оклахома сити и ще се върнат сутринта. Това ще ги вкара в района приблизително в ранния следобед, което му осигуряваше достатъчно време.

Значи да предположим, че те ще се върнат от Оклахома сити утре. Следващият въпрос: по кой път ще тръгнат? Нормалният човек би направил нормалното: ще тръгне по щатско шосе 40 в отсечката му до Форт Смит, после ще свърне на юг по магистралата, която Холис беше кръстил на баща си, надолу до Блу Ай. Или може би от чиста сантименталност Боб щеше да пропусне новия път и да избере побавното и ужасно шосе 71. Баща му беше умрял там, а може би и на него щеше да му се случи същото. Обаче се съмняваше, че Боб ще е толкова сантиментален. Неговата природа в основата си беше практична. Чувствата бяха за късно през нощта, когато денят е свършил.

На Ред му се искаше главно да разбере как са стигнали до града. Суагър не беше от типа, който минава по един и същи път два пъти. Той придърпа картата, мечтаейки да разполага с нещо по-изразително, по-разбулващо. Искеше данни, информация, цифри, факти, копнееше да се гмурне в тях.

Доста бързо видя, че всъщност има само два други пътя до Блу Ай. И двата бяха повече или по-малко преки пътища от изток на запад, обаче много по-малки от маршрута към Форт Смит. И двата изискваха слизане от щатско шосе 40 в посока Макалистър, след това поемане на изток по двете асфалтови ленти към Талихина. Скоро след това се разклоняваха. Единият, Оклахома 1, следваше в продължение на петдесет и седем мили билото на планината Уашита от Талихина до Арканзас, където се превръщаше в Арканзас 88. Това беше висок път, на няколко хиляди фута надморска височина, с отлична видимост. Беше наречен, съчетавайки имената на градовете в двата му края, Талиблу Трейл и щатът го беше проектирал като красив път с планински изгледи от двете страни. Самият Ред беше карал по него едно „Порше“, което някога имаше, и си бе прекарал дяволски добре в онези далечни времена.

Другият път, Оклахома 59, пресичаше Оклахома 1 някъде почти по средата, след това се превръщаше в шосе 270, докато правеше завой на изток и минаваше успоредно на 1 и 88 по дъното на долината под

тях и накрая се сливаше със 71 малко над Блу Ай. Ред разбра, че това е пътят, на който лежи притежаваният от Боб в Блу Ай имот, където сега беше неговата каравана. Това беше логичният маршрут. Дали?

Той го разгледа: много просто. Висок или нисък път? Нямахше достатъчно хора, за да разиграе и двата варианта или поне не при изискването за максимална огнева мощ.

Високият или ниският път?

И после се сети за отговора.

Той е *снайперист. Стрелец*. Действа чрез зрението си. Целият му живот е изграден на виждането. Информацията, която получава от света, се състои изцяло от зрителни данни, които той обработва и от които взема решенията си. Той вижда и обича да вижда нещата отдалеч. Не обича изненадите. Обича той да е изненадата.

Високият път.

В съзнанието му се зароди план. Три коли и един пикап, идващи от различни посоки, впримчват Боб в средата, изблъскват го от пътя и го погребват с автоматен огън. Десетима мъже, които стрелят на автоматичен режим в първата секунда след катастрофата.

Звънна телефонът.

— Ало?

— Сър?

Беше адвокатът от Оклахома сити.

— Да?

— Току-що си тръгнаха.

Рей погледна часовника си. Исусе, вече минаваше пет. Няма да тръгнат за къщи тази вечер. Беше спечелил!

— Добра работа.

— Сър, намерихме стаите, които са наели. В „Холидей Ин“ до летището.

— Казах ти...

— Много дискретно, мистър Бама. Пряко не са задавани въпроси. Успяхме да влезем в сървър на хотелската верига. Резервирали са си стаите за две нощи. Трябва да напуснат утре сутринта в десет.

— Добре свършено — каза Бама. — Търсиш ли си работа?

— Мистър Бама, доволен съм където съм.

— Ще си получиш чека по пощата.

— Зная, че мога да разчитам на думата ви.

— Тя се чува във всеки град в тази страна — каза Бама, затваряйки. После бързо набра Хорхе де ла Ривера.

— Да?

— Екипът готов ли е?

— Да, сър. Всички кротуваха, починаха си. Момичетата, които изпратихте, наистина бяха добри. Всички са наебани или изсмукани, нахранени са и оръжията им са почистени.

— Ето как ще бъде изпълнено. Ще стане утре в ранния следобед на шосе Оклахома 1, на около десет мили източно от кръстовището му с 259. Нарича се Талиблу Трейл. Хубав високопланински път, немного оживен, би трябвало да е приятен, уединен и напълно открит. Ти разположи колите в обратната посока и го пусни да влезе в средата, след това затворете капана, така че да няма къде да избяга. Трябва да го избуташ от пътя. Веднага след това започнете да стреляте. И не спирайте, докато не го погребете. Имаш двойно предимство: изненада и огнева мощ.

— Звучи много добре. Миу bueno. Лесна работа. Ще го пипнем за вас. Но, сър, как ще разберем, че идва?

— О, ще ви съобщя по радиостанцията. Аз ще гледам.

— Ще се набъркате в това, мистър Бама?

— Не може да не ме видите — отговори той. — Просто погледнете нагоре. Аз ще съм човекът в самолета.

25.

САМ СЕ СЪБУДИ като в мъгла след една неспокойна нощ, но без сънища. Имаше дразнещото усещане, че нещо важно е насрочено за утре. В съда ли трябваше да се яви? Дали не трябваше да подаде иск? Или пък някакъв адвокат го е призовал да даде показания под клетва заради апелационна жалба? Но нищо не се оформи ясно, а проклетата прислужница беше забравила и кафето, и да го вдигне. Тази жена ставаше все по-немарлива. Наполовина бе взел решение да я уволни, но не можеше да си спомни името ѝ. Тогава се сети, че вече го е направил. Преди дванадесет години. После си спомни: мисис Паркър.

Това беше жената, която трябваше да уволни. Кога чернокожите станаха толкова арогантни? Вече нямаха уважение. Беше прост случай на просто ерозиране на правилата, докато не остане нищо освен хаос и анархия. Тогава си спомни малката Шайрил.

Стана, затътри се да си вземе душ и се облече. Спомни си за фланелката, но забрави долните гащи. Така продължи няколко часа: чувстваше тъга и болка, че не е на себе си. Знаеше, че не е с всички си, но някак си не можеше да се измъкне от този коловоз, който беше един вид инфантилна ограниченост, едно несъзнателно съсредоточаване върху дреболиите. Искаше му се да заплаче: къде отиде мозъкът ми? Кой го взе?

Най-накрая полъх на яснота го обгърна в средата на следобеда и всичко за кратко си дойде на мястото. Чувстваше се отново здравомислещ, спокоен и умен. Възползвайки се, той бързо слезе в мазето и си спомни, че беше обещал на Боб Лий Суагър да намери доклада си до службата по съдебна медицина заради убийството на Ърл Суагър. Но то трябваше да почака. Това беше толкова по-интересно. Той взе папката, в която беше погледнал вчера, и този път наистина се задълба, прелиствайки документите с лекотата на професионалист, и започна да проучва делото срещу Реджи Джерард Фулър.

Всичко съвпаднаше. Днес може и да не издържи, когато правилата за допускане на доказателства са много по-строги и фактът, че инициалите на Реджи бяха Р.Дж.Ф. и че те бяха открити на джоба, смачкан в ръката на Шайрил, можеха да представляват основателна причина за издаване на заповед за обиск. Но със сигурност и тогава бяха, както дори съдията Харисън потвърди. Сам изпита моментно удоволствие: бога ми, направих го по правилата. Няма нужда, когато се обърна назад, да се срамувам, че някъде съм кривнал от пътя, че съм заобиколил, че съм подправил това или онова или съм лъгал: не, сър. Законът си е закон. Законът винаги е прав.

И законът погледна ризата и кръвта по нея, и липсата на алиби у Реджи и каза: „Реджи Джерард Фулър го е направил.“

Беше удовлетворен. Какво друго би могъл да направи? Нямаше други папки с документи. Същинските доказателства изгоряха в онзи проклет пожар през 1994. Нищо друго не можеше да се научи.

Но тогава... о, едно малко гризване на съмнение. Малко колебание, леко потрепване, лек спазъм.

Спомни си онази нощ и своите действия. Онова, което хвърляше най-голяма сянка върху случая, бяха инициалите Р.Дж.Ф. Щом веднъж идентифицираха Р.Дж.Ф. (наистина направено, преди да се съсредоточи напълно върху него), случаят разви странна инерция, която не можеше да бъде спряна. Това беше толкова тлъсто, огромно доказателство, подобно на осемстотинфунтовата горила^[1] от пословицата, която сяда където си иска. То формираше всички мисли, всички тълкувания, цялото разследване, превърна се в централния принцип на организация на делото, реалност за сетивата, която не може да бъде избягната.

Всъщност той беше изиграл дори това почтено. Прекара цял ден с Бети Хил, градската телефонистка, преглеждайки телефонните абонати, за да се увери дали случайно няма друг Р.Дж.Ф. с какъвто и да е цвят или пол. Нямаше. Беше отишъл в градския регистър по гражданското състояние, за да търси друг Р.Дж.Ф., който може и да не е в телефонния указател. Беше обиколил всеки мотел на сто квадратни мили околоръст, за да търси друг Р.Дж.Ф. в района. Нямаше подобно нещо.

Този Р.Дж.Ф. — той беше чудовището.

Тогава на Сам му хрумна: ами ако не е имало Р.Дж. Ф.? Да предположим, че никога не бяхме намерили този Р.Дж.Ф.? Щяхме ли някога да свържем Реджи с убийството? Не, не мислеше, че биха го направили. Ако не беше спазмът на умиращото момиче и бесът на яростното момче, случаят можеше никога да не бъде разрешен.

Но тогава си помисли: представи си едно разследване без тежестта на това откритие, което не би било деформирано и насочвано от него, което напредва напълно естествено и води накъдето си иска, ако изобщо доведе донякъде. Разбира се, не можеше да си представи подобно нещо: Р.Дж.Ф. го правеше невъзможно.

Леко вълнение, леко трепване, лек шепот. Откъде идваха?

Какво чувстваше?

Не можеше да го определи. Нищо. Забрави.

Тогава се сети. Ърл.

Ърл Суагър беше намерил тялото. Ърл бе проучил местопрестъплението. Ърл си беше водил бележки. Ърл бе провел оглед и направил предположения. Всички те са незамърсени, недокоснати или несъблазнени от могъщата сила на инициалите Р.Дж.Ф., които сочеха с пръст право в сърцето на Реджи Джерард Фулър. Ърл беше мъртъв преди те да бяха свързали каквото и да било с Реджи Джерард Фулър.

Жалко, че Ърл не живя достатъчно дълго, за да...

Друг звънец извъня в мозъка на Сам. Неговият син Боб беше донесъл бележника на Ърл. И някои други вещи. С онова глупаво момче Ръсти, Руфъс или както там се казваше. Бележникът. Каквото и да имаше в него, беше записано без знанието за Реджи Джерард Фулър.

Имаше една неприятност: къде, по дяволите, беше този бележник?

Старецът беше пълен въздух. Дуейн никога не го бе виждал такъв. Беше му избила чивията или нещо такова. Буквално разрушаваше къщата си отвътре навън.

Дуейн се беше промъкнал откъм задната част на гордото обиталище на „Рейни стрийт“, разположено под балдахин от брястове и явор, с великолепна веранда, като на къщата, в която живееше Анди

Харди, и надникна през прозорците. Въпреки че още не беше тъмно, възрастният човек бе светнал всички лампи. Изпразваше едно по едно чекмеджета, шкафове, кутии, долапи, всяка ваза в къщата. Най-накрая се беше побъркал. Беше изпаднал в бяс и си бръщолевеше под носа като луд.

След като свърши на първия етаж, се премести на втория. Въпреки че Дуейн не можеше повече да го вижда, той се възползва от случая и отвори вратата. Вътре можеше да чува трясъци, глухи удари от неща, запращани в стената. И ругатни. Чуваха се викове:

— Проклето копеле, къде, по дяволите, си? — надавани от отчаян човек, който е близо до удар или нещо подобно.

Мистър Бама нямаше защо да се тревожи заради този стар пръдльо. Той щеше да се довърши, преди да изгрее луната. Някоя вена щеше да се издуе и да се превърне в къс месо в чувал за трупове, готов за Службата по съдебна медицина.

Дуейн звънна, за да докладва, но не получи незабавен отговор. Къде, по дяволите, беше Бама?

Ти, безполезен стар козел. Умиращо старо копеле, безмозъчен дърт безполезен пес, за нищо не ставаш. Трябва да те приспят. Излез и си пусни куршум зад ухото. От чисто състрадание.

Сам го търсеше. Къщата беше разорена, разбита, унищожена. Стаите, в които бяха играли децата му, спалнята, в която бе любил жена си, помещението, в което бяха изядени толкова вечери по случай Деня на благодарността, стаята, където бяха отпразнувани толкова Колели: нямаше ги, всички бяха изгубени, разорени, съсипани и за какво? За нищо, защото не можеше да си спомни къде е сложил проклетия бележник.

Оставаше само гаражът.

Беше изпълнен с отчаяние. Как е могъл толкова да остарее, да стане толкова слаб и несигурен? Той се мразеше и ненавиждаше: прокурор, човек на закона, герой от войната, ловец на елени, баща, съпруг, любовник, американец! Как е могло всичко това да изчезне и да стигне да сегашното си състояние на нищожност? Неговата дъщеря му беше казала, че е време да се премести при тях или ако иска в апартамент или дори старчески дом, но най-голямото му момче каза не, тате е наред. Обаче сега си мислеше, че правата е тя...

Кантората!

Ти, дърт козел! *Изобщо не си го донесъл вкъщи!* Сега си спомни — Боб му го даде в кантората и той го заключи в сейфа.

Огледа се за сакото си, но единственото, което можа да намери веднага, беше розовата хавлия на жена му отпреди много години. Той я наметна и като по чудо намери ключовете си. Влезе в гаража, запали кадилака и излезе на заден с писък и накланяне, защото удари нещо, но не беше сигурен какво.

Подкара и го обзе нов страх: комбинацията. Знаеше ли я? Можеше ли да си я спомни? Или беше изчезнала подобно на толкова неща от миналото?

Усети, че от гърдите му се надига стенание или ридание, и се почувства слаб за предстоящата задача. Липсваше му всякаква увереност. Беше свършен. Край.

Но след като паркира и някак си се качи по стълбите, отключи кантората и мина през чакалнята към своето леговище, отвисоко над него се спусна благоволение и пръстите му се стрелнаха към древната ключалка, видя пред себе си числата ясно като на дневна светлина и след секунда касата беше отворена и картонената кутия извадена.

Той занесе съкровището на писалището си, запали лампата и се забави само секунда, за да напълни лулата с тютюн. След като я запали, пое глътка горещ дим в устата, усети как го опари, след това го издуха и само за секунда се върна в по-добрата част от живота си, държащ всичко под контрол, човек с власт и уважение, не някой селяндур, доморасъл крал Лир, който излива яростта си в тресавищата на окръг Полк.

В кутията имаше само два предмета и тогава си спомни, че Боб и Ръсти-Руфъс-Ралф, или както е там, бяха взели третия — папка с изрезки от вестници в нея. Няма значение: от значение беше онова, което е тук, а не някакъв тефтер със стари фишове за пътни нарушения. Бележникът. Набързо надрасканите бележки на Ърл от ранния 23 юли 1955. На корицата имаше кафеникава ивица, подобна на едно от онези неща, с чието рисуване Джексън Полък стана толкова прочут. Краищата на половината страници вътре бяха чупливи от същото кафяво вещество.

Сам се дръпна назад. Кръвта на Ърл. Докато е лежал, умирайки, Ърл трябва да е кървял в колата върху бележника. С потреперване той го отвори.

Шокът беше първото, което изпита. В течение на десет години, докато си сътрудничеа в налагането на закона, Сам беше чел доклади, подадени от Ърл и познаваше толкова добре почерка му, колкото своя собствен. След това четиридесет години празнота. И сега отново беше пред него с ония познати камшичета и извивки, с подредеността, с подчертаванията от време на време и случайните правописни грешки. Кръвта, почеркът: струваше му се, че самият Ърл внезапно е влязъл в стаята, толкова мощно беше усещането за неговото присъствие.

Друго потреперване мина през Сам, когато се опита да влезе в мислите на Ърл. Ърл, как си работил? Какъв е бил твоят стил? Всички следователи имат свой стил. Малки неща, които са важни за тях, които разпознават, докато се опитват да въведат ред в хаоса. Какъв е бил този на Ърл? Опита се да си спомни. Тогава се сети за тезгяха на Ърл в тяхното мазе с всеки инструмент на мястото му и място за всеки от тях. Ърл нямаше нужда от творческия подтик на хаоса, той вярваше в нареждането на нещата по местата им.

Мозъкът му щеше да работи така: местопрестъпление, труп, доказателства. Заключение.

Не, не, не. Не така. Щеше да вади заключения след всяка част. И накрая щеше да ги изброи всичките, обединявайки ги. Така щеше да го направи, винаги го е правил по този начин.

Първо скица на трупа с точното му разположение, което Сам си спомни, че е видял на следващия ден с пунктирани диагонални линии, които го ситуираха спрямо ориентири (дърво, скала) и преценка за разстоянията. Ърл също така беше надраскал нещо като щриховка зад трупа и го беше описал като „отмити шисти“, добавяйки в скоби „няма следи“.

Хъбъм. Сам се замисли над това. То бе нова подробност. Какво предварително разследване на местопрестъплението беше извършено? Опита се да си спомни. Той самият не беше успял да иде там до късния следобед на следващия ден след всичко, свързано със смъртта на Ърл. Беше недоспал, раздразнителен и потиснат. Спомни си самотния заместник-шериф, който му каза, че следователите от щатската полиция не са идвали и че много хора от града са дошли да видят мъртвото черно момиче. Значи очевидно не е имало друго проучване на местопрестъплението освен това на Ърл. Мястото беше безнадеждно замърсено.

Той обърна страницата, за да намери ЗАКЛ.: коментарите на Ърл за местопрестъплението. Там пишеше само: „Тялото преместено? Изхвърлено на място, на което не могат да се намерят следи?“

Тялото местено? Това беше ново. Тялото преместено? Защо Реджи би...

Но после си спомни: Реджи още не беше разкрит. Никой не беше задавал въпроса, защо Реджи би местил тялото, точно както по-късно следователите не си направиха труда да помислят дали тялото е местено, след като вече имаха Реджи.

Той обърна страницата: самият труп.

Имаше описания на различните насилия, упражнени над горката Шайрил, включително ожулвания и одрасквания видими по „интимните части“, както Ърл толкова скромно ги беше нарекъл. Той също така описваше „сивкав цвят на кожата, вероятно защото тялото е лежало няколко дни“ и „подуване“. Сам потърси смъртоносната рана: „Прилича на масивен хематом на десния преден квадрант на черепа“, и беше отбелязал наблизно: „камък, покрит с кръв, като вероятно оръжие на убийството“.

А после нещо странно: „Причина за смъртта? Може би не удар. Подуването и ожулването по шията предполагат удушаване?“

Сам се изправи. Това също беше ново за него: удушаване.

Откъде идваше всичко *това*!

Може би Ърл е сбъркал? От друга страна, когато съдебният лекар огледа Шайрил, бяха минали още два дни. Може би се е подула още и подутините и ожулванията по шията й не са се виждали толкова ясно. Възможно е и след като Реджи вече беше арестуван и имаше достатъчно кръв за доказателство, никой да не е прегледал трупа толкова внимателно.

Какво беше значението на удушаването?

Сам започва да предъква това и най-накрая се сети. Ако я е удушил, нямаше да има кръв. Или немного. Въпреки това ризата на Реджи беше зацапана обилно с кръвта на Шайрил.

На Сам не му харесваше тази шибана подробност. Защото си помисли: Реджи я удушава. Не е сигурен, че е мъртва. Смазва я с камъка.

Да, това би било обяснение.

Но цялата работа беше грапава, неловка и несигурна, докато преди имаше само абсолютна увереност.

Лулата му беше празна. Издраска пепелта с ключовете си, после я напълни наново, запали и започна да смуче. Тя изгъркори, защото прекалено се разпали, мокро и грубо, сигурен знак, че е развълнуван и донякъде пропилява великия приток на тютюн. Сам се огледа. Сега вече беше тъмно и доста тихо. Той стана, отиде до прозореца и погледна към малкия град, осветен тук-там от прозорец, излъчващ светлина и топлина, но в по-голямата си част притихнал. Единственото, което можеше да види, беше шерифска кола, паркирана надолу по улицата. Това проклетият Дуейн Пек ли беше? Какво може да иска? Нима Сам сега беше толкова немощен, че се нуждае от целодневно наглеждане?

Върна се обратно на бюрото си.

Не беше ли това пълно мазало? Колко щеше да продължи? Старият козел напълно бе мръднал. Сега си беше в кантората. Дуейн погледна часовника си. Почти девет часът. Беше на крака от седем сутринта и това — след три часа сън подир вчерашното скитане.

Само едно нещо наруши монотонността: по средата на следобеда по радиостанцията се вдигна пушилка. Някаква голяма престрелка по Талиблу Трейл в Оклахома, на около четиридесет мили оттук. Не можа нищо да разбере от чутото: първо бъркотия с оклахомската пътна полиция, после започнаха да викат линейки и пожарни, а след това съдебната медицина, но това не бе негова работа.

Сега просто чакаше. От мястото си не можеше да вижда много. Само светлината, която падаше от прозореца на кантората на стареца. Преди секунда старият човек беше дошъл до него, смучейки лулата си, и позяпа малко. После се върна обратно.

Дуейн не можеше да вижда стареца, което малко го тревожеше. Беше паркирал успоредно на бордюра от другата страна на улицата, но малко по-надолу. Затова слезе от колата и навлезе в площада, мина покрай статуята на генерал Джордж Ф. Джеймс, железния генерал от Виксбърг, който беше роден в окръг Полк и умрял във вертеп в Савана, Джорджия, на осемдесет и една, заобиколен от изрисувани блудници. После стигна до пейка, стъпи на нея и с бинокъла си можа да види

горната част от тялото на Сам, приведена над онова, което проучваше. Той работеше уверено и всички биха го помислили за Пери Мейсън, стига, разбира се, да я нямаше розовата хавлия.

Сам разглеждаше рисунката. Изглежда, беше прозорец на едноетажна кръгла сграда с една-единствена черта, изтеглена от горния край на прозореца до надпис, и тук опитите му да проникне в тайните на написаното от Ърл свършиха. Сякаш гласеше „Черв. проз.“ Какво, по дяволите, означаваше това?

Той го погледна: пълна мистерия. Коя беше тази сграда, какъв бе този червен прозорец? Той потърси в паметта си четиридесетгодишна следа, но не можа да измисли и едно шибано нещо. Отново погледна скицата. Може би не беше сграда, а телевизор. Но през 1955 нямаше повече от десетина телевизора в целия окръг Полк. Може би е екран на автокино, но единственото автокино беше и все още е „Скай Вю“ във Форт Смит, където Сам от време на време водеше децата си.

Лулата му изпуфка на празно. Той я обърна наопаки и я чулна в пепелника, изтръсквайки късчетата пепел. Огледа се за кесията си, заработи бавно, наслаждавайки се на ритуала и прочистващия ефект, който той оказваше върху съзнанието му. Щеше да напълни лулата, но тогава се сети, че трябва да я почисти, а ключовете не бяха подръка. Спомни си, че са в другия край на стаята, и тогава с дебелия корав нокът на палеца изстърга изгорялото от чашката и се избърса в панталоните си. Ето, сега чашката беше чиста. Той натъпка щипка тютюн в лулата, стисна я със старите си зъби, запали клечка кибрит и я поднесе към чашката. Засмука и загледа как всмукването повлича пламъка, дръпва го навътре в лулата и, ох, замириса на гора. Такова...

Нокътят му!

Под нокътя му имаше останал полумесец пепел.

Отново погледна скицата: това беше върхът на пръста на момичето. Линията беше изтеглена от края на нокътя до надписа, който казваше, сега осъзна това, „червена пръст“, а не „червен прозорец“. Точката представляваше малък дефект в хартията и не бе оставена от писалката на Ърл.

Червена пръст под ноктите.

Но в тази точка на щатско шосе 71 нямаше червена пръст. Нямаше сега, нямаше и тогава.

Червената пръст означаваше Литъл Джорджия.

Той обърна страницата. В горния край под заключения Търл бе написал „Литъл Джорджия?“.

Литъл Джорджия беше ивица от утаена червена глина, но не встрани от шосе 71 на север от града, а от 88 на североизток, малко преди Инк.

Ако Шайрил е имала червена пръст под ноктите си, това можеше да означава, че там е мястото, където е била убита. И тогава какво? Кой би могъл да я премести на дванадесет, дори петнадесет мили? Какъв би бил смисълът?

Въпреки това Сам разбираше колко важна би била червената пръст под ноктите за съдебен лекар, който вече знае, че Реджи Джерард Фулър е арестуван и обвинен в убийство. Или може би не е било червена пръст? Може да е била кръв от Реджи. Но нямаше заведен доказателствен материал от подобно естество.

Сам се наруга сам. Може би не беше настоявал достатъчно. Може би трябваше да накара съдебния лекар да направи най-доброто, на което е способен, и да използва всички трикове. Защо е бил толкова сигурен, че е Реджи?

Ами заради джоба, заради съвпадението на кръвните групи, заради...

Но най-вече поради ограничено въображение. В края на краищата беше 1955. Светът беше порядъчно място, с открито говорещ президент, познат червен враг, притежаващ водородна бомба, а белите и черните люде бяха обособени и разделени. Нищо не бе смесено, всеки знаеше къде му е мястото. Нещата бяха такива, каквито изглеждаха.

И сега всичко това с Реджи и Шайрил продължаваше? Никой не би могъл да си го представи. В американското съзнание от онези дни нямаше място за подобни представи. Те дойдоха по-късно, след убийството на Дж.Ф.К.^[2], след Виетнам и Уотъргейт. Това беше времето, когато хората започнаха да виждат навсякъде конспирации.

И защото веднъж се поддаде на идеята за заговор, светът се промени. Параноята властваше. Нямаше граници. Нито сигурност.

Това мразеше толкова в модерния свят, чието създаване беше подпомогнал: в него нямаше сигурност.

Защото, ако имаше конспирация, включваща смъртта на Шайрил Паркър, едно бедно негърче в Западен Арканзас от 1955, кой би могъл да каже докъде стига и какво още включва? И за пръв път Сам започна да осъзнава, че тя би могла, въпреки че не можеше да разбере как и защо, да включва странното поведение на Джими Пай и смъртта на Ърл Суагър. И нещо повече. Ако включваше и чернокож мъж на основание факта, че нито едно цветнокожо момиче не би се качило в кола с бял мъж, нещата ставаха трудни и сложни до крайност. Беше като в някой ужасен модерен роман, от онези, които Сам не можеше да чете: заплетен, шантав, параноичен, противен и жесток.

Знаеше, че е попаднал на нещо. То го плашеше, ободряваше, ядосваше и натъжаваше. Набързо нахвърля бележки върху жълта адвокатска бланка, така че да не забрави, но знаеше, че няма. Чувстваше се енергичен, силен и одарен.

Бога ми, помисли си той, ще стигна до дъното на това и синът на Ърл и онова проклето момче Ръсти ще ми помогнат.

Дуейн Пек звънна и докладва:

„Сър, не зная, но този старец е намислил нещо. Много е развълнуван, това мога да кажа. Откри нещо, но аз не зная какво. От три дни търси нещо и сега го намери. Какво да правя?“

Обаждането дойде почти веднага. Бама звучеше отчаян, потиснат и ядосан. Тежък ден в работата?

Той накара Пек да разкаже всичко отначало, бавно, после го обмисли и накрая му каза какво да направи.

[1] Компания или човек, който доминира дадена сфера или категория. — Б.пр. ↑

[2] Джон Ф. Кенеди, 35-ият президент на САЩ. — Б.пр. ↑

26.

СТОЯХА НА МАЛЪК жълт хълм под заслепяващото слънце. На изток, подобно на приказен град с бяла стена, лежеше някаква сложна структура с кули, мансарди и помощни сгради: щатският затвор „Макалистър“. На запад се простираше вълнистата оклахомска земя. Тук-там лежаха камъни, неприветливи и голи.

— Това ли е? — попита Боб. — Бихме целия този път, за да видя това?

— Да — отговори Ръс. — Това стана с единствения син на Джими Пай. Ето какво остана на земята от случилото се на 23 юли 1955.

Надписът гласеше просто: „Ламар Пай, 1956–1994“. На няколко фута от него беше другият: „Оудел Пай, пишеше на него, 1965–1994“.

— Братовчед му — обясни Ръс. — Момчето на брата на Джим Пай. Безнадеждно бавно развиващ се. Мястото му беше в заведение, където никой нямаше да го безпокои. Виждаш какво донесе кръвта на Пай на тези двамата.

— Ръс, виждам два надгробни камъка на гол хълм на някакво малко късче земя по средата на нищото в Оклахома. Прилича на гробище в някой шибан каубойски филм. Това нищо не значи.

— Толкова е явно — настоя Ръс. — Не разбираш ли? Всичко е тук: убийство, семейство от ненормални чудовища, семката, преминаваща от бащата у сина. Това е „Братя К.“^[1], но действието се развива в Оклахома и Арканзас в течение на две поколения.

— Синко, не разбирам за какво, по дяволите, говориш. Но ако ти е от помощ да дойдеш да го видиш и да кажеш „Да, той е мъртъв, няма го“, чудесно! Радвам се, че можах да ти услужа.

Ръс го гледаше втренчено.

— Ръс, ти пициш насън — продължи Боб. — Понякога два-три пъти. Викаш „Ламар“ или „татко, татко“. В главата ти е бъркотия. Най-добре е да си намериш помощ. Както казвахме в корпуса, „Виж се с капелана“. Но трябва да говориш с някого.

Ръс поклати глава:

— Всичко е наред. Просто искам да свърша с това.

— Не става дума за теб и Ламар Пай. Татко ти се погрижи за него. Нали така? Ламар е в земята, свършено е с него. Край. Това е подаръкът на баща ти за теб: остатъка от живота ти.

— А гаджетото беше подарък за него самия. Краят на семейството, това си подари той.

— Ръс, нещата не са толкова лесни, колкото ги представяш. Нищо не е толкова ясно.

— Изглежда ясно — настоя горчиво Ръс.

— Ще се справиш ли? Тази работа всеки момент може да излезе извън контрол. Може би е по-добре да останеш тук в Макалистър и да вземеш автобуса обратно за Оклахома сити. Можеш да се върнеш на старата си работа и там да пишеш книгата. Ще ти съобщя какво съм открил накрая.

— Не, този проект е мой, аз го измислих. Двамата ще го завършим.

— Окей, Ръс, ако това е, което искаш.

Те тръгнаха надолу по хълма. Един чернокож затворник от привилегированите им помахаша с ръка.

— Намерихте ли онова, което търсехте?

— Да, сър — отговори Боб.

— Това беше гробът на Ламар Пай, пред който се спряхте, нали?

— Да — отговори Ръс. — Познавахте ли го?

— Ооо, не — каза мъжът, сякаш някакво табу е било нарушено.

— Не, Ламар не беше много дружелюбен с братството. Беше зъл колкото си иска. Обаче трябва да му се признае, храбър човек беше. В пандиза не подвиваше опашка, а когато дойде неговото време, умря като мъж. Уби две ченгета.

— Всъщност е убил само едно. Другият оживя — подхвърли Ръс.

— Боже, боже, щом казваш — кротко каза старият доверен затворник.

Те изминаха оставащите петдесет фута до пикапа им, оказвайки се в един вид вдлъбнатина в земята, така че оттук белостенният затвор не се виждаше.

— Ти ще караш — каза Боб.

Ръс се качи в пикапа, паркиран няколко фута встрани.

— По щатската магистрала 40 ли ще се върнем?

— По дяволите, не — отговори Боб, докато разглеждаше картата.
— Ще се върнем по панорамния път. Трябва да помисля. Ще се спуснем надолу до Хоторн и след това в посока Талихина. Там има един наистина красив път, който през планините ще ни върне в Блу Ай. Нарича се Талиблу Трейл. Ще ти хареса. Ще си бъдем вкъщи за вечеря.

Около обед Ред попълни летателен план, който го изпрати по курс 240 градуса юг-югозапад право към Оклахома сити. Отне му още половин час да зареди своята „Чесна 425 Конкуест“ и след това десет минути, за да получи разрешение за излитане, защото самолет на „Американ Ийгъл“, следващ маршрут от Далас във Форт Смит, трябваше да кацне в 12,45 часа. Но най-накрая излетя.

Самолетът се стрелна нагоре, Ред върна лоста и, изглежда, хвана малък възходящ въздушен поток, защото полетя още по-бързо към небето. На 7000 фута, много по-ниско от коридорите на пътническите самолети, изправи машината и се понесе на югозапад към зелените хълмове на хоризонта, които образуваха веригата на Уашита. Първата част от пътя, дълга двадесет минути, беше лесна за летене. Под него земята беше синя омара, простираше се неясна, подробности не можеха да се различат, защото всичко беше забулено.

Той обичаше да лети и беше доста добър пилот: харесваше съвършената самота, очарованието на сложната машина, която го държеше във въздуха благодарение на своя умен компромис между динамични сили и безкрайния си поток от цифрови данни. И същевременно, колкото и да беше механично това равновесие, все пак съществуваха варварството на непредсказуемостта, усещането, че си истински господар на съдбата си. Също така беше удоволствие главно за богати хора и на Ред много му харесваше това обстоятелство.

Когато стигна на десет мили северно от Блу Ай, той се спусна на 4000 фута и подробностите станаха значително по-ясни. Нямаше проблем да види успоредните шосета 270 и 88, докато се спускаха на запад откъм Блу Ай. Самият град приличаше на разпръснати плочки от домино, кубчета, пръчици и играчки по вълнистата земя. Докато летеше в западна посока, градът изчезна и под него останаха само

двете шосета, прерязващи извитите планински хълмове и долините. Движението и по двете беше много слабо.

Той се наведе към командното табло на радиостанцията, натисна бутона за предаване и каза:

— Ало, тук е „Въздух“, моля, обадете се.

Радиото засъска и запука и после гласът на Де ла Ривера с лек испански акцент му отговори:

— Да, чувам ви силно и ясно.

— Този усилвател работи чудесно — отбеляза Ред. — И аз ви чувам силно и ясно. Трудно ли го монтира?

— Не, сър. Едно от момчетата е било свързочник в армията.

— Добре. Моля, докладвайте местоположението си.

— Тъъ, имам зрителен контакт с вас, току-що избърмчахте над позицията ми. Аз съм от страната в посока Оклахома. В колата с мен има още трима души. Другите два екипа са около двадесет мили по-напред, точно където 259 пресича № 1.

— Кой са тези екипи?

— Наричаме ги просто „Алфа“ и „Бейкър“. Моята кола е „Чарли“, а аз съм „Майк“.

— „Алфа“, „Бейкър“, чувате ли ме?

— Да, сър — отговори някакъв глас.

— Видяхте ли ме?

— Виждам ви на хоризонта. Все още сте на няколко мили от нас.

— Окей, ще свърна до Талихина и ще се върна. Ще бъда тук. Когато установя зрителен контакт, ще ви съобщя. След това ще го последвам, докато навлезе във вашия обсег. Когато ме видите, ще разберете, че идва.

— Да, сър — се чу хоровият отговор.

Ред се спусна още хиляда фута надолу. От тази височина колите по пътя лесно се разпознаваха по вид и цвят, но не и марките. Той търсеше зелен пикап с един небоядисан калник. Представи си, че намери такъв и го насочи към засадата, а се окаже някое мексиканско семейство, което пътува от беритба на боб към беритба боб, или групичка крехки колежанки, тръгнали на концерта на „Пърл Джем“ в Литъл Рок? Затова си беше взел бинокъл „Цайс 10×50“, най-добрия, който можа набързо да намери във Форт Смит, и откри, че от 3000 фута може да види като на длан колата и пътниците. Нямаше да сбърка.

Продължи да лети, наслаждавайки се на свободата и на усещането, което събуждаше у него ловът. Далеч вляво и около хиляда фута по-високо той забеляза друг самолет, един „Лиър“, очевидно пътуващ на юг към Далас. Нямаше други самолети в небето. Пътят под него беше също толкова празен, въпреки че можа да види едно комби, возещо туристи по ослепително красивото шосе, което се виеше покрай хребетите на зелената планина. Беше една от онези смешни каравани. Видя и няколко частни автомобили и една черно-бяла оклахомска патрулка, спряла встрани от пътя. Наблюдаваха за нарушители или просто дремеха. Той превключи от сигурния си канал на честотата на оклахомската пътна полиция и не чу нещо интересно, освен няколко разменени думи между патрулите в района. Нищо за отбелязване.

Той прелетя над кръстовището на 259 и вероятността да установи контакт го привлече още по-ниско на 2500 фута. Може би беше прекалено. Не му трябваша оплаквания до Федералната агенция по въздухоплаване, които да застрашат лиценза му. Но наоколо не се виждаха други самолети. Под него пътят, ярко осветен от следобедното слънце, беше като лента. Продължи полета към Талихина, но нищо не забеляза.

Обърна и се насочи обратно по протежение на магистралата, след като се изкачи на 4000 фута, и ускори към района на засадата. Можеше да вижда пътя, в случай че е пропуснал нещо, но по него нямаше зелени пикапи.

— Окей, момчета — каза той по станцията, когато навлезе в обсега им, — засега нищо не открих. Вие добре ли сте?

— Добре сме — отговори Де ла Ривера.

— Внимание от полицията или нещо подобно?

— През целия ден не видях ченге, сър.

Той погледна ролекса си. Вече беше 15,30. Къде, по дяволите, бяха те? Работата започна да намирисва. Беше направил грешно предположение.

Той даде малко ляв рул, след това се спусна обратно на 2000 фута и започна да бръмчи нагоре по пътя с внимателно вперени в него очи. По това време движението наистина започна да оредява. Не беше...

Зелен автомобил.

Спусна се още малко. Пикап.

Прелетя над него и се пресегна към радиостанцията.

— Видях вероятна цел. Видях вероятна цел.

— Разбрано, „Въздух“.

— Окей, нека го проверя.

Той направи широк ляв завой с наклонен връх на лявото крило и вдигнато нагоре дясно, а светът бързо се обърна с главата надолу, докато двата големи двигателя загребваха с перките въздуха, и успя да изправи машината на около половин миля вдясно от пътя. Сега видя пикапа пред себе си. Пресегна се към дроселите и ги върна назад. Звукът от форсираните двигатели можеше да се чуе на няколко мили, а той изобщо не искаше да ги подплаши.

Постепенно ги наближи, опитвайки се да не насилва нещата и да не прибързва.

Когато най-сетне се оказа почти успоредно, включи самолета на автопилот, извади бинокъла, насочи го и започна да си играе с фокуса.

Зелен пикап. Небоядисан преден ляв калник. „Додж“.

Пипнах те, помисли си той ликуващ.

Леко завъртя руля надясно, даде малко елерон и бавно се наклони вдясно, лягайки на курс 180 градуса в посока юг. Остана на този курс една минута, шляейки се с осемдесет възла и невинен вид, и увеличи разстоянието между мишената и себе си. Две минути. Барабанеше с пръсти по бедрата си. Две минути и четиридесет секунди. Ред не можеше да издържа повече. Бързо премести тримерите, увеличи височината и бутна дроселите напред.

Когато оборотите се увеличиха, той изпълни един остър вираж нагоре и наляво, стремейки се да увеличи височината. Потеше се.

— „Въздух“ до „Майк“, „Въздух“ до „Майк“. Чувате ли, чувате ли? — каза той, надявайки се да е все още в обхвата им.

— Да, сър — обади се Де ла Ривера.

— Разпознах ги. Те са на около двадесет мили западно от пресечката с 259. Идват към вас. Приблизително време на срещата 15,55.

— Чуй нещо, което съм измислил — каза Ръс. — Една теория. Нека я нахвърлям.

Боб нищо не каза, а просто изчакваше. Носеха се по „Талиблу Трейл“, един двулентов асфалтиран път, който се виеше покрай хребетите на Уашита. Току-що бяха прелетели край кръстовището с Оклахома 259. Пред тях се простираше празен път, песъчлив и прашен заради лошата поддръжка тук в Оклахома. От двете страни планината се спускаше надолу. Това не бяха върхове, а стръмни склонове. Понататък от двете страни долините бяха дълбоки и зелени. Отдясно можеше да се видят по-ниските части от веригата Уашита: Джек Форкс, Сиамичис, Уайндинг Стеърс. Чу нещо дълбоко в подсъзнанието си, което не можеше добре да определи, и го остави без внимание.

— Продължавай — подкани го той.

— Във филмите или в книгите няма такова нещо като съвпадение. Никой няма да плати да гледа или чете за тип, който случайно намира нещо или нещо случайно му се случва.

— „Форест Гъмп“ не е ли такава глупост?

— Не, не, имам предвид обикновено. Форест Гъмп е изключение от правилата. Не можеш...

— Ръс, просто се пошегувах. Нямах ли поне малко чувство за хумор?

— Ами — провлачи Ръс, замисляйки се. Не, вероятно нямаше. — Както и да е, в действителния живот, колкото и абсурден и ирационален да е, съвпадението понякога се случва. И не мога да не забележа, че имаме армейска снайперистка програма за стрелба с прибори за нощно виждане приблизително в същия район, където баща ти е бил убит през нощта. Може би не е конспирация, а едно от онези ненормални и смешни съвпадения.

— Да не искаш да кажеш, че Форест Гъмп го е направил? — засмя се Боб.

Ръс въздъхна разочаровано.

— Не, да предположим — продължи той, — че са били на патрул или нещо подобно и са се изгубили, отклонили са се от маршрута. Тръгнали са да се връщат и са наблюдавали престрелката през инфрачервения прибор, в който детайлите не са ясни. Наблюдават как един тип убива двама. И после той се качва в кола, готви се да избяга. Може би снайперистът не е могъл да се спре. Натиска спусъка и край.

— Не става — каза Боб. — Бил е на дърво. Трябвало е да бъде, защото иначе не би могъл да вижда през царевичката. И отворът от куршума нямаше да има тази леко овална форма.

Ръс кимна и си помисли: „По дяволите! Смята се за много умен!“

— Добре де. Може би. Знаеш, че тогава отношението е било различно. Имало е много малко критика в пресата, всички са мислели, че са на някакъв кръстоносен поход срещу комунистите. Провеждали са тестове с радиация от атомните бомби и на средства за биологична война, ЛСД и разни други вещества върху нищо неподозиращи цивилни. Може би е бил някакъв тест: трябвало е да застрелят човешка мишена. Така че са били по следите на Джими и Бъб, защото знаят, че това са чисти убийства без проблеми. Но правят ужасна грешка и баща ти е улученият.

— Не е зле — каза Боб след известна пауза. — Никак даже. Погрешно, но не е зле.

— Защо да е погрешно?

— Ще ти кажа защо. Помниш ли ниския тип на снимката. Онзи, за когото Прийс не можа да си спомни?

— Да.

— Дръжки не можа да си спомни. Познавам този малък капут. И всеки, който го е познавал, ще го запомни.

— Кой е той?

— Казваше се Френчи Шорт. Човек на ЦРУ Каубой. По време на второто ми назначение бях временно определен да водя разузнавателни екипи заедно с Управлението^[2] близо до Камбоджа. Французина се мотаеше наоколо. Това беше команда, наречена Групи за проучвания и наблюдение. Множество много неприятни момчета. Френчи водеше малка война в Камбоджа с известен брой китайски наемници, на които викаха нунг, и офицер от морската пехота на име Чарди за началник. Френчи се мислеше за Лоурънс Камбоджански. Беше един от онези луди раздувачи, за които не важаха никакви правила. Той беше по-голям от тях, беше по-голям от армията и Управлението. По дяволите, беше по-велик от шибаната война. По случайност работеше за нас, но би го правил за който и да е. Обичаше работата, а не някаква си кауза. Важно е, и затова избързвам да задам следния въпрос: Кой би могъл да организира бързо подобна операция и да сплете в едно криминалния свят, Джими Пай, един добре планиран обир, дръзко бягство и да

свърже всичко това с пречукването на баща ми като краен резултат? И никой да не научи? Е, може би двама или трима души в света. Единият от тях е Френчи Шорт. Това беше шибаната му специалност. А има и още нещо.

— Да?

— Когато се уволних от Групите за проучвания и наблюдение и се върнах обратно в цивилизацията, Френчи ме дръпна настрана и ме помоли да му изпратя петстотин патрона цивилни муниции.

— Не раз...

— Носеше автоматичен „Колт“ в кобур на гърдите върху камуфлажната си униформа. Предположих, че е калибър .45 като моя. Но не, беше .38 „Супер“. Разказа ми колко обича това оръжие, защото имало много по-малък откат в сравнение с 45-и калибър, но същата пробивна сила. Плюс допълнителните патрони в пълнителя. Нарече го „оръжие за професионалисти“.

— Исусе — промърмори Ръс.

— Има и още...

Но Боб спря.

Самолет. Това беше. Шум от самолетен двигател. Постоянен, без увеличаване на скоростта, достатъчно ниско и на достатъчно разстояние, за да се чува като бръмчене на муха.

— Продължавай — подкани го Ръс.

— Млъкни — отговори Боб.

— Какво ти...

— Не се озъртай, не увеличавай скоростта и не я намалявай. Сега трябва да си много спокоен — прекъсна го Боб.

Той също не започна да се оглежда. Вместо това затвори очи и се заслуша, опитвайки се с всички сили да изолира шума на самолетния двигател от бученето на пикапа, свистенето на вятъра, вибрациите от пътя. И съвсем навреме успя.

Много бавно започна да се обръща, накланяйки мудно главата си.

На около миля вдясно имаше бял двумоторен самолет, може би „Чесна“. Тези красавици вдигаха 240 мили в час. Или имаше ужасяващ насрещен вятър, духащ от изток, или пилотът се рееше на границата на падането, за да остане почти успоредно с пикапа и да следва скоростта му.

— Това е повече от съвпадение — отбеляза Боб — в Америка да има човек, който може да свърши подобна работа и да е голям обожател на .38 „Супер“. Точно с какъвто Джими е стрелял. Подушвам Френчи във всичко това. Мисля, че Френчи е съставил плана. Много хитър, много бърз, от горе до долу шибан победен марш на Управлението. Вероятно не за него, а за някого другиго. Човек с много власт. Това ти го гарантирам.

Той хвърли бърз поглед през прозореца. Самолетът мързеливо завиваше.

— Да, ясно, всичко наред ли е? Искам да кажа, че се напрегна, но сега си спокоен. Всичко е наред, нали?

— О, всяко шибано нещо е страшно наред — каза Боб, обръщайки се отново. — Разбира се, като изключим това, че са ни устроили засада.

— „Въздух“ до „Алфа“ и „Бейкър“ — каза Ред, придържайки се постоянно на 2500 фута височина в посока изток и отново реейки се с обороти опасно близо до спирането на двигателя.

— „Алфа“ слуша — се обади някой.

— А „Бейкър“?

— Тъъ, о, да, и аз чувам. Мислех, че след като той се обади, вие знаете, че и аз слушам.

— Забрави мисленето. Отговаряй точно каквото те питам. Разбра ли?

— Да, сър — отговори „Бейкър“ разкаяно.

— Окей, искам да започнете преследването. Той е на около пет мили пред вас. Движи се с около петдесет в час. По шосето няма патрулки, нито други автомобили. Искам ви на пълен ход. Аз ще ви наблюдавам и по мой сигнал ще намалите на петдесет и пет. Не искам да ви види как се носите в галоп. Разбрахте ли?

— Да, сър.

— Тогава дайте газ, мамка му.

— Да, сър.

— А вие „Майк“ и „Чарли“ не мърдайте от мястото си. Няма къде да ходите. Те ще дойдат при вас. Мисля, че срещата ще стане след

около четири минути. Ще пусна „Алфа“ и „Бейкър“ да го наближат, после ще вкарам и вас в играта. „Майк“, ясно ли е?

— Да, сър.

Той огледа пътя и в далечината видя как две големи лимузини се стрелнаха по шосето с повече от сто мили в час, вдигайки прах, и бързо започнаха да настигат движещия се много по-бавно пикап.

— О, подушвам кръв. Замириса ми на убийство. Изглежда много добре. „Алфа“, виждам теб и другарчето ти как го настигате. Продължавайте да го наближавате, вече сте близо, окей, а сега намалете. „Майк“, сега ти и Чарли тръгвайте, с прилична скорост, около петдесет и пет, ние сме на две минути от вас. Вече всички сте в играта.

Някой, без да иска, натисна бутона на микрофона и Ред чу странни неща по радиостанцията: някакво грубо силно драскане и нещо, което звучеше така, сякаш някой без прекъсване пуска и спира телевизор. После осъзна какво е: дишането на човек, който се готви да участва в престрелка. Те приготвиха оръжията си, запъвайки ударниците и тракайки затворите.

Думи започнаха да бликат от устата на Ръс, сякаш беше изгубил контрол върху тях. Не можеше да овладее и тона: звучаха високо, тъничко, почти по момичешки.

— Не трябва ли да спрем? — изстена той. — Защо не спрем и не повикаме полицията? Има ли някъде място за обръщане? Не трябва ли...

— Просто си седи спокойно, не увеличавай нито намалявай скоростта. Зад нас има две коли. Обзалагам се, че и пред нас има коли. Има и самолет отдясно, който ги координира. Скоро ще ни треснат, и то здравата.

Ръс видя как Боб се върти на седалката и разбра, че се протяга да извади нещо скрито зад нея, без да променя изправения си профил. Той погледна в огледалото за обратно виждане и видя две коли да изскачат иззад завоя.

— Ето първото и единствено правило — каза Боб твърдо. — Прикритие, а не скриване. Искам те въвн от пикапа и между теб и тях да

бъдат предното колело и блокът на двигателя. Иначе куршумите им ще пробият колата и ще те улучат.

Мозъкът на Ръс се превърна в каскада от сребристи мехурчета. Бореше се да възстанови дишането си. Сърцето му тежеше цял тон и блъскаше неуправляемо. Въздухът не стигаше.

— Не мога да го направя — каза той. — Толкова ме е страх.

— Ще се справиш — спокойно каза Боб. — Ние сме в по-добра форма, отколкото си мислиш. Те имат хора и смятат, че изненадата е на тяхна страна, но ние имаме предимство. Изходът от това е и изход от страха: ще ги ударим толкова силно и бързо и с толкова много неща, че ще им се доще да са си избрали друго занятие.

Пред тях от трепкащата мараня изскочи първо едно, после второ превозно средство. Първото беше друг пикап, черен и очукан. Движейки се с постоянна скорост, на около петдесет ярда зад него имаше още една лимузина. Ръс погледна в огледалото. Двете коли се приближаваха, но не се движеха с луда скорост. Той различи четири едри профила, които седяха неподвижно във водещата кола.

— Не ги зяпай, момче — каза Боб и в същия момент преодоля последната пречка и освободи онова, което дърпаше. С периферното си зрение Ръс видя, че това е рюгерът „Мини-14“ и хартиената кесия. От нея измъкна нещо компактно. Ръс се сети, че това е късият автоматичен пистолет калибър .45, който бързо пхна отдясно в колана зад бъбрека си. После заопипва за още нещо.

Ръс вдигна поглед. Пикапът се приближаваше. Беше на по-малко от четвърт миля от тях. След секунди щеше да ги пресрещне.

— Къде е? — грубо се попита Боб, а страхът, голям и дрезгав, прозвуча в гласа му, докато ровичкаше из торбата. Неговият страх уплаши Ръс повече от приближаващите коли.

Какво търси, отчаяно се зачуди Ръс.

Ред наблюдаваше как шедьовърът му се разгръща под него с церемониално величие. Всичко зависеше от синхронизацията, а тя беше изящна. Ла Ривера в пикапа „Майк“, следван от четиримата мъже в „Чарли“, се приближаваха отпред с около четиридесет мили в час. Междувременно автомобилите „Алфа“ и „Бейкър“, движейки се с максимално позволената скорост, непрекъснато намаляваха

разстоянието между тях и Суагър. Те щяха да бъдат на около петдесет ярда зад него, когато Де ла Ривера ще удари колата на Суагър и ще го изхвърли от пътя.

— Добре се приближавате, „Алфа“ и „Бейкър“ — почти изтананика той. — „Майк“, добре се движите.

Пипнаха го! Щеше да се получи!

Ред си пое дъх, усети сърцето си да думка и кръвното да литва нагоре.

Сега Де ла Ривера пое командването.

— Окей, мучачос, всичко е много добре, сега да запазим спокойствие, да бъдем много, много спокойни и хладнокръвни. Виждаме те, „Алфа“, много добре се движиш, нека проверим внимателно нашите железа, да се уверим, че пълнителите са на местата си, ударниците запънати, а предпазителите — на червената зона. Да останем много спокойни, много, много хладнокръвни, случва се, о, и ще бъде толкова добре за нас.

Автомобилите се приближаваха.

Бяха стигнали до равна и висока част от пътя, от двете страни на който растяха недоразвити, окастрени от ледовете бели чворести дъбове, приличащи на японски джуджета, и разкриваха гледки към други планински вериги.

— Сега слушай — яростно каза Боб. — Този пикап ще се опита да те удари. В частицата от секундата, когато се изравниш с него, искам да минеш на втора и с пълна газ да се измъкнеш от тоя педал. Това ще ни спаси от удара му и ще запуши пътя на двамата зад нас. След това искам да завъртиш наляво и да удариш колата, която го следва отзад. Здравно да я удариш, за да разгърсиш момчетата вътре. Оттам продължаваш с пълен ляв и спиращ аварийно. Ще се плъзнем напъряко на пътя и ще спрем на банкета от тази страна. Така че да можем да стигнем до онези дървета и надолу по склона на планината, ако се наложи. Окей, щом излезеш от моята страна, хукваш към предното ляво колело, където ще се прикриеш. Ще вземеш кесията. Работата ти ще бъде да ме захранваш с пълнители, когато имам нужда. Внимавай, щом извадя пълнител, трябва да ми подадеш друг с

патроните нагоре, така че да мога да го пъхна и да продължа с рокендрола.

— Да, сър — отговори Ръс, опитвайки се да запомни всичко, отчаян, че ще го забрави, но и донякъде учуден, че вече има план, и също така някак си успокоен от това. Боб също изглеждаше спокоен.

— Трябва да останеш спокоен и хладнокръвен — напомни му Боб.

— Добре съм — каза Ръс и наистина беше.

— А — каза Боб, — ето я тази проклетия. — Едновременно с това измъкна нещо от кесията и Ръс видя, че е дълъг извит пълнител, различен от останалите, пълен с патрони с червени върхове.

Пикапът вече връхлиташе към тях. Вече се случваше.

— Какво е това? — има време да попита Ръс, докато вселената се откъсна от действителността и всичко започна да се случва на забавен кадър като в сън. Той чу как Боб пъхна пълнителя и затворът се намести с щракване.

— Четиридесет трасиращи патрона М-196 със стоманени върхове — отговори Боб. — Ще подпалим тия копелдаци.

Ред наблюдаваше изпълнен с очакване своето прецизно хореографирано обкръжение, като едновременно с това се наклони наляво и даде газ, така че да задържи представлението под себе си, докато се виеше над него подобно на чайка. Той наблюдаваше как автомобилите сякаш се сливат и беше почти магия как нещата, които бе видял в представата си, се осъществяват в действителността.

Но като че ли нещо ставаше...

Всичко се случваше толкова бързо, вдигна се прах, толкова много прах, че не можеше...

Объркване. Никога преди не беше виждал сражение освен на кино, но във филмите всичко беше ясно. В това беше и техният смисъл. Тук нищо не бе ясно, пълна бъркотия, някакъв нов танц, напълно нов сюжет.

Чуваше ги по радиостанцията, докато всичко се разиграваше по микрофона.

— О, по дяволи...

Руммм! Дразнещ ухото удар на метал в метал.

— Исусе, какво...

— Внимавай, стреля, той...

— О, мамка му, обстрелват ни. Боже, горим!

— Улучен съм, улучи ме, о, мамка му, улучен съм... Буууум!

Пронизителен писък нахлу в ушите на Ред, докато се въртеше във въздуха. Той потрепери, изтръпна от ужас какво, по дяволите, става и когато видя запален бензин да се стрелва нагоре като гейзер, разбра, че микрофонът се е стопил.

Случваше се. Калникът на пикапа с фар, приличен на циклопско око, беше голям колкото срутваща се върху му къща, но в тази секунда Ръс блъсна ръчката на скоростите, натисна педала и с изненадваща и весела лекота неговият пикап се стрелна напред и малоумникът, който искаше да го блъсне, пропусна, промени посоката, за да изправи и изгуби контрол, залитна диво настрани във внезапно вдигнал се облак прах. Ръката на Боб се протегна към кормилото и го завъртя наляво. Пикапът с все сила се тресна в следващата кола, диво се заклати и продължи да се завърта, вдигайки облаци прах, докато се занасяше, и после спря, странно наклонен на една страна, наполовина хлътнал в канавката.

През цялото време Ръс имаше противното усещане за духове, докато лицата в следващата пикапа кола се носеха покрай него и на тях последователно се изписа ярост и изненада. Бяха толкова близо сега, но въпреки това далечни. Имаше чувството, че гледа мъже, обвити в лед, хора от някакъв друг свят, устите им диво мелеха, очите им бяха подпухнали като фаршированите яйца, които майка му някога правеше. След това всичко се завъртя и замъгли, и изчезна в странната перспектива на наклонения преден прозорец и облака виещ се прах.

Той премигна.

Не трябваше ли да прави нещо?

— О, по дяволите — излая Боб и Ръс се вкопчи в предпазния си колан, зарадва се, че си го бе сложил, усети, че се освобождава, и започна да се плъзга по седалката след вече слезлия Боб и се измъкна през вратата. Спомни си за кесията, чу как вътре подрънкват заредените пълнители, докато се измъкваше от колата, плъзна се бързо покрай предния калник на пикапа до предното колело, където Боб вече

бе заел напрегнатата стойка на стрелец. Ръс не можеше да се наведе, за да се прикрие. *Трябваше да види.*

Когато надникна над предния капак, представлението го удиви.

С колелата нагоре черният пикап се бе плъзнал до банкета на другата страна на пътя, обвит в облак прах, и бе запушил това платно. Двете коли, следвали Боб и Ръс, бяха занесли и спрели зад него и точно сега се отърсваха от аварийното си спиране и плъзгане. Изглежда, се бяха сблъскали, като задната се бе забила в предната.

Следващата пикапа кола също се бе пързала и спряла, за да избегне удара в разбития пикап. Намираше се от другата страна на пътя почти непосредствено пред Ръс. Настъпи миг ужасяваща тишина. В автомобилите скупчени хора бърникаха объркано, опитвайки се да не се изпозастрелят и да намерят мишената си, която не беше там, където би трябвало.

И тогава точно зад него Боб стреля.

Дори на ярката дневна светлина трасиращите куршуми блясваха, за да обозначат пътя си, докато прелитаха малкото разстояние. Бяха като феномен в експеримент по физика, нажежени до бяло възета, опънати, сякаш бяха изчертани с линеал, непоносимо бързи, по-бързи от премигване или удар на сърцето, създаващи впечатление, че са илюзия. За секунда Боб изстреля три куршума ниско долу в колата точно срещу него. За какво стреля? Не по мъжете, защото не стреляше в кабината, а над дясната задна гума и Ръс...

Огромен пламък обгърна колата, когато трасиращите куршуми запалиха резервоара ѝ. Шумът беше като от гръмотевица и запрати огнени езици навсякъде и за една секунда на лудост сякаш заваляха пламъци. Всичко около тях, целият свят се опожари. Горещина лъхна Ръс. Той чу писъци в бученето, един обгърнат от пламъци призрак хукна към него, но падна от тежестта на собственото си разрушение на шосето.

С периферното си зрение Ръс усети раздвижване и видя как едната от следвалите ги коли се стрелна иззад обърнатия пикап.

— Идват, идват — изпищя той.

Но Боб стреляше дори по време на виковете на Ръс и трасиращите куршуми бързо проблясваха. Злобни като камшични удари, сякаш разтопиха предното стъкло на приближаващата кола. То се

разтвори в суграшица от диаманти, докато шофьорът изгуби контрол и се стрелна право в канавката, разхвърляйки буци пръст.

— Пълнител, пълнител — изрева Боб и Ръс плесна в дланта му пълнител с вместимост двадесет и един, с патроните към него. Той го пхна в карабината си, блъсна затвора напред точно когато третата кола се появи, накъсвайки предния ѝ прозорец с откос куршуми с метални ризници, и след това продължи да стреля, изпразвайки останалото в пълнителя по прозорците и вратите, докато колата продължаваше напред. Тя не се отклони, а се стрелна яростно към тях, сякаш се надяваше да се измъкне, а не толкова да причини вреди. Сто ярда по-надолу по пътя тя забеляза, че товарът ѝ е мъртъв, и свърна към канавката, вдигна облак пръст и трева и спря посред разцепени бели дъбове.

Изведнъж настъпи тишина, като изключим плющенето на вятъра и съскането на пламъците.

— Исусе, ти ги очисти всичките — отбеляза Ръс с дълбоко учудване и преклонение, но Боб стоеше до него с 45-калибровия пистолет в ръка. Беше видял нещо. Двама мъже с автомати се измъкнаха от разбилата се в канавката кола точно пред тях и започнаха да се изкачват по тесния банкет. Но Боб се изправи над тях и пистолетът му толкова бързо зае позиция, че движението се размаза пред погледа му. Дали са го видели? Единият го видя, опита се да насочи оръжието си, но Боб стреля толкова бързо, че Ръс за секунда си помисли, че има някакъв автомат, който изхвърли шест празни гилзи във въздуха, а двамата стрелци рухнаха като парцалени кукли. Единият беше огромен мъж в скъп спортен анцуг и със златни верижки на врата. Той имаше неподвижни непремигващи очи, докато кръвта оцветяваше горнището му в яagodовочервено и един странен детайл се наби в съзнанието на Ръс: белег на шията, сякаш някой бе опитал да му отреже главата с моторен трион, но е стигнал само до половината, а после е размислил.

Още един момент тишина. Боб го използва, за да смени пълнителя.

Ръс се огледа.

— Боже мили — каза той. Гледката наоколо му напомни телевизионен репортаж за Пътя на смъртта от Кувейт към Ирак, след като „Уартхог“ и „Блекхоук“ си бяха свършили работата. Четири

разрушени коли, едната от тях на покрива си, друга горяща с черния мазен пламък на петролни продукти, които се изпаряват към небето. Навсякъде трупове, локви кръв, парчета стъкло и захвърлени оръжия.

— Какво ще кажеш за това, майкоебецо? — изведнъж закрещя Боб и Ръс видя, че вика към белия самолет на около половин миля, носещ се ниско на юг.

— Уби ги всичките — каза Ръс. — Трябва да си убил двадесет човека.

— По-скоро десет. Бяха професионалисти. Те си поеха риска. А сега да видим дали можем да намерим трофей.

След това закрачи по замърсения път към опиталия се да ги удари пикап, обърнат с колелата нагоре и наполовина в канавката. Миризмата на бензин беше навсякъде.

Той отвори вратата и надникна вътре. Ръс погледна през рамото му.

Вътре в поза на непоносимо неудобство, която подсказваше, че нещо важно е счупено, се намираше един латино с корав вид, кадифена сребриста коса и скъп костюм, под който носеше отворена копринена риза. Тъгълът на врата му подсказваше, че е строшен.

По красивото му лице подобно на одеяло лежеше болка, която го бе накарала да посивее под маслинената си кожа. Очите му бяха безжизнени и дишаше с мъка. Боб насочи пистолета си.

Мъжът се засмя и очите му се фокусираха. В лявата си ръка държеше запалка.

— Да ти го начукам — каза той. — Вече съм мъртъв, шибан копелдак. — Гласът му беше леко оцветен от кубински акцент и неговото „ч“ звучеше странно. — Ще щракна бикчето и всички ще поемем към небето.

— Няма да избухне, партньоре, само ще пламне.

— Да ти го начукам — каза кубинецът.

— Кой е мъжът в самолета? — попита Боб.

Мъжът отново се засмя, белите му зъби проблеснаха. Той помръдна леко с лявата си ръка и Ръс трепна, но Боб не стреля. Вместо това двамата наблюдаваха как ръката бърка в ризата, спирайки се един-два пъти от болки, и после я разкъса да се разтвори.

— Какво значи това? — попита Боб.

— Аз съм кубинец от Марисол, а не северноамериканска свиня. Курво! Шибаният Кастро не можа да ме пречупи в затворите си, човече, а ти си мислиш, че ще се разприказвам като някое педерастче? — Той се изсмя.

— Ти си корав клиент — каза Боб. — Признавам ти го.

Той прибра пистолета.

— Да вървим — обърна се към Ръс.

— Ей — изкрещя мъжът в пикапа. — Това ще ти кажа, куражлия си, приятелю. Кубинец ли си? Може би Деси Арнез^[3] е чукал майка ти, докато баща ти е оправял козите?

— Не мисля — отговори Боб. — Ние нямахме телевизор.

Те се обърнаха и бяха стигнали до своя пикап, когато кубинецът прекрати мъките си. Пикапът пламна и горещината настигна Боб и Ръс.

Беше почти тъмно, когато Ред кацна отново във Форт Смит. Той закара чесната до хангара и нареди на механика си да я прегледа след полета. После отиде на паркинга, където двамата му телохранители, винаги проникателни, винаги верни, винаги мрачни, чакаха в колата си. Той се качи в мерцедеса и подкара към къщи.

— Скъпи — каза втората в конкурса за Мис Арканзас през 1986, — как ти мина денят?

— О, не беше зле — отговори той. — Нали разбираш. Малко неспокоен, но иначе напълно нормално.

След това той и двете му най-малки деца гледаха на видео „Чернокожа красавица“, любим на децата филм и в интерес на истината, той също не го смяташе за прекалено дразнещ.

След като децата си легнаха, той изгледа новините. Естествено, основната история беше престрелката между търговци на наркотици на сто мили в Оклахома по панорамния път Талиблу Трейл. Десет мъже бяха мъртви и полицията бе открила четири фунта кокаин, който още не бил разпределен на дози. Говорител на оклахомската щатска полиция каза, че властите все още се опитват да разберат какво се е случило. Неизгорелите трупове бяха идентифицирани като професионални криминални, свързани с Маями, Далас и Ню Орлеан. Всички имаха дълги досиета от углавни престъпления с насилие и това

обстоятелство говореше за засада на пратка наркотици, която е излязла от контрол и се е превърнала в разгорещено сражение на едно от най-хубавите оклахомски шосета.

— Слава богу — каза ченгето, — не бяха ранени невинни хора.

Едва след като новините свършиха и децата вече си бяха легнали, той се отказа от отрицанието и се изправи срещу действителността. Беше затънал в големи неприятности. Този тип Суагър беше най-добрият, който някога се бе изправял срещу него. Поне десет години след като баща му бе убит, разни мъже редовно тръгваха срещу му, но той ги бе победил всичките.

Сега знаеше, че трябва да направи нещо много умно, много умело и съвсем професионално, или ще изгуби всичко. Огледа къщата си и се сети за децата от този брак и децата от първия брак и се зачуди какво ще стане с тях, ако този тип Суагър го победи. Това го ужаси.

Наля си питие, после още едно и тогава вибраторът на пейджъра му забръмча.

Той набра номера и чу доклада на Пек. После му се обади.

— Сега тръгна ли си? — попита той.

— Да, сър. Какво да направя?

— Пек, трябва да разбере какво е намислил. Можеш ли да влезеш в кантората?

— Да, сър — отговори полицаят.

— Окей, искам да влезеш и внимателно да си запишеш какво има в документите. Искам да разбере какво знае. Разбра ли?

— Да, сър.

— Не искам повече изненади — продължи Ред.

После затвори. Трябваше да си ляга, но някак си циците, независимо дали истински или от силикон, на втората в конкурса за Мис Арканзас през 86-а не го вълнуваха.

Вместо това се обади още веднъж по телефона и си поръча бърза свирка от черна курва. Това повече съответстваше на настроението му.

[1] Роман от Дейвид Джеймс Дънкан. Заглавието е алюзия за „Братя Карамазови“. — Б.пр. ↑

[2] ЦРУ. — Б.пр. ↑

[3] Американски музикант и актьор от кубински произход. — Б.пр. ↑

27.

ТОЙ НАБЛЮДАВАШЕ, докато най-сетне възрастният човек загаси лампата и четиридесет секунди по-късно излезе от кантората все още наметнат с хавлията на жена си, качи се на кадилака и потегли със свирещи гуми, защото подаде твърде много газ.

Дуейн погледна часовника си. Беше 23,45 часът. Реши да почака още петнадесет минути, но изтрая само седем, преди да започне да заспива. Знаеше, че е опасно изтощен. Затова слезе от колата, тръгна надолу по улицата с фенерче в ръка, осветявайки скритите кътчета, сякаш е на патрул и търси крадец. След това смело бутна вратата. Естествено, старецът я беше оставил отворена. Той влезе и последва лъча на фенерчето към стълбите, водещи в кантората. По дяволите, тази врата беше заключена.

Той се бръкна за портфейла си и започна опипом да търси пластмасовата си кредитна карта. Като много полицаи беше умел в някои дребни криминални хитрини, които научи с течение на годините. Не му отне повече от няколко секунди работа с картата, за да натисне езичето и дръжката поддаде. После влезе в чакалнята. Пресече я с бързи крачки в посока бърлогата на стария човек.

Бързо отиде при сейфа зад бюрото и лекичко подръпна вратата. Понякога старецът затваряше вратата, но не завърташе ръчката и затова бравата не се затваряше. Но не, щурият дъртак беше завъртял ръчката и вратата се бе заключила. Тя не беше достъпна за способностите на Дуейн. Вместо това отиде до прозорците и дръпна пердетата. После запали лампата.

Помещението беше пълна бъркотия! Старият копелдак сякаш искаше да се самоунищожи. Систематично разбиваше всичко, което притежаваше и някога му е било скъпо. Навсякъде бяха разхвърляни бумажки, а едното от чекмеджетата на кантонерката беше захвърлено на стария килим.

Дуейн седна зад писалището, затрупано със стари дела и доклади, свързани с тях. Той ги запрелиства. Хъм. Повечето сякаш

бяха свързани с 1955. Имаше писмо от някаква жена, което той пхна в джоба си. Разлистваше страниците и попадна на предсъдебно изслушване с дата 29 юли 1955 по случая на Реджи Джерард Фулър, обвинен в предумишлено убийство. Хъм. За какво, по дяволите, беше всичко това? Вероятно е свързано с чернилките, които старецът посети. Защо посещава негри? Какво е намислил? Има ли нещо общо със Суагър?

Тогава забеляза една адвокатска бланка. На нея беше писано, но някой беше откъснал страницата. Обаче силният натиск на химикалка беше отпечатал написаното върху долната страница. Той я вдигна към светлината, започна да я върти, опитвайки се да намери най-добрия ъгъл за гледане. Думи, написани с възлест старчески почерк, започнаха да се появяват: преместено тяло? Литъл Джорджия? Удушена?

Хъммм.

Изпита леко самодоволство от успеха. Мистър Бама сигурно ще се зарадва.

Чу шум и бързото трополене на крака и след това вратата се отвори широко.

— Какво, по дяволите, правиш тук? — попита Сам Винсът.

* * *

Старецът потегли за вкъщи силно развълнуван. Въображението му се препъваше в един значителен проблем. Кой, по дяволите, би сметнал, че си струва труда да организира толкова голям заговор, за да хвърли вината за смъртта на едно младо момиче върху невинно чернокожо момче? Какъв е смисълът?

Не можеше да види никакъв смисъл, но се опитваше да раздели всичко на части и да види как си пасват. И продължи да се връща на едно нещо: някой не е искал да се знае, че Шайрил е била убита в Литъл Джорджия. Литъл Джорджия беше ключът.

Преместването на тялото е важно с това, че някъде има доказателство, което по някакъв начин свързва убиеца с Литъл Джорджия.

Ако някой беше намерил тялото в Литъл Джорджия, сигурно щеше да проличи връзката с това място, която сочеше убиеца. Каква ли

може да е била? Какво ли може да свърже някого с Литъл Джорджия?

Той се опита да измисли какво може да направи, за да изкопае тази брънка. Каква ли би могла да бъде? Трябва да е имало документ или поне нещо важно в паметта на някого, което е било лесно достъпно по онова време.

Може би разрешение за ползване на земя.

Или проучване на мястото например от инженер или архитектурно бюро.

Може би фактура за продажба.

Той се опита да се сети за всички документи, които биха могли да имат връзка с парче земя или участък от окръга.

Внезапно натисна спирачките и колата спря със скърцане.

Обзе го паника.

Ами ако забрави това? Да предположим, че на сутринта е изчезнало в големия черен облак, който се търкаля из мозъка му толкова често? Домът му беше на още десет минути път, а кантората само на пет в обратната посока.

Той зави обратно, качи се на бордюра, размаза онова, което доскоро бяха нечии храсти, и с рязко подаване на газ потегли обратно.

— Какво по дяволите правиш тук? — настоятелно попита старият човек. — И кой си ти, мамка му?

— А... мистър Сам, аз съм Дуейн Пек, заместник-шерифът. Аз, въъ, видях, че лампата ви свети. Качих се и, по дяволите, оставили сте вратата широко отворена, а лампата да свети. Просто проверявах да не липсва нещо и дали не са влизали крадци.

Старецът дори не мигна, нито пък се обърка.

— Говориш глупости! Не съм направил подобно нещо. Загасих лампите и заключих кантората. Какво правиш тук, седнал на проклетото ми писалище, сякаш кантората ти е бащиния?

Той започна заплашително да се приближава. Лукавите му стари очи поглъщаха Дуейн. Видя, че той държи адвокатската бланка в ръка.

— Мамка му, какво правиш с това?

— Нищо — отвърна Дуейн.

— Навираш си носа! Шпионираш! Ти, мръсен шпионин, какво правиш?

След това присви очи, в които проблесна познание.

— За кого работиш? За тях, нали така, ти, бял безполезен боклук.

— Сър, за никого не работя — каза Дуейн, изправяйки се тромаво. Мъжът продължаваше да се приближава към него.

— Не работиш за шерифа. Не, сър, аз познавам шерифа, а ти не работиш за него. За кого работиш? Ще ми кажеш, боклук такъв, или, кълна се в Бога, ще го изкарам с бой от кокалестото ти тяло и на сутринта ще те окача да съхнеш.

— Сър, за никого не работя — каза Дуейн, разтревожен от яростта на стареца.

— По-добре да ми повярваш, че ще открия това. Да, сър, ще стигнем до дъното на тази работа.

Той леко се изви, за да вдигне телефонната слушалка. После набра 911.

Дуейн го наблюдаваше втрещено. Всичко се случваше толкова бързо. Опита се да измисли какво да прави. Главата му беше празна, една изветряла празна дупка.

Щяха ли да го накарат да разкаже за мистър Бама? И какво ще стане с парите, които дължеше? Пак ли ще ги дължи на мистър Бама? А новата му работа, с която толкова добре се справяше? Дали не може да работи лично за мистър Бама?

Фенерчето в ръката му започна да се издига като че по собствена воля и Дуейн го стовари с гръмотевичен трясък в тила на стареца. Почувства трепването от удара на тъпия инструмент в плътта и костите и му се стори, че чу или почувства как нещо крехко се счупи.

— Шерифско управление — се чу глас от телефона. Старецът се скова, протегна ръка към раната си и се обърна, лицето му почерняло и объркано, а очите му езера от празнота. Дуейн го удари отново, този път там, където вратът среща рамото. Силен удар надолу и по диагонала, който накара главата спазматично да потрепери. Слушалката падна и се тресна в пода, а старецът направи несигурна крачка назад. Лицето му беше посивяло, старият език жалко се трудеше в старата уста. После рухна на земята, а очите му се обърнаха нагоре.

— Шерифско управление? Ало, чувате ли ме? — Дуейн разпозна гласа на Деби Тил, диспечерката на нощната смяна.

Той затвори телефона.

Дишаше тежко. Колената му бяха омекнали. Старецът лежеше неподвижно, но все още дишаше.

Дуейн се опита да измисли каква да бъде следващата му стъпка. Можеше просто да си тръгне. Щяха да го намерят тук и да припишат случилото се на крадец. Но тогава щеше да има разследване. Ами ако някой е видял паркираната му отвън патрулка?

После го измисли.

Избърса слушалката с носната си кърпа, ако случайно е оставил отпечатъци. После бързо изгаси лампите, спирайки се, за да избърше ключовете. Той прибра адвокатската бланка с отпечатаните върху й думи в ризата си. След това вдигна стареца под ръцете, усещайки колко е лек и чуплив. Възрастният човек леко се размърда, но после отново се отпусна. Дуейн го вдигна, защото знаеше, че ако го влачи, ще остави следи в прахта, и го занесе до началото на стълбите. Спря се за секунда.

Мистър Бама иска това, каза си той.

Пое дълбоко дъх, събра сили и след това хвърли стареца в празното. Сам се блъсна в четвъртото стъпало, разбивайки зъбите си, след това се изтърколи, размахвайки ръце и крака надолу по стъпалата, набирайки скорост, и започна да се блъска все по-силно, докато се търкаляше. Накрая се блъсна в касата на долната врата.

Дуейн дишаше тежко.

Върна се обратно до кабинета, дръпна вратата да се затвори и чу как езичето щракна. После избърса отпечатъците си от дръжката. След това слезе по стълбите и прекрачи тялото.

28.

СЛЕД СРАЖЕНИЕТО Боб отмина Блу Ай и хвана по магистралата на Шефа Хари Етъридж право на север към Форт Смит. Искаше да има колкото може повече разстояние между него и мястото на престрелката.

— Отсега нататък ще действаме така, сякаш могат да ни нападнат всеки момент. Разбра ли? Те ни преследват. Успяхме да се измъкнем само защото босът не се доверяваше на войниците си и искаше да контролира нещата от въздуха, а аз видях самолета. Без това предимство нямаше да имам време да съставя план и щяхме да сме мъртви.

Ръс мрачно кимна, сякаш разбираше и като че се чувстваше добре. Но не беше. Все още беше наполовина в шок. Такава касапница, толкова бързо, такъв шум, толкова много пушек.

— Беше... толкова объркващо. — Това бе единственото, което измисли да каже.

После всичко се изля от него.

— Искам да кажа, мили боже, просто се случи, стрелбата беше толкова шумна. Исусе, а взривовете? Извадихме страхотен късмет. Луда работа, не знаех, че вселената може да стане толкова психопатична, толкова объркана. Боже, ти беше невероятно спокоен. Направо лед. Аз едва можех да дишам.

Боб не го слушаше, а мислеше на глас.

— Искам да скрия този пикап колкото може по-бързо. На полицията ще са й нужни два дни изследвания, докато разбере, че са участвали още една кола и други оръжия. Ще открият типа следи и ще сравнят боята, която оставихме по онзи тип, когато го блъснахме, и ще започнат да ни търсят.

— Не мисля, че от онази кола е останало толкова, че да вземат проба от боята, да не говорим за нашата — подхвърли Ръс.

— Не може да си толкова сигурен. Ще я паркирам за продължително време на летището и ще наемем кола. Следващото,

което трябва да направя, е да открия Френчи Шорт.

Стана шест, преди да се регистрират в „Рамада Ин“ на шосе 271 на юг от града. Пикапът беше скрит, а Боб се зае да търси Френчи Шорт. Първо се обади на един приятел от Асоциацията на запасните офицери от морската пехота в Лос Анджелис. Той беше пенсиониран артилерийски сержант, който се грижеше за архивата на асоциацията, и бързо намери телефона на един бивш капитан на име Пол Чарди, за когото Боб си спомни, че е работил с Френчи в Групите за специални операции. Набра номера, но никой не се обади. След няколко безуспешни опита най-накрая около 20,30 той се свърза с него.

Една жена вдигна телефона.

— Ало?

— Мадам, опитвам се да се свържа с капитан Пол Чарди от Корпуса на морската пехота. Сега пенсиониран.

— Мога ли да попитам в каква връзка?

— Да, мадам. Двамата с него служихме в Централните планини през 1969. Опитвам се да издира трети човек, когото и двамата познавахме.

— Само секунда, моля. — Той я чу да вика: — Пол, Пол, скъпи, нещо за пехотата.

Чу се мъжки глас:

— Ало?

— Капитан Чарди?

— Е, никой не ме е наричал така от доста време. Сега съм треньор по баскетбол в гимназията.

— Сър, не зная дали си спомняте за мен. Аз бях сержант в основната база „Алис“ в Камбоджа и ви въведох в положението, когато пристигнахте в страната през август 1968. Служих заедно с вас шест месеца, преди да се върна вкъщи. Казвам се артилерийски сержант Боб Лий Суагър и...

— Боб Десетката! Бога ми, да, помня те. Ти беше най-добрият командир на разузнавателен екип, който специалните части някога са имали, и когато се върна за третото си назначение... е, сержанте, за мен е чест да говоря с Боб Десетката. Да, по дяволите, помня те.

— Благодаря, сър.

— Благодаря на теб, сержанте. Ти води страхотна война. И показва на нас останалите как се прави.

— Сър, причината да се обадя е, че се опитвам да издиря един друг човек, който беше там заедно с нас. Беше цивилен, малко приличаше на привидение. Бяхте по-близък с него, отколкото аз. Доколкото си спомням, вие двамата проведохте заедно няколко акции.

— Френчи.

— Да, сър.

— О, боже, не съм се сецал от години за Френчи. Горкият стар Френчи. — На Боб се стори, че долови нещо в мъжкия глас, някакъв странен тон: съжаление, погребана болка, връщането на спомени, които по-добре да не бъдат събуждани в тъмнината.

— Сър?

— Е, сержанте, Французина не оцеля. Приключенията му го настигнаха.

Боб изруга наум.

— Френчи наистина беше нещастно привидение, това мога да ти кажа. Беше наблъскал няколко години живота в един.

— Да, сър.

— Да, той ме вербува. Прекарах... е, не си заслужава да навлизам в това, дълга история и не е приятна. След войната прекарах четири години в служба на Управлението, а Френчи беше моят водещ офицер. Бях отново временно командирован през 1982. Но Френчи...

Той направи пауза и Боб можа да усети болката.

— Не би трябвало да ти казвам това. Всичко е неофициално, никога не си говорил с мен. Френчи беше хванат и убит от един полковник от ГРУ във Виена през 74-а. Измъчван до смърт. Неприятна история.

— Съжалявам, сър — каза Боб и след това трябваше да зададе следващия въпрос. — Какво стана с полковника?

— Някой му взриви задника — отговори Чарди с глас, който казваше, че не иска да му бъдат задавани повече въпроси.

— Мога ли да ви попитам още нещо?

— Давай, сержанте.

— На какво беше способен Френчи Шорт? По заповед или без заповед, какво би направил?

Чарди се замисли малко. Най-накрая отговори:

— Всичко. Беше способен на всичко. Истината е, въпреки че името му е на табелка на стената в Лангли, че Френчи ме продаде на

руснаците през 1974, когато бях в Кюрдистан. Имаше неприятни последици. Той нямаше съвест. Беше велик човек, способен на големи злини. Тази комбинация не е толкова рядко срещана. Каквото и да си мислиш, че е направил, вероятно е така. Че дори и по-лошо.

— Говорил ли е някога за една задача в Арканзас през петдесетте? Операция на Управлението, незаконна и включваща инфрачервени прибори?

— Сержанте, той никога не говореше за миналото. И ако си го виждал как действа, не би искал да знаеш за него.

— Да, сър. Много благодаря.

— Добре ли си, сержанте? Имаш ли нужда от помощ или нещо друго?

— Не, сър. Добре съм. Вие ми казахте онова, което трябваше да знам.

— Късмет, сержанте. *Semper Fi*^[1].

— *Semper Fi*, сър.

Той се обърна към Ръс:

— Добър човек. Но, по дяволите, сега накъде?

— Например на вечеря — предложи младежът.

— Добре де, добре.

Те отидоха в мотелския ресторант и седнаха. Боб поръча бъргър с кашкавал, а Ръс салата от риба тон. Боб не можеше или не искаше да говори. Ръс никога не бе срещал подобен човек. Той просто се заключваше, неподвижен, почти като заспал, лицето му мрачно и бдително, очите внимателни, а по чертите му бе изписано недвусмислено „влизането без разрешение забранено!“. Той само се преструваше, че яде. Ръс предположи, че го измъчваше нещо, свързано с Чарди или Френчи, или изгубената война и мъжете, които тя погълна.

— А, имам една идея — обади се той.

— Какво?

— Казах, че имам идея.

— Боже опази — каза Боб.

— Френчи Шорт е умрял. Ти няма да измъкнеш нищо от Управлението и това е ясно. Така че трябва да започнем от това, което имаме. Нашият първи принцип: баща ти е *знаел* нещо. Това го е убило. Е, мисля, че трябва да открием всички все още живи, с които е говорил през последния си ден. Не случайните, а приятелите му. Майка ти вече

я няма. Сам — с него вече говорихме и той нищо не каза. Но не спомена ли...

Боб кимна.

— Мис Кони — каза той. Нея също си я спомняше въпреки многото години оттогава. Впечатляващо красива жена на петдесетина години, която беше дошла от изток и бе омъжена за Ренс Лонгейкър, провинциалния аристократ, а после овдовя. Тя имаше син, но той също умря млад. Имаше един вид ореол на обречена: всички, които познаваше и обичаше, бяха умрели. Въртяха му се някакви спомени как се връща у дома в отпуск някъде в началото на шейсетте преди войната и някой каза (може би майка му?), че си е тръгнала, за да се върне вкъщи. Не, тогава майка му беше вече мъртва. Сам. Сам я познаваше.

— Сега трябва да е около деветдесет — отбеляза Боб, — и то, ако е жива. И ако не си е изгубила ума, а ние успеем да я намерим. И ако пожелае да говори.

— Може би Сам знае къде е отишла.

— Щеше да каже нещо. Останах с впечатлението, не знам защо, че между тях може да е имало нещо, но е свършило зле. Той никога не говори за нея.

— Аха — каза Ръс и загреба от салатата си.

— По дяволите, момче, ти никога ли не ядеш месо?

— Не е добре за теб.

— Ха, не ми е причинило никаква вреда. А съм на петдесет и ще преживея още два или три дни, ако имам късмет.

Най-накрая Боб се усмихна и Ръс разбра, че отново се шегува.

— Но това е добра идея — продължи той. — Дори много добра. Може би Сам знае. Нали ще бъде чудесно? Ще му се обадим тази вечер. Може и да е намерил онзи доклад на съдебния лекар или каквото там беше.

Те се върнаха обратно в стаята и се обадиха, но никой не вдигна. Ръс опита още десет пъти.

— Чудя се, къде ли е дъртото копеле? — каза Боб.

— Може да си е намерил ново гадже.

Най-накрая на сутринта някой вдигна у Сам. Гласът, донякъде познат, смути Боб.

— Сам? О, опитвам се да се свържа със Сам Винсът.

— Кой се обажда, моля?

— Тъъ, казвам се Боб Лий Суагър и...

— Боб! Боб, аз съм Джон Винсът, най-големият син на Сам.

Боб знаеше, че Джон е лекар в Литъл Рок. Познаваше и тона, този тих изтощен тон, който в своята отдалеченост предаваше лошата новина.

— Нещо не е наред ли?

— Боб, татко почина снощи.

— О, боже — каза Боб, който наистина си мислеше, че Сам ще живее вечно подобно на някой вълшебен черногрив лъв, който вие беззъбо към луната. Почувства новината като физическа болка, спиране на дъха и нарушаване на равновесието. Боб седна на леглото.

— Какво се е случило?

— Нали знаеш, че татко от време на време излизаше извън релси. Снощи е отишъл късно в кантората си заради някоя глупост. Така му е хрумнало. Носеше хавлията на мама, нямаше чорапи, а обувките бяха различни. Подхлъзнал се е и е паднал от върха на стълбите. Счупил си е врата на две места. Поне е чисто и е свършил на мига.

— Джон, дължа живота си на твоя баща.

— Беше ужасно добър човек, но нищо не можеше да му кажеш. Молих го да се премести при нас. Място имаме достатъчно. Можеше да иде при всяко от децата си. Нали разбираш, имаше пари за сестра, за старчески дом, каквото поискаш, но татко не искаше да се откаже от навиците си.

Боб нищо не може да каже.

— Намерили са го в седем тази сутрин. Обадох ми се в седем и половина и веднага дойдох тук. Боже, не зная какво го е прихванало. Обърнал е къщата си наопаки. Кантората също. Търсил е нещо.

Боб се сети, че е търсил документа от съдебния лекар.

— Видях се с него преди един или два дни. Беше напълно наред и два пъти по-зъл.

— Нали знаеш, че обичаше баща ти. Смяташе, че баща ти е най-добрият човек, който някога е живял. Обичаше и теб, Боб. Радвам се, че си прекарал известно време с него, преди това да се случи.

Погребението ще е след няколко дни. Мисля в петък. А след това ще има семейно бдение. Ще се радваме да те видим.

— Ще дойда — каза Боб.

Продължи да седи на леглото. Нарисувано в черно. Привет, мрак. Смъртта за него не бе непозната. Беше я виждал да идва под много форми и я бе изпращал повече пъти, отколкото се полага на който и да е човек. Но точно тази го нарани особено жестоко. Той седеше и гледаше стената, докато тя най-накрая не изчезна и мястото ѝ се зае от голямо нищо.

Скоро Ръс дойде от стаята си облечен и готов за излизане и попита какво не е наред. Боб му отговори и после се оттегли в своята празнота.

Нищо не се случваше. Боб просто си седеше слаб, неподвижен и затворен. Кой би могъл да каже какви мисли му минават? Ръс си спомни за Ахил в палатката си, нацупен и подхранващ яда си, докато не се превърне в ярост толкова чиста, че нищо не може да се изправи насреща ѝ.

— Погребението? — най-накрая попита Ръс.

— Не — каза Боб. — Не и докато има хора, които ни преследват. Със сигурност ще проверят там. — Той поклати глава. После каза: — Отнеха ми бащата. После взеха тялото му. Неговата памет. А сега ми отнеха и Сам.

— Мислиш...

— Видях Сам. Какъвто и да беше, не бе неустойчив. Нямаше проблеми с равновесието. Не би паднал по стълби. Някой го е блъснал. Отново защото е отрил нещо. Търсеше доклада на онзи съдебен лекар или нещо друго и го е намерил. Някой го е наблюдавал и е трябвало да бъде спрял. Някой герой го е блъснал по стълбите.

Ръс разбра къде се бяха озовали: на мястото, наречено параноя, дълбоко в културата на заговорите, където всяко нещо е част от конспирацията, доказателство за зловещата посока, по която е поел светът.

— Може просто да е паднал. Беше възрастен човек.

— Не е паднал просто ей така. Някои хора падат, но не и Сам. Мислиш, че съм откачил? Смяташ, че си измислям всичко това? Каж ми, синко, нямаше ли наети стрелци с автомати, които се опитаха да ни изпържат задниците в Оклахома?

— Да, истина е. Но...

— Къде би отишъл проклетият заместник-шериф, който душеше около нас? Той ни следеше. После изчезва и на сцената се появяват момчетата с пушката. Така че къде ще иде заместникът? Ние няма да се появим на погребението, но ще идем на бдението. Ти ще разпиташ наоколо, за да разбереш дали някой е виждал заместник-шерифа. Това е твоята задача. Но той е дребна риба. Зад тази работа стои някой, запомни ми думите, който ни наблюдава и е измислил всичко това. И, бога ми, ще го намеря и ще се изправя пред него. Ще видим кой ще си тръгне на собствен ход.

— Да, сър — съгласи се Ръс, виждайки, че не би имал успех срещу стоманата в яростта на Боб.

— Но погребението е чак в петък. Днес е вторник. Днес е денят, в който ще откриеш Кони Лонгейкър. Разбра ли?

Ръс кимна, после каза:

— Добре. Мога да се справя с това.

[1] Съкращение на латинското *Semper Fidelis* (Винаги верен), девиз на морската пехота. — Б.пр. ↑

29.

— НЕ, СЪР — каза Дуейн Пек. — Не, сър, изобщо не съм. Не съм го виждал. Качих се там горе, взех каквото можах, това, което току-що ви дадох, и излязох. И толкова.

Като мнозина полицаи той беше вещь в лъжата. Притежаваше най-голямата дарба на лъжците: можеше напълно да убеди сам себе си, че онова, което казва, е истината. Да убеди собствената си дихателна система и най-накрая напълно да си повярва. Не преглътна, не трепна, не задиша тежко, нито се докосна по устата, не му беше трудно да погледне в чуждите очи, зениците му не станаха малки и далечни, цветът на лицето му не се промени.

— Значи нямаш нищо общо със смъртта на стареца? — попита Ред Бама. Те бяха в задната стая зад салона на „Нансис Фламинго Лаундж“, където беше извикал Дуейн, щом чу новината.

— Не, сър, нямам. По дяволите, нищо не бих сторил на възрастен човек. Аз уважавам старците. Точно това разрушава страната, сър. Липсата на уважение.

Лицето му беше напълно безучастно, докато говореше. Гласът му бе спокоен, сериозен, овладян, гърлото му чисто от хрочки. Сърцето му биеше бавно.

— Не можеш да убиваш хора, когато си решиш — обясни Ред. — Има нещо, което се нарича закон на неумишлените последствия. Те провалят всичко. А и между другото, той беше толкова стар човек.

— Кълна ви се, сър — настоя Дуейн, — кълна се, че нямам нищо общо с това.

— Добре — каза Ред, на който му се искаше някак си да повярва, но все още не го правеше изцяло.

— Сър, беше полудял. Казах ви как си разкъсваше нещата. Върнал се е в кантората с онази женска хавлия и е паднал по стълбите. Да, истинска трагедия. Възрастният джентълмен се нуждаеше от грижи. Престъпление е, че семейството му нищо не направи за него след всичко, което им е дал.

Бама кимна.

Той разгледа доказателствата пред себе си — парче доклад от предварителното слушане през 1955, писмо с пищен почерк от жена на име Люсил Паркър, датирано 1957, и жълт кочан адвокатски бланки с бледи следи, оставени от натиска при писането по горния лист, който сега липсваше. После погледна отново към Дуейн.

— Сър, ако вдигнете кочана към светлината, може да различите донякъде за какво е било всичко това. Виждам думата...

— Добре, Пек, това е достатъчно. Искам да се върнеш обратно в Блу Ай, но нищо няма да правиш. Ще чакаш да се свържа с теб. Ясно ли е? Не искам да наблюдаваш Боб Лий Суагър. Засега стой настрана от него, за да не те надуши. Може да ми трябваш по-късно за него, ако мога да измисля някакъв начин.

— Да, сър. Тъъ, сър, тъъ... за комарджийските ми дългове...

— Забравени са, Дуейн. Вече не си на червено. Отново си на печалба, но не я проигравай. Заплащането е петстотин на седмица за начинаещите. И, разбира се, пълна медицинска застраховка. Естествено, ще запазиш работата си на заместник-шериф. Точно за това имаш изобщо някаква стойност.

— Обзалагам се, че мога да свитна Боб Лий за вас.

— Не си и помисляй за това — каза Ред. — Ще разбере и ще те погне. Има десет изпържени мъже на магистралата, които мислеха, че той е лесен. А сега си върви.

След като Пек си тръгна, Ред отиде отгатак и си напълни пластмасова чаша с кисело кафе от бара. Беше дошло важно време. Трябваше да вземе няколко решения.

Трябваше да убие Боб Лий Суагър, и то бързо. Но огневата мощ, най-добрите професионални убийци, дриймтим от мъже — това не беше проработило. Сега осъзна, че не в голото насилие е истината, а в потайността. Хитрост, планиране, здрави нерви — екзекуция.

И отново, бога ми, под тъгата и отровното си отвращение от Дуейн Пек беше странно щастлив. Суагър. Този тип беше великолепен. Беше най-добрият, който някога се бе изправял срещу Ред: умен и смел, спокоен и съобразителен. Ако много оръжия не можаха да свършат работа, какво би го направило?

Хъм. Може би само едно. Как другояче да убиеш снайперист освен с изстрел от засада?

В подредения си мозък той се опита да изброи предимствата си. Първо, въпреки че Суагър, разбира се, знае, че го преследват, той си няма представа кой и защо. Освен основното подозрение, че това е свързано с нещо отпреди четиридесет години, което той сега разследва. Това наистина даваше на Ред възможността за всякакъв подход. И колкото повече мислеше, толкова повече осъзнаваше, че ключът към днес се криеше във вчера. Трябваше да има начин да се постави нещо пред Суагър, което той не би могъл да отхвърли, на чийто зов ще се отзове дори да знае, че това ще го убие. По този начин внимателният и бдителен човек може да бъде унищожен.

Ред беше в странно състояние: той пулсираше от творческа енергия. Разбираше формата, стойността и значението на проекта, който се готвеше да осъществи, въпреки че още не знаеше подробностите и взаимовръзките. Да, подробностите можеха да дойдат и по-късно. Вълнението на творчеството беше онова, което толкова го завладяваше.

Той се зае с работата. Трябваше да разбере всичко за случилото се преди четиридесет години. Отговорите се криеха в миналото.

С това наум се върна обратно в друго помещение, където в стената беше вграден дъвен сейф. В него лежах сълзата и тайните на империята на неговия баща. Тук изпита за миг сантименталност, когато пръстите му докоснаха старата топка на избирателния диск. Знаеше, че пръстите на баща му са го докосвали хиляди пъти. Замисли се за него: този хитър и дисциплиниран човек, самоук и изключително проницателен, отчасти тиранин и отчасти гений, дошъл от нищото. Наистина това беше важното. Човекът бе дошъл отникъде. Беше роден в окръг Полк в колибата на изполичар през 1916. Беден като църковна мишка и босоног наред ужасяващо недохранване, бедност, грубост и обща жестокост на живота на това място и по това време. Бяха го били дивашки, което бе причината никога да не бие собствения си единствен син. Висшето общество му се смееше и му викаха бял боклук и селяндур, но тайно се страхуваха от него, както се страхуваха от всички високи и с бледи очи членове на селския пролетариат. През 1930 се беше появил във Форт Смит само на четиринадесет, но достатъчно умен, за да разбере, че нищо не може да се случи в окръг Полк и че ако има някакво бъдеще, то е в града. Беше си намерил работа като букмейкър за полковник Тайрий, който

управляваше града от апартамент в стария хотел „Уорд“. Не беше велика работа, а бачкане за новодошъл. Просто събирач на облози за криминална организация, която и за секунда не би скърбила за него, ако паднеше под колелата на влака или каруцарите, които все още властваха над „Гарисън стрийт“ през онези дни, го смелеха на пулп.

Но също като дарбата, която бе предал на сина си, Рей Бама имаше талант за числа, за светкавично пресмятане и разбираше, че тайните на вселената се крият в тях. (Нито едно от децата на Ред не притежаваше подобно нещо, но благословени да са, те нямаха и нужда.) Той беше бдителен и умен и издигането му беше класическо за американските гангстери, които използваша модела на митовете тип Хорейша Алгър^[1], с които се захранваха широките слоеве на населението: както в престъпленията, така и в производството победители стават само най-неуморните работници, най-умните и способни математици. От събиране на облози премина към ръководене на зложни къщи, лихварство, управление на казина, публични домове и инвестиции. Винаги имаше три или четири слоя между него и насилието му, въпреки че три пъти убийци се опитаха да го заковат. Контрабандираше плът, но никога не се възползваше. Даваше пари назаем, но никога не взимаше. Продаваше наркотици, но никога не ги бе опитвал, нито позволяваше на хората около него да го правят. Разбираше динамиката на разделеното черно и бяло население. Въпреки че донякъде беше убиец, никога не вършеше други престъпления, които хората биха осъдили по-сурово. Не беше расист и въртеше сделки с черните гангстери и накрая поемаше техните дела, но не от страх, а от доверие. Не беше психопат и убиваше само когато бе необходимо. Никога не убиваше семейства или близнаци. Никога не убиваше безразборно, никога не подлагаше на мъчения или жестокости. Той беше последното нещо, което един червенуврат бедняк трябваше да бъде: почтен главатар на банда, истински джентълмен.

Но напоследък Ред си мислеше, че баща му е нещо повече от професионалните му успехи. Причината не беше в това, че накрая е успял, а че е имал въображението изобщо да измисли как да успее и че най-ценното нещо, което беше дал на единственото си дете, не бе бизнесът или наследството, или пък връзките, въпреки че всички те бяха хубаво нещо. Не, беше целият... негов живот.

Понякога, докато Ред караше нагоре по хълма мерцедеса си, виждаше себе си в работен комбинезон, смазан от безнадеждност, беззъб и кокалест, лишен от самоувереност. Тогава си мислеше: ако не беше татко, това можеше да съм аз.

Най-смелата постъпка на баща му бе да напусне селото и да се преобрази в градски човек. Като се замислиш, наистина голямо постижение: без другари, без никой да се грижи за него, без някой, който да му улеснява пътя, един мършав бял селски боклук от далечните планини Уашита, бос и неизкушен от каквато и да е култура. И почти неграмотен.

И въпреки това само за едно поколение той можа да даде на сина си напълно различен свят: предучилищна подготовка, четири години в Арканзаския университет, докосване до идеи, възможности, стимули. Неговият син никога не трябваше да става в четири, за да даде помията на свинете, или в пет, за да донесе дърва за огъня, или да работи по полето от тъмно до тъмно, за да набере достатъчно памук, или да засади достатъчно жито, така че собственикът да остави малко зърно на изполичарското семейство, с което да живее. А децата на сина му бяха толкова далеч от това, че дори не можеха да си го представят. За тях това беше кофти филм със заглавие „Селякът от Бевърли“, който изобщо не е смешен, а за груби, изостанали, глупави боклучави хора.

Надявам се, че съм на твоето равнище, старче — помисли си той. Със сигурност ще се опитам да бъда достоен за наследството ти.

През 1975 бащата на Ред загина при взрив на бомба точно пред „Нансис“. Ред работеше като вицепрезидент на онова, което тогава се наричаше корпорация „Бама Тръкинг“. Неговият моментален отговор не беше да оплаква, а да се подготви за атаката срещу неговата власт, позиция и организация, която неизбежно следваше от убийството на шефа. Но, странно, тя никога не последва, въпреки че няколко години по-късно някакви натрапници се опитаха да излязат срещу него, но лесно бяха победени.

И така тайната на смъртта на баща му стана за него истинска фикс идея. Беше похарчил повече от 200000 долара за частно разследване в опит да разбуди тайната. За целта, когато лейтенант Уил Джесъп, детективът от отдел „Убийства“ във Форт Смит, на който бе възложен случаят, се пенсионира през 88-а, Ред го нае (50000 долара годишно), за да продължи разследването частно. Самият Ред беше

използвал всичките си връзки в престъпния свят и въпреки множеството хитрини и натиск след всичкото това време, усилия и пари не беше стигнал доникъде.

Проблемът с този случай просто беше, че даваше само един отговор на *сui bono*. И той беше: Ред. А той не го бе направил, въпреки че вероятно така се говореше за него. Знаеше това. При липсата на мотив, който да издържи, всяко друго обяснение беше безсмислено. Например нито един от лейтенантите в организацията нямаше полза и нито едно подслушване на телефони или следене не бяха довели и до най-малката следа. Също така нито един външен за града човек нямаше да спечели нещо. Можеше да бъде само отмъщение за нещо извършено много отдавна, но подобни постъпки обикновено са объркани и емоционални. А тази беше осъществена с учудваща ефикасност, контрол и точност. Работа на истински професионалист в бомбения бизнес, която подсказваше достъп до майстори от по-високо ниво. Същото каза и лейтенант Джесъп.

— Ред, този човек е знаел какво прави. Това беше най-добрата бомба, която някой някога е взривявал в Арканзас. Това мога да ти кажа. Работа на специалист.

С времето всички разследвания забуксуваха. Пропадна и това на Ред след тежко десетилетие и половина. Най-накрая той се отказа и се опита да склочи мир със зейналата в живота му дупка — факта, че който и да е убил баща му, по каквато и да е причина, се измъкна безнаказано и злорадства в момента.

Tate, опитах, си мислеше от време на време той, когато късно през нощта бърбънът го хванеше, децата си бяха легнали, а втората в конкурса за Мис Арканзас през 1986 дремеше доволно в пенъора си за 500 долара. *Направих всичко възможно.*

Със спомена за тази тъга, тежащ на раменете му, той завъртя скалата и отвори старата каса. Миналото беше разделено по години в счетоводни книги, дълги редици числа бележеха постъпленията и разходите, всички разноски бяха отбелязани, всички суми бяха отчетени. Всяка трета страница беше изпълнена с обяснения. Баща му беше записвал с дребен съвършен почерк безстрастни подробности. По този начин съвсем бързо Ред научи всичко, което трябваше да знае. Или поне всичко, което баща му искаше да се знае и бе записал за последните две седмици от месец юли 1955. Беше се срещнал със

забележителни хора: например Френчи Шорт и един младши лейтенант от армията от Форт Чафий на име Джек Прийс. Но и с други. Цяла тълпа умни и бързи хора, отговорни и устремени мъже. Сред тях беше и Джими Пай, както и шефове на затворниците и пазачите, свързани с организацията Бама, които работеха в затвора на окръг Себастиан. Разбира се, и Ърл Суагър беше там и докато разглеждаше онова, което лежеше пред него, Ред видя логиката зад всичко, което беше приел на вяра, и се възхити от професионализма на всички участници.

Разбира се, един човек липсваше. Така трябваше да бъде, защото това не можеше да се повери на хартията, но Ред инстинктивно осъзна какво документира счетоводната книга: ключовия момент в историята на фамилията Бама, когато бандата на Бама престава да бъде такава, а баща му вече не е бандит и започва изкачването си към законност, обществена власт и слава и крепостите на уважението и възхитата, които сега *той* владееше.

Ред си наля още една чашка кафе. Обади се в офиса, провери гласовата си поща, говори със секретарката си. Обади се на заелата второ място и ѝ каза, че ще закъснее, а тя му припомни, че синът му Ник тази вечер има състезание по плуване и той е обещал да отиде. Ред си помисли, че вероятно ще стигне за участието на Ник в 100-те метра гръб, защото сигурно няма да започне преди 9,30, а на връщане можеха да спрат за по едно барбекю.

После прочисти главата си и започна да изучава документите, които Дуейн Пек беше набавил. Беше ясно, че се отнасяха до някакво друго събитие през 1955, случило се почти по същото време като смъртта на Ърл Суагър. Каква беше връзката? Не, чакай малко, това не беше важно. По-скоро каква мислеха, че е връзката Боб Лий Суагър и момчето. Защото онова, което мислеха, щеше да ръководи поведението им.

Единият документ беше предварителен доклад от прокуратурата на окръг Полк във връзка със слушане за освобождаване под гаранция на някой си Реджи Джерард Фулър, чернокож, на седемнадесет, живущ на еди-кой си адрес, Блу Ай, обвинен в предумишленото убийство на Шайрил Паркър, негърка, на петнадесет, живуща на еди-кой си адрес, Блу Ай. Шайрил трябва да е била дъщерята на Люсил, авторката на писмото. Прокурорът Сам Винсънт, Ред трепна, като се сети за Сам на

онези стълби, стар човек, чието време е изтекло, доказваше, че престъплението е толкова сериозно, че не бива да се определя гаранция. Адвокатът, някой си Джеймс Алтън от Службата за обществени защитници в окръг Полк, пледира *po lo contendere* по искането на обвинението, така че естествено заподозреният бива задържан, вместо да бъде освободен под гаранция.

Така. Вероятно убийство на чернокожо дете от млад негър, юли 1955.

След това прочете самото писмо. Две години по-късно майката на убитото момиче моли Сам да възобнови разследването, защото тя твърдеше, че този Реджи не може да го е направил.

Странно. Човек би помислил, че майката ще иска отмъщение, а не справедливост.

Объркан, Ред погледна във въртящата се картотека и измъкна името на един помощник-редактор на градската страница в „Саутуест Таймс Рекърд“ и му се обади. Попадна на гласова поща, остави съобщение и му звъннаха след седем минути.

— Мистър Бама, какво мога да направя за вас?

— Джери, не си ли пазите всички стари броеве в архива?

— Да, сър. В база данни от 1993, а предишните — отсреща в библиотеката на микрофилми.

— Добро момче. Можеш ли да се поровиш половин час за мен?

— Да, сър. Знаете, че мога.

— Джери, как са децата ти?

— Добре, сър.

— Тази година къде ще ходите на почивка?

— Ами, сър, мислим за Флорида. Дейтона Бийч.

— О, Джери, нали знаеш, че притежавам половината от курортния комплекс Блу Даймънд на островите Санибел. Много хубаво местенце.

— Да, сър. Не бих могъл да си позволя да ида на Санибел. Тази година нас ни чака Дейтона. Трябва да изплащам заеми и...

— Джери, искаш ли да заведеш жена си и децата в Блу Даймънд? Една миля плаж. Три отоплени басейна. Много хубави стаи.

— Ами аз...

— Джери, хиляда деветстотин петдесет и пета. Убийство. Окръг Полк. Шайрил Паркър. Извършено от Реджи Джерард Фулър. Искам да

знам всичко за него, и то бързо. Разбра ли?

— Напълно, сър.

— Джери, знаеш ли номера на факса ми? И, Джери?

— Да, сър?

— На брега на океана или край басейна?

— Ами... На брега на океана. Децата обичат океана.

— Последните две седмици на август?

— Да, сър, прекрасно, сър.

— Утре ще получиш резервациите.

Той се облегна и зачака. Мина един час. Тогава факсът започна да бръмчи и скоро изплю четири гъсто изписани на ръка страници. Това беше хронология на случая Шайрил Паркър, започваща от намирането на тялото, процеса, обжалването и екзекуцията.

Прочете я внимателно, после втори път и след това още веднъж. Набиващата се в очи подробност беше, че тялото е открито от Ърл Суагър в деня, когато беше умрял, и „Таймс Рекърд“ бе пуснал кратка уводна статия през 1957, отбелязвайки с удоволствие екзекуцията на Реджи Джерард Фулър и приключването на последния случай на щатския полицаи и военен герой от Аризона.

Но това не беше последната статия в обобщението за отразяването на случая от „Таймс Рекърд“. Тя се бе появила пет години по-късно с информацията, че срещу бял мъж на име Джед Поузи е била издадена доживотна присъда за предумишленото убийство на бащата на осъдения за убийство Реджи Фулър, един бивш погребален агент на име Дейвидсън Фулър, който станал страшно активен в движението за граждански права в Западен Арканзас. Това беше първият път в историята на щата, когато бял човек е осъден за предумишленото убийство на негър. В статията пишеше, че прокурорът Сам Винсънт трябва да бъде поздравен, че е продължил с обвинението дори пред лицето на заплахи за убийство и пълната увереност, че така застрашава собственото си преизбиране за прокурор, а това щеше да му струва поста, който заемаше от осемнадесет години.

Ред предъвка всичко. Очевидно Сам беше стигнал до извода, че има връзка между смъртта на Ърл и смъртта на момичето. Беше ли им казал? Или идеята е тяхна? И най-важното, какво знаят?

Не знаеше. Но трябваше да научи нещо друго.

Джед Поузи. Какво е станало с него?

Беше достатъчно едно телефонно обаждане, за да научи, че след тридесет и пет години в затвора един старец на име Джед Поузи още обитава блок Д на щатския затвор в Тъкър.

Е, това беше полезно. Много полезно.

В главата му започна да се заражда един план.

Колкото повече мислеше, толкова по-голямо вълнение го обземаше. Харесва ми!

[1] Американски писател, автор на романи за момчета, в които достойнствата и трудолюбието се възнаграждават. — Б.пр. ↑

30.

БЕШЕ ПОДРАНИЛ малко, но така беше по-добре. Също така бе носил и по-хубави костюми, но когато го купиш от „Уол-Март“ във Форт Смит в дванайсет, за да го сложиш за среща в един, не можеш да очакваш да попаднеш на страниците на „Джей Кю“.

„Мога ли да се справя с това?“, запита се Ръс.

После си каза: „да, мога“.

Боб го беше оставил в 12,55. Това бе мъчно определима сграда, с нова обшивка, която покриваше всички прозорци, обещавайки флуоресцентен мрак вътре. Над единствения мрачен вход висеше стара табела „Дорней Хауз“. Със сигурност не излъчваше усещането за стари вестници и нищо в нея не напомняше за славни отминали дни, когато пуфкащи пури или дъвчещи тютюн репортери с нахалство или преувеличение си градяха национално име и същевременно си прекарваха страхотно.

Не, офисите на „Саутуест Таймс Рекърд“ подобно на редакциите на повечето американски вестници имаха вид, сякаш са седалище на малка застрахователна компания или на фирма за доставка на медицинско оборудване, или пък за каталожна търговия.

Той влезе във фоайето, което беше чисто и функционално, въпреки че не бе предразполагащо, и каза на дамата на рецепцията, че има среща в един часа с редактора на градската страница и началника на архива. Помолиха го да почака, докато не слезе една много млада чернокожа жена, поздрави го хладно и делово и го поведе нагоре. Имаше само един етаж и краткото им пътешествие ги отведе в новинарската зала (осветена с ярко флуоресцентно осветление, както бе предположил), разхвърляна и пълна с троглодити или мутанти, които спяха или яростно блъскаха по клавиатури като шимпанзета по детски пиана. Така беше във всички новинарски зали. После влязоха в кабинета на редактора на градската страница.

А! Как се казваше, о, да, Лонгли, Лонгли, Лонгли? Клаудия Лонгли.

Тя разглеждаше автобиографията му.

— Колко време работихте в „Оклахоман“, мистър Пюти?

— Една година. Започнах с редактиране и измисляне на заглавия. Харесаха ме, защото след шест месеца ме направиха лайвстайл редактор.

— И напуснахте...?

— Ами, имах страхотна идея за книга и не мислех, че ще мога пълноценно да работя и двете. Така че преди два месеца напуснах „Оклахоман“, за да работя само по книгата. Бях спестил малко пари. Проучванията ме доведоха тук и вече три седмици съм в града. Но ще ми трябва повече време, а парите ми свършват. Затова си помислих, че ако имате нужда от редактор и човек, който да измисля заглавия, мога да започна. Бива ме в редакцията и заглавията. Работя бързо, не правя грешки, доста съм умен и не ме мързи.

— Но това не е представата ви за кариера? Не смятате да се посветите на кариера в „Рекърд“?

— О, да ви кажа честно, главното за мен е книгата. Не бих искал да ви лъжа. Но ако ми предложите работа, разбира се, че ще се отнеса сериозно към нея и ще остана най-малко шест месеца.

— Виждам, че сте учили в Принстън.

— Да. Имах късмет и получих стипендия. Бях супермозък в гимназията, но се уморих от Изтока и след две години реших, че имам нужда от промяна. Чиракувах в „Маями Хералд“. Имам имена и така нататък, ако искате да звъннете.

— Мога ли да попитам за какво е книгата?

— Тук, в окръг Полк, през 1955 е било извършено насилие, което има пряка връзка с последващо насилие в Оклахома, засегнало семейството ми. Моята идея беше да проуча и преработя и двете, за да покажа връзката помежду им. Но съм затруднен да открия хората от 1955. Ще ми трябват няколко месеца, а не седмици.

— Трябва да ви кажа, че ако ви предложим място, ще е с договор по изискванията на съюза. Ще ви дам копие от него. Ще започнете от равнището на сътрудници с едногодишен опит. Ще получавате триста и петдесет седмично. Ще бъдете в сутрешния екип, вероятно от четири до полунощ. Очакваме яка работа, професионализъм и добро поведение. Не харесвам новинарски статии, където се говори твърде много.

— Чудесно.

— Добре, хайде да идем да ви представя на Брус Симс, нашия шеф на редакторите. Ще ви подложим на тест, а после ще видим.

— Добре, много благодаря.

Брус Симс беше един общителен по-възрастен тип на около четиридесет и пет, с оредяваща коса и бледността, присъща на хората от новинарските стаи. Той си побъбри малко с Ръс, разведе го из новинарското помещение, кафенето, телетипната зала, кабинета на Дон, завеждащия отдела, който щеше да има последната дума. И накрая го вкара в библиотеката.

Ръс това и чакаше.

— Какви бази данни имате?

— „Нексъс“, „Ентъртейнмънт Дейта сървис“ и „Онлайн Сърч“.

— Страхотно. А за телефонните номера? Точно когато напуснах „Оклахоман“, се бяха абонирали за националния справочник на компактдиск.

— О, да. И ние го имаме. Търсачка на телефонни номера на дискове.

— Да, мисля, че е същото. Много е полезно.

В този момент стигнаха до малко помещение в края на коридора.

— Готов ли си?

— Да.

— Окей, сега е два и десет. Ще се върна в три и десет.

— Хубаво — отговори Ръс.

Брус излезе от стаята и Ръс започна да попълва теста в 14,11 часа. Свърши го в 14,26. Знаеше, че от 100-те въпроса по обща култура и информация на 97 беше отговорил правилно. Трябваше да отгатне само годината на сражението при Литъл Бит Хорн (той предположи 1873, а тя била 1876), процента гласове, който Ъптън Синклер получил като кандидат за губернатор на Калифорния през 1936 (45 и позна), и дали Уила Катър или Елит Уортън са написали „Моята Антония“. Тъй като беше гледал филм със сценарий по роман на Уортън и знаеше, че тя е от типа нийоркско момиче, затова заложи на Катър и отново позна. След това имаше една зле написана новина, но след като оправи началото, всичко за секунда си дойде на мястото. Последната страница представляваше есе на тема „Защо искам да работя в «Рекърд» (ха!).“

След това, поглеждайки часовника си, стана, свали сакото, разхлаби вратовръзката и предпазливо излезе в коридора. Никой от тези, на които бе представен, не се виждаше наоколо. Опитвайки се да изглежда като част от екипа, той отиде до машината за кафе в новинарското помещение и си наля половин доза в пластмасова чашка. От едно празно бюро взе блок с листове и химикалка. Не се огледа, защото познаваше поведението в новинарската стая: всеки чете всичко, никой не обръща внимание на каквото и да било.

Той влезе в библиотеката, като преди това бързо се увери, че и тук няма никой от хората, с които се запозна. Беше чисто. Отиде до бюро, на което пишеше «Информационна служба».

— Здравсти, аз съм Ръс. Още не познавам добре редакцията — каза той, като се надяваше да я наричат така.

— О, привет — отговори жена на средна възраст, която го погледна над очила «половинки».

— Търся няколко телефона. Бихте ли ми пуснали сидитата?

Тя се обърна и отвори едно чекмедже, където имаше комплект дискове в прозрачни пластмасови обложки.

— Коя част на страната? — попита тя.

Ключов въпрос. Тази сутрин Боб се беше поразровил в паметта си и стигна до извода, че мис Кони е от Балтимор или с една дума Мериленд. Не знаеше защо мисли така. Беше само някакво впечатление от неоткриваема следа, складирана някъде в паметта му. Но дали би се оттеглила в Балтимор? Щеше ли да се върне след двадесет и петте си трагични години в Арканзас? А може би се е върнала и останала, докато не е остаряла много, и тогава се е преместила във Флорида? Или Мексико. Или пък Калифорния. Или Аризона. Може и...

— Северозападния регион. Мериленд.

Тя избра диска и двамата отидоха до големия терминал на съседното бюро. Жената сложи диска в чекмеджето, което с лек шум потъна в машината, която забръмча, изщрака и примига, събуди се за живот, изписвайки на екрана «Фоун Диск Пауър Файндър». После се показа менюто.

— Знаете ли как? — попита жената.

— Да.

— Обадете ми се, когато свършите.

Той седна и защрака командите, докато не получи в отговор подкана да въведе име. После написа: Констанс Лонгейкър.

Четящото устройство забръмча, индикаторът започна да премигва и след секунди на синия дисплей с бели букви се изписа безкраен списък К. Лонгейкър, Констанс Лонгейкър и Кони Лонгейкър. Общо петдесет и девет разпръснати между Мериланд и Вирджиния.

Той прегледа списъка. Тя можеше да бъде всяка от тях и никоя. Какво да направи сега? Да си запише петдесет и деветте телефона и да ги прозвъни един по един?

Ами... ако опита нещо друго?

Той започна отново, този път стеснявайки търсенето до Мериланд. В този щат живееха само тридесет Лонгейкър. Това вече беше нещо. Тези можеше да си запише. И го направи в бележника си. После можеше да им звънне и...

Обаче знаеше и други възможности на програмата. Можеше да се търси по телефонен номер, местоживеене или институция. Връщайки се на менюто, той се опита да потърси чрез институции. Написа «старчески домове» и стесни търсенето до Мериланд.

Клик-клик, щрак-клик. Екранът премигна. После изведнъж оживя с имена и адреси, общо осемдесет и седем, както сочеше услужливият надпис на върха на страницата.

Той прегледа тринадесетте Лонгейкър и откри сред тях само пет регионални телефонни кода. Записа ги и потърси сред осемдесет и седемте открити адреси и телефонни номера и попадна на единадесет съвпадения. После сравни тринадесетте телефонни номера с тях.

Имаше само едно пълно съвпадение.

«К. Лонгейкър, 401-555-0954» и «Дауни Марш», Сейнт Майкълс, Мериланд, 401-555-0954.“

Ръс си пое дълбоко дъх. Огледа се наоколо. Никой не му обръщаше внимание.

Наблизо имаше телефон. Той вдигна слушалката, набра деветка, за да излезе на външна линия, и после набра числата.

Някой вдигна телефона.

— „Дауни Марш“.

— Ало, обажда се Робърт Джоунс. Аз съм адвокат във Форт Смит, Арканзас. Опитвам се да се свържа с мисис К. Лонгейкър.

— Мисис Лонгейкър спи.

— Добре, моля, не я безпокойте. Тя е спомената в едно завещание тук или по-скоро Кони Лонгейкър, която е живяла в окръг Полк, Арканзас, между 1931 и 1956. Опитвам се да я открия. Вашата мисис Лонгейкър споменавала ли е някога, че е живяла в Арканзас?

— Страхувам се, че това е поверителна информация.

— Мисля, че ще бъде разстроена, ако не може да присъства на отварянето на завещанието. Сумата, за която става дума, е значителна.

— Мисис Лонгейкър е заможна жена, мистър Джоунс.

— Разбирам. Е, към парите има и новини. Новини за хората, които е познавала и обичала двадесет и пет години и бездушно е оставила заради причини, които никой досега не е разбрал.

От другата страна настъпи продължително мълчание.

— Тя никога не говори за Арканзас. Зная, че е била там, защото фотоалбумът ѝ е пълен със снимки от онзи край. Веднъж я попитах. „О — отговори ми тя, — това беше в друг живот. Много, много отдавна. Направо не е за вярване.“ После разбрах, че това я разстрои, защото цялата нощ плака.

— Много благодаря за информацията.

— Нали няма да я нараните?

— Не, мадам. В никакъв случай.

— Толкова много е преживяла. Сега е на деветдесет и пет и много болнава.

— Да, мадам.

— И сляпа. От десет години.

Замаян от радост заради успеха си, Ръс извади диска от машината и го върна на библиотекарката, а после с леки крачки бързо излезе през вратата. Там се блъсна право в новия си приятел Брус Симс, който го погледна изненадан.

Ръс почувства как на лицето му се появява глуповат израз, но после с изиграно фалшиво притеснение попита:

— Тоалетна?

— Не в библиотеката! Надолу по коридора.

— Благодаря. Тестът е на масата. Свърших. Съжалявам, но когато получиш зов...

И той хукна надолу по коридора.

— ... трябва да се отзовеш — извика след него Брус и избухна в смях.

Ръс влезе и се скри за десет минутки в кабинката, след това дълго си ми ръцете. После излезе и откри Брус, който го чакаше.

— Съжалявам, не трябваше да излизам от стаята. Но не съм се връщал там, така че...

— Всичко е наред, не се тревожи за това. Аз взех теста.

— Кога мислиш, че ще ми се обадят?

— Дай ни седмица. Ще го прегледаме и ще помислим как подхождаш на нашите нужди. Имаш ли телефон?

— Не, в момента не се задържам много на едно място. Аз ще се обадя. След седмица?

— Да, това е добре.

Върнаха се, за да може Ръс да си вземе сакото, и докато спокойно крачеха през новинарската стая, Ръс забеляза, че почти всички са зарязали бюрата си и са се струпали около телевизора, който висеше от тавана близо до телетипната зала.

— О, боже — възкликна Брус.

— Уили се обади току-що. Брус, мисля, че е това — каза някой, който профуча край тях. — Ако е така, събираме се в три вместо в четири.

— Какво става? — попита Ръс.

— Ела и погледай. Ще ти се стори забавно.

Ръс последва Симс до тълпата репортери и редактори, хипнотизирани от празен подиум, микрофон и нерадостния изглед на банкетна зала в мотел близо до между щатската магистрала. Надпис на екрана съобщаваше местоположението на сцената: „Щаб на предизборната кампания на Х. Етъридж, Лос Анджелис, Калифорния.“

— Давай, Си-Спан^[1] — изкрещя някой.

Скоро, заобиколен от помощници и придружаван от красива, но надменна жена, един кльошав мъж със сребриста коса и професионално обработено лице се насочи към подиума. Изглеждаше на около шестдесет и пет и носеше един от онези почти униформено съвършени сини костюми, червена вратовръзка и бяла риза. Всичко си бе на мястото, но не беше интересно.

Групата стигна до подиума. Настана блъсканица, глъч и неловка суетня.

— Две години и още не са организирани — обади се някой.

— Какъв безпомощен чикиджия — каза някой с школуван британски акцент.

— Кой, по дяволите, е този? — прошепна Ръс на Симс, въпреки че чертите на мъжкото лице започнаха да му напомнят за актьор, който винаги играе най-добрия приятел.

— Холи^[2] Етъридж — отговори Симс. — Нали знаеш, бившият сенатор Холис Етъридж. Преди две години реши да не се кандидатира за преизбиране и последните двадесет и четири месеца прекара във воденето на най-глупавата кандидатпрезидентска кампания от времето на Ед Мъски.

— Да, да, спомних си — каза Ръс. — Той е онзи, който построи път за татко си, нали?

— Свинската пътека на Етъридж. Кой казва, че в Америка няма безплатен обяд? Ако си познавал Хари и после Светия, вече ще си много богат.

— Приятели мои — започна Холис Етъридж, четейки сковано от предварително подготвеното изявление — и вие, журналисти, които сте избрали да ми окажете честта със своето внимание. Години наред баща ми имаше мечта. Мечтаеше единственият му син да стане президент на Съединените щати. Това не беше прекалено неизпълнима мечта. В края на краищата той излезе от затътените гори на Арканзас и тридесет години беше конгресмен. Според неговите разбирания в нашата велика страна всичко е възможно и никоя мечта не е прекалено голяма.

Ръс си спомни, че през годините беше виждал този тип като участник в телевизионни предавания. Винаги беше пълнеж, един правоверен досадник, в чиято уста английският звучеше като чужд.

— Едно нещо трябва да му се признае на Светия — прошепна Брус похотливо, — имал е повече катерички от клозетна дъска.

— Аз споделях тази мечта — продължи Холис монотонно — и неуморно работих тя да стане действителност. Отказах се от мястото си в августейшия орган, наречен Сенат на Съединените американски щати, за да я превърна в действителност. Набирах средства, ходех по банкети и държах речи. Но след класирането ми на четвърто място в предварителните избори миналата седмица в Калифорния стана ясно, че тази мечта няма да се осъществи.

От публиката се чуха стенания, които сигурно бяха от работници в кампанията и негови искрени привърженици. Обаче имаше ли нещо в Холис Етъридж, в което можеш искрено да повярваш и което да беше различно от практическите умения на професионалния политик?

— Това, в съчетание с третото място в Ню Йорк, също третото в Масачузетс и четвъртото в Ню Хемпшир, означава, че партията ще си търси друг знаменосец и моето продължаващо участие разсейва вниманието от двамата, между които ще изберете кандидат.

Той направи пауза сред стенанията.

— Ето как си отиде моята награда „Пулицър“ — каза някой през смях.

— Никога нямаше да я спечелиш — се обади друг. — Не работиш за „Вашингтон Поуст“, „Ню Йорк Таймс“ или „Маями Хералд“.

— Прав си — каза първият. — Трябваше да кажа, „отиде си мечтата ми_ за награда «Пулицър»“_.

Колегите му задюдюкаха. Някой го замери с парче смачкана хартия. Ръс се усмихна. Журналисти. Циници, умници, пресмятат всичко първо като възможност за кариера, а чак после като история.

— Мамка му — каза Симс на Ръс. — Литъл Рок имаше своите петнадесет минути слава. Мислехме, че Форт Смит ще извади късмет със стария Холи. Но няма начин. Прекалено е старомоден, муден и закостенял.

— Направо може да те приспи — се обади още някой. — Освен ако не сваля стюардеси.

— Чух, че медицинските сестри са неговата специалност — подхвърли един. — Харесвал униформата и белите чорапки.

— Виж жена му — добави друг глас. — Има вид, като че някой ѝ е пъхнал калъп сапун в задника.

Жената стоеше точно зад мъжа с една от онези залепени усмивки, огряваща лице, издялано от чист камък.

— Мили боже — каза някой, — тя прави Пати Никсън да изглежда като Мери Тейлър Мур. Да изглежда... закачлива.

— Калъп сапун е единственото, което е имала някога в задника си.

— Затова — излая Холис Етъридж — обявявам оттеглянето си от президентската кампания. Искам да благодаря на съпругата си Дороти,

на Пол Остийн, шефа на моя предизборен щаб, и на всички вас, мои верни сътрудници. Вие работихте страхотно и аз високо го ценя. А сега е време този син на Арканзас да се върне в частния живот. Много ви благодаря.

— Сенаторе — чу се въпрос. — Какво ще правите с вашите делегати? И предизборния бюджет? Вие все още водите по събрани средства.

— Това ще бъде решено в по-късни консултации с водещите членове на моя екип — отговори Етъридж.

— Той все още може да се побори — каза някой.

— Свършен е, край — се чу противоположна оценка. — Дребен шубелия. Няма да посмее.

— Бог да благослови Америка и Бог да благослови щата Арканзас — каза Етъридж, после се обърна и сковано си тръгна.

— Вече няма да можем да гризем свети Етъридж — обади се някой шегобиец.

— То и така нямаше какво да се дъвче по него — добави друг от тълпата.

[1] Кабелна телевизия, отразяваща обществени събития. — Б.пр.

↑

[2] Игра на думи. Холи, т.е. Свети. — Б.пр. ↑

31.

ЗА ГЕНЕРАЛА денят се оказа добър. В единадесет беше сключил договор с полковник Санчес от хондураската армия. Полковник Санчес беше командир на Батальон 316, обучената от американците антитерористична част. Въпреки че хондурасците имаха достатъчно пари за харчене, генералът не виждаше оправдание да му дава така наречената система № 1. SR-25 с топлинен прицел „Магнавокс“ и заглушител MAW-7 беше най-модерната система в света, но се нуждаеше от много работа по поддръжката и той се съмняваше, че нация от Третия свят с ниска техническа култура би могла да поддържа системите при интензивно използване. А подобно използване се очакваше, защото текущата партизанска война не показваше признаци на отслабване. Напротив, прехвърляше се в градовете, където, както Батальон 316 и Военното разузнаване правилно разбираха, далекобойно оръжие с висока точност на стрелбата при нощни условия щеше да се окаже безценно.

След дълга караница и шумни спорове генералът най-накрая убеди полковник Санчес, че система, изградена на основата на преработени армейски прицели AN/PVS-2 „Старлайт“, монтирани на последната дума на техниката „Макмилан М-86“ и с изработения по технология „Дж.Ф.П.“ заглушител M14SS-1, е точно онова, което чичко доктор е предписал. Двадесет от оръжията щяха да са в калибър .308 „Уинчестър“, десет в .300 „Уинчестър Магнум“ и десет в .223 „Ремингтън“, осигурявайки по този начин на Батальон 316 голяма тактическа гъвкавост.

Разбира се, снайперисти от „Дж.Ф.П.“ ще обучат специално подбрани стрелци в използването на оръжейната система и временно ще служат като консултанти и съветници при бойните действия. Генералът разполагаше с банка кадри от няколко бивши снайперисти от спецотрядите на полицията и зелените барети, които изпълняваха подобни задачи. Освен това бяха дяволски добре платени с пари и допълнителната бройка, която можеха да заковат.

След това генералът и полковникът отидоха да обядват, унищожавайки огромни количество ростбиф в едно от най-хубавите заведения в Оклахома сити. После генералът остави полковника пред хотела му, за да се приготви за обратния полет у дома. Самият генерал отиде в клуба си, където изигра три бързи игри скуош със своя адвокат и един от членовете на управителния съвет на фирмата. После прекара един час в сауната, взе душ и се върна в офиса си в четири. Смяташе да изкара още два часа в преглеждане на документи и да започне работа по подготовката на презентацията след месец пред германската антитерористична част 080–9. Ако успее да ги отмъкне изпод носа на „Хеклер & Кох“ и проклетата им прехвалена PSG1, това щеше да се окаже чудесен трофей за колекцията му!

Седна на писалището си и Джуди, секретарката му, се появи със съобщенията за него.

— Нещо важно?

— Не, сър. Жена ви. Чака си издръжката.

— По дяволите, вече изпратих чека.

— Две обаждания от Джеф Харис от ФБР.

— Да, да. Може би все пак са решили да купят от нас прибори за нощно виждане. Това вече е нещо.

— И мистър Грийнуей, шефът на материалното снабдяване на Кливландската общинска полиция.

— О, свържи ме първо с него.

— И едно от чужбина. Мистър Арабенз от Салвадор.

— Дъртият пират. Окей, ще му звънна. Всъщност можеш веднага да се опиташ да ме свържеш с него. Сигурно ще ти отнеме часове.

— Да, сър. И мистър Шорт.

Генералът помисли, че не я е разбрал.

— Кой?

— Мистър Шорт. Каза, че става дума за Арканзас. Щял пак да се обади. Името му беше Френчи Шорт.

Генералът кимна, усмихна се и ѝ благодари. Жената излезе от кабинета му.

Генералът си остана седнал, усещайки, че му е трудно да диша. Миналото се връщаше. Първо Суагър, сега това. Мамка му.

Той чакаше ли чакаше. Техниците му си тръгнаха в пет, както обикновено, а Джуди в шест, но генералът остана в кабинета си.

Телефонът звънна два пъти, след като Джуди си тръгна. Единият път беше грешка, а втория някой затвори.

Копеле, помисли си той, отпивайки изискано от чаша скоч. Ти, мръсно копеле.

Най-накрая в 8,27 телефонът отново звънна.

Той вдигна.

— Ало.

— Джек! Джек Прийс, старо куче, мамка му. Как си? Обажда се старото ти приятелче Френчи Шорт.

Гласът имаше южняшки акцент и стигаше до него с насмешливия тон на подправена сърдечност.

— Кой си ти? — настоя Прийс. — Не си Френчи Шорт. Френчи е мъртъв. Умря във Виена през 1974. Видях доклада на Управлението.

— Това са подробности — каза гласът. — Как я караш, Джек? Обзалагам се, че разводът все още ти струва доста мангизи. Дъщеря ти харесва Пенсилвания, нали? А бизнесът процъфтява, не можеш да отречеш. Батальон 316? Отлично, Джек. Ти наистина управляваш една чудесна малка фирма.

— Кой си ти?

— Френчи Шорт.

— По дяволите, кой си?

Мъжът от другата страна на линията го остави няколко минути да се поизпоти.

— Джек, прав си, Френчи е мъртъв. Може да се каже, че аз съм истинският му наследник.

— За какво е всичко това?

— Джек, Френчи Шорт беше най-доброто, което някога ти се случи. Откакто го срещна, имаш невероятен късмет. Получи командирските постове, които желаше. Напредна по стълбицата с чиновете. Имаше влияние, власт и добро име. Ръководеше снайперската школа, първата снайперска школа в западния свят. Доживя доктрината ти за нощния бой да бъде приета от армията. Гърдите ти се покриха с ленти и медали. Стана богат човек. Джек, дължиш много на Френчи Шорт.

— Престани да ме будалкаш. Изплюй камъчето.

— Ето го, Джек. През 1955 ти направи голяма услуга на Френчи. Улучи цел, която никой друг на света не би могъл да улучи. Това ни

осигури най-различни неща. И на теб също. А сега, четиридесет и повече години по-късно, случаят отново е на масата. Някой започна да ни преследва. Трябва да стреляш още веднъж. Да го вкараш в земята. Нощен изстрел. От голямо разстояние. Твоят специалитет.

— Не — отговори Джек. — Това е единственото нещо, което съжалявам, че съм направил. Мъжът беше полицаи, който никому нищо лошо не бе сторил. Герой от войната. Това е единственото нещо, за което се срамувам. Не ми пука какви са последствията.

— Джек, забравих колко си смел. Ти получи Бронзова звезда, нали? Окей, Джек, прави се на благороден пред стария си приятел Френчи Шорт. Казваш, че ще понесеш всички последствия? Ще се откажеш от всичко? От доброто си име, фирмата, семейството? Ще изтърпиш скандала? Няма да ти струва само това. Не, не. Когато дойде за мен, независимо какъв ще бъде изходът, ще се погрижа да научи името ти, Джек. И тогава ще дойде и за теб. Той е най-добрият. Няма по-добър от него.

— Суагър?

— И още как! Висок десет фута и наистина побеснял. Все още е най-добрият. Онзи ден издуха десет професионалисти. Може би си чул за това?

По дяволите, Прийс го беше прочел.

— Джек, ще те дам на Суагър и той ще те разпердушини. Или ще ти го наглася. Един изстрел, един труп.

Генералът мълчеше. Огледа трофеите си за точна стрелба и медалите на стената. Ако Суагър дойде за него, свършено е.

— И после съм въвн?

— Завинаги. Ти се връщаш към живота си, а аз към моя.

— Как?

— Утре се изнасяш с екипировката. Отиваш в една ферма, разположена по черен път 70, който се пада встрани от шосе 71 на север от Блу Ай, Арканзас. Тя е далеч, далеч встрани, близо до малко местенце, наречено Поузи Холоу. Контактът ти ще бъде едно момче на име Дуейн Пек. Той ще те настави. Междувременно аз ще работя по въпроса да ти изпратя Суагър в гората. Той трябва да бъде вкаран в клопката бавно и внимателно. Работата не може да се ускори. Мисля, че ще отнеме няколко дни, може би седмица. Когато стане, трябва да

действаш бързо и тихо. Ще ти осигуря мишената. Внимавай да не пропуснеш, генерал Джек, защото ще те погребем дълбоко и завинаги.

— Аз никога не пропускам — възрази генералът.

32.

ОТВЪД МОСТА земята се промени. Стана равна и гола и след време започнаха да се виждат водни пространства, задръстени с тръстика, гледки на огромни почти безцветни заблатени местности, прекъсвани тук-там от групички дървета. Водата проблясваше на слънцето.

— В целия щат Оклахома няма толкова вода — отбеляза Ръс.

Намираха се на източния бряг на Мериленд и пътуваха към Сейнт Майкълс, който, както подсказваше картата, бе малък град, разположен на нос, стърчащ в залива Чесапийк. Имаше вид на земя, само временно отнета от морето. Водата им помахваше иззад дърветата или отвъд обработените полета. Или надничаше черна и неподвижна от дълбоки езерца, които се плискаха по краищата на тъмни дървета и сякаш се простираха чак до хоризонта. Освен това беше и в реките и поточетата, които разсичаха земята в най-различни посоки като саблени удари.

— Мокро — отговори Боб и това бе всичко, което успя да измисли в отговор.

— Може би няма да иска да се срещне с нас — каза Ръс.

— О, не мисля.

— Ще ѝ кажем ли за Сам? Може да я разстрои.

— За всичко ще ѝ кажем истината. Доколкото си спомням, тя беше дяволски умна лейди. През онези години, когато никой не смяташе, че една жена може да бъде умна, всички казваха: „Мис Кони е интелигентна.“ Това казва всичко. Мисля, че половината мъже бяха влюбени в нея. Включително баща ми и Сам Винсът.

— Тя е на деветдесет и пет.

— Обзалагам се, че все още има ум като бръснач. Ще видиш.

Те минаха през Сейнт Майкълс. Едно толкова старомодно градче, че имаше вид като извадено от магазин за антики, и после, слизайки от шосе 33 още по-близо до Чесапийк, видяха дискретна

табела, скъпа и ненабиваща се в очи, на която пишеше „Дауни Марш“ и посочваше пътя без допълнителни обяснения.

Ръс зави по алеята за коли и стигна до порта с надвиснали брястове. Един пазач ги спря.

— Гости — каза Ръс. — Идваме да видим мисис Лонгейкър.

Чернокожият пазач в униформа кимна и ги пусна да минат. Някога това трябва да е било имението на каучуков барон или стоманен, а може би и железопътен магнат. Асфалтиран път се виеше през земя, която с постепенното напредване през високите полюшващи се тръстики стана оскъдна и най-накрая се превърна в полумесец от градина и моравата, рекултивирани от мочурището. Над тях се извисяваше тухлена господарска къща. Сградата беше огромна, направо чудовищна, увенчана с мансарден покрив. Слънцето огряваше позеленялата му мед. Беше опасана с гирлянди от балкони. Самите те бяха изработени от преплетени ковани желяза, стигащи на различна височина, а прозорците бяха с двойни стъкла. Сградата беше непоносимо грозна и същевременно свидетелство за насието и неизбежността на капитала. Ръс си помисли, че е реликва от изпълнения с черен дим и скърцащи машини деветнадесети век, арогантен дразнител на окото, изправен с лице към пет мили спокойни заблатени земи, а отвъд тях гладкият като стъкло залив. Имаше изгледа на място, където богатите хора идваха да умрат.

Ръс спря на паркинга, маркиран за гости, забелязвайки, че тяхната кола е единствената. На моравата можеше да различи древни хора, кълмнали в инвалидни колички, разхождани от чернокожи медицински сестри или каквито там бяха.

Два следобед. Слънцето бе ярко, а небето светлосиньо. Ято гъски прелетя високо над главите им. Бяла чапла стоеше на единия си крак отстрани на къщата до малко езерце.

— Остави ме аз да говоря — каза Боб. — Мисля, че ще си спомни за мен.

Влязоха вътре. И двамата бяха с костюми и чуха обувките си да поскърцват по балатума в приспивната тишина. Тук вътре човек нямаше усещането за болница, а по-скоро за нещо религиозно. На Ръс му заприлича на църква.

Стигнаха до рецепция, където две добре облечени жени подозрително наблюдаваха приближаването им.

— Привет — каза Боб. — Чудя се дали можем да се видим с една от пациентките ви...

— Обитателки — го поправиха ледено.

— ... обитателките ви. Мисис Кони Лонгейкър. Аз съм син на неин стар приятел.

— Как се казвате, сър?

— Суагър. Боб Лий Суагър. Кажете й, че съм син на Ърл Суагър. Тя ще се сети.

Те седнаха и чакаха много дълго, но най-накрая се приближи една жена.

— Тя е болнава, но будна, с ясно съзнание и корава. Не мога да ви разреша повече от половин час. Опитайте се да не я карате да се вълнува.

— Да, мадам — обеща Боб.

Тя ги поведе през двойна врата, обратно през огромни помещения, които бяха в по-голямата си част празни и навън на веранда, гледаща към залива, но от такава височина, че човек можеше да види дантелата от острови, блатисти земи и мили синя вода. Отсрещният бряг беше невидим, въпреки че в далечината зелени острови стърчаха от вълните.

Старата лейди седеше в инвалидна количка с лице към гледката. Беше загърната с одеяла. Носеше тъмни слънчеви очила и по-голямата част от плътта по лицето й се бе стопила. Беше останала само ронлива набръчкана кожа. Два яркочервени кръга руж освежаваха измършавелите й скули, а снежнобялата коса стоеше на главата й като шапчица без периферия.

— Мис Кони? — каза Боб.

— Боже, навсякъде бих познала този глас — каза тя ясно, обръщайки глава. — Не съм го чувала четиридесет дълги години, но го слушам всяка вечер, преди да си легна. Той беше прекрасен мъж. Твоят баща. Знаеш ли какво, Боб Лий? Повечето мъже не са прекрасни, моята участ бе да го науча, но баща ти наистина беше.

— Да, мадам. Ще ми се да го помня по-добре.

— Боб Лий, ожени ли се? Имаш ли деца?

— Да, мадам. Най-накрая. Срецнах чудесна жена. Медицинска сестра в индиански резерват в Аризона. Сега отглеждам коне. Имаме дъщеря, която се казва Никол. Ники. На четири е. Много я обичаме.

— Радвам се. Ърл заслужава внук. Де да можеше да узнае.

— Да, мадам — съгласи се Боб. — Тук съм с моя съдружник, млад писател. Казва се Ръс Пюти.

— За мен е удоволствие да се запозная с вас, мисис Лонгейкър — каза Ръс.

— Ето, вземи ръката ми, млади човече. Искам да открадна малко топлина от теб.

Ръс протегна ръка и тя яростно я сграбчи. Пръстите ѝ бяха студени, но все още стискаха силно.

— Така. А сега, Ръс, опиши ми какво има пред мен. Моля. Искам да взема назаем очите ти. Казаха ми, че е красиво, но няма как да разбера.

Ръс объркано започна да описва гледката, чувствайки се немного речовит.

Но тя беше любезна.

— Добре говориш.

— Той е писател — подхвърли Боб.

— Какво пише? Историята на твоя живот, Боб Лий? Това ще бъде вълнуваща книга.

— Не, мадам. Пише книга за баща ми и как умря.

— Ужасна трагедия — каза мис Кони. — Ужасен ден. По-лош от всеки ден през войната. По-лош в някои отношения дори от деня, в който моят син и жена му умряха. Синът ми беше пияница. Когато пиеш и караш малки бързи коли, трябва да понесеш определени последствия. Както и да е. Но баща ти вършеше работа важна за общността и даваше пример за морал. Заслужаваше много повече от такъв стрелец от канавките като Джими Пай.

— Да, мадам — каза Боб. — Дойдохме да си поговорим за това. За онова, което се е случило в този ден. Какво е било казано, по кое време, какво си спомняте вие. Мис Кони, съгласна ли си?

— Мога ли да попитам защо?

— Просто искам да знам как е умрял баща ми — отговори Боб.

— Право на всеки син. Давай. Питай.

— Видя ли го?

— Да, видях го. Пристигна в ранчото около два. Накара един ужасен заместник-шериф, който се въртеше наоколо, да се махне. Повечето мъже правеха онова, което Ърл им кажеше. Умееше го това.

Но Ърл беше разстроен. Не го показа, защото баща ти умееше да се владее. Не говореше много, а действаше. Беше тих човек, по-скоро наблюдател. Когато говореше, имаше толкова дълбок и дрезгав глас, точно като твоя. Но беше раздразнен заради Джими. Не можеше да го разбере. Той вярваше в него.

— А защо? Имате ли предположение? — попита Ръс.

— Като ги погледна двамата, Джими Пай и Ърл Суагър, виждам двете Америки. Ърл беше старата Америка, онази, която спечели войната. Когато казвам войната, младежо, разбира се, имам предвид Втората световна война.

— Да, мадам.

— С днешните млади хора никога не си сигурен какво знаят. Както и да е. Ърл беше решителен, търпелив, трудолюбив, упорит, много смел. Джими беше новата Америка. Нищо не знаеше. Но беше красив, повърхностен, умен, мил и зъл. Интересуваше се само от себе си. Неговата представа за света го поставяше в центъра му. И това бе всичко. Не му пукаше дори за Иди Уайт, освен да я има и да каже на света: „Никой, никой друг не може да има това красиво нещо.“ Тя беше много мило момиче. Ърл не искаше да разбере истината за Джими. Това беше неговият недостатък, неговата надменност. Затова случилото се е трагедия, а не мелодрама.

— Баща ми... по какво работеше през онези последни дни? Имаше ли разследване, някакви планове? Трябва да знам за какво е мислил.

— Бях с него само половин час през онзи последен ден. Може би дори по-малко. След това излязох и той и Иди останаха сами. Повече никога не го видях. Когато се върнах, тя спеше. Но... Спомням си следното. По-рано през деня беше намерил труп.

— Младото чернокожо момиче — каза Ръс. — Да, чухме за това.

— Казваше се Шайрил Паркър. Била убита. Баща ти беше много разстроен от случилото се. Можех да видя, че това го тревожи. Много добре си спомням. Каза, че май има някаква измама. Но каква, не обясни.

— Но от онова, което разбрах, не е имало измама — каза Боб. — След един-два дни са арестували млад негър. Сам го обвинил. Случаят бил съвсем ясен. Момчето било екзекутирано две години по-късно. И това било всичко.

— Да — каза мис Кони. — Това беше всичко.

— Значи баща ми е грешал — задълба Боб.

Тя се обърна и насочи лицето си към простора, сякаш гледаше отвъд залива. След това отново се обърна към тях.

— Баща ти беше прав. Реджи Джерард Фулър не я е убил. Открих това много години по-късно.

— А кой?

— Не знам. Но зная какво се е случило и защо. През нощта, когато това момиче изчезна, в църквата е имало среща.

Ръс си спомни записаното в бележника, който Ърл Суагър беше оставил след себе си: „Среща — кой е присъствал?“

— През онези дни Югът беше подготвян за движението за граждански права. Каквото и да си мислите, то не се появи от нищото. В течение на едно десетилетие много смели млади чернокожи свещеници и млади бели доброволци пътуваха от църква на църква, където се опитваха да подготвят хората за предстоящата опасна работа. В нощта, когато Шайрил изчезна, в църквата е имало подобна среща. Шайрил е била там. Също и Реджи. След срещата с бащината си катафалка той извозил хората по къщите им из окръзите Полк, Скот и Монтгомъри. Затова не е имал никакво алиби. Той не е закарал Шайрил у дома ѝ, защото тя живееше само на две преки от църквата.

— Аз не...

— Белият човек бил радикален евреин от Ню Йорк. Казва се Сол Файн. Мисля, че беше комунист. По-късно бе убит в Мисисипи. Няколко бели младежи, които го нарекли негърска подлога, го извели навън и го застреляли. Тази вечер той държал страстно слово пред някои от младежите, в които отчето вярвал. После си тръгнали за вкъщи, а Сол продължил нататък. Но когато Шайрил бе намерена и Реджи обвинен, той трябва да е решил, че ако разкаже за срещата, ще има последствия. Щяло да се разбере, че се подготвя революция, че един комунистически агитатор от Севера е дошъл на юг, за да бунтува цветнокожите. Белите щели да се ядосат, щяло да има насилие срещу църквата, цялата работа щяла да се разпадне, а Кланът отново да яхне конете. Спомням си, че през онези години белите бяха много наплашени.

Тя погледна към хоризонта и свали очилата си. Очите ѝ все още бяха сини, въпреки че сега не виждаха и бяха станали матови. Една

сълза се спускаше от тях.

— Боб Лий Суагър, баща ти, беше много, много смел мъж. Той получи Почетния медал на Конгреса и никога не говореше за това. Но той не беше най-смелият мъж, за когото съм чувала. Най-смелият, за когото някога съм чула, беше едно деветнадесетгодишно чернокожо момче, което е седяло мирно на електрическия стол, докато са го връзвали, а после са го убили и той дори звук не е издал. Защото е вярвал в нещо. И не получи никакви медали, нито слава. Никога не отиде да се срещне с президента. Беше разбрал, че всичко си има последствия и той смело ги посрещна и последва там, където го отведоха. Това им беше казал Сол Файн: ще трябва да умрат хора. Борбата ще се плаща с кръв. Никой няма да си спомня онези, които умрат. Това е простият жесток процес на прогреса.

Тя направи пауза.

— Никой не знаеше освен хората, били на срещата, а те не можеха да кажат. Майка му не знаеше, баща му също и дори малцина от чернокожите в Блу Ай знаеха. Сам никога не разбра. Сам го обвини и вярваше, че върши божие дело. Вярваше, че е раздадено правосъдие. Когато разбрах, това беше през 1978, след като се запознах с Джордж Гресуел. Той беше черният свещеник, който през онези дни пътувал със Сол Файн. Едва не се обадох на Сам, но после си помислих, какъв е смисълът? Ако Сам открие, че е направил толкова трагична грешка, това ще го убие. Така че това е единственият подарък, който някога съм му правила, въпреки че толкова го обичах.

— Сега не може да го нарани. Сам умря по-миналата вечер.

— И аз си помислих, че чувам смърт в гласа ти.

— Паднал по някакви стъпала. Беше на осемдесет и шест. Енергичен и жилав.

— И той беше добър човек. Толкова ми липсваше през тези години. По случай ли е работил?

— Да, мадам. Никога не се пенсионира наистина.

— Арканзас роди някои ужасни мъже. Роди Джими Пай и Шефа Хари Етъридж и неговия малоумен син, Холис, който искаше да стане президент. Холи, нали така му викат? Мисля, че е грешка да кръстиш мъж с женско име. И той със сигурност си го е върнал на момичетата, както съм чувала. Но Арканзас също така роди Ърл Суагър и Сам Винсът.

— Да, мадам.

— Помогнах ли ви?

— Да, мадам, мисля, че го направихте. А сега ще тръгваме.

— Сега аз имам въпрос към теб.

— Да, мис Кони.

— Не съм сигурна, че имам смелостта да го задам.

— Никой никога не е казал, че мис Кони не е куражлия. Ти ни помогна с погребението на татко.

— Добре тогава. Детето. Какво стана с детето?

— Извинявай, но не... — започна Боб.

— Тя има предвид детето на Иди. Сина на Иди и Джими.

— Да. Бога ми, исках да спася това дете. Опитах се да го осиновя, след като Иди умря. Сам водеше делото от мое име. Грижих се за него три месеца. Беше толкова силен, толкова буден, толкова умен. Но нито един съд в Арканзас през петдесетте не би позволил на вдовица от Севера да вземе новородено от арканзаска майка, ако има някакви роднини. Кръстих го Стивън, на моя собствен син. Накараха ме да го дам на роднините на Джими. Това ми разби сърцето. Никога не разбрах какво стана с него.

Въпросът ѝ срещна тяхното мълчание.

— О — разбра тя най-накрая. — Не е излязъл свестен.

— Семейство Пай не са се грижили за него — каза Ръс. — Били го и колкото повече бой е ял, толкова по-лош ставал. Най-накрая попаднал в системата на изправителните училища. На дванадесет вече бил непоправим. Най-накрая го пратили да живее в Оклахома при по-големия брат на Джими. Той стана...

Ръс се спря.

— Продължавай, младежо. Погребала съм достатъчно добри мъже, така че сега мога всичко да понеса.

— Превърна се в насилник. Уби много хора и нарани още повече. Лежал е в щатския затвор, където стана още по-опасен. Криминална кариера от най-лошия вид. Ламар Пай, така се казваше. Един полицаи го уби през 1994.

— Нищо хубаво не излезе от онзи ден, нали? — попита мис Кони. — Надявам се никога повече да няма такъв като него. Ден на злото.

33.

КЪЩИТЕ БЯХА еднакви, но Дуейн знаеше адреса и си спомняше как изглежда, така че нямаше никакви затруднения. Той влезе в алеята за коли. Улицата беше американската мечта, една Америка, от която никога не е бил част. Чернилки.

Тук живееха чернилки, а той живееше в някаква каравана отгатък междуцатската магистрала.

Но си каза да се успокои и да го зарови надълбоко. Трябваше да бъде спокоен. Точно това каза мистър Бама: „Трябва да си спокоен, Пек. Не си там да ги риташ по задниците и да им покажеш какъв мъжкар си. Ще трябва да пълзиш и да подсмърчаш.“ Той цитира някого на име Ницше: „Пек, онова, което не те убива, те прави силен.“

Пое дълбоко дъх, слезе от патрулката, приглади коса, преди да си нахлупи стетсѐна, и след това тръгна към къщата. Изпита удоволствие от обстоятелството, че някой нервно го наблюдаваше иззад пердето. *Все още* се плашат, когато дойде Мъжът.

Пек почука на вратата.

Зачака. Вътре се чуваше шум от караница и боричкане. Най-накрая вратата се отвори и една млада негърка надникна към него. Лицето ѝ бе изпънато и уплашено. На Пек това много му хареса.

— Ддда? — попита тя.

Той се усмихна.

— Мадам — каза той колкото може по-мило. — Мадам, аз съм заместник-шериф Дуейн Пек от Шерифското управление. Тук съм, за да говоря с мисис Люсил Паркър.

— Това е майка ми. В каква връзка, моля?

— Мадам, аз разследвам смъртта на Сам Винсънт, бившия окръжен прокурор. Той умря по-миналата вечер. Онзи ден той дойде тук и разговаря с мисис Паркър. Аз случайно го видях тук. Проверявам дали е умрял от естествена смърт. Мадам, зная, че тя е възрастна лейди, и нямам намерение да я безпокоя. Просто трябва да ѝ задам няколко въпроса. Ще свърша за нула време.

— Почакайте минутка — студено каза жената и затвори вратата.

Яд се надигна у Дуейн като облак дим. Някаква женска чернилка така да се отнася с него! Да стои тук на слънцето! Но той го потисна, казвайки си да бъде хладнокръвен, защото това проклето нещо щеше да го отведе при по-хубава работа — да работи постоянно за мистър Бама и никой повече нямаше да се отнася към него като към бял боклук. Ницше е казал това!

Минаха няколко минути и най-накрая вратата се отвори.

— Мама ще ви приеме. Тя е разстроена заради смъртта на Сам. Бъдете мил с нея, разбрахте ли? На осемдесет и две е.

Дуейн влезе в къщата и беше учуден да открие, че е толкова изискана и толкова прилична, като тези на белите. Винаги си беше мислил, че тия хора живеят като свине в кочина.

Жената, за която знаеше, че е дъщерята, го преведе през дневната към задната веранда, където старата лейди седеше като кралицата на селото в царствено великолепие и слава.

— Мадам, казвам се Дуейн Пек. Не ми се ще да ви притеснявам, но трябва да проведа разследването си. Ще се опитам да бъда кратък.

Тя кимна.

— Знаете ли, че горкият Сам Винсънт завчера падна по стълбите в кантората си и умря?

Тя отново кимна.

— Бедният Сам — продължи Дуейн. — Въпреки че прилича на смърт при нещастен случай, аз трябва да задам въпросите си.

— Продължавайте, заместник-шерифе.

— Мадам, беше ли разтревожен заради нещо? Владееше ли се? За какво говореше?

— Дъщеря ми беше убита в този град преди около четиридесет години — гордо каза старата лейди. — Той повдигна обвинение срещу момчето, което казаха, че го е направило. Преди години му бях написала писмо заради престъплението. Той дойде да говорим за него. Това е всичко.

— Разбирам. Добре ли беше? Имам предвид, че не беше на себе си, както би могло да се каже. Проблеми с равновесието. Имаше ли проблеми с равновесието?

— Той беше добър човек. Изглежда, че по тези краища добрите умират, а лошите просто си живеят ли живеят.

— Да, мадам, понякога така изглежда. Но той беше физически добре, нали? Това ли искахте да кажете?

— Не мисля, че мистър Сам би паднал по стълбите. Не, сър — каза жената. — Беше силен като бик, много умен и с ясно съзнание. Не видях никакви признаци за проблеми с равновесието.

— Да, мадам.

— Смъртта му е ужасно нещо. Той беше добър човек.

— Съгласен съм, мадам. Старият Сам ми беше като баща.

— Той беше единственият в този щат с куража да обвини бял човек заради убийството на чернокож. Затова наистина се изискваше смелост.

— Да, мадам — каза Дуейн, опитвайки се да прикрие задоволството си. Жената го бе отвела право там, където искаше да стигне.

— Аз проверих — каза той. — Джед Поузи, признат за виновен и осъден на доживотен затвор за убийството на Дейвидсън Фулър през 1965. Пребил го до смърт с лопата.

Старата лейди поклати глава. Тя размотаваше преплетените нишки на спомените, стигащи чак до убийството на дъщеря ѝ Шайрил. Законът каза, че Шайрил е убита от Реджи Фулър, който бе осъден на смърт. Дейвидсън Фулър изгуби всичко, опитвайки се да освободи сина си, но някак си изпитанието го направи силен и през шейсетте се прояви като най-енергичния и безстрашен лидер на движението за граждански права в Арканзас. Беше спрял за бензин близо до Нънли и от бензиностанцията излязъл един ужасен бял човек и го ударил три пъти с права лопата. Ей така, за нищо, просто защото бил черен, след това се върнал обратно на верандата, за да си допие питието, докато дойде полицията. Мистър Сам не може да получи смъртна присъда, но прати Джед Поузи да прекара остатъка от живота си в затвора.

Изглежда, и двамата стигнаха до това едновременно, защото очите им се срещнаха. И Дуейн ѝ предаде новината, която беше изпратен да съобщи.

— Чухте ли, че най-накрая са помилвали стария Джед Поузи?

Тя го погледна с ужас.

— Да, днес излиза. Говорят, че щял да се върне в колибата на брат си Лъм някъде из проклетите планини. Срамно е, че човек като него няма да умре в затвора, където му е мястото.

Той се усмихна.

— Е, много ви благодаря, мадам. Помогнахте ми да си изясня всичко.

Джек Прийс отвори трезора с оръжията и влезе вътре. Трезорът беше голям, ужасно скъп и разполагаше с място за двеста пушки. Но вътре имаше само тридесетина. Това бяха все негови продукти, готови за изпращане в различните горещи точки на планетата.

Той се опита да обмисли всичко.

Нощен изстрел. Инфрачервена или пасивна естествена светлина? Разстояние двеста ярда или по-малко. Какво да вземе? Оръжието трябва да съответства на мисията.

Разбира се, най-модерното беше „Найт SR-25“ с монтиран и нулиран топлинен оптически прицел „Магнавокс“ и заглушител „Дж.Ф.П.“ — оръжейната система № 1. В момента това беше най-добрата снайперска пушка в света. Но бизнесменът в него погледна онази система, заключена в стойката, която беше за демонстрации. Тя представляваше инвестиция от около 18000 долара за пушката, изключително скъпата топлинна оптика, заглушителя и комплексните умения на оръжейника да обедини различните части в една система. Винаги съществуваше възможността за повреждане и дори загубата ѝ на бойното поле. Би ли могъл да понесе такова финансово кръвопускане? Нещо по-лошо, оръжието не беше „почистено“ и все още носеше серийните номера на „Найт“, оптическият прицел „Магнавокс“ беше със своите номера. И двете номерации можеха да бъдат проследени обратно до него. Ако по някаква прищявка на съдбата той се измъкне, а оръжието не и бъде намерено от властите, щеше да ги доведе право при него. Буквално за няколко часа. Разбира се, той имаше силни съюзници в разузнавателната и военната общност и винаги можеше да бъде призована услужливата мантра на националната сигурност, но днес това вече не бе толкова всесилно. Човек не можеше да бъде сигурен, че изобщо ще подейства. Вестниците вече нямаха задължение към нещо по-висше, наречено национална сигурност. Те не вярваха твърде в идеята за нацията, какво да говорим за сигурността ѝ! Приятелите му можеха да го защитят само донякъде. В реалната политика във Вашингтон той можеше да се

намери поднесен на табла, изпържен и гарниран със сос за нечия награда „Пулицър“. Така че за пушката, създадена от Юджин Стоунър, и дума не можеше да става.

Той погледна към по-малките полуавтоматични карабини на стойката. Повечето бяха регенерирани М-14 или „Спрингфийлд“ Б1-А, всички в натовския калибър 7,62, преоборудвани като стандартни армейски снайперски карабини М-21 от времето на Виетнамската война, преработени за повишена точност и снабдени с работещ с естествена светлина нощен прицел, обикновено AN/PVS-2 „Старлайт“ и заглушител „Дж.Ф.П.“. Оръжия със стотина подобрения, за да стрелят по-точно и по-сигурно от обикновените М-14. Но те имаха едно общо нещо с карабината „Найт“: можеха да бъдат проследени обратно до него. Все пак в тях се криеше известно спасение, защото бяха по-стари, имаха много по-дълга история и бяха минали през много ръце и институции. Това означаваше, че хартиената следа ще бъде твърде сложна, със задънени улици и лъжливи следи в зависимост от конкретното оръжие. Щяха ли да бъдат достатъчно объркани, за да го предпазят, ако оръжието бъде изгубено и намерено? Нямаше начин да е сигурен в това и той не бе достатъчно оптимист да изживее следващите десет години от живота си, чакайки някой правителствен компютър да изплюе сериен номер, имащ връзка с него. Тази няма да я бъде.

Другите бяха оръжия с плъзгачи се затвори. Те също идваха от различни източници, като много от тях бяха цивилни. Всички в основата си бяха една и съща пушка — „Ремингтън 700“, обаче преработени от следващите доставчици. В някои случаи това беше фирмата на „Ремингтън“ за оръжия по поръчка „Ремингтън Кастъм Шоп“, в други случаи „Робър“ или „Макмилан“, или „ПроФайбър“. Или пък отделни оръжейни работилници като „Танкс Райфъл Шоп“ или „D&L Армъри“, или „Фултън Армъри“. Някои бяха оборудвани с оптика за нощно виждане, други с лазерни прицели. Една или две бяха с простия оптически полицейски прицел „Лиополд“ или „Юнертал-10“, който си бяха харесали морските пехотинци. И отново възможността тези оръжия да бъдат проследени беше налице, но немного голяма, ако направеше справка с документацията и внимателен избор. Но тази система представляваше друго затруднение — от гледна точка на тактиката.

Прийс знаеше, че трябва да повали две цели. Първо Суагър, а след това онова момче. Ремингтънът беше много точно оръжие, както самият Суагър доказа във Виетнам, доказваха го и стотиците акции на полицейските спецчасти, на „Делта“ и групата за освобождаване на заложници на ФБР. Тази пушка беше олицетворение на професионалния кодекс: един изстрел, един труп. Но не беше оръжието, което ще избереш, когато трябва да стреляш по няколко цели. Проблемът беше в проклетия затвор: след изстрела трябва да го вдигнеш един инч, после да го дръпнеш три назад, след това да го бутнеш три напред и отново един надолу. Петер Паул Маузер го беше измислил така през далечната 1892. Вече е на повече от сто години. Един добре обучен стрелец би могъл да го направи за по-малко от секунда и имаше време, когато Прийс много го биваше в тая работа. Но това време е минало. Не искаше да дърпа затвор и след това да гледа за мишена номер две. Цялата работа щеше да рухне, ако една от мишените успее да се измъкне.

Така че искаше едно чисто оръжие, което не може да се проследи, полуавтоматична система, и то с точна стрелба.

В действителност имаше само един избор.

Наистина оръжейната му технология вече не беше модерна, но излъчваше привлекателността на дълга традиция в използването му за незаконни операции. Притежаваше го повече като антикварна рядкост, отколкото като предмет за продажба. Кой би купил нещо толкова остаряло? Очевидно Управлението я беше използвало във Виетнам за изпълнението на „Операция Феникс“ от спецчастите. Това беше програма за унищожение на инфраструктурата, която взимаше на прицел известни с връзките си с Виетконг хора и пращаше специални екипи от убийци след тях. След това пушката бе изчезнала бог знае къде и беше правила кой знае какво в течение на няколко години. Ако оръжията можеха да говорят, в източените си линии това притежаваше опит за написване на бестселър. Със сигурност беше видяло сума ти операции в Южна и Централна Америка, а може би дори и в Африка и Европа.

Прийс го беше купил тайно от един от своите снайперисти — човек с голям опит. Един поглед в тъмните му очи на ловец и безизразното мъртво лице подсказа на генерала, че по-нататъшният разпит е безсмислен. Мъжът беше изправен пред третия си развод и му

трябваша пари в брой. Той го продаде на генерала за 4000 долара, без да бъдат задавани въпроси, без документи, без нищо писано. Това е оръжие, което не съществува, освен ако не стреля по теб.

Беше една карабина М-16, стреляща с малките патрони калибър 5,56 мм, но на дулото ѝ се мъдреше стар дълъг и тънък заглушител „Сионикс“, модел HEL-H4A, а на специално приспособление беше монтиран последният действащ американски военен инфрачервен прицел AN/PAS-4. Не беше нощен прицел, използващ естествената светлина, нито пък като топлинните прицели „Магнавокс“. Обаче беше сто пъти по-добър от старите оптически прицели за карабини. Първо, батериите му бяха умалени. Специалистите го описваха като „захранван от батерии прибор за виждане и прицел, състоящ се от инфрачервен източник на светлина, чувствителен към инфрачервените лъчи и формиращ изображения телескоп (4.5x) с интегрирано високоволтово минизахранване (носен на колана и годен за презареждане никел-кадмиев акумулатор с мощност 6 волта)“. Самият телескоп беше дълъг около тринадесет инча. Заедно с източника на светлина стигаше около четиринадесет. Целият прибор тежеше около дванадесет фунта. Приличаше на прицел с търсец прожектор, монтиран върху него. Тромав и груб, но с него се работеше учудващо леко.

Имаше само един недостатък: източника на светлина. Защото беше активен инфрачервен излъчвател за разлика от пасивния в „Магнавокс“ и трябваше да изпрати лъч инфрачервена светлина от източника към района на мишената, за да може чувствителният телескоп да я улови. В технологично сложна бойна обстановка подобна система криеше вродена опасност, защото със сигурност противникът щеше да разполага с чувствителен към инфрачервените лъчи прицел, с чиято помощ неговият светлинен лъч щеше да издаде местонахождението му и да последват контрастнаперски мерки с голяма огнева мощ. Затова тази система беше добра за използване в неразвитите части на света: Централна Америка, Африка, Западен Арканзас.

Джек Прийс вдигна оръжието и набързо провери акумулаторчето. Всичко беше наред. Дръпна назад затвора и натисна спусъка. Усети как ударникът на оръжието щракна задоволително. Движението на спусъка беше сухо, малко рязко, сякаш се чупи

стъклена пръчица. Остави карабината и най-накрая стигна до шкафа с мунициите и си избра шест кутийки М-193 калибър 5.56 с медна ризница, уверен, че нощта му принадлежи.

34.

ПОГРЕБЕНИЕТО БЕШЕ насрочено за късния предиобед, но те не успяха да стигнат, защото полетът Балтимор-Далас и след това шпагатът с „Американ Ийгъл“ до Форт Смит ги забави до обяд. Но в четири щеше да започне бдението в старата къща на Сам и карайки бързо надолу по магистралата, знаеха, че ще успеят да стигнат най-късно в четири и половина.

Караше Ръс. Боб беше дори по-затворен от обикновено. Неподвижността на снайпериста: част от легендата. Горчивината му, потиснатият му гняв, усещането за изолация — всичко част от същия комплект. Но Ръс знаеше, че зад тези спокойни тъмни очи нещо става.

— За какво мислиш? — най-накрая попита Ръс.

— Че току-що пропиляхме цял хубав ден и съм назад с хиляда и триста кинта за билети.

— Ще си платя.

— Не става дума за това. Не ти искам парите. Просто са напразно пропиляни. Движим се в погрешна посока.

— Не, сър — възрази Ръс. — Аз искрено вярвам, че трябва да има връзка между смъртта на това дете и убийството на баща ти.

— Ти си глупак — грубо каза Боб, без дори да го погледне. — Това е невъзможно. Баща ми беше убит същия ден, когато момичето е било намерено. Няма начин да са нагласили всичко толкова бързо. Това е била операция за четири-пет дни и Френчи е работил направо като луд. И второ, не би било възможно някой да предскаже, че татко ми ще намери трупа този ден или през който и да било друг. Това е просто шибан късмет или кой знае какво. Майка й дошла при него и той тръгнал да я търси. А ако предположим, че не е намерил трупа? Пак щеше да бъде мъртъв в 23,00 часа. Трупът би могъл да лежи там със седмици, преди някой да се натъкне на него, и по това време да бъде толкова разложен, че щяха да минат още няколко седмици, преди да го идентифицират. Не, онова, което се е случило на това момиче, е

престъпление. Много жалко, ако бедният Реджи Фулър е умрял заради него, но станалото няма нищо общо с нас.

Но не можа да разубеди Ръс, че има някаква връзка.

— Трябва да има. Какво друго може да е ставало в окръг Полк през 1955, което да си заслужава уреждането на толкова сложен заговор? Френчи Шорт не би направил нещо просто за...

— Ясно е като бял ден — отговори Боб. — Ето какво мисля. Мисля, че баща ми е бил част от екип следователи, ръководен от щатската полиция. Може би е бил свързан със ставащото в Кемп Чафий. И той някак си е открил нещо. Затова е трябвало да бъде спряно.

— Това ми звучи като калпав филм — подхвърли Ръс.

— Знам, а аз дори не ходя на кино — кисело каза Боб.

— Е, може би...

— Намали и не се обръщай веднага — прекъсна го Боб.

Минаха една или две минути.

Боб измъкна .45-калибровия пистолет от кобура от вътрешната страна на колана, който Ръс дори не бе видял да слага.

— Какво, по дяволите...

— Спокойно — каза Боб.

С периферното си зрение Ръс забеляза един бус, който се движеше в мъртвия ъгъл, където огледалата не можеха да го уловят. Бусът изведнъж ускори и започна да се изравнява с тях.

— Не гледай към него — обади се Боб — и щом кажа давай, натискаш рязко спирачките. Разбра ли?

Ръс преглътна и усети как устата му пресъхва. Върнаха се.

Но бусът продължи да ги задминава и Ръс не можа да се въздържи и наруши заповедта. Рязко обърна глава и на задната седалка видя едно много хубавко момиченце, което съсредоточено го гледаше. После му се изплези.

— Мамка му — възкликна той, — изкара ми ангелите.

— Може би съм се отпуснал — каза Боб, пъхайки пистолета обратно под колана си. — Не видях откъде изскочи този. Бил е в мъртвия ъгъл. По дяволите, трябва повече да внимавам.

— И каква ще бъде следващата ни стъпка? — попита Ръс.

— Учил си в Принстън, значи ти ще ми кажеш.

— Ами... — започна Ръс, но веднага осъзна, че и той не знае.

Сложната личност на Сам Винсънт си личеше напълно по странната тълпа, която се беше събрала, за да оплаче смъртта му, или може би за да я отпразнува, или поне да се напие за негова сметка. Афроамериканци от западната страна на железопътната линия, аристократи от Литъл Рок, приятели от стотиците хиляди ловни излети, на които бе ходил, стари момчета, които са му били водачи, фермери, търгували с него, политици, полицаи, деца, огорчени секретарки, адвокати на обвиняемите, затворнически надзиратели и дори неколцина мъже, които Сам бе пратил на топло. Всеки знаеше история за Сам, която да разкаже, но онази, която сега се предъвкваше, когато Боб и Ръс най-накрая стигнаха и намериха къде да паркират (улицата беше наблъскана с всякакви коли: от мерцедеси до четиридесетгодишни пикапи), беше свързана с разпорежданията в завещанието му. Имуществото на Сам бе значително, трупано цял живот чрез хитри инвестиции и сделки. Той мъдро бе заобиколил наследствения данък, разпределяйки между децата си своето богатство на дялове по 10000 долара годишно в течение на няколко години. Дялове получаваха дори зетъвете и снахите му, независимо разведени или не, сключили повторен брак или не. Без да бъдат задавани въпроси, той се бе ръководил от принципа, че всеки, който е трябвало да го търпи в семейството, заслужава хубав малък подарък. Също така вече бе създавал попечителски фондове за всеки от внуците си на стойност 200000 долара, от които можеха да се теглят пари за заплащане с образователни учреждения, и то само с чекове за такси, храна и подслон. На всяка от уволнените или напуснали секретарки беше оставил по 10000 долара, с изключение на онази, която се бе пропила. Тя получи 15000. След това разпределение остана една неусвоена сума от 19450 долара.

— Боже, татко ми — каза д-р Джон Винсънт с дъх, който лъхаше на скоч (барът беше добре снабден), и учудване в гласа — е оставил 9725 долара на Института за законодателни действия на Националната оръжейна асоциация и 9275 долара на Корпорацията за контрол на огнестрелните оръжия. Представям си как се е кискал, когато е измислил това!

— Той беше добър човек — каза Боб, който сред тълпата гуляйджийи сякаш бе единственият все още мрачен и скръбен.

— О, беше проклето старо копеле — каза докторът, най-големият син, онзи, който бе понесъл главната тежест на бащината ярост и похвали. — Много умен, но и много зъл. Изкара ни душата, докато растяхме. Но, бога ми, всеки от нас стана нещо. Двама лекари, двама адвокати, един туристически агент, един инвестиционен посредник и един художник импресионист.

— Кой е художникът? — попита Боб.

— Джейми.

— Мислех, че е адвокат.

— Беше такъв десет години. Но най-накрая събра смелост и започна да прави това, което той искаше, а не татко. Мисля, че татко го уважаваше за това.

— Беше упорит като магаре — отбеляза Боб.

— Исусе. И твърд. Знаеш ли, че за двадесет и една години у дома го видях само веднъж да плаче? Мама умря, но той плака само когато убиха баща ти. Помня, че седна сам-самичък на долния етаж, когато се върна. Трябва да е било на разсъмване. Беше седнал там и си бе сипал питие. Събудих се от звук, който никога не бях чувал. Промъкнах се надолу по стълбата. Седеше на онзи стар люлеещ се стол — Джон посочи през тълпата към овехтял люлеещ стол, който беше стоял на същото място в течение на петдесет години, — люлееше се напред-назад и хлипаше като дете. Обичаше баща ти. Смяташе, че Ърл Суагър е най-съвършеният човек, който някога се е раждал: герой, баща, полицай, ненакърним символ на всичко справедливо и силно в Америка.

— Аз не преставам да говоря на хората, че баща ми е бил просто човек.

— Е, баща ми не мислеше така. Боб, искам да те питам. Какво става? Дочувам разни неща.

— За стария луд Боб Лий, който изкопал войник от Гражданската война?

— Да. И това. Изведнъж се появяваш тук и се случва ужасяваща престрелка отгатък в Оклахома и десет мъже са убити. Преди да се върнеш, подобно нещо не се бе случвало. Нищо не я свързва с теб, но хората си спомнят, че преди няколко години излезе на лов и двамина се върнаха от гората в чували за трупове. Старият ми татко ти отгърва задника във федералния съд.

— Никой около мен не е лягал в чувал за трупове, ако не го е заслужил. Това е просто нещо несвършено от едно време. Става дума за баща ми.

— А моят беше ли набъркан?

— Помолих го да свърши малко адвокатска работа за мен. И това е всичко.

— Само това ли?

— Моят по-млад приятел, ей там, дойде при мен, защото иска да напише книга за баща ми. Никой не помни Ърл Суагър, може би като изключим татко ти и старата мис Кони. Той почина и тя скоро ще го последва. На мен ми се стори, че си заслужава. По-добре, отколкото да напише книга за мен.

— Окей. Трябва да знаеш, че хората задават въпроси. Ти, приятелю, крачиш сам, но хвърляш много дълга сянка. А сега ела с мен. Имам нещо за теб.

Те си запробиваха път през тълпата, което по същество беше разходка из останките от миналото на Боб. Той видя Сара Винсънт, най-голямата дъщеря на Сам, която два пъти се омъжва и имаше два развода. Сега бе градският туристически агент, процъфтяваща и самотна. Тя единствена от децата на Сам не притежаваше неговия магнетизъм, въпреки че веднъж ужасно се бе увлякла по Боб и дори сега му хвърли непохватен пламенен поглед. Но само тя не отместваше очи. Той знаеше, че за останалите е пречка.

Аз съм убивал хора. Аз съм снайперистът. Аз съм различен.

Това беше съкрушителното усещане за изгнание, което изпитва убиецът и което понякога го кара да извършва още убийства. Сега всички знаеха благодарение на рекламата преди три години: Боб Лий Суагър не е просто пиян ветеран от морската пехота сам в планините си, а снайперист, ексекутор, ловец на хора, човекът, който е протегнал ръка и е угасил осемдесет и седем живота. В Аризона на никой не му пукаше, защото той си беше такъв от самото начало, но тук имаше последиците на скандал. Те го свързваха с миналото и се чудеха: защо *той*? Кое го прави различен? Какво знае снайперистът, което другите мъже не знаят? Какво ли е чувството да изпратиш парче месинг и олово през главата на някого и да му издухаш мозъка? Ефектът на розовата мъгла: да превърнеш човек в оцветен дъжд. Какво ли е усещането?

Някога имаше едно момиче на име Барб Семплър. В гимназията излезе веднъж с нея, но тя реши, че е прекалено диво селянче. Баща ѝ не беше ли адвокат или нещо такова? Сега беше странно напомпана, трупнала четиридесет фунта в повече, някога красивите ѝ черти се бяха разлепили по широкото лице. А момчето ей там, тлъсто, плешиво и добре облечено, някога го бе блокирало откъм гърба на едно футболно игрище и се бе смяло на това, докато Боб не му скочи и треньорът трябваше да ги разтървава. Беше пораснал, за да продава застраховки, а Боб, за да убива хора. Странно. А тази жена? Помисли си, че се казва Синди, въъ, как беше? А, Гилфорд, точно така, и през 1961 ѝ беше обарвал циците на задната седалка. Толкова отдавна. Сториха му се като самия рай. Сега беше слаба и корава, там където някога беше закръглена и трътлеста. Разведена, терапия и много аеробика. Тя му се усмихна и го уплаши. Копнееше за жена си. Копнееше отново да се почувства цял и свързан: баща, семеен човек, уседнал собственик на конюшня. Джули, ИКИН4, конете — те му липсваха. Но му липсваше и това, което означаваха: нормалния живот, а не този на снайперист. Хората се отдръпнаха, за да го пропуснат да мине и да остане сам. Аз съм снайперистът. Аз съм сам.

Стигнаха да стълбището и отново тълпата като с магическа пръчка се раздели и те заслизаха надолу към сутерена, където някога беше кантората на Сам. Джон отиде до шкафа, отвори го и свали нещо от полицата.

— Трябваше да разчистя кантората на татко — каза той. — Вземи, мисля, че тези неща са твои. Беше ги заключил в сейфа.

Той му подаде картонената кутия. Вътре бяха старият бележник на баща му с кафявото богохулство на кръвта и старият кочан с наполовина откъснати фишове за глоби.

— И това също — каза Джон, хванал лист жълта адвокатска бланка. — Татко си е записал някакви бележки. Изглежда, е работил по някакъв случай. Може би ще ти помогнат.

Ръс говореше с едно изключително красиво момиче, което, изглежда, знаеше всичко за него или поне много се интересуваше от особата му. Бавно започваше да му просветва, че в този странен свят той беше дребна звезда: другарят на прочутия, тайнствен, опасен и, да,

привлекателния Боб Лий Суагър. Почувства се малко нещо като помощник на Мик Джагър.

— Значи в Принстън — казваше момичето. — И защо прекъсна?

— О, майка ми и баща ми се разделиха. Знаех, че на мама ще ѝ бъде тежко, така че не исках да съм хиляда и двеста мили от нея. Прекарах последната година в Оклахома сити, където работих в „Дейли Оклахоман“. Заради това и заради факта, че всъщност не харесвам много Изтока. Прекарах си живота в опити да се махна от Оклахома, защото съм прекалено добър за там. После попаднах в Бръшлянената лига^[1] и открих, че хората са, нали разбираш, толкова дребни. Фанатици до дъното на душите си. Виждат света в криво огледало. Всички извън лигата бяха червеноврати нацисти, всеки, който притежава пушка или е член на Националната оръжейна асоциация, или пък гласува за републиканците, е непълноценен човек, а в най-добрия случай смешен невежа. Просто не можех да ги понасям. Нищичко не знаеха. Поработих една година в „Оклахоман“, където открих, че... никъде не подхождам.

— О, я стига, сигурна съм, че ще си намериш място. Ти си много умен.

— Бях много умен. В Оклахома бях толкова умен. После отидох в Ню Джърси и се оказах просто поредната крастава жаба на камъка.

Тя се усмихна.

— Не си ли нещо като писател?

— От непубликуваните. Много прославен.

— Ще напишеш книга за Боб Десетката?

— Не. Боб има тайни, които и с десет години терапия, последвани от също толкова години мъчения, не можеш измъкна от него. Той е прекарал живота си, опитвайки се да докаже, че е достоен за баща си. И за разлика от нас, бих казал, че е успял. Той не би го казал, но аз бих. Както и да е, книгата е главно за баща му. Ърл Суагър е изключителен герой, убит в престрелка от някакъв бял боклук, и то след като е спечелил Почетния медал на Конгреса за Иводжима. Имах идеята да напиша дълъг материал за последния му ден, как е привлякъл цяло блато от патологичните американски недъзи. Но всичко, което направих, бе да тичам за кафе.

— Струва ми се много интересно. Харесва ми идеята за символичния епизод: можеш да научиш толкова много за

макрокосмоса чрез пресъздаването на микрокосмоса.

— Уха — каза той. — Ти сигурно следваш английска филология.

— Трети курс във „Вандербилт“.

— Добър университет.

— Благодаря. Пиша курсова работа. За Реймънд Чаррр — Ръс не можа да чуе добре фамилията.

Реймънд? Писател? Започва с Ч? И има „р“? Ръс се паникьоса. Карвър ли каза? Не беше чувал за Карвър. Може би е казала Чандлър. Това беше много по-добре. Не беше чел нищо от него, но поне можеше да блъфира, за да се измъкне.

— Онзи частен детектив от Лос Анджелис? Много неон и подобни неща?

— Да, но много повече — каза тя и Ръс въздъхна облекчено. — Него наистина го бива като разказвач. Може би е присъщо на Юга, но обичам, когато можеш да потънеш в езика на някоя книга. И твоята книга ли ще бъде такава?

— Да — отговори Ръс и си помисли: „Поне се надявам!“

— Докъде си стигнал?

— Ами, всъщност все още проучваме. Слушай, малко съм объркан. Коя си ти?

— О — засмя се момичето. — Една от внучките. Познаваше ли дядо?

Сега разбра.

— Малко преди да почине, отидох с Боб да се срещнем с него. Беше рязък старец. Това мога да кажа. Научи ме едно-две неща.

— Рязък колкото си иска. Истински мъж тиранин, като някой крал. Но някак си нужен — каза тя. — И сладък. Под повърхността. Обаче напоследък беше объркан.

— Забелязахме. Но имаше нещо героично в начина, по който се бореше срещу това. Той беше един арканзаски Лир — каза Ръс, истински доволен от забележката за Лир, въпреки че никога не бе успял да го прочете.

— Такъв човек. Тиран, господар, но някак си, о, не знам, *необходим*. Вече не се раждат такива, нали?

— Не, вече правят такива като мен — каза той и тя се засмя — и съм съгласен, че това е един вид упадък.

— О, Ръс, ти ще се справиш.

— Ти си... чия дъщеря?

— Баща ми е Джон, най-големият син на дядо. Той е лекар в Литъл Рок. Вътрешни болести. Аз съм Джини.

— Нюйоркската? Чух някой да те нарича „нюйоркската“.

— О, това ли. Миналото лято стажувах в Ню Йорк в „Мадмоазел“.

— О — възкликна Ръс. Мамка му, тя беше по-напред от него.

— А аз само носех кафета на задници с прекалено много грим, които бяха взимали твърде много наркотици и сега прекаляваха с аеробиката. Не ми беше от кой знае каква полза.

— Всичко е от полза, или поне така са ми казвали.

— Чу ли за големия скандал?

— Не, за какво става дума?

— Всички чернокожи са възмутени. Току-що го научих от моята приятелка Тинайл. Ето я там с майка й.

— Аз не...

— Дядо ми е получил Сребърната звезда в битката за Нормандия, но най-смелото нещо, което някога е направил, беше да осъди бял за убийството на чернокож. Казва се Джед Поузи.

Това име събуди някакъв спомен у Ръс, но не можа да се сети какъв.

— През 1962 на някаква бензиностанция пребил до смърт с права лопата един от водачите на движението за граждански права.

— О, да — каза Ръс. — Една ми е ползата от проучванията. Вече ставам експерт по скритите фокнъровски пластове на окръг Полк, Арканзас.

— Фокнър щеше да спечели две Нобелови награди, ако се беше родил тук. Разбира се, ако не се пропиеше до смърт преди това. Както и да е. Дядо го осъдил и въпреки че не получил смъртна присъда, Джед Поузи влязъл до живот.

— Да? — каза Ръс.

— Това струва на дядо преизбирането и си изгуби работата за дванадесет години, след като осемнадесет беше прокурор. Накрая през 1974 отново спечели и изкара още осем години. През това време се превърна в либерал, противник на оръжейния контрол, ако можеш да си представиш подобно нещо.

— Донякъде.

— Няма значение. Просто са амнистирали Джед Поузи. Два дни след смъртта на дядо е получил амнистия.

— Исусе — каза Ръс, — това е неуважително.

— Не, това е Арканзас.

Но Ръс изведнъж вече не беше там. Стената и шумът изчезнаха, също така тълпата и блестящата болезнено красива Джини Винсът пред него.

Видя името някъде изписано с детински почерк, но не можеше да определи къде точно. Джед Поузи.

Беше част от някакъв списък.

Лем Толивър.

Лъм Поузи.

Поп Дуайър.

Къде?

— Ръс? Да не вземеш да припаднеш?

— А, не, аз просто...

И внезапно си спомни. Джед Поузи. Името му беше в последния бележник на бащата на Боб. Той беше в групата, която е намерила Шайрил Паркър. Той и мис Кони бяха единствените още живи хора, прекарвали известно време с Ърл Суагър през последния му ден на земята на 23 юли 1955.

— Имаш ли представа къде ще отиде този Джед Поузи?

— Не знам... Какво става?

— Трябва да го намерим. Трябва! — каза той и си помисли, че трябва да ѝ обясни, когато Боб го сграбчи за ръката и го задърпа настрана от младата жена с такова изражение, сякаш войната ще започне всеки момент и е време да заредят проклетите оръжия.

[1] Наричателно за елитните университети в североизточната част на САЩ. — Б.пр. ↑

35.

ПОНЯКОГА СЕ впечатляваше от самия себе си!

Ред Бама се облегна назад за секунда, за да поразсъждава върху удивителното нещо, което беше скроил, и колко бързо измъкна една очевидна победа от челюстите на поражението.

Имаше усещането, че силно грачи от покрива на „Нансис“. Тайната война, която водеше, вече щеше да се изплати.

Адвокатът му докладва: амнистията на Джед Поузи дойде с тревожна готовност. Самият Поузи беше добре подготвен. Първо от един мошеник, когото Ред контролираше, и после от частен детектив, който работеше за Ред. Беше му казано, че ще бъде помилван, и за да си спести неприятности, има определени задължения към човека (непосочен конкретно), който беше уредил всичко. Ще бъде настанен в старата си колиба на около миля от старото шосе 70 в подножието на планината Айрън Форк и най-гъстата дъбова гора в Арканзас. В момента Джед вече беше опитен професионален затворник с повече от тридесет години зад решетките. Първо оцеляваше, а после процъфтя. Вече беше станал умел лъжец, хитър манипулатор, бърз радар за човешките слабости, корав, слаб, татуиран затворнически плъх, способен да наблюдава най-отвратителното насилие, без дори да гъкне. Тъгите на другите хора не означаваха нищо за него. Затворът беше изтръгнал от него съчувствието и фактически предпочитаният му спомен беше за онзи благословен ден през 1962, когато размаза главата на оня негър с права лопата и после беше седнал да дръпне едно последно ледено питие, преди да пристигнат ченгетата.

Излезе, че свободата не означава кой знае какво за него. Но възможността да изрита смрадливия задник на един Суагър щеше да го направи щастлив по време на старостта му.

Ролята беше напълно по неговите възможности. Беше му казано, че по някое време другата седмица Боб Лий Суагър ще дойде при него в гората. Не питай защо и как ще го направи. Повярвай ни. Твоята роля, Джед, е двояка. Първо, просто стъпи на предварително

подготвената дъска в дюшемето, която ще изпрати радиосигнал. Второто е да го задържиш, докато се мръкне или поне до здрачаване. Нямах други грижи. На дневна светлина Боб Лий е страховит, но през нощта е просто още една мишена.

Джед знаеше, че може да се справи с това. Хихикайки злобно през беззъбите си венци, той си помисли, че в ръкава си крие един-два номера, които ще създадат доста работа на тия момчета.

Втората част от плана на Ред беше снайперистът. Сега настанен във ферма от другата страна на шосе 70 и под опеката на Дуейн Пек, Джек Прийс беше прекарал последните няколко дни в упражняване на нощна стрелба и Дуейн му докладва, че по мишени до двеста ярда е изключително точен. Редовно обикаляше терена, където щеше да се състои сблъсъкът. В края на краищата познаването на местността беше най-добрият съюзник на снайпериста. Когато бъде вдигнат по тревога от пристигането на Суагър в колибата на Джед Поузи, той бързо ще се придвижи по позната местност до мястото на пресрещането. Входът и изходът към капана, в който беше разположена колибата на дъртия плъх Поузи, минаваше през тясна анфилада, където реката протичаше между два хълма. Разбира се, в бойна обстановка Суагър никога не би минал по толкова очевидна пътека. Но той нямаше да мисли в подобни категории, а просто ще бъде обзет от тайната, която се опитва да разгадае. Освен това ще е тъмно и тръгването нагоре по хълмовете или заобикалянето им ще бъде опасно и изискващо време.

Прийс подготви скривалището си на разстояние около 150 ярда малко вляво и косо нагоре, с добра огнева линия, под ъгъл малко повече от четиридесет градуса. М-16 не даваше много откат. Те щяха да се появят в конуса от инфрачервено лъчение като на дневна светлина и той първо щеше да простреля мъжа, а после момчето в гърдите с куршуми в месингови ризници, тежащи 55 грейна. Скоростта им ще е малко по-ниска от 3000 фута за секунда, а пробивната сила 800 фута на фунт^[1]. Мъжът ще бъде мъртъв, преди момчето да разбере, че е стреляно. А момчето ще умре, преди мъжът да почне да се свлича.

Когато това беше обяснено на Ред, той почна да мисли за него като предстоящ двоен изстрел при спортната стрелба: две панички, идващи едновременно към теб. Един-два пъти се паникьосваш, но бързо се научаваш първо да отстреляш втората „птичка“, а после да

преместиш дулото и тогава, когато цевта покрие първата, да я гръмнеш. Това е изстрел, който е лесен за научаване, но изисква агресивност и увереност, а не талант.

Беше прекрасно. Основаваше се на предсказуемостта на Боб. Той щеше да научи, че Джед Поузи е свободен, защото Ред се погрижи да бъде съобщено на чернокожата жена. Щеше да мисли за това. Ще го проучи и ще стигне до извода, че не е капан. Ще души, ще рие с копито, ще се колебае, ще обмисля, но най-накрая ще повярва и ще направи ход напред. Задължен е. В природата му беше да върви напред. Герой до последния миг и ще бъде унищожен от същия този героизъм.

Само това последното леко безпокоеше Ред: мъжът, подобно на баща си, беше истински герой: предприемчив, умен, буен и агресивен. Подобни мъже все по-трудно се намираха. Възможно беше Боб да е последният останал в Америка, като изключим неколцина армейски рейнджъри и зелени барети. Ред уважаваше героизма, но не беше сантиментален. Ако се изправи срещу него, се налага да бъде унищожен, защото постигнатото трябва да се опази. Толкова е просто.

Звънна телефонът.

— Бама.

— Мистър Бама?

Обаждаше се заместникът на Бама, който по ведомост се водеше консултант по сигурността към „Редлайн Тръкинг“, но всъщност работеше като човек, който се справя с проблемите във всички области, които възникваха при общуването на фирмите му с околния свят.

— Да, казвай, Уил.

— Сър, нали знаете, че проникнахме в обажданията от мотела до армейските архиви и онази фирма „Дж.Ф.П.“?

— Да, Уил. Добра работа.

— Е, сър, сетих се, че ако този тип е толкова умен, колкото го мислим, няма да използва телефон, от който обаждането може да се проследи, щом иска да проведе личен разговор.

— Да? — каза Ред.

— Ще използва монетен автомат. Така че вчера минах покрай мотела и си записах номерата на всички монетни автомати в лобито.

— Чудесно — каза Ред, чудейки се какво ли иска да каже помощникът му.

— После написах една програма за сървъра на телефонната компания. Нали знаете, че все още мога да влизам в системата им.

— Да.

— Излезе, че от един от телефоните е проведен разговор за сметка на абоната в Аджо, Аризона.

— Хъм.

— Както и да е, засякох номера, за да открия адреса. Вие казахте, че той е от Аризона. Е, сър, това е домът на нашето момче. Там живеят жена му и дъщеря им. Сър, зная колко важно е това за вас и сега може да го използвате, за да му нанесете удар. Жената, малкото момиченце.

Ред кимна.

— Отлично. Уил, ти си умно момче. Благодарен съм ти и ще бъдеш възнаграден.

— Благодаря ви, сър. Искате ли да предупредя момчетата?

— Аз ще го направя — каза Ръс. — Не се тревожи. — После затвори.

Беше съблазнително. Би могъл да нанесе удар по семейството. Сега наистина му беше в ръцете. Но това беше безмозъчно.

Той се замисли за своите собствени малки ревльовци и топлото и сигурно местенце, което бе създал за тях. Не, ние не посягаме на семейства. Семействата нямат нищо общо. Ние не замесваме семейства. Семействата не участват.

Не беше идеалист, но... просто не посягаше на семейства. Това беше единственото му правило.

[1] Около 1084 джаула. — Б.пр. ↑

36.

БОБ ВСЕ ОЩЕ беше мрачен и странен с параноята си. Излъчваше враждебност и седеше прегърбен и напрегнат, винаги мълчалив и общуваше с ръмжене. Не искаше да се върне в караваната или да наемат две стаи в мотел. Не искаше да върши нищо, което би ги направило лесни за намиране. Седяха на трепкащата светлина на газовия фенер дълбоко в дебрите на Уашита. Мълчанието тук беше дори по-неприятливо от обикновено.

— Какво те мъчи? — най-накрая попита Ръс. — Виждам, че си ядосан. Нещо става.

Боб както обикновено нищо не каза. Отново приличаше на Ахил и Ръс си помисли колко добре ще подхождат суровите черти на лицето му, станали такива от многото сражения под стените на Троя, към бронза на един яростен гръцки шлем.

— Ти си научил нещо — отново се обади Ръс.

Боб изпусна малко пара, подобна на втечнена ярост. Вероятно това беше достатъчно, за да му осигури още минутка или две живот, преди демоните вътре в него да го разкъсат на парчета. Имаше язва от ярост, която подобно на гигантска пиявица изсмукваше душата му.

— Срегнах една съседка — започна той най-накрая. — Не можах да се отърва от нея. И тя по едно време каза: „Чудя се, къде ли е онзи чудесен заместник-шериф? Изненадана съм, че не е тук.“ Излезе, че нашето момче Дуейн Пек е висяло в квартала на Сам. Видяла патрулката му паркирана там в течение на два-три дни и по-късно зърнала Сам да пресича града, а Дуейн карал точно зад него. Съвсем скоро трябва да си поговорим с Дуейн.

— Обмисли го отново — каза Ръс.

— Защо? — попита Боб, стрелвайки го с очи от Бронзовата епоха.

— Ако го предизвикаш и убиеш, ще бъдеш убиец. И какво доказва това?

— Доказва, че Дуейн Пек е мъртъв.

— Но с това няма да хванеш човека или хората, които убиха баща ти, за които, както и двамата смятаме, Дуейн работи. Трябва да почакаш, докато Дуейн не предприеме нещо срещу теб. Тогава ще му видиш сметката и това ще бъде справедливо. На никой няма да му пука и ще се върнеш у дома при ИКИН4 и Джули. Преглътни яда си, докато не дойде подходящото време.

Боб гледаше в мрака наоколо. Очите му се присвиха в нещо бледо и горчиво и Ръс знаеше, че гледа право в душата на убиец. Това беше първият път, когато изобщо осъзна колко много ярост тлее у Боб и на какви ужасни неща е способен този човек.

Боб успя донякъде да се овладее.

— Ще се оправим с Пек, когато му дойде времето — най-накрая обяви той.

— Добре, защото трябва да обмисля нещо.

— И какво е то?

Ръс му каза за помилването на Джед Поузи.

Боб поиска да узнае какво му е казала жената. Откъде е получила тази информация? Нарочно ли е подхвърлена? Това капан ли е?

Не, изглежда, се е разпространила спонтанно. Някой от чернокожата общност е научил. Дори не говореха с белите за това, но една от приятелките на Джини, чернокожа студентка във „Вандербилт“, била чула за случилото се от майка си.

— Как са разбрали чернокожите?

— Нали знаеш, че си споделят. Чернокож пазач в затвора казва на жена си, че шибаният Джед Поузи бил помилван. Жена му казва на сестра си, а тя на приятелите си, на съпруга си, който го разказва на брат си, и информацията тръгва като телеграма. А тук, на Юг, научават още по-бързо новините. Потиснатата общност оцелява, като си изработва изключително изтънчени комуникационни и разузнавателни умения.

— Но кой пръв е научил? Това искам да знам. Откъде тръгва?

— Не знам. Предполагам, че не може да се разбере.

— Няма „не може да се разбере“ — раздражено каза Боб.

— Да не искаш да чукаш от врата на врата в Блу Ай? — попита възмутено Ръс. — Виж, всичко е много просто. Този тип е един от двамата още живи хора, който е видял баща ти през последния му ден. Може би показанията му са важни. Търсили са Шайрил Паркър. Били

са заедно, доколкото можахме да разберем, почти три часа. Това е много време. Може би ще си спомни нещо.

На Боб това просто не се харесваше.

— Защо сега? Защо са го пуснали точно сега?

— Бил е в затвора от 1962. Това е повече от тридесет години. Време беше. Искаш ли утре да идеш в Тъкър и да проучиш защо? Искаш ли да звънна във вестника? — Вестникът, помисли си Ръс. Какво ли става с работата ми? — И да видя какво ще кажат хората от полицейската им рубрика? Или може би искаш сам да провериш още утре, като идеш право при Джед и чуеш какво има да казва?

Беше като спор с упорит старец. Боб никога не се съгласяваше, нито възразяваше, той просто започваше да гледа с празен поглед, което играеше ролята на заместител на стратегическо отстъпление, докато обмислеше възможностите. Никога нищо не можеше да го накара да отстъпи, освен той самият, и вярваше единствено на неща, които можеше да види или докосне.

— Ние дори не знаем къде е — отбеляза Боб.

— Намерих Кони, така че ще намеря и Джед.

— Чудесно. А сега поспи малко.

Боб не легна да спи. Вместо това седеше на светлината на газовия фенер, опитвайки се да се успокои, да зарови яростта си дълбоко и да закове капака. Сега преглеждаше нещата, които Джо Винсънт му бе дал: стария кочан с глоби, изцапания с кръв бележник, пожълтял и трошлив от годините, и новото: жълтата адвокатска бланка с бележките на Сам.

Той внимателно разгледа написаното. На първо четене беше ясно, че Сам, изглежда, е започнал ново разследване на последния случай на баща му. „Защо ще е важно това?“, запита се Боб. Каква е връзката му с каквото и да било? Това го озадачи. Просто не можеше да си представи някакъв начин двата случая да са свързани, след като елементът време изобщо не съответстваше. Трупът на Шайрил беше намерен в деня, когато Ърл е бил убит. Не е имало време да се подготви нещо заради откритието на Ърл.

Но на доверие продължи нататък. Сам, изглежда, е забелязал как бележките на Ърл се отличаваха от по-късната официална версия на

престъплението.

Сам беше написал: „Тялото е местено. Защо?“ А после под него с по-смели движения на молива: „За да не се свърже тялото с местопрестъплението!“

Боб прие това. Разбира се. Но какъв е смисълът?

После продължи да чете: „Нокът: червена пръст под него!“

За нокътя на Шайрил ли става дума? И ако е така, защо това би било важно?

Но Сам беше разрешил загадката за него: „ЛИТЪЛ ДЖОРДЖИЯ“, беше написал той само с главни букви. И после бе добавил: „Това трябва да е мястото на убийството.“

Боб знаеше, че Литъл Джорджия е нанос от червена глина на няколко мили западно от града. Прословуто място, където тийнейджърите ходеха да се натискат. Намираше се малко извън очертанятията на града, на територията на окръга. Е, и какво? Дори и той е ходил там.

После: „Мисис Паркър каза: било е чернокожо момче. Никое чернокожо момиче през 1955 не би се качило на колата на бяло момче.“ След това беше изписал: „Проклятие!“

Боб разбра защо. Ако Шайрил е тръгнала с бяло момче, теорията за заговор би могла да сработи, въпреки че още не можеше да си представи защо. Но ако е тръгнала с чернокож, нищо вече нямаше смисъл. Защото, ако убийството на Шайрил Паркър беше друг сложен заговор, кой в чернокожата общност би имал полза и кой би разполагал с ресурсите, за да изпълни сложната конспирация, в резултат на която Реджи Джерард Фулър го е отнесъл?

Това беше проблемът: през 1955 Шайрил не би се качила в колата на бял човек. Боб също знаеше защо. Черните момичета не се качваха на колите на бели момчета и пет години по-късно. Вероятно още не го правеха, защото бялото момче искаше само едно нещо.

Той се обърна все още объркан и се изтегна, опитвайки се да заспи.

Боб шест пъти обиколи градския площад. Ръс никога не го бе виждал толкова напрегнат. Очите му не преставаха да сканират околността, терена, сградите, огледалата, мускулите му бяха

напрегнати, а вратът му толкова вдървен и твърд, че Ръс си помисли, че ще се строши.

— Добре ли си?

— Добре, мамка му — отговори Боб, дишайки шумно.

— Тук няма никой — каза Ръс. — Това е малък американски град в десет сутринта.

Боб дори не го чу, нито спря да се подсигурява. Най-накрая каза:

— Окей, ти влизаш там, свършваш работата си и после излизаш. Не се мотай, не се бави с красиви жени, нищо освен работа. Не ходи в тоалетната и оглеждай всички, които влизат. Избери си маршрут за бягство.

— Чух те — отговори Ръс.

— Няма да молиш за помощ. Не позволявай на никой да види какво правиш. Не оставяй следи, когато си тръгнеш. Намираш, каквото търсиш, тръгваш обратно и си пазиш гърба през цялото време.

— Човече — отбеляза Ръс, — ти си много зле.

— Аз ще наблюдавам оттук — не му обърна внимание Боб.

— Знаеш ли...

— И за секунда не се съмнявай — прекъсна го Боб. — Те ни преследват.

Ръс кимна и слезе от колата. Разбира се, че се чувстваше смешен: този живот в червената зона, който Боб наричаше „състояние едно“, изискваше прекалено много енергия и страст, оставяше те без дъх и всъщност, мислеше си той, по-нечувствителен от обикновено. Минал си границата на параноята и си попаднал в едно странно и противно място, в което дамата ей там с детската количка може да бръкне в нея и да измъкне „Калашников“ или онзи дружелюбен пощальон може да пъкне ръка в чантата си и да изкара срязана ловна пушка. Той не можеше да живее по този начин. Никой не би могъл освен някой откачалник.

Затова го изгони от мислите си, измина тридесетината фута до стъпалата и започна да се изкачва по тях. Никой не го застреля, нито му обърна внимание.

Отне му известно време, но немного. В телефонните указатели нямаше вписано семейство Поузи, но той поиска подвързаните броеве на седмичника „Полк Каунти Стар“ от 1962, след известно време

получи един тежък том и започна да го разлиства, докато най-накрая стигна до голямата новина:

МЕСТЕН ЖИТЕЛ УБИ НЕГЪР, гласеше заглавието.

Долу под заглавието, което пресичаше цялата горна част на страницата, имаше снимка на навъсения опърпан Джед Поузи, с хлътнали бузи, челюстите с малки остри зъби стиснати, а очите опасни и черни. Под брадичката му личеше идентификационен номер на шерифското управление на окръг Полк. В лицето му имаше нещо несиметрично, сякаш е било счупено на две и после отново неточно слепено. До него имаше снимка на Дейвидсън Фулър, изпит чернокож на шейсетина години с къса сива коса, прилична на четка, и измъчените очи на баща, който все още оплаква загубата си. Двете снимки бяха поставени над трета, заснета на бензиностанцията малко след като полицията е пристигнала. Едно тяло лежеше по гръб до стар пикап, а горната му част беше покрита с нечие старо одеяло, но отдолу бе протекла извита черна струя. Ръс разбра, че това е кръвта на стария Дейвидсън. Той потрепери, после прочете статията, в която адресът на Поузи беше посочен като „Каунти Роуд“ 70. Отиде да види картата на окръга и бързо намери окръжното шосе 70, но това същото шосе ли беше? Той се огледа за някой по-възрастен човек, когото да попита, но после се сети за федералния писателски проект „Пътеводител из Щатите“^[1], публикуван през 30-те години. В каталога намери сигнатурата и след секунди откри томчето на рафтовете за свободен достъп. Той го разлисти окръг по окръг, докато най-сетне не стигна до Полк и до карта, датирана 1938 година. Да, в онези дни шосето също беше № 70.

След това отиде до шкафа, където се съхраняваха поземлените планове на окръга, и порови между тях. Отново имаше късмет или каквото там му помагаше: скиците предлагаха много по-подробно изображение на местността и той откри района и разгледа очертанията на мястото. Откри окръжно шосе 70, права линия, която минаваше перпендикулярно на изток от 271 и покрай езерото Айрън Форк. То се забиваше все по-дълбоко и по-дълбоко в празната карта подобно на стрела — път, който не водеше никъде, като изключим границите на познатия свят. Очевидно цивилизацията не беше стигнала толкова дълбоко в мрачните гори. Не бе прокарана дори канализация. Но това не беше важно. Вместо това Ръс огледа думите, изписани покрай пътя,

които отбелязваха названията на местностите. Далеч, далеч напред, може би на двадесет мили навътре в местността, той попадна на падината „Поузи Холоу“, разположена в онова, което би трябвало да бъде сянката на планината Айрън Форк. Тук картата беше празна, като изключим една заплашителна дума: *Гора*. Къдрава линия обозначаваше черен път, който се извиваше навътре в нищото.

Колкото може, той изкопира посоките, начертавайки груба скица. След това излезе навън, чувствайки се добре. Беше го открил. Бързо и лесно.

* * *

Те поеха по шосе 271, докато не стигнаха черен път, който беше местното шосе 70, където знак сочеше посоката към езерото Айрън Форк.

— Ето го, ей там! — извика той.

Но Боб не зави по него.

— Не викай — скара му се той.

Направи обратен завой, когато пролука в движението му позволи, и се насочи обратно към най-близкия град, който се наричаше Ейкърн, където самотен мърляв денонощен магазин се гушеше зад бензиноколонки от другата страна на уличка с умиращи магазинчета и пощенски клон, разположен във фургон.

— Имам нужда от една кола — каза той — Хайде.

Те влязоха и Боб взе пластмасова бутилка от хладилния шкаф за безалкохолни напитки, взе още една за Ръс и отиде до щанда, откъдето чернокожа жена ги наблюдаваше враждебно. Той й метна нещо, което накара Ръс да залитне, толкова случващото се плачеше за снимка. Усмивка! Лъчиста, весела, от типа „Как си?“.

Жената се усмихна в отговор.

— Може би ще можете да ми помогнете — започна Боб. — Мои приятели трябва да минат отгук на път от Литъл Рок, за да огледат един имот за ловен лагер. По дяволите, сигурно съм се изгубил. Виждали ли сте група непознати, с градски вид, едни много внимателни типове? Истината е, че всички сме ченгета от Литъл Рок. Нали знаете как изглеждат ченгетата: очите винаги шарят, начина, по

който единият изостава и запомня всичко, навика им да не говорят високо и непрекъснато да са сдържани. Да сте виждали приятелите ми тук, да речем, през последните няколко дни?

— Мистър, по време на ловния сезон виждам такива момчета през цялото време. Но сега не съм виждала жива душа от месеци, нито майка ѝ, нито таткото, нито братята ѝ.

— И никакви коли с двойно предаване? Слънчеви очила, скъпи ботуши, дрехи, които изглеждат чисто нови?

— Вие не търсите ченгета.

— Не, и това е самата истина. Тревожа се заради тези проклети типове и ще ви бъда благодарен, ако си помислите.

— Не, сър, не съм виждала такива.

— Окей, наистина ми помогнахте. Благодаря. — Той остави петарка на щанда.

После се върнаха обратно в пикапа.

— Човече, страшно си предпазлив — отбеляза Ръс.

— Жив съм — отговори Боб — и възнамерявам да продължавам така.

Те се върнаха обратно по 271 до черния път, завиха по него и тръгнаха нагоре. От време на време Боб спираше, за да огледа пътя за следи. Нямаше пресни. Отминаха едно езеро, разположено далече вдясно от тях — гладка оловна вода на фона на огромната зелена маса на планината.

Пътуваха ли пътуваха, гората ги погълна, върховете на дърветата се преплитаха, за да скрият слънцето и синьото небе, сякаш се бяха гмурнали в зелен тунел, водещ към мрака. След миля и нещо път Боб спираше, оставяше прахът да се слегне, проверяваше пътя за следи и после внимателно се заслушваше. Ръс наистина смяташе упорството и търпението му за ужасно дразнещи.

„Хайде, давай“, мислеше си той.

Пълзяха покрай изоставени ферми, изсечени или изгорели участъци земя, от време на време по някоя случайна ливада, но скоро гората се сгъсти, черен дъб, орехи и клонести брястове. Завесата от дървета беше накъсана от режещи като нож четинести храсти бяло изтравниче и юка.

Най-сетне стигнаха до изровен път вдясно от тях.

— Това е — каза Ръс. — Ако колибата е тук, трябва да е някъде нататък.

Но Боб продължи още около миля направо, после отби колата и я вкара колкото може по-дълбоко сред дърветата.

— Ще бъде по-лесно да вървим пеша — одобри Ръс.

— Не заради това, а заради сигурността.

Той слезе и отново изчака прахта да улегне.

— Боб, аз...

— Шшшт — спря го Боб. — Използвай ушите си. Затвори очи и слушай.

Ръс нищо не чу. Боб се съсредоточи за около пет минути, изчаквайки да се чуе далечното бръмчене на следяща ги кола. Но нищо не се чу. Светът беше тих, като изключим случайния писък на птица или тихото съскане на вятъра сред клоните на дърветата.

— Окей — каза Боб, гледайки грубата карта, която Ръс бе прерисувал от поземлените планове. — Сигурен ли си, че е точна?

— Аз почти я прекопирах — защити се Ръс.

— Струва ми се, че пътят се отклонява назад в посока югоизток. Това означава, че колибата е миля и половина от него и по права линия на около миля от нас.

Боб свали азимут с малък компас, който измъкна от джинсите си, взе един бинокъл и те навлязоха сред дърветата. Гората ги погълна. Беше гъста и зелена, светлината отгоре се филтрираше през короните на дърветата. Приличаше по-скоро на джунгла, отколкото на представата на Ръс за гора.

Отново и отново Боб определяше посоката по компаса и после рязко кривваше. Съвсем скоро Ръс изгуби ориентация. Струваше му се, че просто се лутат сред високите дървета в горещината и бръмченето на насекомите и песните на птиците. Беше безнадеждно изгубен.

— Знаеш ли къде отиваме?

— Да.

— И ще можеш да намериш обратния път?

— Аха.

— Трябва да сме минали няколко мили.

— Да, няколко. Но по права линия минахме по-малко от миля. В гората никъде не отиваш направо, освен ако не искаш да те гръмнат.

Ръс си помисли: и преди е бил тук, и преди е повалял хора.

Погледни го, каза си той, направо като диво животно. Боб толкова леко и тихо се промъкваше между дърветата, ботушите му никога не се хлъзгаха, никога не се препъваше и не мърмореше, а просто вървеше с небрежното изящество на човек, което е вършил това и преди. Лицето му беше безизразно, очите му оглеждаха цялата линия на хоризонта, поведението му беше крайно спокойно и съсредоточено. Кожения чорап. Нати Бъмпо. Даниъл Боун, Дейвид Крокет. Проклетият Джон Уейн, като баща му, за когото всички казваха, че приличал на Джон Уейн. Скоро потта изби на джинсовата му риза, но Боб не обръщаше внимание. Той продължаваше да върви, а ръкохватката на 45-калибровия пистолет стърчеше от джинсите над бъбрека му.

По някое време стигнаха до поточе, хладно и тъмно и с бързо течение. Ръс се запрепъва по камъните и отпи шепа вода, която имаше леко метален вкус.

— Вдигаш много шум по този начин — скара му се Боб. — Вдигни я с шепа до устните и леко отпивай. Никога не си бил в морската пехота, нали?

— Не съм си и помислял — каза Ръс.

— Окей, хайде да тръгваме. Вече сме близо.

Те пресякоха пътека, която минаваше между два ниски хълма и, изглежда, водеше към просека сред неясните обрасли дървета напред, но Боб никога не правеше нещата по лесния начин. Вместо това на половината път през малката клисура Боб се отклони от пътеката и пое през гъста растителност и след това излезе на едно по-голо възвишение под лабиринт от брястове. Напред Ръс можеше да види светлината от просеката и едно открито пространство. Но Боб беше легнал на земята и пълзеше напред, докато не стигна до края на гората и се скри зад едно дърво. Ръс, чувствайки се определено като глупак, направи същото.

На двеста ярда под тях в падината до потока стоеше колибата. Беше построена от трупи, ниска и примитивна, с навес за дърва, външен клозет и хранилка за свинете, които се щураха в кочина. Наблизо стоеше един очукан „Шевролет“, целият в ръжда, а единият му калник беше олющен до грунда. В мястото нямаше нищо от Догпеч^[2], странното селце. Вместо това изглеждаше заплашително, мръсно и бедно.

— Няма телефонни жици — отбеляза Боб. — Нито телевизионна антена. Нито елкабели.

— Въпрос — каза Ръс. — Ако току-що е излязъл от затвора, как така мястото изглежда обитавано?

— Има брат на име Лъм — обясни Боб. — Братът има син, който също живее тук. Онова, което виждаш, е дело на сина, а не на стария Джед.

— Окей — каза Ръс. — Хайде да идем и да видим дали ще говори с нас.

— В никакъв случай. Оставаш тук и ще наблюдаваш мястото. Още час. После слънцето ще се спусне твърде ниско на запад и ще се отразява в лещите. Имаш ли часовник?

— Да.

— Сега е три без четвърт. Ще наблюдаваш до четири без четвърт. За какво ще гледаш?

— Тъъ, нещо необичайно.

— А как?

— Тъъ — напълно неочакван въпрос. Ръс го заобмисля.

— Внимателно — най-накрая каза той.

— Не, глупако. Раздели го на квадранти. По тридесет секунди на участък. После примигваш и преминаваш нататък. Следвай същия модел десет минути, след това обратно или почни наново от другата страна. Почивай от време на време и оглеждай гората наоколо с просто око. Внимавай с бинокъла. Никога не го насочвай нагоре, може да хвърлиш „зайче“. Не търси мъже с оръжия, защото няма смисъл. Така или иначе няма да ги видиш. Търсиш правилни очертания. Нищо в природата не е с правилни очертания. Ако видиш права линия в гората, значи нещо не е наред. Разбра ли? Един час. После прибери бинокъла и наблюдавай с просто око.

— А ти къде ще бъдеш?

— Аз ще пообиколя наоколо и ще видя дали няма да открия следи. Искам да разбера дали групи мъже са минавали оттук до това шибано място. Ако няма и ти не забележиш нещо, ще се спуснем надолу.

— Окей — съгласи се Ръс. — Значи няма да излезем оттук, докато не се стъмни.

— Не се тревожи за това, Дони. Просто наблюдавай мястото.

След тези думи той се плъзна назад и за секунди (дарбата на снайпериста) изчезна.

Кой, по дяволите, е Дони, се зачуди Ръс.

[1] Проект, с който по време на Голямата депресия правителството намира работа на безработни писатели. — Б.пр. ↑

[2] Измислено населено място в комиксите на Алфред Кеплин. — Б.пр. ↑

37.

ДЖЕК ПРИЙС работеше върху проектобюджета за 1998, което беше едно от любимите му занимания.

Обичаше непоколебимия марш на цифрите по страницата, подобие на ред, който те въвеждаха в хаоса на приходите и разходите, докато богатството му нарастваше. Това задоволяваше някаква негова много дълбока нужда.

Батальон 316, Хондураска армия

Салвадорска финансова полиция

Специален отряд на Детройтската полиция

Отряд за бързо реагиране на окръг Балтимор

Екип за спасяване на заложници на ФБР

Екип по сигурността на Комисията по атомна енергия

Специална част на Библиотеката на Конгреса Флотски спецчасти, „Тюлен-група 6“

Наистина беше учудващо. Никой досега не бе гледал на това по този начин, но снайперската стрелба беше бързорастяща индустрия. Взривът на тероризма през седемдесетте, грозните му проявления през деветдесетте, избуяването на тежко въоръжени наркокартели с паравоенни възможности, засилващите се апели на либералите за „усъвършенствани“ (т.е. смъртоносни с хирургическа точност) полицейски операции — всичко това се сумираше в едно нещо: точният стрелец, неговата екипировка и обучението му започнаха да летят нагоре през деветдесетте години, което щеше да продължи и през века след милениума. Като стана дума за това, беше изненадан, че „Уолстрийт Джърнал“ още не е пуснал материал по темата.

Всяко градче, всеки голям град, всеки щат, служба, всяка страна имаха нужда от обучени стрелци с екипировка на световно равнище. Животът ставаше ненормален. Рационалността беше разрушена. Смазани и съсипани от разочарование, политическо, семейно или

икономическо, мнозина мъже ставаха насилници. Обезумелият на работното си място, взелият за заложенници членове на семейството си, организираната криминална банда, охраната на наркотърговците — всички бяха тежко въоръжени. Кой би могъл да ги спре? Не и патрулният полицай или палячото от охраната. И двамата бяха недостатъчно обучени и им липсваше кураж. Не, това щеше да бъде нещо като негов двойник: мъж с хладнокръвието, опита и най-важното — волята да лежи там в тъмнината и когато се случи нещо подобно, да изпълни дълга си. Бавно обира спусъка, контролира дишането си, пълно доверие в оръжейната система, нито помен от засечка, съмнение или трепване, и спусъкът стига до края. На сто ярда разстояние малък къс метал, движещ се със свръхзвукова скорост, влиза в черепната кухня, разширява се, както юмрукът се разтваря в длан, след това излита отзад в облак розова мъгла. И всичко свършва.

Той, Джек Прийс, беше разбрал това по-рано от всички и сега бе готов да яхне вълната към едно по-добро и по-сигурно утре.

— Генерале?

Беше Пек, дългнест и с бледи очи, долнопробен като самата смърт, в униформата си на заместник-шериф, на която златната му значка блестеше ярко.

— Генерале — каза той. — Време е. Сигналът току-що беше подаден.

— Моля, докладвайте.

— А?

— Докладвай положението, идиот такъв.

— О, да, сър. Те са там, трябва да са се запътили натам. Старият вижда добре, иначе нямаше да прати сигнала.

— Тогава да оседлаваме конете.

Прийс вече беше облякъл бойната си униформа. Това беше странно подобие на камуфлажен гащеризон, педантично осеян с хиляди връзки от същия плат, които минаваха през хиляди кукички. В помещението той му придаваше вида на голямо влакнесто куче, което ходи на два крака и току-що е излязло от някое тресавище. Но сред природата му даваше възможността да стане безформен и невидим. Той стана, усещайки опъването на връзките, и бързо влезе в банята. Пред него на умивалника лежаха четири дебели цветни молива: черен, кафяв, масленозелен, тревистозелен. Той мразеше плетените маски,

които някои от момчетата носеха: прекалено дебели бяха и ограничаваха периферното зрение. Бързо нанесе бойния грим: диагонални линии, дебели около инч. Мракът в гората щеше да погълне розовия цвят на кожата му както лъв налапва парче месо. Онова розово, любезно, честно, красиво лице, с което гледаше света и зад което криеше истинската си същност, беше изчезнало. Сега вместо него оттам надничаше воин, древен и страховит, белите му очи неестествено изпъкваха на фона на бойната окраска.

Той грабна шапката си, онази, която беше носил през двете години във Виетнам, докато командваше „Оцелот“, и се втурна навън, спирайки се само за да грабне своя „Браунинг Хай Пауър“ и го пхне в презраменния кобур. Дуюейн Пек беше запалил четириколесния мотоциклет с двойно предаване и вече бе завързал пластмасовата кутия с карабината на кормилото.

Джек Прийс се качи на седалката зад него и с врътване на газта Пек се стрелна напред. Не бяха използвали мотора при предишните рекогносцировки на района, но си бяха набелязали пътека между дърветата, която щеше да отведе Джек Прийс за десет минути до хълма, който се издигаше над поточето и пътеката. Малкото превозно средство погълна разстоянието, въпреки че Пек не караше твърде бързо, така че не се чуваше вой на двигател.

Те стигнаха мястото и Прийс слезе, свали кутията и я отвори. М-16 с гигантското си око на върха на масивната тръба, монтирана над затвора, представляваше черна сянка в слабеещата светлина. Заглушителят стърчеше от дулото подобно на елегантен хобот, един тънък цилиндър, дълъг цял фут. Металът беше напълно покрит с тефлон, който скриваше блясъка му и бе някак си мъртъв на пипане. Той се наведе, бързо закачи миниатюрното акумулаторче на колана си, вдигна пушката и погледна извития като банан пълнител за двадесет патрона, в който имаше само деветнадесет. Здравословна предпазливост, когато работиш с оръжия, захранвани с пълнител. С щракване дръпна затвора назад и после го бутна напред, зареди и запъна ударника, а после бутна с палец предпазителя на „Вкл.“.

— Пек, сега изчезвай отук. Ще се срещнем в района на съсредоточаване в полунощ. Ако ме няма, проверявай на всеки час.

— Да, сър — промърмори Пек.

Генералът се обърна и тръгна нагоре по склона, слушайки тихото бръмчене на двигателя на мотора бавно да изчезва в далечината.

Вървя десет минути и видя пред себе си широк, покрит с иглички горски участък, накъсан от групички издигащи се право нагоре дървета, осветен в единия край от залязващото слънце от другата страна на просеката. Той се придвижваше плавно напред около двадесет до тридесет фута, без да спира, а после се сливаше със земята и внимателно се ослушваше. Достигна края на просеката и след като застана зад един бряст, внимателно надникна надолу. Видя фигури зад прозореца, които оживено разговаряха. Трудно можеше да ги различи. С бинокъл щеше да успее, но слънцето беше прекалено ниско и съществувахе възможността да хвърли „зайче“. Вместо това вдигна пушката и с мръдване на палеца първо включи на светлина, а после прицел и мина на инфрачервения лъч.

Колибата, лежаща на около двеста ярда, беше малко извън обсега на търсеция лъч, така че не можа да получи хубаво осветяване. Освен това липсата на пълна тъмнина също намаляваше осветеността. Но и това беше достатъчно. В мрачната зелена светлина можа да види три фигури. Изглеждаха възбудени. Подробностите бяха заличени. Единият изглеждаше слаб и висок и с лекота можеше да мине за Боб Лий Суагър, който го беше посетил преди две седмици. Другият беше момчето.

Довърши ги, помисли си той.

Още в момента, защо да чакам? Гръмни ги, за да се свърши с това. Можеше да вкара деветнадесет куршума през прозореца за по-малко от две секунди и патроните калибър .223, въпреки че не бяха мощни и точни на дълги разстояния, бяха истински шампиони по бързина и все пак предлагаша скорост 2500 фута за секунда на подобно разстояние. Щяха да са мъртви, преди да се стоварят на земята.

Но Джек беше професионалист. Ще се придържаш към плана, който репетира старателно. Когато човек импровизира, законът за непредвидените случайности винаги взема своето.

Той изключи лъча и прицела и се оттегли ниско приведен към земята, докато не се изгуби сред дърветата. Тогава се изправи и се върна обратно по пътя покрай планинската верига, без да вдига нито шум, нито прах. Когато стигна до скривалището си, вече беше почти напълно тъмно.

Покрив от пластмасова зеленина, която никога нямаше да се превърне в изгнило кафяво и по този начин да разкрие позицията му, лежеше върху него. Джек го дръпна встрани. Скривалището не беше толкова обикновена дупка, а по-скоро тесен дълъг окоп, изкопан в земята. Достатъчно дълбок, за да скрие легнал по очи човек, но и удобен за измъкване, ако нещата се сгвоят. Пръстта, извадена при копането, беше старателно разпръсната между дърветата, за да не привлече внимание.

Прийс се плъзна вътре и зае позиция, след като придърпа покрива над главата си. Бързо намери устойчива поза за стрелба, облягайки оръжието на торба с пясък.

Мина на инфрачервена светлина и веднага всичко пред него се освети в зелено като водата в аквариум: бялата извиваща се лента на пътеката, полюшващите се стени от растителност, малко по-различният цвят на скалите. Пътеката минаваше под него само на някакви си петдесет ярда. Там щеше да ги поеме, поставяйки визирното кръстче върху гърдите на по-високия, после щеше да издуха един беззвучен куршум, след това съвсем лекичко да се извърти към другата фигура. Досега го беше правил стотици пъти.

Прийс изключи светлината. Акумулаторът можеше да изкара осем часа, но той знаеше, че ще ги чуе, когато тръгнат надолу по пътеката, и затова нямаше смисъл да хаби енергията. В този занаят човек не оставя нищо на случайността и единственото, което не можеше да контролира, беше времето, което щеше да трябва на двете мишени да се появят в обсега му.

Той се облегна назад и вдигна камуфлирания си и стегнат с ластик ръкав, за да погледне часовника си: 19,10. Предположи, че ще мине още час и нещо. А може би и повече и трябваше да остане нащрек.

Всъщност Прийс беше повече прозорлив, водач, администратор и треньор, отколкото същински снайперист. Но дори във Виетнам вярваше, че един командир трябва да понася и да се изправя срещу същите опасности като хората си, дори и само за да разбере по-добре проблемите им. Затова излизаше на мисия всяка седмица. През двете си години беше натрупал тридесет и две убийства, разбира се, непризнати официално, защото от офицерите не се очакваше да вършат подобни неща. Въпреки това тридесет и двамата души бяха

недвусмислено мъртви. Дори една нощ за две минути гръмна четириима. Невероятен случай, неопикуемо усещане.

Но се говори, че човек помни най-добре първото си убийство и за Джек Прийс това важеше с пълна сила. Както си лежеше там в скривалището в усиливащия се мрак и нощната гора бе започнала да се събужда за живот, той си спомни как беше кацнал в онова еленско скривалище в друга арканзаска гора (немного далеч оттук, а на по-малко от двадесет мили по въздуха). Мразеше онова оръжие: непоносимо тежко, с огромен инфрачервен прожектор, закачен под дулото, и грамаден прицел отгоре. На гърба си носеше огромния пакет на акумулатора, а презрамките се впиваха в тялото му. И всичко това за един недорасъл куршум с метална ризница калибър .30 и тегло 110 грейна, който удряше с малко повече сила от .38 „Спешъл“. Беше най-добрата пушка от трите с работещи оптически прицели М-3 и той я бе заредил с възможно най-точните мунициии. И както Френчи Шорт беше обяснил, вероятно нямаше да му се наложи да стреля.

— Братко, трябва да свършиш една работа за нас — му беше казал Френчи Шорт. — Имаме един шибан щатски полицаи, който е пионка на руснаците.

— А? — попита двадесет и една годишният младши лейтенант Прийс, все още неоформен младеж, чиято слава като автор на „Нощни снайперистки операции: теория и доктрина“ в „Инфантри Джърнал“ беше започнала да избледнява.

Когато после се замисли, Прийс осъзна какъв куп глупости е историята, която Френчи му пробута. Но за един двадесет и една годишен офицер от пехотата, кипящ от антикомунистически бацили, както изискваше политическата култура в 1955 година, който обожаваше Джо Макарти^[1] и за малко (проклятие!) беше изпуснал Корея, тя имаше известен смисъл. Отчасти това се дължеше и на Френчи, който имаше онази изчанчена дарба на ненормалниците да бъдат крайно убедителни. Френчи би могъл да продава сталинизъм в ГУЛАГ. Френчи притежаваше странната хамелеонска способност да абсорбира твоята личност, да се превърне в теб и така в крайна сметка да влезе в подсъзнанието ти, докато те поваля с яростен целенасочен зрителен контакт, задушавашо подмилкващо обаяние и бандитска грубост.

— Мислехме, че сме с години напред от червените в инфрачервената светлина — каза Френчи, който всъщност беше от Пенсилвания, но говореше с успокояващия акцент на Прийс от Южна Джорджия, — но, мамка му, получаваме доклади, че имат инфрачервен експериментален прицел, който е ефективен на разстояние двеста ярда.

— Мамка му — отговори младежът.

— И ти и аз знаем, че не са толкова добри. Как са стигнали толкова напред?

— Шпиони — каза Прийс.

— Правилно. Изглежда, че онзи пътен полицаи има дългове от комар, така че някакъв кукловод от Червената армия го е надушил и му е направил предложение. Или ще проникне в „Невидимо лъчение“, или ще затъне. Затова този дърт пръч е арестувал един капрал по лъжливо обвинение и заплашва да му съсипе живота. Но ченгето щяло да го пусне, ако му достави определени документи. Вътрешният отдел има показанията на момчето от затвора. Сега трябва да пратим на червените едно съобщение: това ще се случи с всеки, който е против американската армия. Ние не вземаме пленници.

Прийс повярва в това, защото поиска да повярва и защото, разбира се, много добре се знаеше, че разузнаването на Червената армия бе проникнало сред всички нива на обществото, надничаше от всеки ъгъл и беше способно на всичко. Както Френчи беше посочвал много пъти:

— Тия типове дори не вярват в Бог, а щом веднъж се откажеш от духовното си наследство, си способен на всичко.

И така четири вечери по-късно се намери на еленската пусия, наблюдавайки разиграващата се пред него драма. Доколкото разбра, Френчи беше подготвил сценарий на арест, в който действителните стрелци щяха да гръмнат ченгето. Идеята беше да се маскира убийството като случило се по време на изпълнение на служебния дълг, така че само руснаците да разберат за какво става дума. Трябваше да бъде направено. Това беше дълг. Но ако професионалистите пропуснат, идваше ред на Джек.

Той гледаше от дървото как полицейската патрулка спира, обръща и заема позиция. Джек насочи прицела към мъжа, включи инфрачервената светлина и наблюдаваше как при движението на човека скучната сцена сменя цветовете си. Полицаят си седеше в

колата, изглеждаше тъжен и беше нервен. Свали си шапката и търпеливо зачака. В един момент провери прожектора си. Джек беше нависоко и добре виждаше над царевицата, но тя представляваше проблем, защото листата ѝ рефлектираха прекалено ярко в сменящите се цветове. Но въпреки това знаеше, че може лесно да улучи тази мишена.

След време пристигна втора кола. Тя спря срещу патрулката, а полицаят измамник насочи прожектора си срещу нея. Слязоха двама млади мъже, единият като клонинг на Джеймс Дийн, с коса пригладена назад във вълниста купчина, дръзка цигара висеше от устните му, джинсите му бяха тесни и секси. А другият беше отпуснато мудро селянче в тениска. Беше прекалено далеч, за да чува ясно думите, но двамата младежи бяха вдигнали ръце и ченгето слезе от колата. Приличаше на нещо като предаване. Ченгето крещеше нареждания. По-хубавото момче хвърли нещо в прахта. Прийс насочи прицела към него, както си лежеше там в прахта, и веднага видя, че е гаечен ключ, а не оръжие.

Изведнъж тромавото момче хукна напред. Прийс наблюдаваше в ням ужас. Ноцта сякаш се разпадна. Настъпи един ужасен момент, когато всичко сякаш замръзна, и в този миг Прийс напълно смени страните, естественото му уважение към униформата и всичко онова, което представляваше тя, надви рационалната част на мозъка му.

Прииска му се да изкрещи на ченгето: той има пистолет. Насочи прицела в гърдите на хубавото момче и едва не натисна спусъка. Едва. Едва не гръмна небрежния тип.

Стреляй!

Не.

Той свали пушката и осъзна, че ридае. Продължи да гледа и в следващата секунда хубавото момче измъкна пистолета си. Светкавиците осветиха ноцта, но звукът от изстрелите беше глух и далечен. Вдигна се прах, когато мъжете се разбягаха и изпокриха. Прийс отново вдигна пушката и в зелената светлина на снайперския прицел видя тромавото селянче проснато на гръб, а едно голямо черно петно бързо се разрастваше на зеленикавото бяло на тениската му. Във въздуха все още се носеше дим от изстрелите или прах. Ченгето беше на земята до колата си и презареждаше. Другото момче беше изчезнало в царевицата.

Стой си на мястото, изкрещя Джек наум Повикай подкрепление. Онзи няма къде да иде.

Но ченгето презареди и се изправи. Джек можа да види, че и то е улучено и се движи с бавната болка на човек, привързан към дълга си от сили прекалено големи, за да бъдат разбрани от другото.

Остани си на мястото, изкомандва Джек.

Но полицаят беше упорит като магаре или прекалено горд, твърде проклет, рядък като кокошка със зъби, истински американски герой, за да си остане на мястото. И той с мъка тръгна по банката на черния път, едната му ръка бе неподвижна, вървеше с бавните крачки на човек, който губи кръв, но не и куража си, и е маниак на тема дълг. Джек го изгуби сред отраженията на царевичния листак. Той свали карабината и зачака. Минутите се влачеха бавно. Джек чу викове и отново гласовете бяха неразличими. После пукот и отблясъци на изстрели сред царицата.

И пак настъпи тишина. Той чакаше. Близо до колата от прикритието на царицата се показа фигура. Джек гледаше неспособен да я разпознае и не можа да различи чертите на лицето, но разпозна ритъма на крачките.

Беше ченгето, което сега бе толкова претоварено с тъга, че едва се движеше. Стигна до колата си и седна странично на седалката. Изглежда, бърникаше нещо. После Джек го видя да говори по радиостанцията. След това окачи микрофона на мястото му. Почака, после опита отново. Направи и трети опит, сетне пак го остави. След това се размърда, сякаш смушкан от нещо. Грабна микрофона и оживено заговори, а после отново го окачи. Беше осъществил връзка.

Ченгето си седеше в колата.

Джек вдигна пушката, щракна оптичния прицел и невидимият лъч се протегна, за да впримчи полицаия.

Той закова кръстчето в центъра на гърдите му. Защитникът на закона дишаше тежко и сякаш сам си говореше.

Направи го, каза си Джек.

Той е червен, напомни си той, въпреки че вече не вярваше в това. Направи го, отново се подкани.

Пушката натеза. Кръстчето затрепери, отмести си от гърдите, спусна се надолу по крака към земята. **НАПРАВИ ГО!**

Той започна да повдига дулото, докато кръстчето не раздели широкия гръден кош на четири равни части. Спусъкът стигна до края и през заглушителя пушката се обади веднъж с кашлица, но без припламване. Нямаше откат или не усети почти никакъв. Джек видя как куршумът улучи, видя тялото да подскача от удара, после да се килва встрани и да се хваща за волана.

Той загаси оптичския прицел.

Джек спусна предпазителя и праметна пушката. Слизането до земята беше кратко дори с ужасно тежкия акумулатор на гърба. Той се обърна и почти беше преполовил спускането по другата страна на хълма, когато чу първата сирена.

Гласове.

Джек се върна в настоящето.

Той включи прицела.

Високият мъж и по-ниското момче вървяха и оживено разговаряха. Оптиката беше превъзходна. Бяха големи и ясни като на живо, бързайки надолу по горската пътека покрай рекичката в падината между двата ниски хълма. Доскоро бяха на седемдесет ярда от него, а сега вече на шейсет.

Палецът на Джек бутна безшумния предпазител на „Изкл.“. Той завъртя много леко и плавно пушката, проследявайки големия мъж, който представляваше зелено привидение в оптичския прицел, осветяван от инфрачервения прожектор върху него. Почувства как свободният ход на спусъка свършва, а кръстът на прицела попадна върху гръдния кош и за един вълшебен миг изглеждаше закован там.

[1] Американски сенатор, известен с антикомунистическата кампания, която организира през 50-те години. — Б.пр. ↑

38.

ДВАМАТА ИЗЛЯЗОХА от гората във внезапно и късно припламване на слънчева светлина. Ръс се почувства освободен от зеления мрак на гората. Пред тях беше мръсната колиба. Разнообразни диви цветя заблестяха около разхвърляната ѝ околност и предна градина.

— Наблюдава ни — каза Боб. — Усещам го и видях нещо да мърда зад онзи прозорец.

Когато приближиха, един мъж наполовина излезе от вратата и после спря, криейки се в мрака. Наблюдаваше ги със стари озлобени очи. Когато приближиха, се спусна вътре и измъкна една ловна пушка.

— Махайте се — изкрещя той, гледайки ги заплашително. — Това не е някакво шибано представление. Намирате се на моя собственост и ако не се махнете, ще ви насоля с едри сачми.

Джед Поузи имаше вида на човек, чийто живот е бил погълнат от яростта. Беше мършав, твърд като гъон и беззъб, а джинсовият гащеризон висеше на него като на телена закачалка, разкривайки жилавото тяло на старец. Целият беше изтъкан от сухожилия и омраза. Голите му ръце носеха шарките на три и половина десетилетия затворнически татуировки, а върху стегнатата кожа на лицето му бяха изрисувани две сълзи, въпреки че очите му бяха сухи и яростни. Косата му беше обичайната къса сива затворническа четина.

— Махайте се — каза той и вдигна пушката — или, бога ми, ще ви издухам от шибаните ви ботуши каквото ще да става.

— Идваме по работа — обади се Боб.

— Аз нямам работа с теб, мистър. За чернилките ли работиш? Обзалагам се, че шибаните негра са те пратили тук. Казвам ти да спреш или, бога ми, ще те пратя в ада, където пратих онзи проклет негър.

— За никого не работя — отговори Боб. — Аз съм Боб Лий Суагър, синът на Ърл Суагър. Джед, тук съм, за да поговорим за деня, в който баща ми умря. За нищо друго не ми пука.

Джед свали ловната пушка, но агресията, която изпълваше цялото му тяло и го правеше стегнато и тръпнещо, не намалая дори с малко. Тъмните му очи се стесниха от яд и ако това беше възможно, стана дори по-червен и напрегнат. Изглежда, му беше трудно да диша.

— Проклетият ти баща ме цапардоса в челюстта — каза той. — Затова лицето ми е строшено. Изкарах четиридесет години в болки заради баща ти, стария кучи син.

— Ако татко те е тупнал, ти, Джед, честен кръст, сигурно си си го заслужил и се обзалагам, че е било плесница, която никога не си забравил.

Джед сякаш леко отстъпи назад. Нещо проблесна в очите му, казвайки им да, да, бога ми, независимо какво се случи, Джед Поузи никога не забрави деня, в който Ърл Суагър му счупи челюстта.

— Какво искате? — попита той. — Това беше много отдавна. Джими Пай уби баща ти, а той уби Джими Пай и неговия братовчед Бъб.

— Имам няколко въпроса.

— Защо, по дяволите, трябва да отговоря на някой шибан въпрос за шибания Суагър? Никъде в закона или където и да било не пише, че трябва да говоря с теб.

Той изстреля струя тютюнева отрова в прахта.

— Не, сър, не си задължен — потвърди Боб. — Но стар козел като теб разбира от едно-единствено нещо. Пари. Ще ми отделиш час от времето си, а аз ще ти дам двадесет долара.

— Двадесет долара? Мистър, ти сигурно ме мислиш за глупак. Двадесет долара! Ще ти струва четирийсет, Суагър. За четирийсет долара ще ти кажа всичко, което искаш да знаеш.

Ръс тръгна напред, но Боб го спря.

— Казах двадесет долара и точно толкова имах предвид. Не се пазаря с боклуци. Хайде, Ръс — той дръпна младежа назад и се обърна.

Ръс му стрелна поглед „Какво, по дяволите?“, но Боб го дръпна назад и двамата тръгнаха към гората.

— Проклет да си, Суагър, трийсет долара.

Боб се обърна:

— Казах, че с боклук не се пазаря. Ще вземеш каквото съм ти предложил, или се откажи. Това важи днес и за сто години след

днешния ден или никога няма да изкараш двайсет долара.

— Проклет да си, Суагър.

— Прокълни ме още веднъж, дърт тъпако, и ще се кача на верандата и ще смачкам другата страна на мутрата ти, за да довърша започнатото от баща ми.

— Дай да видя двайсетачката.

Боб извади портфейла си и измъкна една банкнота.

Джед се замисли за малко, сякаш има кой знае какво да решава.

— Дай ми я сега.

— Ако ти се ще да докопаш нещо, хвани се за кура си, духач боклучав. Аз ще държа парите, докато не свърша с теб, и тогава ще ти ги дам. Знаеш, че никой Суагър по тези места и където и да било другаде не си е нарушавал думата или се е отмятал от сделка.

— За всичко си има първи път — горчиво каза Джед. — Идвайте, но стой далеч от мен.

Боб и Ръс се качиха по паянтовите стълби в тъмното жилище. Ръс винаги се беше чудил как нещата се различават от представата за тях, но този път беше напълно прав. Това беше мрачно помещение, изобилстващо на смрад. Разклонени еленови рога бяха заковани на напречна греда. Печката беше стара и вонеше на студена древна мазнина, а леглото, метнат в ъгъла сламеник, представляваше гнездо от разбъркани одеяла. Една от стените беше превърната в алея на славата на Джед чрез прилежната употреба на кабарчета, с които първата страница на „неговия“ вестник беше закрепена на дървото. Сега беше пожълтяла и ронлива от годините: МЕСТЕН ЖИТЕЛ УБИ НЕГЪР пишеше на нея, обединявайки него и Дейвидсън Фулър във вестникарско безсмъртие. Миризмата на непрани дрехи, мърша, човешка нищета и самота тежеше навсякъде из въздуха.

— О, мога ли да получа безкофеиново капучино и едно мока за сина ми? — попита Ръс. — И шоколадови бишкоти.

— Млъквай, Ръс — срязва го Боб, докато по дребното лице на Джед се изписа ярост, — сега не е време да се правиш на умник.

Старецът се тръшна зад една покрита с мушама маса, стискайки пушката си, а Боб седна срещу него. Не остана място за Ръс да седне и на света нямаше толкова пари, които да го накарат да установи физически контакт с това легло, бърррр, потрепери той, така че просто се подпря на най-близката стена.

— Разкажи ми за онзи ден — започна Боб.

Джед измъкна пакет „Ред Ман“ от джоба и напъха малко от жилавия тютюн в устата си. Езикът му започна да се движи, докато не го намести между бузата и венеца от дясната страна, която се изду като от тумор. Той се усмихна, показвайки кафяви венци.

— Няма много за разказване. С брат ми Лъм, мир на душата му, ни събудиха в изтрезвителното в Блу Ай, а онзи тлъст дърт заместник-шериф ми каза, че имаме трудов наряд. Имах такъв махмурлук, че не осъзнавах къде сме, докато не стигнахме на мястото. Трябва да ти кажа нещо, Суагър. Изобщо не бях в настроение да препускам наоколо из гората и да търся някаква малка чернилка.

— Какво стана? — попита Боб. — Разкажи.

Джед се огледа и плю в една препълнена кутия от кафе „Максуел Хауз“ на пода и след това заразправя объркано за деня, за горещината, прахта в гората дори там високо в планината, мъчителното промъкване през бодливите храсталаци от бяло изтравниче и орловата папрат, за комарите и другите неща, които бръмчаха и хапеха, вонята на кучетата и най-накрая за момичето.

— Мамка му — каза той. — Беше много смешна, надута като балон. Виждаше се малката ѝ катеричка. Просто ей така, съвсем открито. Сега показват тия неща в списанията. В онези дни, момче, никъде не можеше да видиш катеричка. Ха, ха. — Той отнесено се закиска на замъгления спомен за удоволствието от това и Ръс видя ярост да проблясва по лицето на Боб и после да отминава.

— Защо баща ми те халоса?

— Защото е зъл кучи син — каза Джед, избягвайки очите на Боб.

— Баща ми беше много неща, но не и побойник. Защо те удари, старче?

— Не исках да кажа нищо лошо, но споменах за яхане на момичето. Това е всичко. Нямахте причина да направи това. Тя беше чернилка и аз бях прав. Един негър я беше убил. Тогава го казах и така излезе. После бащата на това момче се размотаваше наоколо и се правеше на важна клечка. Е, аз му дадох да се разбере. Отворих му черепа с една шибана права лопата. Най-доброто усещане през живота ми. Да, бога ми, това беше и си заслужаваше всеки проклет ден в затвора. Чернилките там се опитаха да ме убият. Да, виж това.

Той дръпна едната презрамка на гащеризона си, предницата падна и Ръс видя дългия розов полумесец на белег, малоумна усмивка от бръчки, която се спускаше от едното зърно до апендикса. Очите на Джед заблестяха от жълта лудост.

— Чернилките ми направиха това. Двеста тридесет и пет шева! Лекарите ме зашиха като чувал от зебло. Но не можах да ми източат кръвта. Не, сър. Имам повече шибана кръв от коледна свиня. Бога ми, нито неграта, нито Ърл, мистър Лъскав медал, не можах да ми видят сметката!

Той се облегна назад изразходван и сам се възнагради с освежаваща хрочка тютюнев сок, която изстреля като ракета в извита парабола, докато не улучи право в центъра на кутията, вдигайки малък, подобен на гъба облак от пръски. Ръс потрепери от отвращение и отмести очи. Но Джед не беше свършил. Той погледна нагоре.

— И за чернилките бях прав. Казах, дайте им на тези хора нещо и докато се усетите, ще гърмят, чукат и убиват из целия шибан град. И така стана, нали? Негрите са си на място в Африка. Довели са ги тук и гледай какво добро видяхме. Печки. Те са краят на Америка и това е съвсем сигурно.

Боб мълча по време на тази тирада, сякаш търпеливо чакаше една мрачна буря да отmine. После каза:

— Разкажи ми за баща ми. Какво беше настроението му? Какво правеше? Как действаше?

— Той беше мек с негрите и това му бе проблемът — отговори Джед. — Можех да го надуша у него. Това малко изчезнало момиче. Мамка му, човек можеше да си помисли, че е негово, а не на някакви негри. Беше тъжен. През цялата шибана сутрин. Имам предвид, преди да ме удари така, че да изгубя съзнание. Бих могъл да се изправя срещу му в една честна битка.

— Дори и в най-добрите си дни не би могъл, дърто копеле. Питай японците. Те го познават най-добре — озъби се Боб. — С кого говори? Какво му отговориха?

— Главно със стария Лем. И Поп Дуайър, който държеше кучетата. Той обичаше Поп, но не и кучетата. Не знам защо, но се виждаше. Държеше се настрана от тия песове. Но главно се ебаваше с мен. Мистър Главен и Могъщ. От самото начало се държеше кофти с

мен — каза Джед. — Майка ти не му ли буташе? Държеше се така, сякаш от седмици не беше чукал.

Боб го гледеше заплашително.

— Тичаше нагоре-надолу по пътя и из гората. Това си беше чисто негърска работа в тая жега. И през цялото време ми се зъбеше, както вече казах. А когато намери проклетото момиче, го чух да казва на проклетия Лем да поиска цялото си лъскаво оборудване. Екипи и подобни глупости от Литъл Рок. Сякаш беше много важно или кой знае какво. По дяволите, беше само едно негро с разпран задник.

Боб приемаше всичко това спокойно, а лицето му беше изопнато и отсъстващо.

— Откъде е знаел къде да търси? Какво го заведе на това място? Спомняш ли си?

Чертите на Джед се присвиха от усилието да се съсредоточи. И като че така по-лесно щеше да призове спомена, той събра достатъчно тютюнев сок и го изстреля към кутията, но този път пропусна, и то с много. Ръс забеляза, че плюнките стигаха все по-близо и по-близо до него.

— Имаше нещо за някаква дама, която се обадила да каже, че видяла черно момче да се държи „странно“ четири дни по-рано край билборда на „Тексако“. Проклетият ти баща винаги си вреше носа в чуждите работи. Когато чу, че момичето е изчезнало, събра две и две и така попадна на онова място.

Боб кимна. Съответстваше: черното момче според местната информация трябва да е бил Реджи Фулър.

Но не е бил той, защото е карал хората по къщите им след тайната среща. Но ако друго черно момче е убило момичето, някой е провел трудоемка операция, за да накисне Реджи. Защо? Защо? Какво е могло да се спечели от това?

— Каза ли нещо за други разследвания или въпроси? — попита Ръс. — Беше ли погълнат от нещо друго?

— Беше уморен — каза Джед. — Това е, уморен. Винаги изглеждаше уморен.

— От какво? — обърна се Ръс към Боб.

— Не работеше редовна смяна — отговори той, връщайки се в спомените си. — Понякога караше петнадесет-шестнадесет часа без почивка, а понякога два или три дни. Работеше сутрин и следобед,

понякога си идваше вкъщи за по няколко часа на обяд. От време на време дремваше. После отново се връщаше обратно на пътя, следеше разговорите на щатската полиция, внимаваше за нарушители на правилника, отговаряше на повиквания. Такива неща. Работеше направо като вол.

Боб свърши, оставяйки казаното да увисне в мълчанието на изпълнения с тъга въздух.

— Суагър, това ли е? — попита Джед.

Боб просто го гледаше.

— Това ли е всичко? Ха! Това не струва двайсет долара! Ти вече нямаш въпроси, а аз сега загрях като фойерверк.

Той се изсмя, сякаш беше спечелил голяма победа.

— Вие, момчета, стояхте тук толкова дълго, че във вече се стъмни! Ха! И какво научихте? Нито едно шибано нещо! Ха! Парите ми у теб ли са, Суагър?

Боб хвърли двадесетачката на масата.

— Позабавлявай се, Поузи.

Вече беше съвсем тъмно и Ръс се чувстваше едновременно свободен и изтощен, когато най-сетне пое дълбоко въздух, незамърсен с миризмата на мазнина от бекон и застояла пот.

— Не научихме много — призна той, когато излязоха на верандата.

— Нали ти казах. Ти се опитваш да направиш връзка между горката Шайрил и онова, което се случи на баща ми. Продължаваш, но то не съвпада по време, нито има логика.

— Ами... — започна Ръс, но после замълча. — Помисли малко. Първо, съпадението. Логично ли е да има два сложни заговора в разстояние само на няколко дни помежду им в глуха провинция като Западен Арканзас? Искам да кажа, че подобни неща рядко се случват в истинския живот. Няма ли известен смисъл в това да предположим, че по някакъв начин са свързани, че всъщност случилото се е едно цяло!

Боб нищо не отговори.

— Помисли и за още нещо — продължи Ръс. — Въпреки че всеки от заговорите има различни цели, те имат общ механизъм или модел. И в двата случая има две нива. Първото, на вид непробиваемо,

предлага ясно и просто престъпление в комплект с мотивите и очевидни следи. Джими и Бъб Пай обират супермаркет. Десет часа покъсно те се изправят лице в лице със сержант Суагър, който застрелва и двамата и той самият е убит. От ясно по-ясно. Шайрил Паркър е изнасилена и убита на дванадесет мили от Блу Ай. В ръката ѝ се крие джобът с монограм на нейния убиец. В дома му е намерен остатъкът от ризата, изцапан с кръв. От ясно по-ясно. Но и в двата случая на нивото на най-мъчителните подробности разни аномалии ще ти избодат очите и ако минеш отвъд „ясно по-ясно“, ще видиш, че някой гениален конспиратор е подготвил и двата случая. Нощен инфрачервен прицел за татко ти, а в другия случай преместването на тялото от местопрестъплението. Не разбираш ли?

— Ти помисли — отговори Боб. — Момчето, което е убило Шайрил, е било черно, глупако. Майката на Шайрил е казала на Сам, че е възпитана така, че не би се качила в кола с бяло момче. И тогава трябва да се запиташ, ако момчето е черно, кой в Арканзас през 1955 би имал възможностите да скалпи подобно нещо? За една чернилка? В това няма никакъв смисъл. Ако беше бяло момче, може би. Но не, момчето е било чернокожо.

— Мамка му — заключи Ръс.

— Убеден съм, че баща ми е разследвал престъпление и заради това са го убили. Научил е нещо, нещо голямо, което мъже с власт са искали да скрият. Откъде иначе биха имали средствата? Имали са ЦРУ, армейски снайперист, модерно оборудване.

От отчаяние Ръс извика:

— Аз съм син на щатски полицейски сержант. Баща ми не би могъл да разследва и външен клозет.

— Млъкни, току-що минахме границата си.

— Какво?

— Броя.

— Какво?

— Крачки. Щом стигнем на двеста и четиридесет крачки от тази голяма скала, ще слезем от проклетата пътека, ще свърнем наляво и ще започнем да се връщаме на зигзаг. Ще се движим на етапи от двеста и четиридесет мои дълги крачки, рязко наляво и рязко надясно по компаса, и така ще се върнем при колата.

Но Ръс не му обърна внимание. Сега бяха стигнали падината, където рекичката от лявата им страна се връзваше между двата хълма. Дърветата се бяха надвесили отгоре им и те по-скоро ги усещаха, отколкото виждаха. Вятърът леко подухваше между тях, изпълвайки нощта с шепот. Чернотата лежеше като одеяло и задушаваше Ръс. Проблясък на параноя освети далечен ъгъл на съзнанието му. Помисли си, че ако беше сам тук със свръхактивното си въображение, без никаква видимост, изгубен сред някакъв хаос, загърнат в древно покривало и съвсем сам, щеше да умре.

И тогава чу нещо ужасяващо: от съвсем близо се чу стържещото, сухо потракване от дрънкалката на отровна змия. То вкара един почти първичен токсин на страх в кръвоносната му система.

39.

ТОВА БЯХА трудни дни за Ред. Направи толкова много, а след това трябваше да седне и да се довери на други да изпълнят неговия план. Не можеше, както Ейми охарактеризира баща си, да се отдаде на склонността си да налага прекален контрол върху всички и всичко. Трябваше да се довери. Дали Боб щеше да разплете нишките? Ще се появи ли, както се очакваше? Щеше ли проклетият Дуейн Пек да свърши своя дял както трябва, или неговата глупост и прибързаност ще провалят всичко? Щеше ли Джек Прийс да улучи мишените, които трябваше? Дали старецът, противният покварен Джед Поузи, няма да се раздрънка, ако се заседи по-дълго с Боб?

По ирония Ред се доверяваше на Поузи най-много от всички. Той познаваше подобен тип хора, затворнически плъх толкова закоравял от живот, живян на ръба, че е превърнат в ницшеански тип. Същество толкова напрегнато и целенасочено, че не му е останал друг живот, освен този в изпълнение на дълга.

Другата ирония беше, че цялото това нещо дори сега, вече от толкова дълго време му доставяше огромно удоволствие. Беше... забележително наслаждение. Толкова умен заговор, толкова хитро настроен, основан на толкова напрегнат анализ на характера на Боб. Наистина шедьовър.

— Ред, къде се отнесе?

Това беше Джеф Стюарт, първият вицепрезидент по операциите на „Форт Смит Федерал“. Другите в четворката бяха Нийл Джеймс от „Бристоу“, Фрийд Бартоломю и Джефърс, адвокати, плюс Роджър Дийкън от рекламната агенция „Макоун-Карътърс“. Това беше седмичното каре за голф от клуба на богатите момчета във Форт Смит, което се събираше в „Хардскрабъл Кънтри Клуб“ на „Клиф Драйв“.

Ред наистина отсъстваше и Джеф беше действително възхитен.

Топката му лежеше на дълги петдесет и три фута от колчето. Между нея и дупката се простираше пустош от възвишения, резки извивки, нагорница и голи участъци. Това беше осемнадесетата дупка:

Ред беше стрелял ниско, като за целта му бяха трябвали 71 удара. Но шибаният Джеф, който никога не го бе побеждавал, и имаше 72, нанесе един нехарактерно хубав подхождащ удар, като топката падна на няколко фута от колчето. Този единствен удар щеше да го изведе на 73. Двата на Ред също, мамка му, щяха да му наберат този резултат, а ако му се наложеха три удара, което беше много вероятно, щеше да изгуби. Представата за самодоволната усмивка на Джеф го изпълни с черен бяс, на който той се наслади, защото разсече бъркотията от притеснения, от които сега страдаше.

Джеф беше стар приятел и враг. Беше играл в същия футболен отбор „Рейзърбек“ с Ред в началото на шестдесетте години и не бе изоставал от него по отношение на жените, сменявайки застаряващ фотомодел с по-нов на всеки петнадесетина години, въпреки че никога не бе постигал (и нямаше да успее) такова ниво на пищните красавици като Ред. Дузина пъти бяха играли заедно в сделки и бяха изкарали поне по пет-шест милиона от познатите и връзките на другия. Но... голфът беше по-важен от приятелството. Ред не искаше да загуби. Той се приближи към топката и коленичи, за да проучи местността. Около него ярката зеленина на игрището се разкриваше с шеметното си великолепие, най-зеленото игрище за голф в Западен Арканзас, по-добро от всички останали, като изключим едно в Литъл Рок.

От другата страна на топката Ред различи предателска бъркотия от възможности. После погледна часовника си. Беше късно. Внезапно изпита нещо странно. Рухване на волята. Сякаш войнският му дух, който го беше поддържал през всичките тези години, внезапно се изпари. Не искаше да удря. Щеше му се да легне на земята.

Остарявам, помисли си той.

Той разчете удара като пресичащ от ляво на дясно и знаеше, че преди всичко изисква смелост. Половин дузина пъти щеше да изглежда, че отива на майната си, сякаш се отказва, препъва или се плъзга в неподходяща посока, и щеше да преживее цяла одисея, преди дори да наближи дупката. Човек трябва да удари силно. Трябва да вярва. Човек не може да клинчи, да се плаши или да хленчи: заеми се мъжки. Победи или умри като мъж.

— Ред, това ще е дяволски труден удар — обади се Джеф.

— Не би искал допълнителен облог, нали, Джеф?

— Хъм — замисли се Джеф. — Нещо около... ааа, хилядарка?

— Хилядарка, приятел — каза Ред, пускайки вълча усмивка и заемайки позиция. — Момчета, някога разказвал ли съм ви как измъкнах три бона от Клифтън? Затова вече не иска да играе с мен!

Мамка му!

Жуженето на вибратора на неговия пейджър.

— Извинете ме, господа.

Той слезе от моравата и взе сгъваемия си телефон от момчето, носещо стиковете. Отвори гласовата си поща и чу останалия без дъх Пек:

— Обадете ми се. Бързо.

Ред натисна бутона за бързо избиране.

— Мистър Бама?

— Да.

— Работата тръгна. Току-що оставих Прийс. Те са при стареца. Сега се насочвам към сборния пункт след оттеглянето и ще чакам Прийс да ги изработи. Бога ми, наистина ще стане! Тук са!

Сърцето на Ред се изпълни с радост. Беше вече толкова близо и всичко щеше да свърши. Още една победена заплаха срещу неговата империя и малките ѝ тайни. Животът и неговата красива същност щяха да продължават безспир. Ще изучи всичките си деца и може би след няколко години, когато класиралата се на второ място остарее, той елегантно ще я пенсионира в някое селско имение и ще си вземе онова, което най-много искаше на света: една действителна мис Арканзас. Млада, жежка и на възраст за женене. Нямаше ли това да разкаже играта на всички?

— Дуетейн, обади ми се на секундата, щом всичко свърши. Разбра ли?

— Да, сър, разбрах.

Ред върна телефона на момчето и отново се качи на позицията.

— Добри новини?

— Страхотни.

— Още един милион за мистър Бама — подхвърли Нийл Джеймс, — а това означава още двадесет хиляди хонорар за мен.

— Момчета — каза Ред, — водачът на стадото е щастлив. Мамка му, по-щастлив от всеки на света.

Той обмисли удара, изпълнен до козирката с яростна увереност.

— Джеф, сигурно няма да искаш да дигнем на пет хилки?

— По дяволите, Ред — каза Джеф, — аз просто се надявам да не изгубя хилядарката.

Всички се засмяха с изключение на Ред, който се приготви за удара и вложи в него значителна част от напора на съсредоточаването си, докато не усети, че ще избухне. Тогава почти несъзнателно с рязко замахване удари топката, китките стегнати, главата наведена, раменният пояс хлабав, съвършен удар, основан на смелост, желязна решимост и 100000 долара, похарчени за уроци по голф през годините.

Подобно на изгубените гърци на Ксенофон топката се залута през Персия от зеленина насам-натам, нагоре по планини и надолу в тучни зелени долини, поне два пъти даде вид, че ще отмре, но всеки път преодоляваше следващото било в очевидната заблуда, че морето е някъде напред. Най-накрая се спусна, тупна и се удари в дупката, завъртя се с глух звук и спря.

— По дяволите — възкликна Ред.

— Пет хиляди! — изкрещя Джеф.

— Все още може да влезе — обади се Нийл.

Ред беше зяпнал топката, която балансираше на самия край между дупката и тревата, крепейки се сякаш на някой стрък трева, стърчащ от глинестата почва и съпротивляващ се на тежестта ѝ, и по този начин лишаваше Ред от още един триумф.

— Ако мине самолет и преодолее звуковата бариера, тътенът сигурно ще я вкара — каза Роджър Дийкън. — Ред, вероятно можеш да звънеш на военновъздушните сили.

— Мамка му — отговори Ред.

— Или да взривиш кола-бомба — предложи Джеф. — Това също може да я бутне напред.

Но на Нийл му хрумна най-добрата идея.

— Заповядай ѝ да падне — каза той. — Тя знае кой си.

— Точно така — отговори Ред. — Всички знаят.

Той присви очи, зае позата на заядлив булдог и изкомандва:

— Падни, топко! Мамка ѝ, ако не падне.

Ред седеше около деветнадесетата дупка^[1] заедно с другарите си богати момчета и избра много скъп дванадесетгодишен бърбън „Джордж Дайкъл“ от Тенеси за тазвечершна отрова, усещайки, че

направо ликува. Каза, че ще опрости хилядарката на горкия Джеф, ако той донесе таблата. Джеф се съгласи и Ред започна да пие струващия хилядарка „Дайкъл“. Не прибързваше с празненството. Просто се опитваше да освободи част от мозъка си от драмата, която със сигурност се разиграваше точно в момента на седемдесет мили южно оттук на гористо бойно поле.

Ако си позволеше да мисли за това, бе сигурен, че сърцето му ще се пръсне и щеше да падне вкочанен труп, а после трябваше да срежат обувката му за голф, за да ги свалят.

Щеше да свърши като смешка: абсолютният играч на голф, който умрял в яркочервено (любимия му цвят) поло и чифт лимонензелени спортни панталони.

— Ред, добре ли си?

— Да. Кажете на това момиче да сипе по още едно.

— Ред, много си щедър с парите ми — отбеляза Джеф, но немного огорчено. — Мамка му, трябва да ти го призная. Винаги се измъкваш. Бях те притиснал в ъгъла, но ти пак се отскубна! — Но всичко това беше казано с нещо като уважение.

— Ей, Ред, имам въпрос към теб.

— Казвай, синко.

— Чу ли слуха за Холи Етъридж?

— Всеки от тях.

— Не, имам предвид онзи слух.

— Какво ще рече „онзи слух“?

— Целият град говори. Той ти е приятел и би трябвало да знаеш.

— Не ми е приятел. Доколкото знам, е ваш приятел.

— На мен не ми е приятел. Той следва в Харвард. Почти не се е връщал в старите ловни полета. По дяволите, та той учи в подготвително училище във Вашингтон. Мисля, в училище „Сейнт Олбънс“. Вече не е арканзасец. Това мога да ти кажа. Познавам го малко.

— Казват, че сключил сделка със стария мистър Ти Знаеш Кой, водача в изборите. Ще се откаже в началната фаза и ще работи на заден план... и това щяло да му донесе номинацията за вицепрезидент.

Роджър Дийкън се намеси с коментар:

— Ние бяхме неговите местни рекламни агенти в течение на осемнадесет години и повярвайте ми, ако Холи Етъридж беше

измъкнал национална номинация, вече щяхме да го знаем. Праймтаймът се пазарува отрано. Иначе изтърваш момента.

— Родж, не мислиш правилно — каза Ред. — Това не ти е сенатска надпревара. Пазаруването ще го направи щабквартирата на партията от нейно име, а не от негово. Провери и се обзалагам, че партиите вече са вложили пари във времето, от което имат нужда, чрез някоя от големите агенции в Литъл Рок.

— Значи ще стане, а, Ред?

— Нийл, не съм чул нищичко за стария Холи. Той е прекалено зает да изучава всяка жива жена между Мейн и Южна Калифорния. Мисля, че вече е свършил с Илиноис и точно сега започва с Мисури.

— Не мисля, че се е отказал от националните си амбиции — каза Джеф. — Неговият баща му остави своя завет и за Холи едно поне е сигурно: винаги се е подчинявал на баща си. Мисля, че трябва да му звънна. Той сигурно ще почне да си търси добър шеф на предизборния щаб. Може да взема да се преместя във Вашингтон.

— Мамка му, екипът му е нареден — каза Ред. — Преди няколко седмици стрелях по панички със съдия Майърс, а той е момчето с вътрешна информация. Но нищо не спомена.

— Холи още може да ни изненада — подхвърли Нийл.

— Обаче изкарахме купища пари от тъпия път, който поиска да построи за баща си — подсети ги Ред.

— Правилно! — развикаха се богатите момчета, защото и те бяха направили пари, макар и не толкова от 90-те милиона долара, които федералното правителство беше наляло в Арканзас, за да се построи магистралата в памет на Шефа Хари Етъридж до окръг Полк.

Така продължиха до единадесет, когато Ред най-накрая разтури веселбата. Към края къркането взе да доскучава и той усети, че става мрачен и зъл. Вибраторът на неговия пейджър не се беше обадил.

Какво означаваше това? Какво става? Беше толкова истински свършено.

Той прогони страховете си настрана, тръгна към колата и от голини за пръв път покорните му и дискретни телохранители го подразниха, въпреки че двамата бяха толкова желязно изпълнителни, че нямаше никакъв повод за раздразнение. Тази нощ просто му досадиха. Той им каза:

— Отивам до офиса, а не вкъщи.

— Да, сър — се чу отговор, неоцветен с човешки чувства.

Ред се качи на огромния мерцедес С класа и зави надясно, надолу по „Клиф Драйв“ и после обратно към града вместо наляво към неговата голяма бяла къща, извисяваща се над летището. На половината път той се обади на класиралата се на второ място.

— Ало?

— Бет, скъпа, изникна нещо. Трябва да се погрижа за един тази нощ.

— Скъпи, добре ли си?

— Да. И скоро ще бъде още по-добре.

— Сигурен ли си?

По дяволите, тази вечер дори тя го дразнеше.

— Да! Всичко е наред. Знаеш ли какво искам да направиш? Планирай почивка. Една хубава почивка с цялото семейство. Двете семейства. Например Хавай. Ще наемем цял остров само за нас. Дори и майка ти. Съгласна ли си?

— Да, Ред, скъпи мой.

— Брат ти. И той може да дойде. Това е, мила.

Той затвори, пресече „Роджърс“ и пое към града, на следващото кръстовище зави надясно и подкара по ставащия все по-съмнителен булевард „Мидланд“, докато най-накрая не стигна до „Нансис“. Мястото му за паркиране както обикновено беше празно и той свърна в него. Когато изскочи от колата, двамата му телохранители се появиха сякаш от нищото и заеха позиция до него.

Той блъсна вратата да се отвори и около шестима тъжни пияници и четирима мрачни играчи на билиард вдигнаха поглед към неговото великолепие и се изгубиха в него. Той бързо мина през тях, казвайки на Фред, нощния барман, само една дума:

— Кафе!

В леговището си се почувства по-спокоен. Тук най-сетне светът беше достатъчно малък и добре познат, за да бъде напълно управляем. Той седна на старото бюро на баща си. Почувства се удобно. Постави сгъваемия си телефон на зелената попивателна хартия пред себе си и се опита със силата на волята си да го накара да звънне: Телефон! Звънни! Но за разлика от топката за голф от късния следобед той не му се подчини. Какви ли приключения криеше в себе си? Каква

необикновена битка, какъв акт на скверно насилие, избавление или разрушение?

Той се опита да го изключи от съзнанието си, като започна да измисля план, ако се провалеше напълно.

Суагър остава жив. Суагър убива двамата мъже. Не, още по-лошо, Суагър хваща бедния Дуейн, който изплюва камъчето за връзката с Бама. Каква ще бъде следващата стъпка на Суагър?

Ще тръгне да ме преследва, осъзна Ред.

Той се показва навън и помахна на телохранителите си.

— Много е вероятно — каза им той — през следващите няколко дни да започне да ме преследва един много корав мъж. Не е сигурно, но е възможно. Затова трябва да сте във върхова форма. Разбрано?

— Да, сър — отговори по-разговорливият.

— Минаваме в състояние едно. Пълен вариант. Ще имаме нужда от помощни екипи, въздушно наблюдение, детектори за движение, всички екстри. Няма да се предам без битка.

— Ще го пипнем, сър.

Може би, помисли си той, така ще бъде по-добре. Изправи се срещу него, направи го, свърши с това. Той и Суагър, мъж срещу мъж.

После се изсмя.

Суагър беше прекалено добър. Това би било самоубийство. Погледна телефона.

— Мамка ти, звънни!

Но той не пожела.

Часовете се изнизваха. Изчете вестниците, опита се да поработи по счетоводните си книги, изпи много кафе, погледа телевизия на един овехтял черно-бял апарат. Май дори подремна малко, защото по едно време беше тъмно, а после изведнъж започна да се зазорява. Той излезе и погледна надолу по спокойния булевард, който още беше безжизнен. Странно, дори беден квартал като Северен Форт Смит може да изглежда девствен и прекрасен на първата влажна утринна светлина. Но той знаеше, че сантименталността му е куха, повече в резултат от стреса и изтощението, отколкото искрено чувство.

Сега започна да изпитва самосъжаление. То си вървеше в комплект с дългата нощ грижи заради криза, на която той самият в този момент не можеше да повлияе. Криза, която трябва да разрешава чрез заместници.

Той заоплакваше баща си, този велик човек. Отново се зачуди на голямата горчилка в живота си: кой го убил? Липсваха му двете съпруги и петте деца. Липсваха му момчетата от „Хардскрабъл“, мъжете, с които ловуваше, ходеше на риба, летеше за мачове от Супер Боул и от време на време гуляеше. Заоплакваше живота си: дали сега някой ще му го отнеме? Поне децата му щяха да знаят кой го е убил. А това беше повече, отколкото той научи за смъртта на баща си. Суагър му се привиждаше като бледоок отмъстител, олицетворение на смъртта, дошло да му отнеме всичко. Част от него копнееше да изпразни и двете цеви на скъпия „Кригхоф“ в Суагър и да го разкъса на парчета. Той започна да пресмята: два изстрела с „Ремингтън“ номер 7 1/2 от пет фута са почти хиляда и шестстотин птичи сачми, летящи с 1200 фута в секунда. Ако го ударят от толкова близо, преди сачмите да се разсеят във ветрило, те летят във въздуха с енергията и плътността на бутало. Бум! И пълно разрушение.

Но накрая се разколеба. Бойният му дух беше изразходван. Курът му беше мек и никога нямаше да се втвърди. Имаше нужда от сън и от помощ.

Погледна телефона. Беше почти седем.

Повече не мога да го понасям.

Трябва да знам.

Той набра номера на Дуейн Пек. Телефонът звънна веднъж, втори път, трети и Ред се уплаши, че катастрофата е настъпила. Сърцето му спря от ужас.

Но на четвъртото позвъняване Пек вдигна.

— Да?

— Пек, какво става?

Настъпи пауза, която сякаш продължи цяла епоха геологическо време, докато от Севера надолу се спускаха ледникови периоди, после се отдръпнаха, бяха създадени животински видове и изчезнаха, цивилизации се издигаха и рухваха и най-накрая Пек каза:

— Всичко свърши. Оправи и двамата.

— Мамка му! Защо не ми се обади?

— Тъъ... — започна Дуейн.

— Казах ти да изпълняваш заповедите ми съвсем точно. Не го ли разбра?

— Да, сър — отговори Пек. — Съжалявам, аз...

— Генералът добре ли е?

— Аха.

Сърцето му преля от благодарност и силно удоволствие.

— Зарови телата, откарай генерала вкъщи и изчезни за една седмица. Звънни ми другата седмица. Искам пълен доклад.

— Да, сър.

Ред прекъсна връзката и чу сигнала „свободно“ — най-хубавия звук, който някога бе чувал.

[1] Играта на голф има максимум 18 дупки. Деветнадесетата дупка на жаргона на голфа е почерпката в голф-клуба след края на играта. — Б.е.р. ↑

40.

РЪС ПОЛУЧИ прозрение: помисли си: най-накрая успех. Така го ядосах, че ще ме спуга от бой.

Докато мозъкът му регистрираше дрънкалката на змията, Боб се обърна и бясно се метна към него, така че видя звезди, изкара му въздуха, блъсвайки го диво в бездната на речното корито, където Ръс се паникьоса в мига, когато се предаде на земното притегляне. Но докато падаше, буквално в обятията на Боб, към студената черна вода, чу и нещо друго.

Това беше изплющяването на камшик до неговото ухо, а въздухът бе изпълнен с жужене и ярост и едно усещане за присъствие, което Ръс не можа да определи, защото в целия си живот не се беше сблъсквал с подобно нещо. И докато падаше към водата, той също така отбеляза появата на някакви взривове — на далечния бряг фонтани земя се стрелнаха нагоре, изпълвайки въздуха с камъчета и пръст, но толкова бързо-бързо-бързо, че не можеше да го повярва и...

Водата беше студена. Направо го преряза. Затрепери като куче, глътна малко (имаше вкус на студени петачета в гърлото му) и си представи, че вижда мехурчета, докато не се откъсна от Боб и започна да се издига, но Боб отново го докопа и го тласна напред към брега, докато в земята над тях избухаха още три беззвучни експлозии. Те сякаш оцветиха мрака в сиво от лека мъгла и прах, които бяха придружени от още три изплющявания с камшик.

Ръс се беше излегнал под прикритието на плиткия бряг. Той беше дълбок около фут и представляваше тясно изровено дере. Водата го заливаше бърза и вцепеняваща. Той зяпаше за въздух и се опитваше да разбере какво става.

— Снайперист — изсъска Боб. — Там горе на възвишението над пътеката. Инфрачервен лъч. Змията, Ръс, чух змията.

Всичко беше тихо, като изключим шума на връхлитащата върху крайниците им ледена вода.

— Мамка му — каза Боб. — Не е ли умник?

— Можеш ли да го видиш?

— Ръс, *той има* инфрачервен прожектор. Той може да ни види, а не ние него.

Ръс започна да се надига, сякаш имаше намерение да надникне над крайчеца на брега, но Боб го дръпна назад.

— Може да те простреля в очите. Той може да те види, а ти не.

— Беше много близо.

— Онова, което чу, бе гърмът при пробиване на звуковата бариера. Има заглушител. Не можеш да чуеш придулната експлозия.

Сега на Ръс започна да просветва къде са: вече не бяха в кошарата на параноята, където всяко живо същество приличаше на заплаха, а в действителната вселена на болката, където всичко живо е заплаха. Значи това беше върховният екзистенциален ужас в света на снайперистите: в тъмна гора да те преследва невидим противник, който може да те вижда, а ти него — не, който може да стреля, без да издаде позицията си, докато ти самият си невъоръжен.

Не, това не беше вярно. Боб носеше своя 45-калибров пистолет.

— Можеш ли да го пипнеш?

— Едва ли. Сигурно не е наблизно. Мамка му! Хитро копеле.

— Кой е?

— Какво значение има това, по дяволите?

Но после се сети.

— Прийс. Това е негов специалитет. Дявол да го вземе, много е хитър.

— Прийс? Как...

— Зарежи това сега. Мисли къде сме и какво става.

— Нали няма да умрем?

— Не знам.

— Не искам да умра.

— Добре дошъл сред нас, синко.

В мрака чертите на лицето на Боб се сковаха от силно съсредоточаване. Той огледа речното корито в двете посоки, задълба в проблема, опитвайки се да си припомни местността, която лежеше между тях, и колата, където беше пушката му.

— Добре — каза той. — Ето какво ще правим. Ти се промъкни около сто фута нагоре по коритото. Не се показвай и остани във водата. Точно сега той оглежда. Аз ще си пробия път в обратната посока. След

четири минути, когато си готов, ще се опитам да го отвлека оттук. Когато аз тръгна шумно, ти тихичко поеми в обратната посока...

— Към колибата?

— Не! Там те чака само смърт. Върни се обратно в гората и си намери място, където да залегнеш. Не искам да се движиш в тъмнината. Той ще те намери. Запомни, че това е прожектор. С невидимо лъчение, но светлина. Ако не си в лъча, не може да те види. А после през деня тази пушка е по-скоро проблем, отколкото предимство. Дръж!

Той подаде на Ръс компаса.

— Това ще те прекара през гората. След като се съмне, можеш лесно да вървиш. Зад нас има един хълм, по който не искам да се качваш. Заобиколи го. След това поеми право на запад по компаса и скоро, може би след петнадесетина мили, ще минеш покрай езерото Айрън Форк. След още пет мили ще стигнеш до шосе 271. Повикай ченгетата и им кажи какво се случи. Междувременно аз ще се опитам да се върна обратно при колата и да си взема пушката. После ще погна този майкоебец и ще го гръмна в десетката.

Лицето му беше корава маска, издялана от камък и див бяс.

— Ще те убие — изказа простата истина Ръс. — Нямах никакъв шанс срещу комплекта му.

— Синко, не пушката е важното, а стрелецът.

Прийс не изпитваше нито яд, нито паника. Той не започна да проклина късмета си, нито да се чуди какво ли е предупредило двамата и ги накара буквално да изчезнат точно когато неговият първи възхитително насочен куршум литна към тях. Той бързо ги откри наново, но те паднаха в коритото на рекичката точно когато пак ги бе засякъл и издуха четирите следващи куршума в далечния бряг.

В кръга на оптическия прицел в конусообразното невидимо лъчение беше светло като по зелено пладне. Имаше известно отражение от листата, но немного. Беше като да гледаш замъглен негатив, един мъглив воднистозелен свят, ярко осветен от инфрачервения прожектор.

Той сканира нагоре-надолу коритото на реката, знаейки, че Боб ще разбере, че оставането на място означава смърт. Боб ще трябва да

предприеме някакъв ход — такава беше природата му. Е, какво щеше да направи? В тази точка коритото на реката беше около триста фута дълго и в протежение само на сто фута достатъчно дълбоко, за да предложи укритие. Би могъл да се промъкне до който и да е от краищата на коритото или можеше да прехвърли върха и да потъне в гората. Но това щеше да го отведе право в падината на далечния хълм и ще изпъкне на склона като пеперуда на маса за билиард.

Не, Боб щеше да тръгне към някой от краищата на коритото и това беше проблемът на системата на Прийс. Тя зависеше от невидимото лъчение, което набираше сила при фокусиране. Беше достатъчно силно, за да освети двата края на реката. Затова трябваше непрекъснато да сканира, покривайки първо единия после другия. Или да разбере кой от тях ще избере Боб. На Прийс му хрумна да се придвижи надолу по склона, за да намали ъгъла спрямо рова и по този начин дъгата, която трябваше да покрива с цевта от единия до другия край. Но ако Боб започне да се придвижва в същото време, когато и той тръгне? Би ли могъл да го хване навреме на мушка?

Не. Остани на място. Бъди търпелив. Голямото предимство е твое. Не го пропилявай. Бъди силен, не се размеквай. Продължавай да претърсваш.

И тогава в далечния край на рова в обратната посока към колибата видя мишена. Кръстчето на прицела се плъзна върху нея. Изстрел в главата, помисли си той. Много внимателно Прийс започна да обира свободния ход на спусъка.

Ръс наблюдаваше как Боб се плъзга надолу по речното корито. Сега напълно се беше превърнал в животно, диво, напрегнато, целеустремено. Боб бързо изчезна в мрака, движейки се толкова умело, че не вдигаше никакъв шум. Това беше неговата дарба: просто да изчезва.

Ръс остана сам. Обзе го огромно и болезнено самосъжаление. Не искаше да бъде тук, не искаше да е сам в мрака, докато снайперист от световна класа го преследва с помощта на суперекспирова. Той погледна нагоре и надолу по речното корито, усещайки как студът бавно го поглъща и вкочанява, и отчаяно потърси сили поне да изпълни оскъдните му указания: да се разположи по-нагоре по речното

корито, да изчака Боб да предприеме своя ход и след това да се измъкне.

Той започна внимателно да се промъква, откривайки за пръв път през двадесет и двете си закътано прекарани години онова, което всеки пехотинец научава през първата седмица на службата си: пълзенето през кал и вода, по корави камъни, докато някой се опитва да те убие, е ужасно неприятно. Всъщност си е пълно нещастие.

Ръс потрепери, докато водата бълбукаше и се пенеше в лицето му. Той се запромъква шумно през нея, борейки се да я преодолее, и от време на време се хлъзваше. Ожули до месо безчувствените си пръсти по скалите. Беше му толкова студено!

На едно място полегна, опитвайки се да си поеме въздух. Погледна назад и надолу по течението, виждайки само проблъсването на водата и клаустрофобичните стени на речното корито. А пред него — същото. Огромно униение се стовари върху раменете му. Доця му се просто да се свие на малка топчица и да заспи. Искаше мама и тате и Джеф да му кажат, че всичко е наред. Искаше да е в малката олющена къща в покрайнините на Лотън, дебелият му стар баща на дивана да гледа футбол и да пие бира, майка му в кухнята да работи като вол, брат му да се прибере в този момент, отбелязал точка в мача, а той самият на горния етаж да си чете Ницше, Мейлър или Маламуд, няма значение кого, и да чувства безкрайно превъзходство, но и дълбока връзка с тях.

Мамка му, помисли си той. Превръщам се в Дороти. Няма похубаво място от вкъщи.

Той чукна три пъти петите си една в друга, но не се получи. Все още беше в страната Оз на веригата Уашита. Сам със зла вещица, имаща пушка, която се опитваше да го намери и убие.

Заизвива се още тридесет-четиридесет фута напред. Внезапно осъзна: аз съм вън от коритото на реката. Това е. Тук трябва да бъда.

Събра сили да хукне, но някой го заговори.

— Време е за едно капучино, шибаняко. Ха, ха, ха.

Това беше Джед Поузи с ловната си пушка.

Боб погледна часовника си. Минутите бързо минаваха. Три и половина, три и четиридесет, три и петдесет.

От мястото, където лежеше наполовина навън, не можеше да види нищо, въпреки че за един снайперист тъмнината сама по себе си има различни качества и може да бъде разчетена като карта. Знаеше къде се намира хълмът от другата страна на пътеката, защото там мракът беше наситен и непроницаем. Имаше достатъчно светлина на небето, за да различи или усети хоризонта над хълма. Вляво се простираше гората, спускаща се надолу по него, а оттам започваше виещата се пътека.

Боб знаеше, че трябва да мине двеста ярда без прикритие нагоре по хълма, после да прехвърли гребена му, за да попадне под прикритието на гората. Беше прекалено далече. Дяволски далече.

Можеше да мине петдесет или най-много сто, ако извади небивал късмет. Но бяха двеста до мястото, където би могъл да изчезне в гората отвъд гребена и под негова защита да тръгне право на север, за да пресече дърварския път, където беше скрита колата. Не, прекалено е далече. Никой не може да извади толкова късмет.

Три и петдесет и пет.

Това беше скапан план. Ужасен. Защо беше решил да го осъществи? Сега разбра, че има повече смисъл да се прикрие точно тук в този край. И тогава може би на разсъмване Прийс или който и да беше трябваше да дойде и да провери. Може би щеше да влезе в обсега на пистолета му и Боб щеше да го гръмне.

Но и този план не му хареса. Прийс щеше да дойде през нощта, и то с включен инфрачервен прожектор и нямаше място, където Боб или Ръс да се скрият — щеше да ги види клечащи във водата. А от петдесет ярда можеше да застреля и двамата. Фасулска работа.

Трябва да се размърдаш или ще умреш.

Опита се да си спомни. Във Виетнам толкова ли го беше страх? Изобщо някога бил ли е по-уплашен?

Всички го мислеха за такъв герой, толкова хладнокръвен сред лудостта на престрелката. Не се смяташе за героичен. Чувстваше се като малкото момче, при което майор Бентийн идва да каже, татко ти си отиде, а загубата ляга върху теб и се изправяш срещу света напълно сам.

Само си помисли, сам съм, и ще се уплашиш.

Толкова съм самотен, каза си Боб и се сети за жена си и дъщеря си.

Ще се върна, помисли си той и в този момент се изстреля, изрева „Прийс“ с все сили и хукна да тича.

— Знаеш ли какво се случва с теб в затвора, кутре такова? Старите пушки те използват като момиче. Ти в затвора щеше да си момиче.

Ръс все още беше приведен и с крака в студената вода. Беше в клопка и замръзваше.

— Моля, не ме наранявай — помоли го той. Случващото се вече нямаше нищо общо с „Магьосника от Оз“. Направо си беше филм на ужасите.

— Моля, не ме наранявай — подигра го Поузи.

— Нищо не съм направил — изхленчи Ръс.

— Мамка му, не става ли винаги така? — каза Поузи, пропаднал и стар, пръскащ толкова застояла воня, че Ръс дори в момента успяваше да го подуши.

— Бай, бай, Мериджейн — каза Поузи, вдигайки пушката. — А сега следват двете це...

Случи се нещо интересно. Докато говореше, горната половина на главата му, частта от носа нагоре, просто се изпари в облак мъгла, сякаш беше издухана от гигантски пулверизатор. Не се чу звук, нямаше агония или смъртен спазъм. Просто за наносекунда един жив човек стана пълен мъртвец. Светкавично се превърна в парцалена кукла и рухна като онези поетично подготвените сгради, където експлозивни избиват всички носещи греди и те рухват в себе си под тежестта на собствените си останки.

Поузи рухна в себе си (Стопи се, помисли си Ръс не на място, връщайки се към Оз), завъртя се и след секунда падна с трясък заради безчувствените си крайници, а когато черепът му без теме се удари в земята, пръсна парченца мозък и плазма, които оплискаха лицето на Ръс. Валеше мозък!

Бъррр!

Той отскочи назад и започна да повръща.

После се присви във водата.

Никъде нямаше да ходи. В никакъв случай.

Прийс знаеше от Виетнам какво се вижда в оптичния прицел, когато улучиш. Видя точната секунда, когато куршумът улучи мозъка и го взриви, забеляза мигновеното пълно сковаване, обхванало тялото, от което животът току-що бе изтръгнат. Бяла блестяща пяна бликна от улучения череп. За част от секундата тялото се опита да пребори неизбежното, след това отстъпи пред смъртта и рухна в речното корито.

Един по-малко.

Боб?

Вероятно момчето.

В този миг се чу викът „Прийс“ от другия край на рекичката, повиканият изруга, разпознавайки гласа на Боб, и бързо се завъртя, за да намери мъжа. Но Боб беше извън обсега на огневата линия от скривалището — мамка му! — Прийс изгуби ценна секунда, докато решаваше какво да прави, и още една-две, правейки го. С лакът решително блъсна встрани пластмасовия покрив на скривалището и седна изправен, издърпвайки пушката със себе си. Отне още секунди да се преориентира, докато мишената му се спотаяваше в обсега на гората точно под хълма.

Той опря пушката в рамо, вдигна прицела до нивото на окото си и през лещата започна да претърсва. Въртеше се насам-натам, навътре-навън, вслушвайки се напрегнато, чакайки приборът да роди съкровище, защото Боб със сигурност беше там, тичайки лудешки напред към билото на следващия нисък хълм.

Проклятие! Нищо.

Прийс премигна, потърка окото си, вдигна отново пушката и пак започна да се върти. Сега проклинаше, че има активно инфрачервено устройство вместо такова за естествена светлина или неактивна инфрачервена технология. Защото беше зависим от обсега на инфрачервения прожектор върху прицела. Той потърси следи: трепкащи храсти, отъпкани шубраци, прах във въздуха, които можеха да свидетелстват, че мъжът е минал оттам.

И тогава го намери. Боб тичаше на зигзаг към близкото било, но Прийс го пипна, можеше да го види, почти на двеста ярда от него и вече на ръба на обхвата на невидимото лъчение. Той хвана във визирното кръстче мъжа, зачака да премине трептенето на

изображението в прицела и когато кръстчето се намести точно по средата на раменете му, натисна спусъка.

Боб тичаше като луд на зигзаг, но държеше в посока север към билото. Тичаше сляпо сред черните дървета и без да се интересува какво го чака. Клони го удряха в лицето, шибаха по ръцете, заплетени корени се опитваха да го повалят и в един момент залитна и почти изгуби равновесие. Тичаше в мрак и всичките му рани виеха срещу него. Тичаше обзет от страх и всичките му съмнения са нахвърлиха срещу него.

Не можеше да накара въображението си да спре: виждаше го. Мъж в камуфлажен комбинезон с голяма пушка със заглушител и отлична точност, който се прицелва сега, започва да обира свободния ход на спусъка и изпраца куршум в него. Снайперист, който убива снайперист. Нещо в тази мисъл го вбеси: той беше човекът от другия край на пушката, а сега е този, по когото стрелят от прикритие.

Недостигът на въздух заби нокти в него. Шрапнел от стара рана сякаш си беше пробил път и се бе освободил. Хлъзгава почва и присвиване в стомаха.

Виждаше линията на билото само на няколко ярда пред себе си, но дърветата се разрешиха и той мразеше голотата си, това че няма пушка и ужасяващата си уязвимост. Само още малко, но когато излезе из дърветата на откритото пространство точно под билото, огромната тежест на интуицията се стовари върху му.

Ако Прийс се готви да стреля, сега му е времето.

Неволно Боб се хвърли на земята.

Пукот от преодоляването на звуковата бариера изпълни въздуха. Чу се силно изплющяване, когато куршумите се забиха в земята. Те вдигнаха големи буци пръст и той можа да чуе писъка на рикошетите, които полетяха встрани.

Мамка му, той стреля, помисли си Боб, притиснат към земята и пълзящ отчаяно през растителността.

Пълзеше като луд, защото със сигурност Прийс щеше да огледа района, където предполагаше, че е.

Прийс не можеше да го види, но можеше да го усети.

Рекогносцировка чрез стрелба.

На всеки три-четири секунди Прийс пускаше по един сондиращ куршум. Съвсем близо се чу *пляс!* Земята внезапно изригна, когато куршумът я разкъса, докато проникваше в нея.

Боб намери укритие зад едно дърво, което можеше да спре куршумите. А можеше и да не успее. Той се изправи на крака.

ПУКОТ!

Куршум се заби наблизко, изпълвайки въздуха с прах. Зад него: *пляс!* Още един.

Боб стоеше зад дървото колкото можеше по-неподвижно. БУУУМ!

Прийс изпрати един куршум в дървото. Той излезе на инч от лицето на Боб, изплювайки тресчици дървесина и кора, когато изхвърча нататък. Той премигна, за да отстрани кръвта, и видя да проблясват светлини, когато зрителните му нерви изключиха. Езикът на болката облиза мозъка му.

О, боже, помисли си Боб. Видя ме.

Застана напълно неподвижно.

Дали снайперистът щеше да стреля отново? Ако го направи, куршумът ще мине през дървото и ще го улучи. Дали щеше да има достатъчно скорост, за да го убие?

Нищо не можеше да направи.

Просто стой тук и рискувай главата си. Ако стреля отново в дървото, куршумът щеше да улучи Боб и да го убие. Умолявам те, помоли се той, измъкни ме оттук. БУУУМ!

Друг куршум разкъса дървото. Нещо ужили Боб в ръката и го накара вбесено да трепне. Куршумът се беше забил право в центъра на ствола, но както често се случва, поради алхимията на скоростта, кинетичната енергия, въртенето и плътността на мишената се беше отклонил от правата линия достатъчно, за да издълбае резка в ръката му. Беше пропуснал тялото му с половин инч. Дали щеше да стреля отново?

Тичай, каза си той, тичай колкото ти крака държат, измъкни се оттук.

Но знаеше, че ако хукне, ще умре. ПЛЯС!

Куршумът разкъса почвата на десет ярда зад него.

Снайперистът отново стреля, но този път още десет ярда по-нататък. Сега проучваше друг район.

Боб чу още един изстрел, може би на тридесет ярда от него.

Колко голям беше обхватът на прожектора му? Може би не чак толкова голям. Без да иска, той хукна към гребена.

Пляс!

Куршумът разкъса земята вдясно от него, вдигайки заплашителен облак пръст. Но той се приведе и ускори бяг, чувствайки се болезнено уязвим, и се стовари от другата страна на гребена, когато се чу ПЛЯС! Друг куршум се заби в земята.

Той беше от другата страна на гребена.

Беше в безопасност. Остана да лежи там, дишайки тежко.

По дяволите!

Прийс си мислеше, че вероятно го е улучил, но не можеше да разчита на това. Кръстчето беше точно в центъра, когато мъжът скочи от другата страна на хълма. Но имаше някакъв спомен или усещане, че десният му показалец може да е избързал съвсем малко, но достатъчно, за да измести прицела.

А сега какво?

Единият е убит и какво от това?

Една част в него казваше: оттегли се. Всичко свърши. Изгуби предимството си. Знае, че го преследваш, и може да се скрие на стотици места, за да ти направи засада.

Но другата част му напомни, че Боб беше извикал името му и е разбрал кой е тръгнал на лов за него. И щеше да го подгони.

Прийс реши: придвижвам се агресивно напред, заемам позиция и оглеждам хребета. Все още имам предимството на мрака. Може да го изпревариш, докато бяга, и все още да пласираш хубав чист изстрел право между плешките.

Той се изправи, извади пълнителя и го замени с нов, също само с деветнадесет патрона калибър 5.56 в него. Време е да се заеме с работата.

Излезе от прикритието си в тръст и бързо преодоля двестата ярда до линията на хребета, където зае позиция. Много внимателно огледа пространството на двеста ярда пред себе си. Не можа да види никаква следа от Боб, но в далечния край на гребена, където всичко трябваше

да лежи в нощен покой, един храст все още трепкаше, сякаш нещо го беше бръснало в сляпа паника.

Той е побягнал, помисли си Прийс.

Пред очите му затрепка миналото в гранивата му грозота, всичко, за което съжаляваше, грешките, ужасните неща, които беше извършил, срамът, който изпитваше, слабостите му, провалите. Гората беше като неговото собствено съзнание с всичката му грубост и варварство, нечувствителност, егоизъм, жестокости и глезотии. Не можеше да престане да бяга, а мразеше да бяга. Никога преди в живота си не беше бягал, а сега не можеше да се спре.

Паника го разтърси. Не искаше да умре. Имаше жена, дъщеря, имаше живот. Сега, след три срока във Виетнам и ужасната работа през 92-а, сега щеше да умре.

Той прекоси един хребет и се спусна надолу към втори. Презглава ли беше бягал? Изгубил ли се е? Не може ли просто да седне и да почака зората и да се измъкне след няколко дни? Можеше да излезе от гората, да се качи на колата под наем и да натисне газта към Аризона. Може просто да забрави всичко това. Майната му. Какъв беше смисълът? Каквото и да се случи, то няма да върне баща му.

Той стана и отново се затича напосоки.

Но не, всъщност не беше така. Знаеше, че се движи както трябва, на север. Защото това над него беше Голямата мечка и в най-далечния ѝ край Полярната звезда — единственият верен приятел на изгубилия се човек.

Продължи да тича нататък през гъсти борове, през преплетени шубраци от бяло изтравниче и увивни растения, нагоре по хребети, а в един момент пресече рекичка. Също така веднъж падна. Препъна се в един корен, който го запрати напред. Издра ръката си и си разпра коляното. Остана да лежи там на границата на изтощението и се почувства древен и обречен като египтяните.

Аз съм на петдесет, помисли си той и няма да успее да се измъкна.

Но някак си се изправи и продължи да върви през тъмната заспала гора. Сега се изкачи по друг склон, после се спусна по следващ. Пред себе си видя бяла извиваща се река, блестяща дори в

тъмнината, и хукна натам. Побягна към нея, усещайки гореща пот да се стича по гърдите и врата му, усети собствената си надигаща се остра миризма. Влезе в такт „леви-десни“, който му припомни далечния ритъм на плаца на Перис Айлънд и всички песни за Джоди: как Джоди чука гаджето ти, но той никога не бе имал такова, и как Джоди е гордостта на твоите мама и татко, но и двамата негови родители бяха мъртви. Всъщност кой беше Джоди и защо беше толкова зъл към бедните новобранци в морската пехота, опитващи се да научат тайните на маршировката на едно безмилостно поле в Южна Каролина, нагрубавани от мъже с железни дробове, които се опитваха да ги накарат да се почувстват като червеи?

Но Джоди се появи както някога. Омразата към Джоди някак си освободи последната струя адреналин от някакъв секретен склад на жлезите в тялото му и той стигна до реката, за да открие, че тя е от прах: това беше пътят.

Той бързо го пресече, без мисъл за безопасност, защото внезапно осъзна, че достатъчно е изпреварил преследвача си. Изчезна в храсталаците, следвайки пътя на двадесет фута от него, и с всяка крачка възвръщаше силата и яростта си.

И най-сетне го видя: малкия кафяв нает „Шевролет“. Дали са направили засада и тук? Да не са повече от един? Не, не е възможно. Един човек, и то добър, го преследваше, а не екип.

Той изтича до колата, извади ключа и отвори багажника.

Сграбчи Мини-14, свали калъфа, така че само оръжието остана в ръката му. После зарови в торбата, мислейки си, че има още една, да, още една, а ето къде е била, една последна кутийка „Патрони, 5.56 мм, М-196, трасиращи“. Той отвори кутийката и бързо напъха двадесет от тях в пълнителя за четиридесет патрона. После отвори друга кутийка с „Патрони, 5.56 мм, М-193“ и пъхна пет върху двадесетте трасиращи.

Той бутна затвора напред и усети как патронът влезе в цевта. Вече беше въоръжен.

Клекна, потопа пръсти в глинестата почва и ги вдигна покрити с прах, която размаза обилно по лицето си, за да отнеме белотата му. В старата торба имаше и една шарена кърпа, която бързо върза на главата си, за да скрие отблясъците на русолявата си коса. Имаше нужда от още нещо.

Как се бориш против инфрачервената светлина? Какво е тя? Топлина. Вижда топлината. И трябва да се бориш срещу нея с топлина. И най-накрая намери едногалоновата туба газ за фенера. Той я взе, усети тежестта на плискащата се газ и се почувства съвсем като новобранец, но нищо не можеше да направи. Блъсна багажника да се затвори. Добре, помисли си той, време е за лов.

41.

ПЕК СЕДЕШЕ в тъмната гора, отпуснат върху мотора. Беше по средата на сериозна криза в доверието.

Въображението му бъкаше от отрицателни възможности. Чувстваше как става колеблив, раздразнителен и мрачен. Непрекъснато гледаше часовника си, опитвайки се да накара цифрите да се сменят по-бързо със следващите поред. Но те бяха инатливи момчета: едва бяха мръднали и с една чертичка от последния път, когато провери колко е часът преди три минути. Това щеше да се окаже дълга нощ.

Той беше спрял в една падина на стотина фута от пътеката, по която закарва снайпериста до неговия район. Около него като кули се издигаха големи дървета, които лекичко се накланяха от вятъра. Но той не можеше нищо да види и нямаше чувство за пространство или разстояние. Близките дървета му изглеждаха просто като безплътни черни петна. Имаше чувството, че се крие под одеяло и всеки миг някой можеше да се промъкне и да вкара куршум в него. Това изобщо не му харесваше.

Той се изхрачи в храсталаците. След това се послуша. Единствената му връзка с онова, което се спотайваше около него, беше слухът му. Обаче знаеше: липсата на новини е добра новина. Снайперистът работи безшумно. Ако Пек започнеше да чува разни неща, щастие то нямаше да се крие зад ъгъла.

Дотук добре, не можеше да отрече това. Чуваше шепота на вятъра, от време на време писъка на нещо малко и козиняво, което умираше без време, бухането на някой случаен бухал, но нищо метално или механично. Това беше добре. Дори отлично. Знаеше, че по тези места и обстоятелства звукът може да измине мили и най-големият му страх, че Боб безшумно се отървава от снайпериста и после идва да подгони и него, не можеше да се осъществи.

Сега си мечтаеше за едно простичко удоволствие: свят без този Боб Лий Суагър. Това беше светът, който искаше, защото в него под закрилата на мистър Ред Бама той най-сетне бе намерил мястото си.

Свята ниша. Никакъв селяндур заместник-шериф с недостатъчно образование, дългове от комар, неплатени сметки за зъболекар, никакви спестявания и зависимост от амфетамини. Не, сър, вече щеше да има значение. Може да има хубави жени и жилище. Щеше да стане част от онова, на което винаги беше гледал като „то“. То значеше хора, които знаят какво да правят, хора с приятели и възможности вместо, какъвто той беше сега, малък човек в неизгодно положение заради самотата си. С никой, който да го подхване, ако падне, и никой, който да го е грижа за него. Не влизаше в плановете на никого. Беше просто един ядосан бял мъж и ако сам не се погрижеше за себе си, кой би го направил?

И тогава, когато до него стигна първият звук, той го отрече. Убеди сам себе си, че нищо не е стигнало до него. Нищо не е чул. Беше някаква игра на природата, която се опитва да го преметне. Но после се чу отново и този път от посока, която можеше да бъде определена: откъм север и беше звук на метал, удрящ се в метал. Познат, но все още неразличим.

Той се пребори с пристъп на паника: какво беше това? Опита се да претърси паметта си и единственият образ, който се връзваше с този звук, беше смешно свързан с автомобилите. Звучеше така, сякаш някой прави нещо по кола. Вероятно отваря багажник, а след това разхвърля разни неща из него.

Той почака и толкова внимателно се вслушваше, та си помисли, че мозъкът му ще избухне. Как е възможно наблизко да има кола? И колко „наблизко“ е това близо? Тогава си спомни черния път на около четвърт миля северно от него. Знаеше, че Боб и момчето трябва да са дошли с кола и са паркирали някъде, преди да навлязат в гората.

Погледна часовника си: 21,43 часът.

Възможно ли е Суагър да е минал целия път обратно до колата за това време? Той зачака шума от двигателя, за да се увери, че който и да е това, се изнася от района, оставяйки го да свърши собствената си работа.

Но тогава чу силното щракване на ключалка в метал. Разпозна го веднага: някой блъсна капака на багажник да се затвори.

Мамка му!

Изведнъж се почувства ужасно уязвим. За мотора и дума не можеше да става. Не можеше да се носи из горите на четириколесен

мотоциклет, произвеждайки шум и отработени газове — лесна плячка за всекиго. Вместо това слезе от всъдеходчето и бързо пресметна точката, от която дойде звукът, и точката, където се криеше снайперистът и мислеше да ги пресрещне. Ако Боб се движи из гората, сигурно преследва снайпериста, а не стария беден никой-не-го-е-грижа за Дуейн Пек с възможност да си пробие път в света.

Не искаше да го прави, но понякога, както Дуейн много добре знаеше, искам-не-искам няма нищо общо. Той си свали шапката и започна да се промъква из нощната гора. Извади глока си, повтаряйки си какво е казал Ницше: онова, което не те убива, те прави силен.

Боб се опитваше да си припомни местността. Защо човек никога не обръща внимание на нещата, които после стават толкова дяволски важни? Насили се да си спомни и се сети за нещо, което би свършило отлична работа, ако планът, който беше нагласил, проработеше. Нямах ли място вляво от него, може би на половин миля навътре в гората, където дърветата леко се разреждаха и после се отваряше сечище. Може би бе останало от сечта преди години в основата на склона. Или беше спомен от някой проклет сън? Нима просто ще се препъва из околността, докато не кацне на мушката на снайпериста, който ще закове Десетката?

Опита се да изтласка това от съзнанието си. Опита се да реши: какво ще направи Прийс? Ще ме последва ли? Да, налага му се. Но доколко нападателно? Ще се тутка, оглеждайки гората, страхувайки се да се приближи твърде много, за да не се изложи на риска от засада. Защото знае, че има всички предимства, ако не се прецака с прекалено голяма агресивност.

Това бих направил аз.

А сега как да го привлека към мен?

Имаше само една възможност. Той вдигна Мини-14 до рамото си, насочи я безцелно в мрака и бързо стреля три пъти.

Пушката изпука и припламна, изплю празни медни гилзи, освети дървесния свод, надвиснал отгоре, и почти не даде откат. Шумът беше силен и от ехото му няколко спящи птици изпищяха и размахаха криле, вдигайки се във въздуха. Това създаде усещането, че нощният покой е нарушен.

Боб се зачуди дали е достатъчно близо, за да види проблясъците?

Не беше сигурен дали е информирал своя противник, че е въоръжен. Разчитайки на голо предположение, той тръгна наляво, молейки се отпред, точно на мястото, където си мечтаеше, да го чака сечището.

Прийс чу изстрелите, три бързи, на по-малко от миля от него. Въпреки че бяха глухи, без структура и резонанс, той разбра по камшичения пукот, че бяха свръхзвукови, което значи изстрели с пушка, а не от пистолет.

Трябва да е Суагър. Сигнал е до колата си и е взел пушка. От бързината на изстрелите личеше, че е полуавтоматична, а не автоматична, защото не бяха достатъчно начесто и не носеха белезите на смъртоносната механична регулярност на автомата. Прозвучаха като М-16 или Мини-14.

Нещо повече — Боб се е паникьосал. Видял е нещо да се движи и е стрелял по него. Сега, останал без дъх, се крие, защото се опасява, че е пропуснал и вероятно се страхува да продължи напред. Ще се движи настрана, защото знае, че който и да го преследва, ще тръгне към звука. Или може би е стрелял нарочно, за да примамва онзи, който го преследва.

Всъщност нямаше особено значение, защото решението беше едно и също.

Придвижваш се вляво или дясно от източника на шума, след това заемаш позиция, очаквайки пред новия ти фронт да се появи мишена. Ако се е преместил наляво, ще дойде право към теб. Ако се е преместил надясно, ще се появи някъде до теб. Но той ще вдига шум.

Прийс извади компас от джоба си и свали азимут към едно дърво на склона на около двеста ярда разстояние. Включи прицела и направи последна проверка на района, търсейки някакво движение с невидимото инфрачервено лъчение. Нищо освен отблясъците от растителността.

Той напусна позицията си и бързо се насочи към дървото. Поемайки към хълма, отново сканира околността, този път в течение на няколко минути. Нищо. Напред между дърветата видя друг хълм. Свали друг азимут до друго дърво и тръгна към него, без да бърза, без да вдига излишен шум, чувствайки се спокоен, уверен и агресивен. Той беше единственият, който можеше да вижда в мрака.

Стигнал на хълма, той погледна надолу: сечище. Дърветата свършваха на половината път по склона до поляна или нещо такова. На това място може би някога е избухнал горски пожар или е проведена сеч. Хъм. Това го плашеше. В гората беше невидим, но тук навън е възможно човек с опит да различи по-тъмната му маса на фона на тревата и да улучи дори без нощен прицел.

Това го смути. Може би Боб разиграва крайно изтънчена игра с него. Както и да е. Дърветата не позволяваха добра видимост към хълма. След като проверява местността в течение на няколко минути, за да се убеди, че Боб не се крие от тази страна на сечището, той скрито се прехвърли през билото и гледайки между него и сечището да има дървета, започна да се спуска надолу към края му.

Почти беше стигнал там, когато, *пук-пук*, два изстрела осветиха другата страна на сечището и той можа да види живото им проблесване на по-малко от двеста ярда. По него ли стреляше Боб? Но не чу куршуми да плющят между дърветата и свърхзвуковото *фъшиш-тряс* на куршумите не свирна над главата му. Той се просна зад едно дърво, изпълзя назад и легна стабилно по корем, бързо вдигна пушката до рамото си, като едновременно с това включи инфрачервената светлина. Пушката почиваше на подпора от неговите кости, а не на несигурната сила на мускулите му.

В зеления прицел можеше да види всичко: високата трева на сечището, полюшваща се на вятъра подобно на царевицата, дебелите отвесни черти бяха дървесните стволове и... да, това беше... мъжът.

Боб Десетката. Беше от другата страна, почти толкова близо да сечището, колкото Прийс, движеше се насам-натам, очевидно опитвайки се да реши да пресече или не голото пространство.

Прийс постави кръстчето на него.

Хъм, не. Това беше труден изстрел, защото вървеше напред-назад между дърветата и се виждаше само за частица от секундата сред тях.

По дяволите, какво прави той?

Сега, след като беше стрелял, трябваше да знае, че Прийс ще бъде по петите му, но не можеше да знае, че вече е тук. Да не е мръднал? Да не си е изгубил разсъдъка?

Тогава му хрумна, че той се надява стрелбата му да привлече Прийс и че може би ще успее да го примами на голото място и да го

гръмне там, докато беше отчасти видим.

Съжалявам, Боб, аз вече съм тук. Имам достатъчно ток в акумулатора. Още за няколко часа. Мога просто да те наблюдавам и когато изгубиш търпение и излезеш измежду дърветата, мога да те убия.

Толкова е просто.

Видя как светещият мъж се настани зад едно дърво. Продължаваше нервно да наднича иззад него. Чакаше Прийс.

Мога да чакам по-дълго от теб, Боб. Нямам бърза работа.

Пек чу първите три изстрела от много далеч: сух звук, почти като почукване. Той прецени, че идват от дясната му страна. Бавно започна да се придвижва в тази посока, промъквайки се между дърветата, като преди да продължи напред, заемаше добра наблюдателна позиция.

Придвижваше се равномерно по нощния терен, а увереността му постепенно нарастваше. Боб беше стрелял, но не по него. Дали е улучил Прийс? Не му се вярваше. Изстрелите създаваха по-скоро усещането за паника, отколкото за нещо друго.

Вървеше между дърветата по билото на хълмовете, на всеки следващ гребен търсеше укритие и оглеждаше местността под себе си за някакво движение. Но нищо не виждаше.

Беше преполовил изкачването на друг хълм, когато чу *пук, пук* — два бързи изстрела на около четвърт миля вляво. А може би и по-далече. Той се изкачи по склона, но нищо не можа да види. Вместо да се спусне обратно, реши да се придвижи по гребена на хълма и повървя известно време, докато не видя, какво, светлина? Не, не светлина: открито пространство. Изглежда, пред него лежеше сечище или нещо подобно. Той изприпка по гребена и в един момент се спря на място, откъдето се виждаше празното пространство. Имаше усещането, че ако нещо ще става, това беше мястото.

Боб надникна иззад дървото. Не беше усетил признаци, че човешко око или ухо се намира на по-малко от сто мили от него. Имаше усещането, че единствено той е на повърхността на планетата.

Не, той е тук. Проследил ме е по изстрелите, видя ме да се движа между дърветата. Тук е. Заел е позиция. Точно сега е залегнал добре и устойчиво на около сто ярда, вече е занулил това дърво и знае, че ме е пипнал.

Но този път нямаше змия, която да обяви присъствието на снайпериста, защото не навсякъде из гората ги има. Беше получил змия при раздаването, но тук нямаше да го огрее. Беше изразходил змийския си късмет. Това нямаше значение. Прийс беше тук. Трябваше да бъде, защото нямаше друго място, където можеше да е.

Погледна часовника си. Почти десет. Часът, когато баща ми е умрял, нали? В десет след престрелка. Някакъв тип на дърво насочва оптиката към него, дръпва спусъка и си отива у дома за студена бира и пържоли алангле.

Да видим този път какво ще се получи.

Той се измъкна, хукна между дърветата насам-натам, привличайки оптичeskия мерник на снайпериста, докато не почувства визирното кръстче. Но беше относително уверен, че мъжът няма да стреля, защото дърветата пречеха на изображението в прицела. Защо да стреля между тях, като след секунди мишената му ще излезе на открито?

Колко ли време ще отнеме? Колко бързо ще реагира? Бързо ли ще стреля? Да, бързо. Ще се нахвърли върху му като светкавица, ще плъзне кръстчето право в него и с идващ от дългия опит на шампион контрол на спусъка ще произведе изстрел за секунда.

Една секунда.

Не, две секунди.

Няма да прибърза. Няма нужда от бързане. Има всичко точно пред него и няма нужда от бързане. Две секунди.

Имаш две секунди, каза си той.

Боб облегна пушката на дървото и вдигна тубата със светилен газ „Колман“. С пръсти опипа тубичката, докато не напипа дъното. Извади джобния си нож „Кейс ХХ“ и отвори острието. След като обърна тубата обратно, бързо продупчи металното дъно по три пъти от всяка страна. Звукът от потъващото в метала острие му се стори като странно подрънкване.

Той хвърли тубата под дървото, където тя падна, килна се и започна да бълбука, докато летливата течност се изливаше от дупките

и попиваше в храстите. Боб взе пушката, слушайки клокоченето на горивото. То образува езерце и изпаренията му започнаха да се издигат в една видима мъглица, а миризмата го обгърна отвсякъде. Този газов балон без обвивка ще изтрае секунда или две.

Време е да тръгвам, каза си той и излезе на открито.

Усещането беше толкова познато.

Беше като при първия път. Чака на сто ярда разстояние появата на един мъж. Но не измежду дърветата, а от царицата.

Времето беше почти същото, както и часът. Имаше усещането за дежа ви.

Знаеше, че вече е време. Боб не можеше да чака повече. Трябваше да предприеме някакъв ход.

В оптичския прицел на фона на зеления цвят на инфрачервената светлина Прийс го виждаше зад дървото. Бърникаше нещо. Може би проверяваше пушката си. Нещо странно подрънкваше на метал. Какво беше това? Видя как изхвърли нещо иззад дървото, което падна с глух звук на земята.

Мамка му, това пък какво беше?

Започна да губи търпение.

Хайде, морски пехотинецо, помисли си той. Да го направим. Хайде да свършваме. Трябва да се направи.

Най-сетне Боб излезе в обсега на невидимото лъчение, което в прицела на Прийс беше зелено, обърна се с лице към него и сякаш направи крачка към скривалището му.

Пипнах те, помисли си Прийс.

Постави кръстчето точно в центъра на гръдния му кош и усети как спусъкът започва да се плъзга назад по собствена воля, преодолявайки само грам съпротива, докато натискаше вътрешния механизъм, натегнат и готов за освобождаване. Спусъкът беше петфунтов. Той упражняваше два фунта натиск върху него, след това станаха три, после...

Всичко изчезна.

Невидимото лъчение побеля от рязка светкавица. Какво, по дяволите, става?

Прийс премигна, неволно отдели окото си от оптичския прицел и погледна в жегата на едно огнено кълбо, което унищожи нощното му виждане, избухна в зрителните му нерви, изпълвайки очите и мозъка му с огнени колелета, ракети и фойерверки с невероятно диви цветове.

Боб излезе на откритото, държейки пушката в лявата си ръка, а 45-калибровия пистолет в дясната, скрита зад гърба. Задръж, каза си той, вдишвайки изпаренията. Едно.

Задръж, отново си каза той, докато изпаренията започнаха да се надигат около него.

Чувстваше се разпънат на кръст. Беше на кръста. Нямаше друг изход.

Стреля с пистолета.

Той ритна в ръката му. Пламъкът от дулото подпали облака изпарения зад гърба му, докато го пускаше на земята. Усети уууумммм, когато мракът избухна с огнено острие толкова яростно и ярко, че обезцвети цветовете на гората и празното пространство за краткия миг, докато ги осветяваше. Избухване на звезда, нова, супернова, вселената свършваща в огън.

Горещината го блъсна като вълна и той усети гърба си да се сбръчка и покрива с мехури, докато падаше напред.

От другата страна на сечището подобно на котешко око, върху което е паднал лъч на прожектор, две лещи уловиха блясъка от огненото кълбо и го отразиха обратно към него. Те представляваха подредени един върху друг кръгове: лещата на усилващия светлината оптичски прицел и тази на инфрачервения прожектор. Но въпреки това бяха очите на един и същ звяр.

Боб стреля над мерника и мушката си, а не през тях, прицели се по усет, следвайки осветената траектория на първия си куршум. Трасирацията куршум проблесна бързо и малко ниско, вдигайки облак пръст. За наносекунда той поправи посоката, стреля отново, трасирацията префуча разстоянието светкавично бързо, целият проблясване и камшична песен полетя към очите и се заби между тях.

Стреляй за въздействие, помисли си той. Това го пише в книгите за антиснайперистки операции: открий, след това подави с превъзхождаща огнева мощ.

Той заби десет бързи изстрела в очите, трасиращите куршуми се извиваха над сечището и са забиваха в позицията от другата страна на просеката — дъжд от светлина. Той хвърляше стрели от светлина, светкавици от светлина, копия от светлина, докато издухваше остатъка от пълнителя си с контролирани откоси от по три изстрела в секунда, разхождайки куршумите из позицията, където сега изчезналите очи се бяха издали сами. Трасиращите куршуми се удряха и забиваха или лудешки отскачаха и отлитаха подобно на късове от експлодирала звезда.

Той се огледа и видя навсякъде около себе си да горят огньовете.
Но беше свършил.

Исусе мили Христе!

Пек се дръпна назад, поразен от онова, което видя пред себе си.

Стълб от пламъци като от взрива на бомба се стрелна нагоре между дърветата.

После след няма и секунда някой започна да стреля с трасиращи куршуми. Те прелитаха празното пространство бързо, ниско и злокобно, забивайки се безжалостно в основата на някое дърво от другата му страна.

Имаше ужасното подозрение, че Джек Прийс беше получателят на тези фойерверки.

Нощното му виждане беше нарушено, но достатъчно от него се възстанови тъкмо навреме, за да види черна сянка да изскача от огнената кула, да пресича сечището и да се приближава към позиция в далечния край, а после да се навежда, за да провери едно тяло.

Това беше достатъчно.

Пек знаеше, че го превъзхожда.

Беше време да изчезва оттук.

Боб намери Прийс в камуфлажния му гащеризон, който приличаше на взривен диван. Лежеше по корем и Боб едва не му пусна един куршум, но се сдържа. Тялото беше неподвижно, пръстите отпуснати.

Майната ти, като не разбираш от шеги, помисли си той. Обърна трупа. На светлината на огньовете, които горяха из цялото сечище, видя, че мъжът е отнесъл най-малко четири-пет попадения в главата и горния край на торса. Кръв имаше навсякъде, а лицето му беше смазано и строшено.

Боб бутна тялото настрана. Прийс беше последната „стъпка“. Боб клекна да проучи оръжието, но бързо видя, че и то е разрушено. Един куршум беше разбил оптичския прицел, а друг лещата на инфрачервения прожектор.

Тогава му хрумна, че е осветен от огньовете. Може би имаше още някой наоколо.

Не чувстваше нито ликуване, нито сила, а единствено празнотата на оцеляването.

После си тръгна.

42.

А СЕГА КАКВО?

Развидели се и слънцето започна да прониква през черните дървета и първо ги направи сиви, а после зелени.

Ръс се раздвижи с болки. Крайниците му бяха безчувствени от водата, която цяла нощ ги бе заливала. Опита се да не гледа Джед Поузи, чийто череп беше опразнен и сега приличаше на чудат полуспаднал балон.

Нямаше представа какво става. По някое време през нощта небето се освети за секунда-две, докато нещо голямо и огнеопасно бързо пламна. Също така имаше и стрелба: изтрака откос почти толкова бързо, колкото от автомат. Така си помисли.

Но след това настана тишина. Тишина и нищо повече.

Спомни си указанията. Чакай, докато се съмне. Снайперската пушка е безполезна на дневна светлина. А също така неудобна и тежка, така че ще си в безопасност. Тогава поemi право на запад, като вървиш бързо. На шест или седем часа път е щатското шосе 71. Влез в града, обади се на ченгетата и им разкажи всичко.

А какво е станало с Боб?

Никаква следа от него.

Може би Боб беше стрелял, а може би не. Ръс не можеше да си представи света без Боб. Изглеждаше някак си невъзможно. Той се измъкна от рекичката и се изкатери на брега. Потърси из джоба си компаса, намери го, уравни го и остави стрелката сама да намери посоките. След това свали азимут право на запад, отбеляза си ориентир в далечината и тръгна нагам.

Гората лежеше притихнала, зелена и странно очарователна в усиливащата се светлина. Може би имаше връзка със свежестта на утринната роса и усещането, че една дълга кървава нощ е свършила и някак си е оцелял. Нямаше ли от това да стане страхотна книга?

Зачуди се дали има сили да я напише. Може би не сега, а след няколко седмици почивка. Вече си представяше как ще приеме

работата във вестника във Форт Смит, ще си наеме малко жилище и в свободното си време ще работи здраво по книгата. Може да иде и до Нашвил или Вандербилт и да се види с внучката на Сам Джини, която...

Нещо се блъсна в Ръс и го просна на земята. Помисли си, че е Боб, който го спасява, но желязната сила, която се използваше срещу него, тикайки лицето му в глинестата почва, и внезапната болка, когато едно коляно се заби в бъбреците, му подсказаха, че не е той.

Ръс се опита безсмислено да се съпротивлява, докато поголемият и по-силен мъж го принуждаваше да се подчини. Друго коляно се стовари в бъбреците му и изстреля като с ракета ужасна болка из цялото му тяло. Не можеше да вижда и усети нещо твърдо в плътта под ухото си, а после чу глас:

— Ако мръднеш, шибано копеле, ще те убия на място.

Беше Дуейн Пек.

Нещо щракна около китката му, после около другата. Беше му сложил белезници.

— Хайде, бечко — каза заместник-шерифът, докато го вдигаше. Пек изглеждаше не на себе си, мокър от пот, косата му влажна и разчорлена, а очите пълни с лудост. — Отиваме да се видим с приятелчето ти.

* * *

Боб изпълзя из храстите още при първата виделина. Беше обмислил напрегнатото следващата си стъпка и разбра, че да се опита да пресрещне Ръс в гората е безсмислено. Вместо това реши да се върне обратно при колата, да се изтегли от този район и да спре някъде по шосе 71, на което Ръс ще излезе вероятно около обяд. След това могат да хапнат нещо топло и да се върнат в базовия лагер, за да измислят какво да правят по-нататък. Ако изобщо ще има следваща стъпка.

Погледна часовника си. Беше около 6,30 сутринта.

Имаше да свърши още нещо: да се върне обратно до далечния край на сечището, където трябваше да открие Мини-14, защото пушката можеше да бъде проследена обратно до него и гилзите от стрелбата щяха да съвпадат с тези от панорамния път Талиблу Трейл.

Това можеше да го принуди да дава повече обяснения, отколкото искаше.

Той се огледа предпазливо в сивата, но усилваща се светлина, обаче нищо не можа да види. Не се чуваше шум, като изключим цвърченето на събуждаща се птица. Ниска мъгла висеше на земята. Толкова по-добре.

Той изпъзля от укритието си, протегна се назад, за да провери пистолета си, и след това започна да напредва приведен и на зигзаг през гората. Дали да не провери отново трупа?

Не, реши да не го прави. Ако имаше и друг човек в гората, едно от нещата, което това момче би направило, е да заеме позицията там горе. Реши, че по тялото няма инкриминиращи доказателства, нищо, което да бъде свързано с него, щом се отърве от пушката. Тя беше важното.

Той се приближи откъм югоизток, пропъзля до един паднал ствол и огледа онова, което лежеше пред него. Не можеше да забележи следи от човешка дейност. Там имаше само едно вълнуващо се диво сечище сто на петдесетина ярда, обрасло с висока до коленете трева, изпъстрена тук-там с диви цветя. Косо от него на мястото, където беше взривил огненото кълбо, стърчеше овъглено и почерняло дърво. За щастие гората беше влажна и пламъците не се разпространиха. Голям късмет. За това не бе помислил в лудостта на мига миналата нощ.

По-добре е да си късметлия, отколкото добър, помисли си той.

Внимателно заобиколи периметъра на сечището, докато най-накрая не стигна на мястото на снощните действия. Няколко малки огъня още тлееха и той ги загаси с крака. Беше застанал по средата на огненото кълбо. Изглеждаше така, сякаш един черен кръг беше изрязан сред дърветата, но скоро щеше отново да се разделени.

Той отиде до дървото, зад което се беше крил, и видя пушката, лежаща на няколко фута сред високата трева. Отиде бързо до нея и я вдигна. Започна да събира изхвърлените гилзи и сякаш забуксува на деветнадесет. Но после се сети, че бе усетил удар по лицето на гилза, изхвърлена право назад. Случва се, помисли си той, плъзна се назад и откри гилза № 20 много по-далеч от мястото, където другите бяха паднали. А до нея едничката от пистолета, с който беше запалил огъня. Мамка му, щеше да я забрави. Прибра всичките в джоба на джинсите. След това си спомни, че е стрелял още два пъти, за да привлече

внимание. Мястото беше малко по-назад между дърветата. Той тръгна назад и в началото изпита леко затруднение, но след това видя отблясък на мед и вдигна една, а наблизко и другата.

Гилзи има и край колата, помисли си той. Три. Трябва и тези да прибера.

Той хвърли бърз поглед назад. От другата страна на просеката можеше да различи много малко от мястото, където лежеше Джек Прийс. Мина му през главата да зарови трупа, но нямаше лопата, а не искаше да се омаже целият с кръвта и ДНК на Прийс. А и така, и така някое горско животно щеше да го изрови. Ако Прийс бъде намерен, а това беше сигурно, някой можеше да се поупражнява в измислянето на теория за заговор как е попаднал там и какво е мислил да прави. А някой Джони вероятно щеше да напише друга проклета безполезна книга за това.

Беше готов.

Време беше да тръгва.

Той се изправи и тръгна и тогава чу нещо. Не беше сигурен какво е: провикване, зов, крясък, нещо природно или човешко? Върна се обратно, измъкна пистолета, а палецът му легна на предпазителя, тъй като сега Мини-14 беше безполезна.

Какво по...?

Той зачака и тогава се чу отново. Да, това беше човешки вик, неясен и едва доловим. Идваше някъде отляво.

Очите му огледаха местността.

Долови леко движение от другата страна на сечището сред дърветата и наблюдаваше, докато гледката идваше на фокус. Беше тремавата фигура на човек, който крачеше непохватно. Видя, че това е Ръс, който залиташе напред, но го дърпаха назад, а после отново го блъсваха напред. Боб различи втория мъж, който вървеше зад него и го държеше. Естествено, това беше Пек.

— Боб Лий! Излез и се бий с мен. Проклет да си, снайперисте!

На секундата Дуейн Пек съзря бъдещето си, когато момчето се запрепъва към него. Ще хване момчето, а чрез него ще докопа снайпериста. По този начин ще спечели симпатията на Ред Бама и на

неговата организация и ще се радва на живот, изпълнен с уважение, богатство, имоти и важност — все неща, за които копнееше.

А момчето толкова лесно му се напъха в ръцете, сополив балама, който се препъва из гората. Дуюейн беше подчинявал немалко затворници. Тайната беше в натиска и подлостта. Едното постигна чрез изненада, а другото му беше присъщо по рождение или възпитание. С плененото, оковано в белезници и блъскано пред него момче сега трябваше да реши как да се оправи със Суагър. Но не се искаше много време, за да го измисли. Глокът имаше спусък с вграден предпазител, който се освобождаваше, когато обереш свободния ход. Ще допре дулото в главата на момчето и ще натисне докрай спусъка. Така ще бъде неуязвим за пушечен изстрел, защото той сигурно ще предизвика спазъм в пръста му и момчето също ще умре. Толкова знаеше за Суагър: момчето не му беше безразлично и нямаше да позволи то да умре.

Ще накара Суагър да се приближи без оръжие и после просто ще го застреля. Какво може да направи снайперистът? Нищо. Не може да рискува да изгуби момчето, защото такъв беше неговият кодекс и там му беше слабостта. А това беше единственото нещо, което Дуюейн знаеше по-добре от собственото си име: нападение чрез слабостта на човека. А тази беше Суагървата. Тя му даваше предимство, което дори десет професионални стрелци, нито екипираният за нощна стрелба снайперист имаха. Всъщност това беше единственото предимство, което Дуюейн винаги е имал, и той го знаеше: беше готов да върши мръсната работа. Не хранеше никакви илюзии. Нямаше нищо против срещу пръските кръв и писъците. Можеше да издържи всичко. Знаеше, че може да го направи. Би заложил целия си живот на тази възможност.

Той жестоко блъсна Ръс напред, без изобщо да го смята за човек. Беше изпълнен с ярост и власт и чувстваше, че най-сетне е стигнал до онова, което му се дължеше, защото толкова дълго време имаше толкова малко.

— Върви, малко говно — изсъска той със съзнание, замъглено от ярост. — Само да направиш някоя глупост, веднага ще те убия.

— Аз... — започна момчето и Дуюейн го удари толкова силно с пистолета, че падна на земята, а от удареното потече струйка кръв надолу по врата и изчезна под ризата.

Той се протегна надолу и сграбчи гъстата коса на момчето. После издърпа главата му силно назад и в същото време стъпи с ботуша си между плешките му, сякаш искаше да го разкъса.

— Да, малко копеленце, само още веднъж да се обадиш, и ще съжаляваш, че си се родил.

Той го вдигна на крака и го блъсна напред.

— Тъпанар — извика момчето назад, — той знае, че си убил Сам. С нетърпение чака да се види с теб. Ще те убие, преди да мигнеш.

На Дуейн му спря дъхът, а това не беше добър знак. Почувства пристъп на адреналин и подтика да зареже момчето, да го застреля в главата и да побегне колкото сили има. Това се въртеше в най-дълбокото и изплашено подсъзнание на заместник-шерифа.

Но, не, по дяволите, може би старият Дуейн Пек би направил това, но не и новият. Сега е неговият шанс. Сграбчи го и го накарай да се случи. Бъди силен.

— Тръгвай, малко копеленце — изсъска той.

Стигнаха до сечището изненадващо бързо. Дуейн държеше Ръс близо до себе си и го огледа. Не можа нищо да види. Тук ли беше Боб? Не го виждаше.

Той блъсна момчето напред. Те тръгнаха през тревата и навлязоха в сечището. Дуейн започна да реве:

— Хайде, Суагър, ела да се бием! Идвай, мамка му, или ще убия момчето право тук. Идвай, шубелив задник, ела да се бием!

Но нищо не се случи.

— Виждаш ли, той е страхливо лайно — каза Дуейн на момчето. — Казваш, че е мъж, но не е. Обича да убива хора от далечно разстояние и след това хуква като малка крастава жаба. Но когато дойде време за мъжка работа, бога ми, малкият му кур се свива и изчезва.

Той направи пауза.

— Ела и се бий с мен, Боб Лий — изрева Пек отново.

И тогава видя, че желанието му ще се сбъдне. От другата страна на просеката съзря да се появява мъж, висок и силен, и да тръгва към него с бавната равномерна крачка на стрелец.

— Свършено е с теб — каза Ръс.

Боб беше мушнал своя 45-калибров „Командър“ със запънат ударник и спуснат предпазител над бърбека си, но не в кобура за носене от вътрешната страна на панталоните, а подпъхнат лекичко между ризата и джинсите, готов за енергични действия. Беше пъхнат по този начин само заради една причина: лесно вадене. Почти не можеше да види Пек, докато приближаваше. Виждаше се само Ръс с извити силно назад ръце. Лицето на момчето беше бледо от страх и имаше вид сякаш изпитва силни болки. От време на време Пек надничаше иззад него, но бързо се скриваше зад човешкия си щит.

С добра пушка Боб вероятно щеше да го улучи в главата, но не разполагаше с такава. Имаше само своя „Командър“ и не му харесваше как шибаният „Глок“ на Пек с опасния си сложен спусък и черна муцуна беше притиснат в слепоочието на момчето.

Струваше се му се, че дългата бавна разходка напърно на сечището продължава цяла вечност. Слънцето грееше през дърветата. Птиците пееха. Тревата се полюшваше на вятъра. Изглежда, щеше да бъде един прекрасен лъчезарен летен арканзаски ден.

Приближи се, изкомандва се той. Приближи се, а после направи още десет крачки напред.

Той продължи да върви.

Още ли съм бърз, мислеше си. Ще видим дали е така.

— Достатъчно — извика Пек.

— Какво? — попита Боб и направи още няколко крачки.

— Казах да спреш — излая Пек, а пистолетът започна да се отдалечава от главата на момчето и да се насочва към Боб.

Боб спря и вдигна ръце, а пистолетът се върна обратно на врата на Ръс точно под ухото му. Боб стоеше на пет фута, а това бе достатъчно близо, за да може да види белотата на напрегнатия показалец, докато натискаше спусъка до границата да произведе изстрел и начина, по който квадратното дуло се беше забило на четвърт инч дълбочина в меката кожа между челюстта на момчето и неговия череп точно под ухото. Очите на Ръс бяха изскочили като на насекомо.

— Не е ли това мила картинка — каза Боб.

— Да ти го начукам, Суагър — каза Пек. — Днес си заминаваш, партньоре.

— Застреляй го — обади се Ръс въпреки натиска на пистолета.
— Стреляй през мен и го убий.

— Млъквай, Ръс — каза Боб. — Пек, това е между мен и теб, нали така? Пусни момчето. Нека си върви. После ще можеш да стреляш по мен и ще видим кой е по-бързият днес.

— Имам по-добра идея — ухили се Пек. — Ще застрелям него, после тебе и ще се прибера у дома като голям герой.

— За кого работиш?

— Никога няма да разбереш.

От време на време надничаше иззад Ръс и само малко, да кажем, широка два инча част от лицето му, беше на показ, но едва за секунда. Като мнозина тъпаци и той беше много хитър. Не показваше нищо, по което Боб би могъл да стреля, предполагайки, че може достатъчно бързо да вкара в употреба пистолета си.

— Застреляй го — изкрещя Ръс.

— Имам малко пари — каза Боб. — Финансирам тази работа от печалбата, която изкарах от един процес преди години. Останали са шестнадесет хиляди в дребни немаркирани банкноти. Заровени са недалеч оттук. Какво ще кажеш, Пек? Парите срещу момчето. След това аз и ти си ще си видим нашите сметки. Победителят печели всичко. Защо да не изкараш малко пари?

Пек се замисли. Парите бяха леко изкушение. Но нищо не можеше да го отклони от идеята му за хубав живот.

— В никакъв случай — каза той. — Обърни се. Обърни се или, бога ми, ще гръмна момчето и ще си пробвам късмета с теб.

Ето това беше. Ако се обърне, Пек ще го застреля, а после и момчето. Ако извади пистолета, може би ще успее да улучи Пек преди той да стреля, но шансът не беше на негова страна. Но трябваше да направи нещо. Време беше. Той погледна към Ръс, който бе затворил очи, а лицето му посивяваше: прощаваше се с живота както много войници, които щяха да умрат, биха направили.

Значи това беше.

— Дръж ръцете горе — крещеше Пек в момента все по-ненормален, затъващ все по-дълбоко в лудостта — и се обърни или, бога ми, ще...

Звънна телефон.

Съвсем не на място, по средата на сечището, докато слънцето изгряваше, Ръс се задушаваше до смърт, Боб беше с вдигнати ръце, а Дуейн Пек играеше последната си и най-голяма игра, звънна телефон.

Пек се показа от изненада и Боб видя объркването в неговите очи, докато се опитваше да реши какво да прави и тогава само за част от секундата очите му неволно отскочиха надолу, за да погледне към телефона на колана си. И по времето, когато те се вдигнаха, бяха изненадани да видят не Боб, а негов размазан образ, един Боб, чиито ръце вече сякаш държаха оръжие и се вдигаха толкова бързо нагоре и сочеха към него, че не му остана време за преценка или да види ясно какво става. Пек се опита да завърти глока към стрелеца, за да го настигне, но знаеше, че никога няма да успее.

Куршумът го улучи в дясното око, разби го и мина през него, насочи се към главния мозък, разкъса го в движение и се гмурна в плътните му тъкани. Импулсът да натисне спусъка беше впримчен завинаги в нервната му система и не можа да стигне до показалеца. Падна назад вдървен като бронзова статуя. Коленете му бяха толкова сковани, че когато падна, отскочи. Глокът тупна на земята.

Ръс беше изненадан от изстрела, лицето му бе покрито с петна от горещия барут, а едното му око замъглено и сълзеше. Ушите му гръмовно бучаха.

Той се обърна и погледна към Пек, който лежеше напълно неподвижен.

Една дума се появи в главата му.

— Яко — изграчи момчето.

Боб вече беше коленичил до мъжа и откачи сгъваемия му мобилен телефон от колана. Гледаше го ужасен. Как ли работи?

— Бутончето под слушалата, натисни го! — изкрещя Ръс. Бързата ръка на Боб стигна до него.

— Да? — каза той гърлено.

— Пек, какво става? — чу се глас, никога нечуван, арканзаски, на който не му липсваше лустро и обаяние, въпреки че сега беше рязък от напрежение. Главата на Боб се изпразни от този въпрос. После каза, имитирайки малко по-добре Пек:

— Свърши. Пипна и двамата.

— По дяволите! — избоботи гласът. — Защо не ми се обади?

— Тъъ... — започна Боб, но гласът прибърза напред.

— Казах ти да изпълняваш заповедите ми точно. Разбра ли това?

— Да, сър — промърмори Боб, опитвайки се да бъде невъзмутим и да говори кратко. — Съжалявам, аз...

Но гласът беше изгубил интерес и се стрелна напред към други теми.

— Генералът добре ли е?

— Аха.

— Зарови телата, закарай генерала вкъщи и изчезни за една седмица. Обади ми се другата седмица. Искам пълен доклад.

— Да, сър — отговори Боб.

Телефонът изщрака и се чу сигнал „свободно“.

43.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТГОДИШНИЯТ Никълъс Бама се ужасяваше от теста си по биология, защото не беше учил както трябва за него. Или поне не толкова, колкото се очакваше. Имаше малки дарби за определени неща. Например за математика, но не и за биология.

А мистър Бенингтън, учителят по биология в мъжкото училище „Сейнт Тимъти“, беше известен като зло и противно копеле дори по време на летния семестър, запазен за момчета, които не бяха на равнище по петте основни предмета по време на редовната учебна година.

Затова Ник изпитваше смесица от самоотвращение и страх в училищната лаборатория, докато мистър Бенингтън, едър мъж, който надничаше към света с блудкави светли очи над полумесеците на очилата за четене, се стовари отгоре му като лоша новина, която не може да се избегне.

Тестът беше раздаден.

Една дума, която го уплаши, проблясваше в текста: растителна сърцевина. Ами сега? Какво, за бога, беше растителна сърцевина? Някак си имаше усещането, че това е нещо, което знае по някакъв начин и отнякъде, но... растителна сърцевина? Усети мозъка си да се гмурва в няколкото мъчително заучени биологически понятия, но се роди само голяма празнина.

Внезапно настъпи някаква суматоха и той вдигна поглед, смаян да види директора, мистър Уилмът, и неговата мащеха, красивата Бет, класираната на второ място мис през 1986, както всички ѝ викаха зад гърба, сериозно да разговаря с мистър Бенингтън.

— Мистър Бама? — каза мистър Бенингтън с най-добрия си фалшив английски акцент. — Имаме нужда от вашите услуги.

Ник предаде теста и послушно се затътри към предната част на стаята, незабавно навличайки си завистта на всички останали антигении по биология в лабораторията.

— Е, не си ли късметлия? — попита надменно мистър Бенингтън. — Измъкна се елегантно от още една схватка. Мадам, вземете го, нали е ваш?

Бет не беше съвсем наясно как да се държи пред лицето на това континентално високомерие, но успя да направи най-доброто, на което беше способна. Пусна толкова страхотна ледена и красива усмивка, че неуспехът ѝ да впечатли Бенингтън веднъж завинаги доказа, че е педал. Тя кимна на Ник и двамата си тръгнаха.

— Бет, нещо не е наред ли? — попита той. — Татко добре ли е?

— Скъпи, запази загрижената си физиономия — каза тя съзаклятнически. — Казах им, че е в болница. А той е здрав като камък.

Бет съпроводи Ник по време на процедурата за подписване при излизане от училището и надолу по усойни мразовити коридори.

— Ники, тук прилича на морга — прошепна Бет. На момиче, израснало в град Фрог Джънкшън, Арканзас, нямаше начин да не му заприлича на това. После навън на слънчевата светлина, където чакаше нейната блестяща черна С класа, Ники можа да види, че е последният прибран. Близнаците на Бет Тими и Джейсън седяха отзад с кисели физиономии, защото ги бяха измъкнали от футболния лагер.

По-големият брат на Ник, Джейк, се беше изтегнал на предната седалка, а щръкналата му немита коса беше разбъркана, сякаш току-що са го вдигнали от леглото (беше точно така), и най-голямата му сестра Ейми, оперена, красива и съвършена, изглеждаше както обикновено ядосана, че са я измъкнали от работата ѝ в тенис клуба. И то мащеха, която беше по-скоро нейна връстница, отколкото на баща ѝ.

— Какво става? — попита Ник.

— О, нали познаваш баща си. Обади ми се в девет и каза „вземи децата“. Всички! Време е за празненство.

— Празненство? — каза Ник.

— Да, празненство. Така каза. Познаваш баща си и приумиците му.

Те минаха през града и след двадесет минути Бет ги докара нагоре по „Клиф Драйв“ до „Хард Скрабъл Каунти Клъб“, на който татко им беше мажоритарен собственик. Това беше огромна баронска сграда от червени неравни камъни и с прозорци с фронтони. Тя се издигаше на най-високата точка сред тучното царство от игрище за

гольф, тенис кортове и плувен басейн. Портиерът ги съпроводи през входа.

— Оттук, моля — каза той тайнствено. — Мисис Бама, Джеф ще паркира колата.

Цялата неуправляема и неумита тълпа нахлу вътре, мина през фойето в банкетната зала, издавайки странни звуци на объркване и тревога. Какво, за бога, става?

Онова, което видяха, ги изуми.

На дългата маса беше подреден пребогат бюфет: яйца, приготвени по всевъзможни начини, кренвирши, палачинки, купчини пухкави овесени ядки, плодове, сладкиши.

— Божке! — каза Ник.

А до нея — Ник премигна, това беше най-щурото нещо, което баща му някога е правил. До нея стоеше напълно украсена висока дванадесет фута коледна елха, а под нея се виждаше камара подаръци.

— Всички ли са тук? — попита татко му, излизайки от кухнята. — Хайде, нека хапнем. След това ще отворим подаръците.

— Ей, ало? — каза Ейми. — Земята вика татко: сега сме август. Мислех, че Коледа е през декември.

— О, ще празнуваме и тогава — обясни Ред. — Но си помислих, защо да не празнуваме и днес?

— Ред — попита Бет, — кога започна да планираш това?

— Ако щеш вярвай, преди по-малко от три часа. Звъннах на служителите на клуба да се размърдат. Обадих се в магазина на „Роджърс“, където през цялата година има коледни неща, и на Брад Нютън. — Брад Нютън беше собственик на бижутерияния магазин „Нютън“, най-скъпия във Фрот Смит. Той беше единственият представител на „Ролекс“ в града.

— Но аз...

— Скъпа, представа нямаш за силата на парите в брой. Хайде, идвайте всички, дайте да похапнем и да отворим подаръците си.

Семейството, всички деца, новата съпруга, старата, която се появи точно в този момент, всички телохранители се отдадоха на чудесното старомодно празненство и дъвкане с изключение на Ейми. Първокурсничката в „Смит“ стоеше встрани и не искаше да участва, защото считаше подобна показност на богатство за...

— Вулгарно — каза тя на глас.

— Вулгарен съм — каза баща ѝ, кикотейки се. — Признавам го. Дори съм нетактичен. А какво ще кажеш за недодялан, надменен, самоизтъкващ се, самодоволен, себичен и дебелашки? Но, скъпа, трябва да признаеш: вулгарността пълни масата с храна. И то изобилна.

— Тате — изпръхтя Ейми, — толкова си груб.

После настъпи време за подаръците.

— Всеки от вас — обяви Ред, който пое ръководството на събраните, — всеки от вас трябва да има „Ролекс“. Животът е много по-хубав с „Ролекс“, отколкото без него. Така че мотото на днешното коледно тържество през август е: „«Ролекс» за всеки.“ Дори и за онези, които вече имат ролекси. Сега ще имате по два.

Той тръгна сред децата и жените си с цял товар кутии с подаръци.

— Да видим — каза той. — Мисля, че този е за Тими. О, а тук какво имаме? И един за Джейсън. А този... мисля, че... е... за... Джейк.

И най-накрая стигна до Никълъс.

— Е, Ник, това не е ли по-хубаво от биологията?

— Да, сър, със сигурност е — отговори Ник, вдигайки поглед към лудия, който беше негов баща.

— Давай — каза той, — отвори го.

Ник отвори пакетчето. Да, беше един „Ойстър Мастър Събмаринър“ с датник и червено-син жлеб за стъклото.

— Ще го носиш на практиките по биология сред природата и никога няма да се изгубиш.

— Благодаря ти, тате.

— Аз просто искам всички да са щастливи. Даде на всяка от жените, класираната на трето място в конкурса за мис и класиралата се на второ място, по една диамантена огърлица. Те заохкаха и заахкаха от радост.

— Ред, не зная от какво си се измъкнал току-що — каза Сузи, първата му жена, — но битката трябва да е била страхотна.

— Скъпа, дори наполовина не можеш да си представиш — отвърна той.

След това се обърна към Ейми:

— Зная, че вече имаш, но този е различен.

— О, боже — каза момичето.

— Хайде, отвори го.

Тя отвори пакетчето. Наистина беше различен. От масивно злато.

— Това ще мине ли за вулгарност? — попита Ред. — Трябва да ти кажа, че нямаха по-вулгарен от него!

— Какво да правя с него? Не мога да го нося.

— Разбира се, че можеш, скъпа. Ти си Бама. Ти си най-голямата дъщеря на Ред Бама и можеш да носиш всичко, което пожелаеш. Или след като е твой, върни го на Брад Нютън и раздай дванадесетте хиляди на бездомните.

— Е — каза тя, гледайки го, — красив е. — Реши, че ще си помисли.

Докато се отдалечаваше от Ейми, за да се присъедини към жените си, Ред погледна през рамо: брей, брей, брей, ами че току-що усмивка озари лицето на непреклонната мис Ейми.

Някой докосна рамото му.

— Мистър Бама?

— Да, Ралф, какво има?

— Търсят ви по телефона.

— Ралф, сега съм със семейството си. Разговорът може да почака.

— Мистър Бама, от Вашингтон е. Казаха, че е спешно.

44.

— НЕ МИСЛЯ, че в момента някой ни преследва — каза Боб. — Хайде да хапнем нещо за закуска.

Те паркираха пред „Денис“ на шосе 271, южно от Форт Смит, и влязоха. Вече беше около единадесет. Всички изхвърлени гилзи бяха събрани, Мини-14 бе изхвърлена в един отдалечен участък на черната река Арканзас, а те бяха на час път северно от Уашита. Телата все някога щяха да бъдат открити. Може би след няколко дни, а може след няколко месеца или пък години.

Ръс функционираше само на адреналин. Беше излязъл от шока и сковаността, които бяха заменени от изблик на маниякална енергия.

— Чувствам се страхотно — обяви той. — „Денис“! Боже, не съм мислил, че някога ще бъда толкова щастлив, като видя това заведение! Мога да изям цял кон.

Те си поръчаха две големи здрави закуски и ги превърнаха в трохи и мазни петна. За Ръс животът след нощ толкова драматична и напрегната като тази, през която току-що бе оцелял, изглеждаше особено затрогващ и изпълнен със значение и усещания.

Той се обърна към Боб:

— Ти два пъти ми спаси живота. Спаси ни от засадата и улучи Пек в главата. *Невероятна стрелба!* Боже, мислех, че баща ми е добър стрелец. Беше направо *невероятно!*

— Шшшт! — каза Боб. — Просто се успокой. Все още имаш цял галон адреналин в кръвта. След час ще свърши и ще се почувства като лайно. Трябва да поспиш. И да оправим ожулванията. Ръс, само за сведение, нека ти кажа следното. Добре се справи. Окей? На твое място мнозина биха изгубили ума и дума. Наистина се справи добре. Баща ти би се гордял с теб.

Ръс нищо не каза.

— Е, както и да е. Следващата ни стъпка? Преди да те напусне адреналинът и да почнеш да ме ругаеш, кажи ми какво ще правим.

— Ти си геният.

— Окей — отговори Боб, — отново ще победим този човек. Сега трябва да го намерим и да пренесем битката при него.

— Кой е той?

— Откъде да знам? Знам само, че е някъде там, но не и кой е той. Някаква идея?

— Не. Единствените, които можеха да ни кажат, в момента се превръщат в тор за гората. Нямаме нищо.

— Толкова ли си сигурен?

— Най-доброто, което можем да направим — каза Ръс, — е да се върнем обратно във Форт Смит. Имаме няколко дни, докато той си мисли, че сме във от играта и че е спечелил. Ще се върнем обратно в редакцията. Мога да ида там и да прекарам цял ден в архива. Мога да проуча Форт Смит от 1955, когато всичко това е започнало. Може би някак си ще...

Но Боб всъщност не го слушаше.

— Какво става? — поиска да разбере Ръс.

— Имаме пленник — отговори Боб и вдигна мобилния телефон на Дуейн Пек. — И мисля, че зная кой може да го накара да проговори.

Намериха онова, което търсиха в търговския център „Сентръл Мол“ встрани от авеню „Роджърс“ — мрачен храм на консумативното общество. Една от тихите религиозни ниши по дългия коридор беше посветена на мобилните телефони, пейджъри, факсове и информационните технологии на новото столетие. Двамата влязоха и за секунди Боб избра най-белия и бледен младеж, с когото да си побъбри, и скоро го впримчи с бащинска сила и чистото обаяние на сержант от морската пехота.

— Виж, ето какъв проблем имаме — каза Боб. — Бяхме на лов в гората и намерихме този телефон. Сега си мисля, че някой важен човек има нужда от телефона си. Ще ми се да науча как да му го върна. Имаш ли някакви идеи по този въпрос, младежо?

Момчето взе телефона и го огледа: „Моторола NC-50“, последният и най-скъп модел.

— Опитайте ли с автоматично набиране? — попита той.

— Не. Не съм опитвал и с повторното набиране. Ако бях натиснал бутона за повторно набиране, щеше ли да ме свърже с

последния набиран номер?

— Да. Защо просто не се обадите и не видите какво ще се получи?

— Хъм — каза Боб, — значи така ще стане, нали? Нека те попитам нещо друго. От дълго ли се занимаваш с телефони?

— О, от няколко години — каза момчето. — Много интересно нещо.

— Знаеш ли какво? — каза Боб, поглеждайки с присвити очи нагоре към него, сякаш току-що му е хрумнала страхотна идея. — Обзалагам се, че ако натисна повторното набиране и ти чуеш звуците, докато избира номера, можеш да ни ги разчетеш. Нали знаеш числата, които съответстват на звуците?

Момчето придоби леко смутен израз.

— Мисля, че това не е законно — каза то.

— Така ли? По дяволите, не знаех.

— Нали е само за да върнете телефона? — попита момчето.

— Да, разбира се. Определено искаме да върнем телефона на законния му собственик.

Момчето го взе, вдигна го до ухото си и натисна бутона за повторно набиране.

Телефонът избълва поредица тънки мелодични писукания, подобни на бърборенето на робот.

— Добре — каза то. — Номерът е с 800. Ще опитам отново, за да мога да се съсредоточа върху последните седем цифри.

Той отново натисна бутончето.

— Мисля, че е 045–1643. Нека опитам още веднъж.

Писуканията отново се изляха.

— Точно така. 1–800–045–1643.

— Какво ти говори това?

— О, нищо. Никога не бях чувал за централа с 045. Изобщо не бях чувал за централа, започваща с нула. Не е оттук. Никога не съм чувал за такава.

Отне известно време, но след минути или малко повече, от пуснатия на компютъра компактдиск с телефонни номера, момчето научи, че централата с 045 я няма в нито един списък с телефони в Съединените щати.

— Какво означава това? — попита Боб.

— Ами на тези дискове не са вписани всички номера. След либерализацията на пазара навсякъде се появиха частни централи, частни телефонни компании, частни информационни мрежи, които не се наблюдават много строго от Федералната комисия по комуникациите. Предполагам, че това е нечия частна телефонна линия, недостъпна за обществеността, а може би дори и за правителството. Това е частен номер. И отново ви казвам, просто звъннете.

— Е, засега няма да го правим. Приятел, много благодаря.

— Няма защо. Не беше никакъв проблем.

Те излязоха от търговския център.

— Твърде много се надявахме — каза Ръс. — Обаче той не би бил толкова немарлив да остави следа, която сочи право към него.

— Мамка му — промълви Боб. — Какво друго знаем за този тип?

— Ами... трябва да е богат, с власт и връзки. След като е успял да уреди помилването на Джед Поузи, да събере екип професионални убийци, да накара Джек Прийс да се заеме с тази работа, има голяма власт. Ами че той... има самолет!

Ръс не беше сигурен откъде му хрумна това. Просто изскочи от дълбокото му подсъзнание.

— Има самолет — повтори Боб. — Вероятно е някъде отгук. Ако е бил във въздуха по време на голямата престрелка, не е ли трябвало да попълни летателен план?

— Да, със сигурност.

— Това е обществено достъпен документ, нали?

— Ааа, така мисля.

— Е, тогава защо не идем на летището, за да видим има ли начин да влезем в архива на Федералната въздухоплавателна администрация за този ден. Може би в летателния план трябва да се посочи телефон. Може би е този или някой близък до него?

— Мамка му — каза Ръс.

— Ругай себе си. Той има самолет, а ти си проклет гений.

На летището Ръс се зае с работата. Той влезе в регионалната служба на ФВА, извади журналистическата си карта от „Дейли Оклахоман“ и обясни, че пише голям материал за гражданското въздухоплаване, особено за проблемите между собствениците на частни самолети и авиолиниите заради претъпканите летателни

коридори. Той прекара час, водейки си бележки, докато един говорещ монотонно чиновник му обясняваше позицията на правителството, повтаряйки всичко по два-три пъти, в случай че е пропуснал нещо. Най-накрая Ръс каза на мъжа, че единственият начин да се напише подобна статия е да вкара един ден от американското въздушно пространство в контекста (защо не се беше сетил за това по-рано?). За целта би било хубаво да се посочи кой е бил във въздуха в даден момент като моментална снимка на проблема. Той се престори, че измисля случайна дата, но това беше денят на голямата престрелка на „Талиблук“. Дали може да прегледа документацията от този ден и да се свърже с неколцина собственици на самолети, които са били във въздуха?

Отново минутите започнаха да се влачат, докато получи дебела купчина с летателни планове, измъкнати от папките, и започна да ги прелиства, но не попадна на нещо интересно. Докато не стигна до една „Чесна 425 Конкуест“, двумоторна машина, 13467, регистрирана на „Редлайн Тръкинг“, чийто пилот беше посочил за цел Оклахома сити през онзи ден. Излетял в 10,25 и кацнал в 17,20. Това беше много интересно, но онова, което наистина прикова вниманието на Ръс, беше телефонният номер, който пилотът беше посочил в плана: 045–1640. Само с три цифри по-различен от тайнствения номер, а и имаше странната 0 отпред.

Ръс осъзна, че „Редлайн Тръкинг“ е наела или притежава цяла банка телефонни номера с 1600 за различните си предприятия, изхождащи от частна централа с код 045, сред които трябва да е и 1643. Погледна да види името на пилота.

— Бама — повтори той на глас. — Рандъл Бама.

На следващия ден, доста отпочинали след осемнайсетчасов сън в един „Рамада Ин“ южно от Форт Смит, Ръс и Боб тръгнаха за общинската библиотека на Форт Смит, където прегледаха всичката архивирана информация за Рандъл (Ред) Бама от Форт Смит, за фирмите му „Бама Кънстракшън“, „Редлайн Тръкинг“, „Бама Груп Рийл Истейт Дивелъпмънт“, „Хардскрабъл Кънтри клуб“, Търговската камара (неин президент през 1991–1993 и 1987–1988), ротарианския клуб и оперната гилдия и така нататък, и така нататък.

Това обясняваше доста неща: как три автомобила с професионални стрелци, един заместник-шериф и снайперист от световна класа са били пратени да ги преследват. Но обясняваше ли всичко?

Върнаха се назад и на лавиците намериха също толкова справки за баща му, великия и прословут Рей Бама (1916–1975), краля на заложените къщи във Форт Смит, обитател на „Нансис Фламинго Лаундж“, известен като колега на големите мафиоти от Литъл Рок и Хот Спрингс и според слухове, поддържал връзки със Санто Трафиканте и Карлос Морчело от Ню Орлеан и Големия Джим Уестууд от Далас. Животът му беше прекъснат от тайнствена бомба в колата през 1975.

В късния следобед стигнаха края на проучванията си, но нямаха нищо освен предположения, които ги отведоха до следното заключение: по някакъв начин Ърл Лий Суагър е научил нещо за дъртия гангстер и затова е бил определен за елиминиране. Но нищо в последните седмици от живота на Ърл не се връзваше с това предположение. Той беше провинциален сержант от щатската полиция, наистина добър, но не е бил детектив, разследващ организираната престъпност, нито пък, доколкото можеше да разберат, член на някоя елитна част от детективи, на окръжно, щатско или федерално ниво, която е работила срещу Рей Бама, който тогава е бил в началото на процъфтяващата си кариера.

Освен това никъде нямаше данни, които да сочат някаква връзка със смъртта на Шайрил Паркър, открита на 23 юли 1955, през последния ден в живота на Ърл Лий Суагър, от самия него.

Докато се хранеха същата вечер, Боб каза:

— Мисля, че въпреки всичко трябва да тръгнем срещу него. Ще обясни какво иска пред дулото на оръжието.

— Исусе — каза Ръс, — този тип със сигурност е сериозно охраняван. Просто казано, той е гангстер, независимо, че е публична личност и колко демократично и филантропски е настроен. Не можеш просто да го доближиш и да насочиш пистолет срещу него.

Изглежда, това беше всичко.

— Добре — каза Боб, съгласявайки се. — Имаме още много работа. Трябва да намерим някой от щатската полиция през 1955 и да

разберем какво може да е правил баща ми и откъде би могъл да разбере нещо за Рей Бама.

Ръс поклати глава.

— Мисля, че *надценяваш* професионално баща си. Ще ти се да е бил нещо като супердетектив, попаднал на голям случай, така че смъртта му да е от голямо значение. Но истината е, че твоят баща е бил същото както моя — селски полицай. Моят баща вероятно не е разследвал и две неща в живота си. Той не е детектив, освен ако не го придадат към специална група, а твоят баща определено не е бил член на такъв екип.

Боб преглътна това.

— Добре — горчиво каза той, — ти си експертът. Какво върши един щатски полицай? Това е най-прост въпрос. Предполагам, че никога не съм го задавал. Какво *върши* един щатски полицай? Може би ще ми кажеш? Може в това да се крие отговорът.

Ръс се замисли.

— Добре. Патрулира, явява се в съда, явява се при повикване, изяснява произшествия, докладва на началника си, ходи на тренировки, издава глоби.

Той спря и после се усмихна.

— Издава глоби — повтори Ръс. — Ако баща ми е вършил нещо през последните тридесет години, това не е било да преследва Ламар Пай и бандата му, а да глобява. Предполагам, че по време на службата си е написал десет хиляди глоби.

Казаното за момент увисна във въздуха. Боб изпита усещането за нещо пред очите си, нещо светло и тежко, нещо очевидно и напрегнато, нещо голямо.

Той погледна Ръс.

Ръс отвърна на погледа му.

— Нещо е изписано на лицето ти — отбеляза Ръс.

— А... — Боб се замисли. — Глоби — най-накрая каза той. — Глоби.

— Е, и? Аз...

Тогава и Ръс също се сети нещо.

— Във вещите на баща ми. Спомняш ли си? — каза Боб. — Последният кочан глоби, наполовина изписан. Прав си. До самия си край е издавал глоби.

Глоби, помисли си той, глоби.

45.

— ПУСКАЙ!

Входящи. Те излетяха от трапа, две едновременно, и се стрелнаха към него, сякаш се готвеха да го унищожат.

Но днес Ред беше наред. Дулото на кригхофа приличаше на черна размазана сянка, когато се вдигна и мина по най-ниската, той стреля и после продължи нататък съвсем инстинктивно малко надясно и стигна до най-високата точка, и отново дръпна спусъка. Двете панички зрелищно се пръснаха на фона на горската зеленина, превърнати в прах, направо унищожени от зарядите номер 7 1/2 „Ремингтън“.

— Ред, ти си истинска хала! — каза другарят му.

— Да, такъв съм — каза той зарадван.

Беше направил тридесет и осмата си точка подред. Нямахше пропуск. Усещаше скъпата пушка като красиво живо същество в ръцете си, жадно да убива. Търсеше паничките сякаш освободена от всички ограничения, като чистокръвно яростно куче, току-що пуснато от каишката, и ги сваляше безмилостно от небето, разбивайки ги на облачета оранжева прах.

— Чувствам се добре — обясни Ред. — Другата седмица ще заведа семействата в Хавай. Всички. И двете жени, всички деца, с изключение на проклетата Ейми, която не би пресекла дори улицата, ако ме бесят, телохранителите ми, изобщо всички. Дори майката на първата ми жена. Безполезният брат на класиралата се на второ място мамка му. Ще си изкараме страхотно.

— Доста си преживял — каза другарят му. — И искаш да си свеж за есента.

— Да, така е — отговори Ред.

Те вървяха през гората към следващата позиция. Беше хубав ден в Западен Арканзас и дърветата се издигаха величествено, зелени и гъсти, към чистото синьо небе и околните планини. Пътеката от време на време стигаше до открити места, откъдето човек можеше да види

гърбиците на веригата Уашита, изтегната пред тях, или в другата посока равните поля на Оклахома, простиращи се на запад.

— Хубаво е да си жив — отбеляза Ред.

Напред неговият трапер изтича да заеме мястото зад автомата и Ред изостана, докато приятелят му застана на следващата позиция. Вдигаща се „птичка“ в далечината, труден изстрел, първо една, после още две едновременно. Когато той се приготви да стреля, Ред несъзнателно затвори пушката си, извади ключа за шоковете, смени своя подобрен цилиндър „Скийт I“ и зави друг шок за по-дългия изстрел.

Неговият приятел стреляше със скъпа „Пераци“ и беше отличен стрелец, но днес не можеше да стигне нивото на Ред. Той стреля, улучи единичната, но после само едната паничка от следващата двойка.

— Отпусни се — подвикна Ред.

— Проблемът е, че съм прекалено отпуснат — отговори той.

— Пускай — извика после към трапера на автомата и двете панички се издигнаха от линията на дърветата на фона на синьото небе. Той ги последва, улови ги и стреля, но само едната се пръсна.

— По дяволите! — изруга мъжът.

— Прекалено много неща ти се въртят из главата — каза Ред. — Трябва да се освободиш. Да изхвърлиш всичко. Трябва да се довериш на инстинктите си.

Приятелят му се засмя.

— Щом им се доверя, и започват неприятностите.

Ред застана на стрелковата позиция, малка дървена клетка, която гледаше надолу по дълга жълта клисура към група храсталаци между два златисти хълма. Той пъкна един „Ремингтън“ в долната цев и се приготви.

— Пускай! — изкомандва и паничката обяви излитането си с изфучаването на рамото на автомата и скоро се издигна толкова, че да може да я вижда. Подчертано небрежно Ред я проследи и я превърна в прах.

Чувстваше се толкова добре!

Той изхвърли гилзата, напъха още два патрона в патронниците, зае позиция. Даде си секунда да реши за последователността: вижда я, започва движението, вдига пушката, стреля, следва движението докрай.

Пое дъх, потърси признаци за паника или съмнение и не откри такива.

— Пускай — извика отново.

Фууу, издигна се „птичката“ и той изчака, докато не стигне до мъртвата си точка, онзи чуден миг, когато гравитацията и ускорението са в пълно равновесие, и я пръсна. Той свали леко дулото, за да улови изкачването на следващата паничка, и ето ти я и нея, повдигна го още и мина през нея, натисна спусъка и „птичката“ стана на прах.

Ох, помисли си Ред и го заля гореща вълна на доволство. Никога не беше стигал до 50. Имаше седем 49, дузина 48 и стотици 47 и 46, но никога 50. И никога не е бил толкова близо. А тези две едновременни бяха наистина последният труден изстрел. Трябваше да успее с този изстрел, а после беше лесно.

Той разчупи пушката, видя как малко облаче барутен дим се вдигна от патронниците, докато двете гилзи изскочиха, и вкара още два патрона.

Пригответи се, но не искаше да се бави прекалено много, защото е твърде възможно от мислене да изгубиш хубавия ритъм. Харесваше му как се чувства: спокоен, готов, разпален, лек, бърз и в зоната.

— Пускай! — провикна се Ред.

Нищо не се случи.

Нямаше нито фууу, нито птички, нищо.

По дяволите. Мразеше това да се случва. Така човек губи концентрацията си. Отбеляза си наум да сдъвче трапера, когато серията завърши.

— Готов ли си? — викна той.

Никакъв отговор.

Прие мълчанието за потвърждение, отново зае позиция, прочисти съзнанието си и викна:

— Пускай!

И отново никакви панички.

— Майк — повика той трапера по име. — Какво, по дяволите, става?

Отново никакъв отговор.

Погледна назад към приятеля си и...

Вибраторът на пейджъра избръмча на хълбока му.

Мамка му! Това означаваше, че Пек му звъни. Това пък за какво? Помисли си да не му обръща внимание, а просто да довърши изстрелите си, но как можеш да не му обърнеш внимание?

Обади му се, свърши с него и след това си довърши стрелбата.

Той облегна пушката на дървената облицовка на позицията и излезе навън.

— Трябва да се обадя — каза на приятеля си.

Набра номера на гласовата си поща, почака да се свърже, чу, че има едно ново съобщение, и след това го прие.

„Викни отново за панички“, гласеше то.

Чудесно, помисли си Ред, докато отново влизаше в стрелковата позиция и вдигна пушката си.

И чак тогава осъзна важността на случилото се.

Огромно усещане за несправедливост го обзе. Той вдигна пушката, стисна я здраво, но нищо не можа да види.

Сложи кригхофа на земята, хвърли поглед през рамо към безгрижния си другар и извади мобилния си телефон от калъфа на колана. Набра номера на Пек. Чу телефонът да звъни в ухото си... и на двадесет фута от него.

Грабна пушката, изскочи от позицията и хукна наляво, където видя телефона на Пек да виси на клона на дървото и да звъни.

— Пек не оцеля — каза някой.

Обърна се и видя кошмара си: снайперистът в пълна камуфлажна униформа, дървен бог на отмъщението. Лицето дори не беше човешко, а това на воин, изгубено средменящите се цветове на гората, косата стегната здраво под камуфлирана кърпа, очите тесни и черни. Просто беше излязъл от невидимостта в живота на Ред. Той вдигна един 45-калибров автоматичен пистолет и го насочи право в лицето му.

— Остави пушката, Бама, или ще те убия, а ти знаеш, че ще го направя.

Ред я остави.

— Охрана — изпищя той. — Охрана!

— Вързани са две позиции по-назад — каза мъжът. — Нямаха ден.

Ред се обърна.

— Суагър — промълви той, защото само това можа да измисли.

— Лично — отговори Боб, а след това се изви, за да насочи пистолета към приятеля на Ред.

— Това няма нищо общо с мен — каза мъжът. — Нищо не видях. Нямам нищо общо с това.

— Тогава оставете пушката, сър, за да не ви сваля аз.

Перацито падна на земята.

— Може би си мислиш, че съм се уплашил от теб, Суагър — каза Ред, чието лице се присвиваше от ярост, — но не съм. И ако днес е денят, в който трябва да си ида, майната ти, защото съм се погрижил за семейството си, а децата ми ме обичат. Така че да ти го начукам, Суагър, прави каквото ще правиш.

— Куражлия си, Ред, не може да ти се отрече — каза Суагър.

— Говори с него! — изпищя другарят му. — Преговаряй! Направи му предложение. Това няма защо да става.

— Ти да мълчиш — обърна се Боб към мъжа. — На сто ярда имам момче с една карабина калибър .308, която сочи право в гърдите ти. Млъквай и застани мирно, докато говоря с теб.

Мъжът млъкна, сякаш го бяха ударили. Представата за пушка, насочена в него, го охлади и той седна така, сякаш всяко мръдване дори на инч щеше да му спечели куршум.

— А сега, Ред — каза Боб, — искам да ми кажеш, защо твоят баща уби моя през 1955?

— Да ти го начукам, Суагър, на теб и коня, с който си дошъл. Имам съюзници. Има хора, които знаят, че съм те гонил, за да те убия. Ако ме гръмнеш, те ще те погнат и ще ти видят сметката.

— Е, може би е така. Но ти няма да се измъкнеш, Ред, и това ти го гарантирам. А сега ще ми отговориш ли, или трябва да ти прострелям капачката на коляното?

— Кой се бързика и с кого? — яростно каза Ред. — Нямах куража да ми гръмнеш капачката. Ти си войник, а не някакъв шибан мъчител.

— Говори с него! — изпищя ужасеният му приятел. — Кажи му каквото иска да знае. Предложи му сделка. В брой.

— Майната им на парите — каза Ред. — Той не е по парите в брой. — После погледна Суагър, а очите му горяха пълни с яростно отвращение.

Най-накрая рече:

— Добре. Ще го кажа само веднъж. След това край. После прави каквото искаш.

— Говори — подкани го Суагър.

— Баща ти искаше да купи малко земя. Оглеждаше парцели в поземлената служба на окръг Полк и научи, че нещо, наречено „Саутланд груп“, е изкупило повечето от земята в окръга. Защото беше любопитен, проведе разследване и откри нещо, което никой не трябваше да знае. „Саутланд“ беше фирма параван, притежавана от баща ми и човек на име Хари Етъридж, американски конгресмен. Бяха вкарали хиляди в сделката с идеята Етъридж да прокара панорамен път или магистрала, за да се отвори тази част на окръга за инвестиции. Земята щеше да струва милиони. Баща ти попадна на тази информация. Той бе единственият, който знаеше за тайната, могъща и много доходна връзка между Етъридж и Бама. Тя беше основата на властта и положението на баща ми. Твоят баща трябваше да бъде спрял. Затова конгресменът и баща ми съставиха план използваша връзки, които имаха в затвора, и наеха едно момче на име Джими Пай, на което му предстоеше да излезе. Казаха му, че ако го направи, ще го пратят в Холивуд. Той искаше да стане следващият Джими Дийн. Но ние се притеснявахме, че не е достатъчно добър, така че Хари Етъридж, който беше в Надзорния комитет на разузнаването, звънна на някаква мадама в ЦРУ и получи наблюдаващ офицер на име Френчи Шорт, който да изработи план за осигуровка. Помощният стрелец закова баща ти и никой не разбра. Край на историята. Съжалявам, но бизнесът си е бизнес.

— И това е истината?

— Чистата. А сега майната ти, прави каквото искаш.

— Знаеш ли какво, Ред?

— Какво?

— Грещиш.

Настъпи дълга тишина. След това Ред се обърна и се втренчи в снайпериста.

— Да ти го начукам.

— Не, аз да ти го начукам, защото бъркаш. Играли са си с теб като с пумпал. И с баща ти също.

Отново настъпи дълго мълчание.

— Вчера — продължи Боб — щях да ти повярвам. Щях да те гръмна и щях да се прибера вкъщи щастлив. Но не и днес.

— Какви ги говориш? — попита Ред, а очите му се присвиха от съсредоточаване.

— Не е ставало дума за земята и се обзалагам, че ако си искал, много лесно си могъл да разпердушиниш тази история. Обзалагам се, че датите не съвпадат, парите не излизат и изобщо нищо не се връзва както трябва. Така са ти обяснили, защо семейството ти се е набъркало, но не е съвсем вярно. Тази история е за прикритие. Не само защото баща ми обичаше земята си и за нищо на света не би се преместил.

— Тогава защо? — попита Ред.

— Заради едно момче, което не е искало да си плати глобата за превишена скорост.

Отново настъпи продължително мълчание и Ред оглеждаше Боб от горе до долу, а яростта му донякъде бе укротена от любопитство.

— За какво говориш?

— На 19 юли 1955 в 12,28 на обяд баща ми е глобил едно осемнадесетгодишно момче, защото карало с осемдесет и две в район с ограничение петдесет мили на едно място по шосе 88 между Блу Ай и град на име Инк, известно като Литъл Джорджия. Онова, което баща ми не е знаел, е, че момчето карало бързо, защото току-що било изнасило и убило малко чернокожо момиче на име Шайрил Паркър, петнадесетгодишна, в Литъл Джорджия, която представлява нанос от червена глина. Бил я качил в Блу Ай на връщане от една среща в църквата. И защо се качила в кола с бяло момче, въпреки че майка ѝ й казвала никога да не го прави? Защото срещата била за гражданските права и тя срещнала бял човек, който повярвал в нея и нейната борба. Така че тя се научила да не мрази белите момчета и това я убило. Ред го гледаше втренчено.

— Кое е било това момче? — попита той.

— Харвардско момче. Отгледано във Вашингтон. Син на могъщ политик. А то самото препълнено с амбиции. — След това се обърна и посочи към човека на пейката.

— Той — каза Боб.

Ред се обърна и погледна в лицето на приятеля си, син на бащиния му приятел.

— Холис?

Холис Етъридж се изправи.

— Холис, ти? Ти?

— Лъже.

— Отишъл си вкъщи паникьосан и разказал на баща си. Баща му, конгресменът Хари Етъридж, Шефа Хари Етъридж, бидейки човекът, който е бил, не могъл да си представи животът на момчето му да бъде съсипан от дребна грешка с някакво малко чернокожо момиче. Така че бързо преровил източниците си и измъкнал Френчи Шорт, който преместил тялото на момичето, за да го махне от Литъл Джорджия и да скалпи лъжливи доказателства срещу най-светлокафявото момче, което успял да намери. Казвало се Реджи Джерард Фулър и било екзекутирано за това престъпление. Проблемът бил щатският пътен полицаи. Можели да махнат глобата от архива, но не и от главата на полицаия и знаели, че той ще сметне две и две. Знаели са от самото начало, че трябва да убият полицаия, но по начин, който да не бъде подозрителен и да не предизвика подробно следствие за последните му дни и за което да има подръка достоверно обяснение и удобен убиец. Така на сцената се появили Джими Пай, бъдещият Джими Дийн, и Джек Прийс, снайперистът. И всичко това заради него. За бъдещия вицепрезидент на Съединените щати.

— Няма доказателства — обади се Холис. — Всичко това са лъжи. Всички политически лица са свикнали със слухове като този. В съда ще ти се изсмеят. Ред, това са глупости. Направо нищо. Няма никакви доказателства.

— Имам това — каза Боб и вдигна стария кочан с глоби. — Твоят подпис. Часът, датата, мястото. Всяка съдебна лаборатория може да потвърди възрастта на хартията и мастилото. Днес е толкова сигурно доказателство, колкото и тогава: поставя те на местопрестъплението по времето, когато е извършено. Ще те сложи на електрическия стол и днес, както щеше да го направи преди четиридесет години. А сега проклетият ти баща го няма, за да използва контактите си. А ако баща ми бе имал дни да живее, щеше да направи връзката и да те вкара в килията на смъртниците.

Той вдигна пистолета и го насочи в красивата глава на Холис. Холис коленичи.

— Моля те — каза той.

— Знаеш ли колко злини роди тази нощ? Познаваш ли хората, които умряха? Схващаш ли каква лавина на разрушение освободи? Знаеш ли колко живота бяха съсипани, прекъснати или отровени заради тази нощ? Защо? Защо? Тя присмя ли ти се?

— Не исках — каза той. — Започна да пици. Трябваше да я накарам да спре. Изобщо не съм искал да я убивам.

Боб свали оръжието.

— Приятелят ми е журналист — каза той. — Ще идем във вестника и ще публикуваме това. Ще поискаме преразглеждане на случая. Стига толкова убийства.

Той пхна пистолета обратно в кобура и се обърна с лице към Ред Бама, който сега държеше заредената „Кригхоф“.

През лещите на сто ярда разстояние Ръс видя как Ред Бама вдига пушката. Наблюдаваше как мъжът я вдига и лениво завърта дулата.

Направи нещо, каза си той.

Неволно пръстът му легна на спусъка. Но нямаше спусък, защото нямаше пушка.

Защо не ми даде пушка, кресна той мислено на Боб Лий Суагър, а очите му бяха залепени в ужас на окулярите на бинокъла. Можех да го направя!

— Ред, слава богу — каза Холис.

— Да — потвърди Ред, — слава богу. — И после стреля с двете цеви, един двоен изстрел, колкото бързо можа.

Сачмите номер 7 1/2 улучиха целта си. Не бяха имали време да се разпръснат, а летяха с ударната сила на пушка за слонове от деветнадесети век. Огромно съчетание от тежест, скорост и гъстота. Първият заряд буквално изтърбуши гръдния кош, сърцето, дробовете, гръбначния стълб. Вторият попадна малко над устата и разруши черепа, всички лицеви кости, чертите и косата. Тялото беше блъснато назад и се просна в хрусталаците. Барутен дим се виеше във въздуха.

Ръс, който гледаше от сто ярда, се наведе напред и започна да драйфа.

— Хубав изстрел — каза Боб.

— Ще ми струва един милион долара — каза Ред, — за да оправя това. То е първото произшествие с фатален изход в историята на спортната стрелба. — Той поклати глава. — Щеше да стане вицепрезидент. Всичко беше уредено. А със същия успех можеше да стане и президент.

— Всеки си плаща. Беше негов ред — каза Боб.

— Да — каза Ред, — но знаеш ли защо го направих? За да си спестя процеса? Да си спестя унижението? Да икономисам адвокатските хонорари? За да отмъстя за онова бедно момиче, защото той наруши правилата и нарани дете? Може би. Но истинската причина е, че сега осъзнах, че е убил не само твоя баща. Убил е и моя. Баща ми трябва да е бил единственият жив човек извън фамилията Етъридж, който е знаел тайната. А когато Шефа Хари умря, синът му Холис започна да се тревожи за това. И после нà ти. Отплатихме ли се на бащите си за онова, което са направили за нас? Едва ли. Но ще ти кажа едно нещо, Суагър. Наистина се опитахме.

— Много си прав — потвърди Боб.

Но Ред имаше и една последна изненада за него.

— Зная, че се мислиш за много по-умен от мен, защото си разбрал това, а аз не. Признавам ти го, но и аз имам изненада за теб.

Боб го погледна.

— Когато се върнеш у дома, искам да кажеш много здраве на Джули и ИКИН4 от мое име.

Настъпи дълго мълчание.

— Семейството ми?

— Монетният автомат. Проследихме обаждането ти за нейна сметка. Жена ти и дъщеря ти ми бяха в ръцете, Суагър. Можех да ги използвам, за да те пипна. Ти направи грешка.

Боб разбра, че това можеше да се случи.

— Но аз не пипам семействата. Такава ми е политиката. Вече нямаш работа около мен и моя бизнес и аз нямам работа около теб и твоя. Ти разчисти твоите сметки, аз моите. Край, свършено е. Сега сме свободни хора. Нали така?

— На мен това ми прозвуча като сделка — отговори Боб.

46.

НА МЯСТОТО на произшествието се изсипаха легиони детективи от щатската полиция заедно със стотици видове медии и в течение на няколко дни малкото спортно стрелбище в Западен Арканзас беше най-известното място в Америка и се появяваше на първо място във всички новинарски емисии. Вестниците бяха пълни с трагедията на Етъридж. Прокуратурата на окръг Себастиан набързо назначи съдебни заседатели, които трябваше да решат дали да се започне процес.

В края на седмицата беше гласувано срещу съдебен иск и прокуратурата обяви своето съгласие с неизбежното заключение, че смъртта се дължи на нещастен случай. Просто нямаше доказателство за противното. Ред Бама държеше на историята си, двамата му телохранители, траперът и всички, които бяха станали свидетели на случилото се, потвърдиха неговия разказ. Той току-що бил заредил пушката си, когато звъннал мобилният му телефон. Обърнал се, за да излезе от стрелковата позиция и да го извади от калъфа на колана, забравяйки за миг, че държи заредената пушка, и чукнал приклада в дървената облицовка на позицията, а пушката някак си гръмнала. Следователите не можаха да възпроизведат инцидента с оръжието в балистичната лаборатория. Е, това е трагедията на огнестрелните оръжия: толкова изкусителни и привлекателни, толкова измамни и доставящи дяволско удоволствие, но когато с тях се допусне грешка, последствията надхвърлят самата нея многократно. Човекът с пушка в ръката се е объркал, обърнал се и буууум! Край на една обещаваща кариера.

В цялата страна се появиха уводни статии, в които се оплакваше кончината на Холис Етъридж, сенатор два мандата, уважаван законодател, обичан съпруг, син на най-могъщия политик, който някога е излязъл от Арканзас, но човек, който настоявал сам да се справя, без да се възползва от помощта на баща си. Той беше от американците, които са правели много, за да помогнат на другите. Лидерите на

партията му пуснаха прокламации. Ласкателни посмъртни биографични очерци излязоха във всички големи списания и телевизионни предавания. В Арканзаския сенат беше внесен законопроект за преименуване на магистралата, сега носеща името само на бащата, на „Холис енд Хари Етъридж Мемориъл Паркуей“. Законопроектът беше приет само за една седмица, въпреки че в бюджета нямаше пари, за да се преправят всички знаци, така че това трябваше да изчака до следващата година.

Що се отнася до Ред Бама, след като съдебните заседатели отказаха да го обвинят, той се присъедини към семейството си в Хавай за остатъка от лятото. Прекараха чудесно и се върнаха през есента във форма, с тен и отпочинали. Децата му преуспяват, дори и горкият Никълъс. Ейми планира да учи право в Йейл и иска да започне работа като прокурор. Ред ѝ каза, че може да го уреди, но въпреки това тя му се мръщи, нищо че от време на време носи златния „Ролекс“. Въпреки всичко той ѝ е баща. Все още е женен за класиралата се на второ място в конкурса за мис, макар упорито да се носят слухове, че са го виждали в отдалечени клубове с една истинска Мис Арканзас от последните години.

Боб и Ръс напуснаха Арканзас още същия следобед. След като върнаха наетата кола и платиха солена сметка, за да вземат доста очукания зелен пикап от паркинга на летището, пътуваха през цялата нощ. Късно следобед стигнаха в Оклахома сити, където Ръс все още държеше апартамент в една стара къща.

Боб спря пред нея.

— Окей, приятелю, ти пристигна — каза той.

— Боже, не мога да повярвам, че всичко свърши.

— Край и свършено — отговори Боб. — Свършено, доколкото е възможно.

— Исусе.

— Ръс, ти си голяма работа. Напиши книгата. Знам, че ще бъде добра.

— Не можах да събера нито достатъчно факти, нито документи. Но излезе точно както си мислех. Пълна подкрепа на генетичната теория за човешкото поведение. Добри бащи — добри синове. Лоши

бащи — лоши синове и така чак до началото. Направо като лабораторен експеримент.

— Напиши го като история.

Ръс се зачуди: история? После се сети, че Боб има предвид роман.

— Искаш да кажеш роман?

— Това е истината. Смени имената, мястото на действието, такива неща. Всички тъпащи го правят, така че не виждам причина защо да не опиташ и ти.

— Хъм — промърмори Ръс. — Това е добра идея. — Наистина идеята си я биваше.

— И нека ти дам още един последен съвет. Съгласен?

— Да.

— Сключи мир с баща си. Ще бъдеш много по-щастлив. Той също. Той е единственият баща, който имаш. Човек има само един баща. Бих дал всичко за пет минути с моя.

Ръс се изсмя презрително, после го обзе горчивина.

— Да бе — каза той. — Твоят баща беше герой. Беше велик човек, велик американец. Вече няма такива. А баща ми е просто мъж. Задник. Най-накрая отстъпи пред егоизма. Това е всичко.

Боб помълча малко и после каза:

— Знаеш ли, ти си много умно момче. Беше прав за толкова много неща. Беше прав за убийството на Паркър и колко е важно. Аз сбърках, и то много. Беше толкова умен, разбра толкова неща, бе бърз и смел. От теб ще излезе чудесен морски пехотинец.

— Аз...

— Но пропусна нещо, Ръс. Нещо голямо.

Ръс се обърна. Какво би могъл да пропусне? Каква ли изненада му готви?

— За какво говориш?

— Запитай се следното: Ако детето, което се превърна в Ламар Пай, е родено девет месеца след смъртта на Джими... кога младата жена на Джими е успяла да зачене?

Ръс се спря и започна да мисли.

— Той изобщо не е успял да стигне до Блу Ай — продължи Боб. — Баща ми го е спрял в онази царевична нива. Иди Пай повече не е

видяла съпруга си жив от последния път, когато го посетила в затвора месец по-рано.

Ръс поклати глава. Какво...? Накъде го тласкаше?

— Мисля, че мис Кони може и да е разбрала. Ако е така, тя е единствената и не го е казала на никого.

— Не разбирам... — започна Ръс.

— О, напротив, разбираш — каза Боб.

Ръс го погледна.

— Татко ми е бил сам с Иди най-малко час. Той много я харесвал. Тя също го харесвала. По-късно, когато тръгна за Джими, ми каза за два вида зло. Лошото зло, когато решаваш да вършиш злини и си казваш майната му. И зло, дължащо се на грешка. Ти искаш да постъпиш правилно, но нещата се объркват. Ти се объркваш и преди да се усетиш, без да искаш, си оплескал всичко. Той е говорил за себе си.

— Да не искаш да кажеш...?

— Точно така, Ръс. Страшният Ламар Пай? Бил ми е брат.

47.

РЪС НЕ СПРЯ веднага да сънува Ламар Пай. Фактически две седмици след като се върна, имаше ужасен сън. В най-гадния досега, пълен с писъци, Ламар, пистолети, този път беше включена и Джини Винсънт, пушката на приятеля му Боб беше празна и не стреляше. Истински кошмар. Но докато седмиците си минаваха, разстоянието между кошмарите сякаш се увеличаваше и тогава един ден в края на септември беше толкова зает с работите си и сбогуването, че внезапно осъзна как е изкарал почти цял месец без сънища.

Така разбра, че е настъпило времето за последното нещо.

Беше малка къща, много по-малка, отколкото очакваше, и той провери два пъти, за да се увери, че не е сбъркал адреса. Но не беше. Денят бе хубав, мразовит от настъпващата есен, но много ясен и постоянният оклахомски вятър духаше между дърветата и ги караше да трепкат с изсъхналите си листа.

Ръс слезе от пикапа и тръгна към къщата, качи се на верандата и пристъпи към предната врата.

Чувствам се като идиот, помисли си той.

Но въпреки това почука и след малко вратата се отвори. Това все още беше Средният запад и хората отваряха вратите, без първо да проверят кой е. Пред него застана млада жена. Беше някъде в началото на тридесетте, много привлекателна, слаба, напръскана с червени лунички по бялата кожа и с късо подстригана червеникаворуса коса.

— Да? — попита тя.

— Вие сте Холи? — каза той.

— Да, съжалявам, кой сте...

— Аз съм Ръс.

Тя все още го гледаше с празен поглед и не разбираше какво значи това.

— Ръс Пюти — каза той. — Баща ми живее тук.

— Ръс? Ръс! О, господи, Ръс, не те познах. Минаха толкова години, а ти тогава беше тийнейджър. Влизай, влизай, той толкова ще

се зарадва!

Тя го задърпа в къщата, която беше скромна, но чиста. Имаше много книги и оръжейни списания. Малки признаци на домашна интимност подразниха Ръс: телевизионен справочник, чифт маратонки „Найки“. Ако се съдеше по размера, бяха на баща му. Маса с чекова книжка на нея и купчина сметки. Някой беше писал чекове, за да плати дължимото. Рамка, зад която лежеше наградна грамота от Оклахомската щатска полиция. Но той оставя яда и болката настрана.

Това е положението, каза си.

От вътрешността на къщата се чуваха звуците на футболен мач.

— Бъд, Бъд, скъпи, познай кой е дошъл?

— По дяволите, Холи — се чу раздраженият глас на баща му от задната веранда, където очевидно беше сложен телевизорът, — сега е третата четвъртина. Кой по дя...

— Бъд, Ръс дойде.

— Ръс?

Баща му с трополене се показва на прага и застава там, приличащ повече от всякога на Джон Уейн. Косата му беше по-къса, но не помалко сива и все още беше блед и мрачен, както по времето, когато преди няколко години се възстановяваше от раната си. Първата година на Ръс в университета. Вече не накуцваше и не изглеждаше объркан.

— О, Ръс, прекрасно е, че те виждам — каза той сияещ, а по лицето му се изписа радост.

— Здравсти, тате — рече Ръс малко овчедушно, защото се почувства отново на четиринадесет.

— Това го направи толкова щастлив — обади се Холи, която леко се разплака. — Скоро ми каза, о боже, ще ми се да видя Ръс отново.

— Холи, донеси една бира на момчето. Не, донеси на мъжа една бира. Боже, колко си пораснал. Станал си силен. Говорих с майка ти по телефона и тя ми каза, че се връщаш в университета.

— Вандербилт. Тенеси.

— Чувал съм, че е добър.

— Наистина. За мен ще бъде по-добре, защото не е толкова източен.

— Мислиш ли да останеш във вестникарския бизнес?

— Ами ще се опитам, сър. Ще специализирам английски и имам няколко проекта наум.

— А защо ходи в Арканзас?

— Няма да повярваш, но реших да напиша книга за живота на Ламар Пай — отговори той. — Затова отидох там, да видя откъде произхожда. Има доста интересен произход.

— Защо, Ръс? Защо? Той е насилник и боклук. Живя както умря. Наранявайки хората.

— Да, татко, знам, но поисках да разбера защо.

— Разбра ли?

— Да — отговори Ръс, — разбрах. Трябва да е свързано със семейството му. Както и да е... ти как си? Добре изглеждаш! Какво правиш?

Разговаряха три часа.

Слънцето се скри зад бледите облаци. Денят беше сив и мрачен. В далечината затворът се показва лъскав и бял — единственият източник на светлина в този мрачен ден. Както винаги приличаше на онова, което не беше. Един магически град с омагьосан замък.

Високият слаб мъж се изкачи по мърлявия нисък хълм. Около него оклахомските поля се простираха чак до хоризонта. Той вървеше по пътечките между гробовете, виждайки имената на отдавна забравени хора. Лоши мъже, които бяха извършили ужасни неща и сега лежаха неоплаквани в този забравен край на Америка. Вечният вятър свиреше и вдигаше облаци прах, който се въртеше по земята и между надгробните камъни.

Най-сетне стигна до този, който търсеше.

На него пишеше само „Ламар Пай“. И „1956–1994“.

— Този — каза някой — беше зъл.

Боб погледна и видя стария чернокож затворник, който беше тук и преди, когато Ръс му показва мястото.

— Не идвахте ли и преди няколко месеца? — попита негърът, а лицето му се присви в усилие да си спомни.

— Да, идвах.

— И тогава търсехте стария Ламар, нали?

— Дойдохме да видим Ламар. Така е.

— Тук не се отбиват много хора. Вие сте единственият, който някога е идвал да види Ламар. Щях да си спомням, ако бяха идвали и

други. Не, само вие и момчето.

Боб гледаше надгробния камък. Нямаше какво толкова да се види. Просто един плосък камък, обрасъл и прашен. По него личаха въздействието на прахта и времето.

— Едно много, много лошо момче — каза затворникът. — Най-лошото момче в панделата. Живя лошо и лошо умря. Зъл до мозъка на костите си. Зъл от началото до края.

— Беше копеле — вметна Боб, — никой не може да го отрече.

— Зло в чиста форма — каза негърът. — Вярвам, че Бог ни го прати, за да ни покаже какво е злото.

— Може и да е така — каза Боб, — но от това, което научих, някой е свършил добра работа да му го набие с бой. Бих казал, че хората са вложили злото в него, а не Бог. Така става, когато нямаш никой да ти помага или да го е грижа за теб.

Старецът го гледаше и не знаеше какво да каже.

Чу се пърпорене на двигател и двамата мъже се обърнаха, докато един трактор с багер тежко се приближаваше по пътя от затвора, следван от дълга черна катафалка.

— Какво, по дяволите, става? — попита затворникът.

Боб бръкна в якето си и извади един документ.

— Ето. Трябваше да го дам на надзирателя, но го няма, така че предполагам, ще трябва да го дам на теб.

Старецът разгъна листа с любопитство, забърка се за очила и се опита да разбере какво пише.

— Това е официална заповед за ексхумация — каза Боб. — Ще закараме Ламар в Арканзас. Ще бъде при баща си.

Очите на стареца бяха пълни с неразбиране, но не получи повече обяснения.

Боб се обърна и тръгна надолу по хълма, където го чакаха жена му и дъщеря им.

Издание:

Стивън Хънтър. Нощта на снайпера

„Атика“, София, 2005

Корица: „Елзевир“

ISBN 954-729-221-8

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.